

ΙΩΑΝΝΟΥ Ν. ΠΡΩΤΟΠΑΠΑ

Τέως Γυμνασιάρχου νῦν δὲ Καθηγητοῦ ἐν τῷ α' Βαρβακείῳ Γυμνασίῳ.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΧΡΗΣΤΟΜΑΘΕΙΑ

ΔΙΑ ΤΗΝ ΠΡΩΤΗΝ ΤΑΞΙΝ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ,
ΤΗΝ ΙΣΟΒΑΘΜΟΝ ΤΩΝ ΠΑΡΟΞΕΝΑΓΓΟΓΕΙΩΝ ΚΑΙ ΤΗΝ Ε' ΤΑΞΙΝ
ΤΩΝ ΠΛΗΡΩΝ ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

- 1). Προπαιδεία.
- 2). Κείμενον μετὰ 150 καλλιτεχνικῶν πρωτοτύπων εἰκόνων.
- 3). Τὰ ξένης βοηθήματα ἐν τῷ τέλει τοῦ βιβλίου καὶ ωριαῖς γένεσιν αὐτῶν καὶ οὐχὶ φύρον γίγδον.
- α' Λεξιθέτησις, ἥτοι κείμενον ἀπλουστέρας γροφῆς.
- β' Γραμματικά.
- γ' Πραγματικά.
- δ' Ἐργανευστικά.
- ε' Καλαιδοθητικά.
- ζ' Περιώνυμοι.
- ζ' Διδάγμα μετὰ τῆς σχετικῆς Λαϊκῆς παροιμίας.
- η' Απογυημόνευσις Λέξεων καὶ φράσεων.

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΕΚΔΟΣΙΣ ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟΥ Δ. ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΥ
3 — ΟΔΟΣ ΣΤΑΔΙΟΥ ΣΤΟΑ ΑΡΣΑΚΕΙΟΥ — 3

1909

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ΙΩΑΝΝΟΥ Ν. ΠΡΩΤΟΠΑΠΑ

Τέως Γυμνασιάρχου νῦν δὲ Καθηγητοῦ ἐν τῷ α' Βαρβακείῳ γυμνασίῳ.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΧΡΗΣΤΟΜΑΘΕΙΑ

ΔΙΑ ΤΗΝ ΠΡΩΤΗΝ ΤΑΞΙΝ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ,
ΤΗΝ ΙΣΟΒΑΘΜΟΝ ΤΩΝ ΠΑΡΘΕΝΑΓΩΓΕΙΩΝ ΚΑΙ ΤΗΝ Ε' ΤΑΞΙΝ
ΤΩΝ ΠΛΗΡΩΝ ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

- 1). Προπαιδεία.
  - 2). Κείμενον μετὰ 150 καλλιτεχνικῶν πρωτοτύπων εἰκόνων.
  - 3). Τὰ ἔξις βοηθήματα ἐν τῷ τέλει τοῦ βιβλίου κεκωρισμένα ἀλλήλων καὶ οὐχὶ φύγοντα μίγδον.
  - α' Αεξιθέτουσις ἡτοι Κείμενον ἀπλουστέρας μορφῆς.
  - β' Γραμματικά.
  - γ' Πραγματικά.
  - δ' Έργονευτικά.
  - ε' Καλαιδόπτικά.
  - ζ' Περιληπτικά.
  - ζ' Δίδαγμα μετὰ τῆς διχετικῆς Λαϊκῆς παροιμίας.
  - η' Απομνημόνευσις Λέξεων καὶ φράσεων.
-

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΙΕΚΔΟΣΙΣ ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟΥ Δ. ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΥ

3 — ΟΔΟΣ ΣΤΑΔΙΟΥ ΣΤΟΑ ΑΡΣΑΚΕΙΟΥ — 3

1909

18471

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Πᾶν ἀντίτυπον μὴ φέρον τὴν ὑπογραφὴν τοῦ συγγραφέως καὶ
τὴν σφραγίδα τοῦ Βιβλιοπωλείου Δημ. Δημητράκου λογίζεται ὡς
κλεψύτυπον.

*Εθνικόν
Μουσεῖον*

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

*Αξιότιμε κ. Συνάδελφε,

Ἐπὶ τῇ βάσει :

α') τῆς κεκανονισμένης ὕλης·

β') τῶν ὁδηγιῶν τοῦ Σοῦ 'Ὑπουργείου περὶ τοῦ τρόπου τῆς διδασκαλίας τῶν 'Ελληνικῶν·

γ') τῶν ὑποδείξεων τῶν κ. Ἐπιθεωρητῶν τῆς Μέσ. Ἐκπαιδεύσεως· καὶ

δ') τῆς πολυετοῦς διδακτικῆς πείρας·

ἐπεξειργάσθην Χρηστομαθείας πρὸς χρῆσιν τῶν μαθητῶν τῶν 'Ελληνικῶν Σχολείων.

Κατὰ ταῦτα ἐν τῇ ἐπεξεργασίᾳ

1) διηγέρθη ἡ ὕλη κατὰ μεθοδικὰς ἐνότητας ('Οδηγίαι σελ. 89, 115, 110 καὶ 111, 'Εξαρχοπούλου «ὁ Διδάσκαλος», Παιδαγωγικὸν Δελτίον), ἔκαστης δὲ τὸ περιεχόμενον ἀναπαριστᾷ ζωηρῶς σχετικὴ σκηνογραφικὴ εἰκὼν καλλιτεχνική.

2) Προετάχθη τῆς κυρίας ὕλης προεισχωγωγικὴ ἀσκησις· διὰ νὰ κατανοήσῃ ὁ μαθητὴς τὴν σχέσιν καὶ τὰς διαφορὰς μεταξὺ ἀρχαίας καὶ νέας γλώσσης, διότι οὕτος ἥδη εὑρίσκεται πρὸ καινοφανῶν γλωσσικῶν τύπων καὶ νέου καλαισθητικοῦ δριζόντος.

3) Τὰ ἀναγκαῖα θοηθήματα ἐτέθησαν οὐχί, ὡς συνήθως, φύρδην μήδην, ἀλλὰ κεχωρισμένως καὶ διακεκριμένως κατὰ τοὺς τρεῖς κλᾶδους τῆς ἐρμηνείας, Γλωσσικόν, Πραγματικὸν καὶ Αἰσθητικὸν ('Οδηγ. σελ. 17, 73, 88, . . .). Ἐπὶ τούτοις γίγνεται α') Γραμματικὴ ἐξέτασις τῆς ὕλης πρὸς ἀναγνώρισιν καὶ καθορισμὸν παντὸς τύπου γνωστοῦ καὶ ἀγνώστου τῷ μαθητῇ ('Οδηγ. σελ. 65, 74, 107, 108, 106. Παιδαγωγ. Δελτ. σελ. 79). β') κατάλληλος Λεξιθέτησις τοῦ Κειμένου ('Οδηγ. σελ. 75 καὶ 76). (Σημ. Ταύτην δύναται ὁ διδάσκων νὰ χρησιμοποιῇ ἔκαστοτε ἀναλόγως τοῦ ποιοῦ τῶν μαθητῶν). γ') "Ἄρσις τῶν λεξιλογικῶν δυσχερειῶν ('Οδηγ. σελ. 62, 73, 101). δ') Πραγματικὴ ἐρμηνεία διὰ βραχέων ἐν τοῖς ἀπολύτως ἀναγκαῖοις

(‘Οδηγ. 96 καὶ 107). ε') διδοται νύξις μόνον, πρὸς ἔξαγωγὴν Ἐννοίας, Περιεχομένου, καὶ Ἡθικοῦ πορίσματος ἐξ ἑκάστης Ἐνότητος, χωρὶς νὰ ἔξαγωνται ταῦτα δογματικῶς (‘Οδηγ. σελ. 94, 99, 102 καὶ Παιδ. Δελτ.). σ') καθορίζονται λέξεις καὶ φράσεις τοῦ Κειμένου πρὸς ἀπομνημόνευσιν (‘Οδηγ. σελ. 69). καὶ ζ') ἑκαστον διδαχτέον τεμάχιον συγοδεύει καὶ μία λαϊκὴ Παροιμία.

Διὰ τῶν ἐπικουριῶν τούτων διευκολύνεται μὲν ἡ προπαρασκευα-
στικὴ ἔργασία τοῦ μαθητοῦ δέν προλαμβάνεται ὅμως καὶ τὸ κύριον
ἔργον τοῦ διδασκάλου. Ἀληθῶς μόνος ὁ διδάσκαλος μέλλει νὰ ἐμφυ-
σήσῃ τὴν ζωὴν εἰς τὰς ἀπαλλὰς ψυχῆς, νὰ ἐνσταλάξῃ πᾶν εὐγενὲς, ὑψη-
λὸν καὶ ιερὸν φρόνημα καὶ νὰ διαπλάσῃ τὸ θυμικὸν καὶ τὸν χαρα-
κτῆρα τοῦ παιδός, διὰ τῆς μεθοδικῆς χειραγωγίας καὶ παιδαγωγικῶς
ζώσις διδασκαλίας, ἀλλὰ καὶ τὰ ἐν τῷ βιβλίῳ ἐπικουρήματα εἶνε λίστα
ἀναγκαῖα. Ο διδάσκαλος εἶνε ὁ ἰστρὸς καὶ τὸ ἐπαγγελὸν ἀναγγυωστι-
κὸν βιβλίον εἶνε ὁ παράδεισος, ἐξ οὗ θὰ ληφθῶσι τὰ λυσιτελῆ βότανα,
δι' ὃν ὁ μαθητὴς ἐπιρρωσθεὶς μέλλει νὰ εἰσδύσῃ εἰς τὰ μυστήρια καὶ
τὰς παντοίας καλλονᾶς τῆς ἀρχαιότητος. Όπόσον δὲ παράλογον εἶνε
νὰ ἀξιῶμεν, ὡς συνήθως μέχρι τοῦδε ἐγίγνετο, παρὰ μόνου τοῦ μαθη-
τοῦ νὰ δημιουργήσῃ οἰκοδόμημα δι' ὄλικον παντελῶς ἀγνώστου αὐτῷ!
ἢ πόσον ἀλυσιτελές εἶνε νὰ ἀναμένωμεν τὰ πάντα ἐκ τοῦ στόματος
μόνου τοῦ διδασκάλου.

“Οθεν οὕτε μόνον τὸ βιβλίον ἐπαρκεῖ πρὸς τὸν ἐπιδιωκόμενον σκο-
πὸν οὕτε μόνος, ἀνευ τούτου, ὁ διδάσκαλος, δύστις ἔχει χρέος «γὰς ἢ πο-
φεύγῃ τὸ νὰ λέγῃ καὶ νὰ πράττῃ πᾶν ὅ,τι εἶνε δυνα-
τὸν νὰ εἴπωσιν ἢ νὰ πράξωσι μόνοι οἱ μαθηταί».

Ἐν Ἀθήναις Μαΐου φθίνοντος 1909

I. ΠΡΩΤΟΠΑΠΑΣ

Τέως γυμνασιάρχης νῦν καθηγητὴς ἐν τῷ Α' Βαρβακείῳ γυμνασίῳ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΧΡΗΣΤΟΜΑΘΕΙΑ

ΤΑΞΙΣ Α.

ΠΡΩΠΑΙΔΕΙΑ

Οἰκία, μαθητῶν, ποῦ, ἐγώ, πίνουσι, κόπτει, οἱ λέγοντες, ἡ σοφή, δύο παιδία, ἐν βιβλίον, ἐάν, οὐχί, φεῦ πάντα ταῦτα εἶνε **Λέξεις**.

— Έκάστη λέξις ἢ εἶνε **κλιτόν**, ἢ εἶνε **ἄκλιτον** μέρος τοῦ λόγου. Τὸ κλιτὸν γνωρίζεται ἐκ τούτου, ἐκ τοῦ ὅτι τὸ περισσότερον μέρος τῆς λέξεως παραμένει τὸ ἔδιον καὶ μόνον τὸ τελευταῖον μέρος αὐτῆς ἀλλάσσει καὶ μεταβάλλεται· π. χ. ἀδελφ-ός, ἀδελφ-οῦ· ἐνῷ τὸ ἄκλιτον παντοῦ καὶ πάντοτε παραμένει τὸ ἔδιον π. χ. ποῦ, χθὲς, σήμερον. Ὁ, τοῖς, ἡ, ἄνθρωποι, μαθητοῦ, πόλεις, ὁγαθός, ἐμοῦ, αὐτός, πράττει, λέγειν, ἔχειν· εἶνε λέξεις **κλιταί**. Πρᾶ πότε, ἐκεῖ, χθές, καί, ἀλλά, οὐχί, μή, ναί, αὔριον, Ἄχ, ἀλλοίμονον, λοιπόν, εἴθε εἶνε λέξεις **ἄκλιτοι**.

— "Αν αἱ διάφοροι, λέξεις, **κλιταὶ καὶ ἄκλιτοι**, συνδεθῶσι καταλλήλως, θὰ ἀποτελέσωσι μίαν ἔννοιαν, **Πρότασιν**. π.χ. ὁ μαθητής, σήμερον, εἶνε, ἐπιμελής—ὅ μαθητὴς σήμερον εἶνε ἐπιμελής.

— Κατὰ τὸν ἔδιον τρόπον, ἀν συνδεθῇ μία πρότασις πρὸς ἄλλην ἢ ἄλλας, ἀποτελεῖται ἡ **Περίοδος**.

— "Ολαι δὲ δμοῦ αὗται ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τέλους ἀποτελοῦσι τὸν λόγον. Τοῦτ' αὐτὸ συμβαίνει καὶ ὅταν δμιλῶμεν καὶ ὅταν γράφωμεν. Ὅθεν δὲ λόγος εἶνε **προφορικὸς** ἢ **γραπτός**.

— "Ο τρόπος μὲ τὸν δποῖον γίνεται ἥ μεταβολὴ τῶν Κλιτῶν εἰς τὰ Ἀρθρα, τὰ Ὀνόματα, τὰς Ἀντωνυμίας καὶ τὰς Μετοχὰς, λέγεται **Πτῶσις**, εἰς δὲ τὰ φήματα, **Ἐγκλισις**. Εἶνε λοιπὸν Πτώσεις πέντε,

Όνομαστική, Γενική, Δοτική, Αίτιατική και Κλητική· και Ἐγκλίσεις τέσσαρες, Ὀριστική, Ὑποτακτική, Εύκτική και Προστακτική.

Σημείωσις. Εἰς ἡμᾶς δὲν διετηρήθη ὁ τύπος τῆς Δοτικῆς και ἐκφράζομεν τοῦτον διὰ μιᾶς προθέσεως (εἰς, πρὸς, διά, μέ,) και τινος πτώσεως π. χ.

τῷ ἀνθρώπῳ=πρός, εἰς τὸν ἄνθρωπον.

σὺν τῷ Ἰππῷ=μὲ τὸν Ἰππον.

τοῖς λόγοις=διὰ τῶν λόγων, μὲ τοὺς λόγους.

Ωσάυτως δὲν διετηρήθη τέλειος και ὁ τύπος τῶν ἐγκλίσεων και μάλιστα τῆς Ὑποτακτικῆς και τῆς Εύκτικῆς. Ταύτας ἀναπληροῦμεν διὰ δύο ἢ περισσοτέρων διμοῦ ἄλλων λέξεων π. χ.

γράφῃ (ὑποτακτικὴ ἀρχαία)=ἄς, ἥ, νὰ γράφῃ (νέα).

γράφοι (εὐκτικὴ ἀρχαία)=εἴθε νὰ γράφῃ (νέα).

— "Αν ἡ ὄμιλία γίνεται δι' ἐν μόνον πρόσωπον ἢ δι' ἐν πρᾶγμα τότε αἱ πτώσεις ἢ αἱ ἐγκλίσεις εἶνε εἰς Ἔνικὸν Ἀριθμόν· ἀν δὲ διὰ περισσότερα πρόσωπα ἢ πράγματα, τότε αὔται εἶνε εἰς Πληθυντικὸν Ἀριθμόν. Δύνανται νὰ εἶναι και εἰς Δυϊκόν, ὅταν εἶνε ὁ λόγος διὰ δύο μόνον πρόσωπα ἢ πράγματα. Ἄλλὰ μέχρις ἡμῶν δὲν διετηρήθη ὁ Δυϊκός, ὅστις και εἰς τοὺς ἀρχαίους ἦτο σπάνιος. Παραδείγματα. ποῖος μελετᾷ; ὁ μαθητής. τίνος εἶνε τὸ τετράδιον; τοῦ μαθητοῦ. πρός τὸ ἀγαθὸν βλέπε. δύο γυναικες. πρός τοὺς γενναίους. ἀγαθοὶ πολῖται. ὑπερασπίζετε τὰς πόλεις.

— "Ο βοῦς, ὁ Ἰππος, ἡ συκῆ, ἡ λίμνη, ἡ θάλασσα, τὰ ὄρη, τοῦ δένδρου, εἰς τὸν λίθον, οἱ καρποί, τῷ λαῷ, τὴν πόλιν, τὰ σπαρτά, ἔγω, αὐτός, ἡμέτερος, ἔκεινη οὗτος. "Ολαι αὔται αἱ κλιταὶ λέξεις ἀνήκουσιν εἰς ἐν γένος δηλαδή, ἀρσενικόν, θηλυκόν, ἢ οὐδέτερον. Τὸ γένος διαιρίνεται εὐκολώτερον ὅταν τὸ ὅνθιμα συνοδεύῃ και τὸ ἀρθρον δ, ἥ, τό, οἱ, αἱ, τά, κλπ.

— Αἱ λέξεις, Ἰππος, ἀνθρώπος, μῆλον, χλόη, ὅρος, θάλασσα, φανερώνουσιν ὅτι εἶνε κάτι τι. ὅσα ἔχουσι τοῦτο: τὸ κάτι τι, τὰ δυναμάζομεν Οὐσιαστικά, διότι τὸ, κάτι τι, εἶνε μία οὐσία ἀναγκαία δι' αὐτό.

— Καλός, κακός, σοφός, ἐπιμελής, ἀτακτος, ἀγρία, σεμνάτ,

βαρεῖς, δυνατοῦ, δέξα, βραχεῖα, καὶ τὰ δύμοια, εἶνε λέξεις μὲ τὰς δποίας φανερώνομεν τί πρᾶγμα εἶνε, ἢ τί εἶδος, ἢ τίνα ποιότητα ἔχει ἡ οὐσία, δηλαδὴ τὸ οὖσιαστικόν· τὰς τοιαύτας λέξεις δύνομάζομεν. **Ἐπίθετα.**

— Βοῦς-καλός, σῶμα-ώραῖον, μαθητὴν-ἀμελῆ, γυναικὸς-σοφῆς, δένδρα ἄκαρπα, τόνος-δέκτης, προβάτου-ἡμέρου κ.π.λ. Τοιουτορόπως δηλαδή, εἰς ἐν οἰονδήποτε οὖσιαστικὸν πλησίον, θέτομεν καὶ τὴν καλὴν ἢ κακὴν αὐτοῦ ποιότητα καὶ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον διακρίνομεν τοῦτο ἐκ τῶν ἀλλων, π.χ. αἱ οἰκίαι, δύνανται νὰ εἴνε ὑψηλαί, λευκαί, εὐρύχωροι, μαῦραι. "Αν λοιπὸν θέλωμεν νὰ διακρίνωμεν καὶ νὰ δρίσωμεν τὴν μίαν ποιότητα, πρέπει εἰς ταύτην νὰ ἀποδώσωμεν τὰ χαρακτηριστικὰ αὐτῆς, δηλαδὴ νὰ δρίσωμεν τὸ ποιὸν τὸ δποῖον τὴν κάμγει νὰ διακρίνεται τοῦτο τὸ δποῖον, ὃς ποιόν, ἀποδίδομεν εἰς αὐτὴν δύνομάζεται **Κατηγορούμενον**.

— "Οθεν τὸ ἐπίθετον κυρίως χρησιμεύει ὡς **κατηγορούμενον**, ἐνῷ τὸ οὖσιαστικὸν κυρίως καὶ συχνάκις χρησιμεύει ὡς **ὢποκείμενον**, δηλαδὴ ἐκεῖνο περὶ τοῦ δποίου γίνεται δ λόγος.

Ἐρώτησις. Ποῖος ἐξ ὑμῶν γνωρίζει πῶς διακρίνεται ὁ λευκὸς ἄνθρωπος ἀπὸ τὸν μαῦρον; πῶς δύνομάζεται τοῦτο τὸ δποῖον τοὺς διακρίνει; εἰπὲ καὶ ἄλλα δύμοια οὖσιαστικὰ καὶ ἐπίθετα.

— "Ο παῖς γράφει, ἡ συκῆ ἀνθεῖ, οὔτος ἔχει βιβλία, ἡ γάτα τρώγει, ὁ θεός ὑπάρχει, τὰ πρόβατα βόσκουσιν. Αὐτὰς τὰς νέας λέξεις μὲ τὰς δποίας φανερώνομεν τὸ τί συμβαίνει εἰς ἔκαστον οὖσιαστικόν. τὰς δύνομάζομεν **Ρήματα** (γράφει, ἀνθεῖ, ἔχει... .) ἀπαριθμήσατε καὶ ἄλλα δύμοια, **ρήματα**.

Θέτομεν λοιπόν, καθὼς βλέπετε, ἐν οὖσιαστικὸν εἰς ἐν ὅημα διὰ νὰ φανερώσωμεν εἰς ποῖον ἀνήκει αὐτὸ τό : τί συμβαίνει· αὕτη δὲ ἡ λέξις μὲ τὴν δποίαν τοιοτορόπως συνδέεται τὸ ὅημα λέγεται, ὃς εἴπομεν, **ὑποκείμενον** π.χ. ποῖος τρώγει; ἡ μήτηρ τρώγει· ἡ μήτηρ εἶνε ὑποκείμενον. τίνες εἶνε ἀτακτοι; εἶνε οἱ γάτοι. αἱ δὲ λέξεις τρώγει, καὶ εἶνε, τὰ **Ρήματα**.

— "Ο λίκος εἶνε ἄγριος (ἐστι). ἡ αἱξ εἶνε (ἐστι) λευκή· τὰ ξῶα εἶνε (εἰσὶ) τετράποδα· αἱ ἀδελφαὶ εἶνε (εἰσὶ) πολλαί. Εἰς ταύ-

τας τὰς φράσεις ἐν ἐπίθετον (κατηγορούμενον) συνδέεται μετά τινος οὐσιαστικοῦ (ὑποκειμένου), διὰ τῆς μεσολαβήσεως φίματος, τὸ δποῖον διὰ τοῦτο ὀνομάζεται **Συνδετικόν**, διότι συνδέει τὸ ὑποκείμενον καὶ τὸ κατηγορούμενον.

— Ὁ ἄνθρωπος λέγει **ἀλήθειαν**, οὗτος ἔχει **καρπούς**. ή γάτα τρώγει τοὺς **ποντικούς**. αὐτὰς τὰς νέας λέξεις, καρπούς, ἀλήθειαν, ποντικούς, τὰς ὀνομάζουσιν **ἀντικείμενον**. διότι μὲ αὐτὰς φανεροῦται ὅτι πᾶν ὅ, τι πράττει τὸ ὑποκείμενον μεταβιβάζεται εἰς αὐτάς. π. χ. τύπτει, ποιος τύπτει; ὁ γεωργός. ποιον τύπτει ὁ γεωργός; τὸν ὅνον τύπτει ὁ γεωργός. Λοιπὸν ἐδῶ γίγνεται κτύπημα (τύπτει). ποιος ἐνεργεῖ τοῦτο; ὁ γεωργός, δηλαδὴ τὸ ὑποκείμενον τὸ δποῖον κάμνει τὸ κτύπημα; εἰς τὸ ὅνον πίπτει τὸ κτύπημα, εἰς αὐτὸν μεταφέρεται. ὁ ὅνος εἶνε τὸ **ἀντικείμενον**. ὅθεν ὁ γεωργός (ὑποκείμενον), τύπτει, (ρῆμα), τὸν ὅνον (ἀντικείμενον). Συνήθως ὡς **ἀντικείμενον** χρησιμεύει τὸ Οὐσιαστικόν. Εἰς τὸ πρῶτον καὶ δεύτερον πρόσωπον τὸ ὑποκείμενον δὲν τίθεται συνήθως, διότι φανεροῦται διὰ τῆς καταλήξεως τοῦ φίματος π.χ. τρώγω (έγώ), παίζεις (σύ).

— Ποιος λοιπὸν τύπτει τὸν ὅνον; ὁ γεωργός; ὅχι, ἀλλὰ ἔγώ, σύ, ἔκεινος, οὗτος, αὕτη, ἡμεῖς σεῖς, ἄλλοι, ἀμφότεροι, τύπτουσιν. αὐταὶ αἱ νέαι λέξεις ἐτέθησαν ἐνταῦθα διὰ νὰ μὴ ἐπαναλαμβάνωνται τὰ ὄνόματα τὰ δποῖα ἐχοησίμευσαν προηγούμενως. ὅθεν αὐταὶ ἀναπληρώνουσι τὰ ὄνόματα καὶ τίθενται ἀντὶ τούτων, δηλαδὴ εἶνε αἱ **ἀντωνυμίαι**. π. χ. ὁ Δημήτριος ἔφυγε; αὐτὸς (ὁ Δημήτριος) ἔφυγε πρὸ πολλοῦ. ποιος τρώγει τοὺς ποντικούς; ἔκεινους (τοὺς ποντικοὺς) τοὺς τρώγει ἡ γάτα. ἡμεῖς (Δημήτριος. Γεώργιος). εἴμεθα ἐπιμελεῖς.

ΠΛΑΓΙΑΙ ΠΤΩΣΕΙΣ (Γενική, Δοτική, Αἰτιαστική).

Τίς γράφει; ὁ μαθητής. τίνες παίζουσιν; οἵ μαθηταί.

τίνος εἶνε τὰ γράμματα; τοῦ μαθητοῦ, τίνος εἶνε τὰ πράγματα; τῶν φίλων.

πρὸς τίνα ἀνήκουσι τὰ βιβλία ; εἰς τοὺς μαθητάς ; τίνας βλέπετε ; τοὺς μαθητάς.

διὰ τίνος σκάπτομεν ; διὰ τῆς σκαπάνης.

φώναξέ μας : ἴδού : ὥ μαθηταί !

Αἱ ἐρωτήσεις αὗται καὶ αἱ ἀποκρίσεις δύνανται κατὰ τὸν ἕδιον τρόπον νὰ ἀναφέρωνται καὶ εἰς τὰ τρία γένη καὶ εἰς πάντας τοὺς ἀριθμούς.

Λοιπὸν ὅταν ἐρωτῶμεν μὲ τὰς λέξεις ; **τίς, τίνες,** περιμένομεν ἀπόκρισιν εἰς δύνομαστικήν.

ὅταν ἐρωτῶμεν μὲ τὰς : **τίνος, τίνων,** περιμένομεν ἀπόκρισιν εἰς γενικήν.

ὅταν μὲ τὰς : πρὸς **τίνα**, πρὸς **τίνας**, διὰ **τίνος**, διὰ **τίνων**, περιμένομεν εἰς δοτικήν.

ὅταν μὲ τὰς : μὲ **τίνα**, μὲ **τίνας**, περιμένομεν εἰς αἰτιατικήν.

ὅταν δὲ προσκαλῶμέν τινα, ή τινας, τότε χρειαζόμεθα κλητικήν.

ΟΡΘΑΙ ἢ ΕΥΘΕΙΑΙ — (ἢ Ὀνομαστικὴ καὶ Κλητικὴ).

Ἐρωτ. τίς ; τίνες ;	ἀποκρισις. ἐγώ, ἡμεῖς—(δύνομαστική)
» τίνος, τίνων,	» ἐμοῦ, ἡμῶν—(γενική)
» πρὸς τίνα ; πρὸς τίνας ; »	εἰς ἐμὲ (ἐμοί), εἰς ἡμᾶς (ἡμῖν)—(δοτική)
» διὰ τίνος ; διὰ τίνων ; »	δι’ ἐμοῦ (ἐμοί), δι’ ἡμῶν (ἡμῖν)—(δοτική)
» τίνα ; τίνας ; »	ἐμέ, ἡμᾶς—(αἰτιατική)
» μὲ τίνα ; μὲ τίνας ; »	μὲ ἐμὲ (ἐμέ). μὲ ἡμᾶς (ἡμᾶς)—αἰτιατικὴ (ή καὶ δοτικὴ μὲ πρόθεσιν)
» κάλεσον αὐτὸν ; »	ώ οὔτος :—(κλητική)

— Ὁ μαθητὴς γράφει· ἀλλά, ποῦ γράφει ; **έκει.** — πότε γράφει ; **τώρα.** — ἀπὸ ποῦ γράφει ; **έκ τοῦ βιβλίου.** — διὰ τίνα λόγον γράφει ; **διὰ νὰ μάθῃ.** — πῶς γράφει ; **καλῶς.** — μὲ ποίαν χεῖρα γράφει ; — μὲ τὴν δεξιάν. — πόσον γράφει ; — ὅσον δύναται. — κατὰ τί γράφει ; τὰ κατὰ τὴν κεφαλήν. — ὡς πρὸς

ποῖον πράττει τοῦτο; σχετικῶς πρὸς τοὺς ἄλλους μαθητάς.— διὰ ποίαν αἰτίαν; διότι εἶνε ἀγράμματος ἀκόμη.

Αὐταὶ λοιπὸν αἱ λέξεις, αἱ ὑπάρχουσαι εἰς τὰς ἀποκρίσεις, χρησιμεύουσιν εἰς τὸ νὰ δρίσωσι μὲ περισσοτέραν ἀκρίβειαν πᾶν δ, τι συμβαίνει εἰς τὸν μαθητήν· δηλαδή, εἰς ποῖον χρόνον γράφει· διὰ τοῦ γράφει, μὲ ποῖον τρόπον γράφει, ἀπὸ ποῦ γράφει, τί ποσδὴν γράφει, σχετικῶς πρὸς ποῖον γράφει. Αὐτὰς τὰς λέξεις καὶ φράσεις, αἴτινες τοιαῦτα φανερώνουσι, τὰς ὀνομάζουσι **Προσδιορισμούς**. Οἱ Προσδιορισμοὶ οὗτοι εἶνε δικτῷ εἰδῶν 1) χρόνου 2) τόπου 3) τρόπου 4) ποσοῦ 5) ποιοῦ 6) αἰτίας 7) κατά τι, καὶ 8) ἀναφορᾶς.

Μὲ τό: πότε, ἐρωτῶμεν περὶ τοῦ χρόνου, διε τη δηλαδὴ γίγνεται, θὰ γείνῃ ἢ ἔγεινέ τι.

Μὲ τά: ποῦ, πόθεν, ἀπὸ ποῦ, εἰς ποῖον μέρος, ἐρωτῶμεν περὶ τοῦ τόπου ἔνθα ἔγεινε ἢ γίγνεται ἢ θὰ γείνῃ τι.

Μὲ τό: πῶς (μὲ ποῖον τρόπον), ἐρωτῶμεν μὲ τὶ μέσον ἢ δργανον ἔγεινε, γίγνεται, ἢ θὰ γείνῃ τι.

Μὲ τό: πό σον, ἐρωτῶμεν διὰ τὴν ποσότητα καὶ τὸ μέγεθος τοῦ περὶ οὖ πρόκειται.

Μὲ τά: ποίας λογῆς, ποίου εἴδους, ἐρωτῶμεν περὶ τῆς ποιότητος τοῦ περὶ οὖ πρόκειται.

Μὲ τό: διατί, ἐρωτῶμεν περὶ τῆς αἰτίας, διὰ τὴν διοίαν γίγνεται, ἔγεινε ἢ θὰ γείνῃ τι.

Μέ τὸ: κατὰ τί, ἐρωτῶμεν περὶ τοῦ μέρους εἰς τὸ διποῖον συμβαίνει τι,

Μὲ τὸ: ώς πρὸς τί, ἐρωτῶμεν περὶ τοῦ προσώπου ἢ πρόγματος μὲ τὸ διποῖον σχετίζεται τὸ περὶ οὖ πρόκειται.

Εἰς ὅλα ταῦτα ἀποκρινόμεθα μὲ τὰ κατάλληλα ἐπιφρήματα (διὰ μᾶς δηλαδὴ λέξεως), ἢ μὲ τοὺς ώς ἐπιφρηματικοὺς προσδιορισμοὺς (δηλαδὴ μὲ περισσοτέρας τῆς μιᾶς λέξεως· συνήθως εἶνε τοῦτο πλαγία τις πτῶσις μετὰ προθέσεως).

Παραδείγματα. Τόπος. πόθεν ἔρχεσαι; ἀπόκρισις: Ἀθήνηθεν, ἢ ἐξ Ἀθηνῶν. διὰ ποῦ; Ἀθήνας=δι' Ἀθήνας. ἀπὸ ποῦ πέρασες; διὰ τῶν Μεγάρων (διὰ μέσου).

Τρόπος. μὲ τί (πῶς) ἔργαζεται δι γεωργὸς; μὲ τὸ ἀροτρον=ἀρότρῳ.

Ποσόν. πόσον πωλεῖ δι ἀρτοπώλης τὸν ἄρτον; μίαν δραχμὴν=δραχμῆς, ἀντὶ μιᾶς δραχμῆς, τὴν ὅκαν.

Αἴτιον. α') διὰ τί τρέφουσιν οἵ ποιμένες τοὺς κύνας; ἵνα φυλάττωσι τὰ πρόβατα ἀπὸ τοὺς λύκους. (τελικὸν αἴτιον).

β') διὰ τί κοιμᾶται; διὰ νόσον: νόσω, (ἀναγκαστικὸν αἴτιον).

Χρόνος. πότε ἥρχισε νὰ μανθάνῃ γράμματα δι νέος; ἀπὸ τῆς ἡλικίας τῶν ἦξ ἑτῶν.

Ποιόν. διποῖον ἄρτον ἀγοράζεις; πρώτης ποιότητος, μαῦρον, κρίθινον, λευκόν....

‘Οργανον (μέσον). μὲ τί ἐμάχοντο; μὲ τὰ ξίφη=ξίφεσι.

‘Αναφορά. δι νδράργυρος ὡς πρὸς τί εἶνε βαρύτερος; ὡς πρὸς τὸν χρυσόν.

ΑΚΛΙΤΑ

— Λέγω-πρὸ=προ-λέγω. ἔρχομαι-σὺν=συν-έρχομαι. βλέπω-διὰ=δια-βλέπω. θερμὸς-περὶ=περὶ θερμος. ὁδός-κατὰ=κάθ'-οδός. μετὰ-έμοῦ=μετ' ἐμοῦ. πρὸ-αὐτοῦ=πρὸ αὐτοῦ. Λοιπὸν 18 λεξίδια, ἐν, σὺν, πρὸς κλπ. λέγονται Προθέσεις κύριαι καὶ 10, ἀχρι, μέχρι, πλὴν, δίκην, κ. λ. π. Καταχρηστικαὶ Προθέσεις. Μὲ ταύτας τὰς Κυρίας ή γίγνεται λέξις νέα, σύνθετος, ητὶς ἔχει ἐννοιαν τροποποιημένην κατά τι π. χ. κατὰ-βάλλω=καταβάλλω. Η σχηματίζεται προσδιορισμὸς μὲ μίαν Πρόθεσιν, κυρίαν ή καταχρηστικὴν, καὶ πλαγίαν τινὰ πτῶσιν π.χ. μετὰ-ἐκείνου=μετ' ἐκείνου. ἀχρινῦξ=ἄχρι νυκτὸς. ἀνευ-χρήματα=ἄνευ χρημάτων.

‘Εν τῇ νέᾳ γλώσσῃ εἶνε σχεδὸν οἱ ἕδιοι τύποι τῶν Προθέσεων οἵτινες εἶνε καὶ ἐν τῇ ἀρχαίᾳ, ἐκτὸς τῶν: σὺν=μὲ π.χ. σὺν τῷ χρόνῳ=μὲ τὸν χρόνον, μετὰ (μετὰ γενικῆς)=μὲ π. χ. μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ=μὲ τὸν ἀδελφόν, ἀμφὶ (μετά τινος πτώσεως)=περίπου, πέριξ π. χ. ἀμφὶ διακοσίους=περίπου διακόσιοι. ἀμφὶ τὴν πόλιν=πέριξ τῆς πόλεως.

— Μέν, ἀλλά, καί, ὅμως. δέ, ὅτι, ἐάν, λοιπόν, διπότε, ὅτε, ὅταν, διά, ἵνα, πρίν, ἢ, καὶ ἀν... ὅλαι αὐταὶ αἱ λέξεις χρησιμεύουσιν ἐν τῷ λόγῳ διὰ νὰ συνδέωσι μίαν λέξιν πρὸς ἄλλην λέξιν π.χ.

ἔγω μέν, σὺ δέ, ἦ φράσιν πρὸς φράσιν π. χ. οὗτοι οἱ ἀνθρώποι
ἔχουσι μὲν χεῖρας, ἀλλὰ δὲν ἔργαζονται· ἦ συνδέουσιν δλοκλήρους
προτάσεις καὶ περιόδους· εἶνε οἱ Σύνδεσμοι. Ἐν τῇ νέᾳ γλώσσῃ
ὅλγοι σύνδεσμοι οὐπάρχουσι διμοίως ὅπως καὶ ἐν τῇ ἀρχαίᾳ· οἱ κυ-
ριώτεροι δὲ ἐκ τῶν τῆς ἀρχαίας μεταφράζονται εἰς τὴν νέαν ὡς ἔξῆς.

— **Μέντοι**=ὅμως. ἀλλὰ μὲν=ἀλλ' ὅμως. **καν**=καὶ ἀν. **εἰ καὶ**=
ἀν καὶ. **καὶ εἰ**=καὶ ἀν (καὶ ἐπὶ τῇ ὑποθέσει ὅτι). **καὶ περ**=
καίτοι· οἱ **Ἀντιθετικοί**.

— **Οὖν**, **τοίνυν**, **δή**=λοιπόν. **ἄρα**, **ούκοῦν**, **τοιγάρτοι**, **τοι-**
γαροῦν=ὅθεν λοιπόν. **ώς**=ῶστε. οἱ **Συμπερασματικοί**.

— **Εἰ**, **ἄν**=ἐάν. οἱ **Ὑποθετικοί**.

— **Ως**, **ὅτι**, **ὅτι**. οἱ **Εἰδικοί**.

— **Γάρ**, **ώς**, **ἐπει**=διότι, **ἐπειδή**. οἱ **Αἰτιολογικοί**.

— **‘Ηνίκα**, **ἐπει**, **ἐπειδή**=ὅτε, **ἔστε** = ἔως. **πρὶν** = πρότε-
ρον. οἱ **Χρονικοί**.

— **‘Ως**, **ὅπως**, **ἴνα**=ἴνα. οἱ **Τελικοί**.

— **Τέ**, **καὶ**=καί, **οὐδέ**, **μηδέ**=καὶ δὲν, καὶ νὰ μή. οἱ **Συμ-**
πλεκτικοί.

— **Εἴτε**, **εἴτε**=καὶ ἐάν. οἱ **Διαζευκτικοί**.

Λοιπὸν αὐτὰi αἱ λέξεις, οἱ **Προσδιορισμοί**, ἀποτελοῦσιν ἔνα προσ-
διορισμὸν εἰς τὸ **‘Υποκείμενον**, Κατηγορούμενον ἦ καὶ εἰς ὅλην τὴν
πρότασιν. Οἱ προσδιορισμοὶ δύνανται νὰ ἐκφράζωνται καὶ μὲ δλό-
κληρον πρότασιν καὶ δύνανται νὰ εἶνε συγχρόνως καὶ περισσότεροι
τοῦ ἔνδος καὶ διάφοροι, π. χ. ἐμάχοντο οἱ πολέμοι μὲ τὰ **ξίφη**,
ἐν καιρῷ νυκτὸς καὶ γυμνοί. (ὅργανον, χρόνος καὶ τρόπος).

X R O N O I

— Ο μαθητὴς γράφει τώρα. ὁ μαθητὴς χθὲς ἔγραφε. ὁ μα-
θητὴς θὰ γράψῃ. ὁ μαθητὴς ἔγραψεν. ὁ μαθητὴς ἔχει γράψῃ. ὁ
μαθητὴς εἶχε γράψῃ. Βλέπομεν λοιπὸν ὅτι τὴν ἴδιαν ἔργασίαν ἐνερ-
γεῖ ὁ μαθητὴς ἀλλ' ὅχι καὶ εἰς τὸν ἴδιον καιρόν. Οθεν αὐτὸς ὁ
τρόπος, τὸν ὄποιον μεταχειριζόμεθα δὲν νὰ δεῖξωμεν πότε γίγνεται
τι, ἀποτελεῖ τὸν χρόνον καθ' ὃν γίγνεται ἡ πρᾶξις, οἱ δὲ τύποι μὲ
τοὺς ὄποιους παριστάνεται τοῦτο λέγονται **Χρόνοι** καὶ εἶνε ἔξ.

1) Ἐνεστώς, 2) Παρατατικός 3) Μέλλων 4) Ἀόριστος 5) Παρακείμενος καὶ 6) Ὑπερσυντέλικος. Ὁ Ἐνεστώς, Μέλλων καὶ Παρακείμενος λέγονται Ἀρχικοί. Ὁ δὲ Παρατατικός, Ἀόριστος καὶ Ὑπερσυντέλικος λέγονται Παραγόμενοι ἢ Ἰστορικοὶ χρόνοι. Γράφω (τώρα), τρώγει (τώρα), τρώγομεν (τώρα), γράφουσι (τώρα), τρώγετε (τώρα), γράφεις (τώρα), ἀς γράφη, νὰ πηγαίνῃ, εἴθε νὰ γράφωσι, μακάρι νὰ γράφῃ. γράφει καὶ λέγε. μὲ τὸ νὰ γράφω, ἔκεινος ὁ δποῖος γράφει (τώρα).

Ολαὶ λοιπὸν αὐταὶ αἱ ἐργασίαι τὰς δποίας συνοδεύει τὸ : τώρα (τὸ δποῖον νοεῖται εὐκόλως καὶ διὰ τοῦτο δὲν γράφεται), ἐκτελοῦνται ἔξακολουθητικῶς εἰς τὸ παρὸν, τοῦτο δὲ καλεῖται χρόνος Ἐνεστώς.

Εἰς ταῦτας ἀποκρινόμεθα μὲ τοὺς τύπους τοῦ ἐνεστῶτος χωρὶς νὰ λέγωμεν ἢ νὰ γράφωμεν καὶ τὸ χρονικὸν ἐπίφερημα τώρα (νῦν). Ἐρώτησις. τί συμβαίνει ἐδῶ ; γράφομεν. ἀς γράφωμεν. εἴθε νὰ γράφητε. γράφετε. ὅλα ταῦτα ἀνήκουσιν εἰς τὸν παρόντα χρόνον (Ἐνεστώς).

Ἐγραφεις, ἔτρωγες, ἔκοπτε, ἔγραφομεν, ἔτρώγετε, ἔγραφαν (ἔγραφον), ἔπαιζε, ἔφαινοντο. ὅλαι αὐταὶ αἱ ἐργασίαι δὲν γίνονται τώρα ἀλλ ἔγίνοντο ἔξακολουθητικῶς καὶ εἶνε πλέον περασμέναι, δηλαδὴ ἔγίγνοντο εἰς τὸ παρελθόν. τοῦτο δὲ καλεῖται Παρατατικός. Παραδείγματα.

Τί ἔτρεχεν ἐδῶ ; ἀπόκρισ. οὐδέν. ἔγραφομεν τὸ μάθημα. τί θέλει ἐδῶ τὸ μολυβδοκόνδυλον ; ἔγραφεν ὁ Γεώργιος καὶ ἡμεῖς ἔβλεπομεν. καλῶς ἐπράττετε.

Θὰ λύσω, θὰ γράψωμεν, θὰ γράψητε, θὰ ἀκούσωσι· θὰ λαλήσῃ. ὅλαι αὐταὶ αἱ ἐργασίαι δὲν γίγνονται, δὲν ἔγειναν, ἀλλὰ θὰ γίνωσιν ἄπαξ εἰς τὴν στιγμὴν τοῦ χρόνου· διθεν ἀποτελοῦσι τὸν χρόνον Μέλλοντα, τὸν στιγμαῖον. Θὰ λύω, θὰ γράψωμεν, θὰ γράφητε, θὰ ἀκούωσι. καὶ αὐταὶ εἶνε τοῦ μέλλοντος χρόνου, ἀλλὰ παριστῶσιν δτι ἡ ἐργασία θὰ γείνηται δχι ἄπαξ ἀλλὰ κατ' ἐπανάληψιν καὶ ἔξακολουθητικῶς. Ἡ σημερινὴ γλῶσσα διὰ τὸ Μέλλον θέτει τὸ θὰ ἢ τό : θέλει, ἡ ἀρχαία δμως ἔχει μόνον τὸν τύπον τοῦ Μέλλοντος σω, λύ-σω, π. χ. θὰ λύσῃς ἢ θέλεις λύσῃ τὸ πρόβλημα ; =λύσεις τὸ πρόβλημα;

θὰ λύσωσι οἱ γεωργοὶ τοὺς ὅνους=λύσουσιν οἱ γεωργοὶ τοὺς ὅνους.
θέλουσι λύση οἱ γεωργοὶ τοὺς ὅνους=λύσουσι τοὺς ὅνους.

— "Ελυσε, ἔγραψαν, ἔγραψα, ἐλύσατε, ἔφαγε, ἐλυπήθημεν. ὅλαι
αὐταὶ αἱ ἐργασίαι ἔγειναν εἰς τὸν περασμένον χρόνον καὶ ἄπαξ. τοῦτο
δὲ ὀνομάζεται χρόνος Ἀόριστος. π. χ. τί ἔγεινεν; ἐλύσαμεν τὸ
πρόβλημα. τίς ἐποίησε τὸν κόσμον; δ Θεὸς ἐποίησε τὸν κόσμον.
πότε; δὲν ἔγνωρίσαμεν.

— "Εχω λύση, ἔχεις λύση, ἔχουσι λύση, ἔχετε γράψῃ. Καὶ ὅλαι αὖ-
ταὶ αἱ ἐργασίαι ἔγένοντο εἰς τὸν περασμένον χρόνον ἀλλὰ φθάνουσιν
καὶ εἰς τὸ παρόν. δηλαδὴ ἔγεινε κάτι τι τελειωτικῶς ἀλλοτε καὶ ἔχομεν
τούτου γνῶσιν καὶ σήμερον, τοῦτο λέγεται χρόνος Παρακείμενος.
εἰς τὴν ἀρχαίαν γλῶσσαν ἔχει τύπον μὲ μίαν λέξιν, π. χ. λέλυ-κα.

— Εἴχον λύση. είχε γράψῃ, εἴχομεν λύση, εἴχετε γράψῃ. ὅλαι αὐταὶ
αἱ ἐργασίαι ἔγιγνοντο τελειωτικῶς εἰς τὸν περασμένον χρόνον ἀλλὰ
εἴχομεν γνῶσιν αὐτῶν ἐν τῷ παρελθόντι χρόνῳ ὅτι συνέβαινον καὶ
ἀλλοτε. τοῦτο λέγεται χρόνος Υπερσυντέλεικος. εἰς τὴν ἀρχαίαν
ἔχει τύπον μὲ μίαν λέξιν, π. χ. ἐλελύ-κειν.

Ἐγκλίσεις. Ὁριστική. "Ολα δσα εἶπομεν ἀνωτέρῳ περὶ¹
τοῦ χρόνου, ἐκφέρονται εἰς τὴν Ἐγκλισιν ἢ δποία λέγεται Ὁρι-
στική. διότι αἱ ἄλλαι ἐγκλίσεις δηλαδὴ ἡ Ὑποτακτική, Εὔκτική,
Προστακτική, ἐνὸς ἐκάστου Χρόνου δὲν φανερώνουσιν δρισμένως
τό χρονικὸν σημεῖον ἀλλὰ μόνον τὸ διαρκές, τὸ τετελεσμένον καὶ
τὸ στιγμιαῖον.

Εἰς τὰ φίματα ἀνήκουσι καὶ οἱ ὀνοματικοὶ τύποι Ἀπαρέμφα-
τον (οὐσιαστικὸν) καὶ Μετοχὴ (ἐπίθετον).

— "Ἄς λύωμεν, ἄς λύσωμεν· ἔλα νὰ φάγετε, τί νὰ λύω; τί νὰ λύ-
σητε; νὰ μὴ γράψῃς, νὰ μὴ γράφητε. ὅλαι αὐταὶ αἱ ἐργασίαι φανε-
ρώνουσιν ὅτι τὸ ὑποκείμενον ἐπιθυμεῖ τι, θέλει καὶ περιμένη νὰ
γείνῃ ἢ νὰ μὴ γείνῃ τι· τοῦτο λέγεται Ὑποτακτική.

Ἡ Ὑποτακτική. Δύναται νὰ ἀναφέρηται εἰς τὸ παρὸν ἢ εἰς
τὸ μέλλον. π. χ. ἄς γράφω, ἄς ἔχω γράψῃ=γεγράφω. λύωμεν τὸ
πρόβλημα. ἄς μὴ γράφης=μὴ γράφης. εἰς τὴν ἀρχαίαν γλῶσσαν ἢ

“Υποτακτική ἔχει τύπον μὲ μίαν λέξιν π. χ. λύω=ἄς λύω. λύσω=ἄς λύσω. γεγράφω=ἄς ἔχω γράψῃ.

Εύκτική. Εἴθε νὰ λύω, εἴθε νὰ λύσω. εἴθε νὰ ἔχω λύση. εἴθε νὰ γράψω εἴθε νὰ γράψητε. εἴθε νὰ ἔχητε λύση. εἴθε νὰ μὴ γράψῃ. Καὶ ὅλαι αὐταὶ αἱ ἐργασίαι φανερώνουν ὅτι ἐπιθυμοῦμεν ἀλλὰ καὶ εὐχόμεθα νὰ γείνῃ ἢ νὰ μὴ γείνῃ τι : τοῦτο λέγεται **Εύκτική** π. χ. εἴθε νὰ λύω τὸ πρόβλημα=λύομι τὸ πρόβλημα. εἴθε νὰ γράψω τὴν ἐπιστολὴν=γράψοιμι ἢ γράψαμι τὴν ἐπιστολὴν. εἴθε νὰ ἔχω γράψη τὴν ἐπιστολὴν=γεγράφοιμι τὴν ἐπιστολὴν. Καὶ ἡ εὐχὴ ἀναφέρεται ἢ εἰς τὸ παρόν ἢ εἰς τὸ μέλλον. “Οθεν εἰς τὴν ἀρχαίαν γλῶσσαν δι τύπος τῆς Εύκτικῆς ἔχει μίαν λέξιν, εἰς τὴν Νέαν περισσοτέρας.

Δυνητική Εύκτική. Δύναται τις νὰ γράψῃ. δύναται τις νὰ γράψῃ. δύναται τις νὰ ἔχῃ γράψῃ. καὶ ταῦτα εἶνε Εύκτική, ἀλλὶ αὕτη φανερώνει ὅτι δύναται νὰ γείνῃ ἡ εὐχὴ εἰς ἐκεῖνο τὸ δποῖον ἐπιθυμεῖ τὸ ὑποκείμενον· καὶ εἰς τὴν ἀρχαίαν ἔχομεν τύπον μὲ δύο λέξεις, δηλαδὴ τὸν τύπον τῆς Εύκτικῆς τοῦ ωρίματος καὶ τὴν λέξιν ἄν· ὅθεν γράψοιμι ἄν=δύναμαι νὰ γράψω. γράψαμι μὲν ἢ γράψαμι ἄν=δύναμαι νὰ γράψω. γεγράφοιμι μὲν =δύναμαι νὰ ἔχω γράψῃ. Αὕτη λοιπὸν ἡ Εύκτική εἶνε ἡ **δυνητική Εύκτική** τοῦ παρόντος ἢ μέλλοντος.

ΣΗΜ. Πρέπει νὰ γνωρίζωμεν ὅτι εἶνε καὶ ἑτέρα “Ἐγκλισίς δυνητική, δηλαδὴ ἡ **Οριστική δυνητική** ἡ ὁποία ἔκφράζεται μὲ τὴν ‘Οριστικὴν ἔγκλισιν τῶν Ἰστορικῶν χρόνων ὅτε, τὸ νὰ δύναται νὰ γείνῃ τι, ἀνήκει εἰς τὸ περασμένον. Οἱ τύποι τοῦ ωρίματος δσοι φανερώνουσι τὸ περασμένον εἶνε οἱ Ἰστορικοὶ χρόνοι.

Π.χ. Θά ἔλεγον ἢ θὰ ἡδυνάμην νὰ λέγω=ἔλεγον ἄν. “Ηθελον εἴπη ἢ θὰ ἡδυνάμην νὰ εἴπω=εἴπον ἄν. Εἰς τὸ ἀρχαίον λέγεται, π. χ. χθὲς ἐλύσομεν ἄν τὸ πρόσλημα ἀλλὰ ἐκωλύθημεν =χθὲς θὰ ἡδυνάμεθα νὰ λύωμεν τὸ πρόσλημα ἀλλὰ ἐμποδίσθημεν” τοῦτο λοιπὸν καλεῖται **δυνητική Οριστική**.

ΣΗΜ. 6' Καὶ ἡ εὐχὴ δύναται νὰ ἀναφέρεται εἰς τὸ περασμένον χωρὶς νὰ δύναται πλέον νὰ γείνῃ τὸ ποθούμενον. Αὐτὴ ἡ Εύχὴ λέγεται **ἀνεκπλήρωτος, ἀπραγματοποίητος**: ἔκφράζεται δὲ μὲ τὰς λέξεις, εἴθε, εἰ γάρ, ως, μὲ ὥριστικὴν Ἰστορικῶν χρόνων ἢ μὲ τὰ: ὥφελον, ὥφελες, ὥφελε, καὶ ἀπωρέματον **Ἐνεδτώτος** ἢ **Αօρίστου χρόνου**. Εἰς δὲ τὴν σημειώνην γλῶσσαν μὲ τὰ: εἴθε ἢ μακάρι, καὶ τὸ νὰ μὲ ὥριστικὴν Ἰστορικῶν.

Π. χ. Εἴθε, ἢ μακάρι, νὰ ἔγραψα τὸ μάθημα=εἴθε νὰ ἔγραψα τὸ μάθημα.

Εἴθε, ἢ μακάρι: νὰ εῦρε τὸν δρόμον=Εἴθε (εἰ γάρ), εὗρε τὴν ὁδόν, ἀλλὰ θὲν τὴν εὑρεν οὔτε δύναται πλέον νὰ τὴν εὕρῃ. ἢ=ώφελεν εὑρεῖν τὴν ὁδόν.

Απαρέμφατον. Θέλω νὰ λύω, θέλεις νὰ γράψῃς, θέλει νὰ γράψῃ, θέλομεν νὰ λύωμεν. θέλετε νὰ λύσετε, θέλουσι νὰ ἔχωσι γράψῃ κ.λ.π. ὅλα ταῦτα τὰ: νά, νά, μὲ τὸ ωῆμά των, χρησιμεύουσιν ὡς ἀντικείμενα ἄλλου ωῆματος καὶ ἀναπληροῦσι τὸν τύπον τῆς ἀρχαίας γλώσσης ὅστις λέγεται **Απαρέμφατον** ἄλλα, **Τελικόν**.= Βούλομαι λύειν, γράψειν, γράψαι, λελυκέναι, κλπ=θέλω νὰ λύω.... Λέγω ὅτι γράφω, λέγω ὅτι γράφεις, λέγομεν ὅτι λύουσι, ἔλεγον ὅτι γράφετε, λέγετε ὅτι γράφετε, λέγετε ὅτι γράφομεν, λέγει ὅτι θὰ γράψ... Καὶ ὅλα ταῦτα τὰ: ὅτι, ὅτι, ὅτι, μὲ τὸ ωῆμά των, χρησιμεύουσιν ὡς ἀντικείμενον ἄλλου ωῆματος καὶ ἀναπληροῦσι τὸν τύπον τῆς ἀρχαίας γλώσσης ὅστις λέγεται **Απαρέμφατον** ἄλλα, **Εἰδικόν**.= Όθεν λοιπὸν ἄλλα ωῆματα δέχονται ἀπαρέμφατον **Τελικὸν** καὶ ἄλλα **Εἰδικὸν** **Απαρέμφατον** καὶ εἰς ὅλους τοὺς χρόνους. π.χ. ἐπιθυμεῖ νὰ γράψῃ, ἐπιθυμῶ νὰ γράψω, ἐπιθυμοῦσι νὰ γράψωσι, ἐπιθυμεῖτε νὰ ἔχετε γράψῃ τὴν ἐπιστολὴν=βούλεται γράψειν. βούλομαι γράψειν. βούλονται γράψειν. βούλεσθε γεγραφέναι. ἀπαρέμφατα **Τελικὰ**.

— Νομίζω γράψειν, νομίζεις γράψειν ἢ γράψαι, νομίζουσι γεγραφέναι=νομίζω ὅτι γράφω, νομίζεις ὅτι θὰ γράψῃς ἢ ὅτι είχον γράψῃ, νομίζουσιν ὅτι θὰ ἔχωσι γράψῃ· ὅλα ἀπαρέμφατα **Εἰδικά**.

Εἰς ὅλα ὅμως ταῦτα, τὰ **Τελικὰ** καὶ **Εἰδικὰ** **Απαρέμφατα**. εἶνε δυνατὸν νὰ συμβῇ νὰ εἶνε ἄλλο τὸ ὑποκείμενον τοῦ ωῆματος καὶ ἄλλο τὸ ὑποκείμενον τοῦ **Απαρέμφατον**. τότε τοῦτο πρέπει νὰ φανερωθῇ. Πρὸς τοῦτο προσθέτομεν τὸ ὑποκείμενον τοῦ ἀπαρέμφατον κατὰ πτῶσιν αἰτιατικὴν συνήθως· τοῦτο δὲ τὸ φαινόμενον δινομάζεται **ἔτεροπροσωπία**, ἐνῷ τὸ ἔναντίον εἶνε **ταῦτοπροσωπία**. εἰς τὴν σημερινὴν γλῶσσαν τίθεται δινομαστικὴ εἰς τὴν **ἔτεροπροσωπίαν**. π.χ. θέλω νὰ γράψῃ ὁ μαθητὴς=βούλομαι γράψειν τὸν μαθητήν, (ἐνῷ, βούλομαι ἐγὼ γράψειν=θέλω νὰ γράψω). νομίζω ὅτι ὁ κακὸς βλάπτει=νομίζω τὸν κακὸν βλάπτειν. ἐπιθυμῶ λέγειν καὶ ὑμᾶς γρά-

φειν=έπιθυμῶ νὰ λέγω καὶ νὰ γράφετε σεῖς. (ἐνταῦθα εἰς τὸ λέγειν, εἶναι ταυτοπροσωπία, εἰς τὸ γράφειν, ἑτεροπροσωπία).

Οταν τὸ ἀπαρέμφατον ἔχῃ καὶ ἄρθρον τότε εἶνε σχεδὸν οὐσιαστικὸν π.χ. τὸ λέγειν=ὅ λόγος, ἀλλὰ ὅχι δι' ὅλα τὰ χρονικὰ σημεῖα ἀλλὰ μόνον διὰ τὸ παρόν. ὅθεν τὸ εἰπεῖν σημαίνει τὸ νὰ εἴπῃ τις, ἢτοι ὁ λόγος, ἀλλὰ ἀναφερόμενος εἰς τὸ μέλλον—τὸ μανθάνειν, σημαίνει, ἡ μάθησις τώρα. τὸ μαθεῖν, σημαίνει, ἡ μάθησις ἢ ἀλλοτε γενομένη ἄπαξ. Τὸ ἀπαρέμφατον, χωρὶς ἄρθρον (συνήθω), χρησιμεύει ὡς ὑποκείμενον εἰς τὰ ἀπρόσωπα ρήματα, δηλαδὴ εἰς ἐκεῖνα τὰ ὅποια δὲν ὑπάρχει προσωπικὸν ὑποκείμενον π.χ. χρὴ λέγειν=πρέπει νὰ λέγῃ τις. δεῖ γράφειν=πρέπει νὰ γράψῃ τις. προσήκει μαθεῖν=πρέπει νὰ μάθῃ τις· τὸ λαλεῖν ἐστὶν ὀχληρὸν=ἡ πολυλογία(τώρα)εἶνε πρᾶγμα ὀχληρόν.

Ανακεφαλαίωσις. Λοιπὸν τὸ ἀπαρέμφατον εἶνε ἔγκλισις χωρὶς νὰ φανερώνῃ πρόσωπον καὶ ἀριθμόν: ὅταν τίθεται ὡς ἀντικείμενον ρήματος εἶνε ἡ Εἰδικὸν (=ὅτι μὲ δριστικήν), ἡ Τελικὸν (=νὰ μὲ ὑποτακτικήν). ὅταν χρησιμεύει ὡς ὑποκείμενον εἶνε ἀπρόσωπον τὸ ρῆμα εἰς τὸ ὅποιον ἀνήκει. Ὅταν δὲ τὸ ἀπαρέμφατον ἔχῃ καὶ τὸ ἄρθρον, εἶνε σχεδὸν οὐσιαστικὸν καὶ ὡς τοιοῦτον χρησιμοποιεῖται.

Μετοχή. Ἐκεῖνος ὁ ὅποιος ἔλυε, ἐκεῖνος ὁ ὅποιος ἔλυσε.

»   »   θὰ λύσῃ   »   »   ἔχει λύσῃ
                  »   »   ἔχῃ λύσῃ   »   »   είχε λύσῃ

ὅλα ταῦτα ἡ ἀρχαία γλῶσσα τὰ ἐκφράζει μὲ ἐνα τύπον μόνον π. χ. ὁ λύων (ἐνεστώς), ὁ λύων (παρατατικός), ὁ λύσας (ἀδριστος), ὁ λύσων (μέλλων), ὁ λελυκὼς παρακείμενος καὶ ὑπερδυντέλικος. Λοιπὸν οἱ τύποι οὗτοι τῆς σημερινῆς γλώσσης καὶ οἱ, μὲ μίαν λέξιν, τῆς ἀρχαίας ἀποτελοῦσι τὴν Μετοχήν.

Η **Μετοχή**, συνήθως μὲ ἄρθρον, ὅταν λαμβάνηται ὡς ἐπίθετον εἶνε 'Επιθετική· ὁ ἴδιος οὗτος τύπος τῆς Μετοχῆς δύναται νὰ εἴνε καὶ προσδιορισμὸς **παραθετικός**, ἀλλὰ τότε δὲν ἔχει ἄρθρον π.χ. μαθητῆς λύων τὸ πρόβλημα= ὁ μαθητὴς **άφοῦ** ἔλυε τὸ πρόβλημα, ἢ, ὁ μαθητὴς **ἐπειδὴ** ἔλυε τὸ πρόβλημα, ἢ, ὁ μαθητὴς μὲ τὸ νὰ λύῃ τὸ πρόβλημα, ἢ, ὁ μαθητὴς **έλαν** ἔλυε τὸ πρόβλημα, ἢ, ὁ μαθητὴς μὲ τὸ νὰ λύῃ τὸ πρόβλημα, ἢ, ὁ μαθητὴς **έλην**.

τής ἐνῶ ἔλυε τὸ πρόβλημα ἢ ὁ μαθητὴς λύσων τὸ πρόβλημα ἢ ὁ μαθητὴς λύσας τὸ πρόβλημα=δ̄ μαθητὴς ἀφοῦ, ἐάν, ὅτε, ἐπειδή, μὲ τὸ νά, ἔλυσε τὸ πρόβλημα καὶ τὰ δμοια. Αὐτὰ λοιπὸν τά: ἀφοῦ, ἐάν, ὅτε, ἐπειδή, μὲ τὸ νά, ἐνῶ, ὅτε, διὰ νά, κλπ. μὲ τὴν κατάλληλον ἔγκλισιν, χρησιμεύουσι νὰ δείξωσι τί εἰδους προσδιορισμὸς εἶνε ἡ Μετοχή, δηλαδὴ χρόνου, αἰτίας, ὑποθέσεως, τρόπου, ἐναντιώσεως, σκοποῦ· λέγεται δὲ τότε Παραδεισική, διότι αὕτη τίθεται πλησίον τοῦ ὄντος ἵνα ἀναπτύξῃ περισσότερον τὴν ἔννοιαν αὐτοῦ, ὡς εἴπομεν περὶ τοῦ οὐσιαστικοῦ: μαθητής, μὲ τὰς Μετοχὰς τοῦ φήματος, λύω (λύων, λύσων, λύσας, λελυκώς). "Οθεν, λύων, λύσας, λύσων, λελυκώς, δύνανται νὰ εἰνε προσδιορισμοὶ Παραθετικοὶ καὶ νὰ σημαίνωσιν ἢ χρόνον. ἢ αἰτίαν, ἢ ὑπόθεσιν, ἢ τρόπον, ἢ ἐναντίωσιν ἢ σκοπὸν (π. χ. ἔρχομαι λύσων), ἀναλόγως πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ λέγοντος ἢ γράφοντος.

Πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ἐν τῇ γλώσσῃ μας χρησιμοποιοῦνται ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ τὰ ἔξῆς μόρια μὲ τὴν κατάλληλον ἔγκλισιν.

1) Διὰ τὸν χρόνον τά: ἀφοῦ, ἐπειδή, δπότε, μὲ δριστικήν, καὶ τά: ὅταν, δπόταν, πρὶν ἢ, ὕσταν, μὲ ὑποτακτικήν.

2) Διὰ τὴν αἰτίαν τά: ἐπειδή, διότι, μὲ δριστικήν.

3) Διὰ τὴν ὑπόθεσιν τό: ἐάν, μὲ δριστικήν (ἰστορικοῦ) ἢ ὑποτακτικήν καὶ τά: ὅταν, δπόταν, καὶ ἐάν (ῶς—ἄν), μὲ ὑποτακτικήν.

4) Διὰ τὸν τρόπον, τά: μὲ τὸ νά, καὶ δριστικήν ἢ ὑποτακτικήν καὶ τά: διὰ τοῦ, διὰ τῆσκαὶ γενικῆς πτώσεως.

5) Διὰ τὴν ἐναντίωσιν τά: ἐνῶ, καίτοι, μολονότι, ἀν καί, καὶ δριστικήν.

6) Διὰ τὸν σκοπὸν τά: ἵνα, διὰ νά, μὲ τὸν σκοπὸν νά, καὶ ὑποτακτικήν.

Παραδείγματα:

λύων, λύσας=ἀφοῦ, ἐπειδή, ὅτε κλπ. ἔλυε, (ἔλυσε).
λύων, λύσας=ὅταν, ἐπειδάν, πρὶν, πρὶν νά, λύῃ, λύσῃ. { χρόνον.
λύων, λύσας=ἐπειδή, διότι, λύει, ἔλυε, ᔭλυσε.

λύων, λύσας=ἐάν ἔλυε, ᔭλυσε,

λύων, λύσας=ἐάν λύῃ λύσῃ, δπόταν, ὅταν, λύῃ, λύσῃ. { ὑπόθεσεως

λύων, λύσας=μὲ τὸ νὰ λύῃ, νὰ λύσῃ, διὰ τοῦ νὰ λύῃ, λύσῃ,—τρόπου λύων, λύσας=ἐνῶ, μολονότι, ἀν καί, ἔλυε, ἔλυσε—ἐναντιώσεως. λύων, λύσων=ἴνα, διὰ νὰ, μὲ σκοπὸν νὰ, λύῃ, λύσῃ, — σκοποῦ.

Κατηγορηματικὴ Μετοχή.

ἀκούω ὅτι ὁ μαθητὴς λύει τὸ πρόβλημα.

»   »   »   ἔλυε τὸ πρόβλημα.

»   »   »   θὰ λύῃ ἢ λύσῃ τὸ πρόβλημα.

»   »   »   ἔλυσε τὸ πρόβλημα.

»   »   »   ἔχει λύσῃ τὸ πρόβλημα.

»   »   »   εἶχε λύσῃ τὸ πρόβλημα.

»   »   »   θὰ ἔχῃ λύσῃ τὸ πρόβλημα.

μὲ τὸ νὰ ἀκούῃ ὁ μαθητὴς, λύει τὸ πρόβλημα.

μὲ τὸ νὰ ἤκουε, ἢ ἔχει ἀκούσῃ, ὁ μαθητὴς λύει, ἔλυε ἢ
(θὰ λύσῃ), τὸ πρόβλημα.

λυπεῖται μὴ μανθάνων=λυπεῖται διότι δὲν μανθάνει,

“Ολοι αὐτοὶ οἱ τύποι τοῦ λύω ἀνταποδίδονται εἰς τὴν ἀρχαίαν μὲ τοὺς μετοχικοὺς τύπους, λύων, λύσων, λύσας, λελυκὼς μετὰ ὠρισμένα ωρίματα· ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, ἢ Μετοχὴ λέγεται Κατηγορηματικὴ καὶ τίθεται μετὰ ὠρισμένην τάξιν ωριμάτων καὶ τότε εἰνε προσδιορισμὸς ἢ εἰς τὸ ὑποκείμενον, ὅτε τίθεται εἰς πτῶσιν ὀνομαστικήν, ἢ εἰς τὸ ἀντικείμενον καὶ τότε τίθεται εἰς αἰτιατικὴν π. χ.

1) Ἐγὼ τυγχάνω τοῦτο ποιῶν=ἐγὼ τυχαίνει νὰ πράττω τοῦτο.

οὐ παύεται λέγων=δὲν παύει ἀπὸ τοῦ νὰ λέγῃ.

2) Ὁρῶμεν σὲ τὰ ἀληθῆ λέγοντα=βλέπομεν ὅτι λέγεις τὰ ἀληθῆ. ἥσθαντο ὁ μαθητὴς ὅτι ἔπασχεν ὁ διδάσκαλος=ἥσθαντο ὁ μαθητὴς πάσχοντα τὸν διδάσκαλον. πληροφοροῦνται οἱ Ἀθηναῖοι ὅτι ἥλαυνον οἱ Λακεδαιμύνιοι=πυνθάνονται οἱ Ἀθηναῖοι ἔλαυνοντας τοὺς Λακεδαιμονίους. ἥρχετο εἰδησις ὅτι ὁ ἔχθρὸς εἶχε καταλάβη τὰς κορυφὰς=ἥγγέλλετο ὁ ἔχθρὸς εἰλήφως τὰ ἄκρα. Λοιπὸν ἡ κατηγορηματικὴ Μετοχὴ τῶν ἀρχαίων μεταφέρεται εἰς τὴν σημερινὴν γλῶσσαν μὲ τό: ὅτι, ἢ διότι, (εἰς τὰ σημαίνοντα πάθος ψυχῆς) καὶ ὀριστικὴν τοῦ καταλήλου χρόνου. Εἶνε δμως καὶ μερικὰ ωρίματα ἀπὸ τὰ δποῖα ἢ ἔξαρτωμένη κατηγορηματικὴ Μετοχὴ ἔξηγει-

ταὶ μὲ τὸ νὰ καὶ ὑποτακτικὴν (τυγχάνω, διατελῶ, παύομαι, ἀρχομαι). π. χ. ἐτύγχανε λέγων = συνέβαινε νὰ λέγη.

ΣΗΜ. Γενικῶς εἰς τὰς Μετοχὰς παρατηροῦμεν ὅτι, οἱουδήποτε χρόνου καὶ ἂν εἶνε αὗται, ἀναφέρονται εἰς τὸ χρονικὸν σημεῖον τοῦ ρήματος εἰς τὸ ὅποιον ἀποδίδονται. π. χ.

ὅταν λέγῃ ταῦτα, ἀκούει = ταῦτα λέγων ἀκούει
ὅτε ἔλεγε ταῦτα, ἥκουε = ταῦτα λέγων ἥκουε } εἰς Ἐνεστῶτα χρόνον
ὅτε ἔλεγε ταῦτα, ἥκουσε = ταῦτα λέγων, ἥκουσε } . ἡ Μετοχὴ
ὅταν θὰ λέγῃ ταῦτα θὰ ἀκούσῃ = ταῦτα λέγων ἀκούσεται:
ἀφοῦ εἰπε ταῦτα, προχωρεῖ = ταῦτα εἰπών, χωρεῖ } εἰς Ἀόριστον χρό-
ἀφοῦ εἰπε ταῦτα, προεχώρησε = ταῦτα εἰπών, ἔχωρησε } νον ἡ Μετοχὴ
ὑπαντείπη ταῦτα, θὰ προχωρήσῃ = ταῦτα εἰπών, χωρήσεται }

Άρνησις. Πηγαίνει εἰς τὸ σχολεῖον, δὲν πηγαίνει εἰς τὸ σχολεῖον, πήγαινε εἰς τὸ σχολεῖον, μὴ παραμελῆς τὸ ἔργον σου, νὰ μὴ βραδύνῃς κ.τ. ὅμ. Ὁθεν, ὅταν θέλωμεν νὰ φανερώσωμεν ὅτι δὲν ὑπάρχει τι, δὲν γίγνεται τι, ἢ, ὅταν λέγωμεν νὰ μὴ γενέη τι, τότε μετακειριζόμεθα τὸ δέν (δχι) οὔτε, οὐδέ μὲ δριστικήν, ἢ τὸ νὰ μὴ (διὰ νὰ μὴ) μήτε, μηδὲ, μὲ ὑποτακτικήν. Οἱ Ἀρχαῖοι ἀντὶ τῶν δὲν (δχι) ἔχουσι τὰ: οὐ, (οὐκ, οὐχ), οὐδὲ, οὔτε, μή, μὲ ἔγκλισιν Ὁριστικήν ἢ Εὐκτικήν. ἀντί δὲ τῶν: νὰ μὴ, (διὰ νὰ μή), μήτε, μηδέ, ἔχουσι τὰ: μή, μήτε, μηδέ, συνήθως μὲ Ὅποτακτικήν, Εὐκτικήν ἢ Προστακτικὴν π. χ. οὐ γράφει, οὐδὲ μανθάνει, μὴ λέγε, μὴ κάμνης μανθάνων. μὴ τοῖς κακοῖς συνείην... Αἱ τοιαῦται προτάσεις λέγονται ἀρνητικαὶ ἢ ἀποφατικαὶ· δσαι δὲ δὲν ἔχουσι ἀρνησιν λέγονται **Καταφατικαί**, Θετικαί. π.χ. δὲν ἔχω, δὲν ἔχει, νὰ μὴ ἔχῃς, μὴ γράφε, γράφε.

ΣΗΜ. Τὸ **Απαρευμόφατον** ἀν μὲν εἶνε Τελικὸν δέχεται: ἀρνησιν **υπά**, **υπῆτε**, **υποδέ** = νὰ μή· ἀν δὲ εἶνε Εἰδικὸν, τότε δέχεται τὰ: οὐ, οὐδέ, οὔτε (οὐκ, οὐχ) **οὔχι**.

θέλω νὰ λέγω = βούλομαι λέγειν
δὲν θέλω νὰ λέγω = οὐ βούλομαι λέγειν
νομίζω ὅτι γράφει = νομίζω τοῦτον γράφειν
νομίζω ὅτι δὲν γράφεις = νομίζω σέ οὐ γράφειν

Ἡ Μετοχὴ, ἀν μετατρέπεται εἰς Ὁριστικήν, θέλει, οὐ, οὐκ, οὐχ, οὐδέ, οὔτε. ἀν δὲν δέλη, θὰ βλασφημῇ = μὴ θέλων, βλασφήσεται. διήρχετο τὸν καιρὸν γω-

ρὶς νὰ μανθάνη=διῆγε τὸν χρόνον μὴ μανθάνων, βλέπομεν δὲ: οὐδὲν εἶνε ἀληθῆ=όρῶμεν οὐκ ἀληθῆ πάντα ὄντα.

Ἐνεργητικὰ καὶ Παθητικὰ οὐματα. Τὰ οὐματα ὅσα ἐκφράζουσι τὴν ἐνέργειαν τοῦ ὑποκειμένου λέγονται ἐνεργητικά. ὅσα δὲ ἐκφράζουσι τὸ διτὸ ἀντικείμενον δέχεται τὴν ἐνέργειαν τοῦ ὑποκειμένου λέγονται Παθητικά· ταῦτα δὲ ἔχουσι ἰδιαιτέρους τύπους. Σημείωσις. ὅτι εἴπομεν περὶ τῶν ἐνεργητικῶν οὐμάτων ὡς πρὸς τὰς ἐγκλίσεις, τοὺς χρόνους, τὰ ἀρνητικὰ μόρια κλπ. ἐφαρμόζονται καὶ εἰς τὰ Παθητικά.

ΑΝΑΚΕΦΑΛΑΙΩΣΙΣ

Εἰς τὴν σημερινήν γλῶσσαν ὁ ἐνεργητ. Ἐνεστώς, Παρατατικὸς καὶ ὁ Ἀδρο-
στος ἔχουσι τὸν ἴδιον τύπον π. γ. ἔγραφον ('Αρχ.)=ἔγραφον. ἔγραψα ('Αρχ.)
=ἔγραψα.

Ο Μέλλων τῆς ἀρχαίας μεταφέρεται μὲ τὰ θά ἢ θέλει καὶ ὑποτακτικὴν
π. χ. γράψω=θά γράψω, ἢ θέλω γράψῃ.

Ο Παρακείμενος τῆς ἀρχαίας μεταφέρεται μὲ τὸ ἔχω καὶ ὑποτα-
κτικὴν π. χ. γέγραψα=ἔχω γράψῃ. γεγράψαμεν=ἔχομεν γράψῃ.

Ο Υπερόδυντελ. τῆς ἀρχαίας μεταφέρεται μὲ τό: εῖχον καὶ ὑποτα-
κτικὴν π. χ. ἐγεγράψειν=εἰλον γράψῃ.

Η Οριστικὴ τῆς ἀρχαίας μένει σχεδὸν ἡ ίδια καὶ εἰς τὴν σημερινήν.

Η Υποτακτικὴ τῆς γένες ἔχει ἐμπρὸς τά: νά, θά, ίνα, διὰ νά, ἀς
(ἄς γύν).

Η Εύκτικὴ τῆς ἀρχαίας μεταφέρεται εἰς Υποτακτικὴν μὲ τὰ: εἴθε νά,
υακάρι νά, (καὶ μή). ὅταν δὲ ἔχῃ καὶ τὸν ἄν, τότε μεταφέρεται εἰς ὑπο-
τακτικὴν μὲ τὰ: δύναται νά, θέλει νά (μή).

Η Προστακτικὴ τῆς ἀρχαίας μεταφέρεται ἢ μὲ τὸν ἴδιον τύπον ἢ μὲ
ὑποτακτικὴν καὶ τὰ νά, ἀς γύν.

Η Οριστικὴ τῶν ἴστορικῶν χρόνων τῆς ἀρχαίας μεταφέρεται μὲ τά:
ἡδύναμην νά, ἡδύνασο νά, ἡδύνατο νά κλπ. καὶ ὑποτακτικὴν.

Τὸ ἀπαρέυμφατον καὶ ή Μετοχὴ ὅταν ἔχωσι καὶ τὸν ἀν ἴσοδυναμοῦσι
καὶ μεταφράζονται μὲ τά: δύναμαι νά. ἢ ἡδύναμην νά, καὶ μὲ Υποτακτικὴν
τοῦ ρήματος, δηλαδὴ ισοδυναμοῦσι: ἢ πρὸς δυνητικὴν Εύκτικὴν ἢ πρὸς δυνη-
τικὴν Οριστικὴν π. χ. ἐνόμιζεν ἔχειν ἀν χρήματα=ἐνόμιζεν ὅτι δύναται
νά ἔχῃ χρήματα (=ἔχοιεν ἄν). ἢ ἐνόμιζεν ὅτι ἡδύνατο νά ἔχῃ χρήματα
(=εἶχεν ἄν χρήματα).

ΜΥΘΟΙ ΑΙΣΩΠΕΙΟΙ

1. Σελήνη καὶ Μάτηρ.

Σελήνη ποτὲ ἐδεῖτο τῆς ἑαυτῆς μητρός, ὅπως αὐτῇ γιτώνιον ὑφάγη σύμμετρον. Ἡ δὲ εἶπεν· «καὶ πῶς γὰρ σύμμετρον ὑφάνω; νῦν μὲν γὰρ δρῶ σε πανσέληνον, αὖθις δὲ μηνοειδῆ, ποτὲ δὲ ἀμφίκυρτον».

2. Ἐριφος καὶ λύκος.

Ἐριφος ἐπί τινος δώματος ἐστώς, ἐπειδὴ λύκον παριόντα εἶδεν, ἐλοιδόρει καὶ ἔσκωπτεν· δὲ λύκος ἔφη· «ὦ οὗτος, οὐ σύ με λοιδορεῖς ἀλλ' ὁ τόπος».

3. Κόραξ νοσῶν.

Κόραξ νοσῶν ἔφη τῇ μητρὶ κλαιούσῃ «εὔχου τοῖς θεοῖς νόσου με ἀπαλλάξαι, καὶ μὴ θρήνει·» ἡ δὲ ἔφη· «τίς σε τέκνον, τῶν θεῶν ἐλεήσῃ;» «τίνος γὰρ βωμὸς ὑπὸ σοῦ οὐκ ἐσυλήθη;»

4. Χελώνη καὶ Ἀετός.

Χελώνη ἀετοῦ ἐδεῖτο πέτεσθαι αὐτὴν διδάξαι· τοῦ δὲ παρανοῦντος πόρρω τοῦτο τῆς φύσεως αὐτῆς εἶναι, ἐκείνη μᾶλλον τῇ δεήσει προσέκειτο· λαβὼν οὖν αὐτὴν ἵτοις ὅνυξι καὶ εἰς ὕψος ἀρας εἴτα ἀφῆκεν αὐτὴν· ἥδε κατὰ πετρῶν πεσοῦσα συνετρίβη.

5. Τές καὶ Κύων.

“Υεὶς καὶ κύων περὶ εὐτοκίας ἥριζον· τῆς δὲ κυνὸς εἰπούσης ὅτι μόνη τῶν τετραπόδων ταχέως κύει, ή ὡς ὑπολαβοῦσα ἔφη· «ἄλλος, διταν τοῦτο λέγης, γίγνωσκε ὅτι τυφλὰ τίκτεις».

6. Λέαινα καὶ Ἀλώπηξ.

“Ἀλώπηξ λέαιναν ἔσκωπτεν ὅτι ἐν μόνον τίκτει· ή δὲ εἶπεν «ἐν ἀλλὰ λέοντα».

7. Ναυαγός.

“Ἄνηρ πλούσιος Ἀθηναῖος μεθ' ἔτερων τινῶν ἔπλει. Καὶ διή, σφραδροῦ χειμῶνος γενομένου καὶ τῆς νεώς περιτροπείσης, οἱ μὲν ἄλλοι πάντες διενήκοντο, ὁ δ' Ἀθηναῖος τὴν Ἀθηνᾶν ἐπικαλούμενος μυρία ἐπηγγέλλετο, ἐὰν περιστωθῇ. Εἰς δέ τις τῶν συνναυαγούντων παρανηκόμενος ἔφη πρὸς αὐτόν· «σὺν Ἀθηνῷ καὶ χειρα κίνει».

8. Γυνὴ καὶ ὄρνις.

Γυνή τις ὄρνιν εἶλε καθ' ἐκάστην φόνον αὐτῇ τίκτουσαν. Νομίσασα οὖν ὡς δις τέξεται τῆς ἡμέρας, ἐὰν πλείονας τῇ ὄρνιθι κριθὰς παραβάλῃ, οὗτως ἐποίει. Ἡ ὄρνις δύως πίων γενομένη οὐδὲ ἄπαξ τῆς ἡμέρας τεκεῖν ἥδύνατο.

9. Δίκος καὶ Ποιμένες.

Λύκος ἴδων ποιμένας ἐσθίοντας ἐν σκηνῇ πρόβατον προσῆλθεν ἐγγὺς καὶ ἔφη· «ἡλίκος ἀν ἡν ὑμῖν θόρυβος, εἰ ἔγῳ τοῦτο ἐποίουν».

10. Ζεὺς καὶ ὥφις

Γάμους ποιοῦντος Διός, δῶρα ἐκόμισεν αὐτῷ πάντα τὰ ζῆντα ἔκαστον κατὰ τὴν οἰκείαν δύναμιν· ὅφις δὲ ἔρπων καὶ ρόδον ἐν τῷ στόματι ἔχων ἀνέβη. Ζεὺς δὲ ἵδων αὐτὸν ἔφη «πάντων τῶν ἄλλων τὰ δῶρα λαμβάνω, ἐκ δὲ τοῦ σοῦ στόματος λαμβάνω οὐδέν».

11. Τράγος καὶ Ἀλώπηξ.

Τράγος ἐν θέρει διψήσας κατῆλθεν εἰς βαθὺν κρημνὸν ὕδωρ πιεῖν. Πιὼν δὲ ὕδωρ πολὺ οὐκ ἐδύνατο ἀνελθεῖν καὶ βοηθὸν ἔζητει. Ἀλώπηξ δὲ τοῦτον θεασαμένη «ὦ ἀνόητε, ἔφη, εἰ τόσας φρένας εἶχες, ὅσας ἐν τῷ πώγωνι τρίχας, πρότερον οὐκ ἀν κατέβης, εἴμῃ τὴν ἄνοδον ἐσκέψω».

12. Βόες καὶ ἄξων.

Βόες ἀμαξαν εἵλκον· τοῦ δὲ ἀξιονος τρίζοντος ἐπιστραφέντες ἔφασαν οὗτῳ πρὸς αὐτόν· «ὦ οὗτος, ὑμῶν τὸ ὄλον βάρος φερόντων, σὺ τί κέκραγας;»

13. Τέττιγες καὶ Μύρμηκες.

Θέρους ἦν ἀκμῇ καὶ οἱ μὲν τέττιγες μουσικῶς ἤδον, οἱ δὲ μύρμηκες ἐπόνουν καὶ συνέλεγον καρπούς, ἐξ ὧν ἔμελλον τραφήσεσθαι· τοῦ χειμῶνος δὲ ἐπιγεγονότος, οἱ μὲν μύρμηκες, οἵς ἐπόνουν ἐτρέφοντο, τοῖς δὲ ἡ τέρψις ἐτελεύτα πρὸς ἔνδειαν.

14. Γεωργὸς φθονερὸς

Γεωργῷ πονηρῷ φθόνον ἐνεποίει τὸ τοῦ γείτονος αὐξανόμενον λήιον καὶ διαφθείρειν τοὺς ἐκείνου πόνους ἔζητει. Διὸ δὲ θηράσας ἀλώπεκα, προσάφας δαυλόν, πρὸς τὸ τοῦ γείτονος ἀφίησι λήιον. Ἡ δὲ καθ' οὓς ἀφέθη μὴ παριοῦσα, βουλομένου τοῦ δαίμονος, τὸ τὸ τοῦ πέμψαντος ἐνέπρησε λήιον.

15. Ἀνθρακεὺς καὶ γναφεὺς.

Ἀνθρακεὺς ἵδων γναφέα αὐτῷ παροικήσαντα προελθὼν παρεκάλει αὐτὸν δπως σύνοικος γένηται, λέγων ὡς οἰκεῖότεροι ἀλλήλοις ἔσονται καὶ ἐν μιᾷ οἰκίᾳ οἰκοῦντες λυσιτελέστεροι. Καὶ δὲ γναφεὺς ὑπολαβὼν ἔφη πρὸς αὐτόν. «Ἄλλὰ γάρ δέδοικα μή, ἀπερ ἐγὼ λευκαίνω, σὺ ἀσβόλης πληροῖς».

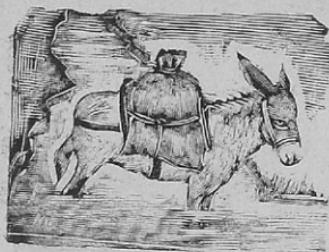
16. Λέων καὶ Ἄλωπον.

Λέων γηράσας καὶ μὴ δυνάμενος εἰς θήραν ἔξελθειν καὶ τροφὴν πορίζειν ἑαυτῷ ἔγνω δεῖν διὸ ἐπινοίας τοῦτο πρᾶξαι. Καὶ δὴ παραγενόμενος εἰς τὶ σπῆλαιον καὶ ἐνταῦθα κατακλιθεὶς τὸν κάμνοντα προσεποιεῖτο, ἐκεὶ δὲ τὰ πρὸς ἐπίσκεψιν παραγενόμενα ζῶα συλλαμβάνων κατήσθιε. Πολλῶν δὲ οὕτω θηρίων καταγαλωθέντων ἀλώπηξ τὸ τέχνασμα αὐτοῦ ἐννοήσασα παρεγένετο καὶ σιᾶσα ἀπωθεν τοῦ σπηλαίου ἐπυνθάνετο αὐτοῦ πᾶς ἔχοι τοῦ δὲ εἰπόντος «κακῶς», καὶ τὴν αἰτίαν ἐποιμένου δι' ἣν οὐκ εἰσέρχεται, ἔφη. «Ἄλλ', ἔλεγε, εἰσῆλθον ἀν, εὶ μὴ ἐώρων πολλῶν μὲν εἰσιόντων ἤχη, οὐδενὸς δὲ ἐξιόντος».

17. Ὁνος ἄλας βαστάζων.

Ὤνος ἄλας βαστάζων ποταμὸν διέβαινεν δὲ λισθῶν δὲ κατέπεσεν εἰς τὸῦδε ἐκεῖθεν δέ, ἐκτακέντων τῶν ἀλῶν, κουφότερος ἐξα-

πνιγῆναι.

νέστη· εὐφρανθεὶς δὲ ἐπὶ τούτῳ, ἐπειδὴ
ὗστερόν ποτε σπόγγους ἐμπεφροτισμέ-
νος ποταμὸν διέβαινεν, φήμη, ἐὰν πά-
λιν πέσῃ, κουφότερος ἔξαναστήσεσθαι
καὶ δὴ ἐκών ὥλισθεν. Συνέβη δὲ αὐτῷ,
τῶν σπόγγων ἀνασπασάντων τὸ ὄδωρο,
οὐδὲναμένῳ ἔξανίστασθαι ἐνταῦθα ἀπο-

18. Κώνωψ καὶ Βοῦς.

Κώνωψ ἐπὶ κέρατος βοὸς ἐκαθέζετο καὶ
ηὔλει. Μέλλων δὲ ἀπαλλάξεσθαι ἐπυνθάνετο
τοῦ βοὸς, εἰ βούλεται αὐτὸν ἥδη ἀπελθεῖν.
Οὐ δὲ ὑπολαβὼν ἔφη «ἄλλος οὔτε, ὅτε ἥλθες
ἔγνων, οὔτε, ἐὰν ἔτι μένῃς, νοήσω».

19. Ἰππος καὶ ἵπποκόδυος.

Κριθὴν τὴν τοῦ ἵππου ἵπποκόδυος κλέπτων καὶ πωλῶν τὸν ἵππον

ἐτριβε καὶ ἐκτένιζε πάσης ἡμέρας. Ἐφη δὲ ὁ ἵππος· «εἰ θέλεις ἀλη-
θῶς καλὸν εἶναι με, τὴν κριθὴν τὴν τρέφουσαν μὴ πάλει».

20. Ἀλέκτορες.

Ἀλέκτορες συμπεσόντες ἀλλήλοις ἐμάχοντο· καὶ δὲ μὲν ἡττηθεὶς

κλίνη ὑποδὺς ἀπεκρύπτετο, ὁ δὲ νενικηκὼς ἐπὶ στέγης ἀρθεῖς ἀνέκραζε μέγιστον, τὴν νίκην κατάδηλον ἐξ φόντος ἐργαζόμενος. Ἀλλὰ

καταπτὰς ἀετὸς τοῦτον ἀρπάζει λαβών.

21. Μύρων^ς καὶ περιστερά.

Μύρων^ς διψήσας, κατελθὼν εἰς πηγὴν καὶ βουλόμενος πιεῖν

ἀπεπνίγετο. Περιστερὰ δὲ ἐπὶ δένδρου καθεξομένη εἶδεν αὐτὸν καὶ κόψασα φύλλον ἀπὸ τοῦ δένδρου ἔρριψεν εἰς τὴν πηγὴν, ἐφ' οὗ ἐπιβὰς ὁ μύρων^ς ἐσώθη. Ι-

ξευτῆς δέ τις ἵξενων τὴν περιστερὰν συλλαβεῖν ἥβουλήθη· ὁ δὲ μύρων^ς ἰδὼν ἔδακε τὸν πόδα τοῦ ἵξεντοῦ ὁ δὲ ἀλγήσας, βαλὼν τοὺς ἵξεντικοὺς καλάμους, ἐποίησε φυγεῖν τὴν περιστεράν.

22. Λύκος καὶ Ἐρωδίος.

Λύκος καταπιὼν δστοῦν περιμήει ζητῶν τὸν ιασόμενον. Περιτυχὼν δὲ ἐρωδιῷ τοῦτο παρεκάλει ἐπὶ μισθῷ ἔξελεῖν· κακεῖνος εἰσαγαγὼν τὴν ἕαυτοῦ κεφαλὴν εἰς τὸν φάρυγγα αὐτοῦ τὸ δστοῦν ἔξεσπασε καὶ τὸν ὅμοιογηθέντα μισθὸν ἔζήτει· ὁ δὲ λύκος γελάσας καὶ τοὺς ὄδοντας δείξας ἐφη· «ἄρκει σοι καὶ τὸ μόνον σῶμαν ἔξελεῖν τὴν κεφαλήν».

23. Γεωργὸς καὶ Πελαργός

Ἐν ἀγρῷ παγίδας γεωργὸς ἔστησε. Θηρεύσας δὲ γερανοὺς τοὺς

δὲ εἶπεν «οὐ γιγνώσκω τί λέγεις ἐγὼ γάρ, οἵς ἔλαβόν σε, μετὰ τούτων καὶ ἀποκτενῶ».

24. Ἐλπίς.

Ζεὺς ἐν πίθῳ τἀγαθὰ πάντα συγκλείσας ἀφῆκε παρ' ἀνθρώπῳ τινί· δὲ, λίχνος ἀνθρώπως, εἰδέναι θέλων τί ἐστιν ἐν αὐτῷ, τὸ πῶμα ἐκίνησε, πάντα δὲ πρὸς τοὺς θεοὺς ἀπέπτη· μόνη δ' ἔμεινεν ἐλπίς, ἣν κατέλαβε τεθέν τὸ πῶμα αὐθίς. Δι' ὅτι ἀνθρώπους μόνη σύνεστιν ἐλπίς, ὑπισχγονυμένη ἔκαστον τῶν πεφευγότων ἡμᾶς ἀγαθῶν δώσειν.

25. Αἰθίοψ.

Αἰθίοπά τις ὠνήσατο, τοιοῦτον εἶναι τὸ χρῶμα δοκῶν ἀμελείᾳ τοῦ πρότερον ἔχοντος. Καὶ παραλαβών οἴκαδε πάντα μὲν αὐτῷ προσῆγε τὰ ρύματα πᾶσι δὲ λουτροῖς ἐπειράτο φαιδρύνειν. Καὶ τὸ μὲν χρῶμα μεταβαλεῖν οὐκ ἔσχε, νοσεῖν δὲ τῷ δκνεῖν παρεσκεύασεν.

26. Λέων καὶ Βάτραχος.

Λέων ἀκούσας ποτὲ βατράχου μέγα βοῶντος, ἐπεστράφη πρὸς τὴν φωνὴν οἰόμενος μέγα τι ζῷον εἶναι. Προσμείνας δὲ μικρόν, ὃς εἶδεν αὐτὸν πορελθόντα τῆς λίμνης, προσελθὼν αὐτὸν κατεπάτησεν.

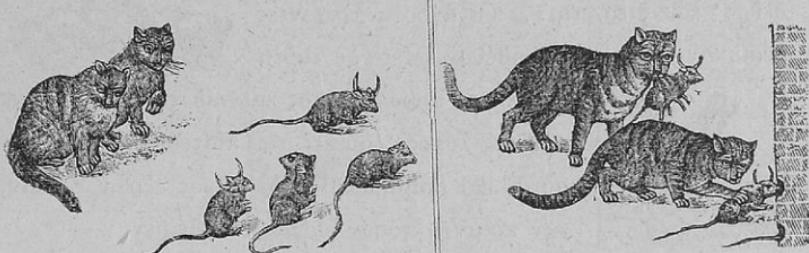
27. Ὁρνις χρυσοτόκος.

Ἄνθρωπός τις εἶχεν ὄρνιν φὰ χρυσᾶ τίκτουσαν. Νομίσας οὖν ἔνδον αὐτῆς ὅγκον χρυσίου εἶναι, ἀπέκτεινε ταύτην, ἀλλ' εὑρεν αὐτὴν ὁμοίαν ταῖς λοιπαῖς ὄρνισιν. Οὕτω δὲ ἐλπίσας ἀθρόον πλοῦτον εὗρήσειν καὶ τοῦ μικροῦ ἐστερήθη.

28. Μύες καὶ Γαλαῖ.

Μυσὶ καὶ γαλαῖς πόλεμος ἦν. Ἡττώμενοι δὲ ἀεὶ οἱ μύες ὑπέλαβον δι’ ἀναρχίαν τοῦτο πάσχειν. Δι’ ὃ τινας ἔαυτῶν στρατηγοὺς εἴλοντο· οἱ δὲ βουλόμενοι ἐπισημότεροι τῶν ἄλλων εἶναι, κέρατα ποι-

ἥσαντες ἔαυτοῖς συνῆψαν. Ἀλλὰ μὴν, τῆς μάχης γενομένης καὶ τῶν μυῶν αὖθις ἡττηθέντων, οἱ μὲν ἄλλοι πάντες ὁρδίως εἰσέδυνον, οἱ δὲ στρατηγοὶ οὐκ εἰσελθεῖν δυνάμενοι διὰ τὰ κέρατα ὑπὸ τῶν γαλῶν αἰρούμενοι κατησθίοντο.

29. Αἴξ καὶ αἰπόδος.

Αἴγα ἀποστᾶσαν ἀγέλης ἐπανάγειν αἰπόλος ἐπειρᾶτο πρὸς τὰς λοιπάς. Ὡς δὲ φωναῖς καὶ συριγμοῖς χρώμενος οὐδὲν μᾶλλον ἥντεν, λίθον βαλὼν καὶ τοῦ κέρως τυχὼν ἐδεῖτο τῷ δεσπότῃ μὴ κατειπεῖν. Ἡ δὲ, «Ἄνοιύστατε», ἔφη, αἰπόλων, τὸ κέρας κεκράξεται, καὶ ἐγὼ σιωπήσω».

30. Κύων καὶ κρέας.

Κύων κρέας φέρουσα ποταμὸν διέβαινε· θεασαμένη δὲ τὴν ἑαυτῆς σκιὰν κατὰ τοῦ ὄδατος, ὑπέλαβεν ἐτέραν κύνα εἶναι, μειζὸν κρέας ἔχουσαν· διὸ ἀφείσα τὸ ἔδιον ὥρμησεν ἐπὶ τὸ ἐκινήης ἀφαρόησομένη. Συνέβη δὲ αὐτῇ ἀμφοτέρων στερηθῆναι, τοῦ μὲν μὴ ἐφικομένη, διότι μηδὲ ἦν, τοῦ δὲ ὅτι ὑπὸ τοῦ ποταμοῦ παρεσύρη.

31. Παιδίον καὶ λύκος.

Παιδίον, πρόβατον νέμον, τοὺς ἀγρότας πολλάκις ἐπικαλούμενον ἔλεγε· «βοηθεῖτε δεῦρο· λύκος ἔρχεται». Οἱ ἀγρόται τρέχοντες εὑρισκον τοῦτο οὐκ ἀληθεῦσον. Μετὰ δὲ ταῦτα

τοῦ λύκου προσελθόντος καὶ τοῦ παιδὸς βοῶντος «δεῦτε, λύκος», οὐκέτι τις ἐπίστευε προσδραμεῖν αὐτῷ καὶ βοηθῆσαι· ὃ δὲ λύκος εὗρὼν ἀδειαν, τὴν ποίμνην πᾶσαν ὁρίως διέφευρεν.

32. Παῖς καὶ Τύχη.

Ἐγγὺς φρέατος παῖς τις ἐκοιμάτο. Ἐπιστᾶσα δέ, αὐτῷ ἡ Τύχη ἐβόα· «ἀνάστηθι καὶ ἀπελθε ἐντεῦθεν μήπως κάτω τοῦ φρέατος πέσῃς καὶ ἐμὲ τὴν Τύχην καταμέμψωνται πάντες».

33. Λύκος καὶ Δέων.

Λύκος ποτὲ ὀρας πρόβατον ἐκ ποιμνίου ἐκόμιζεν αὐτὸν εἰς κοίτην, λέων δὲ αὐτῷ συναντήσας ἀφείλετο τὸ πρόβατον· ὃ δὲ πόρρωθεν στὰς εἶπεν· «ἀδίκως ἀφείλον τὸ ἐμόν»· ὃ δὲ λέων γελάσας ἔφη· «σοὶ γὰρ δικαίως ὑπὸ φύλου ἔδοθη;».

34. Ἀνδῶν καὶ Ἱέραξ.

Ἄηδὼν ἐφ' ὑψηλῆς δρυὸς καθημένη κατὰ τὸ σύνηθες ἥδεν· Ἱέραξ δὲ αὐτὴν θεασάμενος, ὡς ἡπόρει τροφῆς, ἐπιπτὰς συνέλαβεν· ἡ δὲ μέλλουσα ἀναιρεῖσθαι ἐδεῖτο μεθεῖναι αὐτὴν λέγουσα, ὡς οὐχ ἴκανὴ ἐστιν Ἱέρακος γαστέρα αὐτὴν πληρῶσαι· δεῖν δὲ αὐτὸν, εἰ τροφῆς ἀπορεῖ, ἐπὶ τὰ μείζονα τῶν δρυνέων τρέπεσθαι. Καὶ δις ὑπολαβὼν εἶπεν· «ἄλλῳ ἔγωγε ἀπόπληκτος ἀν εἴην, εἰ τὴν ἐν χερσὶν ἑτοίμην βορὰν ἀφεὶς τὰ μηδέπω φαινόμενα διώκοιμι».

35. Γέρων καὶ θάνατος.

Γέρων ποτὲ ξύλα κόψας ταῦτα φέρων πυλλὴν ὁδὸν ἐβάδιζε. Διὰ δὲ τὸν κόπον τῆς ὁδοῦ ἀποθέμενος τὸ φορτίον τὸν θάνατον ἐπεκαλεῖτο. Τοῦ δὲ θανάτου φανέντος καὶ πειθούμενου τὴν αἰτίον, διηνέκειτο ἐκάλει. ὁ γέρων ἐφη· «ἴνα μου τὸ φορτίον ἄρης».

ΜΕΡΟΣ Β.

ΕΚ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΜΥΘΟΛΟΓΙΑΣ

1. Κρόνος.

Κρόνος, ἐπειδὴ Γῆ τε καὶ Οὐρανὸς ἐθεσπιώδουν αὐτῷ λέγοντες

ὑπὸ παιδὸς ἰδίου τὴν ἀρχὴν ἀφαιρεθῆσεσθαι, κατέπινε τὰ ἐκ τῆς γυναικὸς Ρέας γεννώμενα. Ὁργισθεῖσα δὲ ἐπὶ τούτοις Ρέα παραγίγνεται μὲν εἰς Κρήτην γεννᾶ δὲ ἐν ἄντρῳ τῆς Δίκτης Δία. Τοῦτον οὖν παῖδα ὅντα αἱ Νύμφαι ἔτρεψον τῷ τῆς Ἀμαλθείας γάλακτι· οἱ δὲ Κουρῆτες ἔνοπλοι ἐν τῷ ἄντρῳ τὸ βρέφος φυλάσσοντες τοὺς

δόρασι τὰς ἀσπίδας συνέρρουν, ἵνα μὴ τῆς τοῦ παιδὸς φωνῆς ὁ Κρόνος ἀκούσῃ.

2. Ζεὺς καὶ ἀδελφὸς αὐτοῦ.

Ζεὺς τέλειος γενόμενος λαμβάνει Μῆτιν τὴν Ὡκεανοῦ συνεργόν, ἥ δίδωσι Κρόνῳ καταπιεῖν φάρμακον, ὃντ' οὐ ἐκεῖνος ἀναγκασθεὶς ἔξεμει τοὺς παῖδας, οὓς κατέπιε, μεθ' ὧν Ζεὺς τὸν πρὸς Κρόνον καὶ Τιτᾶνας ἐξήνεγκε πόλεμον. Ἐν τῷ πολέμῳ δὲ τούτῳ Κύκλωπες Διὶ μὲν διδόσαι βροντὴν καὶ ἀστραπὴν καὶ κεραυνόν, Πλούτων δὲ κυνέην, Ποσειδῶν, δὲ τρίαιναν· οἵ δὲ τούτοις διπλισθέντες κρατοῦσι Τιτάνων καὶ καθείρξαντες αὐτοὺς ἐν τῷ Ταρτάρῳ, καθιστῶσι φύλακας μὲν τοὺς Ἐκατόγχειρας, αὐτοὶ δὲ διακληροῦνται περὶ τῆς ἀρχῆς, καὶ λαγχάνει Ζεὺς μὲν τὴν ἐν Οὐρανῷ δυναστείαν, Ποσειδῶν δὲ τὴν ἐν θαλάσσῃ, Πλούτων δὲ τὴν ἐν Ἀιδου.

3. Τέκνα τοῦ Διός.

Τοὺς Διὸς ἐκγόνους φασὶ γενέσθαι θεὰς μὲν Ἀφροδίτην καὶ Χάριτας, Ελλεύθυιαν, Ἀρτεμιν, Ὡρας, Εὐνομίαν τε καὶ Δίκην, Εἰρήνην, Ἀθηνᾶν καὶ Μούσας, θεοὺς δέ, Ἡφαιστον, Ἀρην, Ἀπόλλωνα, Ἐρμῆν, Διόγυσσον καὶ Ἡρακλέα. Τούτων δὲ ἐκάστῳ μυθολογοῦσι τὸν Δία τῶν εὑρεθέντων ὑπ' αὐτοῦ καὶ σύντελουμένων ἔργων τὰς ἐπιστήμας καὶ τὰς τιμὰς τῆς εὑρέσεως ἀπονεῖμαι βουλόμενον αἰώνιον αὐτοῖς περιποιῆσαι μνήμην παρὰ πᾶσιν ἀνθρώποις.

4. Ἀθηνᾶ.

Ἀθηνᾶ προσάπτουσι τὴν τῶν ἑλαιῶν ἡμέρωσιν καὶ φυτείαν παραδοῦναι τοῖς ἀνθρώποις καὶ τὴν τοῦ καρποῦ τούτου κατεργασίαν πρὸς δὲ τούτοις τὴν τῆς ἐσθῆτος κατασκευὴν καὶ τὴν τεκτονικὴν τέχνην, ἔτι δὲ πολλὰ τῶν ἐν ταῖς ἄλλαις ἐπιστήμαις εἰσηγήσασθαι τοῖς ἀνθρώποις, εὑρεῖν δὲ καὶ τὴν τῶν αὐλῶν κατασκευὴν καὶ τὴν διὰ τούτων συντελουμένην μουσικὴν καὶ τὸ σύνολον πολλὰ τῶν φιλοτέχνων ἔργων, ἀφ' ὧν Ἐργάνην αὐτὴν προσαγορεύεσθαι..

5. Ἡφαιστος καὶ Ἄρης.

Ἡφαιστον λέγουσιν εὑρετὴν γενέσθαι τῆς περὶ τὸν σίδηρον ἔργασίας ἀπάσης καὶ τῆς περὶ τὸν χαλκὸν καὶ χρυσὸν καὶ ἀργυρὸν καὶ τῶν ἄλλων ὅσα τὴν ἐκ τοῦ πυρὸς ἐργασίαν ἐπιδέχεται· καὶ τὰς ἄλλας δὲ χρείας τὰς τοῦ πυρὸς ἀπάσας προσεξευρεῖν καὶ παραδοῦναι τοῖς τε τὰς τέχνας ἐργαζομένοις καὶ τοῖς ἄλλοις ἀπασιν ἀνθρώποις. Ἀρην δὲ μυθολογοῦσι πρῶτον κατασκευάσαι πανοπλίαν καὶ στρατιώτας καθοπλίσαι καὶ τὴν ἐν ταῖς μάχαις ἐναγώνιον ἐνέργειαν εἰσηγήσασθαι φονεύοντα τοὺς ἀπειθοῦντας τοῖς θεοῖς.

6. Ἀπόλλων· Αδικηπιός.

Ἄπόλλωνα τῆς κιθάρας εύρετὴν ἀναγορεύουσι καὶ τῆς κατ' αὐτὴν μουσικῆς· ἔτι δὲ τὴν ἱατρικὴν ἐπιστήμην ἔξενεγκεῖν τὴν διὰ τῆς μαντικῆς τέχνης γιγνομένην, δι' ἣς τὸ παλαιὸν συνέβαινε θεραπείας τυγχάνειν τοὺς ἀρρωστοῦντας· εύρετὴν δὲ καὶ τοῦ τύξου γενόμενον διδάξαι τοὺς ἐγχωρίους τὰ περὶ τὴν τοξείαν.

Λέγεται δὲ Ἀπόλλωνος καὶ Κορωνίδος Ἀσκληπιον γεννηθέντα καὶ πολλὰ παρὰ τοῦ πατρὸς τῶν εἰς ἱατρικὴν μαθόντα προσεξευρεῖν τὴν τε χειρουργίαν καὶ τὰς τῶν φαρμάκων σκευασίας καὶ ριζῶν δυγάμεις καὶ καθόλου προβιβάσαι τὴν τέχνην ἐπὶ τοσοῦτον, ὥστε ὡς ἀρχηγὸν αὐτῆς καὶ κτίστην τιμᾶσθαι.

7. Ορφεύς—Εὑρυδίκη.

Καλλιόπης δὲ καὶ Ἀπόλλωνος ἐγένετο Ὁρφεὺς ὃ κιθαρῳδίαν ἀσκήσας· ἐπὶ τοσοῦτον δὲ προέβη τῇ δόξῃ, ὥστε δοκεῖν τῇ μελῳδίᾳ θέλγειν τά τε θηρία καὶ τὰ δένδρα καὶ τοὺς λίθους κινεῖν. Ἀποθανούσης δὲ Εὑρυδίκης τῆς γυναικὸς αὐτοῦ, δηχθείσης ὑπὸ δύφεως, κατῆλθεν εἰς Ἄδου, θέλων ἀγαγεῖν αὐτὴν καὶ Πλούτωνα ἐπισεν ἀναπέμψαι· ὃ δὲ ὑπέσχετο τοῦτο ποιήσειν, ἢν μὴ πορευόμενος Ὁρφεὺς ἐπιστραφῇ, πρὶν εἰς τὴν Ταύτον οἰκίαν παραγενέσθαι· ὃ δὲ ἀπιστῶν ἐπιστραφεὶς ἐθεάσατο τὴν γυναικαν· Ἡν δὲ πάλιν ἐπέστρεψεν εἰς Ἄδου.

8. Ερμῆς.

Τῷ Ἐρμῇ προσάπτοντι τὰς ἐν τοῖς πολέμοις γιγνομένας ἐπικηρυκείας καὶ διαλλαγὰς καὶ σπονδὰς καὶ τὸ τούτων σύσσημον κηρύκειον, ὃ φέρειν εἰώθασιν οἱ περὶ τοιούτων τοὺς λόγους ποιούμενοι

καὶ διὰ τούτου τυγχάνοντες τοῖς πολεμίοις ἀσφαλείας. Φασὶ δὲ αὐτὸν καὶ μέτρα καὶ σταθμὰ καὶ τὰ διὰ τῆς ἐμπορίας κέρδη πρῶτον ἐπινοῆσαι καὶ λάθροφ τὰ τῶν ἀλλων σφετερίζεσθαι· παραδεδόσθαι δὲ αὐτὸν καὶ κήρυκα τῶν θεῶν, ἔτι δὲ ἄγγελον ἀριστον διὰ τὸ σαφῶς αὐτὸν ἔκαστα τῶν εἰς ἐντολὴν δοθέντων ἐρμηνεύειν, εἰσηγητὴν δὲ αὐτὸν καὶ παλαίστρας γενέσθαι καὶ τὴν ἀπὸ τῆς χελώνης λύραν ἐπινοῆσαι.

9. Φαέθων.

Πολλοὶ τῶν ποιητῶν φασι Φαέθοντα τὸν Ἡλίου μὲν υἱόν, παῖδα δὲ τὴν ἡλικίαν δύντα, πεῖσαι τὸν πατέρα μίαν ἡμέραν παραχωρῆσαι τοῦ τεθρίππου· συγχωρητέος δὲ αὐτῷ τούτου, τὸν Φαέθοντα ἐλαύνοντα τὸ τέθριππον οὐδ δύνασθαι κρατεῖν τῶν ἥντιῶν, τοὺς δὲ ἵππους καταφρονήσαντας τοῦ παιδὸς ἐξενεχθῆναι τοῦ συνήθους δρόμου· καὶ τὸ μὲν πρῶτον κατὰ τὸν οὐρανὸν πλανώμενος ἐκπυρῶσαι

τοῦτον καὶ ποιῆσαι τὸν νῦν Γαλαξίαν καλούμενον κύκλον, μετὰ δὲ ταῦτα πολλὴν τῆς οἰκουμένης ἐπιφλέξαντας οὐκ δλίγην κατακαίειν χώραν· δι' ὃ καὶ τὸν Δία ἀγανακτήσαντα ἐπὶ τοῖς γεγενημένοις κεραυνῶσαι μὲν τὸν Φαέθοντα, ἀποκαταστῆσαι δὲ τὸν Ἡλιον ἐπὶ τὴν συνήθη πορείαν. Τοῦ δὲ Φαέθοντος πεσόντος πρὸς τὰς ἐκβολὰς τοῦ νῦν Πάδου καλουμένου ποταμοῦ, τὸ δὲ παλαιὸν Ἡριδανοῦ προσαγορευομένου, φασί, θρηνῆσαι μὲν τὰς ἀδελφὰς αὐτοῦ τὴν τελευτὴν φιλοτιμότατα, διὰ δὲ τὴν ὑπερβολὴν τῆς λύπης μετασχηματισθῆναι τὴν φύσιν γενομένας αἰγείρους, ταύτας δὲ κατ' ἐνιαυτὸν κατὰ τὴν αὐτὴν ὕδραν δάκρυον ἀφιέναι, καὶ τοῦτο πηγνύμενον ἀποτελεῖν τὸν καλούμενον ἥλεκτρον.

10. Διόνυσος.

Διόνυσον μυθολογοῦσιν εὑρετὴν γενέσθαι τῆς ἀμπέλου καὶ τῆς περὶ ταύτην ἐργασίας, ἔτι δὲ οἰνοποιίας καὶ τοῦ πολλοὺς τῶν ἐν τῆς δύπορας καρπῶν ἀποθησαυρίζεσθαι καὶ τὰς χρείας καὶ τὰς τροφὰς παρέχεσθαι τοῖς ἀνθρώποις ἐπὶ πολὺν χρόνον.

11. Ἡ ἀρ παγὴ τῆς Περσεφόνης.

Πλούτων Περσεφόνην τὴν Διὸς καὶ Δήμητρος ἡρπασε κρύφα. Δημήτηρ δὲ μετὰ λαμπάδων νυκτός τε καὶ ἡμέρας κατὰ πᾶσαν τὴν γῆν ζητοῦσα περιήι μαθοῦσα δέ, διτὶ Πλούτων αὐτὴν ἡρπασεν, δργιζομένη Θεοῖς ἀπέλιπεν Οὐρανόν. Εἰκασθεῖσα δὲ γυναικὶ ἥκεν εἰς Ἐλευσίνα, καὶ πρῶτον μὲν ἐπὶ τὴν ἀπ' ἔκεινης κληθεῖσαν Ἀγέλαστον ἐκάθησε πέτραν παρὰ τὸ Καλλίχωρον φρέαρ καλούμενον, ἔπειτα δὲ πρὸς Κελεδὸν ἐλθοῦσα, τὸν βασιλεύοντα τότε Ἐλευσινίων, Τριπτολέμῳ τῷ παιδὶ αὐτοῦ δίφρον κατεσκεύασεν πτηνῶν δρακόντων καὶ πυρὸν ἔδωκεν, φ τὴν δλην οἰκουμένην δι' οὐρανοῦ αἰρόμενος κατέσπειρε. Διὸς δὲ Πλούτωνα τὴν Κόρην ἀναπέμψαι κελεύσαντος, δ Πλούτων, ίνα μὴ πολὺν χρόνον παρὰ τῇ μητρὶ καταμείνῃ, ὃις ἔδωκεν αὐτῇ φαγεῖν κόκκον, ἦ δὲ οὐ προειδοῦσα τὸ συμβήσομενον κατηνάλωσεν αὐτόν· καταμαρτυρήσαντος δ' αὐτῆς Ἀσκαλάφου τοῦ Ἀχέροντος καὶ Γοργύρας, τούτῳ μὲν Δημήτηρ ἐν Ἀΐδον βαρεῖαν ἐπέθηκε πέτραν, Περσεφόνη δὲ καθ' ἔκαστον ἐνιαυτὸν τὸ μὲν τρίτον μετὰ Πλούτωνος ἡναγκάσθη μένειν τὸ δὲ λοιπὸν παρὰ τοῖς Θεοῖς.

12. Δευκαλίων.

Προμηθέως παῖς Δευκαλίων ἐγένετο. Οὗτος βασιλεύων τῶν περὶ

δὲ πολὺν ὑετὸν ἀπ' οὐρανοῦ χέας τὰ πλεῖστα μέρη τῆς Ἑλλάδος

κατέκλυσεν, ὥστε διαφθαρῆναι πάντας ἀνθρώπους, δλίγων χωρὶς,
οἱ συνέφυγον εἰς τὰ πλησίον ὑψηλὰ
ὅρη. Τότε δὲ καὶ τὰ κατὰ Θεσσαλίαν ὅρη
διέστη καὶ τὰ ἐκτὸς Ἰσθμοῦ καὶ Πελο-
ποννήσου συνεχύθη πάντα. Δευκαλίων
δὲ ἐν τῇ λάρνακι διὰ τῆς θαλάσσης φε-
ρόμενος ἐφ' ἡμέρας ἐννέα καὶ νύκτας
τὰς ἵσας τῷ

Παρνασσῷ προσίσχει, κακεῖ τῶν ὄμβρων
παῦλαν λαβόντων, ἐκβάς θύει Διὶ φυξίφ.
Ζεὺς δὲ πέμψας Ἐριμῆν πρὸς αὐτὸν ἐπέ-
τρεψεν αἰρεῖσθαι διὰ τι βιούλεται· δὸς δὲ αἰρεῖ-
ται ἀνθρώπους αὐτῷ γενέσθαι. Καὶ Διὸς
εἰπόντος, ὑπὲρ κεφαλῆς αἴρων λίθους
ἔβαλλεν αὐτούς, καὶ οὓς μὲν ἔβαλε Δευκαλίων ἀνδρες ἐγένοντο, οὓς δὲ
Πύρρα γυναικες.

13. Προμηθεύς.

Προμηθεὺς ἐξ ὕδατος καὶ γῆς ἀνθρώπους πλάσας
ἔδωκεν αὐτοῖς καὶ πῦρ, λάθρῳ Διός, ἐν νάρθηκι κρύ-
ψας· ὃς δὲ ἥσθετο Ζεὺς ἐπέταξεν Ἡφαίστῳ τῷ Καυ-
κάσῳ ὅρει τὸ σῶμα αὐτοῦ προσηλῶσαι· ἐν τούτῳ
προσηλωθεὶς Προμηθεὺς ἐπὶ πολλὰ ἔτη ἐδέδετο, καθ'
ἐκάστην δὲ ἡμέραν ἀετὸς ἐπιπετόμενος ἐνέμετο τοὺς
λοιποὺς τοῦ ἥπατος αὐξανομένου διὰ νυκτὸς μέχρις
Ἡρακλῆς αὐτὸν ἔλυσεν.

14. Παιδες Δευκαλίωνος.

Γίνονται ἐκ Πύρρας Δευ-
καλίωνι παιδες Ἑλλήν μὲν
πρῶτος, δεύτερος δὲ Ἀμφι-
κτύων, θυγάτηρ δὲ Πρωτογέ-
νεια. Ἑλληνος δὲ καὶ νύμ-
φης Ὁρσηΐδος Δῶρος, Ξοῦ-
θος, Αἴολος. Αὐτὸς μὲν οὖν

ἀφ' αὐτοῦ τοὺς καλουμένους Γραικοὺς προσηγόρευσεν Ἐλληνας,
τοῖς δὲ παισὶν ἐμέρισε τὴν χώραν· καὶ
Ξοῦθος μὲν λαβὼν τὴν Πελοπόννησον ἐκ
Κρεούσης τῆς Ἐρεχθίως Ἀχαιὸν ἐγέν-
νησε καὶ Ἰωνα, ἀφ' ὧν Ἀχαιοὶ καὶ Ἰω-
νες καλοῦνται, Δῶρος δὲ τὴν πέραν Πε-
λοποννήσου χώραν λαβὼν τοὺς κατοίκους
ἀφ' ἑαυτοῦ Δωριεῖς ἐκάλεσεν, Αἴολος δὲ
βασιλεύων τῶν περὶ τὴν Θεσσαλίαν τόπων
τοὺς ἐνοικοῦντας Αἰολεῖς προσηγόρευσεν.

13. Οὐδεὶς καὶ Ἀριάδνη.

Θησεὺς δὲ Αἰγέως λαζῶν μετὰ τῶν ἡῆθέων εἰς Κρήτην πλεῖ τῷ
Μινωταύρῳ παρατεθησόμενος ἀφικομένου δὲ αὐτοῦ, εὐμενῶς
πρὸς αὐτὸν διατεθεῖσα ἡ τοῦ Μίνωος θυ-
γάτη Ἀριάδνη δίδωσιν ἀγαθίδα μίτου
λαβοῦσα παρὰ Λαιδάλου τοῦ τέκτονος καὶ
διδάσκει αὐτόν, ἐπειδὰν εἰσέλθῃ, τὴν ἀρ-
χὴν τῆς ἀγαθίδος ἐκδῆσαι περὶ τὸν ζυγὸν
τὸν ἄνω θύρας καὶ ἀνελίσσοντα ἔναι, μέ-

χρις ἀν ἀφίκηται εἰς
τὸν μυχόν· καὶ ἔαν
αὐτὸν καθεύδοντα μάρψῃ, κρατήσαντα τῶν
τριχῶν τῆς κεφαλῆς τῷ Ποσειδῶνι θῦσαι καὶ
ἀπιέναι δόπισω ἀνελίσσοντα τὴν ἀγαθίδα. Ὁ
δὲ Θησεὺς πράξας πάντα κατὰ νοῦν, λαβὼν
τὴν Ἀριάδνην εἰς τὴν ναῦν ἐμβάλλεται καὶ
τοὺς ἡῆθέους καὶ παρθένους, οὐδέπω φθά-
σαντας τῷ Μινωταύρῳ παρατεθῆναι· καὶ
ταῦτα ποιήσας νυκτὸς μέσης ἀποπλεῖ. Προσ-
ορμίσας δὲ τῇ Δίᾳ νῆσῳ, ἐκβὰς ἐπὶ τῆς
ἡῖοντος κατακοιμᾶται· καὶ αὐτῷ ἡ Ἀθηνᾶ παραστᾶσα κελεύει τὴν
Ἀριάδνην ἔαν καὶ ἀφικνεῖσθαι εἰς Ἀθήνας· συντόμως δὲ διανα-

στὰς ποιεῖ τοῦτο· κατολοφυρομένης δὲ τῆς Ἀριάδνης, Ἐφοδίη
ἐπιφανεῖσα θάρρειν αὐτῇ παραινεῖ· Διονύσου γὰρ ἔσεσθαι γυναικα
καὶ εὐκλεᾶ γενήσεσθαι.

16. Τάνταλος.

Τάνταλος Διὸς μὲν ἦν υἱός, πλούτων δὲ καὶ δόξῃ διαφέρων κατώ-
κει τῆς Ἀσίας περὶ τὴν νῦν ὀνομαζομένην Παφλαγονίαν. Διὰ δὲ
τὴν ἀπὸ τοῦ πατρὸς εὐγένειαν, ὡς φασι, φίλος ἐγένετο τῶν Θεῶν
ἔπι πλέον· ὑστερον δὲ τὴν εὔτυχίαν οὐ φέρων ἀνθρωπίνως καὶ με-
τασχῶν κοινῆς τραπέζης καὶ πάσης παρρησίας ἀπήγγειλε τοῖς ἀν-
θρώποις τὰ παρὰ τοῖς ἀθανάτοις ἀπόρρητα· δι' ἦν αἰτίαν καὶ ζῶν
ἐκολάσθη καὶ τελευτήσας αἰωνίου τιμωρίας ἡξιώθη καταταχθεὶς εἰς
τοὺς ἀσεβεῖς.

17. Νιόβη.

Νιόβη ἡ θυγάτηρ τοῦ Ταντάλου καὶ ἀδελφὴ τοῦ Πέλοπος ἐγέν-
νησεν υἱοὺς ἑπτὰ καὶ θυγατέρας τὰς
ἴσας εὐπρεπείᾳ διαφερούσας· ἐπὶ δὲ
τῷ πλήθει τῶν τέκνων μέγα φρυνα-
τομένη πλεονάκις ἐκαυχᾶτο καὶ τῆς
Λητοῦς ἕαυτὴν εὐτεκνοτέραν ἀπε-
φαίνετο· εἰδ' ἡ μὲν Λητὼ χολωσα-
μένη προσέταξε τῷ μὲν Ἀπόλλωνι
κατατοξεῦσαι τοὺς υἱοὺς τῆς Νιόβης, τῇ δὲ Ἀρτέμιδι τὰς θυγατέρας.

Τούτων δὲ ὑπακουσάντων τῇ μητρὶ¹
καὶ κατὰ τὸν αὐτὸν καιρὸν κατατο-
ξευσάντων τὰ τέκνα τῆς Νιόβης, συν-
έβη ταύτην ὑφ' ἔνα καιρὸν δέξεως ἄμα
εὔτεκνον καὶ ἀτεκνον γενέσθαι. Νιόβη
δὲ Θήβας ἀποικοῦσα πρὸς τὸν πα-
τέρα Τάνταλον ἤκεν εἰς Σίπυλον κά-
κει Διὶ εὐξαμένη τὴν μορφὴν εἰς λίθον μετέβαλε καὶ χείται δάκρυα
νύκτωρ καὶ μεθ' ἥμέραν τοῦ λίθου.

18. Κέκροψ.

Κέκροψ αυτόχθων, συμφυὲς ἔχων σῶμα ἀνδρὸς καὶ δράκοντος, τῆς Ἀττικῆς ἐβασίλευσε πρῶτος καὶ τὴν γῆν πρότερον λεγομένην Ἀκτὴν ἀφ' ἑαυτοῦ Κέκροπίαν ὡνόμασεν. Ἐπὶ τούτου, φασίν, ἔδοξε

τοῖς θεοῖς πόλεις καταλαβέσθαι, ἐν αἷς ἔμελλον ἔχειν τιμᾶς Ἰδίας ἔκαστος· ἥκεν οὖν πρῶτος Ποσειδῶν ἐπὶ τὴν Ἀττικὴν καὶ πλήξας τῇ τριαίνῃ κατὰ μέσην τὴν Ἀκρόπολιν ἀπέρηγε θάλασσαν, ἣν νῦν Ἐρεχθίδα καλοῦσι· μετὰ δὲ τοῦτον ἥκεν Ἀθηνᾶν καὶ ποιησαμένη τῆς καταλήψεως Κέκροπα μάρτυρα ἐφύτευσεν ἐλαίαν, ἣ νῦν ἐν Πανδροσείῳ δέιπνυται. Γενομένης

δὲ ἔριδος ἀμφοῖν περὶ τῆς χώρας, Ἀθηνᾶν καὶ Ποσειδῶνα διαλύσας Ζεὺς κριτὰς ἔδωκεν, οὐχ' ὡς εἰπόν τινες Κέκροπα καὶ Κραναὸν οὐδὲ Ἐρυπίχθονα, ἀλλὰ θεοὺς τοὺς δώδεκα· τούτων δὲ δικαζόντων ἡ χώρα τῆς Ἀθηνᾶς ἐκρίθη, Κέκροπος μαρτυρήσαντος ὅτι πρῶτον τὴν ἐλαίαν ἐφύτευσεν. Ἀθηνᾶ μὲν οὖν ἀφ' ἑαυτῆς τὴν πόλιν ἐκάλεσεν Ἀθήνας, Ποσειδῶν δὲ θυμῷ δργισθεὶς τὸ Θριάσιον πεδίον ἐπέκλυσε καὶ τὴν Ἀττικὴν ὑφαλον ἐποίησεν.

19. Διόσκουροι.

Τῶν ἐκ Λήδας γενομένων παίδων Κάστωρ μὲν ἥσκει τὰ κατὰ πόλεμον, Πολυδεύκης δὲ πυγμήν, καὶ διὰ τὴν ἀνδρείαν ἐκλήθησαν ἀμφότεροι Διόσκουροι. Βουλόμενοι δὲ γῆμαι τὰς Λευκίππου θυγατέρας, ἐκ Μεσσήνης ἀρπάσαντες ἔγημαν· καὶ γίγνεται μὲν Πολυδεύκους καὶ Φοίβης Μνησίλεως, Κάστορος δὲ καὶ Ἰλαείρας Ἀνώγων. Ἐλάσαντες δὲ ἐκ τῆς Ἀρκαδίας βιῶν λείαν μετὰ τῶν Ἀφαρέως παίδων Ἰδα καὶ Λυγκέως, ἐπιτρέπουσιν Ἰδα διελεῦν· δὲ τειμῶν βοῦν εἰς μέρη τέσσαρα, τοῦ πρῶτου καταφαγόντος, εἴπε, τῆς λείας

τὸ ἥμισυ ἔσεσθαι καὶ τοῦ δευτέρου τὸ λοιπόν. Καὶ φθάσας κατηγάλωσε τὸ μέρος τὸ ἕδιον πρῶτος Ἰδας καὶ τὸ τοῦ ἀδελφοῦ καὶ μετ' ἔκείνου τὴν λείαν εἰς Μεσσήνην ἤλασε. Στρατεύσαντες δὲ ἐπὶ Μεσσήνην οἱ Διόσκουροι τὴν τε λείαν ἔκείνων καὶ πολλὴν ἄλλην ουνελαύνουσι καὶ τὸν Ἰδαν ἐλόχων καὶ τὸν Λυγκέα. Λυγκεὺς δὲ Ἰδών Κάστορα ἐμήνυσεν Ἰδα, κακεῖνος αὐτὸν ἀποκτείνει τῷ δόρατι, τὸν δὲ Ἰδαν διώκων, βληθεὶς ὑπ' ἔκείνου πέτρᾳ κατὰ τῆς κεφαλῆς, πίπτει σκοτωθείς, Ζεὺς δὲ Ἰδαν κεραυνοῦ, Πολυδεύκη δὲ εἰς οὐρανὸν ἀνάγει. Μὴ δεχομένου δὲ Πολυδεύκους τὴν ἀθανασίαν, ὅντος νεκροῦ Κάστορος, Ζεὺς ἀμφοτέρους παρῆμέραν καὶ ἐν θεοῖς εἶναι καὶ ἐν θνητοῖς ἔδωκεν.

20. Ἀργοναῦται-Φινεύς.

Ἐπὶ τὸ χρυσόμαλον δέρμα πεμπόμενος Ἰάσων ὑπὸ Πελίου τοῦ τῆς Ἰωλκοῦ βασιλέως πεντηκόντορον ναῦν κατεσκεύασε τὴν καλου-

μένην Ἀργώ. Ἐπεὶ δὲ ἡ ναῦς κατεσκευάσθη, ἐρωτῶντι αὐτῷ ὁ θεὸς ἐπέτρεψε πλεῖν ἀθροίσαντι τοὺς ἀρίστους τῆς Ἑλλάδος. Οὗτοι δὲ οἱ καλούμενοι Ἀργοναῦται ἀναγόμενοι ἐλαύνουσιν εἰς τὴν Μυσίαν, ἀπὸ δὲ τῆς Μυσίας ἥλθον εἰς τὴν Θράκην ἔνθα ὥκει Φινεὺς μάντις, ὃν

θῆναι φασιν ὑπὸ θεῶν, ὅτι προύλεγε τοῖς ἀνθρώποις τὰ μέλλοντα.

ἔπειψαν δ' αὐτῷ καὶ τὰς Ἀρπυίας οἱ θεοί. Αὕται, ἐπειδὴ αὐτῷ παρετίθετο τράπεζα, ἐξ οὐρανοῦ καταπετόμεναι τὴν τροφὴν ἀνήρπαζον.

Θεασάμενοι δὲ Βορέου παιδες Ζήτης καὶ Κάλαϊς, ὅντες πτερωτοί, σπασάμενοι τὰ ξίφη δι' ἀέρος ἔδιωκον.

21. Περσεὺς-Μέδουσα.

Περσεὶ τῷ Διὸς καὶ Δανάης ἐπέταξε Πολυδέκτης τὴν Μεδούσης κεφαλὴν κομίζειν, ἥ μόνη τῶν Γοργόνων ἦν θνητή. Εἶχον δὲ αἱ Γοργόνες κεφαλὰς μὲν περιπετλεγμένας δράκουσιν ὄδόντας δὲ μεγάλους ὡς συῶν καὶ χειρας χαλκᾶς καὶ πτέρυγας χρυσᾶς, τοὺς δὲ ἴδόντας αὐτὰς λίθους ἐποίουν. Περσεὺς δὲ λαβὼν παρὰ τῶν Γραιῶν τὴν κυνῆν, ἥν ἐπιθέμενος αὐτὸς μὲν οὓς ἥθελεν ἔβλεπεν, ὑπ' ἀλλων δὲ οὐκέτι ἐωράτο, ἵκε πρὸς τὰς Γοργόνας, καὶ κατέλαβε κοιμωμένας. Ἐπιστὰς οὖν, βλέπων εἰς τὴν ἀσπίδα

χαλκῆν, δι' ἣς τὴν εἰκόνα τῆς Γοργοῦς ἔβλεπεν, ἀπέτεμε τὸν κεφαλήν, ἥν λαβὼν ἀπεκώρει. Αἱ δὲ Γοργόνες ἀναστᾶσαι τὸν Περσέα ἐδίωκον καὶ ἰδεῖν οὐκ ἥδυναντο διὰ τὴν κυνῆν ἀπεκρύπτετο γὰρ ὑπ' αὐτῆς τὴν δὲ τῆς Μεδούσης κεφαλὴν δὲ Περσεὺς ἀπέδωκε τῇ Ἀθηνᾷ, ἥ δ' ἔν μέσῳ τῇ ἀσπίδι ἔθηκεν.

22. Περσεὺς καὶ Ἄνδρομέδα.

Περσεὺς παραγενόμενος εἰς Αἰθιοπίαν, ἥς ἔβασίλευε Κηφεύς, εὗρε τὴν τούτου θυγατέρα Ἄνδρομέδαν παρακειμένην βιοράν θαλασσίῳ κήτει. Κασσιέπεια γὰρ ἡ Κηφέως γυνὴ Νηρηΐσιν ἥρισε περὶ κάλλους καὶ πασῶν εἶναι κρείσσων ηὔχησεν. ὅθεν δὲ Νηρηΐδες ἐμήνισαν καὶ Ποσειδῶν αὐταῖς συνοργισθεὶς πλήμμυρούν τε ἐπὶ τὴν

χώραν ἔπειψε καὶ κῆτος. Ἄμμωνος δὲ χρήσαντος τὴν ἀπαλλαγὴν τῆς συμφορᾶς, ἐὰν ἡ Κασσιέπειας θυγάτηρ Ἄνδρομέδα προτεθῆ τῷ κήτει βιορά, τοῦτο ἀναγκασθεὶς δὲ Κηφεὺς ὑπὸ τῶν Αἰθιόπων ἐπραξεις καὶ προσέδεσε τὴν θυγατέρα πέτρα. Ταύτην θεασάμενος δὲ Περσεὺς

ἀναιρήσειν ὑπέσχετο Κηφεῖ τὸ κῆτος, [εἰ μέλλει σωθεῖσαν αὐτὴν αὐτῷ

δώσειν γυναικα. Ἐπὶ τούτοις γενομένων ὅρκων, ὑποστὰς τὸ κῆτος ἔκτεινε καὶ τὴν Ἀνδρομέδαν ἔλυσεν.

23. Φρίξος καὶ Ἔλλην.

Φρίξον τὸν Ἀθάμαντος μυθολογοῦσι διὰ τὰς ἀπὸ τῆς μητριαῖς ἐπιβουλὰς ἀναλαβόντα τὴν ἀδελφὴν Ἑλλην φυγεῖν ἐκ τῆς Ἑλλάδος· περαιουμένων δ' αὐτῶν κατά τινα θεῶν πρόνοιαν ἐκ τῆς Εὐρώπης εἰς τὴν Ἀσίαν ἐπὶ κριοῦ χρυσομάλλου, τὴν μὲν παρθένον ἀποπεσεῖν εἰς τὴν θάλατταν, ἥν ἀπ' ἔκεινης Ἑλλήσποντον ὄνομασθηναι λέγεται, τὸν δὲ Φρίξον εἰς τὸν Πόντον πορευθέντα καταχθῆναι μὲν πρὸς τὴν Κολχίδα, κατὰ δέ τι λόγιον θύσαντα τὸν κριὸν ἀναθεῖναι τὸ δέρας εἰς τὸ τοῦ Ἀρεως ἰερόν. Μετὰ δὲ ταῦτα βασιλεύοντι τῆς Κολχίδος Αιγήτῃ χρησμὸν ἐκπεσεῖν, φασίν, ὅτι τότε καταστρέψει τὸν βίον, δταν ξένοι καταπλεύσαντες τὸ χρυσόμαλλον δέρας ἀπενέγκωσι· διὰ δὴ ταύτας τὰς αἰτίας καὶ διὰ τὴν ἴδιαν ὡμότητα καταδεῖξαι θύειν τοὺς ξένους, ἵνα, διαδοθείσης τῆς φήμης εἰς ἄπαντα τόπον περὶ τῆς Κόλχων ἀγριότητος, μηδεὶς τῶν ξένων ἐπιβῆναι τολμήσῃ τῆς χώρας.

24. Ἡρακλέους παιδικὴ πλικία.

Ἡρακλέους, τοῦ Ἀμφιτρύωνος καὶ Ἀλκμήνης, παιδὸς ὅντος δοκταμηνιαίου, δύο δράκοντας ὑπερομεγέθεις Ἡρα ἐπὶ τὴν εὔνην ἐπεμψεῖ διαφθαρῆναι τὸ βρέφος θέλουσα· ἐπιβοωμένης δὲ Ἀλκμήνης Ἀμφιτρύωνα, Ἡρακλῆς διαναστὰς ἀγχων ἀμφοτέραις ταῖς χερσὶν αὐτοὺς διέφθειρεν. Ἐδιδάχθη δὲ Ἡρακλῆς ἀρματηλατεῖν μὲν ὑπὸ Ἀμφιτρύωνος, παλαιέιν δὲ ὑπὸ Αὐτολύκου, τοξεύειν δὲ ὑπὸ Εὐρύτου, ὁπλομαχεῖν δὲ ὑπὸ Κάστορος, κιθαρῳδεῖν δὲ ὑπὸ Λίνου. Ἀνὴρ δὲ γενόμενος τετραπηγυαῖον εἶχε μὲν τὸ σῶμα, πυρὸς δὲ ἐξ ὀμιμάτων ἔλαμπεν αὐγὴν οὐκ ἡστόχει δὲ οὔτε τοξεύων οὔτε ἀκοντίζων. Μυθολογεῖται δὲ ὁώμη σώματος πολὺ τῶν ἀπάντων διενεγκὼν ἐπελθεῖν τὴν οἰκουμένην κολάζων μὲν τοὺς ἀδίκους, ἀναιρῶν

δὲ τὰ τὴν χώραν ἀοίκητον ποιοῦντα θηρία· πᾶσι δὲ ἀνθρώποις τὴν ἐλευθερίαν περιποιήσας ἀγήτητος μὲν γενέσθαι καὶ ἀτρωτος διὰ δὲ τὰς εὐεργεσίας ἀθανάτου τιμῆς τυχεῖν παρ' ἀνθρώποις.

23. Ἡρακλέους πρῶτος ἄθλος.

Πρῶτον μὲν ἄθλον ἐπέταξεν Εὑρυσθεὺς Ἡρακλεῖ τοῦ Νεμεαίου λέοντος τὴν δορὰν κομίζειν, ὁ δὲ εἰς τὴν Νεμέαν ἀφικόμενος καὶ τὸν λέοντα μαστεύσας ἐτόξευσε πρῶτον· ὃς δὲ ἔμαθεν ἀτρωτον ὅντα, ἀνατεινάμενος τὸ ρόπαλον ἐδίωκε. Φυγόντος δὲ τοῦ λέοντος εἰς τι σπῆλαιον, εἰσῆλθε καὶ περιθεὶς τὴν χεῖρα τῷ τραχήλῳ τοῦ θηρίου κατέσχεν ἄγκων ἔως ἔπινξε, καὶ θέμενος ἐπὶ τῶν ὄψων ἐπόμιζεν εἰς Μυκήνας. Εὑρυσθεὺς δὲ αἰσθόμενος αὐτοῦ τὴν ἀνδρείαν ἀπείπε τὸ λοιπὸν αὐτῷ εἰς τὴν πόλιν μὴ εἰσιέναι, δεικνύναι δὲ πρὸ τῶν πυλῶν τοὺς ἄθλους. Λέγουσι δὲ ὅτι δείσας καὶ πίθον ἑαυτῷ χαλκοῦν ὑπὸ γῆν κατεσκεύασεν, ὃς κρύψων ἑαυτόν, καὶ πέμπων κήρυκα ἐπέτασσε τὸν ἄθλους.

24. Ἡρακλέους δεύτερος ἄθλος.

Δεύτερον δὲ ἄθλον Εὑρυσθεὺς ἐπέταξεν αὐτῷ τὴν Λερναίαν "Υδραν ἀποκτεῖναι. Αὕτη δὲ ἐν τῷ τῆς Λέρνης ἔλει ἐκτραφεῖσα ἐξέβαινεν εἰς τὸ πεδίον καὶ τὰ βισκήματα καὶ τὴν χώραν διέφθειρεν· εἶχε δὲ ἡ "Υδρα κεφαλὰς ἐννέα, τὰς μὲν ὅπτῳ θνητάς, τὴν δὲ μέσην ἀθάνατον. Ἐπιβὰς οὖν Ἡρακλῆς ἄρματος, ἥνιοροῦντος Ἰολάου τοῦ Ἰφικλέους, ἀφίκετο εἰς Λέρνην καὶ τοὺς μὲν ἵππους ἔστησε, τὴν δὲ "Υδραν εὑρὼν τῷ ροπάλῳ τὰς κεφαλὰς κόπτων οὐδὲν ἀνύειν ἐδύνατο· μᾶς γὰρ κοπτομένης κεφαλῆς, δύο ἀνεφύοντο· δι' ὃ ἐπεκαλέσατο βοηθὸν τὸν Ἰόλαον, ὃς, μέρος τι ἐμπρήσας τῆς ἐγγὺς Ὂλης, τοῖς δαυλοῖς ἐπικαίων τὰς κεφαλὰς ἐκώλυεν ἀναφυῆναι. Τοῦτον τὸν τρόπον τῶν ἀναφυομένων κεφαλῶν περιγενόμενος τὴν ἀθάνατον ἀποκόψας κατώριξε καὶ βαρεῖαν ἐπέθηκε πέτραν, τὸ δὲ σῶμα τῆς "Υδρας ἀνασκίσας ἐν τῇ χολῇ τοὺς οἰστοὺς ἔβαψεν. Εὑρυσθεὺς δὲ ἔφη οὖν δεῖν ἀριθμῆσαι ἐν τοῖς δώδεκα τὸν ἄθλον· οὐ γὰρ μόνος, ἀλλὰ μετ' Ἰολάου τῆς "Υδρας περιεγένετο.

25. Δωδέκατος ἄθλος. — Κέρδερος.

Δωδέκατον ἄθλον Εὑρυσθεὺς ἐπέταξεν αὐτῷ Κέρδερον εἰς Ἀδου κομίζειν. Εἶχε δὲ οὗτος τρεῖς μὲν κυνὸς κεφαλάς, κατὰ δὲ τοῦ νώτου

παντοίων είχεν ὄφεων κεφαλάς. Παραγενόμενος οὖν ἐπὶ Ταίναρον τῆς Λακωνικῆς, οὗ τῆς εἰς Ὄδον καταβάσεως τὸ στόμιόν ἐστι, διὰ τούτου εἰσήει. Αἴτοῦντος δὲ αὐτοῦ Πλούτωνα τὸν Κέρθερον, ἐπέταξεν δὲ Πλούτων ἄγειν, χωρὶς ὃν είχεν δπλων ἐὰν αὐτοῦ κρατήσῃ. Ὁ δὲ εὑρὼν αὐτὸν ἐπὶ ταῖς πύλαις τοῦ Ἀχέροντος, τῷ τε θώρακι συμπεφραγμένος καὶ τῇ λεοντῇ συσκεπασθεὶς, περιβαλὼν τῇ κεφαλῇ τὰς χειρας, οὐκ ἀνῆκε κρατῶν καὶ ἄγγων τὸ θηρίον καίπερ δακνόμενος ὑπὸ τοῦ κατὰ τὴν οὐρὰν δράκοντος. Συλλαβὼν οὖν αὐτὸν ἦκε διὰ Τροιζῆνος ποιησάμενος τὴν ἀνάβασιν, δεῖξας δὲ Εὔρυσθεῖ τὸν Κέρθερον πάλιν ἐκόμισεν εἰς Ὄδον.

28. Πυγμαῖοι.

Πυγμαῖοι μυθολογοῦνται γενέσθαι ἔθνος γεωργικὸν ἀνθρώπων αἰρῶν κατοικούντων τὰ ἀνώτερα μέρη τῆς Αἰγαίου περιαῆς γῆς πλησίον τοῦ Ωκεανοῦ, ὅπερ πολεμεῖν ταῖς γεράνοις φασὶ βλαπτούσαις αὐτῶν τὰ σπέρματα καὶ λιμὸν ποιούσαις τῇ χώρᾳ. Ἰστορεῖται δὲ καὶ ὅτι κέρατα παρεντίθενται καὶ ἐν σχήματι κριῶν κρόταλα ψοφοῦσι καὶ οὕτω τὰς πυγμαῖος μάχους γεράνους ἀμύνονται καταφρονούσαις ἄλλως τοῦ μήκους αὐτῶν. Οὗτοι τῷ Ἡρακλεῖ ἐν Λιβύῃ καθεύδοντι ἐπιτίθενται· ὁ δὲ ἐγερθεὶς γελᾷ ἐπὶ τῷ κινδύνῳ καὶ πάντας συλλεξάμενος εἰς τὴν λεοντῆν ἐντίθεται καὶ τῷ Εὔρυσθεῖ φέρει.

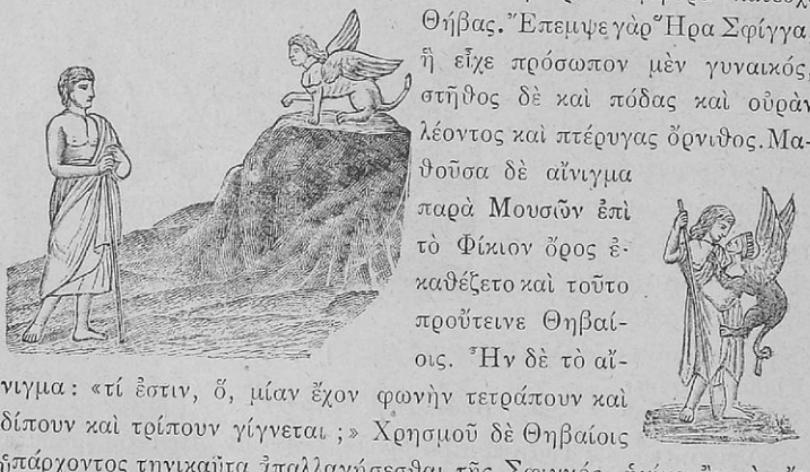
29. Ἡρακλέους θάνατος.

Ἀφικόμενος εἰς Τραχίνα στρατιὰν ἐπ' Οἰχαλίαν Ἡρακλῆς ἥθροιζε τὸν Εὔρυτον τιμωρήσασθαι ἐθέλων. Καὶ ἀποκτείνας αὐτὸν μετὰ

τῶν παίδων αἵρει τὴν πόλιν καὶ ἄγει τὴν Ἰόλην αἰχμάλωτον καὶ κατάγαγόμενος εἰς Εῦβοιαν ἐπ' ἀκρωτηρίῳ Διὸς βωμὸν ἵδρυσατο. Μέλλων δὲ θυσίαν ποιεῖσθαι εἰς Τραχίνα Λίχαν τὸν κήρυκα ἔπειμψε λαμπρὰν ἐσθῆτα οἴσοντα. Παρὰ δὲ τούτου τὰ περὶ τὴν Ἰόλην Δηιάγειρα πυθομένη καὶ δείσασα μὴ ἔκείνην μᾶλλον ἀγαπήσῃ, νομίσασα τῇ ἀληθείᾳ φίλτρον εἶναι τὸ Νέσου αἷμα, τούτῳ τὸν χιτῶνος, ὃ τῆς "Υδρας ἴὸς τὸν χρῶτα ἔσηπε, τὸν μὲν χιτῶνα ἀπέσπα προσπεφυκότα τῷ σώματι, συναπεσπῶντο δὲ αἱ σάρκες αὐτῷ. "Υπὸ τοιαύτης δὲ συμφορᾶς καταληφθεὶς εἰς Τραχίνα ἐπὶ νεώς κομίζεται, Δηιάνειρα δὲ αἰσθομένη τὸ γεγονός ἑαυτὴν ἀνήρτησεν. Ἡρακλῆς δὲ παραγενόμενος εἰς Οὔτην ὅρος ἐκεὶ πυρὰν ποιήσας ἐκέλευεν ἐπιβάντος αὐτοῦ ὑφάπτειν· οὐδεὶς δὲ τοῦτο πράσσειν ἐθέλοντος, Φιλοκτήτης παριών ὑφῆψε· τούτῳ δὲ καὶ τὰ τόξα ἐδωρήσατο Ἡρακλῆς. Καιομένης δὲ τῆς πυρᾶς λέγεται νέφος ὑποστὰν μετὰ βροντῆς αὐτὸν εἰς οὐρανὸν ἀνενεγκεῖν. Ἐκεῖ δὲ τυχὼν ἀθανασίας καὶ διαλλαγεὶς Ἡρα τὴν ἔκείνης θυγατέρα Ἡβῆν γυναικα ἔλαβεν.

30. Σφίγξ.

Κρέοντος ἐν Θήβαις βασιλεύοντος οὐ μικρὰ συμφορὰ κατέσχε

νιγμα: «τί ἐστιν, ὁ, μίαν ἔχον φωνὴν τετράπουν καὶ δίπουν καὶ τρίπουν γίγνεται;» Χρησμοῦ δὲ Θηβαίοις ὑπάρχοντος τηνικαῦτα ἀπαλλαγήσεσθαι τῆς Σφιγγός, ἡνίκα ἀν τὸ α-

νιγμα λύσωσι, συνιόντες εἰς ταῦτο πολλάκις ἔζήτουν τί τὸ λεγόμενόν
ἐστιν· ἐπειδὴ δὲ οὐχ εὔρισκον, ἐκείνη ἀρπάσασα ἔνα ἔκαστον κατε-
βίβρωσκεν.

31. Οἰδίπονς καὶ Σφίγξ.

Πολλῶν διὰ Σφίγγα ἀπολλυμένων (καὶ τὸ τελευταῖον Αἴμονος τοῦ
Κρέοντος), ἀηρύσσει Κρέων τῷ τὸ αἴνιγμα λύσοντι καὶ τὴν βασιλείαν
καὶ τὴν Λαϊού δώσειν γυναικα. Οἰδίπους δὲ ἀκούσας ἔλυσεν, εἰπὼν τὸ
αἴνιγμα τὸ ὑπὸ τῆς Σφίγγος λεγόμενον ἄνθρωπον εἶναι· γίγνεσθαι
γὰρ τερόπουν βρέφος ὅντα τοὺς τέτταροιν ὁχούμενον κώλοις, τε-
λειούμενον δὲ δίπον, γηρῶντα δὲ τρίτην προσ-
λαμβάνειν βάσιν τὸ βάκτρον. Ἡ μὲν οὖν
Σφίγξ ἀπὸ τῆς ἀκροπόλεως ἔαυτὴν ἔρριψεν
Οἰδίπους δὲ καὶ τὴν βασιλείαν παρέλαβε καὶ
τὴν μητέρα ἔγημεν ἀγνοῶν, καὶ παῖδας ἐτέ-
κνωσεν ἐξ αὐτῆς Πολυνείκη καὶ Ἐτεοκλέα,
θυγατέρας δὲ Ἰσμήνην καὶ Ἀντιγόνην. Φα-
νέντων δὲ ὑστερὸν τῶν λανθανόντων, Ἰοκά-
στη μὲν ἐξ ἀγχόνης ἔαυτὴν ἀνήρτησεν, Οἰ-
δίπους δὲ τὰς ὅψεις τυφλώσας ἐκ Θηβῶν ἥλαύνετο τοῖς παισὶν
ἐπαρασάμενος, οἵ της πόλεως αὐτὸν ἐκβαλλόμενον θεωροῦντες οὐκ
ἔπιμυναν. Παραγενόμενος δὲ σὺν Ἀντιγόνῃ τῆς Ἀττικῆς εἰς Κολω-
νόν, ἔνθα τὸ τῶν Εὐμενίδων ἐστὶν ἴερόν, καθίζει ἵκετης προσδεχθεὶς.
ὑπὸ Θησέως καὶ μετ' οὐ πολὺν χρόνον ἀπέθανεν.

32. Ἐτεοκλῆς καὶ Πολυνείκης.

Ἐτεοκλῆς καὶ Πολυνείκης περὶ τῆς βασιλείας ὅμοιογησαν πρὸς
ἄλλήλους τὸν ἔτερον παρ̄ ἐνιαυτὸν ἀρχειν. Μετ' ὀλίγον δὲ ἔρις γί-
νεται αὐτοῖς, ἐπεὶ Ἐτεοκλῆς ἀρξας τὴν βασιλείαν οὐ παρέδωκε. Φυ-
γαδευθεὶς οὖν Πολυνείκης ἐκ Θηβῶν ἤκει εἰς Ἀργος, οὐ ἐβασίλευεν
Ἀδραστος ὁ Ταλαοῦ καὶ τοῖς τούτοις βασιλείοις νύκτῳ προσπε-
λάζει Πολυνείκης καὶ συνάπτει μάχην Τυδεῖ τῷ Οἰνέως φεύγοντι
ἐκ Καλυδῶνος. Τῆς δὲ βοῆς ἀκούσας Ἀδραστος παραυτίκα παρα-
γίγνεται καὶ διαλύει αὐτοὺς καὶ μάντεως τινος μνημονεύων, λέγον-

τοις αὐτῷ κάπρῳ καὶ λέοντι συζεῦξαι τὰς θυγατέρας, ἀμφοτέρους αἱρεῖται νυμφίους εἰχον γὰρ ἐπὶ τῶν ἀσπίδων δὲ μὲν κάπρου προτομήν δὲ λέοντος. Λαμβάνει δὲ γυναικαὶ Δηπύλην μὲν Τυδεύς, Ἀργείην δὲ Πολυνείκης. Τούτους δὲ Ἀδραστος ἀμφοτέρους εἰς τὰς πατρίδας αὐτῶν κατάξειν ὑπισχνεῖτο. Εἴτα δὲ συναθροίσας στρατὸν σὺν ἡγεμόσιν ἐπτὰ πολεμεῖν ἔσπειδε Θήβας. Καθοπλίσας δὲ καὶ Ἐτεοκλῆς Θη-

ίους πᾶς ἄν περιγένοιτο τῶν πολεμίων ἔμαντεύετο. Μάχης δὲ γενομένης τροπὴ τῶν Ἀργείων γίγνεται καὶ Ἐτεοκλῆς καὶ Πολυνείκης μονομαχοῦντες κτείνουσιν ἀλλήλους.

33. Κρέων, Ἀντιγόνη καὶ Ἀδραστος.

Κρέων τὴν Θηβαίων βασιλείαν παραλαβὼν, τοὺς τῶν Ἀργείων νεκροὺς ἔρριψεν ἀτάφους καὶ ηρύξας μηδένα θάπτειν κήρυκας παρέστησεν. Ἀντιγόνη δὲ κρύφα τὸ τοῦ ἀδελφοῦ Πολυνείκους σῶμα κλέψασε ἔθαψε καὶ φωραθεῖσα ὑπὸ Κρέοντος αὐτοῦ τῷ τάφῳ ζῶσα ἐνεργύφθη. Ἀδραστος δὲ εἰς Ἀθήνας ἀφικόμενος ἐπὶ τὸν ἔλεου βωμὸν κατέφυγε καὶ ἵκετηρίαν θεὶς ἡξίου θάπτειν τοὺς νεκρούς. Οἱ δὲ Ἀδηναῖοι μετὰ Θησέως στρατεύσαντες αἰροῦσι Θήβας καὶ τοὺς νεκροὺς τοῖς οἰκείοις διδόσαι θάψαι. Τῆς Καπανέως δὲ καιομένης πυρᾶς, Εὐάδην ἡ Καπανέως μὲν γυνὴ θυγάτηρ δὲ Ἰφιος, ἐαυτὴν ἐμβαλοῦσα σιγκατεκαίετο.

34. Αξιωμάτων.

“Ως δὲ ἐγέννησε Θέτις ἐκ Πηλέως βρέφος, ἀθάνατον ἐθέλουσα ποιῆσαι τοῦτο, κρύφα Πηλέως εἰς τὸ πῦρ ἐγκρύψασα τῆς νυκτὸς ἔφθειρεν, δὲ ἦν αὐτῷ θνητὸν πατρῷον, μεθ' ἡμέραν δὲ ἔχριεν ἀμβροσίᾳ. Πηλεὺς δὲ ἐπιτηρήσας καὶ ἀσπαίροντα τὸν παῖδα ἰδὼν ἐπὶ τοῦ πυρὸς ἀνεβόητε, Θέτις δὲ κωλυθεῖσα τὴν προσώρεσιν διαπράξασθαι νήπιον τὸν παῖδα ἀπολιποῦσα πρὸς Νηροῦδας ὥχετο. Κομίζει δὲ τὸν παῖδα πρὸς Χείρωνα Πηλεύς· δὲ λαβὼν αὐτὸν ἔτρεφε σπλάγχνοις λεόντων καὶ σινῶν ἀγρίων καὶ ἀρκτῶν μυελοῖς καὶ ὀνόμασεν Ἀχιλ-

λέα, Ἐπεὶ δὲ ἐγένετο ἐνναέτης Ἀχιλλεύς, Κάλχαντος λέγοντος οὐδύνασθαι χωρὶς αὐτοῦ Τροίαν ἐκπολιορκηθῆναι, Θέτις προγιγνώσκουσα ὅτι δεῖ στρατευόμενον αὐτὸν ἀποθανεῖν, κρύψασα ἐσθῆτι γυναικείᾳ ὡς παρθένον ἐπεμφίειν εἰς Σκῦρον παρὰ Λυκομήδει κάκει, ἔτρεφετο. Ὄδυσσεὺς δὲ ζητῶν Ἀχιλλέα μηνυθέντα ἐπὸ Λυκομήδους σάλπιγγι χρησάμενος εὔρε. Καὶ τοῦτον τὸν τρόπον εἰς Τροίαν ἤλθε. Συνείπετο δ' αὐτῷ Φοῖνιξ δὲ Ἀμύντορος, Δολόπων βασιλεύς, καὶ Πάτροκλος δὲ Μενοιτίου.

33. Κάλχας — Ιφιγένεια.

Όντος ἐν Αὐλίδι τοῦ στρατεύματος, τῶν εἰς Τροίαν στρατευομένων, θυσίας γενομένης Ἀπόλλωνι, ὥρμησε δράκων ἐκ τοῦ βωμοῦ παρὰ τὴν πλησίον πλάτανον, οὗσης ἐν αὐτῇ νεοτιᾶς, καὶ τοὺς ἐν αὐτῇ καταναλώσας στρουθίους δόκτῳ σὺν τῇ μητρὶ ἐνάτῃ λίθος ἐγένετο. Κάλχας δὲ, διάντοις, εἰπὼν κατὰ Διὸς βούλησιν γεγονέναι αὐτοῖς τὸ σημεῖον τοῦτο, τεκμηράμενος ἐκ τῶν γεγονότων ἔφη δεκαέτει χρόνῳ δεῖν Τροίαν ἄλλωναι καὶ πλεῖν παρεσκευάζοντο ἐπὶ Τροίαν. Ἀγαμέμνων οὖν ἡγεμὼν τοῦ σύμπαντος στρατοῦ ἦν, ἐναυάρχει δὲ Ἀχιλλεὺς πεντεκαιδεκαέτης τυγχάνων.

Απλοια κατεῖχε τὸν στόλον. Κάλχας δὲ ἔφη οὐκ ἄλλως δύνασθαι πλεῖν αὐτούς, ἐὰν μὴ τῶν Ἀγαμέμνονος θυγατέρων ἡ κρατιστεύουσα κάλλει σφάγιον Ἀρτέμιδι παραστῆ. ἔλεγε γὰρ μηνίσαι Ἀγαμέμνονι τὴν θεόν, ἐπεὶ κατὰ θήραν βαλὼν ἔλαφον οὗτος εἰπεν οὐ δύνασθαι σωτηρίας αὐτὴν τυχεῖν, οὐδὲ Ἀρτέμιδος θελούσης. Τοῦ δὲ χρησιμοῦ τούτου γενομένου,

πέμψας Ἀγαμέμνων πρὸς Κλυταιμνήστραν Ὁδυσσέα καὶ Ταλθύβιον
Ἴφιγένειαν ἥτει, λέγων ὑπεσχῆσθαι δώσειν αὐτὴν Ἀχιλλεῖ γυναικα
μισθὸν τῆς στρατείας.

Πεμψάσης δὲ ἐκείνης, Ἀγαμέμνων τῷ βωμῷ παραστήσας ἔμελλε
σφάζειν. Ἀρτεμις δὲ αὐτὴν ἀρπάσασα εἰς Ταύρους ἑρειαν ἑαυτῆς
κατέστησεν ἔλαφον ἀντ' αὐτῆς παραστήσασα τῷ βωμῷ.

36. Κίρκη καὶ Ὁδυσσεύς.

Ὤδυσσεὺς πλανώμενος ἐν τῷ πόντῳ Αἰαίῃ τῇ νήσῳ προσίσχει ἐν
ἥ κατώκει Κίρκη πάντων ἔμπειρος οὖσα φαρμάκων· αὕτη τοὺς ἑιά-
ρους πάντας πλὴν Εὑρυλόχουν

φαρμάκοις μετεμόρφωσεν εἰς χοί-
ρους, Ὤδυσσεϊ δὲ χαριζομένη
εἴτα εἰς τὴν προτέραν μορφὴν
ἐπανήγαγεν. Ἐνταῦθα δὲ ἐνιαυ-
τὸν μείνας οὗτος, Κίρκης ὑποθε-
μένης, κατῆλθεν εἰς Ἀ-

δου πευσόμενος Τειρεσίαν περὶ τῆς οἴκαδος ἐπανόδου. Ἐν-
τεῦθεν ἀναχθεὶς παρέπλει τὴν νῆσον τῶν Σειρήνων, ὃν

ἡ μὲν ἐκιθάριζεν, ἡ δὲ ἤδειν,
ἡ δὲ ηὔλει καὶ διὰ τούτων
ἐπειθον τοὺς παραπλέοντας
καταμένειν. Βοιλόμενος δὲ Ὁ-
δυσσεὺς τῆς φδῆς ὑπακοῦσαι Κίρκης ὑ-
ποθεμένης τῶν μὲν ἑταίρων τὰ ὅτα ἔ-
βυσε κηρῷ, ἑαυτὸν δὲ τῷ ίστῳ προσδε-
θῆναι ἐκέλευσε. Πειθόμενος δὲ ὑπὸ τῶν Σειρήνων καταμένειν,
ἥξιον λυθῆναι, οἱ δὲ μᾶλλον αὐτὸν ἐδέσμευον καὶ οὕτω παρέπλει.

37. Καλυψώ καὶ Ναυδικά

Ἐν Ὡγυγίᾳ τῇ νήσῳ Ὁδυσσέα ἀποδέχεται Καλυψώ, θυγάτηρ Ἀτ-
λαιτος, παρ' ἣ ἔμεινεν ἐνιαυτοὺς ἐπιτά, μεθ' οὓς σχεδίαν ποιήσας

Οδυσσεὺς ἀποπλεῖ. Ταύτης δὲ ἐν τῷ πελάγει διαλυθείσης, ὑργῇ Ποσει-

σικᾶ δὲ ἡ τοῦ βασιλέως Ἀλκινού συγάτηρ πλύνουσα τὰ ἴματα σὺν ταῖς θεραπαινίσιν ἵκετεύσαντα αὐτόν ἄγει πρὸς τὸν Ἀλκινοόν, ὃς αὐτὸν ξενίζει καὶ δῶρα δοὺς μετὰ πομπῆς εἰς τὴν πατρίδα ἔξεπεμψεν.

ΜΕΡΟΣ Γ'.

ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΑΠΟΦΘΕΓΜΑΤΑ

1. Ἀττικαὶ ιδχάδες

Εἰσενέγκαντος τῷ Ξέρξῃ ποτὲ τῶν θεραπόντων τινὸς ἐν τοῖς λοιποῖς τραγήμασιν ἰσχάδας Ἀττικάς, ἐρωτήσαι φασι τὸν βασιλέα ποδαπαὶ εἰεν.

Ἐπεὶ δὲ ἐπύθετο ἐξ Ἀθηνῶν, τοῖς ἀγορασταῖς ἐκέλευεν ὧνεισθαι, ἔως ἂν ἔξουσία γένηται αὐτῷ λαμβάνειν, ὅταν ἐθέλῃ, καὶ μὴ ἀγοράζειν. Λέγεται δὲ τὸν θεράποντα ἐπίτηδες τοῦτο ποιῆσαι ἵνα αὐτὸν ὑπομνήσῃ τῆς ἐπὶ τὰς Ἀθήνας στρατείας.

2. Φωκίωνος μεγαλοψυχία

Φωκίων ὁ Φώκου, πολλάκις στρατηγίσας κατεγνώσθη θανάτου καὶ ἦν ἐν τῷ δεσμωτηρίῳ καὶ ἔμελλε πίεσθαι τὸ κώνειον. Ἐπεὶ δὲ ὥρεξεν ὁ δῆμος τὴν κύλικα, οἱ προσήκοντες ἥροντο εἴ τι λέγοι πρὸς τὸν νῖον· ὁ δὲ εἶπεν· «ἐπισκήπτω αὐτῷ μηδὲν Ἀθηναίοις μνησικακεῖν ὑπὲρ τῆς παρ' αὐτῶν φιλοτησίας, ἦν νῦν πίνω.

3. Ἰβυκος καὶ γέρανοι.

“Ιβυκος ὁ ἐκ Ρηγίου ποιητὴς συλληφθείς ποτε ὑπὸ λῃστῶν ἔμελ-
λεν ὑπὸ αὐτῶν ἀναιρεθῆσεσθαι· ἐπεὶ δὲ οὕτε σύμμαχον οῦτε μάρτυρα
τῆς ἐπιβουλῆς εἶχε, θεωρήσας γερά-
νους πετομένας, «ὑμεῖς», ἔφη, «ὦ
γέρανοι, τιμωρήσασθέ μοι τὸν φό-
νον». Τῆς δὲ πόλεως ζητούσης τοὺς
φρονεύσαντας καὶ μὴ δυναμένης εὐ-
ρεῖν, τελουμένου θεάτρου καὶ τοῦ δή-
μου καθεξομένου, γέρανοι διέπτησαν.
Θεασάμενοι δ' αὐτὰς οἱ ἐν τῷ θεά-
τρῳ ὅντες φρονεῖς ἐγέλασαν καὶ «ἴδού»,
εἰπον, «αἱ τιμωροὶ τοῦ Ἰβύκου». Τῶν
δὲ πλησίον καθημένων τις ἀκούσας ἀπήγγειλε ταῖς ἀρχαῖς, ἐκεῖ-
νοι δὲ συλληφθέντες ὠμολόγησαν τὸν φόνον.

4. Ωμίδου δῶρον.

“Ροιὰν ἐπὶ λίκνου μεγίστην Ὁμίσης Ἀρταξέρξη τῷ βασιλεῖ ἐλαύ-
νοντι τὴν Περσίδα προσεκόμισε. Τὸ μέ-
γεθος οὖν ταύτης ὑπερεκπλαγεὶς ὁ βασι-
λεὺς «ἐκ ποίου παραδείσου», λέγει, «λα-
βὼν φέρεις μοι τὸ δῶρον τοῦτο;» Τοῦ
δὲ εἰπόντος ὅτι οἴκοθεν καὶ ἐκ τῆς αὐτοῦ
γεωργίας, ὁ βασιλεὺς ὑπερόθση καὶ δῶρα
αὐτῷ βασιλικὰ ἐπεμψε καὶ ἐπεῖπε· «Νὴ
τὸν Μίθραν, ὁ ἀνὴρ οὗτος ἐκ τῆς ἐπι-
μελείας ταύτης δυνήσεται καὶ πόλιν κατά-
γε τὴν ἐμήν κρίσιν ἐκ μικρᾶς μεγάλην ποιῆσαι».

5. Αἰνείου εὐδέετια.

“Οτε ἔλλω τὸ Ἰλιον, οἰκτίραντες οἱ Ἀχαιοὶ τὰς τῶν ἀλισκομένων
τύχας καὶ πάνυ ἐλληνικῶς τοῦτο ἐκήρυξαν, ἐκαστον τῶν ἐλευθέρων

ἐν ᾧ τι καὶ βούλεται τῶν οἰκείων ἀποφέρειν ἀράμενον. 'Ο οὖν Αἴνειας τοὺς πατρώους θεοὺς βαστάσας ἔφερεν ὑπεριδῶν τῶν ἄλλων. 'Ησθέντες οὖν ἐπὶ τῇ τοῦ ἀνδρὸς εὐσεβείᾳ οἱ Ἕλληνες καὶ δεύτερον αὐτῷ κτῆμα συνεχώρησαν λαβεῖν. 'Ο δὲ τὸν πατέρα πάνυ γεγηρακότα, ἀναθέμενος τοῖς ὁμοῖς ἔφερεν. 'Υπερεκπλαγέντες οὖν καὶ ἐπὶ τούτῳ οὐχ ἥκιστα, πάντων αὐτῷ τῶν οἰκείων κτημάτων ἀπέστησαν, ὅμοιογοῦντες ὅτι πρὸς τοὺς εὐσεβεῖς τῶν ἀνθρώπων καὶ τοὺς θεούς, καὶ τοὺς γονεῖς δι' αἰδοῦς ἀγοντας καὶ οἱ φύσει πολέμιοι ἥμεροι γίγνονται.

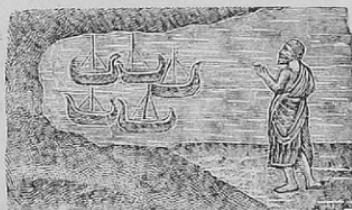

6. Ζήνων.

Μειράκιον Ἐρετρικὸν προσεφοίτησε Ζήνωνι ἐπὶ πολὺν χρόνον, ἐστ' εἰς ἄνδρας ἀφίκετο. 'Υστερον οὖν εἰς Ἐρέτριαν ἐπανῆλθε καὶ αὐτὸν ὁ πατὴρ ἤρετο ὅτι ἄρα μάθοι σοφὸν ἐν τῇ τοσαύτῃ διατοιβῇ τοῦ χρόνου. 'Ο δὲ δεῖξειν εἶπεν καὶ οὐκ εἰς μακρὰν ἔδρασε τοῦτο. Χαλεπήναντος γὰρ αὐτῷ τοῦ πατρὸς καὶ τέλος πληγὰς ἐντείναντος, ὁ δέ, τὴν ἡσυχίαν ἀγαγὼν καὶ ἐγκαρτερίσας, τοῦτο, εἶπε, μεμιθηκέναι, φέρειν ὅργην πατρὸς καὶ μὴ ἀγανακτεῖν.

7. Θράσυλλος ὁ Αἰξωνεύς.

Θράσυλλος ὁ Αἰξωνεύς παράδοξον καὶ καινὴν ἐνόσησε μανίαν. 'Απολιπὼν γὰρ τὸ ἄστυ καὶ κατελθὼν εἰς τὸν Πειραιᾶ καὶ ἐνταῦθα οἰκῶν τὰ πλοῖα τὰ καταίροντα ἐν αὐτῷ πάντα ἑαυτοῦ ἐνόμιζεν εἶναι, καὶ ἀπεγράφετο αὐτὰ καὶ αὖ πάλιν ἐξέπεμπτε καὶ τοῖς περισσῷ ομένοις ἵκαὶ εἰσιοῦσιν εἰς τὸν λιμένα νπερέχαιρε. Χρόνους δὲ διετέλεσε πολλοὺς συνοικῶν

τῷ ἀρρωστήματι τούτῳ. Ἐκ Σικελίας δὲ ἀναχθεὶς ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ παρέδωκεν αὐτὸν ἵατρῷ λάσαθαι καὶ ἐπαυσεν αὐτὸν τῆς νόσου οὗτος. Ἐμέμηντο δὲ πολλάκις τῆς ἐν τῇ μανίᾳ διατριβῆς καὶ ἔλεγε, μηδέποτε ἡσθῆναι τοσοῦτον ὅσον τότε ἥδετο ἐπὶ ταῖς μηδὲν αὐτῷ προσηκούσαις ναυσὶν ἀποσφῦμέναις.

8. Λυκοῦργος ὁ Νομοθέτης.

Λυκοῦργος ὁ τῶν Λακεδαιμονίων νομοθέτης δύο σκύλακας τῶν αὐτῶν γονέων λαβὼν οὐδὲν ὁμοίως ἄλλιάλοις ἔτρεφεν, ἀλλὰ τὸν μὲν κατέστησε λίχνον, τὸν δὲ θηρᾶν δυνατόν. Εἰτά ποτε τῶν Λακεδαι-

μονίων εἰς ταῦτα συνειλεγμένων, προσαγαγών τοὺς σκύλακας ὁ Λυκοῦργος ἀφῆκεν αὐτούς, καταθεὶς εἰς τὸ μέσον λοπάδα καὶ λαγωόν. Καὶ ὁ μὲν ἐπὶ τὸν λαγωόν, ὁ δὲ ἐπὶ τὴν λοπάδα ὥρμησεν. Ἐπεὶ δὲ Λακεδαιμόνιοι οὐκ ἐδύναντο συμβαλεῖν τί ποτε τοῦτο δύναται καὶ τί βουλόμενος τοὺς σκύλακας ἐπεδείκνυεν, ἔφη Λυκοῦργος· «οὗτοι γονέων μὲν τῶν αὐτῶν ἀμφότεροι, διαφόρου δὲ τυχόντες ἀγωγῆς διὰ μέν λίχνος, δὲ δὲ θηρευτῆς γεγόνασιν».

9. Χρῆστις τοῦ πλούτου.

Διονύσιος, ὁ τῶν Συρακουσῶν τύραννος, ἀκούσας τινὰ τῶν πολιτῶν χρυσίον ἔχειν οἴκοι κεκρυμμένον, ἐκέλευσεν ἀνακομίσαι πρὸς αὐτόν. Ἐπεὶ δὲ παρακλέψας τι ὁ ἀνθρωπὸς καὶ ἀποφυγὼν εἶς ἐτέραν πόλιν πριάμενος ἐκτῆσατο χωρίον, μεταπεμφάμενος αὐτόν, ἐκέλευσε πᾶν ἀπολαβεῖν, ὅτι ἥρεσατο χρῆσθαι τῷ πλούτῳ καὶ οὐκέτι ποιεῖ τὸ χρήσιμον ἄχρηστον.

10. Λακεδαιμονίων ἀγωγή.

Πρεσβύτης ἐν Ὀλυμπίᾳ, συντελουμένου τοῦ ἀγῶνος, προθυμού-

μενος θεάσασθαι καθέδρας ἡπόρει. Πολλοὺς δὲ ἐπιπορευόμενος τόπους ὑβρίζετο καὶ ἐσκώπτετο μηδενὸς αὐτὸν παραδεχομένου. Ως δὲ κατὰ τὸν Δακεδαιμονίους ἦκεν, ἀνέστησαν πάντες οἱ παιδες καὶ πολλοὶ των ἀνδρῶν τοῦ τόπου ἐκχωροῦντες. Τῶν δὲ Πανελλήνων ἐπισημειωσαμένων κρότῳ τὸ ἔθος καὶ ὑπερεπαινούντων, δι πρεσβύτης κινήσας πολιόν τε κάρη πολιόν τε γένειον καὶ δακρύσας «οἴμοι τῶν κακῶν» φησιν «ὦς ἀπαντες μὲν οἱ Ἑλλήνες ἐπίστανται τὰ παλά, χρῶνται δ' αὐτοῖς μόνοι Λακεδαιμόνιοι».

11. Ἀρχίδαμος καὶ γέρων Χίος.

Ἀνὴρ εἰς Λακεδαίμονα ἀφίκετο Χίος, γέρων ἵδη ὁν, τὰ μὲν ἄλλα ἀλαζών, ἥδειτο δὲ ἐπὶ τῷ γῆρᾳ καὶ τὴν τρίχα πολιὰν οὖσαν ἐπειρᾶτο βαφῇ ἀφανίζειν. Παρελθὼν οὖν εἶπεν ἐκεῖνα, ὑπὲρ δὸν καὶ ἀφίκετο. Τότε οὖν Ἀρχίδαμος εἶπε· «Τί ἀν. οὗτος ὅγιες εἴποι, δις οὐ μόνον ἐν τῇ ψυχῇ τὸ ψεῦδος, ἄλλα καὶ ἐπὶ τῇ κεφαλῇ περιφέρει;» καὶ ἐξέωσε τὰ ὑπὸ αὐτοῦ λεχθέντα διαβάλλων τοῦ Χίου τὸν τρόπον ἐξ ὕν ἐωρᾶτο.

12. Δάμων καὶ Φιντίας.

Διονυσίῳ τῷ τυράννῳ Φιντίας τις Πυθαγόρειος ἐπεβεβουλεύει.

Μέλλων δὲ τῆς τιμωρίας τυγχάνειν ἥτήσατο παρὰ τοῦ Διονυσίου χρόνον εἰς τὸ περὶ τῶν Ἰδίων πρότερον ἢ βούλεται διοικῆσαι· δώσειν δὲ ἐφῆσεν ἐγγυητὴν τοῦ θαυμάτου τῶν φίλων ἔνα. Τοῦ δὲ δυνάστου θαυμάσαντος, εἰ τοιοῦτός ἐστι φίλος, δις ἐκαυτὸν εἰς τὴν εἰρκτὴν ἀντ' ἐκείνου παραδώσει, προσεκαλέσατό τινα τῶν γνωρίμων δι Φιντίας, Δάμωνα δονομα, καὶ αὐτὸν Πυθαγόρειον φιλόσοφον, δις οὐδὲ διστάσας ἔγγυος εὐθὺς ἐγένετο θαυμάτου. Τινὲς μὲν οὖν ἐπήγουντο τὴν ὑπερβολὴν τῆς πρὸς τοὺς φίλους

εύνοίας, τινὲς δὲ τοῦ ἐγγύου προπέτειαν καὶ μανίαν κατεγίγνωσκον πρὸς δὲ τὴν τεταγμένην ὥραν ἀπας δ δῆμος συνέδραμεν καραδοκῶν, εἰ φυλάξει τὴν πίστιν δ καταστήσας.⁷ Ηδη δὲ τῆς ὥρας συγκληούσης, πάντες μὲν ἀπεγίγνωσκον, δ δὲ Φιντίας ἀνελπίστως ἐπὶ τῆς ἐσχάτης τοῦ χρόνου ὁπῆς δρομαῖος ἥλθε, τοῦ Δάμωνος ἀπαγομένου πρὸς τὴν ἀνάγκην. Θαυμαστῆς δὲ τῆς φιλίας φανείσης ἀπασιν, ἀπέλυσεν δ Διονύσιος τῆς τιμωρίας τὸν ἐγκαλούμενον καὶ παρεκάλεσε τοὺς ἄνδρας τρίτον ἑαυτὸν εἰς τὴν φιλίαν προσλαβέσθαι.

13. Κόδρος.

Ἐπὶ Κόδρου βασιλεύοντος τῶν Ἀθηνῶν ἐβούλευσαντο οἱ Πελοποννήσιοι στρατεύσασθαι ἐπὶ τὴν πόλιν καὶ ἐκβαλόντες τοὺς ἐνοικοῦντας κατανείμασθαι τὴν χώραν. Καὶ πρῶτον μὲν εἰς Δελφοὺς

ἀποστείλαντες ἡρώων τὸν Ἀπόλλωνα εἰ λήψονται τὰς Ἀθήνας· χρήσαντος δὲ τοῦ θεοῦ αὐτοῖς δτι τὴν πόλιν αἰρήσουσιν, ἐὰν μὴ τὸν βασιλέα τῶν Ἀθηναίων ἀποκτείνωσιν, ἐστράτευον ἐπὶ τὰς Ἀθήνας. Κλεόμαντις δὲ τῶν Δελφῶν τις μαθὼν τὸν χρησμὸν κρύφα

ἔξηγγειλε τοῖς Ἀθηναίοις. Ἐμβαλόντων οὖν τῶν Πελοποννήσιων εἰς τὴν Ἀττικήν, δ Κόδρος παραγγείλας τοῖς Ἀθηναίοις προσέχειν, δταν τελευτῆση, καὶ λαβὼν πτωχικὴν στολήν, ὅπως ἔξαπατήσῃ τοὺς πολεμίους, κατὰ τὰς πύλας φρύγανα συνέλεγε πρὸ τῆς πόλεως.

Προσελθόντων δ αὐτῷ δύο ἄνδρῶν Πελοποννήσιων τὸν ἔτερον αὐτῶν ἀπέκτεινε τῷ δρεπάνῳ, δ δὲ ἔτερος παροξυνθεὶς τῷ Κόδρῳ καὶ νομίσας πτωχὸν εἶναι ἀπέκτεινεν αὐτόν. Τούτων δὲ γενομένων οἱ μὲν Ἀθηναῖοι κήρυκα πέμψαντες ἡξίουν δοῦναι τὸν βασιλέα θάψαι, λέγοντες αὐτοῖς τὰ συμβάντα, οἱ δὲ Πελοποννήσιοι τοῦτον μὲν ἀπέδοσαν, γιγνώ-

σκοντες δε ὅτι οὐκέτι δυνατὸν αὐτοῖς τὴν χώραν καταστρέψασθαι,
ἀπεχώρησαν

14. Ἰσμηνίας ὁ Θηβαῖος.

Πρεσβεύων Ἰσμηνίας ὁ Θηβαῖος ὑπὲρ τῆς πατρίδος πρὸς βασιλέα τῶν Περσῶν ἀφύκετο μέν, ἐβούλετο δὲ αὐτός, ὑπὲρ ὧν ἦκεν, ἐντυχεῖν τῷ Πέρσῃ. Ἐφη οὖν πρὸς αὐτὸν ὃ χλίαρχος ὁ καὶ τὰς ἀγγελίας ἐσκομίζων τῷ βασιλεῖ καὶ τοὺς δεομένους εἰσάγων, «ἄλλ, ὡς ξένε Θηβαῖε», (ἔλεγε δὲ ταῦτα δι' ἐρμηνέως) «νόμος ἐστὶν ἐπιχώριος Πέρσαις, τὸν εἰς ὄφθαλμοὺς ἐλθόντα βασιλέως μὴ πρότερον λόγου μεταλαγχάνειν, πρὶν ἡ προσκυνῆσαι αὐτόν. Εἰ τοίνυν αὐτὸς δι' ἔαυτοῦ συγγενέσθαι θέλεις αὐτῷ, ὥρα σοι τὰ ἐκ τοῦ νόμου δρᾶν· εἰ δὲ μή, τὸ αὐτό σοι τοῦτο καὶ δι' ὑμῶν ἀνυσθήσεται καὶ μὴ προσκυνήσαντι». Οἱ τοίνυν Ἰσμηνίας «ἄγε με» εἶπε· καὶ προσελθὼν καὶ ἐμφανῆς τῷ βασιλεῖ γεννόμενος, περιελόμενος τὸν δακτύλιον, ἐρριψεν ἀδήλως παρὰ τοὺς πόδας καὶ ταχέως ἐπικύψας ὡς δὴ προσκυνῶν πάλιν ἀνείλετο αὐτόν· καὶ δόξαν μὲν ἀπέστειλε τῷ Πέρσῃ προσκυνήσεως, οὐ μὴν ἔδρασεν οὐδὲν τῶν ἐν τοῖς Ἑλλησιν αἰσχύνην φερόντων. Πάντα οὖν, ὅσα ἔβουσλήθη, κατεπράξατο οὐδὲν ἡτύχησε τι ἐκ τοῦ Πέρσου.

15. Ξανθίππη.

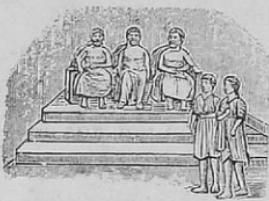
Ἐορτῆς οὕσης παρὰ τοῖς Ἀθηναίοις ἐφιλοτιμήσατο Ἀλκιβιάδης δῶρα πολλὰ πέμψαι τῷ Σωκράτει. Τῆς οὖν Ξανθίππης καταπλαγείσης καὶ τὸν Σωκράτη λαβεῖν αὐτὰ ἀξιούσης, ἔφη· «ἄλλα καὶ ἡμεῖς τῇ τοῦ Ἀλκιβιάδου φιλοτιμίᾳ παραταξώμεθα μὴ λαβεῖν· τὰ πεμφθέντα ἀντιφιλοτιμησάμενοι».

16. Μενέδημος καὶ Ἀδκληπιάδης.

Τοὺς ἀσώτους καὶ τοὺς μὴ ἔκ τινος περιουσίας ζῶντας τὸ παλαιὸν ἀνεκαλοῦντο οἱ Ἀρεοπαγῖται καὶ ἐκόλαζον. Μενέδημον γοῦν

καὶ Ἀσκληπιάδην τοὺς φιλοσόφους νέους δύντας καὶ πενομένους μεταπεμψάμενοι ἡρώτων, πῶς δὲ τὰς ἡμέρας τοῖς φιλοσόφοις σχολάζοντες κεκτημένοι δὲ οὐδὲν εὑρετοῦσιν οὗτα τοῖς σώμασι. Καὶ οὗτοι ἐκέλευσαν μεταπεμφθῆναι τινα τῶν μυλωθρῶν. Ἐλθόντος δὲ ἐκείνου καὶ εἰπόντος, διτι νυκτὸς ἐκάστης κατιόντες εἰς τὸν μυλῶνα καὶ ἀλούντες δύο δραχμὰς ἀμφότεροι λαμβάνουσι, θαυμάσαντες οἱ Ἀρεοπαγῖται διακοσίαις δραχμαῖς ἐτίμησαν αὐτούς.

17. Πλάτων ἐν Ὀλυμπίᾳ

Πλάτων ὁ φιλόσοφος ἐν Ὀλυμπίᾳ συνεσκήνωσεν ἀγγῶσιν ἀνθρώποις καὶ αὐτὸς ὥν αὐτοῖς ἄγνως. Οὔτω δὲ αὐτοὺς ἔθελε τῇ συνουσίᾳ σινεστιώμενός τε αὐτοῖς ἀφελῶς καὶ συνδιημερεύων, ὥστε ὑπερηφανῆναι τοὺς ξένους τῇ τοῦ ἀνδρὸς συντυχίᾳ. Οὔτε δὲ Ἀκαδημείας ἐμνήσθη οὕτε Σωκράτους, αὐτὸς δὲ τοῦτο ἐνεφάνισεν αὐτοῖς διτι καλεῖται Πλάτων. Ἐπεὶ δὲ ἦλθον εἰς τὰς Ἀθήνας, ὑπεδέξατο αὐτοὺς μάλα φιλοφρόνως. Καὶ οἱ ξένοι εἰπον· «Ἄγε, ὦ Πλάτων, ἐπίδειξον ἡμῖν καὶ τὸν διμώνυμόν σου, τὸν Σωκράτους διμιλητήν, καὶ ἐπὶ τὴν Ἀκαδήμειαν ἥγησαι τὴν ἐκείνου καὶ σύστησον ἡμᾶς τῷ ἀνδρὶ, ἵνα τι καὶ αὐτοῦ ἀπολαύσωμεν». Οὐ δὲ ἡρέμα μειδιάσας «ἄλλ' ἐγώ», λέγει, «αὐτὸς ἐκεῖνός εἰμι». Οἱ δὲ ἐξεπλάγησαν, διτι, τὸν ἀνδρα ἔχοντες μεθ' ἑαυτῶν τὸν τοσοῦτον, ἥγνόσαν, ἀτύφως αὐτοῦ συγγενομένου αὐτοῖς καὶ δεῖξαντος διτι δύναται καὶ ἀνευ τῶν συνήθων λόγων χειροῦσθαι τοὺς συνόντας.

18. Συβαρίται.

Πρῶτοι Συβαρίται τὰς ποιούσας ψόφον τέχνας οὐκ ἐῶσιν ἐπιδημεῖν τῇ πόλει, οἶνον χαλκέων καὶ τεκτόνων καὶ τῶν δημοίων, ὅπως αὐτοῖς πανταχόθεν ἀνθόριβοι ὥσιν οἱ ὑπνοι· οὐκ ἔξῆν δ' οὐδὲ ἀλεκτρυόνα ἐν τῇ πόλει τρέφεσθαι. Ἰστορεῖ δὲ περὶ αὐτῶν Τίμαιος ὅτι ἀνὴρ Συβαρίτης εἰς ἀγρόν ποτε πορευόμενος ἔφη, ἵδων τοὺς ἕργάτας σκάπτοντας, αὐτὸς ὁργηματίαν λαβεῖν· πρὸς δὲν ἀποκρίνασθαι τινα τῶν ἀκουσάντων «αὐτὸς δὲ σοῦ διηγουμένου ἀκούων πεπόνηκα τὴν πλευράν». Ἀλλος δὲ Συβαρίτης γενόμενος εἰς Λακεδαίμονα καὶ κληθεὶς εἰς φειδίτιον ἐπὶ τῶν ἔνδυσιν κατακείμενος καὶ δειπνῶν μετ' αὐτῶν, πρότερον μὲν ἔφη καταπεπλῆκθαι τὴν τῶν Λακεδαιμονίων πυνθανόμενος ἀνδρείαν, νῦν δὲ θεασάμενος νομίζειν μηδὲν τῶν ἄλλων αὐτούς διαφέρειν· καὶ γὰρ τὸν ἀνδρότατον μᾶλλον ἂν ἐλέσθαι ἀποθανεῖν ἢ τοιοῦτον βίον ζῶντα καρτερεῖν.

19. Εὐδαμίδας ὁ Κορίνθιος.

Εὐδαμίδας δὲ Κορίνθιος Ἀρεταίῳ τῷ Κορινθίῳ καὶ Χαριξείνῳ φίλοις ἐκέχρητο εὐπόροις οὖσι πενέστατος αὐτὸς ὅντες ἐπεὶ δὲ ἀπέθνησκε, διαθήκας ἀπέλιπε τοῖς μὲν ἄλλοις ἵσως γελοίας, παντὶ δὲ οὐκ οἴδα, εἰ τοιαῦται δόξουσιν ἀνδρὶ ἀγαθῷ καὶ φιλίᾳν τιμῶντι. Ἐγέγραπτο γὰρ ἐν αὐταῖς. «Ἀπόλείπω Ἀρεταίῳ μὲν τὴν μητέρα μου τρέφειν καὶ γηροκομεῖν, Χαριξείνῳ δὲ τὴν θυγατέρα μου ἐκδοῦναι μετὰ προικὸς, ὅπόσην ἂν πλείστην ἐπιδοῦναι παρ' ἑαυτοῦ δύνηται. ἦν δέ τι ὁ ἔτερος αὐτῶν ἐν τοσούτῳ πάθῃ καὶ τὴν ἐκείνου μερίδα», φησίν, «ἔχετω δὲ ἔτερος». Τούτων ἀναγνωσθεισῶν τῶν διαθηκῶν, οἱ τὴν πενίαν μὲν εἰδότες τοῦ Εὐδαμίδου, τὴν φιλίαν δέ, ἢ πρὸς τοὺς ἄνδρας ἦν αὐτῷ, ἀγνοοῦντες, ἐν παιδιᾷ τὸ πρᾶγμα ἐποιοῦντο καὶ οὐδεὶς ὅστις μὴ γελῶν ἀπηλλάττετο. Οἱ κληρονόμοι δέ, οἵ ταῦτα

κατελείπετο, ὡς ἥκουσαν, ἥκον εὐθὺς διαιτῶντες τὰ ἐκ τῶν διαθηκῶν. Ὁ μὲν οὖν Χαρίξεινός πέντε μόνον ἡμέρας ἐπιβιοὺς ἀπέθανεν· ὁ δὲ Ἀρεταῖος τὴν τε ἐκείνου καὶ τὴν αὐτοῦ μερίδα παραλαβὼν τρέφει τε τοῦ Εύδαμίδα τὴν μητέρα καὶ τὴν θυγατέρα οὐ πρὸ πολλοῦ ἐκδέδωκεν ἀπὸ ταλάντων πέντε, ὃν εἶχε, δύο μὲν τῇ αὐτοῦ θυγατρί, δύο δὲ τῇ τοῦ φίλου ἐπιδοὺς καὶ τὸν γάμον γε αὐτῶν ἐπὶ μιᾶς ἡμέρας ἥξισε γενέσθαι.

20. Δημόσια.

Δημῶναξ τὸ μὲν γένος Κύπριος ἦν, δῆμοιος δὲ μάλιστα τῷ Σωκράτει. ὅμοδίαιτος γὰρ ἀπασιν ὃν καὶ, οὐδ' ἐπ' ὀλίγον τύφῳ κάτοχος, συνῆν ἄπασι καὶ συνεπολιτεύετο, χάριτος Ἀττικῆς μεστὰς ἀποφαίνων τὰς συνουσίας, ὥστε οἱ προσομιλοῦντες αὐτῷ ἀπῆσαν μήτε καταφρονοῦντες αὐτοῦ ὡς ἀγενοῦς μήτε τὸ σκυθρωπὸν τῶν ἐπιτιμήσεων ἀποφεύγοντες, κοσμιώτεροι δὲ πολὺ γενόμενοι καὶ φαιδρότεροι καὶ πρὸς τὸ μέλλον εὐέλπιδες· ἐβίω δὲ ἔτη περὶ τὰ ἑκατόν, ἄνοσος, ἀλυπος, οὐδένα ἐνοχλήσας τι ἢ αἰτήσας, φίλοις χρήσιμος, ἐχθρὸν οὐδένα οὐδεπώποτε σχών. Καὶ τοσοῦτον ἔρωτα ἔσχον πρὸς αὐτὸν Ἀθηναῖοι τε καὶ ἄπασα ἡ Ελλάς, ὥστε αὐτῷ παριόντι ὑπεξανίστασθαι μὲν τοὺς ἀρχοντας, σιωπὴν δὲ γίγνεσθαι παρὰ πάντων. Τὸ τελευταῖον δὲ ἥδη ὑπέργηρως ὃν ἀκλητος εἰς ἦν τύχοι παριών οἰκίαν ἐδείπνει καὶ ἐκάθευδε, τῶν ἐνοικούντων θεοῦ τινα ἐπιφάνειαν ἥγοντας πρᾶγμα καὶ τινα ἀγαθὸν δαιμόνα εἰσεληλυθέναι αὐτοῖς εἰς τὴν οἰκίαν. Στάσεως δέ ποτε Ἀθήνησι γενομένης εἰσῆλθεν εἰς τὴν ἐκκλησίαν καί, φανεὶς μόνον, σιωπᾶν ἐποίησεν αὐτούς· ὁ δὲ ἵδων ἥδη μετεγνωκότας οὐδὲν εἰπών καὶ αὐτὸς ἀπηλλάγη.

21. Ἀριστείδης καὶ Θεμιστοκλῆς.

Ἀριστείδης καὶ Θεμιστοκλῆς ἐχθρότατοι πάντων ὅντες διεπολιτεύοντο. Τοῦ δὲ Πέρσου δὴ ἐπιόντος, ἀλλιγῶν λαβόμενοι, τῆς πό-

λεως ἔξω προελθόντες, βόθρον ὁρύσαντες, εἰς ταῦτὸν ἐκάτερος τὴν δεξιὰν χεῖρα καθίσαντες, συνηγμένων τῶν δακτύλων, ἐπεφώνουν «τὴν ἔχθραν ἐνταῦθα κατατιθέμεθα, ἔως ἂν πρὸς τὸν Πέρσην διαπολεμήσωμεν». Ταῦτα εἰπόντες, ἄραντες τὰς χεῖρας, διαλελυμένων τῶν δακτύλων, ὡς δή τι κατατεθεικότες, ἔπειτα συγχώσαντες τὸν βόθρον ἐπανῆλθον καὶ διετέλεσαν παρὰ πάντα τὸν πόλεμον διμονοοῦντες. Ἡ δὲ τῶν στρατηγῶν διμόνοια μάλιστα δὴ τοὺς βαρβάρους ἐνίκησεν.

22. Σόλων.

Αθηναῖοι καὶ Μεγαρεῖς ἐπολέμουν χρόνῳ μακρῷ περὶ Σαλαμῖνος. Ήσσώμενοι Αθηναῖοι νόμον ἐκύρωσαν «τῷ ἀγορεύοντι πλεῖν ἐπὶ Σαλαμῖνος μάχῃ θάνατος ἔστω». Σόλων τὸν θάνατον οὐ φοβηθεὶς λύει τὸν νόμον· λύει δὲ ὅδε. Μανίαν ὑποκρίνεται καὶ προελθὼν εἰς ἀγορὰν ἐλεγεῖα ἥδε· τὰ δὲ ἐλεγεῖα ἦν Ἀρήια ἄσματα. Τούτοις ἥγειρεν Αθηναίους ἐπὶ τὴν μάχην· οἱ δὲ κάτοχοι ἐκ Μουσῶν καὶ Ἀρεως αὐτίκα τε ἀνήγοντο ἄδοντες διμοῦ καὶ ἀλαλάζοντες καὶ Μεγαρεῖς κατὰ κράτος ἐνίκων καὶ πάλιν ἡ Σαλαμῖς Αθηναίων κτῆμα ἦν. Σόλων δὲ μάλα ἐθαυμάζετο καὶ τὸν νόμον λύσας τῇ μανίᾳ καὶ τὸν πόλεμον νικήσας τῇ μουσικῇ.

23. Πατρίς.

Οσον φιλοῦσι τὴν πατρίδα οἱ ὡς ἀληθῶς γνήσιοι πολῖται, μάθοι τις ἀν ἐκ τῶν αὐτοχθόνων· οἱ μὲν γάρ ἐπίκλυδες, καθάπερ νόθοι, ὁρδίας ποιοῦνται τὰς μεταναστεύσεις, τὸ μὲν τῆς πατρίδος ὅνομα μήτε εἰδότες μήτε στέργοντες, ἥγονύμενοι δὲ ἀπανταχοῦ τῶν ἐπιτηδείων ἀπορήσειν, μέτρον εὐδαιμονίας τὰς τῆς γαστρὸς ἥδονάς τιθέμενοι. Ἐκεῖνοι δὲ, οἵς καὶ μήτηρ ἡ πατρίς, ἀγαπῶσι τὴν γῆν, ἐφ' ἣς ἐγεννήθησαν καὶ ἐτράφησαν, κἄν ὀλίγην ἔχωσι, κἄν τραχείαν καὶ

λεπτόγεων. «Πατρός γάρ καὶ μητρὸς καὶ τῶν ἄλλων προγόνων ἀπάντων τιμιώτερον ἔστιν ἡ πατεῖς καὶ σεμνότερον καὶ ἀγιώτερον καὶ ἐν μεῖζονι μοίρᾳ καὶ παρὰ θεοῖς καὶ παρὸν ἀνθρώποις τοῖς νοῦν ἔχουσιν».

24. Ὁ ἀνθριβῆς βίος.

Χαλεπὸν εὑρεῖν ἀκριβῆ βίου, ὥσπερ κοὶ ἀνδρα, ἀλλὰ παντὶ ἀνακέραται ἔνδειά τις πρὸς τὸ ἀκρως καλὸν καὶ πλεονεκτεῖ ἔτερος, δτῷ ἀν ἐλάττῳ τὰ ἐνδέοντα γ. Καὶ ἵδοις ἀν τὸν μὲν γεωργικὸν μακαρίζοντα τοὺς ἀστικούς, ὃς συνόντας βίφ χαρίεντι καὶ ἀνθηρῷ· τοὺς δὲ ἀπὸ τῶν ἐκκλησιῶν καὶ τῶν δικαστηρίων καὶ τοὺς πάνυ ἐν αὐταῖς εὐδοκίμους ὁδυρομένους τὰ αὐτῶν καὶ εὐχομένους ἐπὶ σκαπάνῃ βιῶνται καὶ γηδίψ σμικρῷ. Ἀκούσει δὲ τοῦ μὲν στρατιωτικὸν τὸν εἰρηνικὸν εὐδαιμονίζοντος, τοῦ δὲ ἐν εἰρήνῃ τὸν στρατιωτικὸν τεθηπότος. Καὶ εἴτις θεῶν, ὥσπερ ἐν δράματι ὑποκριτάς, ἀποδύσας ἔκαστον τοῦ παρόντος βίου καὶ σχήματος μεταμφιέσει τὰ τοῦ πλησίον, αὐθὶς αὐτοὶ ἐκεῖνοι ποθήσουσι μὲν τὰ πρότερα, ὁδυροῦνται δὲ τὰ παρόντα· οὕτω δυσάρεστόν τι ἔστιν ὁ ἀνθρωπὸς κομιδῇ καὶ φιλαίτιον καὶ δεινῶς δύσκολον καὶ οὐδὲν τῶν αὐτοῦ ἀσπάζεσθαι.

ΒΟΗΘΗΜΑΤΑ

ΜΥΘΟΙ

1. Σελήνη καὶ Μήτηρ.

ΛΕΞΙΘΕΤΗΣΙΣ. Σελήνη ἐδεῖτο τῆς μητρὸς ἔαυτῆς ποτε ὅπως ὑφάνῃ χιτώνιον σύμμετρον αὐτῇ. ‘Ἡ δὲ (μήτηρ) εἶπεν (αὐτῇ): «καὶ πῶς ὑφάνω (έγώ) σοὶ σύμμετρον (χιτώνιον); ὅφω γάρ σὲ πανσέληνον νῦν μέν, μηνοειδῆ δὲ αὖθις, ποτὲ δὲ ἀμφίκυρτον (όρῳ σε).

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ. **Σελήνην** οὐσιαστ. **ἄλλο.** πρώτ. πτώσ. δνομαστ. **ἔδειτο,** παρατατικ., δὲνεστ.=δέομαι. **έαυτῆς,** ἀντωνυμ. αντοπαθής, δὲν ἔχει δνομαστικήν, προσώπ. γ'. **τῆς,** ἀρθρ. γέν. θηλυκ. **μητρός,** οὐσιαστ. **ἄλλο.** γ'. δνομαστ. **ἡ μήτηρ.** **ὑφάνη,** **ὑφάνω,** ὑποτακτικὰ δρούσιον, δὲνεστῶς=ὑφαίνω. **δύμψετρον,** ἐπίθετ. τρικατάλ. (συν-μέτρον). **αὐτῆς,** ἀντωνυμ. δριστικὴ=αὐτός, ή, δ'. δ', σύνδεσμος ἀγνιθετικ. **πᾶς,** ἐπίρρ. τρόπου. **νῦν** καὶ **αἰ̄θις,** ἐπιρρήματα κερόγου. **εἶπεν,** ἀδριστ. β'. δὲνεστ.=λέγω. **όρῳ**=ἐνεστ. δριστ. **πανδέληνον** (=πᾶν-σελήνη). **μηνοειδῆ** (=μήνη-ειδος). **ἀμφίκυρτον** (=ἀμφι-κυρτόν), δλα ταῦτα ἐπίθετα δικατάληπτα.

ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ. **Σελήνην.** Οἱ Ἑλληνες πρὸς δλους τὸνς θεοὺς των ἀπέδιδον σχέσεις συγγενειακὰς καὶ ἀνάγκας τῆς ζωῆς τοιαύτας, οἵας εἰχον οἱ ἀνθρώποι. Ἐγταῦθα λοιπὸν ἡ κόρη Σελήνη ζητεῖ παρὰ τῆς μητρός της νὰ τῇ ὑφάνη ὑποκάμισον. Ὁθεν καὶ ἡ Σελήνη εἰχε μητέρα, αὐτῇ ὠρομάζετο Θεία ἡ Εὐρφάσσα. Ἡ Σελήνη ἔχει τέσσαρας φάσεις κατὰ μῆνα.

ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΑ. **ἔδειτο**=παρεκάλει. **ποτὲ**=μίαν φοράν, κάποιε. **χιτώνιον**=φορεματάνι. **δύμψετρον**=ἀνάλογον πρὸς τὸ οωμά της. **πανδέληνον**=νὰ ἔχῃ δλογ τὸ ἐστραμμένον πρὸς ἡμᾶς μέρος φωτινόν. **μηνοειδῆς**=νὰ ἔχῃ μέρος μόνον φωτινόν, ώσαν τόξον. **ἀμφίκυρτος**=νὰ ἔχῃ τὸ πλιντον μέρος φωτινόν. **Σελήνη.** Τὰ κύρια ὀνόματα τῶν προσώπων τίθενται ἀγεν ἀρθρού, δταν πδ πρῶτον ἐμφανίζωται.

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ. Ἡ Σελήνη ζητεῖ ὑποκάμισον, ἀλλ' ἡ μήτηρ ενδέσκει ὅτι διὰ τὴν ἀστασταν τὸν σχήματός της δὲν είναι δυνατὸν τοῦτο.

ΔΙΔΑΓΜΑ. Ἡ ἀιαστα καὶ ἡ ἀσυμμετρία είγαι πράγματα ἀγοικονόμητα.

ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΣΙΣ. Σύμμετρος, παγσέληνος, μηνοειδής, ἀμφίκυρτος. Δέομαι τῆς μητρός.

ΣΟΦΙΑ ΛΑΟΥ. «Τὸν ἀράποδο ἀνθρωπο πουθενὰ δὲν τὸν ενδέσκεις».

2. Ἔριφος καὶ Λύκος.

ΛΕΞΙΘΕΤΗΣΙΣ. Ἔριφος ἐλοιδόρει καὶ ἔσκωπτε λύκον, (αὐτὸς) ἐστὼς ἐπὲ δώματός τινος, ἐπειδὴ εἶδε (τὸν λύκον) παριόντα· ὁ δὲ λύκος ἔφη· «ὦ οὗτος, οὐ σὺ λοιδορεῖς με ἀλλὰ (λοιδορεῖ με) ὁ τόπος».

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ. ἐπί, πρόθεσις. δῶματος, οὐσιαστ. κλίσ. γ'. =δῶμα-ατος. τινος, ἀντων. ἀδριστος, ὄρομαστ. τις, ἔδρως, παρακειμ. μετοχή, ὁ ἐνεστώς ἵστημ, ἵσταμαι. ἐπειδή, ἐπέρρη. χρον. παριόντα, μετοχὴ ἐνεστώτος, ἡ δριστικὴ παρέρχομαι, πάρειμι. εἰδεν, ἀόρ. β'. ὁ ἐνεστ. δρῶ. ἐδοιδόρει, παρατ. δ ἐνεστὼς λοιδορῶ. καὶ, οὐδέσημος συμπλεκτικός. ἔδκωπτε, παρατατικ., δ ἐνεστ. σκώπτω. ἔφη, παρατατ., δ ἐνεστ. φημι. ὦ οὗτος, κλητικὴ τῆς ἀντωνυμ. οὖτος, αὐ τη, τοῦτο.

ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ. Κατὰ τοὺς μύθους τὰ ζῷα ἀλλοτε συνωμίλουν μεταξύ των καὶ πρὸς τοὺς ἀνθρώπους· δ ἔριφος (=τὸ κατόντι) καὶ δ λύκος εἶγαι ἐχθροὶ ἀσπονδοι.

ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΑ. ἔδρως=εἶχε σταθῆ. παριόντα=περγῶντα, δτε ἐπέργα. ἐλοιδόρει=δ ἔριφος ἐκανολόγει. ἀλλὰ συνώνυμα τὰ: λοιδορῶ, σκώπτω, ὄρειδιζω. ἔδκωπτε=ἐνέπαιξε τὸν λύκον ἀλλὰ τοῦτο ἔπραττε διότι ἡτο εἰς ὑψηλὸν μέρος, εἰς τὸ δῶμα ὅπου δὲν ἔφθανον οἱ ὀδόντες τοῦ λύκου. ὦ οὗτος=φίλε μου. δ τόπος=ἡ τοποθεσία.

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ. Κακολογία ἐρίφου εὑρισκομένου ἐγ ἀσφαλείᾳ.

ΔΙΔΑΓΜΑ. Εἰς οἰανδήποτε θέσιν καὶ ἄν εὐρίσκηται τις δὲν πρέπει νὰ πειφρονῇ τοὺς ἀλλους.

ΣΟΦΙΑ ΛΑΟΥ. «Τὸ μεγαλείτερό σου καὶ γαῖδαρο ἐὰν τὸν ιδης, νὰ μὴ τὸν καβαλικενόγει.

ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΣΙΣ. Λοιδορῶ, σκώπτω, δρῶ λύκον παριόντα, μὴ λοιδόρει καὶ σκῶπτε τοὺς ἀδυνάτους.

3. Κόραξ νοσῶν.

ΛΕΞΙΘΕΤΗΣΙΣ. Κόραξ γεσῶν ἔφη τῇ μητρὶ κλαιούσῃ· «εὔχου (σὺ) τοῖς θεοῖς ἀπαλλάξαι: (τιύτους) μὲν νόσου (ἐκ τῆς νόσου) καὶ μὴ θρήνει: (σύ)»· ἡ δὲ (μήτηρ) ἔφη, «ὦ τέκνον, τῶν θεῶν τὶς ἐλεήσει σέ; ·Ἐκ τίνος γάρ βωμοῦ οὐκ ἐκλάπη κρέας ὑπὸ σοῦ;»

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ. νοσῶν, μετοχ. ἐνεστ., ἡ δριστ. νοσῶ. ἔφη, παρατ. δ ἐνεστῶς φημι. υπτροί, δοτικ. ἡ ὄρομαστ. μήτηρ. κλαιούσῃ, μετοχὴ. ἐνεστ. κλαίω. εὔχου, προστακτικὴ ἐνεστ. τοῦ εὔχομαι. ἀπαλλάξαι, ἀδριστ. ἀπαρεμφ., ἡ δριστικὴ ἐνεστ. ἀπαλλάττω. θρήνει, προστ., ὁ ἐνεστ. θρηγέω-ῶ. ἐδεήσει, δριστ. μέλλοντ., δ ἐνεστ. ἐλεέω-ῶ. κρέας, ὄρομαστ. κλίσ. γ'. δέ, δοῦ, ἀντωνυμία προσωπική, β'. προσώπου. υπή, ούκ, ἐπιφρήμ. δρογήσεως. έκλαπη, παθητ. ἀδριστος τοῦ κλεπτομαι. εὔχους ὑποκείμενον, ἐγνοεῖται τὸ: δύ, ὡ μῆτερ.

ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ. Ο κόραξ ὁς ἀρπακτικὸν ὅρμεον ἀρπάζει τὸ κρέας τοῦ βωμοῦ τὸ πρωρισμένον πρὸς θυσίαν εἰς τὸν θεούς, διὰ τοῦτο οἱ θεοὶ εἶναι πρωρισμένοι ἐναντίον του. **Βωμός**, ἡτο ἡ ἐσχάρα ἐπὶ τῆς ὄποιας ἔθετο τὸ κρέας τῶν θυσιῶν. **Εἰς τὰς ἐκστρατείας** οἱ βωμοὶ μετεκομίζοντο ἀπὸ τόπου εἰς τόπουν ἵσαν κινητοί. **Ο κόραξ εἰνοὶ ζῶν** μακρόβιον, λέγεται διὰ ὑπὲρ τὰ τριακόσια ἔτη ζῆ.

ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΑ. νοσθῶν=ἀσθενῶν (συνώνυμ. τὸ κάμινον ἀντίθετον δὲ τὸ ὕγιανω). **κλαιούσθη**=ἡτις ἔκλαιε. **ἀπαλλάξαι τοὺς θεοὺς μὲ**=νὰ μὲ ἀπαλλάξωσιν οἱ θεοὶ ἐκ τῆς γόνου. **εὔχον**=προσεύχον. **θρίνει**=κλαῖε μεγαλοφράγως. **ξελεύσθει**=διὰ σὲ εὐσπλαγχνισθῇ (έλεω καὶ οἰκτιλω, συνώνυμα).

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ. Ο κόραξ ἀσθενῶν ζητεῖ νὰ μεστεύῃ ἡ μήτηρ του πρὸς τὸν θεοὺς ὑπὲρ αὐτοῦ ἀλλ' αὐτῇ τὸν ὑπερνθυμίζει διὰ τὸν θεοὺς αὐτὸς τὸν ἔχει παροργίση διὰ τῆς διαγωγῆς του καὶ δὲν θὰ τὸν ἐλεήσωσιν.

ΔΙΔΑΓΜΑ. Ο ἀσεβὴς εἶνε ἀσυγχώρογος.

ΣΟΦΙΑ ΛΑΟΥ. «Μὲ τὸ Θεὸν μὴν τὰ βάζῃς».

ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΣΙΣ. νοσῶ, θρηνῶ, βωμός, ἔλεω, εὔχομαι τοῖς θεοῖς, κλέπτω τίνα, κλέπτομαι ὑπὸ τίνος.

4. Χελώνη καὶ Ἀετός.

ΛΕΞΙΘΕΤΗΣΙΣ. Χελώνη ἐδεῖτο ἀετοῦ διδάξαι (αὐτὸν) αὐτὴν πέτεσθαι· προσέκειτο δὲ ἐκείνη τῇ δεήσει ἔτι μᾶλλον, παραινοῦντος τοῦ δὲ (ἐπειδὴ οὗτος παρήγει) εἶναι (ὅτι εἶνε) τοῦτο πόρρω τῆς φύσεως αὐτῆς. Οὗτος οὖν ἀφῆκεν αὐτὴν εἶτα, λαβὼν αὐτὴν τοῖς ὄνυξι καὶ ἄρας εἰς ὕψος· ἡ δὲ (ἐκείνη) συντρίβη πεσοῦσα κατὰ πετρῶν.

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ. ἐδεῖτο, παρατ. τοῦ δέομαι. **πέτεσθαι**, ἀπαρεμφ. ἀόρ. τοῦ πετάνυναι, ἔπταμαι. **διδάξαι**, ἀπαρεμφ. ἀόρ. τοῦ διδάσκω. **παραινοῦντος**, μετοχὴ ἐνεστ., ή δριστικὴ παραινῶ. **πόρρω**, ἐπίρρο. τὰ παραθετικὰ πορρωτέρω, πορρωτάτω. **μᾶλλον**, ἐπίρρο. συγχριτικὸν βαθμοῦν, ὁ θετικὸς=μάλα καὶ δ ὑπερθετικὸς=μάλιστα. **δεήσει**, οὐσιαστ. (δχι ρῆμα), ἡ δέησις. **προδέκειτο**, παρατ., ὁ ἐνεστ. πρόσκειμαι λαβών, μετοχὴ ἀσφίστ. β', τοῦ λαμβάγω. **ὄνυξι**, δοτικὴ πληθυντική, ή ὀνομαστ. ὁ ὄνυξ. **ἄρας**, μετοχ., ἀσφίστ. τοῦ αἰρω. **εἶτα**, ἐπίρρο. κρόνου. **ἀφῆκεν**, ἀσφίστ. τοῦ ἀφήμαι. **πεδοῦσα**, μετοχ. ἀόρ., ὁ ἐνεστ. πίπτω. **σύντετριβον**, παθητ. ἀόρ. τοῦ συν-τρίβομαι.

ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ. Η χελώνη εἶγαι ἐρπετόν, ὁ ἀετὸς εἶγαι πτηγόν· ὅθεν εἶναι διάφορα τὴν φύσιν ζῆσα.

ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΑ. **ἐδεῖτο ἀετοῦ**=παρεκάλει τὸν ἀετόν, **πέτεσθαι**=νὰ πετᾷ, **παραινοῦντος**=συμβουλεύοντος, **πόρρω**=μακράν, τὸ ἀντίθετον=ἐγγύς, πλησίον. **μᾶλλον**=περισσότερον, **προδέκειτο**=ἐπέμενε, τὸν ημώνκει παρακαλοῦσα· **τοῖς ὄνυξι**=μὲ τὸν ὄνυχα (δοτικὴ τοῦ δρυγάρον); **ἄρας**=οηκώσας· **εἶτα**=ἐπειτα, νόστερον. **ἀφῆκεν**=ἀπέλυσεν αὐτὴν κάτω.

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ. Ἡ κελώνη ἔνεκα τῆς ἐπιμονῆς της νὰ γείνῃ πιηρόν, ἔχαστην ζωήν της ὑπὸ τοῦ ἀετοῦ.

ΔΙΔΑΓΜΑ. Ὅστις ζητεῖ ἀδύνατα τιμωρεῖται.

ΣΟΦΙΑ ΛΑΟΥ. «Μὴ φεύγῃς ἀπ' τὸ φυσικό σου, γιατὶ θὰ χάσῃς καὶ τὸ υποτατικό σου».

ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΣΙΣ. Πέταμαι, πόρρω, δέησις, αἴρω εἰς ὑψος, πρόσκειται τῇ δεήσει.

3. Σὲ καὶ Κύων.

ΛΕΞΙΘΕΤΗΣΙΣ. Υἱοὶ καὶ κύων ἦριζον περὶ εὔτοκιας· ή ὃς δὲ ὑπολαβοῦσα ἔφη (τοῦτο)· «Ἄλλὰ γίγνωσκε ὅτι τίκτεις τυφλά, ὅταν λέγῃς τοῦτο (τὸν λόγον), εἰπούσης (ὅτε εἶπεν) τῆς κυνὸς ὅτι μόνη τῶν τετραπόδων κύει ταχέως.

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ. Υἱοὶ, δύομι, καλοί, γ'. ὃς γεν. δός. **ὑποτίζον**, παρατ. τοῦ ἐρίζω. κύει, γ' ἐγκ. ἐνεστ. **ὑπολαβοῦσα**, μετοχὴ κρόν. ἀρ. β', τοῦ ὑπολαμβάνω. **γίγνωσκε**, προστακ. τοῦ γιγνώσκω. **τυφλά**, ἐπίθετ. τριπατάλητον.

ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ. Καὶ η ὃς (χοῖρος) καὶ η κύων γεννᾶσι πολλάκις τοῦ ἔτους· εἶναι λοιπὸν πολυτόνα ζῷα· οἱ σκύλοις γεννῶνται τυφλοί.

ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΑ. **εὔτοκία**=πολυτοκία, **ὑποτίζον**=ἐφιλογίκον, **κύει**=κυνοφροεῖ, **ταχέως**, τὸ ἀντίθετον βραδέως, -ταχύς, θάσσων, θᾶσσον, τάχιστα· **τυφλά**=ἔχοντα τοὺς ὀφθαλμοὺς κλειστοὺς ἀκόμη· **τίκτεις**=γεννᾶς, γεννῶ ἐπὶ ἀνδρός, τίκτω ἐπὶ γυναικός, συνήθως.

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ. Ἡ ὃς ἀναγγωρίζει δαι η κύων γεννᾷ πολλὰ καὶ ταχέως, ἄλλὰ εὐρίσκει δαι τα νεογέννα τῆς κυνὸς εἶνε τυφλά· «ἡ σκύλλα ἀπὸ τὴ βιάση της στραβά κοντάβια κάγει».

ΔΙΔΑΓΜΑ. Καλὸν εἶναι οὐχὶ τὸ πολὺ ἄλλα τὸ τέλειον.

ΣΟΦΙΑ ΛΑΟΥ. «Κάλλο ένα καὶ καλό, παρὰ πολλὰ κι' ἀνωφελῆ».

ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΣΙΣ. ἐρίζω, τίκτω-γεννῶ, κύω, η κύων ταχέως κύει, ἄλλα τίκτει τυφλά.

6. Λέαινα καὶ Ἀλώπεκ.

ΛΕΞΙΘΕΤΗΣΙΣ. Ἄλωπης ἔσχωπτε λέαιναν (λέγουσα) ὅτι, ἐν μόνον τίκτει· η δὲ (αὕτη δὲ) εἶπεν (τίκτω) έν, ἄλλα (τίκτω) λέοντα.

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ. **Ἄλωπης**, ὀνομαστ. καλοί, γ'. **ἔσκωπτεν**, παρατατικὸς τοῦ σκώπτω. **εἰπε**, ἀρριστ. β' τοῦ λέγω.

ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ. Ἡ ἄλωπης παριστάνεται ὡς ποιηρότατον ζῷον, ὁ δὲ λέων ὡς γενναιότατον.

ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΑ. **ἔσκωπτεν**=περιέπαιξε, συνώνυμ. λοιδωρῶ, ὀνειδίζω· **τίκτει**=γεννᾷ (τίκτει ὁ ἀνήρ, γεννᾷ η γυνή). **λοιδορῶ τινά**, λοιδοροῦμαι τινι.

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ. Ἐν τίκτει η λέαινα ἄλλα εἶναι λέων.

ΔΙΔΑΓΜΑ. Ένα καὶ καλό.

ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΣΙΣ. Σκώπτω, λοιδορῶ, ὀνειδίζω, λοιδοροῦμαι τινι.

7. Ναυαγός.

ΛΕΞΙΘΕΤΗΣΙΣ. 'Ανήρ 'Αθηναῖος πλουσίος ἔπλει μεθ' ετέρων τινων Καὶ δῆ, γενομένου χειμῶνος σφοδροῦ καὶ περιτραπείσης (ἐπειδὴ περιετράπη) τῆς νεώς, πάντες μὲν οἱ ἄλλοι διενήχοντο, δὲ 'Αθηναῖος δὲ ἐπηγγέλλετο μυρία (τῇ 'Αθηνᾷ) ἐπικαλούμενος (αὐτήν), ἐὰν περισωθῇ. Πρὸς αὐτὸν δὲ ἔφη εἰς τις τῶν συνναυαγούντων παρανηχόμενος (αὐτῷ): «Κίνει καὶ (σὺ) γείρα σὺν 'Αθηνᾶ». 1

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ. ἐτέρων, ἀντων. ἐπιμεριστική. **τιδί,** ἀντωνυμ. ἀόριστ., δύομα. τίς, **δυνέπλει,** παρατ. τοῦ συν-πλέω. **δή,** σύνδ. συλλογιστικός. **νεώς,** γεν. ἑνικ. κλίσ. γ', δὲ οὐμ. ή ναῦς **περιτραπείσης,** παθ. ἀόρ. (περιετράπην), τοῦ περιτρέπομαι. **διενήχοντο,** παρατ. τοῦ δια-νήχομαι. **ἐπικαλούμενος,** μετ. ἔγεστ. δριστ. ἐπι-καλοῦμαι. **ἐπιγγέλλετο,** παρατατ. τοῦ ἐπαγγέλλομαι. **περι-**δωθῆ, παθητ. ἀόριστ. τοῦ περι-σφέζομαι. **Εἰς,** ἀριθμητικὸν ἀπόλυτον. **συν-**ναυαγούντων, μετοχ. ἐνεστ., δὲ οὐστ. συν-ναυαγῶ. **παρανηχόμενος,** μετοχὴ τοῦ παρα-νήχομαι. **κίνει,** προστατ. τοῦ κινέω-·ω. **χείρα,** ή ὄνομαστ. ή κείρ. δύν, πρόθεσις. **'Αθηνᾶ,** δύομα κίδων πρωτόκλιτον συνηρημένον.

ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ. **'Αθηναῖος**, δ καταγόμενος ἐξ 'Αθηνῶν 'Αθηναῖοι, πόλις τῆς 'Αιτικῆς. **'Αθηνᾶ,** θεά, σύμβολον τῆς σοφίας, κόση παρθένος ἐξελθόσσα ἐκ τῆς κεφαλῆς τοῦ Διὸς πάντοπος, πολιοῦχος καὶ προστάτης τῶν 'Αθηνῶν. **Ἐκά-**στη πόλις εἰς τὴν ἀρχαιότητα εἶχε καὶ ἕτερα θεόντα προστάτην· δὲ 'Αθηνᾶ ἀνεγνωρίσθη ὡς πολιοῦχος τῶν 'Αθηνῶν διὰ θαύματος. Φυσικὸν είνε, ὅταν τις κινδυνεύῃ, γὰ προστέψῃ πρὸς τὸν θεόντα διαναυαγδεῖς 'Αθηναῖος καλεῖ εἰς βοήθειαν τὴν 'Αθηνᾶν δέ πολιοῦχον.

ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΑ. **πλούσιος**, ἀντιθετ. πτωχός, πένης. 'Αθηναῖος=ἐξ 'Αθηνῶν, τὸ θηλυκ. = 'Αιτική ή 'Αιθίς. **δυνέπλει**=ἔπλεει μετ' ἄλλων συντάξειδιωτῶν. **σφοδροῦ** γενομένου=ἐπειδὴ ἔγεινε πακοκαιρία σφοδρά· **νεώς**=τοῦ πλοίου **διενήχοντο**=ἐκολύμβων· **μυρία**=ἀπειρα (δῶρα). **ἐπιγγέλλετο**=ἔταξε· εἰς τις=κάποιος. **συνναυαγούντων** (γαῦς-ἄγνυμι=συντρίβω)=τῶν δομῶν θαλασσοδαρμένων. **παρανηχόμενος**=πλησίον αὐτοῦ κολυμβῶν.

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ. δ ναυαγὸς 'Αθηναῖος ἐπάλει εἰς βοήθειαν τὴν 'Αθηνᾶν, ἀλλ' ἐπρεπε συγχρόνως γὰ κινή καὶ τὰς κείρας του ἵνα σωθῇ.

ΔΙΔΑΓΜΑ. Ο Θεὸς βοηθεῖ μόνον τοὺς ἐργαζομένους.

ΣΟΦΙΑ ΛΑΟΥ. «Κουνήσου σὺ, γὰ σὲ κουνήσῃ καὶ δὲ Θεός».

ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΣΙΣ. Σφοδρὸς χειμῶν, ή περιτραπεῖσα ναῦς, ἐπαγγέλλομαι, μυρία, ναυαγῶ· «σὺν 'Αθηνᾷ καὶ κείρα κινεῖ».

8. Γυνὴ καὶ Ὀρνις.

ΛΕΞΙΘΕΤΗΣΙΣ. Γυνὴ τις εἶχεν δρνιν τέκτουσαν (ἥτις ἔτικτε) αὐτῇ (πρὸς δρφελός της) φὸν καθ' ἔκαστην ἡμέραν. Εποίει οὖν οὕτως (ή γυνὴ πασέθετε

πλείους χριθάς), νομίσασα ώς τέξεται (ή δρνις) δις τῆς ἡμέρας, ἐὰν παραβάλῃ τῇ δρνιθι χριθάς πλείους· ή δρνις ὅμως οὐκ ἡδύνατο τεκεῖν οὐδ' ὥπαξ τῆς ἡμέρας γενομένη (ἐπειδὴ ή δρνις ἐγένετο) πίων.

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ. γυνή, ἀνώμαλον δύομα τῆς γ' κιλο. δρνιν, οὖσ. αἰτιατ. τοῦ δρνις. καθ'= κατὰ, πρόθεσις. τίκτουσαν, μετοχ. ἐγεστ., τίκτω. νομίδασα, μετοχ. ἀσρ., δ' ἐνεστ. νομίζω. οὗν, σύνδ. συλλογιστ. ως, σύνδ. εἰδικός. δις, ἀριθμητικὸν ἐπίρρεμα τοῦ δύο. τέξεται, δριστ. μέλλοντος τοῦ τίκτω. ξάν, σύνδεσμος ὑποθετικός. πλείους, ἐπίθετον συγκριτικὸν τοῦ πολύς, αἰτιατ. πληθυντικὴ πλείους-πλείους. παραβάλη, ὑποτάξη. ἀσριστ. τοῦ παραβάλλω. οὔτω, ἐπίρρημα τρόπου. ἐποίει, παρατ. τοῦ ποιέω-ῶ. δύως, σύνδεσμ. ἐναγκιωματικός. πίων, ἐπιθ. οὐδ' = οὐδέ. ἄπαξ, ἀριθμ. ἐπίρρεμα τοῦ εἰς. τεκεῖν, ἀσριστ. τοῦ τίκτω καὶ συνώνυμον γεννῶ. ηδύνατο, παρατατ. τοῦ δύναμαι.

ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΙΚΑ. δρνις = κόττα, ἀλλὰ καὶ πᾶν πτηνόν, ή κόττα ἐκ τῆς πολλῆς τροφῆς παχύνεται καὶ τὰ φάτης περιορίζονται.

ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΑ. τίκτουσαν = ἡ δρνια ἐγέννησα. φδν = αὐγόν. αύτη = πρὸς δρφέλος τῆς γυναικός. ως = δτι, δις = δύο φοράς, τέξεται = θὰ γεννήσῃ, ἐποίει οὔτως = τοιουτορρόπως ἐπραττε, δηλ. ἐρριπτε περισσοτέρας κριθάς (πλείους κριθάς), ξάν παραβάλη = φίψη, οὐκ ηδύνατο τεκεῖν = δὲν ἡδύνατο νὰ γεννήσῃ, πίων = παχεῖα, γενογένη = ἐπειδὴ ἐγένετο.

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ. Ἡ δρνις τῆς γυναικὸς διότι ἐπάχυνε δὲν ἡδύνατο νὰ γεννήσῃ πλέον φά.

ΔΙΔΑΓΜΑ. Δὲν πρέπει τις νὰ εἶνε πλεονέκτης.

ΣΟΦΙΑ ΛΑΟΥ. «Οπου κυνηγάει τὰ πολλά, χάγει καὶ τὰ δλίγα».

ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΣΙΣ. τίκτω, γεννῶ, δις, ἄπαξ, πλείων, πίων, παραβάλλω, ή γυνὴ παραβάλλει τῇ δρνιθι κριθάς. οὐ δύναται τίκτειν.

9. Λύκος καὶ Ποιμένες.

ΛΕΞΙΘΕΤΗΣΙΣ. Λύκος ίδων (ὅτε εἶδε) ποιμένας ἐσθίοντας πρόβατον ἐν σκηνῇ προστῆλθεν ἐγγὺς καὶ ἔφη «Ἔν τὸν θόρυβος ὅμιν ἡλίκος, εἰ ἐποίουν τοῦτο ἐγώ».

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ. ίδων, μετοχ. ἀσρ. β' τοῦ δρῶ. ἐδθίοντας, μετοχ. ἐγεστῶτος τοῦ ἐσθίω. προστῆλθεν, ἀσριστ. β' τοῦ πρόδσεμη, προσέδρομαι. ἐγγύς, ἐπίρρημα τόπου. ηδίκος, ἀντων. συσχετική ἀναφορική. ἄν, σύνδεσμος δυνητικός. ίδιν, δοτική προσωπικῆς ἀντωνυμίας προσώπου β'. ήν, παρατατ. τοῦ εἰμι. εἰ, σύνδεσμ. ὑποθετικός. ξγώ, ἀντων. προσωπική α' προσώπ. τοῦτο, δεικτική ἀντωνυμία. ἐποίουν, παρατατ. τοῦ ποιέω-ῶ.

ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ. Ο λύκος καὶ οἱ ποιμένες εἶνε ἐχθροὶ αἰώνιοι ἔνεκα τῶν προφάτων.

ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΑ. ίδων = ὅτε εἶδε, ἐδθίοντας = ὅτι ἐτρωγον, ἐσθίω, τρώγω

—ροναντίζω, δύθεν καὶ τρωκτικὰ ζῆφα. ἐν δκπνη=ἐγτὸς καλύβης, ξγγὺς=πλη=στον, παραθετικὰ=έγγυτέρω, ἐγγυτάτω. ήδικος=όπσον μεγάλος. ἀν ἦν=θὰ ἡτο ὁ ικνδυνος. ὁ ἀν μὲ δριστικὴν ιστορικοῦ φανερώνει τὸ ἀπραγματοποίη=τον. οἱ=εάν. τοῦτο=δηλαδὴ ἑάν ἐγὼ ἔτρωγον τὸ πρόβατον.

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ. Ο λύκος παραπονεῖται διότι οἱ ποιμένες ἀθορύβως τρώγονται τὸ πρόβατον, ἐνῷ δὲ ἐκεῖνον δι' αὐτὸ τοῦτο θὰ ἐγίγετο μέγας πάταγος.

ΔΙΔΑΓΜΑ. Άλ πράξεις τῶν ισχυρῶν εἶνε ἀπαρατήρητοι ἔστω καὶ ἀν εἰνε κακά.

ΣΟΦΙΑ ΛΑΟΥ. «Τὰ ὅδικά σας εἴνε σῦνα καὶ γλυστροῦν, τὰ ὅδικά μας εἰν' οἱ καρύδια καὶ βροντοῦν».

ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΣΙΣ. ίδων, ἐσθίω, σκηνή, ἐγγύς, πόρρω, ήλικος, εἰ, οἱ ποιμένες ησθιον, ὁ λύκος προσῆλθεν ἐγγύς.

10. Ζεὺς καὶ Ὀφίς.

ΛΕΞΙΘΕΤΗΣΙΣ. Πάντα τὰ ζῶα, ἔκαστον κατὰ τὴν δύναμιν τὴν οἰκείαν, ἔκόμισε δῶρα αὐτῷ (τῷ Διὶ), Διὸς ποιοῦντος γάμους· ὅφις δὲ ἀνέδη (έκει) ἔρπων καὶ ἔχων ἐν τῷ στόματι ρόδον. Ζεὺς δὲ ίδων αὐτὸν ἔφη «δέχομαι τὰ δῶρα πάντων τῶν ἄλλων, οὐδὲν δὲ λαμβάνω ἐκ τοῦ στόματος σοῦ».

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ. ποιοῦντος, μετοχὴ ἐνεστ. τοῦ ποιῶ. **Διός**, γενική, δυναστ. ὁ Ζεύς. **ἐκόμισαν**, ἀδριστ. τοῦ κομίζω. **ἔκαστον**, ἀγτωνυμία ἐπιμεριστική. **οἰκείαν**, ἐπίθετον τρικατάληπτον. **δύναμιν**, αἰτιατική, δυναστ. ἡ δύναμις. **ὅφις**, εως, κλισ. γ'. **ἔρπων**, μετοχ. ἐγεστ. τοῦ ἔρπω. **ἀνέδη**, ἀδριστ. β' τοῦ ἀναβατῶν. **λαγύδινω**, ἐγεστ. δριστ. **ἄπο**, πρόσθεσις. οὐδέν, οὐδέ-εις-οὐδεῖς, οὐδεμία, οὐδέν. **Ζεύς**, χωρὶς ἀρθρον, διότι εἶνε κύριον ὄνομα προσώπου. **τὰ ζῆφα** ἐκόμιδε, οὐνταξεις Ἀττική.

ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ. Ο Ζεύς, ὁ ἀνώτατος τῶν θεῶν, πατήρ θεῶν καὶ ἀνδρῶν γομιζόμενος· οἱ θεοὶ τῶν ἀρχαίων ἥσχοντο εἰς γάμους καθώς οἱ ἀνθρωποι. Κατοικία τῶν Θεῶν ἡτο ὁ Οὐρανὸς καὶ ὁ "Ολυμπός. Ο ὅφις δὲρ ἔχει κεῖρας διὸ κρατεῖ τὸ ρόδον, τὸ δῶρόν του, διὰ τοῦ στόματος.

ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΑ. ποιοῦντος γάμους=ὅτε ἐποίει γάμους· **οἰκείαν δύναμιν**=τὰ ὑπάρχοντά του· **ἔρπων**=συρόμενος, καὶ ἐπίθετον ἔρπετόν· **ἀνέδη**, δηλαδὴ εἰς τὸν "Ολυμπον" ἐν τῷ στόματι, δηλ. κρατῶν.

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ. Ο ὅφις κομίζει εἰς τοὺς γάμους τοῦ Διός δῶρον, ἀλλὰ τοῦτο δὲν γίγνεται δεκτόν διὰ τὴν κακλαν τοῦ ὄφεως.

ΔΙΔΑΓΜΑ. Οσφ εὐῶδες εἶνε τὸ ρόδον, τόσφ δηλητηριῶδες εἶνε τὸ σιόμα τὸ δποιον τὸ κρατεῖ ἀπόφενε γ τοῦτο.

ΣΟΦΙΑ ΛΑΟΥ. «Τοῦ κακοῦ καὶ αὐτὸ τὸ χρυσάφι (προσφερόμενον), γίνεται φαρμάκι».

ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΣΙΣ. κομιζω, ἔρπω-έρπετόν, δ ὅφις είχεν ἐν τῷ στόματε ρόδον, δ Ζεύς οὐ λαμβάνει τὸ δῶρον.

11. Ἀλώπηξ καὶ Τράγος.

ΛΕΞΙΘΕΤΗΣΙΣ. Τράγος κατῆλθεν εἰς βαθὺν κρημνὸν πιεῖν ὑδωρ, διψήσας ἐν θέρει· ὑδωρ δὲ πολὺ πιῶν οὐκ ἐδύνατο ἀνελθεῖν καὶ ἐζήτει βοηθόν. Ἀλώπηξ δὲ θεασαμένη τοῦτον ἔφη «ὦ ἀνόητε, οὐκ ἂν κατέβης πρότερον, εἰ εἶχες φρένας τόσας ὅσας (ἔχεις) τρίχας ἐν τῷ πώγωνι, (οὐκ ἂν κατέβης) εἰ μὴ ἐσκέψω τὴν ἄνοδον».

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ. ἐν^τ, πρόθεσις. ἔν, ἀριθμητικόν. θέρει, οὐσιαστ. πτώσ. δοτ. δυνομαστ. τὸ θέρος. διψήδας, μετοχ. ἀρ. τοῦ διψῶ. κατῆλθεν, ἀριστ. τοῦ κατ'-ερχομαι ἡ εἰμι. εἰς, πρόθ. βαθύν, ἐπίθετ. τριχ. (ὑς-εῖα-ύ). ὑδωρ, ἀνάμ. γ' κλισ. ὑδωρ-ὑδατος. πιεῖν, πιών, ἀρ. τοῦ πίνω. πολύ, ἐπίθετ. πολύς, πιεῖσθαι, πλεῖστος. οὐκ, ἐπίρρο. ἀρνήσεως. ἐδύνατο, παρατ. τοῦ δύναμαι. ἀνελθεῖν, ἀριστ. ἀπαρεμφάτον τοῦ ἀνέρχομαι. καὶ, σύνδ. συμπλεκτικός. ξέντει, παρατ. τοῦ ξητᾶ. θεαδαμένη, μετοχ. ἀριστ. τοῦ θεάματ-θεῶματ. ἀνόητε, ἐπίθετ. δικατάλ. ἀ-νοητός. εἰ, σύνδεσ. ὑποθετ. ἐνῶ, εἰ, οἡμα. τόδας, ἀντωνυμ. συσκευηκή δεικτική. φρένας, οὐσιαστ. γ' κλισ. φρήν-φρενός. εἴχες, παρατ. τοῦ ἔχω. δᾶς, ἀτων. συσχετ. ἀναφορική. πώγωνι, δοτικ. κλισ. γ', πώγων-ωνος. τρίχας, ἡ δυνομαστ. θρὶξ-τριχός. πρότερον, ἐπίρρο. χρόνου. κατέβης, ἀριστ. β' τοῦ καταβάνω. ἐδκέψω, ἀριστ. δριστ. τοῦ σκοπέομαι-οῦμαι.

ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ. Ο τράγος εἶνε ζῆσον τετράποδον μυρηκαστικόν, φέρει δὲ γένειον· ἡ δὲ ἀλώπηξ σαρκοφάγον, τὸ δέρμα τῆς κοίσμου.

ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΑ. κατῆλθε=κατέβη. πιεῖν=νὰ πίῃ. πιών=ἀφοῦ ἔπιε. θεαδαμένη=ἀφοῦ εἶδε τοῦτον. φρένας=μυαλά, νοῦν. εἰ εἴχες=εἰς τὸν εἶχες. οὐκ ἂν κατέβης=δεγκ ἥθελες καταβῆ, ὅθεν εἰσαι ἀνόητος. πώγων=σιαγών (σηγοῦντι), εἰμὶ=ἄν δέρ.

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ. Ο τράγος διψῶν, χωρὶς νὰ συλλογισθῇ πῶς θὰ ἀγαθῆ, κατέβη εἰς βαθὺν κρημνόν, διὰ τοῦτο ἡ πονηρὰ ἀλώπηξ τὸν ἐλέγχει.

ΔΙΔΑΓΜΑ. Ἡ ἱδονή φέρει τὸν ἀνθρωπὸν εἰς κινδύνους.

ΣΟΦΙΑ ΛΑΟΥ. «Οπου πολλὰ μαλλιά, ἐκεῖ εἶνε λίγα τὰ μυαλά».

ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΣΙΣ πιεῖν-πίνω, θεάματ-ῶμαι, ἀγοδος, φρήν-φρένες, πώγων· οὐ δύναμαι ἀνελθεῖν· εἰ ἐσκέψω, οὐκ ἂν κατέβης.

12. Βόες καὶ Ἄξων.

ΛΕΞΙΘΕΤΗΣΙΣ. Βόες εἶλκον ἄμαξαν· τρίζοντος δὲ τοῦ ἄξονος ἐπιστραφέντες οἱ βόες πρὸς αὐτὸν οὕτως ἔφασαν· «ὦ οὗτος, σὺ τὸ κέκρηγας, φερόντων ἥμῶν τὸ δόλον βάρος;»

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ. βόες, οὐσιαστ. κλισ. γ', δ βοῦς. εῖδωκον, παρατ. τοῦ ἔλκω.

τριζοντος, τριζω. **ἐπιθεραφέντες**, μετοχ. ἀσθετον τοῦ ἐπι-στρέφω. **οὔτως** ἐπίρρ. τρόπου. **Ὥούτος**, αλητικὴ τῆς ἀντωνυμίας οὗτος, αὕτη, τοῦτο. **δλον**, ἐπίθετ. τρικατάλητον. **βάρος**, οὐσιας. γ', (βαρὺς-βαρύνω). **φερόντων**, μετοχὴ τοῦ φέρω. **δύ**, ἀντωνυμ. προσωπικὴ β' προσώπ. **τι**, ἀντωνυμ. ἐρωτηματική. **τις**, ἀντωνυμ. ἀδόστ. **κέκραγας**, παρακείμενος τοῦ κράξω.

ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ. Τὴν ἀμάξαν σύνοντι ποιεῖ βόες. **ἄξων**=τὸ ξύλον τῆς ἀμάξης περὶ τὸ δόποντον στρέφονται οἱ τροχοί. **δλον**=δλάκαιον. **πᾶν**=δλον, ἐπὶ δριθμῶν.

ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΑ. **εἰλικον**=εσυρον, **τριζοντος**=ἐπειδὴ ἐτριζεῖ. **ἐπιθεραφέντες**=στρέψαντες πρὸς τὸν ἄξονα. **ὑμῶν** φερόντων=ἐνῷ ἡμεῖς φέρομεν τὸ οὖλον βάρος, **τι**=διὰ τὸν κέκραγας=ἔχεις κραυγάση, φωνάξεις.

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ. Οἱ βόες παραπονοῦνται διτι ἀδίκως τρίζει ὁ ἄξων τῆς ἀμάξης, ἐνῷ αὐτοὶ σηκόνονται τὸ βάρος.

ΔΙΔΑΓΜΑ. Τὰ παράπονα ποέπει νὰ είνε εύλογα.

ΣΟΦΙΑ ΛΑΟΥ. «Ἄγιτι νὰ τρίζῃ τὸ ἀμάξι, τρίζει τὸ ἀμαξόξυλο».

ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΣΙΣ. Ἐλκω, τρίζω, ἄξων, κέκραγα, τοῦ ἄξονος τριζοντος, ἐπεστράφησαν οἱ βόες.

13. Τέττιγες καὶ Μύρμηκες.

ΛΕΞΙΘΕΤΗΣΙΣ. Ἄκμὴ θέρους ἦν· καὶ ἥδον μὲν μουσικῶς οἱ τέττιγες, ἐπόνουν δὲ οἱ μύρμηκες καὶ συγέλεγον καρπούς, ἔξ ὅν (καρπῶν) ἔμελλον τραφήσεσθαι τοῦ χειμῶνος· ἐτρέφοντο δὲ οἱ μὲν μύρμηκες (τούτοις), οἵς ἐπόνουν, ἐπιγεγονότος χειμῶνος, ἡ τέρψις δὲ ἐτελεύτα πρὸς ἔνδειαν τοῖς δέ (τέττιξι).

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ. **ἶνιν**, παρατ. τοῦ εἰμὶ (ἐνῷ, ἦν, ἀντων. καὶ ἦν, σύνδεσμος). μέν, σύνδεσμ. ἀντιθετικός. **τέττιγες**, ἡ ὄνομαστ. τοῦ ἑνικ, τέττιξ. **μουσικῶς**, ἐπιρρογμα. **ἥδον**, παρατ. τοῦ ἥδω. **μύρμηκες**, πληθυνικὴ ὄνομ. τοῦ μύρμηξ. **ἐπόνουν**, παρατατ. τοῦ πονῶ. **δυνέλεγον**, παρατ. τοῦ συν-λέγω. **ἔξ**, πρόθεοις (ἐνῷ τὸ ἔξ ἀριθμητικό). **ῶν**, γενικ. πληθυν. τῆς ἀναφρο. ἀντωνυμ. δς, ἥ, δ, (ἐνῷ, ὕν, μετοχὴ τοῦ εἰμὶ). **ἔμελλον**, παρατατ. τοῦ μέλλω. **χειμῶνος**, γενική, ἡ ὄνομασ. ὁ χειμών. **τραφήσεσθαι**, ἀλαρέμφ. παθητ. ἀσθετ. τοῦ τρέφομαι. **ἐπιγεγονότος**, μετοχ. παρακειμ. τοῦ ἐπι-γίγνομαι. **οῖς**, δοτ. πληθυν. τῆς ἀντωνυμίας δς, ἥ, δ. **ἐτρέφοντο**, παρατ. τοῦ τρέφομαι. **τέρψις**, ὄνομαστ. ἡ γεν.=τέρψεως. **ἐτελεύτα**, παρατ. τοῦ τελευτῶ. **πρός**, πρόθεοις. **ἔνδειαν**, οὐσιαστ. ἐκ τοῦ ἔνδεής.

ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ. Οἱ τέττιγες εἴνε φυγόπονοι, ἐνῷ οἱ μύρμηκες φιλόπονοι. Τὸ ἔτος διαιρεῖται εἰς τέσσαρας ἐποχάς: χειμῶνα, ἔαρ, θέρος, φθινόπονον.

ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΑ. **ἥδον**=ἔψαλλον, ἐτραγῳδοῦσαν. **ἐπόνουν**=ἐποπλαζον, εἰργάζοντο. **δυνέλεγον**=συνήθοιζον, **ἔξ ὕν**=μὲ τοὺς δποτούς, (ἐνῷ, ἔξδν μετοχὴ)=εἴνε ἐπιτερραμμένον). **ἐπιγεγονότος**=δτε ἡλθεν δ χειμών. **οῖς**=μὲ

τὸ προϊόν τῶν κόπων των. ἡ τέρψις=ἡ εὐχαριστησίς. ἐπελεύτα=κατέληγε.
πρὸς ἔνδειαν=εἰς ἔλλειψιν τροφῶν.

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ. Οἱ τέττιγες τραγῳδοῦντες δλον τὸ θέρος δὲν συνέλεξαν τρο-
φὰς καὶ κατὰ τὸν χειμῶνα ἐπελγων,

ΔΙΔΑΓΜΑ. Γὸ πάρεργον δὲν πρέπει νὰ γίγνηται ἔργον.

ΣΟΦΙΑ ΛΑΟΥ. «Χόρενε κυρὶ Μαροῦ κ' ἔχε κ' ἔγνοια τοῦ σπητιοῦ».

ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΣΙΣ. πονῶ, συλλέγω, ἔξ ὅν, ἔνδεια, ἄδω μουσικῶς, οἱ
μύριης οὐ τρέφονται τοὺς τέττιγας.

14. Γεωργὸς φθονερός.

ΛΕΞΙΘΕΤΗΣΙΣ. Τὸ αὔξανόμενον λήιον τοῦ γείτονος ἐνεποίει γεωργῷ πο-
νηρῷ φθόνον καὶ ἔζητει (ὅ πονηρὸς γεωργὸς) διαφθείρειν τοὺς ἔκεινου (τοῦ
γείτονος) πόνους. Δι’ ὃ ἀφίησι πρὸς τὸ λήιον τοῦ γείτονος ἀλώπεκα θηράσας
(ἥν ἔθήρευε), (καὶ) προσάψας (αὐτῇ) δαλόν· ἡ δὲ (ἀλώπηξ) ἐνέπρησε τὸ (λήιον)
τοῦ πέμψαντος, τοῦ δαίμονος βουλομένου, μὴ παριοῦσα (κατὰ τοῦτον) καθ’
οὐ ἀφείθη (ὑπὸ τοῦ πονηροῦ).

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ. πονηρῷ, ἐπὶθ. τρικατάλ. ἐνεποίει, παρατ. τοῦ ἐν-ποιῶ.
γείτονος, γενική, αὐτό. γ’, δ γείτων. αὔξανόμενα, μετοχή τοῦ αὐξάνομα.
διαφθείρειν, ἀπαρέμφ. χρόνου ἐνεστῶτ. τοῦ δια-φθείρω. ἐκείνου, δεικτική
ἀγτωνυμ. ἔζητει, παρατατ. τοῦ ζῆτω. θηράσας, μετοχ. ἀδρ. τοῦ θηράσω-ῶ
(θήρα). προσάψας, ἀδρ. μετοχ. τοῦ προσάπτω. ἀφίονται, γ’ ἐνικ. ἐνεστῶτος
δριστικ. τοῦ ἀφίημι (ἀπὸ-ἴημι). καθ’ οὖ, =κατὰ οὖ. ἀφείθη, δριστ. παθητ.
δρούστ. τοῦ ἀφίημι. μή, ἐπίρρ. ἀργήσεως. παριοῦσα, μετοχ. παριών, οὐσα,
ιόν, τοῦ παρέρχομαι, πάρειμι (παρὰ εἰμι), (ἐγὼ παροῦσα=παρὰ οὖσα, τοῦ παρὰ
εἰμι). βουλομένου, μετοχ. τοῦ βούλομαι. πέμψαντος, μετοχ. ἀδρότ. τοῦ
πέμπω. ἐνέπροπτε, ἀδρ. τοῦ ἐν-πληρόμι.

ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΑ. φθόνον ἐνεποίει τῷ γεωργῷ=πρὸς τὸν πονηρὸν γεωργὸν
ἔγεννα φθόνον. ληῆον=τὸ σπαρτὸν τοῦ ἀγροῦ. διαφθείρειν=νὰ καταστρέψῃ
(ἔζητει ὁ φθονερός). πόνους=τὸ προϊόν τῶν κόπων, ἥτοι τὸ σπαρτόν. θηρά-
σας=συλλαβὼν ζωτανήν. προσάψας=δέσας εἰς τὴν οὐράνην δαλὸν (δαυλόν)=
ἀναμμένον ἔνιον. ἀφίονται=ἀφήνει. ἀφείθη=τὴν ἀφῆκεν δι γεωργός. μή πα-
ριοῦσα=μὴ περάσασα. βουλομένου τοῦ δαίμονος=ἐπειδὴ ἦθελεν δι θεός.
ἐνέπροπτε=ἐνέκανσεν, ἐνέβαλε πῦρ. τοῦ πέμψαντος=ἐκείνου δῖστις τὴν ἔξ-
απέστειλε.

ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ. Τὰ σπαρτὰ ἥσαν πρὸς θερισμὸν ὕδιμα, διὰ τοῦτο εὐκόλως
ἐπιρροπολίθησαν.

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ. Ὁ φθονερός ζητεῖ νὰ καταστρέψῃ τὸν γείτονά του, ἀλλὰ κα-
ταστρέψει τὸν ἑαυτόν του ἐκ τῆς λύπης του.

ΔΙΔΑΓΜΑ. Ὁ φθονερὸς φθίνει, διὰ τοῦτο πρέπει γὰ ἀποφεύγωμεν τὸν φθόγον ὡς μέγιστον κακόν.

ΣΟΦΙΑ ΛΑΟΥ. Ὅποιος σκάπτει λάκνον διὰ τοὺς ἄλλους πίπτει ὁ ἴδιος εἰς αὐτόν.

ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΣΙΣ. Γεωργός, πονηρός, λήγον, ἀφίημι, ἐμπίμπημι,
Γεωργός ἐθήρευσεν ἀλώπεκα καὶ πέμπει ταύτην εἰς τὸ τοῦ γείτονος λήγον.

15. Ἀνθρακεὺς καὶ Γναφεύς.

ΛΕΞΙΘΕΤΗΣΙΣ. Ἀνθρακεὺς παρεκάλει γναφέα προσελθόν αὐτῷ, ἵδων αὐτὸν παροικήσαντα αὐτῷ, λέγων (παρεκάλει) ὡς (ὅτι) ἔσονται οἰκειότεροι ἀλλήλοις καὶ οἰκοῦντες ἐν μιᾷ οἰκίᾳ (ἔσονται) λυσιτελέστεροι: (πρὸς ἀλλήλους). Καὶ ὁ γναφεὺς ὑπολαβὼν ἔφη πρὸς αὐτὸν «Ἄλλὰ γάρ δέδοικα μὴ σὺ πληροῖς ἀσθόλης ταῦτα ἅπερ ἐγὼ λευκάνω».

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ. ἀνθρακεὺς, ὃς. κλε. γ', ὃς καὶ τὸ γναφεύς. παρεκάλει, παρατ. τοῦ παρα-καλῶ. προσελθών, μετοχ. ἀρ. τοῦ προσ-έρχομαι. αὐτῷ, ἀγτωνυμ. δριστ. αὐτῷ, ἀγτωνυμία αὐτοπαθής. ιδών, μετοχ. ἀρ. β' τοῦ δρῶ. παροικήδαντα, μετ. ἀρ. τοῦ παρὰ-οἰκέω-ῶ. λέγων, μετοχ. ἐνεστ. ώς, σύνδεσμ. εἰδικός. ἔδονται, δριστ. μέλλ. τοῦ εἰμι. οἰκειότεροι, ἐπιθ. ουγκοτικὸν τοῦ οἰκεῖος. ἀλλήλοις, ἀγτωνυμ. ἀλληλοπαθής. οἰκοῦντες, μετοχὴ ἐνεστ. τοῦ οἰκέω-ῶ. ἐν, πρόθεσ. ἐν, ἀριθμητικόν. μῆ, ἀριθμητ. ἀπόλυτον τοῦ εἰς, μία, ἐν. Λυδιτελέδετεροι, ουγκριτ. τοῦ λυσιτελής. ὑπολαβών, μετ. ἀρ. τοῦ ὑπο-λαμβάνω. ἔθη, ἀρ. ἡ παρατατ. τοῦ φημι. πρός, πρόθεσις. Αλλά γάρ, σύνδεσμ. δέδοικα. παρακείμ. μῆ, ἐπιρρο. δύ, ἀγτωνυμ. προσωπική. πληροῖς, ḥῆμα πληρώω-ῶ. ἀδβόλης, οὐσ. γενική, ἡ ὀνομαστ. ἡ ἀσβόλη, ταῦτα, δειπτ. ἀγτωνυμ. ἄπερ, ἀγτωνυμ. ἀδριστ. δ,-περ, ἥ-περ, δ-περ. Λευκαίνω, δριστ. ἐνεστ.

ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ. Ὁ ἀνθρακεὺς ἀγαμιγνίεται μὲ τοὺς ἀνθρακας καὶ ὁ γναφεὺς καταγίνεται εἰς τὴν λεύκανσιν τῶν ἐνδυμάτων.

ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΑ. παροικήδαντα=ὅτε κατέκησε πλησίον τοῦ ἔδονται =θὰ εἰνε, οἰκειότεροι= σχετικώτεροι, ἀλλήλοις=μεταξύ των, Λυδιτελέδετεροι=ἀφειλμώτεροι, δέδοικα=φοβοῦμαι, πληροῖς= γεμίζεις, ἀδβόλης=καπνιάς, ἄπερ=ἐκεῖνα βεβαίως τὰ δόπια.

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ. Ὁ ἀνθρακεὺς ζητεῖ γὰ συγκατοικήσῃ μὲ τὸν γναφέα, δοτις δὲν δέχεται.

ΔΙΔΑΓΜΑ. Πρέπει τις γὰ ἀναστρέφεται μὲ τοὺς ὅμοιούς του.

ΣΟΦΙΑ ΛΑΟΥ. «Τὸν ὅμοιο σου συμπέθερο, τὸν κάλλιο σου κονιπάρο».

ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΣΙΣ. Ανθρακεύς, γναφεύς, παροικῶ, λυσιτελής, ἀσβόλη.

16. Λέων καὶ ἀλώπηκ.

ΛΕΞΙΘΕΤΗΣΙΣ. Λέων ἔγνω δεῖν πρᾶξαι τοῦτο (τροφὴν πορίζειν), γηρά-

σας καὶ μὴ δυνάμενος ἔξελθεῖν εἰς θήραν καὶ πορίζειν τροφὴν ἑαυτῷ. Καὶ δὴ προσεποιεῖτο τὸν κάμνοντα παραγενόμενος εἰς τι σπήλαιον καὶ κατακλιθεῖς ἐνταῦθα, ἐκεῖ δὲ κατήσθιε συλλαμβάνων τὰ παραγενόμενα πρὸς ἐπισκεψιν ζῷα. Ἀλώπηξ δὲ ἐνοήσασα τὸ τέχνασμα αὐτοῦ παρεγένετο καὶ στᾶσις ἀπωθεν τους πηλαῖσι ἐπυνθάνετο αὐτοῦ πῶς ἔχοι, καταναλωθέντων οὕτω πολλῶν θηρίων· τοῦ δὲ εἰπόντος (ἐπειδὴ εἶπε) «κακῶς ἔχειν» καὶ ἐρομένου τὴν αἰτίαν δι· ἦν αὕτη οὐκ εἰσέρχεται, οὗτος ἔφη Ἡλλής ἔγωγε εἰσῆλθον ἄν, εἰ μὴ ἔώρων (ἔγω) ἵχνη εἰσιόντων μὲν (ζῷων) πολλῶν, ἔξιόντος δὲ οὐδενός (τούτων).

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ. γηράδας, μετ. ἀοράστον τοῦ γηράσκω. δυνάμενος, μετ. ἀορ, τοῦ δύναμαι. ἔξελθεῖν, ἀπαρεμφ. ἀδρ. τοῦ ἔξέρχομαι. πορίζειν, ἀπαρ. ἐνεστ. ἑαυτῷ, ἀντωνυμ. αὐτοπαθής. ἔγνω, ἀόριστ. τοῦ γιγνώσκω. δεῖν, ἀπόσωπον ἀπαρεμφ. ἐνεστῶτος τοῦ δεῖ. δι·=διά. πρᾶξαι, ἀόριστ. ἀπαρέμφ. τοῦ πράττω, ἐνῷ πρᾶξαι εὐκτικὴ τοῦ ἴδεον. δή, οὔνδ. συλλογιστικός, καὶ δεῖ οἷμα. παραγενόμενος, μετοχ. ἀορίστ. β' τοῦ παραγίγνομαι. εἰς, πρόθεσ. τι, ἀόριστ. ἀντωνυμία. κατακλιθεῖς, μετοχ. παθητ. ἀορίστ. τοῦ κατακλίνομαι. κάμνοντα, μετοχ. ἐνεστ. τοῦ κάμνω. προσεποιεῖτο, παρατ. τοῦ προσ-ποιοῦμαι. δυνλαυβάνων, μετοχ. ἐνεστ. τοῦ συν-λαμβάνω. κατίδθιε, παρατατικ. τοῦ κατα-εσθίω. πολλῶν, ἐπίθετ. πολὺς, πολλή, πολύ. καταναλωθέντων, μετοχ. παθητ. ἀορίστ. τοῦ κατα-ἀναλίσκω. ἔνοιδαδα, μετοχ. ἀορίστ. τοῦ ἐνρωτῶ-διάδαδα, μετοχ. ἀδρ. τοῦ ἵστημι. ἄπωθεν, ἐπίρρο. τόπου. ἔπινθάνετο, παρατατ. τοῦ πυνθάνομαι. πῶς, ἐπίρρο. τρόπου. ἔχοι, εὐκτικὴ ἐνεστ. τοῦ ἔχω. εἰπόντος; μετοχ. ἀδρ. τοῦ λέγω. κακῶς, ἐπίρρο. τρόπου. ἔρομένου, μετοχ. ἀορίστ. β' τοῦ ἐρωτάω-ῶ δι·=διά. ἥν, ἀντωνυμ. ἀναφορ. εἰσέρχεται, ὁριστ. ἐνεστῶτος. Ἡλλής, σύνθεσμος ἀντιθετ. ἔγωγε=ἔγω-γέ. εἰ, σύνδεσμος. ὑπόθετ. υἱός, ἐπίρρο. ἀριθμ. ἔῳδων, δριστικὴ παρατατ. τοῦ ὄράω-ῶ. εἰδιόντων, μετ. ἐνεστ. τοῦ εἰς-εἴμι, εἰσέρχομαι. ἔξιόντος, τοῦ ἔξ-εἴμι.

ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ. Ὁ λέων θεωρεῖται ὁ βασιλεὺς τῶν τετραπόδων, ἐνῷ ὁ ἀετὸς τῶν πτηγῶν. Ἡ ἀλώπηξ πάντοτε παρίσταται ὡς πονηρόν ζῷον. Ὁ λέων ὡς σαρκοφάγον τρέφεται διὰ τῆς σαρκὸς τῶν ἄλλων ζῷων.

ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΑ. γηράδας=ἐπειδὴ ἐγήρασε. θήραν=κυνῆγον. ἔξελθεῖν=νὰ ἔξελθῃ. πορίζειν ἑαυτῷ=νὰ προμηθεύηται. ἔπινοίας=διὰ τεχγάσματος. παραγενόμενος=ἄφοι ἥλθεν. κάμνοντα=τὸν ἀσθετή. κατίδθιε=κατέτρωγε. καταναλωθέντων=ἄφοι ἐφαγάθησαν. διάδα=ἄφοι ἐστάθη. ἄπωθεν=μακράν. ἔπινθάνετο=ἥρωτα νὰ μάθῃ. πῶς ἔχοι;=εἰς πολεῖς κατάστασιν ἐνῷσκεται. ἔρομένου=ἐπειδὴ ἥρωτα περὶ τῆς αἰτίας. ἔγωγε=ἔγω τοῦλάχιστον. εἰδηλθον ἄν=θὰ εἰσηχόμην. εἰμὴ=ἐὰν δέν. ἔῳδων=ἐβλεπον. ἕχω=σημεῖα. εἰδιόντων=εἰσερχομένων. ἔξιόντος=ἐξερχομένου.

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ. Ὁ λέων ἐγήρασε καὶ διὰ τοῦτο μὲ τέχνασμα προσεπάθει νὰ ἔξενῇ τὴν τροφὴν του· τὰ λοιπὰ ζῷα προσσερχόμενα νὰ τὸν ἐπισκεψθῶσι κατε-

σπαράσσοντο ὑπ' αὐτοῦ μόνη δὲ ή ἀλώπηξ ἐνόησε τὸ τέχνασμα καὶ ἐστάθη ἔξω-
θεν τοῦ σπηλαίου.

ΔΙΔΑΓΜΑ. Ἡ προφύλαξις πάγτοτε εἶναι ἀναγκαῖα.

ΣΟΦΙΑ ΛΑΟΥ. «Ο ἐμπροσθινὸς γίνεται τοῦ πιστοῦ γεφύρων.

ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΣΙΣ. Κάμινο, ἐπίνοια, πυνθάνομαι, ἡρόμην, δρῶ, ἵχνος,
εἰδοῦμι, ἔξειμι.

17. "Ονος ἄλας βαστάζων.

ΛΕΞΙΘΕΤΗΣΙΣ. Ὁνος διέβαινε ποταμὸν βαστάζων ἄλας· κατέπεσε δὲ εἰς
τὸ θύρωρ ὀλισθών· ἔξανέστη δὲ ἐκεῖθεν κουφότερος (ώς πρότερον), τῶν ἀλῶν
ἐκτακέντων. Γύστερον δέποτε, ἐπειδὴ διέβαινε ποταμὸν ἐμπεφόρτισμένος σπόγ-
γους, φήμη, εὐφρανθεὶς ἐπὶ τούτῳ (τὸ δέ τι κουφότερος ἔξανέστη), ἔξαναστήσε-
σθαι κουφότερος, ἐὰν πάλιν πέσῃ, καὶ δὴ ὥλισθεν ἔκων. Συνέδη δ' αὐτῷ, οὐ
δύναμένω ἔξανιστασθαι, ἐνταῦθα ἀποπνιγῆναι, ἀνασπασάντων (ἐπειδὴ ἀνέσπα-
σαν) τῶν σπόγγων τὸ θύρωρ.

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ. ἄλας, (τὸ) οὖσ. κλίσ. γ'. βαστάζων, μετ. διέβαινε, παρ.
τοῦ δια-βαίνων. δλισθών, μετοχ. ἀρ. τοῦ δλισθά(α)γων. κατέπεδε, ἀδριστ. δρι-
στικ. τοῦ κατα-πίπτω. ὑδωρ, οὐσιαστ. ἀγώμαλον, ὑδωρ-ὑδατος. ἐκεῖθεν, ἐπιρρ.
τόπου. ἔκτακέντων, μετοχ. χρόνον παθητ. ἀδριστ. β' τοῦ ἐκ-τήκω. ἄλων, δρο-
μαστ. πληθυντ. οἱ ἄλες. κουφότερος, ἐπίθ. τὸ θετικόν=κονφος. ἔξενέδητη,
δριστικὴ ἀρ. β' τοῦ ἔξ-αγα-ΐστημι. εὐθρανθεὶς, μετ. παθητ. ἀδριστ. τοῦ εὐ-
θρανθομαυ. τούτῳ, δεικτ. ἀντωνυμία. ἐμπεφόρτισμένος, μετ. παθητ. παρα-
κειμ. τοῦ ἐν-φροτίζομαι (φρότος). φήθη, παθητ. ἀδριστ. τοῦ οἰομαι. πέδη,
ὑποταπτ. ἀδριστ. τοῦ πίπτω. ἔξαναστήδαδθαι, ἀπαρέμ. τοῦ ἔξ-ἀνά-ΐστηματ.
δή, ἐπιρρημα τρόπου = ἥδη = τώρα. ἔκών, μετοχ. ἔκών, ἔκονσα, ἔκοντ, τοῦ
ἔσικα. ὥλισθεν, ὀλισθαίνω. δυνέβη, δριστ. ἀδριστ. β' τοῦ ουν-βαίνει. ἀνα-
σπαδάντων, μετ. ἀρ. τοῦ ἀγα-σπάω-ω. δυναγένω, μετοχ. ἐνεστ. τοῦ δύ-
ναμαι. ἀποπνιγῆναι, ἀπαρέμφ. παθ. ἀδριστ. τοῦ ἀπο-πνίγομαι.

ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΑ. βαστάζων = στε ἐβάσταζεν. δλισθών = γλυστοήσας.
ἔκτακέντων = ἐπειδὴ ἐλισθαν. κουφότερος = ἐλαφρότερος ἡτο τώρα. ἔξαν-
έδητη = ἐσηκώθη. ἐμπεφόρτισμένος = φροτισμένος. φήθη = ἐρόμεσεν. ἔκών
= θεληματικῶς. τὸ ἐναντίον = ἄκων. ἀνασπαδάντων = ἐπειδὴ ἀπερρόφησαν,
ἔνταῦθα = ἐδῶ.

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ. ᩩ ποντοπονηρὰ ἐγένησεν εἰς τὸν ὅγον τὸν θάνατον.

ΔΙΔΑΓΜΑ. Φεῦγε τὴν πονηρὰν οὖς ἐπιβλαβῆ.

ΣΟΦΙΑ ΛΑΟΥ. «Οπου μαγειρεύει ψέμματα η ποιλιά τον τὸ βρύσκειν.

ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΣΙΣ. ἄλας, κονφος, τήκομαι, οἰομαι, ἔκών, ὥλισθε, ὁ
σπόγγος ἀνασπᾶ τὸ θύρωρ.

18. Κώνωψ καὶ βοῦς.

ΛΕΞΙΘΕΤΗΣΙΣ. Κώνωψ ἐκαθέζετο ἐπὶ κέρατος βοὸς καὶ ηὔλει· ἐπυγθά-

νετο δὲ τοῦ βοός, εἰ οὗτος βούλεται ἀπελθεῖν ἥδη αὐτὸν μέλλων ἀπαλλάξεσθαι· ὁ δὲ (βοῦς) ὑπολαβὼν ἔφη «ἄλλ’ (οὔτε) ἔγνων οὕτε ὅτε ἤλθεις, οὔτε νοήσω σε, ἔὰν ἔτι μένης».

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ. κώνωψ-οπος, κέρας-ατος καὶ κέραος-ως, καὶ βοῦς-βοός, δλα ουσιαστ. γ' κλισ. **ἴκαθέζετο**, παρατ. τοῦ καθέζομαι. **πύλει**, παρατατ. τοῦ αὐλέω-ῶ. **μέλλων**, μετοχ. ἐνεστ. τοῦ μέλλω. **ἀπαλλάξεσθαι**, ἀπαρεμφ. μέλλοντ. τοῦ ἀπαλλάσσομαι. **ἐπυνθάνετο**, παρατ. τοῦ πυνθάνομαι. **εἰ**, σύνδεσ. ὑποθετικός. **βούλεται**, βούλομαι. **ἀπελθεῖν**, ἀπαρεμφ. ἀόρ. β' τοῦ ἀπειμι, ἀπέρχομαι. **οὗτε=οὖτέ**. **διτε**, ἐπίρρο. χορόν. **ῆλθες**, δριστ. ἀόρ. β' τοῦ ἔρχομαι, ἤλθον. **ἔγνων**, ἀόρισ. β' τοῦ γιγνώσκω-ἔγνων. **μένης**, ὑποτακτικὴ τοῦ μένων, νοίδω, δριστ. μέλλ. τοῦ νοέω-ῶ.

ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ. Ο κώνωψ εἶναι ἔγτομον πολὺ μικρόν, δ βοῦς τετράποδον κερασφόρον πολὺ βαρύ.

ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΑ. **ἀπαλλάξιασθαι**=νὰ ἀπομακρυνθῇ. **ἐπινθάνετο**=ἡρώια νὰ μάθῃ. **εἰ βούλεται**=έὰν ἐπιθυμῇ. **μέλλων**=ὅτε ἔμελλε. **ἔγνων**=ένόησα.

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ. Οὐδεμίαν αἰσθησιν ἐγέννησεν εἰς τὸν βοῦν ἡ παρουσία τοῦ μικροῦ κάρωπος.

ΔΙΔΑΓΜΑ. Τοὺς μικροὺς καὶ ἀσθενεῖς δὲν τοὺς λογαριάζει κανεὶς.

ΣΟΦΙΑ ΛΑΟΥ. «κανεὶς δὲν ὁρτῷ ἀπὸ ποῦ κρατεῖ ἡ σκούφια σου, ἀδύνατε».

ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΣΙΣ. κέρας, γιγνώσκω, βούλομαι, ἀπέρχομαι, ἀπολάσσομαι=ἀπομακρύνομαι.

19. Ἰππος καὶ Ἰπποκόμος.

ΛΕΞΙΘΕΤΗΣΙΣ. Ἰπποκόμος ἔτοικε τὸν ἵππον καὶ ἔκτενίζε (τοῦτον) πάσας ἡμέρας, κλέπτων (ἄμα) καὶ πωλῶν τὴν κριθήν τοῦ ἵππου· ὁ δὲ ἵππος ἔφη· «μὴ πωλεῖ τὴν κριθήν, εἰ θέλεις ἀληθῶς εἶναί με καλόν».

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ. **ἰπποκόμος**=ἱππος-κομάω, οὐσ. β' κλ. **κλέπτων**, μετοχὴ τοῦ κλέπτω. **πωλῶν**, μετοχὴ τοῦ πωλέω-ῶ. **ἵππον**, δ ἱππος=ἄλογο, ἐνῷ δ. **ἱππος**=ἡ φορβᾶς ἢ τὸ ἵππικόν. **ἔτριβε**, παρατ. τοῦ τριβω. **ἔκτενίζε**, παρατ. τοῦ κτενίζω. **πάσις**, τρικατάλ. ἐπίθετον ἡ ἀντωνυμ., πᾶς, πᾶσα, πᾶν. **ἔφη**, παρατατικὸς τοῦ φημι. **θέλεις**, δριστικ. ἐνεστῶτος τοῦ θέλω ἢ ἐθέλω. **ἀληθῶς**, ἐπίρρημα τρόπου. **καλόν**, ἐπίθετον καλός, ἡ, ὅν τὰ παραθετικὰ=καλλιών, οὐδ. κάλλιον, κάλλιστος. **εἶναι**, ἀπαρέμφατ. τοῦ εἰμι. **μέν**, ἀντωνυμία προσωπική. **τρέφουθαν**, μετοχὴ ἐνεστῶτος τοῦ τρέφω. **μή**, ἐπίρρημα ἀπαγορευτικόν. **πώλει**, προστακτικὴ τοῦ πωλῶ.

ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ. Ο ἱππος εἶναι τετράπονη, φυτοφάγον, ζώον χρησιμώτατον εἰς τὸν ἄνθρωπον δχι μόνον τρέφει τοῦτον ἀλλὰ καὶ καθαρίζει καὶ περιποιεῖται τὸ σῶμα του δ ἱπποκόμος.

ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΑ. κιλέπτων καὶ πωλῶν=ἐνῷ ἔκλεπτε καὶ ἐπώλει τὴν κριθήν. ἔτριβε=ἔξιστριζε. καλὸν εἶναι ψε=γὰ εἶμαι εὔμορφος.

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ. Οἱ ἵπποι κόμος ἔκλεπτε τὴν κριθήν τοῦ ἵππου ἀλλ' ἐκτένιζεν αὐτὸν διὰ γὰ φαίνηται εὔμορφος εἰς τὸν κύριόν του.

ΔΙΔΑΓΜΑ. Ἡ κατ' οὐσίαν περιποίησις εἶναι ἡ ὀφέλιμος καὶ δχι ἡ φαινομενική.

ΣΟΦΙΑ ΛΑΟΥ. «Τὰ χάδια καὶ τὰ λόγια δὲν γεμίζουν τὴν κοιλλά».

ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΣΙΣ. Ἰπποκόμος, τρίβω, πωλῶ, καλός.

20. Ἀλέκτορες.

ΛΕΞΙΘΕΤΗΣΙΣ. Ἀλέκτορες ἐμάχοντο συμπεσόντες ἀλλήλοις. Καὶ ὁ μὲν ἥττηθεις ἀπεχρύπτετο ὑπεδῆν κλινῇ (ὑποκάτω), ὁ δὲ νενικηκώς, ἀρθεὶς ἐπὶ στέγης, ἀνέκραγε μέγιστον, ἐργαζόμενος τὴν νίκην κατάδηλον ἐξ ϕδῆς. Ἀλλὰ ἀετὸς καταπτὰς λαβὼν ἀρπάζει τοῦτον.

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ. Ἀλέκτορες, οὐσιαστικὸν κλίσ. γ' ἀλέκτωρ-ορος. δυυ-
πεδόντες, μετοχὴ ἀορίστου τοῦ ουμπίπτω. ἀλλήλοις, ἀντωνυμία ἀλληλοπα-
θής, δὲν ἔχει ἐνικόν. ἐμάχοντο, παρατατικὸς τοῦ μάχομαι. ήττηθείς, μετοχὴ
ἀορίστ. παθητικ., τοῦ ἥτταμαι-ῶμαι, τὸ ἐνεργητικ. νικάω-ῶ. ὑπεδῆνς (=ὑπο-
δῆς) ἀορίστ. β' τοῦ δέω-δύομαι. ἀπεκρύπτετο, παρατατ. τοῦ ἀπο-κρύπτομαι.
νενικηκώς, μετοχὴ ἐνεργητικοῦ παρακινέον τοῦ νικῶ. ἐπί, πρόθεσις. ἀρ-
θείς, μετοχ. παθητικοῦ ἀορίστ. τοῦ αἴω-αἰχομαι. ἀνέκραγε, ἀορίστος τοῦ
ἀνα-κράζω. μέγιστον, ἐπίθετ. τοῦ μέγας, μελέων, μέγιστος (μέγας, μεγάλη,
μέγα). κατάδηλον, ἐπίθετ. τοικατάληκτον (=κατά-δῆλος, δῆλος, δηλώω-ῶ).
ἔξ, πρόθεσις, ἐνῷ ἔξ, ἀριθμητικόν. ϕδῆς, οὐσιαστικ.=ἡ ϕδή-ῆς. ἐργαζό-
μενος, μετοχ. τοῦ ἐργάζομαι. καταπτάς, μετοχ. ἀορίστ. β' τοῦ κατά-ἴπταμαι
καὶ πέτομαι, ἀορίστ. ἔπιην. ἀρπάζει, τοῦ ἀρπάζω. λαβών, μετοχ. ἀορίστ. β'
(ἔλαβον) τοῦ λαμβάνω.

ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ. Οἱ ἀλέκτορες εἶναι πτηνά, ζῷα κατοικίδια, οὗτοι μεταξύ
των συγγάνις μάχονται διὰ γὰ φαίναται σημειώσιν εἰς τὴν διάδα τῶν δρυΐων· ἡ
πάλη τῶν ἀλεκτόρων γίγνεται σφοδροτάτη, ἀν ἀλείψῃ τις τὸ ράμφος των μὲ
σκόρδοδον. Οἱ ἀετοί, θεωρεῖται δι βασιλεὺς τῶν δρυέων· εἶναι πτηνὸν σάρκοφά-
γον καὶ διορατικώτατον, ζῆται ἐπὶ τῶν δρέων.

ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΑ. δυυπεδόντες = ουμπλακέντες. ἀλλήλοις = μεταξύ
των. ήττηθείς=νικηθείς. κιλίνη ὑπεδῆν = χωθεὶς ὑποκάτω τῆς κλίνης.
ἀρθεὶς=ἀναβάς. ἀνέκραγε μέγιστον=πολὺ δυνατὰ ἔκραζε. κατάδηλον
ἐργαζόμενος=ἴνα φανερώσῃ παντοῦ τὴν νίκην του. ἔξ ϕδῆς=μὲ τὸ λάλημα.
καταπτάς=πετάξας κάτω, ἐφορμήσας.

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ. Οἱ νικήσας ἀλέκτωρ διαλαλεῖ τὴν νίκην, ἀλλ' ἐκεὶ εὐρίσκει
τὸν θάνατον ἀπὸ τὸν ἀετόν.

ΔΙΔΑΓΜΑ. Φεῦγε τὴν ὑπερηφανίαν.

ΣΟΦΙΑ ΛΑΟΥ. «Οπον περηφανεύεται, γοήγορα πομπεύεται». **ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΣΙΣ.** Ἀλέκτορες, συμπίπτω, ὑποδύομαι, κατάδηλος, ἀρδή, ἀρθεῖς, καταπτάς.

21. Μύρμηξ καὶ Περιστερά.

ΛΕΞΙΘΕΤΗΣΙΣ. Μύρμηξ ἀπεπνίγετο διψήσας, κατελθών εἰς πηγὴν καὶ βουλόμενος πιεῖν περιστερὰ δὲ εἶδεν αὐτὸν καθεζούμενη ἐπὶ δένδρου καὶ ἔριψεν εἰς τὴν πηγὴν φύλλον κόψασα ἀπὸ τοῦ δένδρου, ἐσώθη (δὲ) ὁ μύρμηξ, ἐπιβὰς ἐφ' οὗ (ἐπὶ τοῦ φύλλου). Ἰξευτής τις δὲ ίξεύων ἐθουλήθη συλλαβεῖν τὴν περιστεράν· ὁ δὲ μύρμηξ ἰδών (τοῦτον) ἔδακε τὸν πόδα τοῦ ίξευτοῦ· ὁ δὲ (ιξευτής), ἀλγήσας, ἐποίησε φυγεῖν τὴν περιστεράν βαλὼν τοὺς καλάμους τοὺς ίξευτικούς.

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ. διψήδας, μετοχὴ ἀριστ., τοῦ διψῶ. κατελθών, μετοχὴ ἀριστ. β' τοῦ κατέρχομαι, κατ'-είμι. εἰς, πρόθεσις, ἐνῷ τῷ εἰς=ἀριθμητικόν. βουλόμενος, μετοχ. τοῦ βούλομαι. πιεῖν, ἀπαρέμφατ. ἀριστ. β' τοῦ πίνω. ἀπεπνίγετο, παρατατ. τοῦ ἀπο-πνίγομαι. ἐπί, πρόθεσις. καθεζούμενόν, μετοχ. τοῦ καθέζομαι. εῖδεν, δριστ. ἀριστ. β' τοῦ δράω-ῶ. αὔτόν, ἀγιωνυμία, κόψιασα, μετοχ. ἀριστ. τοῦ κόπτω. φύλλων, οὐσιαστ. β' κλίσεως, ἐνῷ φύλλων=φυλή, γένος. ἔριψεν, δριστ. ἀριστ. τοῦ ωπτῶ. ἐφ', πρόθεσις=ἐπὶ. οὖ, γενικὴ ἀρσενικ. ἀναφορικῆς ἀντωνυμίας, ὅς, ᾧ, ὁ. ἐπιβάς, μετοχ. ἀριστ. β' τοῦ ἐπι-βαλν (ἐπέβην). ἐδώθη, ἀριστ. τοῦ σφέζομαι. τις, ἀγιωνυμ. ἀριστος=τις, τι, λέξις ἐγκλινομένη. ίξεύων, μετοχ. τοῦ ίξεύων. δυλλαβεῖν, ἀπαρέμφ. ἀριστ. β' τοῦ συν-λαμβάνω (συν-έλαβε). ἐβουλήθη, παθητ. ἀριστ. τοῦ βούλομαι. ίδων, μετοχ. ἀριστ. β' τοῦ δράω-ῶ - εἰδον. ἔδακε, ἀριστος α' τοῦ δάκνω. πόδα, οὐσιαστ. κλίσ. γ', ἡ ὀνομαστ.=ὁ πούς. ἀλγήδας, μετοχ. ἀριστ. τοῦ ἀλγέω-ῶ. βαλῶν, μετοχ. ἀριστ. τοῦ βάλλω. ίξευτικούς, ἐπίθετον τρικατάληκτον. ἐποίησεν, ἀριστ. τοῦ ποιῶ. φυγεῖν, ἀπαρέμφ. ἀριστ. β' (ἔφυγον), τοῦ φεύγω.

ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ. Ὁ μύρμηξ εἶναι ἔντομον, ἡ δὲ περιστερὰ πηγηόν. Ἰξὸς δὲ φυτὸν παράσιτον ἐν τοῦ δποίον συλλέγεται κολλητικῇ ὑλῃ τὴν δποίαν κερησιμοποιοῦντος πρὸς σύλληψιν τῶν πηγῶν¹ οἱ μεταχειριζόμενοι πρὸς τοῦτο ταύτην λέγονται ίξενται. κοινῶς λέγονται ἕξβεργα.

ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΑ. πηγὴ=φρέαρ. βουλόμενος πιεῖν=θέλων νὰ πίη. κόψιασα=ἀφοῦ ἔκοψε. ἐφ' οὖ=ἐπὶ τοῦ δποίον. ίξεύων=ἐνῷ ἐσταυτε τὰ ἕξβεργα. ἔδακε=ἔδαγκασε. ἀλγήδας=πονέσας. βαλῶν=ρίψας. ἐποίησε φυγεῖν=ἔκαμψε νὰ φύγῃ ἡ περιστερὰ ἐν τοῦ κρότου τῶν καλάμων.

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ. Τὸν μύρμηκα ἔσωσεν ἡ περιστερὰ καὶ τὴν περιστερὰν ὁ μύρμηξ.

ΔΙΔΑΓΜΑ. Νὰ εἴσαι εὐεργετικός.

ΣΟΦΙΑ ΛΑΟΥ. «Κάμε τὸ καλὸν καὶ φίλον τὸ στὸ γναλό».

ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΣΙΣ. Πηρή, καθέξομαι, ιέσευτής, δάκνω, ἔδακον, βούλομαι.

22. Λύκος καὶ Ἐρωδιός.

ΛΕΞΙΘΕΤΗΣΙΣ. Λύκος περιήει ζητῶν τὸν ιασόμενον, καταπιῶν ὁστοῦν. Παρεκάλει δὲ (ὁ λύκος) ἐρωδιὸν ἔξελειν ἐπὶ μισθῷ τὸ ὁστοῦν τοῦτο, περιτυχῶν ἐρωδιῷ· καὶ ἐκεῖνος ἔξεσπασε τὸ ὁστοῦν εἰσαγαγών τὴν κεφαλὴν ἐστοῦν εἰς τὸν φάρυγγα αὐτοῦ (τοῦ λύκου) καὶ ἔξήτει τὸν ὄμολογηθέντα μισθόν· ὃ δὲ λύκος γελάσας καὶ δείξας (αὐτῷ) τοὺς ὀδόντας ἔφη «ἀρκεῖ σοι καὶ τὸ ἔξελειν (τὸ) μόνον τὴν κεφαλὴν σώμαν».

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ. καταπιῶν, μετοχ., ἀορίστ., β' τοῦ κατα-πίνω. ὁστοῦν, οὐσιαστ., συνηρημένον β' κλίσ.=δοτέον-οῦν. περιήει, παρατατ., τοῦ περι-έρχομαι (εἰμι). ζητῶν, μετοχ., τοῦ ζητῶ. ιαδόμενον, μετοχ., μέλλοντος τοῦ ίασμαί διμαι. περιτυχών, μετοχ., ἀορίστου β' τοῦ περι-τυγχάνω. παρεκάλει, παρατατ., τοῦ παρα-καλέω-ῶ. ἐπί, πρόθεσις. ἔξελεῖν, ἀπαρέμφ. ἀορίστ., β', τοῦ ἔξ-αιρέω-ῶ(ἔξειλον). κάκεῖνος=καὶ ἐκεῖνος (κεᾶσις). εἰδαγαγών, μετοχ., ἀορίστ., β' τοῦ εἰσ-άγω.-εἰσήγαγον. ξαυτοῦ, ἀντωνυμ. αὐτοπαθής, ἀνεν δυομαστικής. φάρυγγα, οὐσιαστ. γ' κλίσ.=δ φάρυγξ. αύτοῦ, ἀντωνυμία ὄμιστική. ἔξεπασδε, ἀδοιστ., τοῦ ἐκ-σπάω-ῶ. ὄμολογηθέντα, μετοχ., παθητικοῦ ἀορίστου τοῦ ὄμολογεω-ῶ. ἔξητει, παρατατ., τοῦ ἔξ-αιτέω-ῶ. γελάδας, μετοχὴ ἀορίστ., τοῦ γελάω-ῶ. δδόντας, οὐσιαστ. γ' κλίσ.=δ δδόντς. δείξας, μετοχὴ ἀορίστ., τοῦ δείκνυμι. ἀρκεῖ, δριστικὴ τοῦ ἀρκέω-ῶ. δοι, δοτικὴ προσωπικῆς ἀντωνυμ. (ἔγκλισις τόγου). δώμαν, ἐπίθετον ἀνώμαλον εἰς -ος. ἔξελεῖν, ἀορίστ., β', τοῦ ἔξ-αιρέω-ῶ.

ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ. Ἐρωδιός=ὅργεον, κοινῶς ρωδιός ἢ «ψαροφάγος» (ag-dea), ἔχει μαρδὸν λαμπὸν καὶ διὰ τοῦτο δ λύκος τὸν ἐκάλεσε νὰ ἔξαγάγῃ τὸ δοτοῦν ἐκ τοῦ φάρυγγός του, δηλαδὴ τοῦ οωλήνος διὰ τοῦ ὅποιου ἐκ τοῦ στόματος κατέρχονται αἱ τροφαὶ εἰς τὸν στόμαχον.

ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΑ. περιήει = περιήρχετο. ζητῶν = καὶ ἔξήτει. ιαδόμενον = νὰ τὸν ιατρεύσῃ. ἐπὶ μισθῷ = ἐπὶ πληρωμῇ. ἔξελεῖν = νὰ ἔξαγάγῃ. ὄμολογηθέντα = τὴν συμφωνηθέσαν πληρωμήν. ἀρκεῖ δοι = οοδε εἴνε ἀρκετόγ, νὰ είσαι εὐχαριστημένος. ἔξελεῖν = δοι ἔξήγαγες.

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ. 'Ο λύκος ιατρεύθη ἀπὸ τὸν ἐρωδιόν, ἀλλὰ δὲν τῷ ἐπλήρωσε τὸν κόπον του· τῷ εἶπε δὲ νὰ είνε εὐχαριστημένος διότι ἔσωσε τὴν κεφαλὴν του ἐκ τοῦ στόματός του.

ΔΙΔΑΓΜΑ. 'Η συραλλαγὴ μὲ τὸν κακοὺς εἴνε ἐπικληδυνον πρᾶγμα.

ΣΟΦΙΑ ΛΑΟΥ. «Ἀπὸ κακὸν χρεωφελέτη, καὶ σοκκὶ ἄχυρα».

ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΣΙΣ. ὁστοῦν, περιτυγχάνω, ἔξαιρω, φάρυγξ, ἰῶμα, ὄμολογῶ.

23. Γεωργὸς καὶ Πεδαργός.

ΛΕΞΙΘΕΤΗΣΙΣ. Γεωργὸς ἔστησε παγίδας ἐν ἀγρῷ· συνέλαθε δὲ καὶ πελαργὸν σὺν αὐτοῖς (γερανοῖς), θηρεύσας γερανοὺς τοὺς διαφθείροντας τὸν σπόρον· ὁ δὲ (πελαργὸς) χωλεύων ἵκέτευεν αὐτὸν ἀπολύσαι λέγων· «οὐ γάρ εἰμι γερανός· εἰμὶ πελαργός, ζῶν εὐσεβέστατον, δις τιμῶ τὸν πατέρα καὶ θεραπεύω (τοῦτον).» Ιδὲ ὡς οὐχ ὅμοιόν (ἔστι) τὸ χρῶμα· ὁ δὲ εἶπεν· «οὐ γιγνώσκω τί λέγεις· ἔγὼ ἀποκτενῶ σὲ μετὰ τούτων σὺν οἷς ἔλαθον (ἔγὼ) σέ.

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ. παγίδας, οὐσιαστ. γ' ἀλλ. παγίς-ιδος. **ἕστησε**, ἀδριστ. τοῦ ἕστημι. θηρεύσας, μετοχ. ἀριστ. τοῦ θηρεύω. διαφθείροντας, μετοχὴ ἐνεστ. τοῦ διαφθείρω. δινέδαθε, ἀδριστ. β' τοῦ συν-λαμβάνω, (συνέλαβον). χωλεύων, μετοχὴ ἐνεστ. τοῦ χωλεύω. **ἵκέτευεν**, παρατ. τοῦ ἵκετεύω. **ἀπολύδαι**, ἀπαρεμφάτ. ἀδριστος τοῦ ἀπο-λύω, ἐνῷ **ἀπολύδαι** εἴνε εὐηπική. λέγων, μετοχὴ τοῦ λέγω. εἰμὶ, φῆμα ἐγκλίσ. δριστ. τοῦ εἰμι. εὐδέδετατον, ἐπίθετ. διπρόθετικοῦ βαθμοῦ τοῦ δικαταλίκτου εὐσεβῆς, δις, ἀγαφ. ἀντωνυμίας, ἥ, δ. **τιμῶ**, δριστ. ἐνεστῶτ. **πατέρα**, οὐσιαστ. γ' ἀλλ. διατήρ. θεραπεύω, δριστ. ἐνεστῶτ. **ἰδέ**, ἐπίρρ. δειξεως. τὸ χρῶμα, οὐσιαστ. γ' ἀλλ. χρῶμα-ατος. ώς, σύνδεσμ. εἰδικός. οὐκ, ἐπίρρημα ἀρνήσεως. (οὐ, οὐκ, οὐκ) ἀτονος λέξις. **ὅμοιον**, ἐπίθετ. τρικατάληπτ. τί, ἀντωνυμ. ἀδριστ. ἐνῷ **τί**, ἐρωτηματική. ἔγω-θεξ, ἀντωνυμ. προσωπική. οἷς, ἀντωνυμ. ἀναφορ. δοτικῆς ἀριστ. **ἔλαθον**, δριστ. ἀριστ. **ἔλαπτεν**. β' τοῦ λαμβάνω-ἔλαβον. **μετὰ**, πρόθεσις. **ἀποκτενῶ**, δριστικ. μέλλοντος τοῦ ἀπο-κτείνω.

ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ. Ὁ γεωργὸς καλλιεργεῖ τὴν γῆν· μερικὰ πιηγὰ τρόγονυστ τὸς σπόρους· τοιοῦτος εἶναι ὁ γερανός, δοτις ἔχει λαιμὸν καὶ γάμφος μακρὸν (κορέλαι κοινῶς) καὶ εἶναι πτηνὸν ἀποδημικόν· ὀσαντώς καὶ διπλαργός (λιθένι κοινῶς), δοτις δὲν βλάπτει τοὺς ἀγρούς, καὶ εἶναι φιλόστορογον ζῷον καὶ ἄγρον.

ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΑ. παγίς, δρογανον πρὸς οὐλληψιν τῶν ἀγροῶν ζῷων. διαφθείροντας = βλάπτοντας. χωλεύων = ἀφοῦ ἔγεινες χωλὸς ἐκ τῆς παγίδος. **ἵκέτευε**=παρεκάλει. οὐκ εἰμὶ=δεν εἰμαι. δις=δ ὄποιος. θεραπεύω=περιποιοῦμαι. οὐ γιγνώσκω=δεν γνωρίζω. δινός οἷς=μετὰ τούτων μετὰ τῶν δοτιῶν. **ἀποκτενῶ**=θά φονεύσω.

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ. Ὁ Γεωργὸς μετὰ τῶν βλαβερῶν γερανῶν φονεύει καὶ τὸν εὐσεβῆ καὶ ἀβλαβῆ πελαργόν.

ΔΙΔΑΓΜΑ. Μή βλάπτε τοὺς ἀθώους.

ΣΟΦΙΑ ΛΑΟΥ. «Κοντὰ στὰ ἔηρά (ξύλα) καλονται καὶ τὰ χλωρά.»

ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΣΙΣ. Γερανός, πελαργός, χωλεύω, εὐσεβῆς, ἀποκτείνω, σὺν οἷς.

24. Ἐλ. π. i. c.

ΛΕΞΙΘΕΤΗΣΙΣ. Ζεὺς ἀφῆκε τὰ ἀγαθὰ πάντα παρ' ἀνθρώπῳ τινὶ συγχείσας πάντα ἐν πίθῳ. Ὁ ἀνθρωπός δὲ λίγνος (ῶν) ἐκίνησε τὸ πῶμα θέλων

ειδέναι τί ἐστιν ἐν αὐτῷ (τῷ πίθῳ), ἀπέπτη δὲ πάντα (τὰ ἄγαθά) (σύνταξις Απτική), πρὸς τοὺς θεούς ἔμεινε δὲ μόνη ἡ ἐλπίς, ἵνα (ταύτην δὲ) κατέλαβε τὸ πῶμα (τοῦ πίθου) τεθέν αὐθις. Διὸ ἐλπὶς μόνη σύνεστιν ἀνθρώποις, ὑπισχνουμένη δώσειν (αὐτοῖς) ἔκαστον τῶν ἄγαθῶν, τῶν πεφευγότων ἡμᾶς.

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ. ἙΩ.ΠΙ.Σ, οὐσιαστ. γ' κλίσ. -ιδος. τὸ ἄγαθὸν (κρᾶσις), ἀγαθός, ἀμεινων (συγκριτ.) ἀριστος (ὑπερθετ.). δυγκλείδας, μετοχ. ἀριστ. τοῦ συν-κλειώ. ἀφῆκε, ἀριστ. τοῦ ἀρ (ἀπὸ)-ῆμι. τινί, ἀτωνυμία ἀριστ. τίς-τι. θίγνος, ἐπίθετ. καὶ λύχνος, οὐσ. εἰδέναι, ἀπαρέμ. τοῦ οἴδα. θέλων, μετοχ. τοῦ θέλω καὶ ἔθέλω. ἔστι, γ' ἐνικ. τοῦ εἰμι, ἐγῷ τοῦ εἴμι=εῖσι. πῶμα, οὐσ. γ' κλίσ. ἀπέπτη, δριστ. ἀριστ. β' τοῦ ἀπὸ-ῆπταμαι. ἔμεινε, ἀριστ. τοῦ μένω. ἦν, αἰτιατικὴ θῆλυς. τῆς ἀτωνυμ. δς, ἥ, δ, ἐγῷ τὸ ἦν παρατατ. τοῦ εἰμι. κατέλαβε, ἀριστος τοῦ καταλαμβάνω. τεθέν, μετοχὴ παθητικ. ἀριστ. τοῦ τίθημι. Διό, σύνδεσμ. συμπερασματικός. δύνεστιν=οὐρέστι. ὑπισχνουμένη, μετοχὴ τοῦ ὑπο-ισχνέομαι-οῦμαι. ἔκαστον. ἀτωνυμία ἐπιμεριστική. πεφευγότων, μετοχ. παρακειμ. τοῦ φεύγω-φέφευγα-πέφευγα. δώδειν, ἀπαρεμφ. μέλλ. τοῦ δίδωμι.

ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ. Ὁ Ζεὺς πατήρ ἀνδρῶν καὶ θεῶν, ἔδωκε πρὸς τοὺς ἀνθρώπους τὰ ἀγαθά· κατέφει δὲ μὲν τὸν Οὐρανόν, δὲ δὲ τὸν Ὄλυμπον.

ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΑ. δυγκλείδας=ἀφοῦ ἐρέκλεισε. ἀφῆκε=ἐπέτρεψεν εἰς τηνά ἀνθρωπον λίχνος=λιχούδης, λίξης, ἐνῷ λύχνος εἶναι τὸ λυχάρι. εἰδέναι=νὰ γνωρίσῃ. τὸ ἔστι=τὸ ὑπάρχει. πῶμα=κάλυμμα, κούπωμα, ἐνῷ πόμα εἶναι τὸ ποτόγ. ἀπέπτη=ἐπέταξαν. τεθέν=ἀφοῦ ἔτεθη. δύνεστι=συγνάρχει. ὑπισχνουμένη=παρέχει τὴν ὑπόσχεσιν. δώδειν=ὅτι θὰ δώσῃ. πεφευγότων=ἅπτα ἔχουσι ἔφεύγει.

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ. Ὁ Ζεὺς ἔδωκεν ὅλα τὰ ἀγαθά, ἀλλ' ὁ ἀνθρωπος ἐκ τῆς ἀγονίστας τον τὰ ἔχασε καὶ τῷ ἔμεινε μόνον ἡ ἐλπίς. Καὶ ὁ θεὸς τῶν Χριστιανῶν ἔδωκε τὸν Παραδεισον ἐν φόρῳ τὸ ἀγαθά, ἀλλ' οἱ Πρωτόπλαστοι διὰ τὴν ἀμαρτίαν τῆς παρακοῆς ἀπώλεσαν αὐτὸν καὶ ὡς ἐλπὶς ἔμεινεν εἰς αὐτοὺς ἡ ὑπόσχεσις τοῦ Θεοῦ «ὅτι τὸ οπέρωμα τῆς γυναικὸς θὰ συντρίψῃ τὴν κεφαλὴν τοῦ ὄφεως».

ΔΙΔΑΓΜΑ. Ἡ ἄκρα φιλοπεριεργία εἶναι βλαβερώτατον.

ΣΟΦΙΑ ΛΑΟΥ. «Σιὸ δύστυχο τὸν ἀνθρωπο ψὰ παρηγορῇ ἀπόμεινεν ἡ Ἐλπίδα». καὶ «πάντα πάντας καὶ δὲ κάνεις».

ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΣΙΣ. λίχνος, λύχνος, πῶμα, πόμα, ἀπέπτη, σύνεστιν, ὑπισχνοῦμαι.

25. Αἰθίοψ.

ΛΕΞΙΘΕΤΗΣΙΣ. Ωγήσατό τις αἰθίοπα, δοκῶν εἶναι (τὸν αἰθίοπα) τοιοῦτον ἀμελείᾳ (δι: ἀμέλειαν) τοῦ ἔχοντος αὐτὸν πρότερον. Καὶ παραλαβὼν οἰκαδε προσῆγε μὲν αὐτῷ πάντα τὰ ρύματα, ἐπειράζτο δὲ φαιδρύνειν αὐτὸν

πᾶσι λουτροῖς. Καὶ οὐχ ἔσχε μὲν μεταβαλεῖν τὸ χρῶμα, παρεσκεύασε δὲ (αὐτῷ) νοσεῖν τῷ πονεῖν (διὰ τοῦ πόνου).

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ. **Αἰθίοψ**, οὐσιαστ. **κῆλις.** γ'. **φωνήδατο**, ἀδριστ. τοῦ ὀγρέομαι-οῦμαι-ἐω(ὁ)νησάμην, ἀλλὰ καὶ ἐποιάμην. **τοιοῦτον**, ουσχετικὴ δεικτικὴ ἀγγωνυμία. **εἶναι**, ἀπαρέμφ. τοῦ εἰμί, ἐνῷ **εἶναι** τοῦ ἵημι. **δοκῶν**, μετοχὴ τοῦ δοκῶ καὶ δοκεῖ. **πρότερον**, ἐπίστρημα χρόνου. **ἔχοντος**, μετοχ. τοῦ ἔχω. **παραδανῶν**, μετοχὴ ἀορίστ. β' τοῦ παρα-λαμβάνω-ἔλαβον. **οἴκαδε**, ἐπιρρημ. τόπου. **πάντα**, =πᾶς, πᾶσα, πᾶν. **προσῆγε**, παρατατ. τοῦ προσ-άγω. **ρύματα**, οὐσιαστ. **κῆλις.** γ', ρύμμα-ατος. **ἐπειρᾶτο**, παρατατ. τοῦ πειράματο-ῶμαι. **φαιδρύνειν**, ἀπαρέμφ. τοῦ φαιδρύνω (φαιδρός). **μεταβαλεῖν**, ἀπαρέμφατον ἀορίστ. β' τοῦ μετα-βάλλω. **ἔδξε**, ἀόριστ. β' τοῦ ἔχω-ἔσχον. **νοσεῖν**, **πονεῖν**, ἀπαρέμφ. τοῦ νοσέω-ῶ καὶ πονέω-πονῶ. **παρεδκεύασεν**, ἀδριστ. τοῦ παρε-σκευάζω.

ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ. Ὁ αἰθίοψ ἔχει ἀπὸ κατασκευῆς χρῶμα μέλαν καὶ ἀνήκει εἰς τὴν Αἰθιοπικὴν φυλήν· κυριώτεραι φυλαὶ είναι πέντε· Κανκασία, Μογγολική, Αἰθιοπική, Ἀμερικανική καὶ Μαλαϊκή.

ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΑ. **φωνήδατο**=ἡγόρασε. **δοκῶν**=ἐπειδή ἐνόμιζεν. **ἀμελεία**=διν' ἀμέλειαν. **οἴκαδε**=κατ' οἶκον. **προσῆγε** τὰ **ρύματα**=ἔβαλεν εἰς ἐνέργειαν ὅτα τὰ καθαρίζοντα τὰς ἀκαθαρσίας (ρύπους) μέσα, ώς π. χ. δ σάπων. **ἐπειρᾶτο**=προσεπάθει. **φαιδρύνειν**=καθαρίζειν. **οὐκ** **ἔδξε**=δὲν ἔδυνήθη. **νοσεῖν**=γὰ ἀσθενήσῃ. **τῷ πονεῖν**=μὲ τοὺς ἐκ τῆς τριβῆς πόνους.

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ. Τὸ χρῶμα τοῦ αἰθίοπος μὲ δλα τὰ μέσα δὲν μεταβάλλεται· πᾶσα προσπάθεια ἀπέβη ματαία.

ΔΙΔΑΓΜΑ. Εἶναι ἀδύνατον νὰ μεταβάλωμεν τὴν φύσιν.

ΣΟΦΙΑ ΛΑΟΥ. «Οσῳ θέλεις βρόγτα στοῦ κουφοῦ τὴν πόρταν καὶ, «τὸν ἀράπη καὶ ἄντες τὸ σαποῦντι χάρεις».

ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΣΙΣ. **ωνοῦμαι**, αἰθίοψ, οἴκαδε, πειρῶμαι, φαιδρύνω, νοσῶ, πονῶ.

26. Λέων καὶ Βάτραχος.

ΛΕΞΙΘΕΤΗΣΙΣ. Λέων ἐπειτράψη ποτὲ πρὸς τὴν φωνὴν βατράχου βοῶντος μέγα, οἰόμενος εἶναι ζῷόν τι μέγα. Προσελθὼν δὲ (ὁ λέων) κατεπάτησεν αὐτὸν προσμείνας μικρόν, ὡς εἶδεν αὐτὸν προελθόντα τῆς λίμνης.

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ. **Λέων**, οὐσιαστ. γ' **κῆλις.** **άκούνδας**, μετοχὴ ἀορίστου τοῦ ἀκούντος. **ποτέ**, ἐπίστρημα χρόνου. **μέγα**, ἐπίθετ. τρικατάλ. μέγας, μεγάλη, μέγα (συγκριτ. μείζων, ὑπερθετ. μέγιστος). **βοῶντος**, μετοχ. τοῦ βοάω-ῶ. **ἐπειράφη**, παθ. ἀόριστ. τοῦ ἐπι-σιρέφομαι. **οἰόμενος**, μετοχ. τοῦ οἰομαι (ἀποθετικόν). **τι**, ἀγγωνυμία ἀορίστ. **εἶναι**, ἀπαρέμφ. τοῦ εἰμί, **εἶναι** ἀορίστ. τοῦ ἵημι. **προσεύνιας**, μετοχ. τοῦ προσμένω-ἔμεινα. **μικρόν**, ἐπίθετ. τρικατάλ.

παραθετικὰ ἐλάσσων, ἐλάχιστος. **ώς**, ἐπίρρημα χρόνου. **εἰδεν**, ἀόριστος β' τοῦ δράω-ῶ. **προελθόντα**, μετοχὴ ἀօριστ Β' τοῦ ἔρχομαι, είμι. **κατεπάτησε**, ἀόριστ. τοῦ κατα-πατέω-ῶ.

ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ. 'Ο λέων εἶναι ὁ βασιλεὺς τῶν τετραπόδων, σαρκοφάγον' δέ **βάτραχος**, εἶναι ἑρπετὸν ἀμφίβιον.

ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΑ. **ἀκούδας**=ὅτε ἡκουσε. **βοῶντος**=ὅτι ἐκραγαῖε. **ἐπε-δράψη**=ἔγραψεν δπτω τὰ ἰδή πρὸς τὸ μέρος τῆς φωνῆς. **οἰόμενος**=γομίζων. **μικρὸν**=ἐπ' ὀλίγον. **ώς**=καθώς, ὅτε. **προελθόντα**=ὅτε προεχώρησεν ἔξω τῆς λίμνης. **προδελθόν**=πλησίασας.

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ. 'Η φωνὴ τοῦ βατράχου ἐφόβισε τὸν λέοντα.

ΔΙΔΑΓΜΑ. Αἱ φωναὶ δὲν ἔχουσιν ἀξιαρ, ἐὰν δὲν ουνοδεύωνται καὶ ὑπὸ τῶν ἔργων.

ΣΟΦΙΑ ΛΑΟΥ. «Θεωρία Ἐπισκόπου καὶ καρδία μηλωνᾶ».

ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΣΙΣ. ἐπεστράφη, οἰόμενος, μικρόν, βάτραχος, ὡς εἰδεν.

27. Ὁρνις χρυσοτόκος.

ΛΕΞΙΘΕΤΗΣΙΣ. 'Ανθρωπός τις εἶχεν ὅρνιν τίκτουσαν ὡς χρυσᾶ. 'Απέκτεινεν οὖν ταῦτην νομίσας εἶναι ὄγκον χρυσίου ἔνδον αὐτῆς, ἀλλ' εὗρεν ὅμοιαν ταῖς λοιπαῖς ὄρνισιν. Οὕτω δὲ ἐστερήθη καὶ τοῦ μικροῦ ἐλπίσας εὑρήσειν πλούτον ἀθρόον.

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ. **εἴχε**, παρατατ. τοῦ ἔχω. **ὅρνιν**, οὐσιαστ. **κλισ.** γ', **δρυ-ιθός**. **χρυσᾶ**, ἐπίθετ. τρικατάληκτ. χρύσεος-χρυσοῦς (χρυσός, χρυσίον=οὐσιαστικόν). **τίκτουσαν**, μετοχ. τοῦ τίκτω. **νομίσας**, μετοχ. ἀορ. τοῦ νομίζω. **οὖν**, σύνδεσμ. συλλογιστικός. **ἔνδον**, ἐπίρρημα τόπου. **εἶναι**, ἀπαρέμφατ. τοῦ εἴμι. **ἀπέκτεινε**, ἀόριστ. τοῦ ἀποκτένω. **ταύτην**, ἀντωνυμ. δεικτική=οὖτος, αὐτῆ, τοῦτο. **ἄλλα**=ἄλλα, σύνδεσμ. ἀντιδειτικός, ἐνῷ ἄλλ=ἄλλο. **εὔρεν**, ἀόριστ. β' τοῦ εὑρίσκω. **ὄγοίαν**, ἐπίθετ. τρικατάληκτον. **ὅρνιδι**, διομαστική ἥ ὄρνις. **οὔτω**, ἐπίρρημα τρόπου. **ἐλπίδας**, μετοχ. ἀօριστ. τοῦ ἐλπίζω. **ἀθρόον**, ἐπίθετον τρικατάληκτ. **εὐρήσειν**, ἀπαρέμφ. μέλλοντος τοῦ εὑρίσκω. **μικροῦ**, ἐπίθετ, τρικατάλ. μικρός, ἀ, ὀν. **ἐστερήθη**, παθητ. ἀόριστ. τοῦ στεροῦμαι.

ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ. 'Η ὄρνις εἶναι ζῷον οἰκόσιτον, φοτόκον, τὰ γεογγά του λέγονται γεοσσοί.

ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΑ. **τίκτουσαν**=γεννῶσαν. **ἀπέκτεινεν**=ἐφόρευσεν. **ἔνδον**=ἐντός. **ἐλπίδας**=ἐπειδὴ ἥλπισεν. **ἀθρόον**=συγηθοισμένον, ἄφθονον. **μικροῦ**=ὀλίγον. **εὐρήσειν**=ὅτι θὰ εὕρῃ.

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ. 'Ο ἄνθρωπος ἐκ τῆς πλεονεξίας του ἐφόρευσε τὴν χρυσοτόκον ὄργια.

ΔΙΔΑΓΜΑ. 'Απόφευγε τὴν πλεονεξίαν.

ΣΟΦΙΑ ΛΑΟΥ. «Οπου γυρεύει τὰ πολλὰ, κάνει καὶ τὰ 'λιγα». **ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΣΙΣ.** "Ορνις, φόγ, ἀποκτείνω, ἀθρόος, ἔνδον.

28. Μύες καὶ Γαλαῖ.

ΛΕΞΙΘΕΤΗΣΙΣ. Πόλεμος ἦν μυτὶ καὶ γαλαῖς· οἱ μύες δὲ ὑπέλαθον πάσχειν τοῦτο (τὸ ἡττᾶσθαι) δι' ἀναρχίαν ἡττώμενοι ἀστὶ· οὐδὲ εἴλοντό τινας ἔστων στρατηγούς· οἱ συνῆψαν ἐαυτοῖς κέρατα ποιήσαντες, βουλόμενοι εἶναι ἐπισημότεροι τῶν ἄλλων. Ἀλλὰ μὴν οἱ μὲν ἄλλοι πάντες εἰσέδυνον φρέσιας, τῆς μάχης γενομένης καὶ ἡττηθέντων τῶν μυῶν αὖθις, οἱ δὲ στρατηγοὶ αἰρούμενοι ὑπὸ τῶν γαλῶν κατησθίοντο, οὐ δυνάμενοι εἰσελθεῖν διὰ τὰ κέρατα.

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ. Μύες, οὐσιαστ. γ' κλίσ. ὁ μῆν. γαλαῖς, οὐσιαστ. κλίσ. α', ουρηρημένον. ἥν, παρατατ. τοῦ εἰμι. ἀσί, ἐπίφρομα χούρον. ἡττώμενοι, μετοχ. τοῦ ἡττάμαι· ὅμαι, τὸ ἐνεργητικ. νικάω-σ. ὑπέλαθον, ἀσριστ, β' τοῦ ὑπολαμβάνω. δι'= διά, πρόθεσις, ἐνῷ Δι'= Δια, δύ'= δύο, δεῖ= πρέπει καὶ δὶ= βεβαίωσ. πάχειν, ἀπαρεμφ. τοῦ πάσχω. αἰρούμενος, μετοχὴ τοῦ αἰρέομαι· ὅμαι. τινας, ἀντωνυμ. ἀσριστ. ἐαυτῶν, ἀντων. αὐτοπαθής. εἰδοντο, ἀσριστ. β' τοῦ αἰροῦμαι. βουλόμενοι, μετοχὴ τοῦ ἀποθετικοῦ βούλομαι. ἐπιδημότεροι, ἐπίθετ. συγκριτικ. ἄλλων, ἀντωνυμ. ἐπιμεριστ. ἀσριστ. κέρατα, οὐσιαστικ. γ' κλίσ. κέρας-ατος,-ως, κέρα, ποιηδαντες, μετ. ἀσριστον τοῦ ποιῶ. ἐαυτοῖς, ἀντων. αὐτοπαθ. δυνῆψαν, ἀσριστ. τοῦ συνάπτω. γενούμενης, μετοχὴ ἀσριστ. τοῦ γέγραμα. ὅρδιως, ἐπίφρομα τρόπον. εἰσέδυνον, παρατατ. τοῦ εἰσ-δύνω καὶ δύω. οὐ, ἐπίφρ. ἀργήσεως. δυνάμενοι, μετοχὴ τοῦ δύναμαι. εἰσελθεῖν, ἀπαρέμφατ. τοῦ ἀσριστ. τοῦ εἰσ-έρχομαι, εἰσ-εἰμι. κατοδήιοντο, παρατατ. τοῦ κατ-έσθιω.

ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΑ. πόλεμος ἥν=ἐπολέμουν. ἀστὶ=πάντοτε. μύες=ποντικοί. γαλαῖ=γάται. ἡττώμενοι= νικώμενοι. ὑπέλαθον= ἐνόμισαν. δι'= ἀναρχίαν=δι' ἔλλειψιν ἀρχηγῶν. εἰδοντο=εἴδεξαν. ἐπιδημότεροι=νὰ διακρίνωνται. δυνῆψαν ἐαυτοῖς= προσέθηκαν εἰς τὸν ἐαυτόν των. αὔθις= πάλιν. ὅρδιως=εὐκόλως. εἰσέδυνον=ετρύπωταν. οὐ δυνάμενοι εἰσελθεῖν=επειδὴ δὲν ἡδύναντο νά εἰσέλθωσι. κατοδήιοντο=κατετρώγοντο.

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ. Οἱ ἐκλεχθέντες στρατηγοὶ τῶν ποντικῶν συνελήφθησαν ὑπὸ τῶν γαλῶν διότι ἐξ ὑπερηφανίας ἔθηκαν οὗτοι εἰς τὰς κεφαλάς των κέρατα.

ΔΙΔΑΓΜΑ. Τὰ πρόσθετα πρόγματα εἶγαι ἐπικινδυνα· ἀπόφευγε τὴν ὑπερηφανίαν.

ΣΟΦΙΑ ΛΑΟΥ. «Ἡ καλὴ φορεοῦλα θέλει καὶ ταιριασμένο μποῦ».

ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΣΙΣ. Μύες, γαλῆ, ἀναρχία, αἰροῦμαι, ἡττήθη, φρέσιας, κατεσθίω, αὖθις.

29. Αἴξ καὶ Αἰπόλος.

ΛΕΞΙΘΕΤΗΣΙΣ. Αἰπόλος ἐπειρᾶτο αἴγα ἀποστᾶσαν ἀγέλης ἐπανάγειν πρὸς

τὰς λοιπάς. Ἐδεῖτο δὲ (οὗτος) αὐτῆς μὴ κατειπεῖν τῷ δεσπότῃ (τοῦτο), βα-
λῶν λίθον καὶ τυχών τους κέρως, ὃς οὐδὲν μᾶλλον ἦνε χρώμενος φωναῖς
καὶ συριγμαῖς. Ἡ δὲ ἔφη «ὦ ἀνούστατε (τῶν) αἰπόλων κεκράξεται τὸ κέρας
καὶ ἂν ἐγὼ σιωπήσω».

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ. Αἴγα, οὐλσ. γ'. ἀποδτᾶδαν, μετοχ. ἀορίστ. β' τοῦ ἀπο-
ιστημι. ἐπανάγειν, ἀπαρέμφατ. τοῦ ἐπὶ-ἀγὰ-ἄγω. ἐπειράτο, παρατατικὸς τοῦ
πειράσματος. πρόδε, πρόθεσις. ως, ἐπιρρημα τρόπου. φωναῖς, οὐσιαστικὸν
ηλσ. α'. χρώμενος, μετοχὴ τοῦ χράσματος. ύπλων, ἐπιρρημα συγκρι-
τικὸν μάλα, μᾶλλον, μάλιστα. ἔννυεν, παρατατ. τοῦ ἄννυ. βαλῶν, μετοχ. ἀο-
ρίστου τοῦ βάλλω. κέρως, γενικ. τοῦ κέρατος καὶ κέρασ-ως. τυχῶν, με-
τοχὴ ἀορ. β' τοῦ τυγχάνω-ἔτυχον. ἐδεῖτο, παρατατ. τοῦ δέοματος. κατειπεῖν,
ἀπαρέμφ. ἀορίστ. β' τοῦ κατα-ἀγορεύω (λέγω)-εἶπον. ἀνούστατε, ἐπίθετ. ὑπερ-
θεικοῦ=ἄνους (ἀ-νοῦς), ἀνούστερος, ἀνούστατος. ἔδη, παρατατ. τοῦ φημι.
κεκράξεται, τετελεσμ. μέλλων τοῦ κράζω. ἔγω, προσωπ. ἀγων. διωπήδω,
μέλλ. τοῦ σιωπῶ. Αἰπόλος, οὐσιαστ. β' οὐλσ. (αἰξ-πολέω). καὶ ἀν=κᾶν,
ἐνῷ πάν=καὶ ἐν.

ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ Ἡ αἰξ εἶνε τετράποδον κεφασφόρον, χρήσιμον διὰ τὰς τρέ-
χας, τὸ κρέας, τὸ γάλα καὶ τὸν τυρόν ὁ δὲ αἰπόλος εἶναι ὁ βοσκὸς τῆς αἰγός.

ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΑ. αἰπόλος (αἰξ-πολέω)=γιδοβοσκός. ἀποδτᾶδαν=ἥτις
ἀπεμακρίνθη τῆς ἀγέλης. ἐπανάγειν=γὰ ἐπαγαρέομη. ἐπειράτο=προσεπάθει.
ώς=ἐπιειδή. χρώμενος=μεταχειριζόμενος. οὐδὲν ύπλων ἔννυεν=μ' ὅλα
ταῦτα οὐδὲν κατώθωντε. βαλῶν=ορήφας. λίθον=λιθάρι (ἢ λιθος=ἢ πολύτι-
μος πέτρα). τοῦ κέρως τυχῶν=ἀφοῦ ἐπέτυχεν αὐτὴν εἰς τὸ κέρατον καὶ τὸ
ἔθραυσε. ἐδεῖτο=παρεκάλει. τῷ δεσπότῃ=πρὸς τὸν κύριον τῆς ἀγέλης. ύπλ
κατειπεῖν=γὰ μὴ τὸ καταγγειλῆ. ἀνούστατε=ἀνοητότατε. κεκράξεται=
ἀφεύκτως θὰ φωνάξῃ. κᾶν=καὶ ἐάν.

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ. Ὁ αἰπόλος θραύσας τὸ κέρας τῆς αἰγός, ξῆτεν τὰ κούψη τῷ
πράγματα ἐνῷ εἶγε καταφανές.

ΔΙΔΑΓΜΑ. Ματαιοποεῖτις, ὅταν ἐπιχειρῇ γὰ σκεπάσῃ τὰ κατάδηλα καὶ κα-
θίσταται οὕτως ἀνόητος.

ΣΟΦΙΑ ΛΑΟΥ. «Δρόμος ποῦ φαίνεται κολαοῦχο (δόθηγόν) δὲν χρειάζεται.»

ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΣΙΣ. Ἀγέλη, αἰπόλος, πειρῶμα, χρῶμα, κέρας, ἀνους,
δεσπότης.

30. Κύων καὶ κρέας.

ΛΕΞΙΘΕΤΗΣΙΣ. Κύων διέθαινε ποταμὸν ἔχουσα (ἐν τῷ στόματι) κρέας.
ὑπέλαθε δὲ εἶναι ἔτεραν κύνα ἔχουσαν μεῖζον κρέας, θεασαμένη τὴν ἐαυτῆς
σκιὰν κατὰ τοῦ ὕδατος, διόπερ ὥρμησεν ὡς ἀφαιρησομένη τὸ ἔκεινης, ἀφεῖσα
τὸ ἔδιον. Συνέβη δὲ αὐτῇ στερηθῆναι ἀμφοτέρων, μὴ ἐφικομένη τοῦ μέν, διότι
μηδὲ ἦν, τοῦ δὲ (στερηθεῖσα), ὅτι (διότι) παρεσύρη ὑπὸ τοῦ ὕδατος.

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ. κύων, οὐσιαστ. κῆλος. γ'. δρομ. κύων γεν. κυνός. ὁξεύσθα, μετοχ. τοῦ φέρω, κρέας, γεν. κρέατος καὶ κρέως. διέβανε, παρατητοῦ διαβάνω, διέβην. θεαδαμίνη, μετοχ. ἀσφίστ. τρῦ θεάμαι-θμαι. ἔαυτης, ἀγτωνυμ. αὐτοπαθής. ὑδατος, ὑδωρ-ὑδατος. ὑπέχλαβεν, ἀσφίστ. β' τοῦ: ἐπολαμβάνω. **μεῖζον**, ἐπίθετ. συγκριτικόν, μέγας, μεῖζων, μέγιστος. διόπερ, σύνδεσμ. συμπλεκτικός. ἀφεῖδα, μετοχ. ἀσφίστ. β' τοῦ ἀφίημι (ἀπόλημα). **ἴδιον**, ἐπίθετ. τὸ συγκριτικόν = ἴδιαίτερος καὶ ἴδιώτερος. ὕρυπδεν, ἀσφ. τοῦ ὅρμω. ἀφαιρησούμένην, μετοχ. μέλλοντος τοῦ ἀπό-αλεροῦμαι. **δυνέβην**, ἀσφ. β' τοῦ συν-βαντει-συνέβη. **ἀμφοτέρων**, ἀγτωνυμ. ἐπίθετον, δὲν ἔχει ἐνικόν. **στερηθῆναι**, παθ. ἀσφ. τοῦ στεροῦμαι. **ἔφικουμένην**, μετοχ. ἀσφίστ. β' τοῦ ἐφικνέομαι-οῦμαι (ἐπί-ἰκνεόμαι-οῦμαι). **ὕνη**, παρατατ. τοῦ εἶμι. **ὑπό**, πρόθεσις. **παρεδύον**, παθ. ἀσφίστ. β' τοῦ παρὰ-σύνω.

ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ. κύων, ζῷον σαρκοφάγον, τετράποδον, πιστὸς φύλαξ τοῦ ποιμνίου καὶ τοῦ κυρέου του, διώκτης τῶν λαγωῶν καὶ λύκων' τὸ θῆλυ εὐφύεστερον τοῦ ἀρρενος' διαβόητοι ἡσαν αἱ Δακ ωνικαι κύνες.

ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΑ. **θεαδαμένη**=παρατηρήσασα. **κατὰ**= ἐπι. **ὑπέχλαβεν**=ἐνόμισε. **μεῖζον**=μεγαλειότερον. **ἀφεῖδα**=παρατηρήσασα. **ώς**=μὲ τὸν σκοπόν. **ἀμφοτέρων**=καὶ τῶν δύο. **ὑπὲ** **ἔφικουμένην**=ἐπειδὴ δὲν ἔφθασε, δὲν ἐπέτυχε. **παρεδύον**=παρεσύρθη.

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ. ἡ κύων ἀπατᾶται ἐκ τῆς σκιᾶς της καὶ γάνει τὸ κρέας.

ΔΙΔΑΓΜΑ. ἀπόφευγε τὴν ἀπληστίαν ὡς λλαν ἐπικινδυνον.

ΣΟΦΙΑ ΛΑΟΥ. «Τὸ πολὺ ταμάχι χαλάει τὸ στομάχι.»

ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΣΙΣ. θεῶμαι, πιρῶμαι (θέα, πεῖρα), ἀμφοτέρων, ἐφικνέομαι, ὅρμω.

31. Παιδίον καὶ λύκος.

ΛΕΞΙΘΕΤΗΣΙΣ. Παιδίον, νέμον πρόσβατα, πολλάκις ἐπικαλούμενον τοὺς ἄγρότας ἔλεγε, «Βοηθείτε δεῦρο, ἔρχεται λύκος». Οἱ ἄγρόται τρέχοντες εὑρίσκουν οὐκ ἀληθεύον τοῦτο. Μετὰ δὲ τοῦτα οὐκέτι τις ἐπίστευεν αὐτῷ προσδραμεῖν καὶ βοηθῆσαι, τοῦ λύκου προσελθόντος καὶ τοῦ παιδὸς βοῶντος. «Δεῦτε, λύκος»· ὁ δὲ λύκος διέφθειρε πᾶσαν τὴν ποίμνην φαδίως, εὗξῳν ἀδειαν.

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ. **νέμον**, μετοχ. τοῦ νέμω. **ἄγρότας**, οὐσιαστ. α' κλίσεως. **πολλάκις**, ἐπίρρημ. χρόνου. **ἐπικαλούμενον**, μετοχ. τοῦ ἐπι-καλέομαι-οῦμαι. **ἔδεγμε**, παρατατ. τοῦ λέγω. **βοηθεῖτε**, προσταχτ. τοῦ βοηθέω-ῶ. **δεῦρο**, ἐπίρρημ. τόπου. **ἔρχεται**, δριστ. τοῦ ἔρχομαι. **τρέχοντες**, μετοχ. τοῦ τρέχω. **εὑρισκον**, παρατατ. τοῦ εὑρίσκω. **ούκει**, ἐπίρρημ. ἀρνήσεως=οὐ, οὐκ, οὐχ. **ἀληθεύον**, μετοχ. τοῦ ἀληθεύω (ἀληθής). **προσδελθόντος**, μετοχ. τοῦ προσέρχομαι-προσῆλθον. **παιδός**, οὐσιαστ. γενικ. κῆλος. γ'. =παιδις-παιδός-πατέων. **βοῶντος**, μετοχ. τοῦ βοάω-ῶ. **δεῦτε**, ἐπίρρημ. παρακελευσμ. **ούκει**, ἐπίρ-

ἀργήσεως (=οὐκ-ἔτι). τις, ἀντωνυμ. ἀδριστ. τις-τι. ἐπίστευε, παρατατ. τοῦ πιστεύω. προσδόραμεῖν, ἀπαρέμφ. τοῦ προσ-τρέχω, προσ-έδραμον. εὔρων, μετοχ. ἀοριστ. β' τοῦ εὐρίσκω. ραδίως, ἐπίρρημ. τρόπου=ράδιον, ράση, ράστα. διέφθειρεν, ὄριστ. ἀοριστ. τοῦ δια-φθείρω. ἄδεια, (=ἄ-δεος=φόβος).

ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ. Τὸ παιδίον φυλάσσει τὰ πρόβατα, τὰ όποια ὁ λύκος πάντοτε ζητεῖ γὰρ ἀρπάση.

ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΑ. νέψον=ἐνῷ ἔβοσκε τὰ πρόβατα. ἀγρότας=τοὺς ἐν τοῖς ἀγροῖς κατοικοῦντας. ἐπικαλούμενον=καλοῦν εἰς βοήθειαν. βοηθεῖτε =τρέξατε εἰς βοήθειαν. δεῦρο=δῦδο. οὐκ ἀληθεύον=ὅτι δὲν ἔλεγεν ἀλήθειαν, δῆθεν=ἐψεύδετο. δεῦτε=ἔλθετε. οὐκέτι=ὅχι πλέον. προσδόραμεῖν=νὰ τρέξῃ πρὸς βοήθειαν. ἄδειαν=ἀφοβίαν, εὐκολίαν. ραδίως=εὐκόλως. ποιύννον=τὸ πολύνιον. διέφθειρε=κατέστρεψεν.

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ. Τὸ παιδίον, ὁ βοσκός ἡθέλησε γὰρ ἐμπαλεῖγε τοὺς ἀγρότας, ἀλλὰ ἔχασε τὰ πρόβατα ἄτινα ἔφαγεν ὁ λύκος.

ΔΙΔΑΓΜΑ. Τὰ ψευδολογήματα φέρουν μεγάλας βλάβας.

ΣΟΦΙΑ ΛΑΟΥ. «Ο ψεύστης καὶ ὁ κλέπτης μιὰ φόρὰ περηφοῦν»

ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΣΙΣ. νέμω, δεῦρο, δεῦτε, ἀληθεύω, ψεύδομαι βοῶ, τρέχω, ἄδεια.

32. Παιδεὶς καὶ Τύχη.

ΛΕΞΙΘΕΤΗΣΙΣ. Παιδεὶς τις ἐκοιμάτο ἐγγύς φρέατος· ἡ τύχη δὲ στᾶσα ἐπ' αὐτῷ (ἐπι-στᾶσα) ἔδρα: «Ἄνάστηθι καὶ ἀπελθε ἐντεῦθεν μήπως πέσῃς κάτω τοῦ φρέατος καὶ πάντες κατακέμψουνται ἐμὲ τὴν Τύχην».

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ. ἐγγύς, ἐπίρρημ. τόπον=ἐγγύς, ἐγγυτέρω, ἐγγυτάτω, τὸ ἀντίθετον=πόρρω. φρέατος, ἀνώμαλ. ούσιαστ. γ' κλίσ. φρέαρ-φρέατος. ἐκοιυάστο, παρατατ. τοῦ κοιμάομαι-ῶμαι. ἐπιστᾶσα, μετοχ. ἀοριστ. β' τοῦ ἐφίστημι (ἐπὶ-ἴστημι) ἐπέστη. αὐτῷ, δοτ. ἀντωνυμ.=αὐτός, ἡ, ὁ. ἔδοια, παρατατ. τοῦ βοῶ-ῶ. ἀνάστηθι, προστακτ. ἀοριστ. β' τοῦ ἀντίθετη-ἀνέστην (ἀνά-ἴστημι). ἄπελθε, προστακτ. ἀοριστ. β' τοῦ ἀπέρχομαι (ἀπὸ-εἰμι-ἄπειμι) ἀπῆλθον. ἐντεῦθεν, ἐπίρρημ. τόπον. κάτω, ἐπίρρημ. τόκον, τὸ ἀντίθετον=ἄω (κατά-κάτω, ἀνά-ἄω). πέδης, ὑποτακτ. ἀοριστ. β' τοῦ πλητω-ἔπεσον. ἔμέ, προσωπικ. ἀντωνυμ. καταμέμψωνται, μέσος ἀοριστ. β' τοῦ καταμέμφομαι, ἀποθετικόν.

ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ. Οἱ Ἀρχαῖοι εἰχον προσωποποιήση δῆκην τὴν φύσιν. Ὅθεν καὶ τὴν σύμπτωσιν. καλὴν ἡ κακήν, τὴν ἀπέδιδον εἰς τὴν θεάν Τύχην· παρέσταγον δὴ αὐτήν ὡς γυναῖκα μὲ πτέρυγας, κρατοῦσαν τὸ κέρας τῆς Ἀμαλθείας καὶ πηδάλιον, ἵσταμένην δὲ ἐπὶ τροχοῦ ἥ σφαλρας στρογγύλης· διὰ τῶν συμβόλων τούτων ὑπενθύμιζον ὅτι ἡ τύχη παρέχει τὰ δῶρα εἰς τοὺς ἀνθρώπους καὶ ὅτι αὐτῇ εἶνε ἀστατος καὶ εὐμετάβλητος, ἐν Ρώμῃ δὲ ὑπῆρχε καὶ γαὸς τῆς Τύχης.

ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΑ. ἐγγύες=πλησίον. ἐπιδεῖδα=ἀφοῦ ἦλθε καὶ ἐστάθη ἐπάνω. ἀνάστηθι=σήκω, ἐντεῦθεν=ἀπ' ἑδῶ. καταμέψυκωνται=μὲν κατηγορήσωσι, κακολογήσωσι.

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ. Όλα τὰ καλὰ ἢ κακὰ οἱ ἀνθρώποι τὰ ἀποδίδουσιν ἀβασανίστως εἰς τὴν δύναμιν τῆς τύχης, διὰ τοῦτο αὗτη ἐνταῦθα παραπονεῖται.

ΔΙΔΑΓΜΑ. Δέν γεννᾷ τὰ κακὸν ἢ τύχη, ἀλλ' ἀλλαί αἰτίαι.

ΣΟΦΙΑ ΛΑΟΥ. «Οπου ὁ φτωχός καὶ ἡ τύχη του.»

ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΣΙΣ. φρέαρ, ἐγγύς, παῖς, ἀνάστηθι, ἐντεῦθεν, μέμφομαι, βοῶ.

33. Λύκος καὶ Λέων.

ΛΕΞΙΘΕΤΗΣΙΣ. Λύκος ἐκόμιζέ ποτε πρόβατον εἰς κοίτην ἄφας αὐτὸν ἐκ ποιμνίου λέων δὲ ἀφείλετο (αὐτὸν) τὸ πρόβατον συναντήσας αὐτῷ· ὃ δὲ (λύκος) στὰς πόρρωθεν εἶπεν «ἀφείλου (σὺ) τὸ ἐμὸν ἀδίκως»· ὃ δὲ λέων γελάσας ἔφη «ἐδόθη γάρ (τοῦτο) σοὶ ὑπὸ φίλου δικαίως;»

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ. ποτέ, ἐπίρρημη, χρόνον. ἄρας, μετοχ., ἀορίστ., τοῦ αἰρω. ἔκ, πρόθεσις, ἐκόμιζε, παρατατ., τοῦ κομίζω. εἰς, πρόθεσις, δυναντήσας, μετοχ., ἀορίστ., τοῦ συν-απάρτω-συναντῶ. ἀφείλετο, μέσ. ὀδόιστ. β' τοῦ ἀφαιροῦμαι (ἀπὸ-αἰρεόμαι-οῦμαι) ἀφειλόμην. πόρρωθεν, ἐπίρρημη. τόπον. στάς, μετοχ., ἀορίστ., β' τοῦ ἵστημι-ἔστην. εἴπεν, ἀορίστ. β' τοῦ λέγω. ἀδίκως, ἐπίρρημη. τρόπου (ἀδικος-ἀδίκη) τὸ ἀντίθετον=δικαίως. ἀφείλου (ἀφαιροῦμαι). ἐμόν, ἀντωνυμ. κιητική. γελάδας, μετοχ., ἀορίστ., τοῦ γελάω-ῶ. δοί, ἀντωνυμ. προσωπικὴ προσώπω. β'. δίλον, ἐπίθετ. τρικατάληκτ. τὰ παραθετικὰ=φίλτερος, φίλτατος. ἔδόθη, παθ. ἀορίστ. τοῦ δίδωμι, δίδομαι, ἔδοθην.

ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ. Ο λύκος καὶ ὁ λέων εἶναι τετράποδα ἀρπακτικά, ἀλλ' ὁ λέων εἶναι δλιγώτερον αἰμοβόρος ἢ ὁ λύκος, ὁ ἔχοδος τῶν ποιμνίων.

ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΑ. ἄρας=ἀρπάσας καὶ σηκώσας διὰ τῶν ὅδοντων. ἐκόμιζεν=ἐφερεγεν. εἰς κοίτην=εἰς τὴν φωλεάν του. ἀφείλετο=ἀφήθεσε. πρόρωθεν στάς=σταθεὶς μαρρώθεν (ἐκ φόβου). δοί=εἰς γέ. γάρ=τάχα.

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ. Ο λέων ἀφήρεσεν ἀπὸ τοῦ λύκου τὸ πρόβατον τὸ ἀρπαγέντεκ τοῦ ποιμνίου· ἤτοι ὁ λέων εἶγε ἀρπαξ καὶ ὁ λύκος πλέπτης.

ΔΙΔΑΓΜΑ. «Οσα τις ἀποκτᾷ ἀδίκως καὶ ἀθεμίτως δὲν παραμένουσιν εἰς αὐτὸν ἀλλὰ κάνονται εὐνόλως.»

ΣΟΦΙΑ ΛΑΟΥ. «Δυὸς γαϊδάροι ἐμάλωνταν σὲ ζένον ἀχυρῶνα.»

ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΣΙΣ. ἄρας, κοίτη, ἀφειλόμην, πόρρω, (καὶ τὸ ἀντίθετον)=ἐγγύς, ἀφαιροῦμαι· ὁ λέων ἀφαιρεῖται τὸν λύκον τὸ πρόβατον.

34. Ἀπόδων καὶ Ἰέραξ.

ΛΕΞΙΘΕΤΗΣΙΣ. ἀηδών, ἥδε κατὰ τὸ σύνηθες καθημένη ἐφ' ὑψηλῆς δρυός· ἰέραξ δὲ συνέλαβεν αὐτὴν ἐπιπτάς, θεασάμενος αὐτήν, ὃς ἡπόρει τρο-

φῆς· ἡ δέ, μέλλουσα ἀναρεῖσθαι ἐδεῖτο (αὐτοῦ) μεθεῖναι αὐτὴν λέγουσα ώς ούκ εἰστιν ἵκανη αὐτὴ πληρῶσαι γαστέρα ιέραχος· δεῖν δὲ αὐτὸν τρέπεσθαι ἐπὶ τὰ μείζονα τῶν ὄρνεων, εἰ ἀπορεῖ τροφῆς. Καὶ δι; ὑπόλαβὼν εἶπεν· «ἀλλὰ ἐγὼ εἴην ἂν ἀπόπληκτος, εἰ διώκοιμι τὰ μηδέπω φαινόμενα, ἀφεῖς τὴν ἐν κερσίν ἔτοιμην βοράν».

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ. ἔφ^ο πρόθεσις—ἐπί, ἐπ^τ, ἐφ^τ. **ὑψηλῆς**, ἐπιθ. τοικαταλ.
δρυδες οὐσιαστ. αἱ. γ'. ἡ δρῦς-δρυός. **καθημένη**, μετοχ. τοῦ: κάθημαι.
σύνηθες, ἐπίθετ. δικατάληπτ. δ., ἡ συνήθης, τὸ σύνηθες· **ηδεν**, παρατ. τοῦ:
ηδω. ίέραξ. οὐσιαστ. αἱ. γ'. ίέραξ-ακος **θεαδάμενος**, μετοχ. ἀρο. τοῦ:
θεαδόμαι-ῶμαι ώς, συνδ. αἰτιολογ. **ηπόρει** παρατ. τοῦ: ἀπορέω-ῶ (ἀπο-
ρος-ἀπόρος) **ἐπιπτάς**, μετοχ. ἀρο. β' τοῦ: ἐπὶ-ἴπταμαι. ἐφίπταμαι. καὶ ἐπὶ-
πέτραμαι. **συνέλαβεν**, ἀρο. β' τοῦ: συν-λαμβάνω-ἔλαβον. **μέλλουσα**, μετοχ.
τοῦ: μέλλω. **ἀναιρεῖσθαι**, ἀπαρέμφ. τοῦ: ἀνα-αιρέομαι-ῶμαι. **ἐδεῖτο**, παρατ.
τοῦ: δέομαι. **μεθεῖναι**, ἀπαρ. ἀρο. β'. τοῦ: μεθίημι (μετὰ-ῆμι). ώς, συνδ.
εἰδικός. **ἐθτιν**, δριστ. ἐνεστῶς τοῦ εἰμι. **γαστέρα**, οδος. αἱτο. γ'. ἡ γαστήρ-
έρος. **πληρῶδας**, ἀπαρέμφ ἀρο. τοῦ: πληρόω-ῶ. (πλήρης). **δεῖν**, ἀπαρέμφ.
τοῦ ἀπροσώπου: δεῖ. δ^ο σύνδεσ. ἀντιθετ. δὲ (ἐκθλιψις). εἰ, σύνδ. ὑποθετικός.
ἀπορεῖ, δριστ. τοῦ: ἀπορῶ (ἀπορος). **ἐπί**, πρόθεσ. **μείζονα**, ἐπιθ. δικατ.
=δ., ἡ μείζων. συγκριτικὸς βαθμὸς τοῦ: μέγας, μείζων, μέγιστος. **τρέπεσθαι**,
ἀπαρέμφ. τοῦ: τρέπω-τρέπομαι. **δεῖς**, ἀντωνυμ. ἀναφορικ. **ἄλλα**=ἄλλα ἔγωγε
=ἐγώ-γέ. **ἀπόπληκτος**, ἐπίθ. δικαταλ. **ἄν**, σύνδεσμ. δυνητικός. **εἴνη**, εὕ-
κτικ. ἐνεστῶτος τοῦ: εἰμι. **εἰ** σύνδεσμ. ὑποθετικ. ἐνῷ, **εῖ**, ωῆμα τοῦ: εἰμι.
χερδίν, οὐσιαστ. τοῦ: χειρ-χερός. **ἀθείς**, μετοχ. παθητ. ἀρο. τοῦ: ἀφίημι.
(ἀπὸ-ῆμι). **μηδέπω**, =μηδέ-πω. **φαινόμενα**, μετοχ. τοῦ: φανω-φαίρομαι
διώκοιμι, εὐντικ. ἐνεστ. τοῦ: διώκω.

ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ. ἡ **ἀνδῶν**, εἴνε τὸ μικρὸν πιηγὸν τὸ γνωστὸν διὰ τὴν με-
λωδικὴν φωνήν του· δὲ ίέραξ (τὸ γεράκι) εἴνε πιηγὸν σαρκοφάγον, ἀρπακτι-
κόν, τοῦτο τὸ μετεχειρίζοντο εἰς τὸ κυνήγιον διὰ συλλαμβάνοντο ἄλλα πιηγά.

ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΑ. **ἔφ**^ο **ὑψηλῆς**=ἐπάνω εἰς ὑψηλὴν δρῦν (βαλανιδιάν, δέν-
δον). **ηδεν**, =ἐτραγούδοισε, **θεαδάμενος**, =παρατηρήσας. ώς **ηπόρει**, =
διότι ἐστερεῖτο. **ἐπιπτάς**, =πετάξας πρὸς αὐτήν. **ἀναιρεῖσθαι**=νὰ φαγωθῇ.
ἐδεῖτο, =παρεκάλει. **μεθεῖναι**, =νὰ τὴν ἀφήῃ. **πληρῶδας**, =νὰ γειμίῃ.
δεῖν, =δι τὸ ἐπορεπεν αὐτός. **μείζονα** τῶν δρυνέων, =τὰ μεγαλύτερα τῶν πιη-
γῶν. Καὶ δεῖς, =καὶ οὗτος. **ἀπόπληκτος** ἀν εἴνη, =ἀνόητος θὰ ἥμην. **βο-
ράν**, =τροφῆν. **ἀθείς**, =ἀφήσας. **τὰ μηδέπω φαινόμενα**, =ἐκεῖνα ἄτινα
ἀκόμη δὲν εἴνε φαρερά.

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ. διέρει συνέλαβε τὴν ἀηδόνα καὶ δὲν τὴν ἐλυπήθη διὰ τὴν
σμικρότητά της ἄλλα τὴν ἔφαγεν.

ΔΙΔΑΓΜΑ. τὸ κέρδος, καὶ μικρὸν ἄν εἶνε, δὲν πρέπει νὰ περιφρονῆται, διότι ἐκ τῶν πολλῶν μικρῶν γίγνονται τὰ μεγάλα.

ΣΟΦΙΑ ΛΑΟΥ. «κάλλιο πέντε καὶ στὸ χέρι παρὰ δέκα καὶ καριέρει».

ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΣΙΣ. δρεσ, ἄδω, δέοματινος, γαστήρ, βορά, θεώματι, δεῖ-

Γέρων καὶ Θάνατος.

ΛΕΞΙΘΕΤΗΣΙΣ. Γέρων ποτὲ ἔθαδιζεν πολλὴν ὁδόν, κόψας ξύλα, φέρων ταῦτα. Ἐπεκολεῖτο δὲ τὸν θάνατον διὰ τὸν κόπον τῆς ὁδοῦ ἀποθέμενος τὸ φορτίον. Φανέντος δὲ τοῦ θανάτου καὶ πυθομένου τὴν αἰτίαν δι^ε ήγ ἐκάλει αὐτόν, ἔφη ὁ γέρων «ἴνα ἥρης (σὺ) τὸ φορτίον μου (ἐκάλεσά σε)».

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ. γέρων·οντος οὐσ. κλισ. γ'. ποτὲ ἐπίρρημ. χρόνον, κόψας, μετοχ. ἀδρ. τοῦ : κόπια. ταῦτα, ἀντωνυμ. δειπτικ. φέρων, μετοχ. τοῦ : φέρω. πολλήν, ἐπιθ. ἀγώμαλον=πολύς. πολλή, πολὴ παραθετικ. πλείων—πλεῖον, πλείστος. διά, πρόθεο. ἀποθέμενος, μετοχ. μέσ. ἀδρ. β'. τοῦ : ἀπο-τιθῆμι, τιθεμαι. ἐπεκαλεῖτο, παρατ. τοῦ : ἐπικαλοῦμαι. φανέντος, μετοχ. παθητ. ἀδρ. τοῦ : φαίνομαι. καί, σύνδ. συμπλεκτικός. πυθομένου, μετοχ. μέσ. ἀδρ. β'. τοῦ : πυνθάνομαι—ἐπυνθόμην. δέ, πρόθεο. ἦν, ἀντωνυμ. ἀγαφορική. ίνα, σύνδ. τελικός. μοῦ, ἀντωνυμ. προσωπικ. ἀνευ τόνον διότι ἔπαθε ἔγκλησιν τόνου. ἄρης, ὑποτατ. ἀδρ. β'. τοῦ : αἰρω—ήρα.

ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ. τὸν θάρατον οἱ ἀρχαῖοι εἶχον προσωποιήσῃ καθὼς καὶ ὅλα τὰ φαινόμενα τῆς Φύσεως· δὲ Θάνατος ἦτο τέκνον τῆς Νυκτὸς καὶ ἀδελφὸς τοῦ Ὑπνου, παριστάνετο δὲ ὡς νέος ἢ ἀνήρ εὑδωστος μὲ μεγάλα πτερὰ ἀρπάζων τὰς ψυχάς· τὸ γῆρας εἶνε δὲ πρόδρομος τοῦ τέλους τῆς ζωῆς.

ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΑ. κόψας, =ἀφοῦ ἔκοψε. κόπτω, κυρίως=κτυπῶ. φέρων, =βαστάζων. τῆς ὁδοῦ, =τῆς ὁδοιπορίας. ἀποθέμενος, =καταβιβάσας τὸ φορτίον. ἐπεκαλεῖτο, =ἐκάλει εἰς βοήθειαν. φανέντος, =ἀφοῦ παρουσιάσθη. πυθομένου, =ἔζητει νὰ μάθῃ. δι' ἦν, =διὰ τὴν δολαρ. ἄρης, =σηκώσης.

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ. δ ἀνθρωπος δσω καὶ ἀν γηράση ἀγαπᾶ τὴν ζωήν.

ΔΙΔΑΓΜΑ. Δέν πρέπει νὰ ζητῶμεν τι ἀπεισκέπτως.

ΣΟΦΙΑ ΛΑΟΥ. «Καὶ μὲ τὰ χλια βάσανα παλ· ἢ ξωὴ γλυκειὰ εἶνε».

ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΓΙΣ. γέρων, ἀποτίθημαι, πυνθάνομαι αἰρω, ἐπικαλοῦμαι.

ΜΕΡΟΣ Β'.

ΕΚ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΜΥΘΟΛΟΓΙΑΣ

1. Κρόνος.

ΛΕΞΙΘΕΤΗΣΙΣ. Κρόνος κατέπινε τὰ γεννώμενα ἐκ τῆς γυναικὸς Ρέας, ἐπειδὴ ἔθεσπιώδουν αὐτῷ Γῆ τε καὶ Ούρανὸς λέγοντες ἀφαιρεθήσεσθαι τὴν ἀρχὴν ὑπὸ ίδίου παιδός. Ρέα δὲ δργισθεῖσα ἐπὶ τούτοις (διὰ ταῦτα) παραγίγνεται μὲν εἰς Κρήτην, γεννᾷ δὲ Δία ἐν ἄντρῳ τῆς Δίκτης. Λί Νύμφαι οὖν ἔτρεφον τοῦτον, ὅντα παιδα, τῷ γάλακτι τῆς Ἀμαλθείας· οἱ δὲ Κουρῆτες ἐν τῷ ἄντρῳ φυλάσσοντες τὸ βρέφος ἔνοπλοι συνέκρουον τὰς ἀσπίδας τοῖς δόρασι, ἵνα μὴ ὁ Κρόνος ἀκούσῃ τῆς φωνῆς τοῦ παιδός.

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ. Γῆ, οὐσιαστ. συγγρημένον α' κλίσ. ἐλλειπτικόν. τε, καὶ, σύγδεσμ. ουμπλεκτικό. θεόπιψιδον, παρατατ. τοῦ θεοπιψιδέω, ὡ. παιδός, οὐσιαστ. κλίσ. γ' δ παιτ-παιδός-παιδων. ίδίου, ἐπίνετ. τρικ. παραθετ. ίδιατερος, ίδιατατος. ἀφαιρεθήσεσθαι, ἀπαρεμφ. μέλλ. τοῦ ἀπό-αἰρονται. κατέπινε, παρατατ. τοῦ κατα-πίνω. γυναικός, οὐσιαστ. κλίσ. γ' ἡ γυνή, ὁ γύραι. γεννῶμενα, μετοχ. τοῦ γεννάομαι γεννηται. δργιθεῖδα, μετοχ. παθ. ἀσθοτ. τοῦ δργίζομαι. τούτοις, ἀντωνυμ. δεικτική. παραγίγνεται, δριστ. τοῦ παραγίγνομαι. Δία, κύριον τῆς γ' κλίσ. ἀγώμαλον, δ Ζεὺς-Διός. ὄντα, μετοχ. τοῦ εἰμὶ=ών, οὐσα, ὅν. ἔτρεφον, παρατατ. τοῦ τρέφω, μέλλ. θρέψω. γάλακτι, οὐσιαστ. τὸ γάλα-γάλακτος. ἔνοπλοι, ἐπίνετ. δικατάλ. (ἐν-δηλοις ἔνοπλοι). βρέφος, οὐσιαστ. κλίσ. γ'. -ος-ους. φυλάδόσσοντες, μετοχ. τοῦ φυλάσσω. δόραδι, οὐσιαστ. κλίσ. γ'. ἀνώμαλον, τὸ δόρυ-δόρατος. ἀσπίδας, κλίσ. γ' ασπίς. δύνεικον, παρατ. τοῦ συν-κρούω. ἴνα, σύνδεσ. τελικ. υἱὸν ἐπίρ. ἀκούδη, ὑποτάκτ. ἀσθοτ. τοῦ ἀκούων.

ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ. Οἱ μῆνοι τῶν ἀρχαίων εἰχον σχέσιν μὲ τὰ φαινόμενα τῆς φύσεως π. χ. δ Ἀπόλλων ἡτο δῆλιος, δ Ζεὺς ἡτο ὁ αἰθήρ, ἡ Ἡρα ἡτο ἡ ὑγρότης κ.λ.π. δ Κρόνος, ἡτο διόδης τοῦ Οὐρανοῦ καὶ τῆς Γῆς. Ρέα, σύζυγος τοῦ Κρόγου ἐκ τούτων ἐγεννήθησαν ἡ Ἔστλα, Ἡρα, Δημήτηρ, Ζεύς, Πλούτων, Ποσειδῶν. Δίκτη, δόσος τῆς Κρήτης, τὸ σημερινὸν Λασίθι. Ἀμάλθεια, Νύμφη ἥτις αἴξ. ταύτης τὸ κέρας ἐπροίκισε ὁ Ζεὺς μὲ τὴν ιδιότητα τοῦ γὰ γεμιζεῖ ἀπὸ δ, τι

ἡθελεν ἐπιθυμήσῃ τις. δόρυ καὶ ἀσπίς, εἰνε δπλα τὸ μὲν ἐπιθετικόν, τὸ δὲ ἀμυντικόν· αἱ ἀσπίδες ἡσαν συνήθωσέν δέρματος ἵηροῦ διὰ τοῦτο καὶ ἐκρότουν.

ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΑ. Ἐθεσπιψόνν=προεφήτενον (θέσπις·ιος=θεός πνευστος). τὴν ἀρχὴν ἀφαιρεθῆσθαι, =διὰ θάλαττας παρ' αὐτοῦ ἡ ἔξοντα. **ιδίου** =ἰδιοῦ του. παραγίγνεται=ἔρχεται, φθάνει. **ἄντρον**=σπήλαιον. τῷ γάλακτι=μὲ τὸ γάλα. **ἔνοπλοι**=ώπλισμένοι καὶ οὐχὶ ἀσπλοι. **ἴνα ύπνος**=διὰ τὰ μῆνα.

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ. Γενεαλογία τοῦ Κρόνου καὶ τῆς Ρέας.

ΔΙΔΑΓΜΑ. Ἡ στοργὴ τῆς μητρὸς πρὸς τὰ τέκνα εἰνε ἔμφυτος, διὸ θυσιάζει πολάκις τὸν ἑαυτόν της χάριν ἐκείνων.

ΣΟΦΙΑ ΛΑΟΥ. «φυλάξον μηνὰ στιγμὴ γιὰ τὰ ζῆταις γιὰ πάντα».

ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΣΙΣ. Θεσπιψῶ, ἀφαιρεῖσθαι, κατέπινεν, ἄντρον, ἔνοπλος, παῖς, γάλα, δόρυ. ἀσπλε.

2. Ζεὺς καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ.

ΛΕΞΙΘΕΤΗΣΙΣ. Ζεὺς λαμβάνει: τὴν Μῆτιν (θυγατέρα) τοῦ ὠκεανοῦ συνεργὸν γενόμενος τέλειος· καὶ δίδωσι Κρόνῳ καταπιεῖν φάρμακον, ἐκεῖνος δὲ ἀναγκασθεὶς ὑφ' οὗ (ὑπὸ τούτου) ἔξεμει τοὺς παιδας, οὓς κατέπιε, μεθ' ὧν (παιδῶν) δὲ Ζεὺς ἐξήγχγε πόλεμον πρὸς Κρόνον καὶ Τιτάνας. Κύκλωπες δὲ ἐν τῷ πολέμῳ τούτῳ διδόσσι. Διὶ μὲν βροντὴν καὶ ἀστραπὴν καὶ κεραυνόν, Πλούτωνι δὲ κυνέην, τρίαιναν δὲ (διδόσσι) Ποσειδῶνι. Οἱ δὲ (οὗτοι δὲ) κρατοῦσσι Τιτάνων ὄπλισθέντες τούτοις καὶ, αὐτοὺς ἐν τῷ Ταρτάρῳ καθείρξαντες, καθιστᾶσι μὲν φύλακας τοὺς ἐκατόγχειρας, αὐτοὶ δὲ διακληροῦνται περὶ τῆς ἀρχῆς, καὶ Ζεὺς μὲν λαγχάνει τὴν δυναστελαν ἐν Οὐρανῷ, Ποσειδῶν δὲ τὴν (δυναστελαν) ἐν θαλάσσῃ, Πλούτων δὲ τὴν ἐν Ἄδου.

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ. **τέλειος**, ἐπιθ. τρικλ. γενδύμενος, μετ. ἀόρ. β' τοῦ: γίγνομαι. **λαμβάνει**, ἐγεστ. τοῦ: λαμβάνω. **δινεργόν**, ἐπιθ. δικλ. ἦ, ἀγτωνυμ. ἀγαφορ. δίδωσι, δριστ. ἐγεστ. τοῦ δίδωμι (δι-δο-μι). **καταπιεῖν**, ἀπαρ. ἀόρ. β' τοῦ: κατα-πίνω-κατέπιον. **ὑφ'** πρὸθ=ὑπο-ὑπ-ὑφ'. οὖ, ἀγτωνυμ. ἀγαφορ. δι, ἥ, δ. **ἐκεῖνος**, ἀντωνυμ. δειπτ. **ἀναγκασθεῖς**, παθητ. ἀόρ. τοῦ: ἀγαγκάζομαι. **ἔξεμει**, δριστ. τοῦ: ἔξ-εμέω-ῶ. ὕν, γεν. πληθ. τοῦ: δι, ἥ, δ. ἐνφ: ὕν=μετοχ. τοῦ: εἰμι. **Ζεὺς**, κύριον γενική Διός. **ἔξπνεγκεν**, δριστ. ἀόρ. β' τοῦ: ἐκ-φέρω-ἐξήγερκον. **Διτι**, ἥ δρομος=δ Ζεύς. **ψέν**, σύνδεσμ. ἀντιθετικ. **διδόσσι**, τοῦ: δίδωμι. **κυνέην**, οὐσιαστ. δισυναρτετον τῆς α' κλισ.=ἡ κυνέη (κύνων). **ὄπλισθέντες**, μετοχ. παθ. ἀόρ. τοῦ: διπλίζομαι. **κρατοῦσσι**, δριστ. τοῦ: κρατεω-ῶ. **καθείρξαντες**, μετοχ. διοριστ. καθά, εἴργηνμι καὶ εἴργω. **καθιστᾶσι**, δριστ. τοῦ καθιστητημ (κατά-ΐστη-μι). **διακληροῦνται**, δριστική τοῦ διακληροῦμαι. **περί**, πρόθεσθαγκάνει, δριστ. τοῦ λαγχάνω.

ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ. Ὁ Ζεὺς πατὴρ ἀνδρῶν καὶ Θεῶν. **Μῆτιν**, κυρίως εἶνε ἡ σύγειρις. **Κρόνος**, εἶνε οὐμβολὸν τοῦ χρόνου. **Τιτᾶνες**, εἶνε αἱ ἐχθρικαὶ τοῦ Διὸς Δυνάμεις. οἱ **Κύκλωπες**, παρίστατο ὡς ἔχοντες ἄγα μόνον εἰς τὸ μέτωπον ὅφθαλμόν· κυνέη, τρίαινα, βρογτή, ἀστραπὴ καὶ κεραυνὸς ἀπετέλουν τὸν δόπλισμὸν τῶν τριῶν Θεῶν.

ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΑ. **Συνεργὸν**=συμβοηθόν· φάρμακον ἐγταῦθα οηματίνει τὸ δηλητήριον, ἄλλοτε δὲ τὸ λιτοικόν, ὅθεν καὶ φαρμακεῖον. **Ὕδρος**=ένεκα τοῦ δποίου. **Ἐξεμεῖ**=ἐκβάλλει ἐκ τοῦ στόματος. **μεθ'** **ῶν**=μετὰ τῶν δποίων. **Ἐξήνεγκε πόλεμον**=ἐπολέμησε. **διδόσασι**=δίδουν, **τρίαινα**, δπλον τοῦ Ποσειδῶνος, ἦτοι δόρυν μαρρόν ἔχον εἰς τὸ ἄκρον αἰχμὴν μὲ τρεῖς δόδότας. **κυνέη**, κατεσκευασμένη ἐκ δέρματος κυνός. **τούτοις**=μὲ ταῦτα. **κρατοῦσι**=μηγοντας κύριον. **καθειρίζαντες**=ἀφοῦ ἐνέκλεισαν. **διακληροῦνται**=μοιράζονται διὰ κλήρου. **λαγκάνει**=λαμβάνει διὰ κλήρου, κληροῦται. **δυναδτείαν**=κυριαρχίαν.

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ. Ὁ Κρόνος καταστρέφεται καὶ τὸ κράτος τοῦ κόσμου διαμοιράζονται οἱ τεῖς ἀδελφοὶ Ζεὺς, Ποσειδῶν καὶ Πλούτων.

ΔΙΔΑΓΜΑ. Διὰ τὰ ὑπάρχη μεταξὺ τῶν συγγενῶν ὅμογοια καὶ ἀγάπη πρέπει τὰ διαχωρίζονται δικαίως τὰ ἀτομικὰ συμφέροντα.

ΣΟΦΙΑ ΛΑΟΥ. «Μὲ τὸν 'δικό σου φάγε, πιέ, ἀλλὰ ληψοδοσίας μὴν ἔχῃς».

ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΣΙΣ. Συνεργός, κατέπιε, ἐξεμεῖ, ἐκφέρει, διδωμι, βρογτή, ἀστραπή, κεραυνός, τρίαινα, κυνέη, διακληροῦματι, λαγκάνω.

3. Τέκνα τοῦ Διός.

ΛΕΞΙΘΕΤΗΣΙΣ. φασὶ (οἱ ἄνθρωποι) γενέσθαι τοὺς ἔχγόνους Διὸς θεὰς μὲν 'Αφροδίτην, Χάριτας, Εἰλείθυιαν, "Αρτεμιν, "Ωρας, Εὔνομίαν, Δίκην, Ειρήνην, 'Αθηνᾶν καὶ Μούσας, θεοὺς δὲ (φασὶ γενέσθαι ἔχγόνους) "Ηφαιστον,"Αρην, 'Απόλλωνα 'Ερμῆν, Διόνυσον, καὶ 'Ηρακλέα. Μυθολογοῦσι δὲ τὸν Δία ἀπονεῖμαι ἔκάστω τούτων (τῶν θεῶν) τὰς ἐπιστήμας καὶ τιμὰς τῆς εὑρέσεως τῶν εὑρεθέντων ὑπ' αὐτοῦ καὶ συντελουμένων ἔργων, βουλόμενον (ἐπειδὴ ἔθιούλετο) περιποιεῖσαι αὐτοῖς μνήμην αἰώνιον παρὰ πᾶσιν ἀνθρώποις.

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ. φασὶ, δριστ. τοῦ : φρημί. **Αρτεμιν**, κυριον κλίσ. γ'. **ἐκάδρωφ**, ἀντωνυμ. ἐπιμεριστ. **μυθοδιογοῦσι**, δριστ. τοῦ : μυθολογέω-ῶ (μυθον-λέγω). **εύρεθέντων**, μετοχ. παθητ. ἀόρ. τοῦ : εύρεσκω-εύρεθην. **ὑπόδυντελουμένων**, μετοχ. τοῦ : συν-τελέω-ῶ. **εύρεσθεως**, οὐσ. κλ. γ'. **ιε-εως-ἀπονεῖμαι**, ἀπαρέμφ. ἀόρ. τοῦ : ἀπο-νέμω. **βουλόμενον**, μετοχ. τοῦ : βούλομαι. **αἰώνιον**, ἐπιθετ. **περιποιεῖσαι**, ἀπαρέμφ. ἀόρ. τοῦ : περι-ποιέομαι-οῦμαι, ἐνῷ τῷ : **περιποιοῖσαι**, εἶναι προστακ. μέσο. δροσιστ. **πᾶσι**, δοτ. πληθ-τοῦ : πᾶς, πᾶσα πᾶν.

ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ. ἔναστον φυσικὸν φαινόμενον, ἐκάστη ἐπιστήμῃ καὶ τέχνῃ, εἰς τὸν ἀρχαῖον εἶχεν θεοποιηθῆ. δ Ζεὺς διαγέμει εἰς τοὺς ἐκγόρους τοῦ τὰ γαρόσματα ἄτινα εἶνε αἰώνια.

ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΑ. φασί, = λέγοντες, λέγεται, ἐκγονοι = οἱ ἐκ τούτου καταγόμενοι. ἀπονεῖμαι, = διειπέντειμε, ἐχάρισεν. δυντελούμενων, = ἐκελυγων ἄτινα ἐξετέλει. βουλόμενον = ἐπειδὴ ηθελε. αἰώνιον, = παντοτιγήν. παρὰ πᾶσιν, = εἰς δόλους καὶ οὐχὶ εἰς μερικούς.

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ. οἱ ἀπόγονοι τοῦ Διὸς καὶ τὰ γαρόσματά των.

ΔΙΔΑΓΜΑ. φυσικοὶ προστάται εἶνε οἱ συγγενεῖς.

ΣΟΦΙΑ ΛΑΟΥ. «ὅταν διφῆς ἡ αὐλή σου, μὴ κύνης ἔξω τὸ γερόν».

ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΣΙΣ. φημί, μνθολογῶ, ἐπιστήμαι, εὔρεσις, ἀπονέμω, αἰώνιος.

4. Ἀθηνᾶ.

ΛΕΞΙΘΕΤΗΣΙΣ. προσάπτουσι (οἱ ἄνθρωποι) τῇ Ἀθηνᾷ τὴν ἡμέρωσιν τῶν ἑλαῖων, καὶ φυτεῖαν καὶ τὴν τοῦ καρποῦ κατεργασίαν παραδοῦναι (τὴν Ἀθηνᾶν) τοῖς ἀνθρώποις. Πρὸς δὲ τούτοις (προσάπτουσι) τῇ Ἀθηνᾷ τὴν κατασκευὴν τῆς ἐσθῆτος καὶ τὴν τεκτονικὴν τέχνην, ἔτι δὲ (προσάπτουσι) εἰστηγήσασθαι τοῖς ἀνθρώποις πολλὰ τῶν ἐν ταῖς ἄλλαις ἐπιστήμαις, εὑρεῖν δὲ (τὴν Ἀθηνᾶν) καὶ τὴν κατασκευὴν τῶν αὐλῶν καὶ τὴν μουσικήν, τὴν συντελουμένην διὰ τούτων, καὶ τὸ σύνολον, εὑρεῖν (αὐτὴν) πολλὰ τῶν φιλοτέχνων ἔργων, (λέγεται) προσαγορεύεσθαι δὲ αὐτὴν Ἐργάνην ἢ τὸν (=ἀπὸ τούτων).

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ. προσάπτουσι. δριστ. τοῦ προδ-άπτω. ἑλαιῶν = ἡ ἑλαιά, ἑλαιών, = τὸ ἑλαιον. φυτείαν, ἐκ τοῦ φυτείω. παραδοῦναι, ἀπαρέμφ. ἀροιστ. β'. τοῦ παρα-δίδωμι. ἐδθῆτος, οὐσ. αὐλ. γ'. ή ἐσθῆτ. τεκτονικήν ουσ. ἐκ τοῦ τρικ. τέκτων. ἔτι, ἐπιφ. χρόνου, ἐνῷ ἔτη, οὐσιασ. τὸ ἔτος. ἄρ-θαις, ἀγτωνυμ. ἐπιμεριστ. εἰσινγήδασθαι, ἀπαρέμφ. μέσ. ἀρο. τοῦ εἰσ-ηγόμε-σθμα. εὔρειν, ἀπαρέμφ. τοῦ εὐρίσκω-εὔρον. αὐλῶν, οὐσι. ὁ αὐλὸς, (αὐλῶν-ή αὐλῆ-ης) τούτων, ἀντωνυμ, δεικτ. δυντελούμενων, μετοχ. τοῦ συν-τελέω-ω. φιλοτέχνων, ἐπίθετ. δικαταλ. εἰς-ος, (φιλῶν τέχνην), ἀφ' = ἀπό. ὅν, ἀγτωνυμ. ἀνοφορικ. προσαγορεύεσθαι, ἀπαρέμφ. μέσ. ἀρο. τοῦ προσ-αγορεύομαι.

ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ. Ἀθηνᾶ, θεὰ τῆς σοφίας ἐξειλιθοῦσα ἐκ τῆς κεφαλῆς τοῦ Διὸς. Ἑθαία, εἶνε ὁ καρπός καὶ τὸ δέρδρον τῆς εἰδήνης ζῆ δὲ εἰς θερμὰ κλιματα· ἐδοκτεῖς, εἰς τὴν ἀρχαιότητα τὰ ἐνθύματα κατεσκεύαζον αἱ οἰκοδέουσαι καὶ θεράπαιναι καὶ οὐχὶ τὰ ἐργοστάσια ὡς σήμερον συμβαίνει. τεκτονική, εἶναι ή τέχνη ήτις ἀσχολεῖται περὶ τὰς οἰκοδομάς. αὐλόι καὶ μουσική, οἱ ἀρχαῖοι μεγάλως εἶχον προσδεύση εἰς τὴν Μουσικήν. ή Ἀθηνᾶ εἶνε καὶ ἀλλα ἐπίθετα ἀλλὰ διὰ τὴν προστασίαν πρὸς τὰς τέχνας ἑλαβε καὶ τὸ ὄνομα Ἐργάνη (ἔργον). δ αὐλὸς = ἡ φιλογέρα.

ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΑ. προδάπτουσι, = ἀποδίδουσιν. ήμερωδις καὶ δυτεία ζηλιῶν, = τὸν ἡ ἔξημερών τις καὶ φυτεύγ τὰς ἑλαῖς. κατεργαδία = ἡ ἐκθλιψις τοῦ ἑλαίου. ζεθῆτος, = τῆς ἐνδυμασίας. εὔρειν, = διτ εὑρεῖ διὰ τούτων. τὸ δύνολον = ἐν γένει δὲ. προδαγορεύεσθαι, = ὅρομάζεται, καλεῖται αὐτῇ.

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ. ἡ Ἀθηνᾶ εἴτε προστάτια τῶν τεχνῶν, ἐπιστημῶν καὶ τῆς Μουσικῆς, διθεῖν ὄνομάζεται καὶ Ἐργάτη.

ΔΙΔΑΓΜΑ. τὰ πάγτα εἰς τὸν ἀνθρώπον προσέρχονται ἐκ τῆς θείας προσέλευσειν δὲ (λέγεται) καὶ τὰς χρείας τοῦ πυρὸς ἀπάσας τας ἄλλας καὶ παραδοῦναι (τὸν "Ηφαιστον) τοῖς ἀνθρώποις τοῖς ἄλλοις ἄπισται καὶ τοῖς ἐργαζομένοις τὰς τέχνας. Μυθολογοῦσι δὲ πρῶτον "Ἀρην κατασκευάσαι πανοπλίαν καὶ καθοπλίσαι στρατιώτας καὶ εἰσηγήσασθαι τὴν ἐναγώνιον ἐνέργειαν ἐν ταῖς μάχαις φονεύοντας τοὺς ἀπειθοῦντας τοῖς Θεοῖς.

ΣΟΦΙΑ ΛΑΟΥ. «οὐδὲ τὰ καλὰ διθεῖς εἴνει μέσα».

ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΣΙΣ. ἡμέρωσις, προσάπτουσι, κατεργασία, τεκτονική, αὐλός, φιλότεχνος.

3. "Ηφαιστος καὶ Ἀρης.

ΛΕΞΙΘΕΤΗΣΙΣ. λέγουσιν (οἱ ἀνθρώποι) γενέσθαι: "Ηφαιστον εύρετήν τῆς ἐργασίας περὶ τὸν σίδηρον καὶ ἀπάσης τῆς περὶ τὸν χαλκὸν καὶ χρυσὸν καὶ ἄργυρον καὶ τῶν ἄλλων ὅσα ἐπιδέχεται τὴν ἐκ τοῦ πυρὸς ἐργασίαν" προσεξευρεῖν δὲ (λέγεται) καὶ τὰς χρείας τοῦ πυρὸς ἀπάσας τας ἄλλας καὶ παραδοῦναι (τὸν "Ηφαιστον) τοῖς ἀνθρώποις τοῖς ἄλλοις ἄπισται καὶ τοῖς ἐργαζομένοις τὰς τέχνας. Μυθολογοῦσι δὲ πρῶτον "Ἀρην κατασκευάσαι πανοπλίαν καὶ καθοπλίσαι στρατιώτας καὶ εἰσηγήσασθαι τὴν ἐναγώνιον ἐνέργειαν ἐν ταῖς μάχαις φονεύοντα τοὺς ἀπειθοῦντας τοῖς Θεοῖς.

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ. λέγουσι, δριστ. τοῦ λέγω. γενέδθαι, ἀπαρ. μέσ. ἀδρ. β' τοῦ γίγνομαι-ἐγενόμην. εὔρετήν, οὐσ. α' κήλο. (εὐρίσκω). χαλκόν, χρυσόν, ἄργυρον, ωδιαστ. ἐκ τούτων ἐπιθετα=χαλκοῦς, χρυσοῦς, ἀργυροῦς. δῖα, ἀντωνυμ. ἀναφορ. πυρὸς, οὐσ. δρομ. τὸ πῦρ. προδεξευρεῖν, ἀπαρεμφ. ἀδρ. β' τοῦ πρόστ-εξ-ενδρίσκω. παραδοῦναι, ἀπαρομφ. ἀδρ. β' τοῦ παραδίδωμι. ἐργαζομένοις, μετοχ. τοῦ ἐργάζομαι. "Ἀρην, κύρ. γ'. κλ. Ἀρης-κλητ. Ἀρες. πρῶτον, ἀριθμητ. τακτ. πρῶτος καθοπλίσαι, ἀπαρέμφ. ἀδριστ. τοῦ κατὰ-ὅπληζω (ὅπλον). ἐναγώνιον, ἐπιθ. δικατ. (ἐν-ἀγών) εἰς-ος. εἰσηγήσασθαι, ἀπαρέμφ. μεσ. ἀδρ. τοῦ εἰς-ἡγέομαι-οῦμαι φονεύοντα, μετοχ. τοῦ φονεύω (συνώνυμ. τὰ πτείνω, καὶ κατνω). ἀπειθοῦντας, μετοχ. τοῦ ἀπειθέω-ῶ (ἀπειθῆς-ἀ-πείθω).

ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ. Ἡφαιστος, θεός τοῦ πυρός, "Ἀρης, θεός τοῦ πολέμου" τὸ πῦρ ὑπῆρξε τὸ πρῶτον δῶρον ἐκ τῶν θεῶν πρὸς τοὺς ἀνθρώπους· οἱ πόλεμοι καὶ αἱ μάχαι ἐγίγνοντο καὶ μεταξὺ τῶν θεῶν, ὡς γίγνονται καὶ μεταξὺ τῶν στοιχεῶν τῆς Φύσεως, ἀτινα οἱ θεοὶ συμβολικῶς παριστῶσι.

ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΑ. εὔρετήν τῆς ἐργαδίας, = διτ εὑρεῦσε τὴν ἐπεξεργασίαν τοῦ σιδήρου. ἐπιδέχεται, = εἴνε ἐπιδεκτικόν. προδεξευρεῖν = διτ προσέστι ἐπενόησε. χρείας = τὰς ἀγάγκας καὶ χρηματήτας. τοῖς ἐργαζομένοις, = οἵτινες καταγίνονται, ἐνασχολοῦνται. πανοπλιαν, = πλήρη δραμάτων. εἰσηγήσα-

δθαι, = ὅτι αὐτὸς ὁδήγησε τούτους εἰς τὴν ἐναγώνιον, = τὴν περὶ τὸν ἄγωνας τοὺς ἀπειθοῦντας, = τοὺς μὴ ὑπακούοντας.

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ. Ἀπαριθμοῦνται τὰ φιλάνθρωπα δῶρα πρὸς τὸν ἀνθρώπους τοῦ Ἡραλτοῦ καὶ τοῦ Ἀρεως.

ΔΙΔΑΓΜΑ. Οἱ θεοὶ παρέχουσιν εἰς τὸν ἄνθρωπον τὰ ἀγαθὰ ἀλλὰ διὰ τῆς συνεργασίας αὐτοῦ τοῦ ιδίου.

ΣΟΦΙΑ ΛΑΟΥ. «Ολα τὰ καλά τὰ γεννητὰ ἢ δουλειαῖα.

ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΣΙΣ. Εὑρετής. πῦρ, σιδηρος, χρεῖα, τέχναι, πανοπλία, ἀπειθοῦντες, προσεξενορίσκω.

6. Ἀπόλλων—Ἀσκληπιός

ΛΕΞΙΘΕΤΗΣΙΣ. Ἀναγορεύουσιν (οἱ ἄνθρωποι) Ἀπόλλωνα εὑρετὴν τῆς κιθάρας καὶ τῆς μουσικῆς τῆς κατ' αὐτήν· ἔτι δὲ (ἀναγορεύουσι) ἔξενεγκεῖν τὴν ιατρικὴν ἐπιστήμην· τὴν γιγνομένην διὰ τῆς μαντικῆς τέχνης, δι' ἣς συνέθεινε τυγχάνειν θεραπείας τοὺς ἀρρωστοῦντας τὸ παλαιόν: διδάξαι δὲ (ἀναγορεύουσι) τὸν Ἀπόλλωνα, γενόμενον εὑρετὴν καὶ τοῦ τόξου, τοὺς ἐγχωρίους τὰ περὶ τὴν τοξείαν. Δέγεται δὲ Ἀσκληπιόν, γεννηθέντα Ἀπόλλωνος καὶ Κορωνίδος καὶ μαθόντα παρὰ πατέρος πολλὰ τῶν εἰς ιατρικὴν τέχνην, προσεξενορίεῖν τὴν τε κειρουργίαν καὶ τὰς σκευασίας τῶν φαρμάκων καὶ δυνάμεως ὁιζῶν, καὶ καθόλου προσβιθάσαι τὴν τέχνην ἐπὶ τοσοῦτον ὥστε τιμάσθαι δῶς ἀρχηγὸν καὶ κτίστην αὐτῆς.

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ. Ἀπόλλωνα, κύριον κλ. γ' = ωρ-ονος. ἀναγορεύουσι, δριστ. τοῦ ἀνὰ-ἀγορεύων. κατ' = κατά. ἔξενεγκεῖν, ἀπαρεμφ. ἀόρ β' τοῦ: ἐκφέρω-ἐξήνεγκον. γιγνομένων, μετοχ. τοῦ γέννομαι (γεννητο-γεννηρομαι). δι' = διά. ίνς, ἀντωνυμ. ἀναφορικ. παλαιόν, ἐπίρρημ. ἐκ τοῦ παλαιός, παλαιτερος. παλαιτατος. δυνέβαινε, παρατ. τοῦ συν-βαίνει. τυγχάνει, ἀπαρέμ. ἐνεστ. τοῦ τυγχάρω. ἀρρωστοῦντας, μετοχ. τοῦ ἀρρωστέω-ῶ (ἄρρωστος-ἀρωστός). διδάξαι, ἀπαρέμφ. ἀόρ. τοῦ διδάσκων. ἐγχωρίους, ἐπιθ. δικατ. (ἐν-χώριος). τοξείαν, οὐσ. ἐκ τοῦ τοξεύω (τόξον). γεννηθέντα, μετοχ. παθ. ἀόρ. τοῦ γεννάω-ῶ. πολλά, ἐπιθ. συγκριτ. = πλείονα-ω, ὑπερθετ. = πλεῖστα. μαθόντα, μετοχ. ἀόρ. β' τοῦ μαθάρω, τὸ ἐνεργητικ. διδάσκω. προσεξενορίεῖν, ἀπαρέμφ. ἀόρ. β' τοῦ προσ-εξ-ενορίσκω-ενδρον. ὁιζῶν, γεν. πληθ. τοῦ: ἡ φέλα. δυνάμεως, οὐσ. δυνομασικὴ ἡ δύναμις. καθόλον, ἐπιθ. τρόπου. προ-βιθάσαι, ἀπαρέμφ. ἀόρ. τοῦ προ-βιθάζω. ώς, ἐπίρρημ. τρόπου. κτίστην, οὐσ. ἐκ τοῦ κτίζω. τιμᾶθαι, ἀπαρέμφ. μέσο. ἐνεστῶτος τοῦ τιμάω-ῶ.

ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ. Ἀπόλλων θεὸς τοῦ φωτὸς καὶ τῆς μουσικῆς. κιθάρα, μουσικὸν δογανὸν ἔγχορδον. Ἡ ιατρικὴ ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων ἐκαλλιεργεῖτο. τόξον, διλογ. ἐπιθετικὸν κειριζόμενον ὃντὸς τῶν ἐλαφρῶς ὠπλισμένων στρατιωτῶν. Ἀσκληπιός, παιήρ τῆς ιατρικῆς καὶ τῆς κειρουργίας· αἱ φέλα

καὶ αἱ βοτάναι εἰς δὲλους τὸν λαὸν χρησιμεύουσιν ὡς φάρμακα. Πολλάκις ἐξή-
τον τὴν θεραπείαν εἰς τὴν βοήθειαν τῶν Θεῶν διὰ μεσολαβήσεως τῶν ιερέων
καὶ μάρτυρων.

ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΑ. Ἀναγορεύουσι, =ἀγακηρύττουσι. κατ' αὐτήν, =
τὴν ἀναφερομένην εἰς τὴν μουσικήν. γιγνομένου, =ὅτι ἐγίγνετο. παλαιόν,
=παλαιά. τιγχάνειν, =νὰ εὐδίκωσι θεραπείαν. ἔγχωσίοις, =ἐντοπίοις.
τοξείαν =ἡ τέχνη τοῦ τοξεύει. Ἀπόλλωνος, =ἐκ τοῦ Ἀπόλλωνος. υα-
θόντα, =ὅτι ἐμάθε. προδεξευρεῖν, =ὅτι προσέτι ἐφεῦρε. δικαιαδίας, =τὴν
κατασκευήν. προσιβάδαι, =ὅτι προήγαγε. καθόλου, =ἐν γένει. τιμᾶδθαι,
=νὰ ἀποκαίῃ τιμῆς ὡς. . . .

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ. Ὁ Ἀπόλλων καὶ ὁ Ἀσκληπιὸς θεωροῦνται ὡς εὐεργέται
τῆς ἀνθρωπότητος διότι ἐδώρησαν εἰς αὐτὴν τὴν ιατρικήν τέχνην, ὃ δὲ Ἀπόλ-
λων καὶ τὴν Μουσικήν καὶ μαντικήν τέχνην.

ΔΙΔΑΓΜΑ. Εὐεργέτει τὸν πλησίον σου ὅσον δύνασαι.

ΣΟΦΙΑ ΛΑΟΥ. «Ο Θεός ἔδωκε τῆς ἀρρώστιαις ἀ μὴ ἔδωκε καὶ τὰ γλα-
τικά».

ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΣΙΣ. Εὑρετής, μουσική, ιατρική, μαντική, ἐκφέρω,
ἀναγορεύω, θεραπεία, κειρονογλία, τυμῶμα.

7. Ορθεύς

ΛΕΞΙΘΕΤΗΣΙΣ. Ὁρθεὺς ὁ ἀσκήσας κιθαρῳδίαν ἐγένετο Καλλιστῆς καὶ
Ἀπόλλωνος· προέσθη δὲ (οὗτος) τῇ δόξῃ ἐπὶ τοσοῦτον ὥστε δοκεῖν (τοῖς ἀγ-
θῷσποις) θέλγειν τὰ θηρία καὶ κινεῖν τὰ δένδρα καὶ τοὺς λίθους τῇ μελῳδίᾳ. Κατηλθεὶς δὲ εἰς Ἄδου θέλων ἔγαγεν αὐτὴν (τὴν γυναικα) καὶ ἔπειτε Πλούτωνας ἀναπέμψει (αὐτὴν), τῆς γυναικὸς αὐτοῦ Εύρυδίκης ἀποθανούσης (ἔπει
τὸ πέθανε), δηγήθεισης ὑπὸ ὄφεως· ὃ δὲ (Πλούτων) ὑπέσχετο ποιήσειν τοῦτο,
ἄν μὴ Ὁρθεὺς ἐπιστραφῆ, πεινάντας εἰς τὴν οἰκίαν αὐτοῦ· ὃ δὲ (Ὥρθεὺς) ἔθεάσατο τὴν γυναικά ἐπιστραφεῖς, ἀπιστῶν (διότι)· ἡ δὲ (γυνή)
ὑπέστρεψε πάλιν εἰς Ἄδου (τόπον).

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ. Ἐγένετο, ἀδρ. β' τοῦ γλυγοφαυ-ἐγερόμην. Ἀπόλλωνος,
καύ. κλλο. γ' Ἀπόλλων-οιος. Ορθεύς, καύ. κλλο. γ' Ορθεύς-έως. ἀσκή-
σις, μετοχ. ἐνεργ. α' τοῦ ἀσκέω-ῶ. προέσθη, ἀδρ. β' τοῦ προ-βαίνω-έβην.
ἄστεια, σύνδεσμ. συμπερασματ. =διά-τε=ώστε. δοκεῖν, ἀπαρ. τοῦ δοκεῖ. θέλ-
γειν, ἀπαρεμφ. τοῦ θέλγω. τε, σύνδεσμ. ουμπλεκτικ. ἐπαθε ἐγκλισιν τόνου.
λίθους, οὐσ. κλλο. β', δ λίθος, ἐτώ ἡ λίθος=πολύτιμος πέτρα. κινεῖν, ἀπαρ.
τοῦ κινέω-ῶ. ἀποθανούσης, μετοχ. ἀδρ. β' τοῦ ἀποθηγήσκω-ἀπέθανον. γυ-
ναικός, οὐσ. κλλο. γ' ἡ γυνή-γυναικός. αὐτοῦ, ἀντωνυμ. δριστική=ός, ἡ, δ.
δηγήθεισης, μετοχ. παθητ. ἀδρ. τοῦ δάκνω-έδήγηθην, ἐγρ. δειγθείσης, μετοχ.
τοῦ δείκνυματ-έδεικνην. ὑπό, πρόθ. ὄφεως, οὐσ. κλλο. γ' δ σφις-εως. κατηλ-

Θεν, ἀρ. β' τοῦ κατὰ-ἔρχομαι-κατῆλθον, εἰς, πρόθεσ. θέλων, μετοχ. τοῦ θέλω καὶ ἔθέλω. ἀγαγεῖν, ἀπαρεμφ. ἀρ. β' τοῦ ἄγω-ῆγαγον. Πλούτωνα, κύρ. κλλο. γ' δ' Πλούτων. ἔπειθεν, ἀρ. α' τοῦ πείθω-ἔπεισε. ἀναπέμψας, ἀπαρεμφ. ἀρ. α' τοῦ ἀνα-πέμπω-ἔπειμφα. δέ, σύνδ. ἀντιθετ. ὑπέδκετο, ἀσφιστ. β' τοῦ ὑπισχροῦμαι-ὑπεσχόμην. τοῦτο, ἀντωνυμ. δειπτ.-οὗτος, αὐτή, τοῦτο. ποιήσειν, ἀπαρεμφ. μέλλοντ. α' τοῦ ποιέω-ῶ. ἄν, σύνδ. ὑποθετ. υἱός, ἐπιρρημ. ἀργήσεως. πορευόμενος, μετοχ. τοῦ πορεύομαι. ἔπιστραφὴν, ὑποτακτ. ἀρ. παθητ. τοῦ ἐπι-στρέφομαι-ἐπειστράφην. πρίν, ἐπίσ. χρόνου. αὐτοῦ, ἀντωνυμ. αὐτοπαθής παραγενέθθαι, ἀπαρεμφ. ἀρ. β' τοῦ παραγέγομαι-παραγενόμην. ἀπιστῶν, μετοχ. τοῦ ἀπιστέω-ῶ. ἔπιστραφής, μετοχ. τοῦ ἐπιστρέφομαι. ἔθεάδατο, μεσ. ἀρ. τοῦ θεάμαται-ῶμαι. πάλιν, ἐπίσ. τόπου. ὑπέδερεψε, ἀρ. α' τοῦ ὑπο-στρέψω.

ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ. Καλλιόπη, μία τῶν 9 Μονοάων. Ἀπόλλων θεὸς τοῦ φωτός. Ὁρφεύς, διάσημος κινδυνόβατος. Πλούτων, θεὸς τοῦ Ἄδου. Εἰς τὸν Ἄδην ἐπιστεύετο ὅτι κατέβαινον οἱ νεκροὶ διὰ τοῦ Ταυράρου τῆς Δακωνικῆς ἢ διὰ τῆς Ἀχερονούς λίμνης ἐν Ἡπείρῳ.

ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΑ. Ἐπὶ τοδοῦτο προέβη=τόσην φήμην ἀπέκτησεν. θέλ-γειν=ὅτι ἔτερος. δηγθείσης=ὅτε τὴν ἐδάγκασε ὄφις. κατῆλθε=κατέβη. ἀγαγεῖν=rὰ τὴν ἐπαγαφέρῃ. τοῦτο ποιῆσαι=rὰ κάμη τὴν παράκλησον του. ἀν υἱὸν ἔπιστραφὴ=ἄγ μη κατὰ τὴν πορείαν στρέψῃ καὶ ἵδη τὴν γυναῖκα. ἀπιστῶν=μὴ πιστεύων. ἔθεάδατο=παρετήρησε. πάλιν=δύτω.

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ. Ὁ Ὁρφεὺς κατῆλθεν εἰς τὸν Ἄδην διὰ τὰ ἐπαγαφέρῃ τὴν σύζυγόν του Εὔδοντίκην, ἡτις ἦρχετο δησμούντινον καὶ ἡγαγάκοδην τὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὸν Ἄδην διότι οὗτος παρήκουσε τὴν ἐντολὴν τοῦ Θεοῦ.

ΔΙΔΑΓΜΑ. Ἡ παρακοή πρὸς τὸν Θεὸν φέρει καταστροφάς.

ΣΟΦΙΑ ΛΑΟΥ. «Ἀφεντικὴ προσταγὴ καὶ τὰ σκυλλὰ δεμένα».

ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΣΙΣ. Μελῳδία, δόξα, γυνή, ὄφις, δάκρυ, πείθω, θεῶ-μαι, ἄγω, θέλω, ἀγαγεῖν, ὑπισχροῦμαι.

8. Ἐρυπῆς.

ΛΕΞΙΘΕΤΗΣΙΣ. Προσάπτουσι (οἱ ἄνθρωποι) τῷ Ἐρυπῇ τὰς ἐπικηρυκείας. τὰς γιγνομένας ἐν τοῖς πολέμοις, καὶ διαλλαγὰς καὶ σπονδᾶς καὶ τὸ κηρύκειον, τὸ σήστημον τούτων, δὲ (κηρύκειον), εἰώθασιν οἱ ποιούμενοι τοὺς λόγους περὶ τῶν τοιούτων φορεῖν καὶ (οἱ) τυγχάνοντες ἀσφαλείας παρὰ τοῖς πολεμίοις διὰ τούτου. Φασὶ δὲ (οἱ ἄνθρωποι) ἐπινοῆσαι πρῶτον αὐτὸν καὶ μέτρα καὶ σταθμὰ καὶ τὰ κέρδη, τὰ διὰ τῆς ἐμπορίας, καὶ σφετερίζεσθαι τὰ τῶν ἄλλων λάθρῳ. αὐτὸν δὲ (φασὶ) παραδεῖσθαι καὶ κήρυκα τῶν θεῶν ἐπὶ δὲ (παραδεῖσθαι) ἄγγελον ἄριστον διὰ τὸ ἐρμηνεύειν αὐτὸν (τὸν Ἐρυπήν) σαφῶς ἔκαστα τῶν δοθέντων (αὐτῷ) εἰς ἐντολὴν γενέσθαι δὲ (λέγεται) αὐτὸν καὶ εἰσηγητὴν παλαιστρας καὶ ἐπινοῆσαι τὴν λύσαν τὴν ἀπὸ τῆς χελώνης (γιγνομένην).

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ. Ἐρυἄ, συνηρ α' κλίσ. προσάπτουσι, (πρὸς-ἄπισ). γιγνομένας, μετοχ. τοῦ γύγνομαι (γέν-γι-γεν). ἐπικρυκείας, διαλλαγάς, δπονδάς, οὐσ. α' κλίσ. τούτων, δεικτική ἀγτων. δύσθημον, ἐπίθ. δικτιλ. (=συν-οῆμα). δ, ἀντων. ἀγαφορ. ἐνῷ. δ, ἀρθρογ. φορεῖν, ἀπαρ. τοῦ φορῶ. εἰώθασιν, ὑπερουντ. τοῦ ἔθω. τυγχάνοντος, μετοχ. ἐνεστ. τοῦ τυγχάνω (τύχ, τευχ). ἀδφαλείας, οὐσιαστ. α' κλίσ. Φασί, οῆμ. φημι. δ, οὐνδ. ἀγινθ. = δέ, (ἐκθλιψις). σταθμά, οὐσ. β' κλίσ. ἀνώμαλον : ὅ σταθμός-οι σταθμοὶ-τὰ σταθμά. κέρδη, οὐσ. γ' κλίσ.=τὸ κέρδος. πρώτον, ἀριθ. τακτικόν. ἐπινοῖδαι, ἀπαρ. ἐνεστ. τοῦ ἐπιροῶ. Λάθρο, ἐπίρρ. τρόπου. ἀλλων, ἀγτων. διθετεῖζεθαι, ἀπαρ. τοῦ σφετερίζομαι (σφέτερος). παραδεδόθαι, ἀπαρ. παρακ. τοῦ παραδίδομαι. ἀριθτον, ἐπίθ. ὑπερ. τοῦ ἀγαθός. σαφῶς, ἐπίρρ. τρόπου. ἔκαστα, ἀντωνυμ. εἰς, πρόθεοις. δοθέντων, μετοχ. ἀσρ. τοῦ διδωμι. ἐρυπνεύειν, μετοχ. τοῦ ἐρυηνέω ('Ἐρυης'). εἰδηγητήν, οὐσ. γ' κλίσ. (εἰς ἡρυῦμαι). ἐπινοῖδαι, ἀπαρέμφ. ἀσρ. τοῦ ἐπινοῶ.

ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ. Ἐρυης ἄγγελος καὶ ἔξηγητής τῆς θελήσεως τῶν θεῶν. ἐπικρυκεία, ἐν καιοφ πολέμον, ὅτε μάλιστα ἐσκόπουν νὰ διακόψωσι τὰς ἐξήδοπαξίας, ἀπέστελλον κήρυκας οὗτοι ἔφερον σύμβολον ἀναγγωδίσεως ώς π.χ. τὸ κηρύκιον, καὶ ἐθεωροῦντο ἵεροι καὶ ἀπαραβίαστοι καὶ ἡσαν ὑπὸ τὴν ἄμεον προστάσιαν τῶν θεῶν. δπονδάι, αἴται ἐγίγνοντο δὰ γαντίσματος ἐν ταῖς θυσίαις εἰς βεβαίωσιν τῶν ουμφωνηθέντων. μέτρα καὶ σταθμά, εἰς τὸν ἀρχαίους συστήματα καταμετρήσεως διάφορα ὑπῆρχον εἰς τὰς διαφάροντας πόλεις. χελώνη, τὸ γνωστὸν ἐρυπέτον ἐν τῇ ἔρη καὶ τῇ θαλάσσῃ. Ἐκ τοῦ δοτράκου ταύτης (τὸ κέλυν) κατεσπενάζειν τὴν λύραν, τὸ γνωστὸν μουσικὸν δργαρον. παλαιότρα, πολλὰ ἡσαν τὰ ἀγωνίσματα εἰς τὸν ἀρχαίους, τὰ δὲ κυριώτερα ἡσαν ἡ πάλη, ὁ δρόμος, τὸ ἄλμα καὶ ἡ πυρηνή.

ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΑ. προσάπτουσι=ἀποδίδοντο. διαλλαγάς=ουμφιλιώσεις. δύνδοπυον=τὸ κρηοιμέδον ώς σύμβολον τούτων. εἰώθασι=συνειδήζουσι. ἐπινοῖδαι=ὅτι ἐπενόησε. λάθρο=κρυφίως. διθετεῖζεθαι=νὰ οἰκειοποιηται τὰ ἔνεα. ἐρυπνεύειν=ἔξηγειν. εἰδηγητήν γενέθαι=εἰσήγαγε τὸ ἀγώνυμα τῆς πάλης.

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ. Αἱ ὑπηρεσίαι τοῦ 'Ἐρυμοῦ πρὸς τὸν θεὸν τοὺς θεοὺς καὶ αἱ ἐκδουλεύσεις αὐτοῦ πρὸς τὸν ἀνθρώπον.

ΔΙΔΑΓΜΑ. Ὁ εὐεργέτης τῶν ἄλλων μνημονεύεται αἰωνίως.

ΣΟΦΙΑ ΛΑΟΥ. «Οοσ θέλεις δούλευε, κ' ὅσα θέλει δ θεός θὰ σοῦ δώσῃ».

ΑΠΟΜΝΗΜΗΝΕΥΣΙΣ. Σπουδαί, λόγον ποιοῦμαι (=λέγω), λάθρα, παλατστρα, ἐρυμηνεύειν, ἄγγελος (ἀγγελιοφόρος). Ἐρυης, ἐρυμηνεύει τὰς βουλάς τῶν θεῶν.

9. Φαξθων

ΛΕΞΙΘΕΤΗΣΙΣ. Φασὶ πολλοὶ τῶν ποιητῶν τὸν Φαξθωντα, τὸν νιὸν μὲν Ἡλίου, ὃντα δὲ πατίδα τὴν ἡλικίαν, πείσαι τὸν πατέρα παραχωρῆσαι ἐάντω

τὸ τέθριππον μίαν ἡμέραν τούτου δὲ (τοῦ παραγωρῆσαι) συγχωρηθέντος αὐτῷ οὐ δύνασθαι (φασὶ) τὸν Φαέθοντα, ἐλαύνοντα τὸ τέθριππον, κρατεῖν τῶν ἡνιῶν, τοὺς δέ ἵππους (λέγεται) ἔξενεχθῆναι τοῦ συνήθους δρόμου καταφρονήσαντας τοῦ παιδός. Καὶ τὸ μὲν πρῶτον πλανωμένους τοὺς ἵππους κατὰ τὸν οὐρανὸν ἐκπυρῶσαι (φασὶ) τοῦτον (τὸν οὐρανὸν) καὶ ποιῆσαι (τοὺς ἵππους) τὸν γῦνακὸν τὸν καλούμενον Γαλαξίαν, μετὰ δὲ ταῦτα οὐκ ὀλίγην κατακαίειν χώραν ἐπιφλέξαντας πολλὴν τῆς οἰκουμένης. Διὸ δὲ (λέγεται) καὶ τὸν Δία, ἐπὶ τοῖς γεγενημένοις ἀγανακτήσαντα, κεραυνῶσαι (ὅτι ἐκεραύνωσεν) μὲν τὸν Φαέθοντα, τὸν δὲ ἥλιον ἀποκατατῆσαι (ὅτι κατέστησε) ἐπὶ τὴν πορείαν τὴν συνήθη. Τοῦ δὲ Φαέθοντος πεσόντος (ὅτε ἔπεσε) πρὸς τὰς ἔκβολάς τοῦ ποταμοῦ, τοῦ νῦν καλουμένου Πάδου, προσαγορευομένου δέ, τὸ παλαιόν, Ἡριδανοῦ, θρηνῆσαι (λέγεται) μὲν φιλοτιμότατα τὰς ἀδελφὰς αὐτοῦ τὴν τελευτὴν, μετασχηματισθῆναι (ταύτας) τὴν φύσιν γενομένας αἰγείρους, ἀφίεναι δὲ (λέγεται) ταύτας δάκρυον κατὰ τὴν αὐτὴν ὥσπερ καὶ τοῦτο (τὸ δάκρυον) πηγανύμενον ἀποτελεῖν τὸν καλούμενον ἥλεκτρον.

ΓΡΑΜΑΤΙΚΑ. ΠΟΛΛΩΙ, ἐπιθ. πολὺς, πολλή, πολύ. **ΦΑΣΙ,** ἔθημ. τοῦ φημί. **ΝΙΟΝ,** οὐσ., κατ. β' καὶ γ' νῦν γεν. οὐνοῦ καὶ νίεος. **ΠΑΪΔΑ,** οὐσ. γ' κατ. παῖς-παιδός **ÖΝΤΑ,** μετοχ. τοῦ ειμι. **ΠΞΙΔΑΙ,** ἀπαρέμ. ἀρο. τοῦ πειθῶ, ἐνῷ πεσατεινή, τοῦ ιδίου. **ΠΑΤΕΦΑ,** οὐσ. γ' κατ. πατήρ-πατρός. **ΨΙΑΝ,** ἀριθμ. =εἰς, μία, ἐν. **ΠΑΡΑΓΩΡΗΣΑΙ,** ἀπαρ. ἀρο. τοῦ παρὰ-χωρέω-ῶ. **ΤΕΘΡΙΠΠΟΝ,** οὐσ. β' κατ. οὐδέτε. (τέτρα-ἵππος). **ΞΛΑΥΝΟΝΤΑ,** μετοχ. τοῦ ἐλαύνω. οὐ, ἀρητ. ἐνῷ, οὐ. ἀντωνιμ. **ΔΥΝΑΔΘΑΙ,** ἀπαρ. τοῦ δύναμαι. **ΗΝΙΩΝ,** οὐσ. κλ. α' ἡ ἡρικα-ας. **ΚΑΤΑΦΡΟΝΗΔΑΝΤΑΣ,** μετοχ. τοῦ κατὰ-φρονέω-ῶ. **ΞΞΕΝΕΧΘῆΝΑΙ,** ἀπαρ. παθ. ἀρο. τοῦ ἐκ-φέρω. **ΔΥΝΗΘΟΥΣ,** ἐπιθ. δικατ. δ, ἡ συνήθης, τὸ σύνηθες. **ΠΛΑΝΩΜΕΝΟΥΣ,** μετοχ. τοῦ πλανῶμαι (πλάνη). **ΞΚΠΥΡΩΔΘΑΙ,** ἀπαρ. ἀρο. τοῦ ἐκ-πυρόω-ῶ. **Νῦν,** ἐπίθ. κρότου. **ΓΑΛΑΞΙΑΝ,** οὐσ. α' κλίσ. **ΚΑΛΟΥΜΕΝΟΝ,** μετοχ. τοῦ καλέομαι-οῦμαι. **ΟΙΚΟΥΜΕΝΟΥΣ,** κυρίως μετοχ. ἀλλὰ καὶ οὐσιαστικὸν τοῦ οἰκέομαι-οῦμαι (οἶκος). **ΞΠΙΦΛΕΞΑΝΤΑΣ,** μετ. ἀρο. τοῦ ἐπιφλέγω (φλόξ). **ΩΛΙΓΝΩΝ,** ἐπιθ. ὀλίγος, η, ον. **ΚΑΤΑΚΑΙΕΙΝ,** ἀπαρ. τοῦ κατα-καίω. **ΔΙΑ,** ὄνοματ. δ Ζεὺς γεν. τοῦ Διός, ἀγανακτήσαντα, μετοχ. ἀρο. τοῦ ἀγανακτῶ. **ΚΕΡΑΥΝΩΔΘΑΙ,** ἀπαρ. τοῦ κεραυνώ-ῶ (κεραυνός). **ἈΠΟΚΑΤΑΔΤΗΔΑΙ,** ἀπαρ. ἀρο. τοῦ ἀποκατά-ΐστημι. **ΠΕΘΩΝΤΟΣ,** μετοχ. ἀρο. τοῦ πίπτω, ἀρο. ἔπεσον. **ΠΑΛΑΙΟΝ,** ἐπίρρο. τοῦ παλαιός. **ΠΡΟΒΑΓΟΡΕΥΟΜΕΝΟΥΣ,** μετ. τοῦ προσαγορεύομαι. **ΘΡΗΝΗΣΑΙ,** ἀπαρ. ἀρο. τοῦ θρηνέω-ῶ (θρῆνος). **ΦΙΛΟΤΙΜΟΤΑΤΑ,** ἐπίρρο. τρόπου. **ΜΕΤΑΣΧΗΜΑΤΙΔΗΝΑΙ,** ἀπαρ. παθ. ἀρο. τοῦ μετα-σχηματίζω (σχῆμα). **Φύδιν,** οὐσ. γ' κατ. ισ-εως. **ΑΙΓΕΙΡΟΥΣ,** οὐσ. β' -ος. **ΔΦΙΕΝΑΙ,** ἀπαρ. τοῦ ἀπό-ημι, **ΠΤΥΓΝΥΜΕΝΟΥΣ,** μετοχ. τοῦ πτύγνυμι. **ἈΠΟΤΕΛΕΙΝ,** ἀπαρ. τοῦ ἀποτελέω-ῶ (τέλος).

ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ. ΟΙ ΠΟΙΩΝΤΑΙ ἔγραφον ἐμμέτρως, ἐνῷ οἱ πεζοὶ ονυγγαφεῖς, ἄνευ μέτρων ἀλλὰ καταλογάδην. **ΗΔΙΚΙΑΝ,** ἡ ἡρικία τοῦ ἀγνθρώπου διαιρεῖται

εἰς τέσσαρα μέρη, παῖς μέχρι τοῦ 12 ἔτους, ἐφηβος μέχρι τοῦ 20, ἀνὴρ μέχρι τοῦ 50 καὶ ἐκεῖθεν πρεσβύτης, **τέθριππον**, ὅρμα συρόμενον ὑπὸ τεσσάρων ἵππων οἱ ἀρχαῖοι ἐφαντάζοντο ὅτι δῆλος ἡτο ἄρμα πύρινον, τέθριππον, τὸ δόποντον διηγήθυνεν ὁ Θεός "Ἡλιος διὰ τοῦ διαστήματος τοῦ οὐρανοῦ θόλον, τὴν ἡμέραν, διότι τὴν νύκτα ἐβυθίζετο εἰς τὸν Ὡκεανόν. **κεφανῶδας**, τὸ ἰσχυρότερον ὅπλον τοῦ Διὸς ἡτο ὁ κεφανύρος. **Γαλαξίας**, εἶνε σωρεῖα ἀπειράνθιμος ἀστέρων, ὁ κοινῶς λεγόμενος Ἱορδάνης ποταμός. **Πάδος**, εἶνε ποταμὸς τῆς ἀνταρτικῆς καὶ χύνεται εἰς τὸ Ἀρδατικόν πέλαγος, παλαιὰ ὠνομάζετο Ἡριδανός. αἴγειρος, εἶνε δέγδον, ἡ λείκη, ἀκαρπού. ἀλλὰ χρησιμώτατον διὰ τὴν ἔνθεταν. Άλλοι βολαὶ τοῦ ποταμοῦ ἀντιτίθενται πρὸς τὰς πηγάς.

ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΑ. **Πειοαί**=ὅτι ἔπεισε. **συγκωρηθέντος**=ὅτε δὲ ἐπετράπη εἰς αὐτὸν τοῦτο. **Ξιλαύνοντα**=οδηγοῦντα καὶ διευθύνοντα. **ἵνιῶν**=τῶν χαλινῶν. **ἔξενεχθῆναι**=ἔξετροχιάσθησαν. **ἐκπυρῶδας**=ἔκανσαν διὰ τοῦ πυρός. **ἐπὶ τοῖς γεγενημένοις**=διὰ τὰ συμβάντα. **προσαγόρευομένου**=καλούμένου. **τελευτὴν**=θάνατος. **μεταδρηματιθῆναι** τὴν φύδιν=μετεμορφώθησαν. **ἄροα**=ἡ ἐποκή. **κατ'=κατ' ἔτος.**

ΚΑΛΑΙΣΘΗΤΙΚΑ. Ἡ θέα τοῦ οὐρανοῦ καὶ ἡ κανονικὴ κίνησις τῶν οὐρανῶν σωμάτων αἰωνίως εἶνε ἀξιοθαίμαστα καὶ δηλοῦσι ἀνώτερον δημιουργόν, τὸν Θεόν.

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ. "Ἀπειρα κακὰ ἐγεννήθησαν διότι ὁ Φαέθων δι' ἀπειρίαν δὲν διηγήθηνε καλῶς τὸ ἄρμα τοῦ Ἡλίου.

ΔΙΔΑΓΜΑ. Μή ξήτει πράγματα ἀνώτερα τῶν δυνάμεών σου.

ΣΟΦΙΑ ΛΑΟΥ. «Μικροὶ δουλέψουν, μεγάλοι πεινάσσουν».

ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΣΙΣ. Τέθριππον, ἡμία, κατακαλώ, κεφανγῶσαι, ἐκβολάς, τελευτή, αἴγειρος, καλούμενος, αἱ αἴγειροι κατ' ἐμαυτὸν ἀφιᾶσι δάκρυνον, δὲ ἀποτελεῖ τὸν ἥλεκτρον.

10. Διόνυσος

ΛΕΞΙΘΕΤΗΣΙΣ. Μυθολογοῦσιν (οἱ ἀνθρωποι) γενέσθαι Διόνυσον εὔρετήν της τε ἀμπέλου (=εὔρειν τὴν ἀμπελὸν) καὶ τῆς ἐργασίας τῆς περὶ τούτων, ἔτι δὲ (γενέσθαι εὔρετήν) οἰνοποιίας καὶ τοῦ ἀποθησαυρίζεσθαι πόλλους τῶν καρπῶν ἐκ τῆς ὀπώρας καὶ παρέχεσθαι (αὐτὸν) τοῖς ἀνθρώποις τὰς χρείας καὶ τὰς τροφὰς ἐπὶ πολὺν γεόνον.

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ. **Μυθολογοῦσι**, ὁμηρ. μυθολογῶ (μυθολόγος-μῦθον λέγω), εὑρετήν, οὖσ. α' κλλο. (εὑρεσκω). **τ'=τὸ. **ἔτι**, ἐπίρρο. χρόνον. **ἔπη**, οὖσ. τὸ ἔτος. **πολλωύς**, ἐπίθ. πολύς, πολλή, πολύ. **ἔκ.** πρόθεσις. **ἀποθησαυρίζεσθαι**, ἀπαρέμφ. τοῦ ἀποθησαυρίζομαι (θησαυρός). **παρέχεσθαι**, ἀπαρ. τοῦ παρὰ ἔχομαι. **ἀνθρώπους**, οὖσ. β' κλλο. **ἔπι**, πρόθ, **οἰνοποιίας**, οὖσ. κλλο. α'.**

ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ. Ἀμπελος, τόπος ἐν φυτεύονται τὰ κλήματα ἐξ ὧν γίγνονται αἱ σιαγνήλαι καὶ ἐκ τούτων παράγεται ὁ οἶνος. **ΔΠΩΦΑΣ**, οἱ καρποὶ τῶν δέδων, ἡ πρώτη εροφὴ τοῦ ἀνθρώπου, παράγονται κατὰ διαφόρους ἐποχάς, ἔχοντες διάφορα σχήματα καὶ χρώματα· ἡ λατρεία τοῦ Διονύσου εἰσήχθη βραδύτερον τῆς τῶν ἀλλων θεῶν.

ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΑ. Ἐργαδίας=κατασκευῆς. χρείας=ἀνάγκας. ἀποθηδαυρίζεσθαι=ἀποταμεύειν.

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ. Άλι εὐεργεοῖσι τοῦ θεοῦ Διονύσου πρὸς τοὺς ἀνθρώπους.

ΔΙΔΑΓΜΑ. Οἱ ἄνθρωποι πάντοι καὶ πάντοτε πρέπει νὰ εἴνε προνοητικός.

ΣΟΦΙΑ ΛΑΟΥ. «Πίνε τὸ κρασί ἀλλὰ νὰ μή σὲ πληγῇ».

ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΣΙΣ. Μυθολογοῦσιν, οἰνοποίας, πολλοὶ καρποί, ἀποθηδαυρίζομέν τι, αἱ χρεῖαι.

11. Η ἀρπαγὴ τῆς Περδεφόνης

ΛΕΞΙΘΕΤΗΣΙΣ. Πλούτων ἥρπασε κρύφα τὴν (κόρην) Διὸς καὶ Δήμητρος. Δημήτηρ δὲ μετὰ λαμπάδων περιήιει κατὰ πᾶσαν τὴν γῆν ζητοῦσα (αὐτὴν) νυκτὸς καὶ ἡμέρας. ἀπέλιπε δὲ οὐρανὸν ὀργιζομένη Θεοῖς, μαθοῦσα (ἐπειδὲ μαθεῖ) ὅτι ἥρπασεν αὐτὴν Πλούτων. Ἡκε δὲ εἰς Ἐλευσίνα εἰκασθεῖσα γυναικί, καὶ πρῶτον μὲν ἐκάθισεν ἐπὶ τὴν πέτραν τὴν κληθεῖσαν ἀπ' αὐτῆς Ἀγέλαστον παρὰ τὸ Φρέαρ τὸ καλούμενον Καλλίχωρον, ἔπειτα δὲ ἐλθοῦσα πρὸς Κελεύν, τὸν τότε βασιλεύοντα Ἐλευσινίων, κατεσκεύασε δίφορον, δραχόντων πτηνῶν, τῷ παιδὶ αὐτοῦ καὶ ἔδωκε πυρόν, φ (δι' οὐ) κατέσπειρεν (οὗτος) τὴν ὅλην οἰκουμένην αἰρόμενος δι? Οὐρανοῦ. Διὸς δὲ κελεύσαντος (ἐπειδὲ ἐκέλευσεν) Πλούτωνα ἀναπέμψαι τὴν Κόρην, ὁ Πλούτων ἔδωκεν αὐτῇ φαγεῖν κόκκον ροῖς· ἵνα μὴ αὔτῃ καταμείνῃ παρὰ τῇ μητρὶ πολὺν χρόνον, ἡ δὲ (Κόρη) κατηγάλωσεν αὐτὸν οὐ προειδοῦσα τὸ συμβόσαμενον. Ἀσκαλάφου δὲ τοῦ (υἱοῦ τοῦ) Ἀχέροντος καὶ τῆς Γοργύρας καταμαρτυρήσαντος αὐτῆς (τῆς Κόρης) τοῦτο (ώς ἔσχαγε), ἡ μὲν Δημήτηρ ἐπέθηκε τούτῳ (τῷ Ἀσκαλάφῳ) πέτραν βαρεῖαν ἐν Αἴδου, Περεσφόνη δὲ ἤναγκάσθη μένειν μετὰ Πλούτωνος τὸ τρίτον καθ' ἔκαστον ἐνιαυτόν, τὸ δὲ λοιπόν (τρία τέταρτα μένειν) παρὰ τοῖς Θεοῖς.

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ. Διός, κύριον Ζεὺς γέν. τοῦ Διός. **Δημήτηρ**, Δημήτηρ γέν. Δημήτρος. **Ἀρπασθεῖ**, ἀρ. τοῦ ἀρπάξω (ἀρπαγῆ). **Κρύφα**, ἐπίρρ. τρόπου. **γεντά**, πρόθεσις. **Λαυπάδων**, ούσ. γ' ἀς-άδος. **νυκτός**, ούσ. γ' νὺξ-νυκτός. **τε**, σύνδ. συμπλ. πᾶσαν, ἐπίθ. **ζητοῦσα**, μετ. τοῦ ζητῶ. **περιήιει**, παρατ. τοῦ περὶ-εἷμι. **μαθοῦσα**, μεθ. ἀρ. τοῦ μανθάνω-ἔμαθον. **ὀργιζομένη**, μετ. τοῦ δογιζέομαι (δογῆ). **ἀπέλιπεν**, ἀρ. τοῦ ἀπό-λειπω. **εἰκασθεῖδα**, μετοχ. ἀρ. παθητ. τοῦ εἰκάζω. **ῆκεν**, παρατ. τοῦ ἦκω=ἔρχομαι. **εἰς**, πρόθ. ἐνῶ, εἰς, ἀριθ. **Ἐλευσίνα**, δημ. γ' κλίσ. -σις-ηνος πρώτον. ἀριθμ. τακτικόν. **ἐπί**, πρόθ-

ἐκείνης, ἀντωνυμ. δειπτ. **κληθεῖσα**, μετοχ. ἀρ. τοῦ καλῶ (κλῆσις). **ἐκάθιδε**, ἀρ. τοῦ καθίζω (κατά-έξω). **παρά**, πρόθ. **καλούμενον**, μετ. τοῦ καλοῦμαι. **ἔπειτα**, ἐπίσημ. χρόνου. **ἔλθούσα**, μετοχ. ἀρ. τοῦ ἔρχομαι. **βαδλεύοντα**, μετοχ. τοῦ βασιλεύω. **τότε**, ἐπίσημ. χρόν. **παιδί**, οὐσ. γ' αὐτο. παῖς-παιδός. **κατεδκεύασε**, ἀρ. τοῦ κατα-σκευάζω (σκεῦος). **δρακόντων**, οὐσ. γ'. **ἔδωκεν**, ἀρ. τοῦ δίκαιου. **φ**, ἀγτωνυμ. ἀναφ. δς, ἥ, δ. **αἰρόμενος**, μετοχ. τοῦ αἴρομαι. **κατέδπειρε**, ἀρ. τοῦ κατα-σπείρω. **ἀναπέψυταις**, ἀπαρεμ. τοῦ ἀναπέμπω. **κελεύθαντος**, μετοχ. τοῦ κελεύω. **μή**, ἐπίσημ. ἀργητ. **πολύν**, ἐπίθ. πολύς, πολλή, πολύ. **μητρί**, οὐσ. γ' μήτηρ-μητρός. **καταμείνη**, τοῦ καταμένω. **φαγεῖν**, ἀρ. β' τοῦ ἑσθίω. **ού**, ἐπίσημ. ἀργητ. **προειδοῖα**, μετοχ. τοῦ προδ-οίδα. **δυυμποδόμενον**, μετοχ. τοῦ συν-βαίνω. **κατηνάλωσε**, ἀρ. τοῦ καταταίσκω. **καταμαρτυρόντας**, ἀρ. μετοχ. τοῦ κατα-μαρτυρέω-ω. **βαρεῖαν**, ἐπίθ. βαρὸς-εῖα γ'. **ἔπειθηκε**, ἀρ. τοῦ ἐπι-τιθημι. **ἔκαστον**, ἀγτων. ἐπιμερ. **ἥναγκάδθη**, ἀρ. τοῦ ἀναγκάζομαι (ἄναγκη) **μένειν**, ἀπαρ. τοῦ μέρω.

ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ. Ὁ μῦθος τῆς Περσεφόνης καὶ τῆς Δήμητρος, παριστῶσι σύμβολικῶς τὸν σόδον καὶ τὴν βλάστησιν τῆς γῆς, τὴν φύσιον καὶ τὴν ἀναγέννησιν τῆς φύσεως. ἀπὸ τοῦ ὄντος τῆς Δήμητρος ὄνομάζονται Δημητριακοὶ καρποὶ τὰ σιτηρά. **λαυπάδων**, οἱ ἀρχαῖοι πρὸς φωτισμὸν μετεχειρίζοντο τὰς δῆδας καὶ ωητίνην, ἔλαιον, πρὸς τούτοις δέσμος ἔχοντας ἔνικαν καὶ φρεγάγων. **Πλούτων**, εἶνε ὁ θεὸς τοῦ Ἀδεροῦ. **Ἐλευθένα**, χώρα ἀγήκοντα εἰς τὴν Ἀττικήν, ἐν ταύτῃ ἐτελοῦντο τὰ Ἐλευσίνα μυστήρια καὶ ὑπῆρχεν μέγιστος γαδὸς πρὸς τιμὴν τῆς Δήμητρος. **δράκοντες**, κατὰ τὴν φαντασίαν τῶν ἀρχαίων οἱ δράκοντες ἤσαν τέρατα, δῆρεις πτερωτοί. **ἡ Περσεφόνη**, θαυμάζεται καὶ καλεῖται κατ' ἔξοχὴν Κόρη. **ὅτιᾶς**, ἡ ἓνια εἶνε δέρνδρον ἡ κοινῶς λεγομένη φοδιά, καρποφόρον. **Ἀχέροντος**, οὗτος ἡτο μυθιλογικὸς ποταμὸς κρησιμεύων ὡς μέσον νὰ κατέρχωνται αἱ ψυχαὶ εἰς τὸν Ἀδηρν.

ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΑ. **Περιήρει**=περιήρχετο πρὸς ἀναζήτησιν. **ἀπέλιπε**=ἔφυγεν ἐκείθεν. **εἰκασθεῖσα**=ἔγεινεν ὅμοια πρὸς γυναικα θητήν. **κληθεῖσαν**=δύομασθεῖσαν. **πτυνῶν**=πειώντων εἰς τὸν ἀέρα. **πυρὸν**=σιτον. **αἰρόμενος**=ὑπόνυμενος. **δι'** οὐδανούσ=διὰ μέσου τοῦ οὐρανίου θόλου. **ἀναπέψυται**=νὰ στελλῃ εἰς τὴν γῆν. **φαγεῖν**=νὰ φάγῃ ἡ Περσεφόνη. **προειδοῖα**=ἐπειδὴ δὲν ἔγγωριζεν ἐκ τῶν προτέρων. **κατηνάλωσεν**=έδαπλησεν δλόνηρον. **τούτῳ** (τῷ Ἀσκαλάφῳ). **τὸ λοιπὸν**=τὸ ὑπόλοιπον τοῦ ἔτους ἥτοι τὰ 3/4.

ΚΑΛΑΙΣΘΗΤΙΚΑ. Ἡ ἀνάπτυξις τῆς φαντασίας, διὰ τοῦ νοῦ, παράγει προϊόντα ὠδαιότατα καὶ ὠφελιμώτατα.

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ. Ἡ βιογραφία τῆς Περσεφόνης, τῆς Κόρης.

ΔΙΔΑΓΜΑ. Ἡ φιλοστοιχία τῆς μητρός εἶνε ἀκατάβλητος.

ΣΟΦΙΑ ΛΑΟΥ. «*Ἄν ταχης τὰ καλὰ παιδιά, τὰ ροῦχα τι τὰ θέλεις ; καὶ ἐν ταχης τὰ παιδιά κακά, πάλιν τὰ ροῦχα τι τὰ θέλεις ν.*

ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΣΙΣ. Λαμπάδες, ρύξ, ἀρπάξω, ἀπολείπω, καλοῖμαι, πυρός, φοιά, ἐμαυτός. Περσεφόνη τὸ τοίτον τοῦ ἔτους μένει μετὰ Πλούτωνος. αἴρομαι δὲ οὐρανοῦ.

12. Δευκαλίων

ΛΕΞΙΘΕΤΗΣΙΣ. Δευκαλίων δὲ ἐγένετο παῖς Προμηθέως. Οὗτος (ὁ Δευκαλίων) λαμβάνει γυναικα Πύρραν, τὴν (κόρην) Ἐπιμηθέως, καὶ Πανδώρας, ἣν οἱ Θεοὶ ἔπλασαν πρώτην γυναικα, βασιλεύων (ὅτε ἔβασιλευε) τῶν τόπων τῶν περὶ Φθίαν. Δευκαλίων δὲ μετὰ Πύρρος εἰσέθη εἰς λάρνακα ἐνθέμενος καὶ τὰ ἐπιτήδεια εἰς ταύτην (ἥν) ἐτεκτήνατο, ὑποθεμένου Προμηθέως, ἐπεὶ Ζεὺς ἡθέλησε ἀφανίσαι τὸ ἀνθρώπινον γένος. Ζεὺς δὲ κατέκλυσε τὰ πλεῖστα μέρη τῆς Ἑλλάδος γέας ἀπ' οὐρανοῦ ὑετόν, ὥστε πάντας ἀνθρώπους διαφυλαρῆναι, χωρὶς ὀλίγων, οἵ εἰς τὰ πληγῶν ὅρη συνέψυγον. Τότε δὲ καὶ τὰ ὅρη, τὰ κατὰ Θεσσαλίαν διέστη (διέστησαν) καὶ συνεχύθη (συνεχύθησαν) πάντα τὰ ἔκτεις Ἰσθμοῦ καὶ Πελοποννήσου Δευκαλίων· δέ, φερόμενος διὰ τῆς θαλάσσης ἐν τῇ λάρνακι ἐπὶ δικτῷ ἡμέρας καὶ νύκτας τὰς ἴσας, προσίσχει Παρνασσῷ, καὶ ἔκει θύει Διὶ Φυξιῷ ἐκβάς, τῶν ὅμερων λαζάντων παύλον. Ζεὺς δὲ ἐπέτρεψεν (ἀντῷ) αἱρεῖσθαι δέ, τι βούλεται πέμψας πρὸς αὐτὸν Ἐρυήνην, ὁ δὲ αἱρεῖται αὐτῷ γενέσθαι ἀνθρώπους. Καὶ αἴρων λίθους ἔβαλεν αὐτοὺς ὅπερ κεφαλής, εἰπόντος Διός· καὶ ἐγένοντο μὲν ἄνδρες, οὓς ἔβαλε, Δευκαλίων, γυναῖκες δὲ οὓς (ἔβαλε) Πύρρα.

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ. Ηαῖς, οὖσ., παῖς, παιδός. ἐγένοντο, ἀδριστ. τοῦ γίγνομαι. οὔτος, ἀντων. δεικτ. βασιλεύων, μετ. τοῦ βασιλεύω. περί, πρόθ.=πέρις. γυναικα, οὖσ. γ'. κιλο. γυνή-γυναικός. λαυβάνει, ρῆμ. τοῦ λαμβάνω. ήν, ἀντων. ἀναφ. ἐπλαδαν, ἀδρ. τοῦ πλάσσω (πλάσμα). ποδῶνων, ἐπιθ. τακτ. ἀριθ. ἐπει, ἐπέρρ. χρόν. ἀφανίδαι, ἀπαρ. τοῦ ἀφανίζω. ἀνθρώπινον, ἐπιθ. ἀνθρώπινος, η, ον, καὶ δικατάλ. ήθελησε, ἀδρ. τοῦ ἐθέλω. γένος, (τὸ) οὖσ. κιλο. γ'. ὑποθεμένου, μετ. ἀδρ. τοῦ ὑπὸ-τίθεμαι=ὑπεθηκάμην. ἐτεκτήνατο, ἀδρ. τοῦ τεκτανομαι=μηχανῶμαι. λάργακα, οὖσ. γ'. κιλο. λάργαξ-ακος. ἐπιτήδεια, (τὰ) οὖσ. ἐνθέμενος, μετ. τοῦ ἐν-τίθημι. ταύτην, ἀντ. δεικτ. εἰδέβη, ἀδρ. τοῦ εἰς-βαίνω. ποδύν, ἐπιθ. πολύς, πολλή, πολύ. ὑετόν, οὖσ. β'. κιλο. ἐκ τοῦ ὕω. ἀπ=ἀπό, πρόθ. κέας, μετοχ. ἀριστ. τοῦ κέω (χύνως, οἰνοχόος). πλεύστα, ἐπίρρ. ποσοτικόν. κατέκλυσαν, ἀδρ. τοῦ κατα-κλύσω (κατακλυσμός). ὕστε, ἐπίρρ. τρόπ. διαφθαρῆναι, ἀπαρ. τοῦ δια-φθείρω (φθορά). πάντας, ἐπιθ. πᾶς, πᾶσα, πᾶν. κωφίς, ἐπίρρ. πόστο. οἴ, ἀτ ἀναφ. ἐνῷ, οἱ, ἀριθμοι. συνέφυγον, ἀδρ. τοῦ συν-φεύγω (φυγή). πληδίον, ἐπίρρ. τοπικ. ὑψηλά, ἐπιθ. ψηφηλός, ή, ογ. τότε, ἐπίρρ. χρόν. κατά, πρόθ. διέδτη=διεκχωρίσθησαν τοῦ διὰ-ισταμαι. ἐκτός, ἐπίρρ. τοπικ. δυνεγύθη=συνανεμείχθησαν ἐκ τοῦ συν-

χέσομαι (σύγχυσις). ἐν, πρόθ.=ἐπτός. διά, πρόθ.=διὰ μέσου. φερόμενος, μετ. τοῦ φέρομαι. ἔδ', πρόθ. ἀντί. ἐπί. ἐννέα, ἀφιθητικόν. προδίδξει (=πιάνει), φῆμα τοῦ πρὸς-ἰσχω. κάκετ=καὶ ἐκεῖ, ἐπὶ τοπικ. δύνεσθαι, οὐσ. γ'. κλίσ. παῦλαν, οὐσ. α'. κλίσ. (ἐπ τοῦ παύνω). λαβόντων, μετ. ἀρό. τοῦ λαμβάνω. ἐκβάς, μετ. ἀροιστ. τοῦ ἐκ-βαίνω. θύει, τοῦ οήματος θύω (θυσία). φυξίφ, ἐπίθ. δικαί. πέμψας, μετ. τοῦ πέμπω (πομπή), ἐπέτρεψεν, ἀρό. τοῦ ἐπιτρέπω (ἐπιτροπή). αἰρεσθαί, ἀπαρ. τοῦ αἴρομαι. βούλεται, φῆμα βούλομαι. γενέθθαι, ἀπαρ. τοῦ γίγνομαι. εἰπόντος, μετ. ἀρό. τοῦ λέγω (εἶπον). ὑπέρ, πρόθ.=ὑπεράγω. αἴρων, μετ. τοῦ αἴρω. ἔβαλεν, ἀροιστ. τοῦ βάλλω=ἔβιτω. οὔς, ἀντων. ἀναφ. ἐγένοντο, ἀρό. τοῦ γίγνομαι.

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ. Πρώτη γυνή πλάσμα Θεῶν εἰνε ἡ Πύρρα, ἐνῷ τῆς Ἀγλας Γραφῆς εἰνε ἡ Εὖα. ύετός, τὰς βροχάς, τὰ νέφη, τοὺς περαντοὺς διευθύνει ὁ Ζεύς. **Φθία,** εἰνε ἡ ἀρχαία Θεσσαλία. Ἐδωλάς, κατ' ἀρχὰς ἦτο μικρὰ πόλις τῆς Θεσσαλίας. **Ιδούμος,** εἰνε ὁ χωρίζων τὴν Πελοπόννησον, στενὸς λαιμός, γῆς, σήμερον ἐγένετο ἐν αὐτῷ διώρυξ. **Παρνασσός,** τὸ ὑψηλότερον καὶ ἕσδρὸν δόρος τῆς Στρεφᾶς Ἑλλάδος. **Φυξίφ,** οἱ ἀρχαῖοι Θεοὶ πολλὰ ἐπώρυμα εἶχον. **Ἐννέα,** οἱ ἀρχαῖοι ἀπέδιδον εἰς τινας ἀριθμοὺς ἰδιαιτέραν σημασίαν· ἡ πρόληψις αὗτη ἐπικρατεῖ καὶ σήμερον καὶ ἔχει μεγάλην σπουδαιότητα εἰς μαγγανείας. παράβατε τὰ περὶ Νᾶς καὶ τοῦ κατακλυσμοῦ.

ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΑ. ἥν=εἰη δρολαρ. ἀφανίδαι=νὰ ἔξαλεψωσιν. ύπο-θεμένου=κατὰ συμβούλην. ἐτεκτίνατο λάργακα=κατεσκενάσει κιβωτόν. ἐπιτύδεια=τὰς ζωτορροφίας. ἐνθέμενος=ἀφοῦ ἔθηκεν ἐν αὐτῷ. εἰδέβη=ειδῆλθεν. ύετός καὶ δύνεος=βροκή. κατέκλυσεν=ἐπλημμύρησε. δλίγων χωρὶς=ἐκτὸς δλίγων. διέστη τὰ δρον=διεκωθείσθησαν ἐν τῆς δρυμῆς τῶν ἑδάτων. δυνεχύθη=εγειναγ ἄγω-κάτω. προδίδξει=πιάνει, ἀροάζει, παῦλαν λαβόντων=ἀφοῦ ἐκόπασαν. ἐκβάς=ἔξελθών. θύει=κάμνει θυσίαν. αἰρεσθαί=νὰ προτιμήσῃ. δ, τι βούλεται=δ, τι θέλει. αἴρων=σηκώνων. ἔβαλε=ἔρριψεν.

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ. Πῶς ἐπλάσθησαν καὶ ἐπολλαπλασιάσθησαν οἱ πρῶτοι ἄγνωστοι μετὰ τὸν κατακλυσμόν.

ΔΙΔΑΓΜΑ. Ο Θεός πάγτοτε δεικνύει πρὸς τοὺς ἀνθρώπους τὴν εὐσπλαγχνίαν τῶν.

ΣΟΦΙΑ ΛΑΟΥ. «Οσῳ θέλεις δούλευε καὶ σσῳ θέλεις ὁ Θεός θὰ σου δώσῃ».

ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΤΙΣ. Βασιλεύων, γυνή, πλάσσας, ἀφανίζει θετός, λάρυναξ, τὰ ἐπιτήδεια, αἴρει τοὺς λίθους ὑπὲρ οεφαλήν.

13. Προσυποθενές

ΛΕΞΙΘΕΤΗΣΙΣ. Πορομηθεύς, λάθρης Διός κρύψας ἐν νάρθηκι πυρ ἔδωκεν αὐτοῖς (ἀνθρώποις) πλάσσας ἀνθρώπους ἐξ ὕδατος καὶ γῆς. Ζεὺς δὲ ὡς ἥρθετο (τοῦτο) ἐπέταξεν Ἡφαίστῳ προστηλῶσαι τὸ σῶμα αὐτοῦ τῷ ὅρει Καυκάσῳ.

Προμηθεὺς δὲ ἐδέδετο πολλὰ ἔτη προσηλωθεὶς ἐπὶ τούτῳ, ἀετὸς δὲ ἐφιπτί-
μενος αὐτῷ καθ' ἑκάστην ἡμέραν ἐνέμετο τοὺς λοβοὺς τοῦ ἥπατος αὐξανομέ-
νου (ὅπερ ηὔξανετο) διὰ νυκτός.

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ. Ἔξ, πρόθ. ἀντὶ ἐκ. ὕδατος, οὐσ. γ' κλισ. ὕδωρ, ὕδατος.
πλάδας, μετ. τοῦ πλάττω. ἔδωκεν, ἀδρ. τοῦ δίδωμι. πῆρ, οὐσ. γ' πῆρ-πυ-
ρός. λάθος, ἐπὶρ. τρόπου. κρύψας μετοχ. τοῦ κρύπτω. ἥδθετο, ἀδρ. τοῦ αἰ-
σθάνομαι (αἰσθησις). ἐπέταξεν, ἀδρ. τοῦ ἐπιτάσσω. προσηλῶδαι, ἀπαρέμ.
τοῦ προσηλῶ=κασφώνω (ῆλος). ἔπι, πρόθ. ἔπι, οὐσ. γ' ἔπος ἔτος. ἐδέδετο,
ἀδρ. τοῦ δέδεμαι. (δέω-δένω). ἑκάστην, ἀγνωγ. ἐπιμερ. ἀετός, οὐσ. β'. ἐφι-
στάμενος, μετ. τοῦ ἐφίσταμαι σύνθετον ἐπὶ-ἴσταμαι. ἐνέμετο, ἀδρ. τοῦ νέμομαι.
αὐξανομένου, μετοχ. τοῦ αὐξάνω.

ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ. Ὁ Προμηθεὺς ἦτο τοῦ Τιτάνος Ἰαπετοῦ· οἱ δὲ Τιτᾶνες ἦσαν
παῖδες τοῦ Οὐρανοῦ καὶ τῆς Γῆς. ὕδατος καὶ γῆς, ἡ γνώμη αὐτῇ τῶν ἀρ-
χαίων περὶ δημιουργίας τοῦ ἀνθρώπου συμφωνεῖ καὶ πρός τὴν Ἀγίαν Γραφήν.
νάρθιξ, εἶνε φυτὸν καλαμώδες. Ἡφαιστός, υἱὸς τοῦ Διός καὶ τῆς Ἡρας,
χαλκεὺς τῶν Θεῶν καὶ ἐπιμελητὴς τοῦ πυρός. Καύκασος δρός τῆς ἀρχαίας
Σκυθίας, σημειογῆς Ρωσίας. ἀετός, δρόσιλεντς τῶν πτηνῶν, σαρκοφάγον.
ἥπατος, τὸ ἥπαρ εἶνε ἐν τῶν σπλάγχνων τοῦ πεπικοῦ σωλήνος καὶ ἔχει δύο
λοβούς.

ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΑ. Λάθος=κρυφίως. ὡς ἥδθετο=ῶς ἐνόσης ὁ Ζεύς.
ἐπέταξε=ἐκέλευσεν ἐπιτακτῶς. προσηλῶδαι=ῥὰ κασφώσῃ. ἐδέδετο=
εἶχε δεθῆ. ἐφιστάμενος=ἐπάγω εἰς αὐτὸν ισιάμενος. ἐνέμετο=ἐτρωγε. ἔδεν=
ἔλευτρωσεν.

ΣΟΦΙΑ ΛΑΟΥ. «Οπον κάμγει καλό, καλὸ δὲν ἔχει ἀλλὰ παγιαζει (περι-
μένει)».

ΔΙΔΑΓΜΑ. Οἱ μεγάλοι εὐεργέται τῆς ἀνθρωπότητος αὐτοθυσιάζονται.

ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΣΙΣ. Ὅδωρ. γάρθηξ, προσηλοῦμαι, λοβός. ἥπαρ.

14. Παῖδες Δευκαλίωνος.

ΛΕΞΙΘΕΤΗΣΙΣ. Παῖδες γίγνονται ἐκ Πύρρας "Ελλην μὲν πρῶτος, Ἄμ-
φικτύων δὲ δευτέρος, Πρωτογένεια δὲ θυγάτηρ. Δῶρος δὲ Ξούθος, Αἴολος
(γίγνονται παῖδες) "Ελληνος καὶ νύμφης Ὀρσηΐδος· Προσηγόρευσε μὲν οὖν
αὐτὸς ἀφ' ἑαυτοῦ "Ελληνας τοὺς καλουμένους Γραικούς, ἐμέρισεν δὲ τὴν χώ-
ραν τοῖς παισι!. Καὶ ἐγέννησε Ξούθον μὲν ἐκ Κρεούστης τῆς (κόρης) Ἐρεγθέως,
λαβὼν τὴν Πελοπόννησον, Ἀχαιὸν καὶ Ιωνα. ἀφ' δὲν (ἀπὸ τούτων) καλοῦνται:
Ἀγαστοὶ καὶ Ιωνεῖς, Δῶρος δὲ ἐκάλεσεν ἀφ' ἑαυτοῦ Δωριεῖς τοὺς κατοίκους,
λαβὼν τὴν πέραν Πελοποννήσου χώραν, Αἴολος δὲ προσηγόρευσεν Αἰολεῖς
τοὺς ἐνοικοῦντας τῶν περὶ τὴν Θεσσαλίαν τόπων βασιλεύων.

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ. Γίγνονται, φῆμα τοῦ γλγνομαι, δέ, ἀντιθετ. σύγδεσμ, παι-

δες, οὐσ. γ'. καίσ. παῖς-παιδός. **προδτος**—**δεύτερος**, ἀριθ. τακτικά. θυγάτηρ,
οὖσ. γ'. καίσ. θυγάτηρ-τρόσ. **νύμφης**, οὖσ. γ' καίσ. **αύτός**, ἀντωνυμ. δριώτ.
οὖν, σύνδ. συλλογιστ. **ἄφ'**, πρόθεσις. **καλονυμένους**, μετ. τοῦ καλοῦμαι (κλή-
σις, κλητήρ). **προδηγόρευδεν**, ἀριθ. τοῦ προσ- ἀγορεύω (ἀγόρευσις). **ξυέρι-
δεν**, ἀριθ. τοῦ μερίζω. **λαβών**, μετοχ. ἀριθ. τοῦ λαμβάνω. **ἔγεννησε**, ἀριθ. τοῦ
γεννάω-ῶ. **ἄφ'**, πρόθ : ἀντὶ ἀπό. **ῶν**, ἀντων. ἀναφορ. ἐνῷ **ῶν**, μετοχ. τοῦ
εἰμι. **καλούνται**, τοῦ καλοῦμαι. **πέραν**, ἐπίρρ. τοπικ. **χώραν**, οὖσ. α'.
καίσ. **κατοίκους**, οὖσ. β'. κλίσεως **έαυτοῦ**, ἀντών. αὐτοπαθής. **βασιλεύων**,
μετοχ. τοῦ βασιλεύων (βασιλεύς). **περί**, πρόθ. **τόπων**, οὖσ. β'. καίσ. **ἐνοικούν-
τας**, μετ. τοῦ ἐν-οικῶ (οίκος). **προδηγόρευδεν**, ἀριθ. τοῦ προσ- ἀγορεύω.

ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ. **Νύμφης**, οἱ ἀρχαῖαι ἐκτὸς τῶν πολλῶν μεγάλων Θεῶν
ἐπίστενον καὶ εἰς ἄλλας μικροτέρας Θεότητας κατοικούσας εἰς λίμνας, ποταμούς,
δορη, δρυμοὺς κ.λ.π. αὗται εἰχον διάφορα δύναματα π.χ. νύμφαι, νηροῦθες, ναι-
δες κ.λ.π. Οἱ Ἑλλῆνες διηροῦντο εἰς φυλάς, ἄλλ' εἰχον τὴν αὐτὴν καταγωγήν,
τὴν ἰδιαν θρησκείαν καὶ γλώσσαν καὶ πάντας τοὺς μὴ Ἑλλήνας ὠνόμαζον βαρ-
βάρους.

ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΑ. **Γίγνονται**—γεννᾶνται εἰς τὸν Δευκαλίωνα. **προδηγό-
ρευδαν**=ωνόμασαν. **ἄφ'** **έαυτοῦ**, ἀπὸ τοῦ δύναματός του.

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ. Καταγωγὴ καὶ δρομασία τῶν Ἑλληνικῶν φυλῶν.

ΔΙΔΑΓΜΑ “Οσῳ διψηλοτέρων καταγωγὴν ἔχει τις, τόσῳ μεγαλειτέρας ὑποχρεώ-
σεις ἀναλαμβάνει.

ΣΟΦΙΑ ΛΑΟΥ. «Πάρε σκύλλο ἀπὸ μανδρὶ καὶ ἄγθρωπο ἀ τὸ σδέ».

15. Θοδεὺς καὶ Ἀριάδνη.

ΛΕΞΙΘΕΤΗΣΙΣ. Θητεὺς ὁ (υἱὸς) Αἰγέως πλεῖ εἰς Κρήτην παρατεθησό-
μενος τῷ Μινωταύρῳ πρὸς ἀναίρεσιν, λαχῶν μετὰ τῶν ἡγεμόνων. ἡ τοῦ Μι-
νωας δὲ θυγάτηρ Ἀριάδνη, διατεθεῖσα πρὸς αὐτὸν εὐμενῶς, ἀφικούμένου (ὅτε
ἀφίκετο οὗτος) αὐτοῦ, διδώσιν (αὐτῷ) ἀγαθίδα μίτον, λαθοῦσα παρὰ Δαιδά-
λου τοῦ τέκτονος, καὶ διδάσκει αὐτῇ (αὐτὸν τὸν Θητέα) τῆς ἀγαθίδος τὴν
ἀρχὴν ἐκδησαὶ περὶ τὸν ζυγὸν τῆς ἄνω θύρας, ἐπειδὸν εἰσέλθῃ (ιέναι) εἰσω
ἀνελίσσοντα, μέχρις ἣν ἀφίκηται εἰς τὸν μυχόν, θύσας δὲ τῷ Ποσειδῶνι αὐ-
τὸν (τὸν Μινώταυρον), ἐὰν μάρψῃ (δι Θητεὺς) αὐτὸν καθεύδοντα, κρατήσαντα
τῶν τριχῶν τῆς κεφαλῆς, καὶ ἀπιέναι ὅπισω ἀνελίσσοντα τὴν ἀγαθίδα ὁ Θη-
τεὺς δὲ πάντα κατὰ νοῦν πράξας (ἐπεὶ ἐπραξε), λαχῶν τὴν Ἀριάδνην
ἐμβάλλεται εἰς τὴν ναῦν (ταύτην) καὶ τοὺς ἡγεμόνους καὶ παρθένους, φθά-
σαντας οὐδέπω παρατεθῆναι τῷ Μινωταύρῳ. Καὶ ἀποπλεῖ νυκτὸς μέσης, ποι-
ήσας ταῦτα. Κατακοιμᾶται δὲ ἐπὶ τῆς ἡγεμόνος ἐκθάλας, προσορμίσας (ἐπεὶ) τῇ
νήσῳ Δίῃ. Καὶ ἡ Ἀθηνᾶ παραστᾶσα αὐτῷ κελεύει ἔαν τὴν Ἀριάδνην καὶ
ἀφικεῖσθαι εἰς Λαθῆνας. Τούτο δὲ ποιεῖ συντόμως. Ἐπιφανεῖσα δὲ ἡ Ἀφρο-

δίτη, τῆς Ἀριάδνης κατολοφυρομένης, παραινεῖ θαρρεῖν· ἔσεσθαι γὰρ (ἔφη ἡ Αφροδίτη) αὐτὴν γυναικα Διονύσου καὶ γενήσεσθαι εὐκήεξ.

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ. Θοδεύς, δγ. κύρ. γ'. κλίσ. λαχών, μετ. τοῦ λαγχάρω (λαχρός). ήιθέων, δημαστικ. ὁ ἥιθεος-ον. πλεῖ, δριστ. τοῦ πλέω (πλοῦς). παρατεθιδόμενος, μετ. τοῦ πάρατιθεμαί. ἀδικνούμενον, μετοχ. τοῦ ἀπό-ικνέματ-ομαί—ἀφικνέματ (ἀφίξις). εὔμενῶς, ἐπίρρο. τρόπου. διατεθεῖδα, μετ. τοῦ διάτιθεμαί. θυγάτης, οὐσ. γ'. κλίσ. θυγάτηρ-τρός. δίδωσιν, τοῦ δίδωμι. ἀγαθίδα, οὐσ. γ'. κλίσ.-ις-ιδος. μίτος, οὐσ. β'. κλίσ. λαβοῦδα, μετ. τοῦ λαμβάρω. τέκτονος, οὐσ. γ'. κλίσ. διδάδκει, ἐκ τοῦ διδάσκω. ἐπειδάν, ἐπίρρο. χρόνου. εἰδέθη, τοῦ εἰσ-ἔρχομαι. ἐκδῆδαι, ἀπαρ. ἀρ. τοῦ ἐκ-δέω=δέρω (δεσμός, δέσις). ζυγόν, οὐσ. β'. κλίσ. ἄνω, ἐπισ. τοπικόν. ἀνελιδδοντα, μετ. τοῦ ἀνά-έλιττω. ἴεναι, ἀπαρμφ. τοῦ είμι=πορείομαι. μέχρις, ἐπίρρο. χρόνου ἀφίκηται, ὑποτακτ. ἀριστ. τοῦ ἀφικνοῦμαί. μυχόν, οὐσ. β'. κλίσ. καθεύδοντα, μετ. τοῦ καθεύδω (κατά-ευδώ). μάροψη, ἀρ. τοῦ μάροπτω. κρατήδαντα, μετοχ. τοῦ κρατῶ. τρικῆν, οὐσ. γ'. κλίσ. φρέξ, τριγόρ. θύδαι, ἀπαρ. τοῦ θύω. ἀπιέναι, ἀπαρ. τοῦ ἀπειμι, ἀπό-είμι. διπίδω, ἐπίρρο. τοπικόν. ποάξας, μετ. τοῦ πράττω (πρᾶγμα). πάντα, ἐπιθ. πᾶς, πᾶσα, πᾶν. νοῦν, οὐσ. γ'. κλίσ. νοῦς-νοῦ. λαβών, μετ. τοῦ λαμβάρω. ναῦν, οὐσ. γ'. κλίσ. ναῦς, ἐμβάλλεται, φῆμ. τοῦ ἐμβάλλομαι. παρθένους, οὐσ. β'. κλίσ. οὐδέπω, ἐπίρρο. χρόν. φύάδαντας, μετ. τοῦ φύάρω. παρατεθῆναι, ἀπαρ. τοῦ παρά-ιθεμαί. ποιήδας, μετ. τοῦ ποιέω-ῶ (ποιησις). νυκτός, οὖς. γ'. κλίσ. ἀποπλεῖ, ἀπό-πλέω (ἀπόπλοντος). προδοδυῖδας- μετοχ. τοῦ πρὸς-δρυτίζω. νίδφω, οὐσ. β' κλίσ. ἐκβάσις, μετ. τοῦ ἐκ-βαίνω. ἐπί, πρόθ.=ἐπάνω. κατακοιμᾶται, τοῦ κατα-κοιμῶμαί (κοιμησις) παραστᾶδα, μετ. τοῦ παρὰ-ἴσταμαι. κελεύει, τοῦ κελεύω (κέλευσις). ἐᾶν, ἀπαρμφ. τοῦ ἐάω-ῶ. ἀδικνεῖδθαι, ἀπαρ. τοῦ ἀπό-ικνέματ-ομαί. δυντόμως, ἐπίρρο. διαναθτάς, μετοχ. τοῦ διά-ατ-ίστημι ποιεῖ, τοῦ ποιέω-ῶ. κατοδοφυρομένης, μετ. τοῦ κατά-δλοφύομαι. ἐπιφανεῖδα, μετ. τοῦ ἐπί-φανόματ (ἐπιφανής). θαρρεῖν, ἀπαρ. τοῦ θαρρῶ (θάρρος). παραινεῖ, τοῦ παραινῶ. γάρ, σύνθ. αἰνολ. ἔθεσθαι, μέλλ. τοῦ εἰμι. εὐκλεᾶ, ἐπιθ. δικατάλ. εἰς ἡς. γενέσθαι, ἀπαρέμφ. ἀρ. τοῦ γλυγομαι.

ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ. Μινωταύρω, οὗτος ἦτο τέρας ξῶν ἐν Κρήτῃ ἐντὸς σηματίου τοῦ Λαβυρίνθου. Δαιδάλου, ὁ Δαιδαλος ἦτο ἀριστος καλλιτέχνης· πᾶν ἔξοχον προϊὸν τῆς τέχνης λέγεται «ἔργον Δαιδάλου». Ποδειδῶν, θεὸς τῆς θαλάσσης. Δία, νῆσος μικρὰ πλησίον τῆς Κερύτης· ἄλλοι δὲ νομίζουσιν δια αὐτην ἡ σημερινὴ Νάξος. Ἀθηνᾶ, κόρη ἐξειλιθοῦσα ἐκ τῆς κεφαλῆς τοῦ Διὸς πάνοπλος· θεὰ τῆς σοφίας καὶ τῆς συνετῆς ἀνδρείας. Ἀφροδίτη, θεὰ τοῦ κάλλους. Διόνυσος, θεὸς τοῦ οἴνου καὶ προσιάτης τῆς ἀμπελου· φέρει καὶ τὸ ἐπώνυμον Βάκχος.

ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΑ. λαχών=ἀφοῦ ἐλαφε διὰ κλήρου. ὁ Μήρως, βασιλεὺς

τῆς Κερήτης ὑπερχρέωσε, μετὰ πόλεμον, τοὺς Ἀθηναίους ν' ἀποστέλλωσι καὶ τοῖς ἐπτὰ νέοις καὶ ἐπτὰ τέσσας ὡντας χρησιμεύωσιν ὡς τροφὴ τοῦ τέρατος Μιγωταύρου. **ἡττεος**, = νέος, παληκάρι. **παρατεθηδύμενος** = νὰ παρατεθῇ ὡς τροφὴ. **εύμενδες** = φιλικῶς. **ἀγαθίδα** = κονφάρι. **τὸν ἀρχὸν** = τὴν ἀκραγ. **ἐκδῆδαι** = ἡ δέση. **ζυγδὸν** = μοχλόν. **ἀνελισδοντα** = ἀφοῦ ἔστηνται. **ἰέναι** = γὰ προκωφῇ. **μυχὸν** = τὸ ἄκρον τοῦ βάθους. **μάρψη** = καταλάβῃ, εῦρῃ. **ἀπιέναι** = ἡ ἀπέρριξη του. **ἔμβαλλεται** = εἰσβαίνει. **οὐδέπω φθάσαντας** = δὲν ἐπρόκαθαν. **προσδοκιμίδας** = προσεγγίσας. **ἥδονος** = ἐπὶ τῆς ἀμμώδους ἀκτῆς. **ἔδην** = ἡ παρατήση. **διαναστάτας** = ἔξεγεοθείς. **κατολοφυομένης** = κοπομένης καὶ θρηγονόης. **παραινεῖ** = προτείνει. **ἔδεδθαι** = θὰ γείνη. **εὔκλεα** = ἔρδος. **θαρρεῖν** = ἡ ἔχη θάρρους.

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ. Ὁ Θησεὺς σώζεται διὰ τῆς βοηθείας τῆς Ἀγιάδης καὶ ἀπαλλάσσει τὴν πατρίδα τον ἐκ τοῦ αἵματηροῦ φόρον.

ΔΙΔΑΓΜΑ. Βοήθει τῇ πατρίδι πάντοτε καὶ ἔσο εὐγνώμων πρὸς τοὺς εὐεργέτας σου.

ΣΟΦΙΑ ΛΑΟΥ. «Οπ' ἔχει μοῖδα ἂς περιπατῇ καὶ φιλικό, ἂς τρέχῃ».

ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΣΙΣ. Δαγκάρω, εὐμενῶς, ἀγαθίς, ἀνελίσσω, μυχός, ἴεται, καὶ ἀπιέναι, παρατίθεμαι, ἥτισ, ἔσθ, δλοφύρομαι, εὐκλεής.

16. Τάνταλος.

ΛΕΞΙΘΕΤΗΣΙΣ. Τάνταλος ἦν μὲν υἱὸς Διός, κατώκει δὲ περὶ τὴν τῆς Αστίας νῦν ὀνομαζομένην Παφλαγονίαν διαφέρων πλούτῳ καὶ δόξῃ. Ἐγένετο οὐλὸς τῶν Θεῶν ἐπὶ πλέον, ὡς φασιν (οἱ ἄ. θρωποι), διὰ τὴν εὐγένειαν τοῦ τατόρος. Ὅστερον δὲ ἀπήγγειλε τοῖς ἀνθρώποις τὰ ἀπόρρητα τὰ παρὰ τοῖς Ἀθαίτοις, οὐ φέρων τὴν εὐτυχίαν ἀνθρωπίνως καὶ μετασχῶν κοινῆς τραπέζης ταὶ πάσης παρρησίας. Δι' ἦν (διὰ ταύτην) αἰτίαν ἐκολάσθη καὶ ζῶν καὶ τελευτήσας (μετὰ τὴν τελευτὴν) ἡξιώθη αἰωνίου τιμωρίας εἰς τοὺς ἀσεβεῖς καταταχθείς.

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ. **Διός**, Ζεύς, Διός. **ῆν**, παρατατ. τοῦ εἰμι. **νιός**, οὐσ. οὐλός. **ἢ**. καὶ γ'. **νιδός** καὶ **νέος**. **διαφέρων**, μετοχ. τοῦ διά-φέρω. **κατώκει**, τοῦ ὁήμ. **κατοίκω** (οἰκος). **νῦν**, ἐπίρρο. χρόν. **ὄνομαζομένων**, μετ. τοῦ ὀνομαζοματοῦ. **πατρός**, γ'. οὐλός. εὐγένειαν, α'. οὐλός. φασί, τοῦ φημι. **ἔγένετο**, παρατ. τοῦ γέγονα. **πλέον**, ἐπίρρο. ποσότ. **ὕστερον**, ἐπίρρο. χρόν. οὐ, ἐπίρρο. φέρων, μετοχ. τοῦ φέρω. **πάντες**, ἐπιθήτ. **παρρησίας**, οὐσ. α'. οὐλός. **ἴπηγγειλε**, ἀδρ. τοῦ ἀπ'- ἀγγέλω (ἄγγελος). **ἀπόρρητα**, δικατ. ἐπίθ. ζῶν, οὐτ. τοῦ ζῶν-ώ. **ἐκολάσθη**, παθ. ἀδριστ. τοῦ κολάζομαι. **τελευτήσας**, μετοχ. τοῦ τελευτῶ. **τιμωρίας**, οὐσ. α'. οὐλός. **ἡξιώθη**, παθ. ἀδρ. τοῦ ἀξιοθηματοῦ. **καταταχθείς**, μετ. τοῦ κατατάσσομαι. **ἀδεβεῖς**, ἐπίθετον δικατάληπτ. εἰς-ής.

ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ Παφλαγονία, ἐπαρχία τῆς Ἀσίας κειμένη μεταξὺ Πόντου-

Φρυγίας καὶ Βιθυνίας. **φίλος** ἐγένετο, οἱ ἀνθρώποι ποιλάκις συνάπτουσι σχέσεις πρὸς τοὺς Θεοὺς καὶ ποιλάκις προκαλοῦσι τὴν εὐμένιαν ἢ δυσμένειαν αὐτῶν. **ἀδεβεῖς**, ἐν τῇ ἀρχαιότητι ἐπιστεύετο διτὶ μετὰ θάρατον οἱ μὲν ἀσεβεῖς ἐκολάζοντο διὰ μυολων βασάνων οἱ δὲ εὐσεβεῖς ἀπήλαντον μάκαριότητος εἰς τὰς νήσους τῶν Μακάρων¹ τὰς αὐτὰς ἰδέας ἔχει καὶ ἡ Χριστιανικὴ θρησκεία.

ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΑ. **Ὕν=ητο**, τὴν νῦν=ιωδινήν. **εὔγένειαν=καταγωγὴν** ἐκ γένους θείαν. ἐπὶ πλέον (τῶν ἄλλων)=περισσότερον τῶν ἄλλων ἀνθρώπων. **μεταδχῶν=λαβὼν** μέρος. **παρροσίας=έλευθεροτομίας**. **ἀπόρροπτα=τὰ μυστικά**. **τελευτήδας=μετὰ θάνατον**. **καταταχθεὶς=λαβὼν θέσιν**.

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ. Κόλατις τοῦ Ταντάλου καὶ ἡ διὰ ταύτην αἴτια.

ΔΙΔΑΓΜΑ. Πρὸς τοὺς ἀγωτέρους τῆρει θέσιν ἀξιοπεπῆ. ὁ ἀκοιτόμυθος πάντοτε τιμωρεῖται.

ΣΟΦΙΑ ΛΑΟΥ. «Τὰ μυστικά σου φύλιγε καὶ κλείει τὴν καρδιά σου».

ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΣΙΣ. Υἱός, διαφέρω, εὐγένεια, μετέσχε, ἀπόρροπτα, ἀσεβής, εὐσεβής. οἱ ἀσεβεῖς ἀξιοῦνται αἰώνιου κολάσεως.

17. Νιόδη.

ΛΕΞΙΘΕΤΗΣΙΣ. Νιόδη ἡ θυγάτηρ τοῦ Ταντάλου καὶ ἀδελφὴ τοῦ Πέλοπος ἐγένενησεν υἱὸνς ἐπτά καὶ ἵσας θυγατέρας διαφερούσας εὐπρεπείᾳ² πλεονάκις δὲ ἐκαυχᾶτο μέγα φυματτομένη ἐπὶ τῷ πλήθει τῶν τέκνων καὶ ἀπεφαίνετο ἔαυτὴν εὐτεκνοτέραν τῆς Λητοῦς. Βέβη³ ἡ μὲν Λητώ χρολωσαμένη προσέταξε τῷ μὲν Ἀπόλλωνι κατατοξεύσαι τοὺς υἱὸνς τῆς Νιόδης, τῇ δὲ Ἀρτέμιδι (προσέταξε κατατοξεύσαι) τὰς θυγατέρας. Συνέθη δὲ ταύτην (τὴν Νιόδην) γενέσθαι εὔτεκνον ἄμμα καὶ ἀτεκνον δξέως ὑφ' ἔνα καιρόν, ὑπακουσάντων (ἐπει οὐπήκουσαν) Ἀπόλλωνι καὶ Ἀρτέμις, τῇ μητρὶ καὶ κατατοξεύσαντων τὰ τέκνα τῆς Νιόδης κατὰ τὸν αὐτὸν καιρὸν⁴. Νιόδη δὲ ἀπολιποῦσα Θήβας ἦκε πρὸς τὸν πατέρα Τάνταλον εἰς Σιτυόλον καὶ ἔκει μετέβαλε τὴν μορφὴν εἰς λίθον, εὐξαμένη Διέ, καὶ χεῖται δάκρυα τοῦ λίθου νύκταρι καὶ μεθ' ἡμέραν.

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ. Ουγάτηρ, οὐσ. γ'. κλίσ. ἀδελφὴν, οὐσ. α'. κλίσ. ἐγένηντος, δόρ. τοῦ γεννάω-ῶ (γέννησις, γέννημα). **νιούς**, οὐσ. β'. καὶ γ'. κλίσ. γεν. νιοῦ καὶ νιέσ. ἐπτά, ἀριθμ. ἐπιλέστ. ἀπόλυτον. **ἴδας**, ἐπιθ. τροικ. εὐπρεπείᾳ, οὐσ. α'. κλίσ. διαφερούσας, μετ. τοῦ διαφέρω. **πλήθει**, (τὸ) οὐσ. γ'. κλίσ. **μέγα**, ἐταῦθα ἐπίρρ. ποσοτ. ἐκ τοῦ: μέγας, μεγάλη, μέγα, ἐπιθ. φρυνατομένην, μετοχ. τοῦ φρυνάττομαι. **πλεονάκις**, ἐπιφ. ποσότ. ἐκαυχᾶτο, τοῦ καυχῶμαι. **ἔαυτήν**, ἀντωνυμ. αὐτοπαθής. εὐτεκνοτέραν, ἐπιθ. ουγκροτ. **χολοδαμένη**, μετ. τοῦ χολόδομαι-οδμαι. **προσέταξε**, ἀριθ. τοῦ προ-στάττω. **κατατοξεύσαι**, τοῦ κατα-τοξεύω. **τούτων**, ἀρτ. δεικτ. **ὑπακουδάντων**, μετ ἀριθ. τοῦ ὑπ-ἀκούων. **καιρόν**, οὐσ. β'. κλίσ. **δινέβη**, ἀριθ. τοῦ συμβαλλων (συν· βαλλω). **ὑφ'**, ἀντὶ ὑπό. δξέως, ἐπιθ. **ἄμα**, ἐπίρρ. κρόσγον. εὐτεκνον=

εῦ-τέκνον. ἄτεκνον=ἀ (στερητικὸν)-τέκνον. γενέδθαι, ἀπαρά ἀρό τοῦ γίγνομαι.
ἀπολιποῦδα, μετ. τοῦ ἀπο-λείπω. πατέρα, οὐσ. γ'. κλε. ἥκεν, ἀρό. τοῦ
ἥκω κάκεῖ, ἀντὶ τοῦ, καὶ ἐκεῖ εὐξαμένην, μετ. τοῦ εὐχομαι. μετέβαλε, ἀρό.
τοῦ μετα-βάλλω. χεῖται, τοῦ χέω. νύκτωρ, ἐπίρρο, υεθ', ἀντὶ, μετά. λίθου,
οὐσ. β'. κλίσεως.

ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ. Επτά, δ ἀριθμὸς οὐτος ἡτο εἰς ὑπόληψιν εἰς τὴν ἀρχαιότητα. **Λιτώ,** μήτηρ τοῦ Ἀπόλλωνος καὶ τῆς Ἀριέμιδος. **Θύνας,** πόλις τῆς Βοιωτίας· καὶ ἄλλαι πόλεις ἐν Ἀσίᾳ καὶ Ἀφρικῇ ἐφερον τὸ ὄντομα Θῆβαι. **Σίπυλον,** ὅρος μεταξὺ Φρυγίας καὶ Λυδίας ἐν Ἀσίᾳ. **λίθον,** οἱ γεωγράφοι βεβαίουν ὅτι ὅντως ἐνεὶ μαρούσιν φανεῖται τὸ ὅρος ὃς ἀποκλιματέηται τοῦ κλαίουσα.

ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΑ. Τὰς ἴδαις=ἐπιά. εὑπρεπείᾳ=κατὰ τὴν εὑμορφιά. φριαττούμενη=ἐπερηφανευομένη. εὔτεκνοτέραν=ἔχονον περισσότερα καὶ ὀραιότερα τέκνα. ἀπεφαίνετο=ἔδεικνε τοῦλα δαμάνην=δρυσθεῖσα. κατατοξεῦδαι=γὰ φονεύῃ διὰ τῶν βελῶν τοῦ τόξου. ὑψὸν ενα καιοδὸν=κατὰ τὴν ἰδίαν ἐποχήν. **ἀπολιποῦδα**=ἀφήσασα. **ἥκεν=εἰλην** ἔλθη. **χεῖται=χύνει.** νύκτωρ=κατὰ τὴν νύκτα. **λίθουν=ἐκ τοῦ λίθου.**

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ. Εὐτεκνία τῆς Νιόβης καὶ τιμωρία αὐτῆς διὰ τὴν ὑπερηφάνιαν τῆς.

ΔΙΔΑΓΜΑ. Ἡ ὑπερηφανία τιμωρεῖται.

ΣΟΦΙΑ ΛΑΟΥ. «Μὲ τὸ μεγαλύτερό σου οκόρδα μὴ φυτεύῃς».

ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΣΙΣ. Εὐπρέπεια, εὐτεκνία, ἀτεκνία, φρυάτομαι, κατασκεύω, χέω, ἐκ τοῦ λίθου δάκρυνα κεῖται.

18. Κέκροψ.

ΛΕΞΙΘΕΤΗΣΙΣ. Κέκροψ ἔβασιλευε πρῶτος τῆς Ἀττικῆς αὐτόχθων ἔχων τῶν σωμάτων συμφυέες ἀνδρὸς καὶ δράχοντος καὶ ὠνόμασεν ἀφ' ἑαυτοῦ Κέκροπίαν τὴν γῆν τὴν λεγομένην πρότερον Ἀκτήν. Ἔδοξες δὲ τοῖς θεοῖς, φασί, ἐπὶ τούτου (ὅτε ἔβασιλευε) καταλαβέσθαι πόλεις ἐν οἷς ἔκαστος ἔμελλον ἔχειν τιμᾶς ἰδίας· Πρῶτος οὖν Ποσειδῶν ἦκεν Ἀττικὴν καὶ ἀνέφηνε θάλασσαν τῇ τοι-αίνῃ (διὰ τῆς τριαίνης πλήξας κατὰ μέσον τὴν Ἀκρόπολιν, ἦν νῦν καλοῦσιν Ἐρεγθυΐδα). Μετὰ δὲ τοῦτον ἦκεν (εἰς Ἀττικὴν) Ἀθηνᾶς καὶ ἐφύτευσεν ἔλασιαν, ἣ νῦν ἐν τῷ Πανδροσείῳ δείκνυται, ποιησαμένη Κέκροπα μάρτυρα τῆς καταλήψεως. Ζεὺς δὲ ἔδωκε τοῖς τούς δώδεκα θεούς, οὓς; Κέκροπα καὶ Κραναὸν οὐδὲ Ἐρυθίθονα, ὡς εἶπόν τινες, διαλύσας Ἀθηνᾶν καὶ Ποσειδῶνα περὶ τῆς γήρας ἔριδος ἀμφοῖν γενομένης. Τούτων δὲ (τῶν Θεῶν) δικαζόντων ἡ γήρα ἐκρίθη τῆς Ἀθηνᾶς, μαρτυρήσαντος Κέκροπος ὅτι πρῶτον τὴν ἔλασιαν ἐφύτευσεν· Ἀθηνᾶ μὲν οὖν ἀφ' ἑαυτῆς ἔκάλεσε τὴν πόλιν Ἀθήνας, Ποσειδῶν δὲ ὀργισθεὶς θυμῷ ἐπέκλυσε τὸ Θριάσιον πεδίον καὶ ἐποίησε τὴν Ἀττικὴν ὄφαλον.

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ. Κέκροψ καὶ αὐτόχθων, οὐσ. γ'. κλίσ. δυμάδιες, διομ. ἐπίδ. ἐκ τοῦ συν-φύω. ἔχων, μετοχ. τοῦ ἔχω. δδῆμα καὶ ἀνδρός, οὐσ. γ'. κλίσ. δράκοντος, εἰσ. γ'. κλίσ. ἔβασιςενθε, ἀδρ. τοῦ βασιλεύω. πρόστος, ἀριθ. τακτ. πρότερον, ἐπίρρο. χρόνου, λεγομένην, μετ. τοῦ λέγω ἀριθ' = ἀπό. ἔαυτοῦ, ἀγτων. αὐτοπαθ. δινόμαδεν, ἀδρ. τοῦ ὄνομάζω (ὄνομα). ἐπί, πρόθ. τούτου, ἀτων. δεικτ. φασίν, τοῦ φημί. ἔδοξε, τοῦ δοκεῖ. πόλεις, οὐσ. γ'. κλίσ. καταλαβέσθαι, ἀπαρ. τοῦ καταλαμβάνω. αἵς, ἀγτων. ἀναφρο. ἔμελλον, παρατ. τοῦ μέλλω. ἔχων, ἀπορέμφ. τοῦ ἔχω. τιμάς, οὐσαστ. α'. κλίσ. ἔκαστος, ἀγτων. ἐπιμεριστ. ἕκεν, παρατ. τοῦ ἥκω. οὖν, σιγή. συλλογιστικός. πρώτος, ἀριθμ. τακτ. πλήξας, μετοχ. τοῦ πλήττω. τριαίνη, οὐσ. α'. κλίσ. ἀνέφηνε, ἀδρ. τοῦ ἀνα-φατνω. ἦν, ἀγτ. ἀναφ. νῦν, ἐπίρρο. χρόν. καλοῦδι, τοῦ καλῶ. μετά, πρόθ. τούτου, ἀγτων. δεικτ. ποιοδαμένην, μετοχ. ἀδρ. τοῦ ποιοῦμαι. καταλήψεως, οὐσ. γ'. κλίσ. ἐκ τοῦ καταλαμβάνω. μάρτυρα, οὐσ. γ'. κλίσ. ἔφύτευσθεν, ἀδρ. τοῦ φυτεύω. ἦν, ἀγτων. ἀναφ. νῦν, ἐπίρρο. χρόν. δείκυνται, δριοτ. τοῦ δείκυνμαι. γενομένη, μετοχ. ἀδρ. τοῦ γίγνομαι. ἔριδος, οὐσ. γ'. κλίσ. ἔριτ-ἐριδος. ἀμφοῖν, ἀριθμητ. τοῦ ἀμφω. διαδύντας, μετ. ἀδρ. τοῦ διὰ-λύνω. κριτάς, οὐσ. α'. κλίσ. ἔδωκεν, ἀδρ. τοῦ δίδωμι. οὔκ, ἀργητικόν. εἴπον, ἀδρ. τοῦ λέγω. δώδεκα, ἀριθμ. ἀπόλιτον. τούτων, ἀγτων. δεικτ. δικαζόντων, μετ. τοῦ δικάζω. ἔκριθη, παθ. ἀδρ. τοῦ κρίνομαι. μαρτυρίδαντος, μετοχ. ἀδρ. τοῦ μαρτυρῶ (μάρτυς). πρότον, ἀριθ. τακτ. ἔαυτης, ἀγτων. αὐτοπαθής. ἔκάλεσθεν, ἀδρ. τοῦ καλῶ. θυμῷ, οὐσ. κλίσ. β'. δργιδθεῖς, μετοχ. παθ. ἀδρ. τοῦ δργίζομαι (δργή). πεδίον=πεδίας ἐνῷ παιδίον=παιδι. ἐπέκλυδε, ἀδρ. τοῦ ἐπι-κλίζω. ὑφαλον, ἐπίδ. τρικ. ἐποίησθεν, ἀδρ. τοῦ ποιέω-ῶ.

ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ. Ἀττική, χώρα τῆς Στερεοῦς 'Ελλάδος μὲ πρωτείουσαν τὰς 'Αθήνας, λεγομήν καὶ 'Ακτή ἡ Κεκροπία. δράκων, τέρας ἔχων μορφὴν ὅφεως πτερωτοῦ, δικοῦδος Δράκοντας. ιδίας τιμάς, ἑπάσῃ πόλις είχε καὶ ἦρα ἐκ τῶν Θεῶν προστάτην. τὸν πολιοῦχον' τὸ αὐτὸν συμβατεῖ καὶ σήμερον μὲ τοὺς 'Αγίους. Ποδειδών, θεὸς τῆς θαλάσσης κρατῶν τὴν τρίαιναν' ἡ 'Ακρόπολις τῶν 'Αθηνῶν εἶνε ἔνδοξος διὰ τὰ ἐν αὐτῇ ὑπάρχοντα μνημεῖα τῆς καλλιτεχνίας, Παρθενῶνα, Ἐρεχθίειον, Προπύλαια κ.λ.π. ἔδαία, ἡ ἐλαία ἐθεωρεῖτο τὸ σύμβολον τῆς εἰρήνης, διὰ τοῦτο καὶ οἱ ἐκέπαι ἐφερούν ἀνὰ κεῖθας πλάδου ἐλαίας. Θεοὺς τοὺς δώδεκα, τοιούτοις ἥσαν Ζεύς, Ἡρα, Ἄρης, Ἀθηνᾶ, Ἀπόλλων, Ἄρτεμις, Ἅργαιος, Ἀφροδίτη, Ἔρημῆς, Ποσειδῶν, Δημήτηρ, καὶ Διόνυσος (ἡ Διώνη καὶ Θέμις, ἡ Ἀητώ καὶ Ἔστια). Θριάδιον πεδίον, πεδίας μεταξὺ 'Αιγαίων καὶ Ελευσίνος καὶ Φαλήρου. τὸ Πανδρόδειον, ἵτο ναὸς ἐν τῇ 'Ακροπόλει πρὸς τιμὴν τῆς Πανδρόσου, θυγατρὸς τοῦ Κέκροπος' φαίγεται δὲ τὸ ὄνομα πολὺ σχετίζεται μὲ τὴν δρόσουν τοῦ ἐκεῖ φρέατος.

ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΑ. Αὐτόχθων=δ. ἐπὶ τῆς ίδιας γῆς, οὐχὶ φερτός. δυμ-
φύες=γεννηθὲν σύναμα ἐν μορφῇ ἀνδρός καὶ δράκοντος. ἀριθ' ἔαυτοῦ=ἀπὸ τοῦ

δύναματος του. καταλαβέθαι=γὰ καταλάβωσι. ἐν αἷς=εἰς τὰς δύοις πόλεις. πλήξας=κτυπήσεις. τῇ τριαντῇ=διὰ τῆς τριαντῆς. ἀνέφυνε=ἀρέ-
δειξε. καταληκεως=δια κατέλαβε. ἀμφοῖν=εἰς τὸν δύο, Ποσειδῶνα καὶ
Ἀθηνᾶν. διαλύσας=διαλυόσας καὶ συμβιβάσας. ἐκρίθη=δι' ἀποφάσεως
ἀριθμη. ἐπέκλινε=έκαμε ἐν αὐτῷ κατακλυσμόν. ὑφαλον=ὑπὸ τὴν θάλασσαν.
ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ. Πᾶς ἔλαφε τὴν ὄντασιν ἡ Ἀττικὴ καὶ πεῖν εἶχε πολιοῦχον.
ΔΙΔΑΓΜΑ. Χρέος ἔχειν γὰ επειρθανωμεν ἵνα σιμβιβάζομεν τὸν ἐρέτορας.
ΣΟΦΙΑ ΛΑΟΥ. «Οταν ἔχῃς θέο. ἔχεις καὶ χαμοθέο (=προστάτη).»
ΑΤΟΜΝΗΜΟΝΕΥΣΙΣ. Συμφυές, πλήττω, τρέπαινα. καλῶ, ἅμφω, ἀφ'
ἔαυτῆς, πεδῶν, ὑφαλος, ἐπικλινέω τὴν γῆν.

19. Διόδουροι.

ΛΕΞΙΘΕΤΗΣΙΣ. Κάστωρ μὲν ἦσκει τὰ κατὰ πόλεμον, Πολυδεύκης δὲ πυγμῆν, τῶν (αὐτῶν) παιδῶν τῶν γενομένων ἐκ Λήδας, ἀμφότεροι ἐκλήθη-
δαν Διόσκουροι διὰ τὴν ἀνδρείαν· ἔγημαν δὲ τὰς Λευκίππου θυγατέρας ἐκ Μεσ-
σήνης, βουλόμενοι γῆμαι. Καὶ γίγνονται μὲν Μηνησίλεως Πολυδεύκους
καὶ Φοιθτες (υἱός), Ἀνάγων δὲ Κάστορος καὶ Ἰλαείρας (υἱός). (Ἐπιτρέ-
πουσι δὲ Ἱδας διελεῖν λείαν βοῶν ἐλάσσαντες (αὐτὴν) ἐκ τῆς Ἀρκαδίας μετὰ
τῶν παιδῶν Ἀφρόδεως ἢ δὲ (Ἴδας) βοῦν τεμών εἰς μέρη τέσσαρα ἔφη τὸ
ῆμασι τῆς λείας ἔσεσθαι τοῦ πρώτου καταφράγντος καὶ τὸ λοιπὸν (ἔσεσθαι)
τοῦ δευτέρου. Καὶ φύνεις: Ἰδας κατηνάλωσε πρῶτος τὸ μέρος τὸ ἕδειν καὶ
τὸ τοῦ ἀδελφοῦ του καὶ ἥλασε μετ' ἔκεινον τὴν λείαν εἰς Μεσσήνην· οἱ Διό-
σκουροι δὲ στρατεύσαντες ἐπὶ Μεσσήνην συνελαύνουσι τὴν τε λείαν ἔκεινων
καὶ ἀλληγο πολλήν. Ἐλόχων δὲ καὶ τὸν Ἰδαν καὶ τὸν Λυγκέα. Λυγκεὺς δὲ
Κάστορα ἴδων ἐμήγνυσε (τοῦτο) Ἱδας, καὶ ἔκεινος ἀποκτείνει αὐτὸν τῷ δόρατι,
διώκων δὲ τὸν Ἰδαν πίπτει ὑπ' ἔκεινου βληθεὶς πέτρᾳ κατὰ τῆς κεφαλῆς σκο-
τωθεῖς. Καὶ Ζεὺς Κεραυνοῖ: Ἰδαν, ἀνάγει δὲ εἰς Οὐρανὸν Πολυδεύκην. Ἐδωκε
δὲ (ὁ Ζεὺς) εἶναι ἀμφοτέρους καὶ ἐν Θεοῖς καὶ ἐν ἀνθρώποις παρ' ἡμέραν, μή
δεχομένου (ἐπειδὴ δὲν ἐδέχετο) Πολυδεύκους τὴν ἀθανασίαν, Κάστορος ὄν-
τος (ἐπειδὴ ἦν) νεκροῦ.

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ. Γενομένων, μετ. τοῦ γίγνομαι. παιδῶν, οὐσ. γ'. κλίσ.
παιζ., παιδός. ὥσκει, ἀρό. τοῦ ἀσκέω-ῶ (ἀσκήσις). κατά, πρόθ. πυγμήν, οὐσ.
α'. κλίσ. ἐκλήθηδαν, παθ. ἀρό. τοῦ καλοῦμαι. ἀμφότεροι, ἀντωνυμ. βου-
λόμενοι, μετοχ. τοῦ βούλομαι. γῆμαι, ἀπαρ. ἀρό. τοῦ ἔγημα. ἀρπάδαντες,
μετοχ. ἀρούστοι. τοῦ ἀρπάζω (ἄρπαζ). γίγνεται, τοῦ γίγνομαι. Πολυδεύκους, ὄν.
κύρ. γ'. κλίσ. ησ-ους. **Κάστορος**, γ'. κλίσ. ἐλάδαντες, μετοχ. τοῦ ἐλαίνω.
βοῶν, βοῦς γεν. βοός. μετά, πρόθ. ἐπιτρέποντιν, ωῆμ. τοῦ ἐπιτρέπω, διελεῖν,
ἀπαρέμφ. ἀρό. τ. ὑ διά-αιρω. τεμών, μετοχ. ἀρό. τοῦ τέμνω. μέρη, οὐσ. γ'. κλίσ.
τέθσαρα, ἀριθμ. ἀπόλυτον. πρώτου, ἀριθ. τακτ. καταφαγόντος, μετοχ. ἀρό.

τοῦ κατα-τρώγω. ἡ ἐσθίω εἰπε, ἀρ. τοῦ λέγω. **ημιδυ**, ἐπίθ. ὁ ἡμισυς, ἡ ἡμισεια, τὸ ἡμισυ. **ἔδεδθαι**, μέλλ. τοῦ εἰμι. **λοιπόν**, ἐπίθ. τρικ. φθάσας, μετοχ. ἀρ. τοῦ φθάνω. **κατηνάλωσε**, ἀρ. τοῦ καταναλόω ὦ. καὶ ἀγαλίσκω. **τὸ μέγος**, οὐσ. γ'. κλίσ. **τὸ ἴδιον**, ἐπίθ. τρικ. **ἐκείνου**. ἀντων. δειπτ. **ηλαδε**, ἀρ. τοῦ ἑλαύνω. **στρατεύδαντος**, μετοχ. ἀρ. τοῦ στρατεύω. **πολλήν**, ἐπίθ. πολύς, πολλή, πολὺ, δινεδαύνουσι, ωῆμ. τοῦ συγ-ελαύνω. **ἔλόχων**, παρατ. τοῦ λοχάω, **ἴδων**, μετ. ἀρ. τοῦ ὄρασ-ῶ, **ἔμνυσεν**, ἀρ. τοῦ μηνύω, ἐνῷ μηνίω=δογιζομαι. **κάκεινος**, ἀγτὶ καὶ ἐκεῖνος. **ἀποκτείνει**, τοῦ ἀποκτείνω. **δόρατι**, οὐσ. γ'. κλίσ. τὸ δόρυ-ατος. **διώκων**, μετ. τοῦ διώκω. **βληθείς**, μετοχ. ἀρ. τοῦ βάλλομαι. **πέτρᾳ**, οὖσ. α'. κλίσ. **πίπτει**, τοῦ πίπτω (πτῶσις). **δικοτωθείς**, μετοχ. παθητ. ἀρρετον. τοῦ σκοτώ-ῶ. **Διός**, οὐσ. ὄνομ. ὁ Ζεὺς-Διός. **κεραυνοῖ**, τοῦ κεραυνῶ (κεραυνός). **ἀνάγει**, τοῦ ἀνά-ἄγω. **μή**, μέρ. ἀρνητικ. **δεχομένου**, μετοχ. τοῦ δέχομαι. **ὄντος**, μετοχ. τοῦ εἰμι ἐνῷ είναι ἀπαρεμφ. ἀσριστ. β'. τοῦ: ἔημι. **θυντοίς**, ἐπίθετογ τρικατάλ. **ἔδωκεν**, ἀρ. τοῦ δίδωμι.

ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ. Λήδα, οὐξυγος τοῦ Τιρδάρεω καὶ μήτη τῆς Ἐλένης τῆς τοῦ Μενελάου συζύγου. **πυγμὴν**, ἡ πυγμαχία ἥτο ἐν τῷ μεγάλῳ ἀγωνισμάνων. Διόσκοροι. συγχάκις οἱ ἀρχαῖοι θεοὶ συνήπτον στενάς σχέσεις πρὸς τοὺς θυρητούς· ἀλλ' αὐταὶ αἱ σχέσεις συμβολικᾶς παριστῶσι τὰ διάφορα φαινόμενα τῆς φύσεως. **Μεδδόνη**, χώρα πρὸς δυσμάς τῆς Αιγαίωνικῆς ἐν Πελοποννήσῳ. **Ἀρκαδία**, χώρα ἐν Πελοποννήσῳ Β. Δ. τῆς Σπάρτης. **Αυγκεύς**, ἥρως διάσημος διὰ τὴν δξυδέρκειάν του. **Διόδοροι**, Κάστωρ καὶ Πολυδεύκης· οὗτοι ἐγεννήθησαν δίδυμοι ἐκ τοῦ αὐτοῦ χρυσοῦ φοῦ τῆς Λήδας καὶ τοῦ κύκνου. **τὸ δόρυ**, ἥτο διπλον ἐπιθετικὸν καὶ οὐχὶ ἀμυντικὸν ὡς π. χ. ἡ περικεφαλαῖτα.

ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΑ. Ἡδκει τὰ κατὰ πόλεμον=κατεργίνετο εἰς τὰ πολεμικά. **πυγμὴν=πυγμαχίαν**. **Διόδοροι=ῶς τοῖς τοῦ Διός**, **γῆμαι=νὰ τυμφευθῶσιν**, καὶ γίγνεται=γεννᾶται. **ἔλαδαντες λειαν βοῶν=** ὁδηγήσαντας δὲ ἀγέλην βοῶν ὡς λάφυρα. **ἐπιτρέποντι=παραχωροῦσι**. **διελεῖν**, νὰ διαμοιράσῃ. **τὸ λοιπόν=** τὸ ὑπόλοιπον. **τὸ ημιδυ** **ἔδεδθαι τοῦ πρώτου=** τὸ ἡμισυ θὰ εἴται τοῦ πρώτου καταφργότος. **κατηνάλωσε=** ἀδαπάνησε. **ηλαδε=** ὁδήγησε. **ἔλόχων=** ἐσταινον ἐνέδραν, παρεμόνευον. **ἔμνυσθε=** ἀνήγγειλεν. **τῷ δόρατι=** διὰ τοῦ δόρατος. **βληθείς=** κτυπηθείς. **πέτρᾳ=** διὰ πέτρας. **δικοτωθείς=** ὑπὸ σκότου (σκοτούρας) καταληφθείς. **ἐν θεοῖς=** μεταξὺ τῶν θεῶν.

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ. Γενεαλογία καὶ ἀνδραγαθήματα τῶν Διοσκούρων· ἀθανασία αὐτῶν.

ΔΙΔΑΓΜΑ. Ἡ ἀδικία ποτὲ δὲν συγχωρεῖται.

ΣΟΦΙΑ ΛΑΟΥ. «Τῆς ἀδικιᾶς τὸ γέννημα σὲ ποτισμένο μύλο».

ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΣΙΣ. Ἀσκῶ, ἐλαύνω, λεία, κατηγάλωσε, ἀποκτείνει, μηνύω, κεραυνῶ, ἀθανασία, ἀμφότεροι ἥσαν ἐν θεοῖς καὶ ἐν θητοῖς.

20. Οἱ Ἀργοναῦται—Φτινεύς.

ΛΕΞΙΘΕΤΗΣΙΣ. Ἰάσων κατεσκευάσε ναῦν πεντηκόντορον, τὴν καλουμένην Ἀργώ, πεμπόμενος ὅπδ Πελίου τοῦ βασιλέως τῆς Ἰωλκοῦ ἐπὶ τὸ χρυσόμαλον δέρμα· ὁ θεός δὲ αὐτῷ (τῷ Ἰάσωνι) ἐρωτῶντι ἐπέτρεψε πλεῦν ἀλροίσαντι τοὺς ἀρίστους τῆς Ἑλλάδος, ἐπεὶ ἡ ναῦς κατεσκευάσθη. Οὗτοι δέ, οἱ καλούμενοι Ἀργοναῦται ἐλαύνουσιν εἰς τὴν Μυσίαν ἀναγόμενοι. ἀπὸ δὲ τῆς Μυσίας ἥλθον εἰς τὴν Θράκην, ἔνθα φκει Φινεύς, (δύ τούτον) φασὶ (οἱ ἄνθρωποι) τυφλωθῆναι ὑπὸ θεῶν ὅτι (διότι) προῦλεγε τοῖς ἀνθρώποις τὰ μέλλοντα, οἱ θεοὶ δὲ ἐπεμψάνται αὐτῷ (κατ' αὐτοῦ) καὶ τὰς Ἀρπυίας. Λῦται δὲ ἀνήρπαζόν τὴν τροφὴν καταπετόμεναι ἐξ οὐρανοῦ, ἐπειδὴ παρετίθετο αὐτῷ τράπεζα. Ζήτης δὲ καὶ Κάλαξ, οἱ Βορέου παῖδες, ἐδίωκον (αὐτὰς) δι^ο ἀέρος, δύτες πτερωτοί, σπασάμενοι τὰ ξίφη, (αὐτὰς) θεασάμενοι (ἐπεὶ ἔθεάσαντο).

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ. Ἐπί, πρόθεσις δέρμα, οὐσ. γ'. κλίσ. πεμπόμενος, μετοχ. τοῦ πέμπομαι (πομπή). Ἰάδων-ωρος. βαδιλέως, οὐσ. γ'. κλίσ. πεντηκόντορον, ἐπίθετ. η ἔχοντα 50 κώπας (ραῦς). κατεδικεύασθε, δόριοι. τοῦ κατά-οκενάζω. καλούμενην, μετοχ. τοῦ καλοῦμαι(κλήσις). ἐπεί, σύνδ. αἰτιολ. ναῦς, οὐσ. γ'. κλίσ. ναῦς-νεώς. κατεδικεύασθη, παθ.ἀρ. τοῦ κατασκευάζομαι. ἔρωτῶνται, μετοχ. τοῦ ἔρωτᾶ. αὐτῷ, ἀντωνυμ. δεικτ. πλεῖν, ἀπαρ. τοῦ πλέω. ἐπέτρεψε, ἀρ. τοῦ ἐπιτρέπω. ἀθροίδας, μετ. τοῦ ἀθροίζω. ἀρίστους, ἐπίθ. ὑπερθ. τοῦ ἀγαθός, οὔτοι, ἀντων. δεικτ. καλούμενοι, μετ. τοῦ καλοῦμαι. ἀναγόμεναι, μετ. τοῦ ἀγάθογμα. ἐλαύνουσιν, τοῦ ἐλαύνω. ἕδον, ἀρ. τοῦ ἔρχομαι. ἔνθα, ἐπίρρ. τοπικόν. φκει, παρατ. τοῦ οἰκέω-ῶ=κατοικῶ. μάντις, οὐσ. γ'. κλίσ. μάντις-εως. δν, ἀντωνυμ. ἀναφορ. τυφλωθῆναι, ἀπαρ. παθ. ἀρ. τοῦ τυφλώ-ῶ. φασί, τοῦ φημι (φήμη). δτι=διότι. προούλεγε, ἀγνὺ προέλεγε πρὸ-λέγω. μέλλοντα, μετοχ. τοῦ μέλλω. ἐπευμψαν, ἀρ. τοῦ πέμπω. αὐταῖ, ἀντων. δεικτ. ἐπιειδή, σύνδ. αἰτιολ. παρετίθετο, ἀρ. τοῦ παρὰ-τίθημι. καταπετόμεναι, μετ. τοῦ καταπέτομαι. ἀνήρπαζον, παρατ. τοῦ ἀνά-αρπάζω. θεασάμενοι, μετοχ. τοῦ θεάμαι (θεῶμαι). δύτες, μετοχ. τοῦ εἵμι. δπαδάμενοι, μετοχ. τοῦ σπῶμαι, δέρος, ὁ ἀήρ-έρος οὐσ. γ' κλίσ. ἐδίωκον, παρατ. τοῦ διώκω.

ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ. Ἰωλκός, πόλις τῆς Θεσσαλίας, ὁ σημερινὸς Βόλος. πεντηκόντορον, πλοῖόν ἔχον πεντήκοντα κωπηλάτας· τὰ πλοῖα τῶν ἀρχαίων ἐκτινοῦτο διὰ κωπῶν καὶ ἵστων. ὁ θεός, ὁ Ἀπόλλων· πρὸ πάσης ἐπιχειρήσεως ἐθεωρεῖτο ἀγαγκαῖον τὰ ἔρωτηθῆ ὁ θεός. Μυδία, χώρα ἐν τῇ Μικρᾷ Ἀσίᾳ. Θράκην, χώρα ἐν τῇ εὐρωπαϊκῇ Τουρκίᾳ. μάντις, οἱ μάντεις ἐνομίζοντο ὅτι ἥσαν ἐξηγηταὶ τῆς θελήσεως τῶν Θεῶν· εἰς τὰς ἐκστρατειας ἥσαν ἀπαράτητοι.

Αρπυιαί, πιηρά μικρά, ὁ Βορέας ἀνεμος ὡς τοιοῦτος σφοδρὸς εἶχε καὶ τέκνα πιερωτά.

ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΑ. πλεῖν = ρὰ πλέγ. ἀθροίσαντι = ἀφοῦ συνάξῃ. ἀρίστους = ἀνδρειοτάτους. ἀναγόμενοι = πλέοντες εἰς πέλαγος. ἐλαύνοντι = φθάρονται. ἔνθα = δόπου. φκει = κατώκει. τυφλωθῆναι = δτι ἐτυφλώθη. ἐπειδὸν = ὅτε. θεαδάμενοι = παρατηρήσαντες. δπαδάμενοι = σύραντες.

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ. Ὁ Ιάσων μετὰ τῶν Ἀργοναυτῶν ἐπισκέπτονται τὸν μάντιν Φιρέα τὴν ὃποῖον ἀπαλλάττουσιν ἀπὸ τᾶς Ἀρπνίας.

ΔΙΔΑΓΜΑ. Ὁ ἀκριβώνθος τιμωρεῖται.

ΣΟΦΙΑ ΛΑΟΥ. «Οταν ἔχεις κοιλὰ ἀμπάρι, κανεὶς δὲν θὰ οε πάρη χαμπάρι».

ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΣΙΣ. πεντηκόντορος, πλέω, ἀνάγομαι, ἔνθα, φκει, παρατίθεται τραπέζα, καταπέτομαι, ἐσπάσατο τὸ δίλφος.

21. Περδεύς—Μέδουσα.

ΛΕΞΙΘΕΤΗΣΙΣ. Πολυδέκτης ἐπέταξε τῷ Περσεῖ (τῷ υἱῷ) τῷ Διός καὶ Δανάης κομίζειν τὴν κεφαλὴν τῆς Μέδουσῆς, ἥ τῶν Γοργόνων μόνη ἦν θνητή. Αἱ Γοργόνες δὲ εἶχον κεφαλὰς μὲν περιπελεγμένας δράκουσιν, δδόντας δὲ μεγάλους ὡς συῶν καὶ γείρας γαλκᾶς καὶ πτέρυγας χρυσᾶς, ἐποίουν δὲ λίθους τοὺς ἰδόντας αὐτάς. Περσέus δὲ ἤκε παρὰ τὰς Γοργόνας καὶ κατέλαβε αὐτὰς κοιμαμένας, λαθὼν (ἐπει) παρὰ τῶν Γραιῶν τὴν κυνῆν, ἥν ἐπιθέμενος ἔβλεπεν οὓς αὐτὸς ἥθελεν οὐχ, ἐωράπτο δὲ ὑπ' ἄλλων. Ἐπιστὰς οὖν, ἀπέτεμε τὴν κεφαλὴν τῆς Γοργοῦς καὶ ἀπεκάρει λαθὼν, ἥν βλέπων (ἀπέταμε) εἰς τὴν καλλιήν ἀσπίδα δι' ἣς ἔβλεπε τὴν εἰκόνα τῆς Γοργοῦς. Αἱ δὲ Γοργόνες ἐδίωκον τὸν Περσέα ἀναστάσαι· καὶ οὐκ ἥδύναντο (αὗται) ἰδεῖν αὐτὸν διὰ τὴν κυνῆν ἀπεκρύπτετο γάρ οὗτος ὑπ' αὐτῆς· ὁ Περσέus δὲ τὴν κεφαλὴν τῆς Μέδουσῆς ἀπέδωκε τῇ Ἀθηνᾷ· ἥ δὲ (Ἀθηνᾶ) ἔθηκε ταύτην ἐν μέσῃ τῇ ἀσπίδι.

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ. Περδεύς, γεν. Περδέως. ἐπέταξε, ἀδρ. τοῦ ἐπιτάττω καὶ σω. κομίζων, ἀπαρ. τοῦ κομίζω. ἥ, ἀντων. ἀναφ. ἐνῷ, ἥ, ἀρθρον. μόνη, ἐπιθ. ἥν, παρατ. τοῦ εἴμι, θνητή, ἐπιθ. τρικατ. εἴχον, παρατ. τοῦ ἔχω, Γοργόνες, κύλιον, κλίσ. γ' Γοργώ-όνος. περιπελεγμένας, μετοχ. τοῦ περιπλέκω. δράκουσιν, οὐσ. γ' κλίσ. δοτ. πληθ. δράκων-κοντος, δδόντες, οὐσ. γ' κλίσ. δδούς-όντος. μεγάλους, ἐπιθέτον, δυῶν, οὐσ. γ' κλίσ. οὐσίς, κείρας, οὐσ. γ' κλίσ. καλκᾶς, χρυσᾶς, ἐπιθετ. τρικατάλ. συνηρομ. πτέρυγας, οὐσ. γ' κλ. πτέρυξ, πτέρυγος· ἰδόντας, μετοχ. ἀδρ. τοῦ δράω-ῶ. ἐποίουν, παρατ. τοῦ ποιέω-ῶ λαβόν, μετοχ. τοῦ λαμβάνω-ἔλαφον, ἥν, ἀντων. ἀναφ. ἐπιθέμενος, μετοχ. τοῦ ἐπιτίθημι. οὔς, ἀντ. ἀναφ. ἐνῷ τὸ οὔς, οὐσίαστικ. ἥθελεν, παρατ. τοῦ ἐθέλω, ἔβλεπεν, παρατ. τοῦ βλέπω, ὑπ' = ὑπὸ οὔχ, ἀρνητ. ἐωράπτο, παρατ. τοῦ δράμαι-ῶμαι, ἥκε, ἀδρ. τοῦ ἥκω, παρά, πρόθεσ.

κατέθασε, ἀδρ. τοῦ καταλαμβάνω, **κοιμωμένας**, μετ. τοῦ κοιμῶμαι. **ἐπιστᾶς** μετοχ. ἀδρ. τοῦ ἐπὶ-ἴσταμαι. **ούν**, σύνδ. συλλογιστικός, βλέπων, μετοχ. τοῦ βλέπω. **ἀδπίδα**, οὐσ. γ' κλίσ. εἰκόνα, οὐσ. γ' κλίσ. **ἀπέτεμε**, ἀδρ. τοῦ ἀποτέμνω. **ῆν**, ἀναφ. ἀντιων. **λαβών**, μετοχ. τοῦ λαμβάνω **ἀπεκάρδει**, παρατ. τοῦ διώκω. **ἱδεῖν**, ἀπαρ. τοῦ ὅρω. **ἔδυναντο**, παρατ. τοῦ δύναμαι, **ἀπεκρύπτετο**, ἀδρ. τοῦ ἀπο-κρύπτομαι. γάρ, σύνδ. αἰτιολ. **αύτης**, ἀντιων. δεικν. **ἀπέδωκε**, ἀδρ. τοῦ ἀπο-δίδωμι, **ἔθικεν**, ἀδρ. τοῦ τίθημι.

ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ. **Πολυνδέκτης**, βασιλεὺς τῆς νήσου Σερίφου. **Αἱ Γοργόνες** ἥσαν τρεῖς εἰς τὴν φαντασίαν ἴων ἀνθρώπων καὶ σήμερον ἀκόμη ἡ ὄψις τῶν **Γοργόνων** παλέσταται ως τερατώδης καὶ τρομακτική. **Λίθους**, εἰς τὸν ἀρχαῖον μία ἐκ τῶν δειγμῶν ποιητῶν ἡτο καὶ ἡ ἀπολίθωσις, παρόμοιον ἔπαθε καὶ ἡ γυνὴ τοῦ Λάων ἐν τῇ Παλαιᾷ Γραφῇ. **Γραῖαι**, ἵσας ἀδείφαλη τῶν Γοργόνων καὶ ἀπὸ γεννήσεως των γραῖαι. **κυνῆν**, τὰ δέρματα τῶν ζώων ἐχρησίμευνον ὡς μέσον ὅπλισμοῦ. **οὐχ** ἐωδάτο, τὰ δυσκολώτερα ζητήματα ἡ ἀμάθεια τῶν ἀνθρώπων τὰ λύει διὰ τοῦ θαύματος. **ἐν** γέδωρ **τῇ ἀδπίδι**, αὐτὸν ἡτο τὸ περίφημον Γοργόνειον τὸ δύοιον ἀπετέλει τὸ φοβερότερον μέρος εἰς τὸν ὅπλισμὸν τῆς Ἀθηνᾶς· πολλὰ ἀρχαῖα καλλιτεχνήματα μᾶς βεβαιοῦσι περὶ τούτου.

ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΑ. **ἐπέταξε=διέταξε**. **κομίζειν=νὰ φέρῃ**. **ῆν=ἡτο**. ώς **ουδῶν=ῶς** ἀγροιχόρων. **κυνῆν=περικεφαλαίαν**, κεκαλυμμένην μὲ δέρμα κυνῆς. **ῆν=ἡγῆν** ὅποιαν. **ἐπιθέμενος=φορέσας**. **οὐχ** **ἐωδάτο=δὲν** ἐβλέπετο. **δι'** **ῆς=διὰ** τῆς ὅποιας. **ἀπέτεμε=ἀπέκοψε**. **ἀπεκάρδει=ἀπήρχετο**. **ἀναστᾶσαι=ἀφοῦ** ἐξηρέθησαν. **ἐπέδωκε=παρέδωκε**. **ἐν** γέδωρ **τῇ ἀδπίδι=εἰς** τὸ μέσον τῆς ἀσπίδος.

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ. 'Ο Περσεὺς διὰ τῆς ἀνδρείας καὶ τῆς τέχνης ἀποκόπτει τὴν φοβερὰν κεφαλὴν τῆς Γοργόνος Μεδούσης.

ΔΙΔΑΓΜΑ. ἡ ἀνδρεία καὶ ἡ σύνεσις ὅταν ἔγωθῶσιν ἀρρήκτως εἶγε ἀκαταμάχητοι.

ΣΟΦΙΑ ΛΑΟΥ. «ὅπου δὲν φθάνει τὸ χέρι, ἐκεῖ συντρέχει ἡ γνώση».

ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΣΙΣ. **κομίζει**, δράκων, ὁδούς, κυνῆ, ὁρῶ, ἀπέτεμε, διώκει, ἡ Ἀθηνᾶ ἐν μέσῃ τῇ ἀσπίδι τὴν κεφαλὴν τῆς Μεδούσης ἔθηκεν.

22. Περσεὺς καὶ Ἀνδρομέδα.

ΛΕΞΙΘΕΤΗΣΙΣ. Περσεὺς εὗρε παρακειμένην θαλασσίων κήτειν βορὰν τὴν "Ανδρομέδαν θυγατέρα τούτου (τοῦ Κηφέως), παραγενόμενος εἰς Αἰθιοπίαν, ἦς ἐβασίλευε Κηφεύς. 'Η Κηφέως γάρ γυνὴ Κασσιέπεια ἥρισε Νηρήδεις περὶ κάλλους καὶ τηγάνησεν εἶναι! κρείσσων πατῶν. "Οθεν αἱ Νηρίδεις ἐμήνισαν (αὐτῇ) καὶ Ποσειδῶν ἐπεμψεν ἐπὶ τὴν χώραν πλήμαράν τε καὶ κῆτος συνοργισθεὶς αὐταῖς· ὁ Κηφέως δὲ ἀναγκασθεὶς ὑπὸ τῶν Αἰθιόπων προσέδησε τὴν

θυγατέρα πέτρα καὶ ἔπραξε τοῦτο, γχρήσαντος (ἐπεὶ ἔχρησεν) "Αμμωνος τῆς ἀπολλαγὴν τῆς (ἐκ τῆς) ισυμφορᾶς ἐὰν προταθῇ βορὰ τῷ κήπει ἡ Ἀνδρομέδα" ή θυγάτηρ Κασσιεπείας. Περσεὺς δὲ θεασάμενος ταύτην (τὴν Ἀνδρομέδαν) ὑπέσχετο Κηφεῖ ἀναιρήσειν τὸ κῆπος, εἰ μέλλει (Κηφεὺς) δώσειν αὐτῷ γυναῖκα αὐτὴν σωθεῖσαν.

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ. παραγενόμενος, μετ. ἀρ. τὸν παραγήνομαι, παρὰ-ἐγενόμην. **πῖς**, ἀντων. ἀναφ. ἔβασιδεις, ἀρ. τὸν βασιλεύω. **Κνοφεὺς-έως**. ὅν. γ' καλο. εὐδρε, ἀρ. τὸν εὐδίσκω. θυγατέρα, οὐσ. γ' καλο. θυγάτηρ-θυγατρός. **παρακειμένην**, μετοχ. τὸν παράκειμα. βοράν, οὐσ. α' καλο. κάπτει, οὐσ. γ' καλο. τὸ κῆπος-κήπους. γάρ, σύνδ. αἰτιολ. γυνή, οὐσ. γ' καλο. προιδε, ἀρ. τὸν ἐρίζω. περί, πρόθ. καλλους, οὐσ. γ' καλο. τὸ κάλλος. παθῶν, ἐπιθ. εἶναι, ἀπαρ. τὸν εἰμι. κρείδων, ἐπιθ. ουγκροιτ. τὸν ἀγαθός. πύξιδεν, ἀρ. αὐχέω-ῶ. θίεν, ἐπιθ. τόπον. **Νηροπίδες**, κύρ. γ' καλο. -ηις-ίδος **ξυπνισαν**, ἀρό τὸν μηρύω. **αύταῖς**, ἀντων. δειπτ. δυνοργισθείς, παθ. ἀρ. τῆς μετοχ. τὸν ουρ-ορ-γίζομαι, ωργίσθην. **πληυρυθραν**, οὐσ. α' καλο. τε, ούνδ. ουμπλεντ. **ἔπειψις**, ἀρό. τὸν πέμπω. **χρόνιαντος**, μετ. ἀρ. τὸν χρόνο, ἀρό δριστ. ἔχρησα-ἀπαλλαγήν, οὐσ. α' καλο. **δυυφορᾶς**, οὐσ. α' καλο. **έαν**, σύνδ. ἐποθ. **προτεθῆ**, ὑποτ. παθητικ. ἀρ. τὸν προτιθεμαι πρό-έτείθην. **άναγκασθείς**, μετοχ. παθ. ἀρ. τὸν ἀναγκάζομαι, ἥναγκάσθην. **ἔπραξε**, ἀρό. τὸν πράττω. **προδεῖδης**, ἀρό τὸν προσ-δέω (=δένω). **πέτροι**, οὐσ. α' καλο. θεαδάμενος, μετοχ. ἀρ. τὸν θεᾶμαι, ἀρό. ἔθεασάμην (θέαμα). **άναιρούσειν**, ἀπαρ. μέλλ. τὸν ἀγά-αξρῶ. **ὑπέδχετο**, ἀρό. τὸν ὑπ-ισχυρῦμαι. εἰνόσκεται πάγτοτε σύνθετον. **εἰ**, σύνδ. ὑποή. **μέλλει** τὸν μέλλω. **δωθεῖδαν**, μετοχ. ἀρ. τὸν σφίζομαι, ἀρό. ἔσωθην. **δώδειν**, ἀπαρ. ἀρ. τὸν δίδωμι, ἀρό. ἔδωκα. **γενούμενην**, μετ. τὸν γίγνομαι, ἀρό. δριστ. ἔγενόμην. **ύποστάς**, μετοχ. ἀρ. τὸν ὑπό-σταμαι, ἀρόστ. δρ. ὑπέστηρ-έκτεινε, ἀρό. τὸν κτείγω. **ἔδυοντεν**. ἀρό. τὸν λύω.

ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ. Περδεύς, εἰς ἐκ τῶν διασήμων ἡρώων. **Αιθιοπίαν**. χώρα κειμένη πρὸς νότον τῆς Αἰγύπτου. **Νηροπίδιν**, θαλάσσαι νύμφαι, θυγατέρες τοῦ Νηρέως, (θαλασσούν θεοῦ) καὶ τῆς κόρης τοῦ Ὡνεαροῦ Δωρίδος. κοινῶς Νερότιδες, νομιζόμεναι ως ἔξοχουν ὀνομάσητος ὄντα. **κῆπος**, βεβαιοῦται διτι εἰς τὰ βάθη τῶν ὀκεανῶν τὰ θαλάσσαια ζῆσα εἰνε πολὺ μεγαλείτερα τῶν ἐν τῇ γῇ **"Αμμωνος**. δ Ζεὺς ἐν Αἰγύπτῳ ἐφερε τὸ ἐπώνυμον "Αμμων" ἐκεῖ ὑπῆρχε τὸ περιφημον μαντεῖον δ ἐπεσκέψθη καὶ δ Μ. 'Αλέξανδρος' τὸ ἀρδογάθημα τοῦ Περσέως πρὸς τὴν Ἀνδρομέδαν ὑπενθυμίζει τὸ θαῦμα τοῦ Ἀγίου Γεωργίου σώσαντος τὴν βασιλοποιίαν.

ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΑ. παραγενόμενος=ἐλθὼν. **παρακειμένην** βοράν=διτι εἰλέσ τοποθετηθῆ ἐκεῖ διὰ νὰ γεινῃ τροφὴ τοῦ κήπους. **ηριδε=ἡλθεν** εἰς φιλονικλαν. **πύξιδεν=έκαυχήθη**. **ξυπνισαν=ώργισθησαν** καὶ μετ' αὐτῶν καὶ δ Ποσειδῶν (συνοργισθείς). **χρόνιαντος=χρησμοδοτήσαντος**. **ἀπαλλαγὴν** τῆς

δυνατοφοράς—διπλά στην απαλλαγώσι της δυστυχίας. **τούτο**—δηλαδή για εκθέση την κύρωση των πρόσων φροντίδας. **προσέδοντες πέτρα**—εδεσεν αὐτὴν εἰς βράχον. **ἀνατρίξειν τὸ κῆπος**—γιὰ φορεύση τὸ θηρίον. **σωθεῖδαν**—ἐὰν σωθῇ ἐκ του κῆπους. **ὑποστάξεις**—ἀντιταχθεῖς εἰς τὸ κῆπος ἐφόρευσε τοῦτο καὶ ἐλύτρωσε (ἔλυσε) τὴν Ἀνδρομέδαν.

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ. Ἡ Ἀνδρομέδα διὰ τὰ ἀμαρτιῶμά της μητρός της, ἔμελλε γιὰ κατασπαραχθῆ ὑπὸ θαλάσσιου τέρατος ταύτην ἐκ τούτου ἐλύτρωσεν δὲ γραστήν.

ΔΙΔΑΓΜΑ. Πολλάκις ἐάνθρωπος πάσχει ἐξ ἀμαρτιῶν τῶν γονέων.

ΣΦΙΑ ΛΑΟΥ. «Οἱ γονεῖς τρῶνται τὰ ξυνά καὶ τὰ παιδιά μουδάζουν».

ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΣΙΣ. παραγενόμενος, φρονά, κῆπος, ἐρίζω, προτίθεμαι φρονά τῷ κῆπει· δὲ Κηφεὺς προσέδησε τὴν θυγατέρα πέτρα, δὲ Περσεὺς ταύτην ἔλυσεν.

23. Φρίξος καὶ Ἐλλην.

ΛΕΞΙΘΕΤΗΣΙΣ. Μυθολογοῦσι φυγεῖν ἐκ τῆς Ἑλλάδος Φρίξον τὸν (υἱὸν) Ἀθάμαντος ἀναλαβόντα τὴν ἀδελφὴν Ἑλλήνην διὰ τὰς ἐπέρχουλας ἀπὸ τῆς μητρούις. Ἐκ τῆς Εὐεψώπης δὲ εἰς τὴν Ἀσίαν περαιωμένων αὐτῶν (Φρίξου καὶ Ἑλλῆς) κατά τινα πρόνοιαν θεῶν ἐπὶ κριοῦ χρυσομάλλου, (μυθολογοῦσιν) ἀποπεσεῖν μὲν τὴν παρθένον εἰς τὴν θάλατταν, ἣν λέγεται ὄνομασθῆαι ἀπὸ ἔκεινης Ἑλλήσποντον, τὸν δὲ Φρίξον πορευθέντα εἰς τὸν Πόντον καταχθῆναι μὲν πρὸς τὴν Κολχίδα θύσαντα δὲ τὸν κριόν κατὰ τι λόγιον ἀναθεῖναι τὸ δέρας εἰς τὸ ιερὸν τοῦ Ἄρεως. Μετὰ δὲ ταῦτα Αἰγαίη βασιλεύοντι τῆς Κολχίδος ἐκπεσεῖν χρησμὸν διτὶ τότε τὸν βίον καταστρέψει, διτὸν ἀπενέγκωσι τὸ χρυσόμαλλον δέρας καταπλεύσαντες ζένοι. Καταδεῖξαι δὲ (λέγεται;) θύειν τοὺς ζένους διὰ ταύτας τὰς αἰτίας καὶ διὰ τὴν ίδιαν ὡμότητα, ἵνα μηδεὶς τῶν ζένων τοιλαμῆσῃ ἐπιβῆναι τῆς γάρως τῶν Κόλχων, διαδοθεῖσης τῆς φήμης περὶ τῆς ἀγριότητος τῶν Κόλχων εἰς ἅπαντα τόπον.

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ. Φρίξον, καὶ. β' καὶ. μυθολογοῦσι, τοῦ μυθολογῶ. δια-ἀπό, προθέσ. μυτρωιάς οὐσ. α' καὶ. ἐπιβονδάς, οὐσ. α' καὶ. ἀναλαβόντα, μετοχ. ἀρο. τοῦ ἀναλαμπάνω, ἀρο. ἀνέλαβον, φυγεῖν, ἀπαρ. τοῦ φεύγω. περαιωμένου, μετοχ. τοῦ περαιῶμα. κατὰ, πρόθ. πρόνοια οὐσ. β' καὶ. κριοῦ, οὐσιαστ. β' καὶ. χρυσόμαλλον, οὐσ. β' καὶ. ἀποπεδεῖν, ἀπαρ. τοῦ ἀποπλιτω. ἥν, ἀντων. ἀναφ. ἀπ' =ἀπό. έκεινης, ἀντων. δεικτ. δυο-μαδθῆναι, ἀπαρ. ἀρο. τοῦ ὄνομάζομαι. ἀρο. ὄνομάσθην. πορευθέντα, μετοχ. ἀρο. τοῦ πορεύομαι, ἀρο. ἐπορεύθην. (πορεία). καταχθῆναι, ἀπαρ. ἀρο. τοῦ κατάγομαι, ἀρο. κατὰ-ῆχθην. θύδαντα, μετοχ. ἀρο. τοῦ θύω. ἀρο. δριστ. ἔθνσα. ἀναθεῖναι, ἀπαρ. τοῦ ἀνατίθημ. δέρας-ατος, οὐσ. γ' καὶ. ιερόν, οὐσ. β' καὶ. ἐκ τοῦ ἐπιθέτοντος ιερός. α. ὥν. βασιλεύοντι, μετ. τοῦ βασιλεύω. χρο-

βανεν ἡ μοναικὴ καὶ ἡ σωμασκλα, τὸ δὲ ἔτερον ἡ διάπλασις τοῦ νοῦ καὶ τῆς παρδίας διὰ τῶν γνώσεων οἱ ἀδικοὶ ἄγνοωποι καὶ τὰ ἄγρια θηρία εἶνε ἐξ λοου ἐπιβλοβῆ ζῶα. ἡ λάμψις τοῦ ὀφθαλμοῦ εἶνε σημεῖον πυευματικῆς ὑπεροχῆς (αἴγλη). ἀθανάτου τιμῆς, ἡ εὐεργεσία πρὸς τὴν ἀνθρωπότητα φέρει τὴν ἀθανασίαν ἐν τῇ μνήμῃ τῶν ἀνθρωπῶν. τὰ ἀρματα ἥσαν μικρότερα ἀπὸ τὰς κοινὰς ἀμάξας.

ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΑ. Ὁκταυηνιαίον=δικτὸν μηνῶν. ὑπερομεγέθην=πολὺ μεγάλος. εύνην=κοιτηγ. ἐπιβομένης=ἐπειδὴ ἐκάλει εἰς βοήθειαν. ἄγκων=σφίγγων ἵνα πνίξῃ. ἀρματικλατεῖν=νὰ δόηη τὰ ἀρματα, τὰς πολεμικὰς ἀμάξας. κιθαρῳδεῖν=νὰ πατῇ τὴν κιθάραν καὶ γὰρ γάλλη. τετραπηγνυαῖν=τεσσάρων πήγεων. αἴγλην=ἀστραπὴν, λάμψιν. οὐκ ἡδότοξει=δὲν ἀπετύχασε. ρώμη=σωματικὴ δύναμις. διενεγκάδων=ἔχων διαφορὰν. ἀναιρόν=φονεύων. ἀοίκητον=ἀκατόληητον. περιποιήσας=χρονήσας. ἄτρωτος=ἀτραυμάτιστος. τιμῆς = ἐπολήψεως. τυχεῖν=ἔτυχε παρ' ἀνθρωποις, οἳ ἀνθρωποι τὸν ἐμηγόρευεν πρὸς τιμήν τους αἰωνίως.

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ. Πᾶς ἐξεπαιδεύθη παιδιόθεν ὁ Ἡρακλῆς καὶ διὰ τῆς φύμης καὶ εὐεργετικῆς αὐτοῦ πρὸς τοὺς ἀνθρώπους δράσεως ἀπέκτησε τὴν ἀθανασίαν.

ΔΙΔΑΓΜΑ. «Οταν τις καθίσταται μέγας, μεγαλώνει καὶ πᾶν τὸ περὶ αὐτόν.

ΣΟΦΙΑ ΛΑΟΥ. «Ἡ καλὴ 'μέρα φαίνεται' ἀπὸ τὸ πρωΐ».

ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΣΙΣ. Παῖς, ὑπερομεγέθης, ἐπιβοῶ, ἡγγε, ἀρματήλαιεῖν, αἴγλη, ἀστοχῶ, ἀοίκητος, 'Ἡρακλῆς ἀήτητος καὶ ἀτρωτος γενόμενος ἔτυχε τιμῆς ἀθανάτου.

23. Ἡρακλέους πρώτος ἀθλος.

ΛΕΞΙΘΕΤΗΣΙΣ. Εὔρυθεύς οὖν ἐπέταξεν 'Ἡρακλεῖ πρῶτον μεν κομίζειν τὸ δέρμα τοῦ Νεμεάριου λέοντος. 'Ἡρακλῆς δὲ ἀφικόμενος εἰς τὴν Νεμέαν καὶ μαστεύσας τὸν λέοντα πρῶτον ἐτόξευσεν' ὡς δὲ ἔμαθεν δύντα αὐτὸν ἀτρωτον ἐδίωκεν αὐτὸν ἀνατεινάμενος τὸ ρόπαλον· τοῦ λέοντος δὲ φυγόντος (ἐπειδὴ ἔφυγεν) εἰς σπῆλαιον εἰσῆλθε (ὅ 'Ἡρακλῆς εἰς τοῦτο) καὶ περὶ τῷ τραχήλῳ τοῦ θηρίου θεὶς τὴν χεῖρα κατέσχε (αὐτὸν) ἄγγων ἔως ἔπινε καὶ ἐπὶ τῶν ὅμων θέμενος ἐκόμιζεν εἰς Μυκήνας. Εὔρυθεύς δὲ ἀπείπεν αὐτῷ μὴ εἰσιέναι τὸ λοιπὸν εἰς τὴν πόλιν αἰσθόμενος τὴν ἀνδρείαν αὐτοῦ, (εἰπε) δὲ δεικνύναι τοὺς ἀθλους πρὸ τῶν πυλῶν. Λέγουσι δὲ (οἱ ἀνθρωποι) ὅτι κατεσκεύασεν ἔσωτῷ (δι' ἔσωτὸν) καὶ πίθον χαλκοῦν ὑπὸ γῆς δείσας (ἐπειδὴ ἔδεισε) ὡς κρύψων ἔσωτὸν καὶ ἐπέτασσε τοὺς ἀθλους πέμπων κήρυκα.

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ. πρῶτον, ἀριθ. τακτικόν, οὖν, συνδ. συλλογιστ. ἐπέταξεν αὐτῷ, ἀντων. δεικτ. λέοντος, οὐσ. γ' κλίσ. κομίζειν, ἀπαρ. τοῦ κομίσω. ἀφικόμενος, μετοχ. ἀρο. τοῦ ἀφ'-ικνέομαι-ούμαι (ἀφιξισ), ἀρό. δριστ. ἀφικόμην, μαστεύσας, μετοχ. ἀρο. τοῦ μαστεύω. ἐτόξευδες, ἀρό. τοῦ τοξεύω. ως, σύνδ. αἰτιολ. ἔμαθον, ἀρό. τοῦ μανθάνω. ἄτρωτον, ἐπιθ. δικατάλ.

ὅντα, μετοχ. τοῦ εἰμι. ἀνατεινάμενος, μετ. ἀόρ. τοῦ ἀνατείνω, μέσ. ἀόρ. ἀνετεινάμην. **ὅπαλον**, οὐσ. β' κλίσ. ἔδιωκε, ἀόρ. τοῦ διώκω, φυγόντος, μετοχ. ἀόρ. τοῦ φεύγω, ἀόρ. δριστ. ἔφυγον, **δπήλαιον**, οὐσ. β' κλίσ. εισῆλθεν, ἀόρ. τοῦ εἰσ-ἔρχομαι. περιθεῖς, μετ. ἀόρ. β' τοῦ περιτίθημι, ἀόρ. δριστ. ἔθηκα. **χειρα**, οὐσ. γ' κλίσ. χειρ-χειρός, κατέδχεν, ἀόρ. τοῦ κατ-ἔχω. **ἄγκων**, μετ. τοῦ ἄγκω. ἔως, σύνδ. χρον. **ἔπνιξε**, ἀόρ. τοῦ πνήγω. θέμενος, μετοχ. ἀόρ. τοῦ τιθεμαι, ἀόρ. ἔθεμην. **ῶμων**, οὐσ. β' κλίσ. ἐκόμιζεν, παρατ. τοῦ κομίζω. **αιδθόμενος**, μετοχ. ἀόρ. αἰσθάνομαι, ἀόρ. ἥσθιμην **ἀπεῖπε**, ἀόρ. τοῦ ἀπο-λέγω, ἀπαρογεύω. **τὸ λοιπόν**, ἐπίσ. χρον. **πόλιν**, οὐσ. γ' κλίσ. **μή**, μόριον ἀρνητ. **εἰδέναι**, ἀπαρ. τοῦ εἰσειμι. εἶμι. δεικνύναι, ἀπαρ. τοῦ δεικνυμι **πυλῶν**, οὐσ. α' κλίσ. ἐκέλευσε, ἀόρ. τοῦ κελεύω **ἄθλους**, οὐσ. β' κλίσ. **ἀγονούσι**, τοῦ λέγω, δείδας, μετ. ἀόρ. τοῦ δειδω, δέδοικα, **πίθον**, οὐσ. β' κλίσ. **έαυτῷ**, ἀντων. αντοπ. **χαλκοῦν**, ἐπίθ. τοικατ. συνηρημένον, **κατέδκευαδεν**, ἀόρ. τοῦ κατασκευάζω. **κρύψων**, μετοχ. ἀόρ. τοῦ κρύπτω, ἀόρ. δριστ. ἔκρυψα, **πέμπων**, μετ. τοῦ πέμπω. **ἐπέτασσε**, παρατατ. τοῦ ἐπί-τάσσω.

ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ Εὐρυσθεύς, βασιλεὺς τῆς Ἀργείας, τὸν εἰς Ἡρακλέα ἐπέβαλεν νὰ τελέσῃ 12 διαφόρους ἄθλους μὲ τὴν ἐλπίδα διὶ κατὰ τὴν τέλεσιν τούτων θὰ ἐφορεύετο. **Νευραιού**, ἐκ τῆς Νεμέας, χώρας μεταξὺ Ἀργούς καὶ Κοστίνθου ἐν Πελοποννήσῳ. **ὅπαλον**, ἡτο δπλογ ἐπιθετικόν ἐλέγετο καὶ κορύνη. συνήθως τὰ ἄγρια θηρία κατοικοῦσιν ἐντὸς σπηλαίων εἰς τὰ δοῦλα ἀρχικῶς κατόκει ὁ ἄνθρωπος. **Μυκῆναι**, πρωτεύοντα τοῦ βασιλείου τοῦ Εὐρυσθέως ἐν τῇ Ἀργείᾳ. **πίθον** **χρυσοῦν**, ἐκ τῶν γενομένων ἀνασκαφῶν ἐν Μυκήναις ἡλθον εἰς φῶς πλείστα καλλιεργήματα μαρτυροῦντα τὴν ἀλήθειαν τῶν διὰ τῆς Μυθολογίας παραδοθέντων εἰς ἡμᾶς γεγονότων.

ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΑ. Ἐπέταξε = διὰ διαταγῆς παρήγγειλε. δορὰ = δέρμα. **μαστεύδας** = ζητήσας. **ἔτοξενδε** = βέλος κατ' αἰτοῦ ἔρριψε. **ἄρωτον** = ἀδύνατον νὰ πληρωθῇ, **ἀνατεινάμενος** = ὑψώσας. **περιθεῖς** = θέσας τὴν κείσα περὶ τὸν τράχηλον. **κατέδχε** = ἔκρατει. **ἄγκων** = προσπαθῶν νὰ πνίξῃ. **ἀπεῖπε** = ἀπηγόρευσε. **εἰδέναι** = νὰ εἰσέρχηται. **δείδας** = φοβηθεῖς. **έαυτῷ** = διὰ τὸν ἔαντόν του. **ώς** κρύψων = ἵνα κρύψῃ τὸν ἔαντόν του. **ὑπό γῆς** = ἐντὸς τῆς γῆς. **χαλκοῦς** = ἐκ χαλκοῦ.

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ. Ἡρακλῆς κατὰ διαταγὴν τοῦ Εὐρυσθέως φέρει φονευμένον εἰς Μυκήνας τὸν Νεματον λέοντα τρομάζει ἐκ τούτου ὁ Εὐρυσθεύς καὶ διατάσσει νὰ μὴ εἰσέρχηται ὁ Ἡρακλῆς εἰς τὰ Μυκήνας πλέον.

ΔΙΔΑΓΜΑ. "Οταν ἡ ἀνδρεία ουνοδεύνται ὑπὸ τῆς ἀρετῆς εἰνε ἀκαταμάχητος καὶ λιαν εὐεργετική. Εἰς τοὺς τυράννους πᾶν θαυμαστὸν ἐμπινέει τρόμον.

ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΣΙΣ. Ἐπιτάσσω, μαστεύσας, ρόπαλον, τιθέμενος ἐπὶ τῶν ὅμων κομίζω, δείσας, πίθος χαλκοῦς, πέμπει κήρυκα.

26. Ἡρακλέονς δεύτερος ἄθλος.

ΛΕΞΙΘΕΤΗΣΙΣ. Ἐπέταξεν αὐτῷ (Εὔρυσθεὺς) δεύτερον ἀθλον, ἀποκτεῖναι τὴν λερναίαν "Υδραν. Αὕτη δὲ ἐκτραφεῖσα ἐν τῷ ἔλει τῆς Λέρνης ἔξεβαινεν εἰς τὸ πεδίον καὶ διέφειρε τὰ τε βοσκήματα καὶ τὴν χώραν. ἡ "Υδρα δὲ εἶχε κεφαλὰς ἑννέα, θυντάς μὲν ὅκτω, ἀθάνατον δὲ τὴν μέστην. Ἀφίκετο δὲ Ἱρακλῆς εἰς τὴν Λέρνην ἐπιθάς ὄμρατος, ἥνιογοῦντος Ἰολάου τοῦ Ἱφικλέους, καὶ ἔστησε μὲν τοὺς ἵππους, εὑρὼν δὲ τὴν "Υδραν οὐδὲν ἡδύνατο ἀνύειν κόπτων τῷ ροπάλῳ τὰς κεφαλὰς· δύο γάρ κεφαλαὶ ἀνεψύνοτο κοπτομένης μιᾶς. Δι? δὲ ἐπεκαλέσατο τὸν Ἰολάον βοσθίν, δις (Ἰολάος) ἐκάλυπεν ἐκφύναι τὰς κεφαλὰς ἐπικαίων τοῖς δευλοῖς, ἐμπρήσας μέρος τι τῆς ἐγγύς ψλῆς. Περιγενόμενος δὲ τῶν ἀναφυομένων κεφαλῶν τοῦτον τὸν τρόπον, κατώρυζεν ἀποκόφας τὴν ἀθάνατον καὶ ἐπέθηκε πέτραν βαρεῖαν. Ἀνασγίσας δὲ τὸ σῶμα τῆς "Υδρας ἔβαψε τοὺς οἰστοὺς ἐν τῇ χολῇ. Εὔρυσθεὺς δὲ ἔφη οὐ δεῖν ἀριθμῆσαι τὸν ἀθλὸν ἐν τοῖς δώδεκα. Οὐ γάρ περιεγένετο (Ἡρακλῆς) μόνος τῆς "Υδρας ἀλλὰ μετὰ Ἰολάου.

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ. Δεύτερον, ἀριθ. τακτικ. ἄθλον, οὐσ. β' κλίσ. ἐπέταξεν, ἀρ. τοῦ ἐπιτάσσω. Λερναίαν καὶ "Υδραν, οὐσ. α' κλίσ. ἀποκτεῖναι, ἀπαρ. τοῦ ἀποκτείνω. αὔτην, ἀντ. δεικ. ἔδει, οὐσ. γ' κλίσ. τὸ ἔλος-ους ἐκτραφεῖδα, μετ. παθ. ἀρ. τοῦ ἐκ-τρέφομαι, ἀρ. ἐξ-ἐτράφην. ἔξεβαινεν, ἀρ. τοῦ ἐκ-βαίνω. πεδίον, οὐσ. β' κλίσ. βοσκήματα, οὐσ. γ' κλίσ. διέφθειρεν, ἀρ. τοῦ δια-φθείρω, εἶχε, παρατ. τοῦ ἔχω. ἐινέα, ἀριθ. ἀπόλυτον. δικτώ, ἀριθ. ἀπόλ. θυντάς, ἐπιθ. ἀθάνατον, ἐπιθ. δικατ. ἐπιθάς, μετοχ. ἀρ. τοῦ ἐπι-βαίνω, ἀρ. ὁρ. ἐπι-ἔβην. ἄρματος, οὐσ. γ' κλίσ. ἄρμα-τος. ἥνιογοῦντος, μετοχ. τοῦ ἥνιοχοῦ. ἀδίκετο, μέσος ἀρ. τοῦ ἀρ(ἀπὸ)-ἴκροῦμαι. ἔστησε, ἀρ. α' τοῦ ἰστημαι. εὑρών, μετ. ἀρ. τοῦ εὑρίσκων, ἀρ. εὑρον. κόπτων, μετοχ. τοῦ κόπτων. ἀνύειν, ἀπαρ. τοῦ ἀνύω, ἐδύνατο, παρατ. τοῦ δύναμαι, γάρ, σύνδ. αἰτ. κοπτομένης, μετ. τοῦ κόπτομαι. ἀνεψύνοτο, τοῦ ἀναψύμαι, ἐπεκαλέδατο, μέσος ἀρ. τοῦ ἐπικαλοῦμαι, δις, ἀγτων. ἀραφ. ἔμπρονδας, μετοχ. ἀρ. τοῦ ἐν-πληροῦμι. ἀρ. δριστ. ἐπέρρησα. ἐγγύς, ἐπίρρη. τοπ. Ὂλης, οὐσ. α' κλίσ. δαινοίς, οὐσ. β' κλίσ. ἐπικαίων, μετοχ. τοῦ ἐπικαίων ἐκώλυτεν, παρατ. τοῦ κωλύω. ἀναψύναι, ἀπαρ. τοῦ ἀνα-ψύω. ἀναψυουμένων, μετ. τοῦ ἀνα-ψύμαι. περιγενόμενος, ἀρ. τῆς μετ. τοῦ περιγίγνομαι, ἀρ. ἐγενόμην, ἀποκόφας, μετ. ἀρ. τοῦ ἀπο-κόπτων κατώρυξε, ἀρ. τοῦ κατά-δρυττω. βαρεῖαν, ἐπιθ. βαρύς, εῖτα, ων, ἐπέθηκε, ἀρ. τοῦ ἐπιθήμη. ἀνασχίδας, μετ. ἀρ. τοῦ ἀνα-σχίζω, ἀρ. ἀνα-ἔσχισα. οἰστούς, οὐσ. β' κλίσ. ἔβαψεν, ἀρ, τοῦ βάπτω, δεῖν, ἀπαρ τοῦ δεῖ. ἔψη, παρατ. τοῦ φημι. ἀριθμῆσαι, ἀπαρ. τοῦ ἀριθμέω-ω. δώδεκα, ἀριθ. ἀπόλ. γάρ, σύνδ. αἰτ. μόνος, η, ου. δωδά, σύνδ. ἀγτιθ. περιεγένετο, ἀρ. τοῦ περιγίγνομαι.

ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ. **Δερναία**, λίμνη ἐν Ἀργολίδι πλησίον τοῦ Ἀργούς, σήμερον Μύλου. ἡ Δεργατά οὔδα πιστεύεται σήμερον διτὶ συμβολικῶς παρόστα τὰ ἔλη τῆς λίμνης καὶ τὰ ἐκ τούτων προκύπτοντα κακὰ καὶ ὅτι ὁ Ἡρακλῆς, ὃς ὁ Ἡλίος, διὰ τῶν ἀκτίνων τον ἀπεξήραντεν αὐτήν. τοῦτο δὲ ὑπαινίσσεται καὶ δαυλὸς καὶ τὸ πῦρ ἀτινα μετεχειρίσθη ὁ Ἡρακλῆς. **χολὴ**. ἡ χολὴ εἶνε πικρά· πολλῶν δὲ ζώων καὶ μέροι σήμερον νομίζεται ἡ χολὴ ὡς δηλητήριον ἢ ἄλλοτε ὡς φρόμακον· οὐ δεῖν ἀριθμῆσαι, ἡ στρεψοφοδικα τοῦ Ἐνδρουσθέως φανερώνει τὸ τραγανικόν καὶ φθονερὸν αὐτοῦ.

ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΑ. **ἀποκτεῖναι**=ά φορενογ. **ἔδει**, τὸ ἔλος εἶνε ἔδαφος λασπώδες. **ἔξεβαινεν**=ἔξηρχετο. **πεδίον**=πεδιάς, κάμπος. **βοσκήματα**=τὰ βόσκοντα ἐκεῖ ζῷα. **ἥνιοχούντος**, εἰς τὸ ὄποιον ἥνιοχος ἦτο ὁ Ἰόλαος. **ἔδητησε**=ἔσταμάτησε. **τῷ διοπάλῳ**=διὰ τοῦ διοπάλου. **κόπτων**=κτυπῶν. **ἀνύειν**=νὰ κατορθώσῃ. **ἀνεφύνοντο**=ἀνεφύτρωνται. **ἐμπορίδας**=πῦρ ἐμβαλών. **ῦλης**=τοῦ δάσους. **ἷανδοις**=διὰ τῶν δαντῶν. **ἐκώδινεν**=ἡμπόδιζεν. **περιγενόμενος**=γενόμενος κάροις, γυνήσας. **κατώργηξε**=ἔχωσεγ ἐντὸς λάκκου. **ἐπέθηκε**=ἐπ' αὐτῆς ἔθεσε. **οἰστοὺς**=τὰ βέλη. **ἔβαλεν**=ἔβούτηξε. οὐ δεῖν=διτὶ δὲν πρέπει. **ἀριθμῆσαι**=νὰ μετρήσῃ. **μετ'** **Ἰολάου**=μὲ τὸν Ἰόλαον.

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ. Ὁ Ἡρακλῆς τῇ βοηθείᾳ τοῦ ἥγιου Ἰολάου καὶ τοῦ πυρὸς καταβάλλει τὸ τέρας, τὴν πολυκέφαλον "Υδραν, ἀλλ' δ Ἐνδρουσθεὺς στρεψοφοδικεῖ.

ΔΙΔΑΓΜΑ. Δὲν προσβάλλεται ὁ ἕγαῖομός ὅταν εἰς δεινάς περιστάσεις προσλαμβάνῃ τις ὡς συμβοηθὸν τοὺς κατωτέρους του.

ΣΟΦΙΑ ΛΑΟΥ. «Κάποιος δὲν είχεν ἄλλον βοηθόν καὶ ἐπεργετε 'ρωτήμα. ἀπὸ τὴ μαγκούρα του».

ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΣΙΣ. **Ἀποκτείνω**, ἔλος, πεδίον, βόσκημα, ἥνιοχῶ, ἐπικαίω, κατορύσσω, βάπτω, περιγέγνομα τυρος, ἐν τῇ χολῇ ἔβαψε τοὺς οἰστούς.

27. Δωδέκατος ἄθλος—Κέρδερος.

ΛΕΞΙΘΕΤΗΣΙΣ. Ἐπέταξε δὲ (Ἐύρυσθεὺς) αὐτῷ (Ἡρακλεῖ) δωδέκατον ἄθλον κομίζειν Κέρθερον ἔξ "Ἄδου. Εἶχε δὲ οὗτος (δι Κέρθερος) τρεῖς μὲν κεφαλὰς κοινάς, τὴν δὲ οὐράν δράκοντος, παντοίας δὲ κεφαλὰς δύεων εἶχε κατὰ τοῦ νώτου. Ἐπὶ οὖν τῆς Λακωνικῆς παραγενόμενος Ταίναρον, οὗ τὸ στόμιον τῆς κοταβάσεως εἰς "Άδου ἐστι, εἰσήρει διὰ τούτου. Αὔτοῦ δὲ αἰτοῦντος τὸν Κέρθερον Πλούτωνα, ἐπέταξεν αὐτῷ δι Πλούτων ἄγειν, ἐὰν κρατήσῃ αὐτοῦ χωρὶς δόπλων δύν (ἄ) εἶχεν. Ο δὲ (Ἡρακλῆς) εὑρὼν αὐτὸν ἐπὶ ταῖς πύλαις τοῦ Ἀχέροντος περιβαλὼν τὴν κεφαλὴν τὰς χειράς κρατῶν καὶ ἄγγων τὸ θηρίον οὐκ ἀνήκει καίπερ δακνύμενος ὑπὸ τοῦ δράκοντος τοῦ κατὰ τὴν οὐράνη καὶ ἐπεισες (ὑπακούσα!), συμπεφραγμένος τῷ θώρακι καὶ συσκευασθεὶς τῇ λεοντῇ. Συλλαβάνω οὖν αὐτὸν ἦκε ποιησάμενος τὴν ἀνάθασιν διὰ Τροιζῆνος. Ἐκόμισε δὲ πάλιν τὸν Κέρθερον εἰς "Άδου δειξας (τοῦτον) Εύρυσθεῖ.

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ. Δωδέκατον, ἀριθ. ταχ. ἐπέταξεν, ἀρ. τοῦ ἐπιτάσσω
ἔξ, πρόθ. ἐνῷ ἔξ ἀριθμητικ. Ἀιδουν, ἀντὶ "Ἄδουν, εἰχε, παρατ. τοῦ ἔχω.
οὔτος, ἀντ. διατ. τρεῖς, ἀριθ. ἀπόλυτ. κοινάς, ἐπιθ. οὐράν, οὐσ. α' κλίσ.
νώτου, οὐσ. β' κλίσ. εἰχεν, παρατ. τοῦ ἔχω. ὅφεων, οὐσ. γ' κλίσ. ὅφις-εως
παραγενόμενος, μέσ. ἀρ. τοῦ παρα-γήγοραι, ἀρ. παρ-ἐγενόμην, οὗν,
ούνδ. συλλογιστ. οὗν, ἀντ. ἀγαρ. καταβάσεως, οὐσ. γ' κλίσ. δέομιον, οὐσ.
β' κλίσ. δέομιον, οὐσ. β' κλίσ. ἐδτι, τοῦ εἰμι. εἰδήσει, παρατ. τοῦ εἰσ-εἴμι
ἔρχομαι. αἰτοῦντος, μετ. τοῦ αἰτῷ ἐπέταξεν, ἀρ. τοῦ ἐπιτάσσω. ἄγειν,
ἀπαριμφ. τοῦ ἄγω. χωρίς, ἐπιθ. τροπ. δύν, ἀντ. ἀναφ. εἰχεν, παρατ. τοῦ
ἔχω. διπλων. οὐσ. β' κλίσ. έάν, ούνδ. ὑποθ. κρατήσῃ, ὑποτ. δορίστ. τοῦ
κρατέω-ῶ. Ἀχέροντος, γ' κλίσ. θώρακι, οὐσ. γ' κλίσ. δυυπεφραγμένος,
μετ. παρακ. τοῦ συμ-φράττομαι. θεοντῆ, οὐσ. α' κλίσ. δυδκεπαθθείς, μετ.
παθ. ἀρ. τοῦ συν-σκεπάζω. περιβαλών, μετ. ἀρ. τοῦ περιβάλλω. ἀρ. περι-
ἔβαλον. χειρας, οὐσ. γ' κλίσ. ούκ. ἀρ. ἀνηκε, δριστ. τοῦ ἀγα-ῆμι. κρα-
τῶν, μετ. τοῦ κρατῶ. ἄγκων, μετ. τοῦ ἄγκω. καίπερ, ούνδ. ἀντιθ. δα-
κνόμενος, μετ. τοῦ δάκνομαι. κατά, πρόθ. Συδλαβών, μετ. ἀρ. τοῦ
συλ-λαμβάνω, ἀρ. συνέλαβον. ἕκε, παρατ. τοῦ ἥκω. ποιοδάμενος, μετ.
ἀρ. τοῦ ποιοῦμαι, ἀρ. δριστ. ἐποιησάμην. Τροιζῆνος, κύρ. γ' κλίσ. =ἡγ
ῆνος. ἀνάβασιν, οὐσ. γ' κλίσ. δείξας, μετ. ἀρ. τοῦ δείκνυμι, ἀρ. δριστ.
ἔδειξα. πάλιν, ἐπιθ. τροπ. ἐκομισθεν, ἀρ. τοῦ κομίζω.

ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ. Κέρβερος, φύλαξ τοῦ "Ἄδου. Ταίναρον, τὸ μεσημβρι-
νώτερον ἀκρωτήριον τῆς Εὐρώπης, κείμενον ἐν τῇ Λασιθικῇ· καὶ σήμερον
ἔκει δείκνυνται ἀπότομοι καὶ φοβεροὶ χαράδραι· ἡ δὲ παράδοσις διέσωσε τὴν
ἰδέαν ὅτι ἔκειθεν ἦτο ἡ εἰς τὸν "Ἄδην κατάβασις. Θώρακι, διπλον ἀμυντικὸν
τοῦ σήμους. θεοντῆ, εἶνε τὸ δέρμα τοῦ ἐν Νεμέᾳ λεοντος. οἱ παλαιότατοι ἄν-
θρωποι, καὶ σήμερον οἱ τῶν βροτεών κλιμάτων καὶ οἱ ἄγριοι ἐγδύονται μὲ δέρ-
ματα· εἰς τὰ εὐρεθέντα πολλαζοῦ ἀγάλματα δ' Ἡρακλῆς παρίσταται κρατῶν τὸ
φύπαλον καὶ φορῶν τὴν λεοντῆν. Τροιζῆν, χώρα ἐν τῷ νομῷ Ἀργολίδος, σή-
μερον Δαμαλᾶς· πλησίον τῆς οἵσου Πόρου. Ἀχέρων, ποταμὸς τοῦ "Άδου.

ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΑ. κοινίζειν=νὰ φέρῃ. κυνδός=σκύλλον. νώτου=κατὰ
τὰς ὠμοπλάτας. δέομιον=ἡ εῖσοδος. εἰδήσει=εἰσήρχετο αἰτοῦντος αὐτοῦ
=ἐπειδὴ αὐτὸς (δ' Ἡρακλῆς) ἔζητε τὸν Κέρβερον ἀπὸ τοῦ Πλούτωνα. χωρίς
δύν εἰχε=ἄνευ τῶν ἐπιθετικῶν διπλῶν του. κρατήσῃ=γελή κύριος. δυυπε-
φραγμένος=προφυλατίμενος διὰ τοῦ θώρακος. ούκ. ἀνηκε=δέν ἐχαλάρωτε.
δακνόμενος=ἐνῷ ἐδαγκάνετο. δείξας=ἀφοῦ ἔδειξε τοῦτον πρὸς τὸν Εὐρυνθέα.

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ. Ο' Ἡρακλῆς συνθηκολογήσας πρὸς τὸν Πλούτωνα, γλυνεται
κύριος τοῦ Κερβέρου διὰ τῆς ἀιδρείας του καὶ τῶν ἀμυντικῶν διπλῶν.

ΔΙΔΑΓΜΑ. Ἡ νόμονή καὶ ἡ ἐπιμονή τὰ πάντα καθιστᾷ ὑποχείρια.

ΣΟΦΙΑ ΛΑΟΥ. «Ἡ πέτρα τοῦ πηγαδιοῦ, μόρο τὴν τριχὰ λογιάζει».

ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΑ. **στρατιάν**=στρατόν, ἐνῷ στρατεία=ἐκστρατεία. **τιμω-**
γόνδασθαι=νὰ ἐκδικήσῃ. **αἰցεῖ**=κυριεύει. **ἄγει**=όδηγει. θυδίαν ποιεῖ-
θαι=νὰ θυσιάσῃ. **ἔδοπτα**=ένδυμα. **οἶδοντα**=νὰ φέρῃ. **πιθαμένη**=πλη-
γοφορηθεῖσα. **τὴν ἀληθείαν**=ἀληθῶς. **ὅτιτρον**=διλεατικὸν φάρμακον. **ἔχοισε**
=ῆλεψε μὲ τοῦτο (τοιτῷ). **ἔνδεξ**=ένδυθείς. **ἰδεῖς**=δηλητήσοις. **τὸν κρῶτα**
=τὸ δέρμα μὲ τὰς σάρκας. **ἔδηπε**=εσάπιε. **προσπεζυκότα**=δό όποιος εἴχε
κολλήσῃ. **δυναπεδπῶντο**=ἀπεκόπιστο συγχρόνως καὶ αἱ σάρκες. **ἔπι** νεώς
=ἐπὶ πλούτου. **ἀνήρτησεν** ἔαυτὴν=ἀπηγχούσθη. **πιθάν** ποιήσας=σωρεύ-
σας ἔντα πρός πυράν. **ἔπιβάντος**=ἀφοῦ ἀνέβη ἐπὶ τοῦ σωροῦ τῶν ἔιδων.
ὑφάπτειν=νὰ ἀπάτωσι. **τοῦτο**=τὸ γά τὸ ἀνάπτωσι. **παριῶν**=διερχόμενος.
τούτων=πρὸ τούτων. **ὑποστάν**=σταθεὶς κάτωθεν αὐτοῦ. **ἀνενεγκεῖν**=στι
ἀνεβίβασσεν αὐτόρ. **ἔκτι**=ἐγν οὐδαρφ. **διαλλαγεῖς**=συμφίλιωθεὶς μὲ τὴν κατα-
διώκουσαν αὐτὸν. **Ἡραγ.**

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ. Τὸ τέλος τοῦ Ἡρακλέους ὑπῆρξεν οἰκτρὸν διύτι παρεξε-
τράπη τῆς εὐθείας ὅδον τῆς ἀρετῆς καὶ προσκάλεσε τὴν ἀντιζῆλαν τῆς συζῆγου
του. ἀλλ' οἱ Θεοὶ ἐπὶ τέλους ἥλεσσαν αὐτὸν καὶ ἀγτήμειραν τὰς ἀγαθοεργίας του.

ΔΙΔΑΓΜΑ. Περὶ τῶν ἐναργέων ἀνθρώπων ἡ θέλα πούρων εἶνε ὕδατονος.

ΣΟΦΙΑ ΛΑΟΥ. «Στροφὰ πηγαίνεις, κάρουρα, νὰ ιδω τὴν καταγιά σου»
«Οἱ γαιδάροι δταν γερνάνγε, τότε τουκίζουν τὰ σαμαρια».

ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΣΙΣ. στρατιά, ἀποκτείνω, αἰρεῖ, θυσίαν ποιεῦμαι, οἴσω,
φίλιρον, χοίω, πυρά, ὑφάπτω, νέφος μετὰ βροντῆς, τοῦτον ἄνήνεγκον.

28. Πυγμαῖοι.

ΛΕΞΙΘΕΤΗΣΙΣ. Μυθολογοῦνται Πυγμαῖοι γενέσθαι: ἔθνος γειωργικὸν ἀγ-
θρώπων μικρῶν κατοικούντων τὰ ἀνώτερα μέρη τῆς Αἰγυπτιακῆς γῆς πληγί-
σιον τοῦ Ὦκεανοῦ, δύπερ (φασὶ) πολεισεὶν ταῖς γεράνοις βλαπτούσκι τὰ σπέρ-
ματα αὐτῶν καὶ ποιούσις τῇ γάρῳ λιμόν. Ιστοροῦνται δὲ οὗτοι δι τοι παρα-
τίθενται κέρατα καὶ ψυφούσις κρόταλα ἐν σχήματι κροῖῶν καὶ σύτῳ ἀμύνονται
τὰς πυγμαχούμενους γεράνους καταφρονούσας ἀλλῶς τοῦ μήκους αὐτῶν.

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ. Πυγμαῖοι, ἐθνικ. μυθολογοῦνται, τοῦ μυθολογοῦμαι.
γενέσθαι, ἀπορμφ. τοῦ γλυρομαι χούρ μέσ., ἀσρ. δριστ. ἐγινόμην. ἔθνος,
οὐσ. γ'-ος, -ους. γεωργικόν, ἐπιθ. κατοικούντων, μετοχ. τοῦ κατοικῶ ἀνώ-
τερα, ἐπίσ. τοπικ. πλησίον, ἐπιφ. τοπικ. δριστ. ἀντων. ἀναρ. πολεμεῖν,
ἀπαρμφ. τοῦ πολεμῶ. (πόλεμος) γεράνοις, οὐσ. β' κλίσ. διαδί, τοῦ φημι.
βλαπτούσας, μετοχ. τοῦ βλάπτω. αύτῶν, ἀντων. δεικτ. διέργυατα, οὐσ. γ'
κλίσ. λιμόν, οὐσ. β' κλίσ. (λεπτω) ποιούσας, μετ. τοῦ ποιέω-ῶ. χώρα,
οὐσ. α' κλίσ. ιδιορεῖται, δριστ. τοῦ ιστοροῦμαι ὅτι, σύνδ. εἰδικός, ἐγῶ
ὅτι, ἀγαρφ. κέρατα, οὐσ. γ' κλίσ. κέρασ-ατος. παρατιθενται, τοῦ παρατί-
θεμαι. διχήματα, οὐσ. γ' κλίσ. -α-τος. κυθταλα, οὐσ. β' κλίσ. ψιθοῦσι.
τοῦ ψιφω. οὔτω, ἐπίσ. τροπ. πυγμαιούμαχους, ἐπιθ. δικατ. ἀμύνον-
ται, δριστ. τοῦ ἀμύνομαι καταθρονούσθε, μετοχ. τοῦ καταφρονέω-ῶ. ἀλ-
λως, ἐπίσ. υπόκουε. οὐσ. γ' κλίσ. υπόκος, υπόκους, καθεύδονται, μετοχ.
τοῦ κατά-ενδω. ἐπιτίθενται, ορμ. τοῦ ἐπιτίθεμαι, ἐγερθείς, μετοχ. παθ.
ἀσρ. τοῦ ἐγείρομαι. γελά, ορμ. τοῦ γελῶ. δυλλεξάμενος, μετοχ. ἀσρ. τοῦ
συλλέγομαι λεωντῆν, οὐσ. α' κλίσ. συνηρημη -η-ης. ἐντίθεται, ἐν-τίθεμαι. φέ-
ρει, φῆμα τοῦ φέρω.

ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ. Πυγμαῖοι, ὡς ἐκ τοῦ μικροῦ ἀναστήματος αὐτῶν ὁρο-

μάσθησαν πυγμαῖοι (πυγμή). ὁ Ομηρος λέγει δι τοιούτου κατώφουν πλησίον τῶν
όχθων τοῦ Ὡκεανοῦ, δηλαδὴ τοῦ μεγίστου ποταμοῦ, διτὶς περιέρρεε τὴν γῆν.
γεράνους, οἱ γέρανοι εἶνε ἀπέδημητακά πτηνὰ φυιοφάγα μᾶλλον· κοινῶς κο-
ρέλλαις, ἵσως, διότι, κατὰ τὴν διάβασιν αὐτῶν, βαίνονται ἐν οειρᾷ, στρατηγικῷ
τῷ τρόπῳ. **κέρατα**, τοιαῦτα μετεχειρίζοντο πρὸς ἐρίσχυντα τοῦ ἥχου τῆς φω-
νῆς. **κριός**, εἶνε πολιορκητικὸν ὄργανον ὅρμασθὲν τουντοτρόπως ὡς ἐκ τοῦ
οχῆματος, ὁμοίως ὡς καὶ τὰ: χελώνη καὶ γεροφολεύση. **Λιθόν**, χάρα τῆς Ἀ-
φρικῆς· τὸ μῆνον τούτον τοῦ Ἡρακλέους παριστὰ ἀγάρλυφον τοῦ Σεληνοῦντος.

ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΑ. γενέθλιοι=οὗτοι ἐγένοντο. **ἔθνος**=λαός. **διπερφ**=δι ποτοῖς
λαός. **φασὶ πολευεῖν**=λέγονται δι επολέμειν. **βλαπτούσιας**=αἰτιες ἔβλα-
πτον λιγόδν=πειναν. **παρατίθενται**=μετεχειρίζονται. **κρόταλα** ἐν δχν-
ματι κριῶν=κρόταλα ἔχοντα σχῆμα κριῶν. **ψυφούσι**=κροτούσαι. **ἄλλως**=
μάλιστα. **μάκιον**=τοῦ μικροῦ ἀγαστήματος.

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ. Οἱ Πυγμαῖοι διὰ τὴν ἀδυνατίαν τῶν δὲν δύνανται καὶ αὐτὰ
τὰ πηγά, τὰ φύεθροντα τοὺς καρποὺς αὐτῶν, νὰ κατανικήσωσι διόλησην τὸ
ἔθνος τοῦτο τὸ καρυκιόν ἐχώρεσεν ἐν τῇ λεοντῇ τοῦ Ἡρακλέους!

ΔΙΔΑΓΜΑ. Ὁ ἀδύνατος γλυτεῖται τὸ δρειδος πάντων.

ΣΟΦΙΑ ΛΑΟΥ. «Δύναται δὲν δύναται, τὰ δύντια του τὰ τρέξει».

ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΣΙΣ. Ἐθρος, φασι, γέρανοι, καὶ ὁσ., φοιφῶ κρόταλα, ἐν-
τίθεμαι.

29. Ἡρακλέους θάνατος.

ΛΕΞΙΘΕΤΗΣΙΣ. Ἡρακλῆς ἥθροιζε στρατιὰν ἐπὶ Οἰγαλίαν ἀφικόμενος εἰς
Τραχίνην ἑέλων τιμωρήσασθει τὸν Εὔρυτον. Καὶ οἱρεῖ τὴν πόλιν καὶ ἄγει
οἰχυμάλωτον τὴν Ἰόλην ἀποκτείνας αὐτὸν μετὰ τῶν παιδῶν. Καὶ ἰδρύσατο
βωμὸν Διὸς ἐπ' ἀκρωτηρίῳ καταγάγομενος εἰς Εῦροιαν. Μέλλων δὲ ποιεῖσθαι
θυσίαν ἔπειμεν Λίγχαν τὸν κήρυκα εἰς· Τραχίνην οἱστοντα ἐσθῆτα λαμπράν.
Διηγάνειρα δὲ πυθμένη παρὰ τούτων τὰ περὶ τὴν Ἰόλην, καὶ δείσασα μῆ
ἀγαπήσῃ μᾶλλον ἐκείνην, νομίσασα δὲ ἦνται τὸ αἷμα Νέσου φιλτρον τῇ ἀλη-
θείᾳ, ἔρισε τὸν χιτῶνα τούτω (==τῷ αἷματι). Ἡρακλῆς δὲ ἔνδον τούτον
(τὸν χιτῶνα) ἔθυεν. Ως δὲ ὁ ἱὸς τῆς Ὑδρας ἔσπηε τὸν χρῶτα, θερμανθέντος
τοῦ χιτῶνος, ἀπέσπα μὲν (Ἡρακλῆς) τὸν χιτῶνα πεσπεφυκότα τῷ σώματι,
συναπεσπάντο δὲ οὐτῷ αἱ σάρκες· καταληφθεὶς δὲ ὑπὸ τοιαύτης συμφορῆς
κομιζεται εἰς Τραχίνηα ἐπὶ νεώς, ἡ δὲ Δημάνειρα ἀνήρτησεν ἐκυτὴν αἰσθο-
μένη τὸ γεγονός. Ἡρακλῆς δὲ παραγενόμενος εἰς Οἰτηνὸν δρος ἐκεῖ ποιήσας πυ-
ρὰν ἔκβενεν ὑφάπτειν αὐτὸν ἐπιθίντος. Φιλοκτήτης δὲ παρὰ δύνηψε οὐδενὸς
ἐθέλοντος πράστειν τούτο. Ἡρακλῆς δὲ ἐδωρήσατο τούτῳ καὶ τὰ τοῖς. Λέ-
γεται δὲ ἀνενεγκείν αὐτὸν εἰς οὐρανὸν νέφος ὑποστάν μετὰ βροντῆς, καιουμέ-
νης (θέτε ἐκατέστο) τῆς πυρᾶς. Τυχόν δὲ ἐκεῖ ἀθανασίες καὶ διαλλαγεῖς Ἡρ-
ελαθε γυναικα Ἡθην τὴν θυγατερα ἐκείνης.

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ. Ἄθικύμενος, μετοχ. ἀδρ. τοῦ ἀφ' (ἀπὸ)-ἴκροῦμαι ἀδρ. ἀφι-
κόμην, ἥθροιζε, παρατ. τοῦ ἀθροΐζω. τιμωρήνδασθαι, ἀπαρμφ. τοῦ τιμωροῦμαι,
κεφύ μεσ ἀδρ. ἔθέλων, μετοχ. τοῦ ἑθέλω. ἀποκτείνας, μετοχ. ἀδρ. τοῦ ἀπο-
κτείνω. παῖδων, οὐσ. γ' κλίσ. αἱρεῖ, τοῦ αἰνέω δ. πόλιν, οὐσ. γ' κλίσ. ἄγει,
τοῦ ἄγε. αἰχυμάλωτον, ἑινὴ δικαταλ. καταγάγομενος, μετ. τοῦ κατὰ-ἄγο-
μαι. ἀκρωτηρίωφ, οὐσ. β' κλίσ. **Διός**, Ζεύς, γεγ. **Διός**. **Βρούν**, οὐσ. β'
κλίσ. **ἰδρύθατο**, μεσ. ἀδρ. τοῦ ἑδύνω. **μέλλων**, μετοχ. τοῦ μέλλω. **ποιεῖ-**
θαι, ἀπορ. τοῦ ποιεῖμαι, κήρυκα, οὐσ. γ' κλίσ. **ἔπειμε**, ἀδρ. τοῦ πέμπω.

ἔσθητα, οὐσ. γ' κλίσ. ητος. **οἰδοντα**, μέλλ. τοῦ φέρω. **περί**, πρόθ. **πυθομένην**, μετ. τοῦ πυνθάνομαι. **δεισιδασ**, μετοχ. ἀδρ. τοῦ παρακειμένου δεισιδοκα, δοτις ἔχει σημασίαν ἐγεστ. ἀδρ. δοιστ. —**ἔδεισα**, ἔκεινην, ἀντων. δεικτ. **υἱᾶλον**, ἐπίρρο. ονυχριτ. τὸ θεικό μάλα, καὶ ὑπερθετ. μάλιστα. **ἄγαπήδη**, τοῦ ἄγαπῶ, **νομίδαδα**, μετοχ. ἀδρ. τοῦ νομίζω. **εἶναι**, ἀπαρμφ. τοῦ εἰμι. **αἴμα**, ατος οὐσ. γ' κλίσ. **τούτῳ**, ἀπ. δεικτ. **χιτῶνα**, οὐσ. γ' κλίσ. -ών-ῶνος. **ἔχοισεν**, ἀδρ. τοῦ χριώ. **ἐνδίξ**, μετοχ. ἀδρ. τοῦ ἐν δύω, ἀδρ. δοιστ. **ἐγ-ἔδειν**. **ἔθιεν**, ἀδρ. τοῦ θέω. **ώς**, οὔρδ. αἰτιολογ. **θερμανθέντος**, μετοχ. παθ. ἀδρ. τοῦ θερμανομαι, ἀδρ. δοιστ. **ἐθερμάνθην**, ήσε, οὐσ. β' κλίσ. **ἔδηπε**, ἀδρ-τοῦ σήπω. **χρῶτα**, οὐσ. χριώς, γεν. χρωτός, **ἀπέδπα**, παρατ. τοῦ ἀπό-σπω προσ. **περιψκότα**, παραχ. τῆς μετοχ. τοῦ προσ-φθομαι, παρακ. δοιστ. προσπτ-^(φε)φυκα, **δύναπεσπῶντο**, τοῦ συγναποσπῶμαι. **δάφοκες**, σάρξ, γεν. σαρκός, **καταληφθείς**, μετοχ. παθ. ἀδρ. τοῦ καταληφθάνομαι ἀδρ. δοιστ. κατά-έλήρθην **νεώς**, καυς, κομιζεται, τοῦ κομίζειμαι. **αἰδομένην**, μετ. παθ ἀδρ. τοῦ αἰδομάνομαι. **έαντην**, ἀντων. αὐτοπ. **ἀγνητησθεν**, ἀδρ. τοῦ ἀν-ἀγτάω-ῶ. **παραγενόγενος**, μετοχ. ἀδρ. τοῦ παραγήγομαι. **δρος**, οὔσ. γ' κλίσ. **ἔκει**, ἐπίρρο. τοπικ. **ποιήσας**, μετοχ. ἀδρ. τοῦ ποιέω ἐκέλευτεν, παρατ. τοῦ κελεύω. **ἔπιβάντος**, μετοχ. ἀδρ. τοῦ ἐπιβαλλω, **ὑδάπτεινα**, ἀπαρμφ. τοῦ ὑφ(ὑπό)-ἄπτω. **πράττειν**, ἀπαρμφ. τοῦ πράττω, **ἔθελοντος**, μετοχ. τοῦ ἐθέλιω. **παριών**, μετοχ. τοῦ παρά-ειμι. **ὑδῆψε**, ἀρρ. τοῦ ὑπό-ἄπτω=ὑφάπτω. **ἔδωρηντατο**, μέσ. ἀδρ. τοῦ δωροῦμαι. **καιομένης**, μετ. τοῦ καλομαι, λέγεται, τοῦ λέγομαι. **ὕποστάν**, μετοχ. ἀδρ. β' τοῦ ὑπό-ἵστημι=ὑφοτημη. **άνενεγκείν**, ἀπαρμφ. τοῦ ἀνά-φέρω, χρόνου ἀδρ. **ἔκει**, ἐπίρρο. τοπικ. **διαληλαγείς**, μετοχ. παθ. ἀδρ. τοῦ διαλλάσσομαι. **ἔλαθεν**, ἀδρ. τοῦ λαμβάνω.

ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ. **Τραχίνα**, χώρα καὶ πόλις μεταξὺ τῆς Οἰτης καὶ τοῦ Μαλιανοῦ κόλπου. **Εὔρυτος**, βασιλεὺς τῆς Θεσσαλίας ἔχων πρωτεύονταν τὴν Οἰταλίαν. **Ιόλη**, θυγάτηρ τοῦ Εὐρύτου. **Εὔβοια**, ἡ γνωστὴ μεγάλη νῆσος χωριζομένη τῆς Αττικῆς καὶ Βοιωτίας διὰ τοῦ πορθμοῦ τοῦ Εὔρεπου. **Λίχας**, ἐκ τούτου ὠρομάσθησαν τρεῖς μικραὶ νῆσοι τοῦ Εὔρεπού κόλπου Διχάδες. **Φίλερον**, φάρμακον διεγερτικὸν τοῦ ἔωτος. **χιτῶνα**, ἡ ἐνδυμασία τῶν ἀρχαίων ἥτο λιτή καὶ ἀπέριττος, πυριώτερα ἡσαν χιτῶν ποδήρης, τορβών, ἐξωμίδες, καὶ πίλος ἐπὶ τῆς κεφαλῆς ἀλλ' οὐτος οὐχὶ πάγιοτε." **Τρόπα**, τὸ Λερναϊὸν τέγας. **Φιλοκτίτης**, νέος τοῦ Πολευτος, ἐκστρατεύσας εἰς Τροίαν καὶ δειχθεὶς ὑπὸ ὅφεως ἐγκατελείφθη εἰς τὴν νῆσον Λήμνου βασανίζουσας ἐκεὶ ἐπὶ δωδεκαετίᾳ ἀλλὰ κατέχων τὰ περιφῆμα τόξα τοῦ Ἡρακλέους. **νέφος μετά βροντῆς**, δ 'Ἡρακλῆς ἀνελήρθην εἰς τοὺς Οὐρανούς ὄμοιαν οὐκινογραφίαν ἔχομεν ἐν τῇ Ἀγίᾳ Γραφῇ περὶ τοῦ Προφήτου Ἡλιού. **Ηέη**, ή "Ἡθη καὶ δ 'Γανυμήδης ἡσαν οἱ οἰνοχόοι τῶν Θεῶν" αἰωνίως ἔφηβοι διατρέσσοι τὴν θελκτικὴν καλλονήν τῆς ἐφηβικῆς ἥκινας.

30. Σφίγξ.

ΛΕΞΙΘΕΤΗΣΙΣ. Συμφοσὰ οὐ μικρὰ κατέσγει Θήβας βασιλεύοντος (ὅτε ἔβασιλευε) Κρέοντος ἐν Θήβαις. "Ηρος γάρ ἔπειμψε Σφίγγα, ἢ εἶχε πρόσωπον μὲν γυναικός, λέσοντος δὲ στήθος καὶ βάσιν καὶ οὐράν καὶ πτέρυγας δρυιθος. Ἐκάθεέτο δὲ ἐπὶ τῷ Φίξιον δρός καὶ προύστειν Θηβαίοις αἰνιγμα μαθοῦσα τοῦτο παρὰ Μουσῶν. Το δὲ αἰνιγμα ἦν «δ μίαν ἔχον φωνὴν γίγνεται τετράποντον καὶ δίπουν καὶ τρίπουν ἐστὶ τί»; Συνιόντες δὲ (Θηβαίοι) εἰς ταύτη πολλάκις ἔζητον τὶ τὸ λεγόμενόν ἐστι, ὑπάρχοντος Θηβαίοις χρησμού ἀπαλ-

λαγήσεσθαι (ότι ἀπαλλαγήσονται) τῆς Σφιγγὸς τηνικαῦτα ἡ νίκη λύσωσιν ὃν τὸ αἰνιγμα, ἐπεὶ δὲ οὐχ εὔρισκον, ἡ Σφίγξ κατεβιβρωσκεν ἀρπάσασα ἔνα.

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ Κρέοντος, Κρέων, γεν. Κρέοντος. βασιλεύοντος, μετοχ. τοῦ βασιλεύοντος. οὐ, μόρ. ἀρητ. δυμφορά, οὐσ. α' κιλο. κατέδκε, ἀρ. τοῦ κατά-ἔχω. ἔπειψε, ἀρ. τοῦ πέμπω, γάρ, σύνδ. αἰτιολ. δόθιγγα, σφίγξ. γεν. σφιγγός, ή, ἀνταν. ἀραφ. ἐνδ., ή, ἀρθρογ., εἰχε, παρατ. τοῦ ἔχω. γυναικός, οὐσ. γ' κιλο. δτῆθος, -ους. οὐσ. γ' κιλο. βάσιν, γ' κιλο. οὐσ. ιτε-εως. λέοντος, λέων, γεν. λέοντος. πτέρουγας, πιέρους, γεν. πτέρυγος. δρυιθος, δρυς γεν. δρυιδος. υαθοῦδα, μετοχ. ἀρ. τοῦ μαρθάγα, ἀρ. δρ. ἔμαθον. αἰνιγμα, οὐσ. γ' κιλο. δρος, -ους, οὐσ. γ' κιλο. ἐκαθίζετο, παρατ. τοῦ καθέζομαι, προύστειν, ἀρ. τοῦ προτείνω. ἔν, παρατ. τοῦ εἰμι. ἐδτιν, τοῦ εἰμι. δ, ἀτον. ἀραφ. μίαν, ἀριθμ. ἀ δύνιον. εἰς, μία, ἐν. ἔχων, μετοχ. τοῦ ἔχω. τετράποιν, δίποιν, καὶ τρίποιν, ἐπίνετο. δικαῖοι, εἰς οις. γίγνεται, οἷη. τοῦ γλγνομαι. χρηδογος, οὐσ. α' κιλο. ὑπάρχοντος, μετοχ. τοῦ ὑπάρχω. τηνικαῦτα, ἐπι. ἀπαλλαγήσθαι, ἀραφ. παθητ. μέλλ. τοῦ ἀπό-ἀλλασσομαι, ἡ δριστ. ἀπαλλαγήσομαι. ἴνικα, ἐπι. χρον. Δύνδωσι, ὑποτακ. τοῦ λύω. δυνιόντες, μετ τοῦ συν-εἰμι. ποδλάκις, ἐπι. ἐζήτουν, παρατ. τοῦ ζητῶ. λεγόμενον, μετοχ. τοῦ λέγομαι. ἐδτιν, τοῦ εἰμι. ἐπει, σύνδ. χρον. εὑρίσκον, παρατ. τοῦ εὐρίσκω. ἀρπάσασα, μετοχ. τοῦ ἀρπάζω, χρόν. ἀρ. ἔνα, ἀριθμ. κατεβιβρωκεν, ἀρ. τοῦ καταβιβρώσοκω.

ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ. Κρέων βασιλεὺς τῶν Θηβῶν διαδεχθεὶς τὸν Λάιον. Θηβαὶ, πόλις τῆς Βοιωτίας ἔχοντα ἀκρόπολιν τὴν Καδμείαν· αἰνιγμα, εἰτε πρότασις εἰς ἥν τὸ κέιμενον σόμα εἶναι κεκαλυμμένον ὑπὸ τῆς διάφροσον σημασίαν τῶν λέξεων ἡ Σφίγξ ἥτο τέρας ἀνθρωποφάγος.

ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΑ. Βασιλεύοντος=διτε ἐβασιλευε. κατέδκε=κατέλαβε. δρυιθος=πτηροῦ τοῦτο=τὸ αἰνιγμα. δ=ἰδοῦσιν. τηνικαῦτα=πάραντα τότε. ἴνικα=δύόταν. δυνιόντες εἰς ταύτω=συνελθόντες οἱ Θηβαῖοι. τὸ λεγόμενον=τὸ ἐννοεῖ τὸ αἰνιγμα. κατεβιβρωσκεν=κατέτρωγεν.

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ. Τὸ αἰνιγμα τῆς Σφιγγός, τὸ δύσλητον αὐτοῦ καὶ ἡ ἐκ τούτου συμφορὰ τῶν Θηβαίων

ΔΙΔΑΓΜΑ. Τὰ δεινὰ ἔρχονται παρὰ τῶν θεῶν πρός τοὺς ἀνθρώπους ὑπὸ διαφόρους μορφάς.

ΣΟΦΙΑ ΛΑΟΥ. «Οταν δ' οὐρανὴ ἔτα κακό, λέγε «μὴ χειρότερα».

ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΣΙΣ. Βασιλεύων, πρόσωπον, δρυς, αἰνιγμα, δίποιν, τρίποιν, καταβιβρώσκει.

31. Οἰδίποις καὶ Σφίγξ.

ΛΕΞΙΘΕΤΗΣΙΣ. Κρέων κηρύσσει τῷ λύσαντι τὸ αἰνιγμα δώσειν γυναικα τὴν Λάιον καὶ τὴν βραχίλειαν (τῶν Θηβῶν), ἀπολογένων (ἐπεὶ ἀπώλοντο) πολλῶν οὔτως καὶ τὸ τελευταῖον καὶ τοῦ Λίμονος τοῦ (υἱοῦ) τοῦ Κρέοντος. Οἰδίποις δὲ ἀκούσας ταῦτα ἔλυσε (τὸ αἰνιγμα) εἰπὼν εἶναι ἄνθρωπον τὸ ὑπὸ τῆς Σφιγγὸς λεγόμενον γίγνεσθαι (γάρ ἔστη) τοῦτον τετράποιν, βρέφος; δηντα, ὁχούμενον κώλοις τοῖς τέταρτοις, δίποιν δὲ (γίγνεσθαι;) τελειούμενον προσλαμβάνειν δὲ τὸ βάχτρον βάσιν τρίτην γιράντα. Ἡ μὲν οὖν Σφίγξ ἔροιψεν ἔαυτὴν ἀπὸ τῆς αχροπόλεως, Οἰδίποις δὲ παρέλοθε καὶ τῇ βασιλείᾳ καὶ τὴν μητέρα ('Ισοκάστην) ἀγνοῶν ἔγημε καὶ ἐτέκνωσεν ἐξ αυτῆς παιδας Πολυνεκτηγν καὶ Ἐτεοκλέα, θυγατέρας δὲ Ἰσμήνην καὶ Ἀντιγόνην. Τῶν δὲ

λανθανόντων (πραγμάτων) ύστερον φανέντων, Ἰοκάστη μὲν ἀνήρτησεν ἔαυτὴν ἐξ ἄγγόντης, Οἰδίπους δὲ τυφλώσας τὰς ὅψεις ἡλαύνετο ἐν Θήβαις ἐπαραστάμενος τοῖς παισὶ οἱ οὐκ ἐπήμυναν θεωροῦντες αὐτὸν ἐνθαλλόμενον τῆς πόλεως. Παραγενόμενος δὲ σὺν Ἀγριόνη εἰς Κολωνὸν τῆς Ἀττικῆς, ἔνθα ἐστὶν ἱερὸν τῶν Εὐμενίδων, καθιζει ἵκετης ὑπὸ Θησέως προσδεχθεὶς καὶ ἀπέθανε μετ' οὐ πολὺν χρόνον.

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ. Πολλῶν, ἐπιθ. ἀπολογένων, μετχ. ἀορ. β' τοῦ ἀπόλληντος τελευταῖον, ἐπιθ. **Αἴμονος** Κρέοντος, γ' καίσ. εἰς-ων. κηρύζεται, δριτ. τοῦ κηρύσσων. **Δίνηγμα**, οὐσ. γ' καίσ. λύδαντι, μετοχ. ἀορ. τοῦ λύω, ἀρρένεια δώδειν, ἀπαρ. τοῦ δίδωμι. **γυναῖκα**, οὐσ. γ' καίσ. Οἰδίπουν, γεν. Οἰδίποδος. **ἄκοντας**, μετοχ. ἀορ. τοῦ ἀκούνω. **ἔλυτες**, ἀρρ. τοῦ λύω, εἶναι, μετ. ἀορ. τοῦ λέγω, ἀρρ. δριτ. ἐπον. λεγόμενον, μετοχ. τοῦ λέγω, εἶναι, ἀπαρ. τοῦ εἰμι. **γίγνεσθαι**, ἀπαρ. τοῦ γίγνονται. γάρ, οὖνδ. αἵτιοι. τετράποιν, ἐπιθ. τετράπους γεν. τετράποδος. **βρέφος**, οὐσ. οὐσ. γ' καίσ. **ὄντα**, μετοχ. τοῦ εἰμι. **τέταρτον**, ἀριθ. ἀπόλυτ. **όχούμενον**, μετοχ. τοῦ ὄχομαι. **τελειούμενον**, μετοχ. τοῦ τελειομαι. **δίπουν**, ἐπιθ. γ' καίσ. γηράντα, μετοχ. τοῦ γηράω-ῶ (γῆρας) **τρίτυν**, ἀριθ. τακτ. **προσδλαυβάνει**, τοῦ προσ-λαμβάνω. **βάσιν**, βάσις, γεν. βάσεως. **βάκτρον**, οὐσ. β' καίσ. μὲν, οὖνδ. ἀντων. οὖν, οὖνδ. οὐλλογ. **ἀκροπόλεως**, οὐσ. γ' καίσ. **έαυτάνη**, ἀντων. αὐτοπαθῆς. **ἔρριψεν**, ἀρρ. τοῦ ἔρπτω. **βαδιλεῖαν**, οὐσ. α' καίσ. παρέλαθε, ἀρρ. τοῦ παρὰ-λαμβάνω. **υπτέρα**, οὐσ. γ' καίσ. ἀγνοῶν, μετοχ. τοῦ ἀγνοῶ (ἄγνοια). **ἐπέκνωσθε**, ἀρρ. τοῦ τεκνώ-ῶ. **αύτην**, ἀρτ. δειπν. θυγατέρας, οὖσ. γ' καίσ. **Ίσινην**, **Αντιγόνην**, αὔρ. α' καίσ. **Φανέντων**, μετοχ. παθ. ἀορ. τοῦ φαίνομαι ἀρρ. ἐφάνην. **ὑπτερον**, ἐπο. χρον. λανθανόντων, μετοχ. τοῦ λαγύνων. **ἄγχοντας**, οὐσ. α' καίσ. **ἀνήρτησθεν**, ἀρρ. τοῦ ἀνά-ἀρτίω **ὅψεις**, οὖσ. γ' καίσ. εἰς-ιες τυφλώδας, μετοχ. τοῦ τυφλῶ-ῶ. **ἱλαύνετο**. παρατ. τοῦ ἑλαύνομαι. **ἐπαραδάμενος**, μετοχ. μέλ. τοῦ ἀπὸ ἀράμαι, μέλ. δριτ. ἀπ-ἀράσομαι. **οῖ**, ἀντων. ἀναρ. πόλεως, οὐσ. γ' καίσ. **τεκναλλόμενον**, μετοχ. τοῦ ἐκβάλλομαι. θεωροῦντες, μετοχ. τοῦ θεωρῶ. **ούκα**, ἀργητ. **ἐπίνυμναν**, ἀρρ. τοῦ ἐπὶ-ἀμύνω. **παγαγενόμενος**, μετοχ. ἀρρ. τοῦ παραγίγνομαι. **δύν**, πρόθ. **ένθα**, ἐπο. τοπικόν. **ἔδειν**, τοῦ εἰμι. **ἰερόν**, οὐσ. β' καίσ. **καθίζει**, τοῦ καθίζω (κατά-ίζω). **ἵκετης**, οὐσ. α' καίσ. **προσδεχθεὶς**, μετοχ. ἀορ. τοῦ προσ-δέζομαι, ἀρρ. δριτ. ἀκοητος. **ἀπέθαεν**, ἀρρ. τοῦ ἀποθήσκω.

ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ. **Λατούς γυναῖκα**, αὐτη. ἐλέγετο **Ἰοκάστη**. **Οἰδίπους**, ὀνομάσθη ὀντως διότι ἐποήθησαν οἱ πόδες του, στε ὁ δοῦλος λαβὼν ἐν τοῦ πατρός του τὸν ἐκρέμασην ἐκ τινος δέρδον δέσας αὐτὴν ἐν τῷν σφυρῶν τῷν ποδῶν, δῆτας Οἰδίπους=πολυοπόδαρος. **βάκτρον**, ἐν τῇ ἀρχαιότητι μόνον οἱ γέροντες καὶ οἱ δέσιτόροι ἐφερον βακτρηῖσιν οὐχὶ δὲ καὶ οἱ νέοι. ὡς συμβαίνει σήμερον. **υπτέρα ἔγημε**, οἱ θεσμοὶ τῆς ἀπαγορεύσεως τοῦ γάμου μεταξὺ στενῶν συγγενῶν ἥτο σημεῖον πολιτισμοῦ. **Αντιγόνη**, κόρη τοῦ Οἰδίποδος. **Κολωνόν**, χωρὸν τῆς **Ἀττικῆς**. **Εὐμενίδων**, οἱ **Ἐρινίες**, ἥποι οἱ δαίμονες, οἱ διώκοντες τοὺς ἀμαρτωλούς, κατ' εὐφημισμὸν ὠνομάζοντο **Εὐμενίδες**. **τέμενος**, χῶρος ιερὸς δασσώδης, μετὰ γαστὶ στρηνήδως, ἀφιερωμένος εἰς θεόν τιγα. **ἵκετης**, οἱ ἵκεται ἥσιαν ὑπὸ τὴν σκέπην τοῦ Διὸς καὶ διὰ τοῦτο ὠνομάζοντο ιεροὶ καὶ ἀπαραβίστοι.

ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΑ. **Απολογένων=**ἐνῷ πολλοὶ ἐχάθησαν ἐκ τῆς **Σφιγγός**. **τῷ λύδαντι=**εἰς ἐκεῖνον δύσις ἡθελε λύσῃ. **δώδειν=**δύτι θὰ δώσῃ. **ἄθρωπον εἶναι=**οἱ εἶγε ὁ ἄνθρωπος. **ὄντα=**διταν εἶνε. **όχούμενον=**βαδίζοντα,

φερόμενον. **κώδιοις**=τὰ τέσσαρα ἀκρα (πόδες καὶ χεῖρες). **τελειούμενον**=διαν γεννη τέλειος ἀνήρ. **βάσιν**=πόδα. **βάκτρον**=βακτηρία. **ἔγημεν**=ἐγνυμ-
φεύθη. **ἔτεκνωσε**=ἐγένυνησε τέκνον. **τῶν λανθανόντων**=οἵας ήσαν κεκρυ-
μένα, ἀφανῆ. **ἀνήστησαν**=ἐνρέμασαν. **δψεις**=τοὺς δρθαλμούς. **ἱλαύ-**
νετο=ἔξεδιώκετο. **ἐπαραδάμενος**=καταρρέμενος. **θεωροῦντες**=παρατη-
ροῦντες. **οὐκ επίμυναν**=δὲν ἐβοήθησαν. **προσδεχθεὶς**=δεκτὸς γενόμενος.

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ. Λίσας τοῦ αἰνίζματος τῆς Σφιγγός υπὸ τοῦ Οιδίποδος δοτις
ὑποπεσὼν εἰς ἀκούσια ἀγοσιουργήματα ἐλαβε τέλος οἰκτρού καὶ ἀπέθανεν ἐν
'Αττικῇ.

ΔΙΔΑΓΜΑ. Πολλάκις ἡ φαινομένη εὐτυχία κρύπτει φίδεράν δυστυχίαν.

ΣΟΦΙΑ ΛΑΟΥ. «Τῶν εὐτυχούντων πάντες φίλοι, τῶν δὲ δυστυχούντων
οὐδὲ αὐτὸς ὁ γεννήτων».

ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΣΙΣ. Λίσας, ὁκοῦμαι, φίτιν ἐμαυτὸν, ἀγνοῶ, λανθάνω,
ἀγχόνη, λερόν, Οιδίπους καθεούσθεις ἱκέτης. ἐν 'Αττικῇ ἀπέθανεν.

32. Ἐτεοκλῆς καὶ Πολυνείκης.

ΛΕΞΙΘΕΤΗΣΙΣ. Ἐτεοκλῆς καὶ Πολυνείκης ὡμολόγησαν περὶ τῆς βασι-
λείας πρὸς ἀλλήλους ἄρχειν (νὰ ἄρχῃ) τὸν ἔτερον παρ' ἐνιαυτόν. Γίγνεται δὲ
ἔρις αὐτοῖς μετ' ὀλίγον, ἐπει τὸν Ἐτεοκλῆς οὐ παρέδωκε τὴν βασιλείαν ἄρξας.
Πολυνείκης οὖν ἐκ Θῆρῶν φυγαδευθεὶς ἦκεν εἰς Ἀργος οὐ (ἐνθα) Ἀδραστος
ἢ Ταλαοῦ (θασοῦ)ενεν. Καὶ ὁ Πολυνείκης προσπελάζει γύντωρ τοῖς βασιλεοῖς
τούτου καὶ συνάπτει μάχην Τυδεῖ τῷ (υἱῷ) Οινέως φέύγοντι ἐκ Καλαδῶνος.
Ἀδραστος δὲ ἀκούσας τῆς βοής παραγίγνεται πάραν α καὶ διαλύει αὐτὸνς καὶ
αἴρεται ἀμφοτέρους νυμφίους μνημονεύων μάντεως τινας λέγοντος αὐτῷ συ-
ζεῦσαι (ὅτι θὰ συζευξῃ) τὰς θυγατέρας κάρφῳ καὶ λέοντι. Εἶχον γάρ (οὗτοι)
επὶ τῶν ἀσπιδῶν ὁ μεν προτομὴν κάρπου ὁ δὲ λέοντος. Λαμβάνει δὲ ὁ μὲν
Τυδεὺς γυναῖκα τὴν Δημιόλην, ὁ δὲ Πολυνείκης τὴν Ἀργείην. Ἀδραστος
δὲ ὑπέσχετο κατάξειν εἰς τὰς πατρίδας τούτους ἀμφοτέρους. Είτα δὲ ἀρο-
σας στρατὸν ἔσπευδε σὺν ἡγεμόσιν ἐπάτη πολεμεῖν Θῆρας. Καὶ ὁ Ἐτεοκλῆς
δὲ καθώπλισε Θῆραλους καὶ ἐμαντεύετο πῶς (τίνι τρόπῳ) περιγένετο ὃν τῶν
πολεμίων. Γενομένης δὲ μάχης γίγνεται τροπὴ τῶν Ἀργείων καὶ κτείνουσιν
ἀλλήλους Ἐτεοκλῆς καὶ Πολυνείκης μονομαχοῦντες.

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ. Ἐτεοκλῆς, πέρ. γ' κλί. Πολυνείκης, γ' κλίσ. Βασι-
λείας, οὐσ. α' κλί. ὡμολόγησαν, ἀρ. τοῦ δομολογ. ἀλληλούτι, ἀντων.
ἀλληλοπαθής. ἔτερον, ἀντων. δεικτική ἐνιαυτόν, = ἐτος ἄρχειν, ἀπα. τοῦ
ἄσκω, (ἄρχῃ). μετ', πρόθ δηλίγον, ἐπίθετ ἔρις, γεν. ἔριδος, (ἐρεῖσω). γίγνε-
ται, τοῦ γίγνομαι. αὐτοῖς, ἀντων. δεικτ. ἐπεί, σύνδ. αἰτιολ. ἄρξας, μετοχ. ἀρό.
τοῦ ἄρχω. ἀρ. ἄρξα. οὐ, ἀρνητ. παρέδωκε, ἀρ. τοῦ παράδιδωμι. φυγα-
δευθεὶς, μετοχ. παθ. ἀρό. τοῦ φυγαδεῖομαι, ἀρό. ἐφυγαδεύθη, ἔκεν, παρα-
τοῦ ἥκω. οὐ, ἀντων. ἀναφ. ἐνῷ, οὐ, ἀρνητ. μφ. ἔθασίδευον, παρατ. τοῦ βα-
σιλεύο. γύντωρ, ἐνῷ. κρον. προσπελάζει, σῆμα τοῦ προσπελάζω. συνάπτει,
τοῦ σὺν-ἀπτω. μάχην, οὐσ. α' κλί. φεύγοντι, μετοχ. τοῦ φεύγω. ἀκούσας,
μετοχ. ἀρό, τοῦ ἀκούω. παραυτίκα, ἐπιφ. χρον. παραγίγνεται, ωῆμ. τοῦ παρα-
γίγνομαι. διαδύει τοῦ διαδύω, μάντεως, οὐσ. γ. κλίσ. ισ-εως. μνημονεύων,
μετοχ. τοῦ μνημονεύω. λέγοντος, μετοχ. τοῦ λέγω. κάπρω, οὐσ. β' κλίσ. λέ-
οντι, οὐσ. λέων, γεν. λέοντος. συζεῦξαι, ἀπα. τοῦ σύν-ζεύγνυμι. θυγατέρας
οὐσ. γ' κλίσ. ἀμφοτέρους, ἀντων. ἀρόιστ. αἰρεῖται, τοῦ αἰρέομαι-οῦμαι νυμ-

φίους, οὐσ. β' καλο. εἰχον, παρατ. τοῦ ἔχω. γάρ, σύνδ. αἴτιοι. ἀδπίδων, οὐσ. γ' καλο. προτομήν, οὐσ. α' καλο. θαυμάνει, ρῆμ. τοῦ λαμβάνω τούτους, ἀντωγ. δειπτ. πατρίδας, πατούς, γεν. πατόδος, ὑπέδχετο, μέσ. ἀρ. τοῦ ὑπηροῦμα, (ὑπόσχεσις) κατάξειν, ἀπαρ. μέλλ. τοῦ κατά-ἄγω.

ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ. Ἐπεοκλῆς καὶ Πολυνείκης, τέκνα τοῦ Οἰδίποδος. Ἀργος, πόλις τῆς Ἀργολίδος. Καλυδώνος, πόλις τῆς Αίτωλιας παρὰ τὸν Εἵνην ποταμῷ περίφημος ἐκ τῆς θήρας τοῦ Καλυδωνίου κάποιον· ὁ Τυδεὺς διέπραξε φύσιον ἐν τῇ πατούδι του καὶ φεύγων ἐτέκει τούτου ἡλθεν εἰς Ἀργος. ὁ κάποιος καὶ ὁ λέων εἶχε φυσικοὶ ἐχθροί. προτομήν, ἡ καλλιτεχνία ἣντι πολὺ ἀνετινγμένη διὸ καὶ τὰ ὄπλα τῶν πολεμιστῶν κομοῦνται μὲν εἰκόνας.

ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΑ. Ωμολόγησαν=συνεφηνήσαν. ἀρχεῖν=τὰ ἔχη τὴν ἔξονταν. ἵκεν=ἔλεγον ἔλθη. οὖν=ἐνναντία. βασιλείοις=ἄγαρτόδοις. προδιπε-
λάζει = πλησιάζει. υπηρούενταν=ἐνθυμυθεμένος. δινεῦξαι=διν ὃν συ-
ζεύξῃ τὰς θυγατρές. αἰρεῖται=ἐκλέγει. προτομήν=εἰκὼν παριστάρουσα τὸ
ἀπὸ κεφαλῆς μέχρι τοῦ στήθους μέρος. κατάξειν=τὰ ἐπαναφέρει. πᾶς ἀν-
περιγένεντο=τίνει τρόπῳ θὰ ἡδύνατο τὰ πατισχήση. προπήν γίγνεται=τρέ-
πεται εἰς φυγήν. ἐκτείνουσιν ἀλληλούς=φορευοῦνται μεταξὺ των.

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ. Ἔρις τῷ δύο ἀδελφῶν περὶ τῆς ἔξοντας· προσφυγὴ τοῦ Πολυνείκους εἰς Ἀργος ὅπόθεν τῇ συνδρομῇ τοῦ πενθεροῦ Ἀδράστου ἔρχεται μετὰ στρατοῦ Ἀργείων κατὰ τῶν Θηβῶν. μονομαχία καὶ θάνατος τῶν δύο ἀδελφῶν.

ΔΙΔΑΓΜΑ. Ἀπόφενε τὸ ἄδικον διότι πάντοτε τ' ἀποιειλέσματα τούτου εἶνε
ἀδέλφια.

ΣΟΦΙΑ ΛΑΟΥ. Τῆς ἀδικίας τὸ γέννημα, σὲ ποτισμένο μόλις
ΑΠΟΜΝΗΜΗΝΕΥΣΙΣ. Όμοιογῶ, ἐριαυτός, νόκτωρ, προσπελάζω, μηγ-
μονεύω, προτομή, περιγίγνομα τινος, γίγνεται τροπὴ καὶ κτείνουσιν ἀλλήλους.

33. Κρέων, "Αδραστος καὶ Αντιγόνη.

ΛΕΞΙΘΕΤΗΣΙΣ. Κρέων παραλαβὼν τὴν βασιλείαν ἔφειψε τοὺς νεκροὺς τῶν Ἀργείων ἀτάφους καὶ παρέστησε κήρυξας κηρύξας μηδένα θάπτειν. Ἀντιγόνη δὲ ἔθαψε τὸ σῶμα τοῦ ἀδελφοῦ Πολυνείκους κρύψα κλέψυσα καὶ ἐνεκρύ-
ψην ζῶσα τῷ πάσῳ αὐτῆς φωραθεῖσα ὑπὸ Κρέοντος. Ἀδραστος δὲ ἀφικόμενος εἰς Ἀθήνας κατέσυγχεν ἐπὶ τὸν βωμὸν τοῦ ἑλέουν καὶ ἡξέντο θάπτειν τοὺς νε-
κροὺς θεῖς ἱκετηρίαν· οἱ Ἀθηναῖοι δὲ αἰροῦσι Θήβας στρατεύσαντες μετὰ Θη-
σέως καὶ διδόσαι τοῖς οἰκείοις τοὺς νεκροὺς θάψαι. Εὐάδην δὲ ἡ γυνὴ μὲν Κα-
πανέως θυγάτηρ δὲ "Ιφίος, ἐμβάλοσσα ἐαυτὴν (τῇ πυξῃ) συγκατεκαίστο, τῆς
πυρᾶς τοῦ Καπανέως καιομένης.

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ. Κρέων, γεν. Κρέοντος. βασιλείαν, οὐσ. α'. καλο. πα-
ραλαβών, μετοχ. ἀρ. τοῦ παρά-λαμβάνω. νεκρούες, β'. καλο. ἔρθριψεν, ἀρ. τοῦ
ζέπτω. ἀτάφους, ἐπίθ. δικατάλ. εἰς-ος. κηρούχας, μετοχ. ἀρ. τοῦ κη-
ρούτω (κηροῦ) υπόδενα, ἀγων. ἀρ. θάπτειν, ἀπαρ. τοῦ θάπτω. παρέδετοδεν,
ἀρ. τοῦ παρατ-θοιημι. κρύδα, ἐπίτρ. τρόπω. δῶμα, γεν. οὐματος. κλέψυαδα,
μετοχ. τοῦ κλέπτω (κλοπῆ). θαυμεῖ, ἀρ. τοῦ θάπτω. φωραθεῖδα, μετοχ. φω-
ράω, ζῶσα, μετοχ. τοῦ ζ. ἐνεκρύθη, παθ. ἀρ. τοῦ: ιερόποιαι. ἀφικό-
μενος. μετοχ. ἀρ. β'. τοῦ ἀφ-ικένεμαι-οῦμαι. κατέθυγε, ἀρ. τοῦ κατα-
φεγγο. ικετογίαν, οὐσ. α'. καλο. θείς, μετοχ. ἀρ. τοῦ τίθημι. ήξιον, παρατ.
τοῦ ἀξιω. διγατεύσαντος, μετοχ. ἀρ. τοῦ στρατεύω. αἰροῦσι, τοῦ αἰρω.

οἰκείοις, ἐπίθ τοιν. **διδόασι**, ωῆμ. τοῦ δίδωμι, θάψαι, ἀπαρ. ἀσφ. τοῦ θάπτω. **καιούμενης**, μετοχ. τοῦ καίματι. **πυρά**, οὐσ. α'. κήλια. γυνή, γεν. γυναικός. **θυγάτης**, γεν. θυγατρός. **έαυτήν**, ἀιτων. οὐτοπαθ. **έμβαλούσδα**, μετοχ. τοῦ ἐμβάλλω. **δυγκατεκαίετο**, πορ. τοῦ συγ-κατα-καίματι.

ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ. Κρέων, βασιλεὺς τῶν Θηβῶν. **Ἀντιγόνη**, εὐσεβὴς κόρη, θυγάτηρ τοῦ Οιδίποδος. **νεκροίς**, οἱ Ἀρχαῖοι ὡς ἐν τῷ σπουδαιοτέρῳ καθηκόντων ἐθεώρουν τὴν μέριμναν περὶ τῆς ταφῆς τῶν νεκρῶν· διότι ἐπίστενον ὅτι, ἂν δὲν ταφῇ τὸ οὐδάμα, ἡ ψυχὴ ταλαιπωρεῖται περιπλανωμένη. **Ἄδραστος**, ὁ πενθερός τοῦ Πολυνεκτούς Ἀργείων βασιλέως. **Θιδένης**, βασιλεὺς τῶν Ἀθηνῶν, ἥρως ἐφάμιλος τοῦ Ἡρακλέους. **Καπανεὺς**, εἰς τῶν ἐπτὰ στρατηγῶν τῶν συνεκστρατευσάγιων μετὰ τοῦ Ἀδραστού κατὰ τῶν Θηβῶν τοῦτον ἀνερχόμενον εἰς τὰ τελή τῶν Θηβῶν ἐκεανύωσεν δὲ Ζεύς. **δυγκατεκαίετο**, εἰς πολλοὺς λαοὺς τῆς Ἀσίας ἐθεωρεῖτο ὑποζεωτικὸν γὰρ πληρής ζωταρή ἡ χήρα ἐπὶ τῆς πυρᾶς τοῦ συζύγου καὶ γὰρ δλοκαντοῦται μετ' αὐτοῦ.

ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΑ. **υποδένα** θάπτειν=γὰρ μὴ τοὺς θάπτῃ καρεῖς. **φωραθεῖδα**=συλληφθεῖσα ἐπάγω εἰς τὴν πρᾶξιν. **τῷ τάφῳ**=εἰς τὸν τάφον. **ἰκενοίαν θείας**=θέσσας ἐπὶ τὸν βωμὸν ράβδον ἵνεσθαι. **ἥξιον**=έξητει. **αἴροντι**=κυριεύοντι. **δυγκατεκαίετο**=ἐκαλεῖτο καὶ αὐτὴ μετὰ τοῦ σώματος τοῦ ἀνδρός.

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ. Ὁ Κρέων ἀπαγορεύει γὰρ θάπτωσι τοὺς γεκρους τῶν ἔχθρων· ἡ Ἀντιγόνη τοιμᾷ γὰρ θάψῃ τὸν Πολυνεκτην καὶ ἔνταφιαζεται ὑπὸ τοῦ Κρέοντος ζώσα· ὁ Ἄδραστος ἐπικαλεῖται τὴν συνδρομὴν τῶν Αθηναίων καὶ διὰ τούτων ἐπιτυγχάνει τὴν ταφὴν τῶν νεκρῶν.

ΔΙΔΑΓΜΑ. Μὴ περιφρόνει τὸν γεκρόν εἰς οἰαγδήποτε θέσιν καὶ ἄν γνήσιον.

ΣΟΦΙΑ ΛΑΟΥ. «Μὴ περιφρόνει τὸν πτωχό, διότι ἔχει τὸν γένοια τὸ Θεόν».

ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΣΙΣ. Παραλαμβάνω, κήρυξης, φωράματι, βωμὸς, αἴρω, αἴρονται.

34. Ἀξιωτικές.

ΛΕΞΙΘΕΤΗΣΙΣ. Θέτεις, ὡς ἐγένεντον ἐκ Πηλέωνος βρέφος, ἐγχρύψασα εἰς τὸ πυρ ἔφειτον ὁ (δ', τι) ἦν αὐτῷ πατέρων ὑνητὸν νυκτός (ἐν καιρῷ νυκτός), ἔχριε δὲ ἀμβροσίᾳ μεθ' ἡμέραν κρύψα Πηλέως ἐθέλουσα ποιῆσαι τοῦτο (τὸ βρέφος) ἀθάνατον. Πηλεὺς δὲ ἀνεβότισεν ἐπιτηγήσας καὶ ιδὼν τὸν παιδία ἀσπάροντα ἐπὶ τοῦ πυροῦ, Θέτεις δὲ ὤργετο πρὸς Νηρητὸν ἀπολιποῦσα τὸν παιδία νήπιον, κωλυθεῖσα (ἐπειδὴ ἐκώλυθη) διαπράξασθαι τὴν προσάρεσιν. Πηλεὺς δὲ κομίζει τὸν παιδία πρὸς Χειρῶνα· ὃ δὲ (Χειρῶν) λαβών αὐτὸν ἔτρεψε λεόντων σπλάγχνοις καὶ μυελοῖς συῶν ἀγρίων καὶ ἀρκτῶν καὶ ώιόμαστεν Ἀχιλλέα. Ἐπεὶ δὲ ἐγένετο ἐνναστέπης ἔτρεφετο παρὰ Λυκομῆδει εἰς Σκύρον, Κάλχαντος λέγοντος (ἐπειδὴ λέγεν) οὐ δύνασθαι ἐκ πολιορκηθῆναι Τροίαν χωρὶς αὐτοῦ ('Αχιλλεύς). Θέτεις προγιγνώσκουσα δὲτι δεῖ αὐτὸν ἀποθανεῖν στρατεύματον ἐπεμψεῖν εἰς Σκύρον ὡς παρθένον κρύψασα ἐσθῆτι γυναικείᾳ. Ὁδυσσεὺς δὲ εὔρεις ζῆτῶν τοῦτον μηνυθέντα ὑπὸ Λυκομῆδους χρησάμενος σάλπιγγι. Καὶ ἥλθεν Ἀχιλλεύς εἰς Τροίαν τοῦτον τὸν τρόπον. Συνείπετο δὲ αὐτῷ Φοῖνιξ δὲ Αμύντορος βασιλεὺς Δολόπων καὶ Πάτροκλος δὲ Μενοιτίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ. **Ως**, σύνδ χρον. **βρέφος**, οὐσ. γ'. κήλια. **Θέτεις**, γεν. Θέτιδος. **ἀθάνατον**, ἐπίθ. δικατή. **ἔθέλουσδα**, μετοχ. τοῦ ἐθέλω. **ποιῆσαι**, ἀπαρ. τοῦ ποιῶ. **τοῦτο**, ἀγων. δεικτ. κρύψα, ἐπίρρο. τροπ. πῦρ, γεν. πυ-

ρός. ἐγκρύψασα, μετοχ. ἀρρ. τοῦ ἐγ-κρύπτω. τῆς νυκτός, γεν. τοῦ χρόνου, νίξ, γεν. νυκτός. ἔφθιστρεν, ἀρρ. τοῦ φθείρω (φθορά). δ, ἀγτων. ἀναφ. ἦν, παρατ. τοῦ εἰμι. θνητόν, ἐπλ. τρικ. πατρῷον, ἐπλ. τρικ. ἔχοιον, παρατ. τοῦ χολώ, ἀλείφω. ἀμβροσία, οὐσ. α'. κλίσ. Πηλέως, γεν. Πηλέως. ἐπι-
τροφήδας, μετοχ. ἀρρ. τοῦ ἐπι τηρῶ (ἐπι τηρησις). ἀσπαίροντα, μετοχ. τοῦ
ἀσπαλέω. παῖδα, οὐσ. γ'. κλίσ. ἰδών, μετοχ. ἀρρ. τοῦ ὄρα-ῶ, ἀρρ. δριστ.
εἰδὼν. ἀνεβόντε, ἀρρ. τοῦ ἀνα-βοώ (βοή). κωλυθεῖδα, μετοχ. ἀρρ. τοῦ κω-
λυνομα. προαιρεσθιν, οὐσ. γ'. κλίσ. διαπράξαθιαι, ἀπαρ. τοῦ δια-πράτιμομας
(πράγμα). νίπιον, οὐσ. β' κλίσ. παῖδα, γ'. κλίσ. ἀπολιποῦδα, μετοχ.
ἀρρ. τοῦ ἀπο-λεπιω. Νηοπῖδας, Νηοη̄ς, γεν. Νηοη̄δος. ϕχετο, παρατ. τοῦ
οἰχομαι=ἄγραγωδ. κοιμίει, τοῦ κοιμίζω. Χείρωνα, γ' κλίσ. ων-ωνος. Πη-
λεύς, γεν. ἑως. λαβών, μετοχ. ἀρρ. τοῦ λαμβάνω ἐπερφέ, παρατ. τοῦ τρέφω.
διπλάγγονται, δοτ. οὐσ. τὸ σπλάγχνον. λεόντων, λέων, γεν. λέοντος. δυῶν,
οὐσ. γ'. κλίσ. σης-συνός. δύνημαδεν, ἀρρ. τοῦ δυομάζω. Ἀχιλλέα, Ἀχι-
λλέως. γεν. ἑως. ἐπει, σύνδ. χρον. ἐγένετο, ἀρρ. τοῦ γίγνομαι. ἐνναετο,
ἐπλ. δικατ. εἰς -ης. Κάλχας, γεν. Κάλχατος. λέγοντος, μετοχ. τοῦ λέγω.
οὐ, ἀργητ. δύναθαι, ἀπαρ. τοῦ δύναμαι. χωρίς, ἐπλ. τρόπ. ἐπιπολιοθ-
κηπῆναι, ἀπαρ. τοῦ ἐπιπολιορκοῦμα. προγιγνώσκουδα, μετοχ. τοῦ προγι-
γνώσκων, δηι, σύνδ. εἰδικός ἐνφ. δ, τι, ἀντων. ἀναφ. δεῖ, ἐγεστ. τοῦ δέω.
στρατευθύμενον, μετοχ. τοῦ στρατεύομαι. ἀποθανεῖν, ἀπαρ. μέλλ. τοῦ ἀπο-
θηκον, μέλλ. δριστ. ἀποθανοῦμαι. κρήψασα, μετοχ. ἀρρ. τοῦ κρύπτω. ἐδοθῆτι,
γ'. κλίσ. ἡ ἐσθής-ητος. ἐπεμψεν, ἀρρ. τοῦ πέμπω. κάκει, ἐπλο. τόπ. ἐπερ-
φέτο, παρατ. τοῦ τρέφομαι. Ὁδυσσεύς, γεν. σέως. ζυτῶν, μετοχ. τοῦ ζητῶ.
μυνυθέντα, μετοχ. τοῦ μηρών, χρονδάμενος, μετοχ. ἀρρ. τοῦ χρῶμαι.
εὔρε, ἀρρ. τοῦ εὑρίσκων. δινείπετο, παρατ. τοῦ συν-ἔπομαι.

ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ. Θέτεις, Νηοη̄ς, μήτηρ τοῦ Ἀχιλλέως. Πηλεύς, βασιλεὺς
τῆς Φθίας, πατήρ τοῦ Ἀχιλλέως. ἀμύνοδια, θεῖον μύρον, τροφὴ τῶν θεῶν,
γλυκυτάτη τὴν γεῦσιν παρέχονσα ἀμαγαστρ. Χείρων, εἰς τῶν Κενταύρων,
περιβόητος διὰ τὰς λατρικὰς κοὶ μαγικὰς γνώσεις τουν. Κάλχας, περίφημος
ἐν τῷ Τρωϊκῷ πολέμῳ μάντις γνωρίζων τὰ παρελθόντα πορθόντα καὶ μέλλοντα.
Σκυθρόν, νῆσος πρὸς ἀποτολὰς τῆς Εὐβοίας. Αικομίδης, βασιλεὺς τῆς Σκύ-
ρου. Διοδόπων, οἱ Διόλοπτες ήσαν ισχυρὰ φυλὴ ἐν Θεσσαλίᾳ παρὰ τὸν ποταμὸν
Ἐνιάντα καὶ τὰς ὑπωρείας τοῦ Πίγδουν. Πάτροκλος, ὁ περικλημένος φίλος τοῦ
Ἀχιλλέως.

ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΑ. Ὁς=ὅτε. ἀθάνατον ποιῆδαι=rὰ τὸ καταστήσῃ
ἀθάνατον ἐπειδὴ ἐν πατρῷος ἡτο θιτόρ. δ, ἦν=δ, τι ἦτο εἰς αὐτὸ πατρόθεν θιη-
τόν. ἔχοιεν=ῆλειφεν. ἐπιτροφήδας=καιροφυλακήσας. ἀσπαίροντα=διη
ἐσπαρτάριξε. κωλυθεῖδα=ἐμποδιαθεῖσα. τίνν προαιρεσθιν = τὸν σκοπόν.
ϕχετο=ἐν σπουδῇ ἀπῆλθε. δυῶν=χολέων. χωρίς αὐτοῦ=ἄνευ αὐτοῦ.
δεῖ ἀποθανεῖν=διη προώφισται rὰ φορευθῆ. ἐδοθῆτι=εἰς ἐρδυμα. μυνυ-
θέντα=καταγγελθέντα. χρονδάμενος = μεταχειρισθείς. δινείπετο=συνη-
κολούθει.

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ. Ἀνατροφὴ τοῦ Ἀχιλλέως καὶ ἀνεύρεσις αὐτοῦ ἐν Σκύρῳ ὑπὸ^{τοῦ} Ὁδυσσέως.

ΔΙΔΑΓΜΑ. Ἡ στοργὴ τῆς μητρὸς πρὸς τὰ τέντα εἶνε ὑπερτέρα τῆς τοῦ
ἀνδρός.

ΣΟΦΙΑ ΛΑΟΥ. «Οσῳ θέλεις φώνας τὴ μοῖρα δὲν θὰ τὴν γελάσῃς».

ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΣΙΣ. πατρώφος, ἀμβροσία, χοίω, ἀσπαΐω, δεῖ, ἀποθανεῖν, μηγύνω, συνέπομαι, Πάτροκλος συνείπετο Ἀχιλλεῖ.

35. Κάλχας—Ιφιγένεια.

ΛΕΞΙΘΕΤΗΣΙΣ. Δράκων ὄρμησεν ἐκ τοῦ βωμοῦ παὶ τὴν πλησίον πλάτανον, νεοττιᾶς ἐν αὐτῷ οὔσης καὶ καταναλώσας τὸν ὄκτω στρουθίους ἐν αὐτῷ τῇ μητοὶ ἐνάτῃ, ἐγένετο λίθος, τοῦ στρατεύματος τῶν στρατευόμενων εἰς Τοολαί ὄντος (ὅτε ἦτο) ἐν Αὐλίδι, γενομένης θυσίας τῷ Ἀπόλλωνι. Κάλχας δέ, ὁ μάντις ἔσθι δεῖν ἀλλῶνται Τροίαν δεκατεῖτε γρόνων, τεκμηράμενος ἐκ τῶν γεγονότων, εἰπὼν γεγονέναι αὐτοῖς τὸ σημεῖον τούτο κατὰ Βούληγον Διός. Καὶ παρασκευάζοντο πλεῖν ἐπὶ Τροίαν. Ἡγεμῶν οὖν τοῦ σύμπαντος στρατοῦ ἡ Ἀγαμέμνων. Ἀχιλλεὺς δὲ πατεκατεκατήης τυγχάνων ἐναυάρχει. Ἀπλοία κατεῖχε τὸν στόλον. Κάλχας δὲ ἔψη οὐ δύνασθαι αὐτοὺς πλεῖν ἀλλῶν, ἐὰν μὴ παραστῆσι σφάγιον τῇ Ἀρτέμιδος ἡ κρατιστεύουσα τῶν θυγατέρων τοῦ Ἀγαμέμνονος. "Ἐλεγε γάρ (ὁ Κάλχας) μητίσαι τὴν Θεὸν Ἀγαμέμνονι, ἐπει (Ἀγαμέμνων) βαλῶν ἔλασσον κατὰ θύραν εἰπεν οὐ δύνασθαι αὐτὴν (τὴν ἔλασφον) τυχεῖν σωτηρίας οὐδὲ Ἀρτέμιδος θελούσης. Ἀγαμέμνων δὲ πέμψας πρὸς Κλυταιμήστρον Ὁδυσσέα καὶ Ταλθύθιον ἥτει Ιφιγένειαν, λέγων ὑπεσχήσθαι (αὐτὸν) δώσειν αὐτὴν Ἀχιλλεῖ γυναικα, μισθὼν τῆς στρατείας, γενομένου τοῦ χορησμοῦ τούτου. "Βεμέλλε δὲ Ἀγαμέμνων σφάξειν παραστήσας τῷ βωμῷ, πεμψάσης (ἐπει ἔπειμψε) ἐκείνης Ιφιγένειαν. Ἀρτέμις δὲ ἀρπάσσεται αὐτὴν κατέστητην Ιέρειαν ἐστητῆς εἰς Ταύρους, παραστήσασα τῷ βωμῷ ἔλασφον ἀντ' αὐτῆς.

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ Ὄντος, μετοχ. ἐνεοτ. τοῦ εἰμί. διρατεύματος, γ' κλίσ. διρατευόμενων, μετοχ. τοῦ στρατεύματος. θυδίας, οὐσ. α' κλίσ. γενομένης, μετοχ. ἀδρό. τοῦ γίγνομαι Ἀπόλλων, Ἀπόλλωρος. ὄρμησε, ἀδρό. τοῦ ὄρματος (ὄρμη). δράκων, γενικ. δράκοντος. παρά, πρόθ. πλησίον, ἐπίρρο. τοπικόν. πλάτανον, οὐσ. β' κλίσ. οὐδόντης, μετοχ. τοῦ εἰμί. νεοττιᾶς, οὐσ. α' κλίσ. καταναλώδας, μετοχ. τοῦ καταναλώσοντος. διρουθίους, οὐσ. β' κλίσ. διάφ. ἀπόλ. δύν., πρόθ. μάντης, γεν. μητρός ἐνάτη ἀριθ. τακτ. λίθος, οὐσ. β' κλίσ. ἐγένετο, ἀδρό. τοῦ γίγνομαι. Κάλχας, γεν. Κάλχαγος, εἰπών, μετοχ. ἀδρό. τοῦ λέγω. ἀδρό. δράστ. εἰπον. Διός, Ζεύς. γεν. Διός. βούληποιν, οὐσ. γ' κλίσ. εἰς-ις-εως. γεγονέναι, ἀπαρο παρακαμ. τοῦ γίγνομαι. διημεῖον, οὐσ. β' κλίσ. τοῦτο, ἀντων. δεικτ. τεκμηράμενος, μετοχ. ἀδρό. τοῦ τεκμαλόματος. γεγονότων, μετοχ. παρακείμ. τοῦ γίγνομαι. ἔδη, παρατ. τοῦ φημί, δεκαέτη, ἐπιθ. δικ. εἰς ης. δεῖν, ἀπαρο. τοῦ ἀπορος. δεῖ, ἀλλῶναι, ἀπαρο. ἀδρό. τοῦ ἀλλοκομαι, ἀδρό. δροστ. ἔλων. πλεῖν, ἀπαρο τοῦ πλέω. παρεκευάζοντο, παρατ. τοῦ παρεκευάζομαι, οὖν, σύνδ. συλλογ. ἡγεμών, δύμπαντος, οὐσ. γ' κλίσ. Πην, παρατ. τοῦ εἰμί. ἐναυάρχει, παρατ. τοῦ γαναρχῶ. τυγχάνων, μετοχ. τοῦ τυγχάνω. Ἀπλοία, οὐσ. α' κλίσ. κατεῖχε, παρατ. τοῦ κατά-ἔχω. Κάλχας-ντος, ἔδη, παρατ. τοῦ φημί. οὐκ, ἀργ. ἀλλως, ἐπίρρο. ἐνῷ ἀλλως, ἀντων. δύναθαι, ἀπαρο. τοῦ δύνημαι, πλεῖν, ἀπαρο. τοῦ πλέω. έάν, σύνδ. ὑποθετ. μάν, ἀργ. μόρο. θυγατέρων, γ' κλίσ. κρατιστεύουσα, μετοχ. τοῦ κρατιστεύων. κάλλει, οὐσ. γ' κλίσ. δράγιον, β' κλίσ. Ἀρτέμιδι, Ἀρτέμις, γεν. Ἀρτέμιδος παραστῆ, ἐποτ. ἀδρό. τοῦ παρά θοτημι. ἔλεγε, παρατ. τοῦ λέγω. γάρ, σύνδ. αἴτιολ. μυνιδαι, ἀπαρο. τοῦ μηγίω. Ἀγαμέμνων, γεν. Ἀγαμέμνορος. θύραν, οὐσ. α' κλίσ. κυνήγιον, ἐνῷ θύρα, = πόρτα. βα-

Δών, μετοχ. τοῦ βάλλω, ἀδρ. δοιστ. ἔβαλον. **εῖπεν,** ἀδρ. τοῦ λέγω. **δύνασθαι.** ἀπαρμ. τοῦ δύναμαι, τυχεῖν, ἀπαρ. ἀδρ. τοῦ τυγχάνω, ἀδρ. ἔτυχον. θελού-
σης, μετοχ. τοῦ (ἐ)θέλω. χρηστόσου, οὐδ. β' κλί. γενομένου, μετοχ. ἀδρ. τοῦ
γλγρομαι, πέμψας, μετοχ. ἀδρ. τοῦ πέμπω. **Οδυσσεύς,** γεν. **Οδυσσεώς,** ήτει,
παρατ. τοῦ αἰτῶ. **Δέγων,** μετοχ. τοῦ λέγω ὑπεδγκόδθαι, ἀπαρ. παρακμ. παθητ.
τοῦ ὑποχροῦμαι, ἀδρ. ὑποχρόμην δώδειν, ἀπαρ. τοῦ δίδωμι. **αὔτην,** ἀντων.
δεικτ. γυναῖκα, γυνή, γεν. γυναικός. **στρατείας.** οὐσ. α' κλί. **πευμάσης,**
μετοχ. ἀδρ. τοῦ πέμπω. **ἔκεινος,** ἀντων. δεικτ. **βωμῷ,** οὐσ. β' κλί. **παραστή-
σας,** μετ. ἀδρ. τοῦ παρὰ-λοτημ. **ἔμελλε,** παρατ. τοῦ μέλλω. **σφάζειν,** ἀπαρ.
τοῦ σφάζω. η-τιω. **ἀρπάδαδα,** μετοχ. ἀδρ. τοῦ ἀρπάζω. **ιέρειαν,** οὐσ. α' κλί.
ἐκατῆς, ἀντων. αἴτοπεθ. κατέστησεν, ἀδρ. τοῦ κατὰ-λοτημ. **παραστήσαδα,**
μετοχ. ἀδρ. τοῦ παροιημ.

ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ. **Αὐτίς,** χωροὶ τῆς Βοιωτίας ἐν τῷ Εὐβοϊκῷ κόλπῳ, σή-
μερον «Βαθύ». **νεοττιάς,** τὰ πτηνά, ἐκτὸς διλγων, τὰς φωλεάς των κατοικευ-
άζοντον εἰς τοὺς οἰλάδους τῶν δέρδων. **Τροίον,** παράλιος χώρα τῆς Μικρᾶς
Ἀολίας, μὲ πρωτεύονταν τὸ Ἰλιον· λέγεται καὶ Τροφάς. **Απλοία.** δι' Ἑλλειριν
ἀγέμου δ στόλος δὲν ἔξεπλε, διότι ἐνεκα τῆς μακρᾶς ἀποστάσεως δὲν ἦτο εὔκο-
λος ή κίνησις διὰ τῶν κωπῶν **Κλυταιμύντορα,** οὐδὲν γος τοῦ Ἀγαμέμνονος
μένουσα ἢ "Ἄργει. **Ἴθιγένεια,** κόρη τῆς Κλυταιμήστρας. **βωμῷ,** οἱ ἀρχαῖοι
ἐν ταῖς στρατείαις εἶζοι βωμοὺς κυρητούς. **Ταῦθοις,** Ταῦθοι καὶ Ταῦθες, εἴνε
χώρα τῆς Σκυθίας, οημερινής Ρωσίας. **Ιέρειαν,** ἐκτὸς τῶν ιερέων ὑπῆρχον
καὶ ἔρειαι ὑποτεύουσαν τοῖς θεοῖς. θεοῖς.

ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΑ. **Νεοττιάς**=φωλεᾶς μικρῶν πτηνῶν· **καταναλώδας**=
καταφαγῶν. **τεκυπρόμενος**=συμπεράντας. **δεῖν ἀλλάναι**=διν πρέπει νὰ κυ-
ριευθῇ. **ἄπλοια**=ἀδιναμα πρὸς πλοῦν. οὐκ ἄλλως=δχι κατ' ἄλλον τρόπον.
κρατιστεύοντα=ονσα κρατίστη. **κάλλει**=κατὰ τὴν ὁραιότητα. **σφάγιον**
=θῦμα. **μυνίδαι**=διτι ὠργισθη. **οὐδ'** **Ἄρτεμιδος**=καὶ ή "Ἄρτεμις, ὡς
προστάτια τῶν θηραμάτων, καὶ ἀν τὸ θέλη, ὑπεδγκόδθαι=δι τοῦ ἔχει ὑποκενθῆ.
παραστήδας=τοποθετήσας πλησίον.

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ. Μάντευμα τοῦ Κάλχαντος ἐν Λέλλδι ἀπλοια τοῦ στόλου.
θνοῖα τῆς Ἰφιγένειας.

ΔΙΔΑΓΜΑ. Όσεβαπμὸς πρὸς τὰς θειας ἐντολὰς εἴνε ἀπαρατήτος.

ΣΩΦΙΑ ΛΑΟΥ. "Οπον μαγισθεύει φέματα ή κοιλλά τον τὸ ἔξερει.

ΑΠΟΜΗΜΟΝΕΥΣΙΣ. Λοάκων, νεοττιά, τεκμαλθομαι, ἄλλως, σφάγιον,
τυκεῖν, στρατεία, ίέρεια, ἔλαφος. **Ιφιγένεια** παρέστη τῷ βωμῷ τῆς Ἀρτέμιδος.

36. Κίοκη καὶ Οδυσσεύς.

ΛΕΞΙΘΕΤΗΣΙΣ. **Οδυσσεὺς** προσίσχει γῆσω Λιάζη ἐν τῷ πόντῳ πλανώ-
μενος, ἐν ή (νήσῳ) κατώκει Κίσηη ούσα ἔμπειρος πάντων φαρμάκων. Αὕτη
μετεμόρφωσεν εἰς χοίρους πάντας τοὺς ἑταῖρους; (τοῦ Οδυσσέως) πλήν Εύρυ-
λόχου. Βίτα δὲ ἐπανήγαγεν εἰς τὴν ποστέρων μυσθὴν χροιζουένη Οδυσσεῖ.
Ἐνταῦθα μείγας ἐνιαυτὸν κατῆλθεν εἰς Ἀδου (οἰκὸν πυσδμενος) Τειρεσίαν
περὶ τῆς οἰκαδε ἐπανδρου ὑποθεμένης Κίρκης. Εντεῦθεν ἀνοχθεὶς πα: ἐπλει:
τὴν νῆστον τῶν Σε ορηνων, ὃν ή μὲν ἐκιθάριζεν, ή δὲ ήδεν ή δὲ ηδε ει κα: ἔπει-
θον δικ τούτων καταμένειν τοὺς παραπλέοντας. Οδυσσεὺς δὲ ἔθισε κηρῷ τὰ
ῶτα τῶν ἑταῖρων, ἐκέλευσε δὲ προσδεθῆναι ἐιστὸν τῷ ιστῷ ὑποθεμένη Κίρ-
κης, βουλόμενος ὑπακούσαι τῆς φότης· ήδου δὲ λυθῆναι πειθόμενος ὑπὸ τῶν

Σειρήνων καταμένειν, οἱ δὲ (έταιροι) ἐδέσμευον αὐτὸν μᾶλλον καὶ οὕτω παρέπλει.

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ. Ὁδυσσεύς, γεν. Ὁδυσσεώς, πλανῶμενοι, μετοχ. τοῦ πλανῶμα (πλάνη). νίνδφ, οὐσ. β'. κῆλος. προδίδχει, τοῦ πρόσ-ἴσχω. ἦ, ἀντων. ἄγαρ. κατέκει, παρατ. τοῦ κατοικῶ. πάντων, ἐπιθ. πᾶς. πᾶσα, πᾶν. ἔμπειρος, ἐπιθ. οὖδα, μετ. τοῦ εἰμι. φαρμάκων, οὐσ. β'. κῆλος. αὔτη, ἀντων. δεικτ. ἔταιροι εἰ, ἐπιθ. πλάνη, ἐπιφρ. μετεμόρφωσεν, ἀδρ. τοῦ μεταμορφῶ. κοιδους, οὐσ. β'. κῆλος. καριζούμενην, μετοχ. τοῦ καρβέσματι. εἴτα, ἐπιφρ. χρόν. προτέραν, ἐπιθ. ἐπανήγαγεν, ἀδρ. β'. τοῦ ἐπί-ἀγάγω. ἐνταῦθα, ἐπιθ. τοι. ἐνιαντόν, οὐσ. β'. κῆλος. μείνας, μετοχ. ἀδρ. τοῦ μέρω ὑποθεμένης, μετοχ. ἀδρ. β'. τοῦ ὑποτίθεμαι, ἀδρ. δριστ. ὑπό-ἐθέμην. κατηλθεν, ἀδρ. τοῦ κατὰ-ἔσχομαι. Ἄιδον, ἀγτὶ Ἀδον. πενδόμενος, μετοχ. μέλλ. τοῦ πυνθάνομαι, μέλλ. πενσομαι. οἴκαδε, ἐπιφρ. τόπ. ἐπανδόν, οὐσ. β'. κῆλος. ἐντεῦθεν, ἐπιφρ. τόπ. ἀνακθεῖς, μετοχ. ἀδρ. τοῦ ἀπά-ἄγομαι, ἀδρ. ἀνά-ῆχθην. παρέπλει, παρατ. τοῦ παρα-πλέω. **Σειρήνων**, Σειρήν, γεν. Σειρήνης, ών, ἀντων. ἄγαρ. ἐκιθάριζεν, παρατ. τοῦ κιθαρίζω. ἥδεν, παρατ. τοῦ ἥδω (ἥσμα). **νῦλει**, παρατ. τοῦ αὐλῶ. ἔπειθον, παρατ. τοῦ πειθω. παραπλέοντας, μετοχ. τοῦ παρά-πλεω. καταμένειν, ἀπαρ. τοῦ καταμένω. **Βουλόμενος**, μετοχ. τοῦ βουλόμαι. φῶνται, οὐσ. α'. κῆλος. ὑπακοῦσαι, ἀπαρ. ἀδρ. τοῦ ὑπό-ἀκούω. ὑποθεμένης, μετοχ. ἀδρ. β'. τοῦ ὑπο-τίθεμαι. **ὅτα**, οὐσ. γ'. κῆλος. οὐσ. γόρδ. ἔβυδεν, ἀδρ. τοῦ βίω. κηγῷ, οὐσ. β'. κῆλος ἐντόν, ἀγτ. αὐτοπ. **ἰδτῷ**, οὐσ. β'. κῆλος. προδίδεθηναι, ἀπορ. ἀδρ. τοῦ πρόσ-δέω, παθ. ἀδρ. δριστ. πρόσ-ἐδέθην. ἐκέλευσε, ἀδρ. τοῦ κελείω. **Πειθόμενος**, μετοχ. τοῦ πειθομαι. καταμένειν, ἀπαρ. τοῦ καταμένω. **ἥξιον**, παρατ. τοῦ ἀξιω. λυθῆναι, ἀπαρ. ἀδρ. τοῦ λύομαι. **γᾶλλον**, ἐπιφρ. ἐδέδμευον, παρατ. τοῦ δεσμεύω. οὔτω, ἐπιφρ. τροπ. παρέπλει, παρατ. τοῦ παρα-πλέω.

ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ. **Κίρκη**, θυγάτηρ τοῦ Ἡλίου καὶ τῆς Πέρσας, Νύμφη, ἐμπειρος τῆς μαγειας. **Τειρεδίας**, Θηβαῖος μάντις τυφλωθεὶς ὑπὸ τῆς Ἡρας ἔλαφε παρὰ τοῦ Διὸς ὡς δᾶρον τὴν μαντικὴν καὶ τὴν μαρτοβίστητη ἐπὶ ἐγγέα γενεὰς ὀρθρώσων. **Σειρήνες**, παρθένοι μυθολογικαὶ κατοικοῦσαι μεταξὺ νήσου Αίαλης καὶ τοῦ σκοπέλου τῆς Σκύλλης, κατ' ἄλλους εἰς τὴν γοτιοδυτικὴν παραλίαν τῆς Ἰταλίας, μαγεύοντας διὰ τῆς θελκτικωτάτης φωνῆς, 2 η 4 τὸν ἀριθμὸν.

ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΑ. **Προδίδχει**=ἀράξει, πιάνει. φαρμάκων=δηλητηρίων, μαγευτικῶν. **μετεμόρφωσεν**=μετέβαλε τὴν μορφήν. **ὑποθεμένης**=κατὰ συμβούλην. **πενδόμενος**=γὰ πληροφορηθῆ. **ἀνακθεῖς**=ἀπολεύσας. **παρέπλει**=δέπλεε πλήσιον. **νῦλει**=επαίξε τὸν αἰλόν. **της φῶνται**=τοῦ τραγουδιοῦ. **ἔβυδε**=ἔβούλωσε μὲ κηγόν. **προδίδεθηναι**=γὰ δεθῆ εἰς τὸν ιστόν. **ἥξιον λυθῆναι**=ἔξητε ἀπὸ τῶν συντρόφων τον γὰ τὸν λύσωσι.

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ. Διάβασις τοῦ Ὁδυσσεώς, καταβάντος καὶ εἰς τὸν Ἀδην, καὶ τῶν συντρόφων του διὰ τῆς Κλοκῆς καὶ τῶν Σειρήνων.

ΔΙΔΑΓΜΑ. Αἱ ὑπέρμετροι ἡδοναι φέρουσι προσωρινῶς τέρψιν ἀλλ' ἔπειτα ἀφορήτους πικρίας.

ΣΟΦΙΑ ΛΑΟΥ. «*H. Άνοιξι γεννάει τὰ φροῦτα καὶ τὸ καλοκαῖρι τὰ δυομάζει.*»

ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΣΙΣ. **Προσίσχω**, ἐμπειρος, ἐπανήγαγε, ἄγαρομαι, παραπλέω, ηὔλει. **Ο'**Οδυσσεὺς ἐβούλετο τῆς φῶνταις ὑπακοῦσαι. ἐπύνθετο, ἐπειθετο.

37. Καλυψώ καὶ Ναυδικᾶ.

ΛΕΞΙΟΘΕΤΗΣΙΣ. Καλυψώ, θυγάτηρ Ἀτλαντος ἀποδέχεται: 'Οδυσσέα ἐν νήσῳ Ὡραγίᾳ, παρ' ἡ ἔμεινεν ἐπτὰ ἑνιαυτούς, μεθ' οὓς ἀποπλεῖ ποιήσας σχεδίαν. ἔξηλθε δὲ γυμνὸς πρὸς Φαίακας διαλυθείσης ταύτης (τῆς σχεδίας) ἐν τῷ πελάγει,, δργῇ Ποσειδῶνος. Ναυσικᾶ δὲ ἡ θυγάτηρ τοῦ βασιλέως Ἀλκινοῦ πλάνουσα σὺν ταῖς θεραπαινίαις τὰ ἴματα ἄγει αὐτὸν ἵκετεύσαντα πρὸς τὸν Ἀλκίνοον, δις ξενίζει· αὐτὴν καὶ ἔξεπεμψεν εἰς τὴν πατρίδα μετὰ πομπῆς δοὺς αὐτῷ καὶ δᾶσα.

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ. Ἐν, πρόθ. Ὁδυσσεύς, γεν. Ὁδυσσέως. ἀποδέχεται, τοῦ ἀποδέχομαι. Καλυψώ, γεν. Καλυψοῦς. θυγάτηρ, γεν. θυγατρός. Ἀτλαντας, γεν. Ἀτλαντος ἡ, ἀγν. ἀγαφ. ἔμεινεν, ἀδρ. τοῦ μήνω. ἐπτά, ἀριθ. ἀπόλ. οὓς, ἀγνων. ἀγαφ. ποιήσας, μετοχ. ἀρο. τοῦ ποιῶ. ἀποπλεῖ, τοῦ ἀποπλέω. διαλυθείσης, μετοχ. ἀρο. τοῦ διαλύνω. Ποσειδῶνος, γ'. κλίσ. ἔξηλθεν, ἀδρ. τοῦ ἔξηλθομαι. βαδιλέως, γ'. κλίσ. πλάνουσα, μετοχ. τοῦ πλάνω. ἴματια, οὐσ. β'. κλίσ. δύν, πρόθ. θεραπαινίσιν, δοτ. πληθ. θεραπα. τίς, γεν. θεραπανίδος. ἱκετεύδαντα, μετοχ. ἀρο. τοῦ ἱκετεύω. ἄγει, τοῦ ἄγω. δις, ἀντων. ἀγαφ. ξενίζει, τοῦ ξενίζω. δῶρα, οὐσ. β'. κλίσ. δούς, μετοχ. ἀρο. τοῦ δίδωμι. πατρίδα, οὐσ. γ'. κλίσ. ἔξεπεμψεν, ἀρο. τοῦ ἔκπεμπω.

ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ. Ὡραγίᾳ, ηῆσος μυθικὴ κατοικία τῆς νύμφης Καλυψοῦς, φιλονικεῖται ἡ ἀκριβῆς τοποθεσία τῆς πυθαγὸν μεταξὺ Λιβύης καὶ Ἀτλαντος. δχδία=πλοϊον μονόξυλον. Ναυδικᾶ=θυγάτηρ Ἀλκινόου βασιλέως τῆς νήσου τῶν Φαιάκων Σχεροίας· ίως ἡ σημερινὴ Κέρκυρα. ξενίζει, ἡ φιλοξενία τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων ἢτο δρομαστή.

ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΑ. ἀποδέχεται = δέχεται εὐμετρῶς. διαλυθείσης = ἐπειδὴ διεσορθοποιη. ιμάτια = ἐιδύματα. ικετεύδαντα = ὡς ικέτην προσελθότα. ἔξεπεμψεν = ἀπέστειλεν ἔκειθεν. μετὰ πομπῆς = ἐν συγοδείᾳ.

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ. Ο Ὁδυσσεὺς τυγχάνει ξενίας ἐν τῇ νήσῳ τῶν Φαιάκων τῇ προστασίᾳ τῆς Ναυδικᾶς.

ΔΙΔΑΓΜΑ. Η φιλοξενία είναι ἀρετή.

ΣΟΦΙΑ ΛΑΟΥ. «Ο κάλπικος παράς (νόμισμα κιβδηλον) ποτὲ δὲν χάρεται».

ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΣΙΣ. Νῆσος, ἐπιαντός, ἔξερχεται εἰς τὸ πέλαγος, ἴματα, πομπή, ξενίζω.

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟΝ

ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΑΠΟΦΘΕΓΜΑΤΑ

1. Ἀττικαὶ ιδχάδες.

ΑΞΙΩΤΗΣΙΣ. Φασὸν (οἱ ἄνθρωποι) ἐρωτῆσαι τὸν βασιλέα, πόδαπαι εἰσιν (αἱ ισχάδες), τιὺς τῶν θεραποντῶν εἰσενέγκαντός ποτε τῷ Θέρζῃ ισχάδας Ἀττικὰς ἐν τοῖς λοιποῖς τραγήμασιν. Ἐπεὶ δὲ (ὁ βασιλεὺς) ἐπύθετο ἐξ Ἀθηνῶν (εἰναι τούτας), ἔκλεψε τοῖς ἀγοραστοῖς ὠνεῖσθαι, ἔως ὃν γένηται αὐτῷ ἔξουσία λαμβάνειν, δτὰν θέλῃ, καὶ μὴ ἀγοράζειν. Δέγεται δὲ ποιῆσαι τὸν θεράποντα τοῦτο ἐπίτηδες, ἵνα ὑπομνήσῃ αὐτὸν τῆς στρατείας ἐπὶ τὰς Ἀθήνας.

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ. Εἰσενέγκαντος, μετοχ. ἀδρ. τοῦ εἰσ-φέρω, ἀδρ. δριπτ. εἰσ-ῆργακα. ποτέ, ἐπιρ. χρον. θεραπόντων, οὐσ. γ' κλι. τινός, ἀντ. ἀρ. ἐνῷ, τίνος, ἀντων. ἐρωτημ. λοιποῖς, ἐπιθ. τραγήμαδιν, οὐσ. γ' κλ. ισχάδας, λοχάς, γεν. λοχάδος;—σύνα ἔηρα ἐρωτᾶδαι, ἀπαρ. τοῦ ἐρωτῶν. φαδί, τοῦ φημι. (φήμη) βασιλέα, γ' κλι. ποδαπαί, ἀντωνιμ. ἐρωτ. εἰεν, εἴητ. τοῦ εἰπ. ἐπει, σύνδ. αιτιολ. ἐπύθετο, μέσ. ἀδρ. τοῦ πυρθάνομαι. ἀγορασταῖς, οὐσ. α' κλι. ἐκέδενεν, πορατ. τοῦ κελεύω. ὠνεῖδθαι, ἀπαρ. τοῦ ὠνοῦμαι. ἔως, σύνδ. χρον. γέννηται, ὀποτακ. τοῦ γλγομαι, λαμβάνειν, ἀπαρ. τοῦ λαμβάρω. δταν, σύνδ. χρον. ξέδην, ὀποι. τοῦ ἐθέλω. υπό, μόρ. ἀρ. ἀγοράζειν, ἀπαρ. τοῦ ἀγοράζω. λέγεται, τοῦ λέγομαι. θεράποντα, οὐσ. γ' κλι. ἐπίτηδες, ἐπιρ. τροπ. τοῦτο, ἀντων. δειπτ. ποιῆδαι, ἀπαρ. ἀδρ. τοῦ ποιέω ὡ ἴνα, σύνδ. τελικ. ὑπομνήσῃ, ὑποτ. ἀδρ. τοῦ ὑπό-μιμνήσκω. στρατείας, οὐσ. α' κλι.

ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ. Ξέρξης, βασικὸς τῆς Περούλας ἐκοτετεῖδας κατὰ τῆς Ἑλλάδος καὶ ἡτηθεῖς ἐν Σαλαμῖτι τραγήματα=τὰ τρωγάμενα μετὰ τὸ κυριός φαγητόν. ιδχάδες=ἔηρα σύνα. θεράποντα. ὁ μέγας βασικείς, ὡς καὶ πάντες οἱ τύρανοι, εἰχεν ἀπειραρθίμους δι' ἐκάστην ὑπηρεσίαν δούλους.

ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΑ. Εἰσενέγκαντος=ἀγοντις τις τῶν δούλων ἐπαροντασεν. ἐρωτᾶδαι=δη τηρωτησε. ποδαπαί=ἀπὸ ποιὸν τόπον. ἐπύθετο=ἐπληγοφορήθη. ὠνεῖδθαι=γὰ ἀγοράζωσιν ἔξουσία γέννηται=έως διον ἥθελεν ἔξουσίσση καὶ τὴν Ἀττικὴν. ὑπομνήσῃ=ὑπεριθμιση.

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ. Ο Ξέρξης λέγεται δτι ἔξεσιράτευσος κατὰ τῆς Ἑλλάδος διὰ τὰς λοχάδας τῶν Ἀθηνῶν.

ΔΙΔΑΓΜΑ. Ἡ ἀλαζογελα τιμωρεῖται.

ΣΟΦΙΑ ΛΑΟΥ. «Οταν δὲ Θέρις θέλῃ τὰ ἀφαίτοις τὸν μώρμηκα, τοῦ δίδει φτεγά καὶ λάρεται»

ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΣΙΣ. Εἰσήργηκαν, θεράποντ, τραγήμα, λοχάδες, ποδαρός, πυρθάνομαι.

2. Φωκίωνος μεγαλοψυχία.

ΛΕΞΙΘΕΤΗΣΙΣ. Φωκίων ὁ Φώκους (υἱός), στρατηγός πολλάκις, θανάτου κατεγγώσθη καὶ ἦν ἐν τῷ δεσμωτηρίῳ καὶ ἔμελλε πιεσθαι τὸ κώνειον. «Ἡροντοῦ δὲ αὐτὸν οἱ προσήκοντες εἰ λέγοι τι πέδος τὸν υἱόν, ἐπειδὴ (ὅτε) δ. δῆμιος ὥρξε τὴν κύλικα· δὲ εἶπεν «ἐπισχήπτω αὐτῷ (τῷ υἱῷ) μηδὲν μνησικακεῖν· ἀθηναῖοι ὑπὲρ τῆς φιλοτέλας ἦν πίνων νῦν.

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ. Φωκίων, γεν. Φωκιωνός. Φώκου, β' αὐλο. πολλάκις, ἐπίρρο. χρόν. στρατηγόδας, μετοχ. ἀδρ. τοῦ στρατηγῶν. κατεγγώδοθι, παθ. ἀδρ. τοῦ κατά-γιγγώσκω πᾶν, ποσαρ, τοῦ εἴμι. δεσμωτηρίῳ, οὐσ. β' αὐλο. ἔμελλε, ποσαρ, τοῦ μέλλοντος, πίεσθαι, μέλλε ἀπαρ τοῦ πτέρω, ἐπει, σύνδ. αἰτιολ. ὥρξεν, ἀδρ. τοῦ ὄργω = ἐκπείγω, κύλικα, οὐσ. γ' κλισ. προσθίκοντες, μετοχ. τοῦ πρόσ-ηκω ἡροντοῦ, ἀδρ. τοῦ ἐρωτῶ. εἴ, σύνδ. ὑποθ. τι, ἀγτων. ἀδρ. λέγοι, εὐπ. τοῦ λέγω. εἴπεν, ἀδρ. τοῦ λέγω. υπόδεν, ἀγτων. ἀδρ. υνησικακεῖν, ἀπορ. τοῦ μηησικακῶ. φιλοτελίας, οὐσ. α' αὐλο. πᾶν, ἀγτων. ἀπαφ. νῦν, ἐπίρρο. χρονικῶν.

ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ. Φωκίων, Ἀθηναῖος στρατηγός, οὐγκρονός. Αἰτεάγδοντοῦ μεγάλου γινόμενος στρατηγὸς 45 φοράς. Μέτρα ἐνάρτετος. κώνειον, δηλητήριον ἐκ φυτικῶν οὐσιῶν, σύνηθες ἐν Ἀθήναις πρὸς κρῆσιν τῶν καταδικαζομένων εἰς θάνατον. Διαυιος, δ. δημόσιος δηπρέτης χρησιμείων ὡς ἐκτελεστὴς τῆς θανατικῆς ποιῆς.

ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΑ. Κατεγγώδοθι θανάτου = κατεδικάσθη εἰς θάνατον. πιεσθαί = ἀ πηγ. ὥρξεν = ἐτείνει πρὸς αὐτὸν τὴν κύλικα = τὸ ποτήριον ἐν φι πειρέζετο δηλητήριον. οἱ προσθίκοντες = οἱ συγγειεῖς. ἡροντο = ἡρωτήσαρ. εἴτε = ἐάν λέγη τι. ἐπισκήπτω = παραγγέλλω. υνησικακεῖν = γὰ εὐθυμῆται τὸ κακόν. φιλοτελία = τὸ φιλοδώρημα, τραταιμέτο ταῦτα λέγει εἰδωνικῶς περὶ τοῦ κακείου.

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ. Ὁ Φωκίων ἐνάρτετος ὡν, καίτοι κατεδικάσθη εἰς θάνατον δὲν ἔχει μηησικάκιαν κατὰ τῶν Ἀθηναίων, ἦτοι τῆς Πατρίδος του. ὑψίστη φιλοπατρία.

ΔΙΔΑΓΜΑ. Ἡ Πατρίς, καὶ ἦν μᾶς ἀδικήσῃ, δὲν πρέπει· γὰ εἶνε εἰς ἡμᾶς μισητή.

ΣΟΦΙΑ ΛΑΟΥ. «Οπιν κατηγορεῖ τὸ σπῆτι του, πέφτει καὶ τὸν πλακόις!».

ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΣΙΣ. Στρατηγός, δεσμωτήριον, κώνειον, κύλικι, ἐπισκήπτω, μηησικακῶ, φιλοτελία, πάνω φιλοτελίαν ὑπὲρ τῶν προσηκόντων.

3. Ιεροκος καὶ γέρανοι.

ΛΕΞΙΘΕΤΗΣΙΣ. Ιεροκος ὁ ποιητής ἐκ Ρηγίου ἔμελλεν ἀναιρεθῆσεσθαι ὑπὸ ληστῶν ποτε συλληφθεῖς· ἔῃ δὲ «ὑμεῖς, ὃ γέρανοι, τιμωρήσασθε μοι τὸν φόνον» Θεωρήσας πετομένας γειάνους, ἐπει οὐ ε σύμμαχον εἶχε οὔτε μάστυρα τῆς ἐπιθουλῆς. Γέρανοι δὲ διέπτησαν, θεατρου τελουμένου καὶ τοῦ δήμου καθεξομένου, ζητούστης τῆς πόλεως τοὺς φονεύταντας (Ἰεροχον) καὶ μὴ δυναμένης εὔρειν. Οἱ ἐν τῷ θεάτρῳ δὲ φονεῖς ὅπεις, θεασάμενοι αὐτὰς ἐγέλασαν καὶ εἶπον «ἰδού οἱ τιμωροὶ τοῦ Ιερού». Λκούσας δέ τις τῶν πλησίον ταῦθημένων ἀπήγγειλε ταῖς ἀρχῇσις καὶ οὗτοι ὑμολόγησαν τὸν φόνον συλληφθέντες.

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ. Ιεροκος, ὄνομ. β' αὐλο. ποιητής, α' αὐλο. διυλληφθείς, μετοχ. ἀδρ. τοῦ οὐκ-λαμβάνομαι, ἀδρ. παθητ. συν-ελήφθη, ποτέ, ἐπίρρο. χρον.

Δημότην, οὐσ. α' κλίσ. **ἔμελλε**, παρατ. τοῦ μέλλω. **ἀναιρεθήσεθαι**, ἀπαρ. μέλλ. παθ. τοῦ ἀγά-αίρομαι. **ἐπεί**, σὺνδ. αἰτιολ. οὕτε, σύνδ. συμπλεκτ. **μάρτυρα**, μάρτυς, γεν. μάρτυρος. **ἐπιβουλῆς**, οὐσ. α' κλίσ. εἴχε, παρατ. τοῦ ἔχω. **θεωρήσας**, μετοχ. ἀδρ. τοῦ θεωρῶ. **γεράνους**, οὐσ. β' κλίσ. **πετουμένας**, μετοχ. ἐγεστ. τοῦ πέτομαι **ὑμέτες**, ἀντων. προσωπ. τὰ τοῖα πρόσ.—**ἔγώ**, σύ, αὐτός, **ἔδην**, παρατ. τοῦ φημί, **τιμωρήσαθε**, προσταχτ. τοῦ τιμωροῦμαι. **ψοι**, ἀντων. προσ. ἡ διομαστ. **ἔγώ**. **ὅδον**, οὐσ. β' κλίσ. **πόδεως**, οὐσιασ. γ' κλίσ. πόλις, γεν. πόλεως. **ζητούόντες**, ἐνεστ. τῆς μετοχ. τοῦ ζητῶ. **φονεύδαντας**, μετοχ. ἀδρ. τοῦ φονεύω. **ψήν**, μάρ. ἀρνητ. **δυναμένης**, μετοχ. τοῦ δύναμαι, εὔρειν, ἀπαρ. ἀδρ. τοῦ ενθύσικω. **τελουμένου**, μετοχ. τοῦ τελοῦμαι (τελετή) θεάτρου **δύνυσον**, οὐσιασ. β' κλίσ. **καθεξούμενος**, μετοχ. τοῦ κατὰ-έξομαι. **γέρανοι**, οὐσ. β' κλίσ. **διέπτηδαν**. ἀδρ. β' τοῦ διὰ-έπιαμαι. **θεαδάμενοι**, μετοχ. ἀδρ. τοῦ θεῶμαι, ἀδρ. δριατ. **θεασάμην**. **δύντες**, μετοχ. τοῦ είμι. **φονεύς**, φονεύς, γεν. φονέως. **ἐγένειασαν**, ἀδρ. τοῦ γελῶ. **ἰδού**, προστ. μέσ. ἀδρ. τοῦ ὄρδω, **πλησίον**, ἐπίρ. τόπ. **καθημένων**, μετοχ. τοῦ κάθημαι, **τις**, ἀντων. ἀδρ. **ἀκούμενας**, μετοχ. ἀδρ. τοῦ ἀκούω. **ἀπύνγειλες**, ἀδρ. τοῦ ἀπό-ἄγγελω. (**ἄγγελος**) **διωληθέντες**, μετ. τοῦ οὐλ-λαμπάνομαι. **ῷμολόγηδαν**, ἀδρ. τοῦ διμολογῶ.

ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ. Ρήγιοι πόλις τῆς Ἰταλίας ἐν τῇ ἀσχαλᾳ Καλανζέτ. **ποιητής** = δράφων καὶ λέγων ἐμμέτρως δσα διὰ τῆς φαντασίας ὡς πιθανὰ δημιουργεῖ. **ληδέων**, τῆς ἔποδας, διότι τοιοῦτοι ὑπῆρχον καὶ τῆς θαλάσσης. οἱ πειραταί. **γέρανοι**, πτηνὸν ἀπόδημητικά. ἡ διάβασις τούτων ἡτο οημείον τῆς ἐποχῆς τοῦ χειμῶνος καὶ τῆς ἀριστιάσεως. **θέατρον**=θεατρικαὶ παραστάσεις· αὗται ἐγίγνοντο ἐν ἥμέρᾳ καὶ ἐν ὑπαλήφῃ.

ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΑ. **διωληθέις**=ἀφοῦ ουνελήφθη ἀναιρεθήσεθαι=νὰ φονευθῇ. **θεωρήσας**=θεασάμενος=παρατηρήσας. **τιμωρήσαθε**=ἐκδικήσατε. **τιμωρῶ** **τινι**=βοηθῶ. **τελουμένου** **θεάτρου**=δτε ἐγένετο θεατρικὴ παράστασις. τοῦ **δύνυσον**=τοῦ λαοῦ. **διέπτηδαν**=ἐπέρασαν πετῶσαι. αἱ **τιμωροῖ**=αἱ ἐκδικήται. **ἀρχαῖς**=τοὺς ἀρχοντας.

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ. Αἱ γέρανοι γίνονται παραίτοι τὰ ἀγακαλυφθῶσιν οἱ φονεῖς τοῦ Ἰβρίκου.

ΔΙΔΑΓΜΑ. «Πᾶν κακὸν δσφ καὶ ἄν γίγνεται ἐν τῷ κρυπτῷ, θέλει ποτὲ ἀποκαλυφθῆ.

ΣΟΦΙΑ ΛΑΟΥ. «Ο Θεός ἵσως ἀργεῖ (βραδύνει), ἀλλὰ ποτὲ δὲν ἱησούνει».

ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΣΙΣ. Συλλαμβάνομαι, ἐπιβουλή, ἀναιροῦμαι, γέρανοι, τιμωροῦμαι, θέατρον, φονεύς, τιμωρός.

4. Ωμίδου δῶρον.

ΛΕΞΙΘΕΤΗΣΙΣ. Όμισης προσεκόμισεν. **Ἀρταξέρξη** τῷ βασιλεῖ, ἐλαύνοντι τὴν Περσίδα, ροιὰν μεγίστην ἐπὶ λίκνου· βασιλεὺς οὖν, ὑπερεκπλαγεὶς τὸ μέγεθος ταύτης, λέγει «έκ ποιου παραδείσου λαβὼν τὸ δῶρον τοῦτο ψέρεις μοι;» ὁ βασιλεὺς ὑπεοήσθη καὶ ἐπεμψεν αὐτῷ δῶρα βισιλικά, εἰπόντος αὐτοῦ ὅτι (χομιζει) οἰκοθεν καὶ ἐκ τῆς ἑαυτοῦ γεωργίας, καὶ ἐπεῖπε· «Νὴ τὸ, Μήθραν ὁ ἀνὴρ οὗτος δυνήσεται, κατὰ τὴν ἐμὴν κοίσ ν, ποιῆσαι καὶ πόλιν μεγάλην ἐκ μικρᾶς, ἐκ τῆς ἐπιμελείας ταύτης.

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ. **Ροιάν**, οὐσ. α'. κλίσ. **δίκνον**, οὐσ. β'. κλίσ. **μεγίστην**, ὑπερθ. τοῦ μέγας. **Ωμίδης** **Ἀρταξέρξη**, κύρ. α'. κλίσ. **βασιλεῖ**, γεν. βασιλέως. **ἐθαύμοντι**, μετοχ. τοῦ ἐλαύνω. **Πεψίδα**, γ'. κλίσ.

Ιερός προσκομιζως, ἀδρ. τοῦ προσκομίζω. μέγεθος, οὐσ. γ' κλίσ. οὖν, σύνδ. συμπερ. **ταύτης**, ἀντων. δεικτ. **ὑπερεκπλαγείς**, μετοχ. ἀδρ. τοῦ ὑπερ-εκ-πλήττομαι. **ποιου**, ἀντων. ἐρωτ. παραδεῖδον, οὐσ. β' κλίσ. Ιέγει, τοῦ λέγω. **λαβών**, μετοχ. ἀδρ. τοῦ λαμβάνω. φέρεις, τοῦ φέρω. **μοι**, προσωπ. ἀντων. α' προσώπ. ἡ ὄνομασ. ἔγω. **δῶρον**, οὐσ. β' κλίσ. **τοῦτο**, ἀντων. δεικτ. **εἰπόντος**, μετοχ. ἀδρ. τοῦ λέγω, ἀδρ. δοιτ. εἶπον. **οἴκοθεν**, ἐπίρρ. τοπ. **αὗτοῦ**, ἀντων. αὐτοπ. γεωργίας, οὐσ. α'. κλίσ. **ὑπεράθον**, παθ. ἀδρ. τοῦ ὑπὲρ-ῆδομαι. **βασιλικά**, ἐπίθ. **ἔπειψε**, ἀδρ. τοῦ πέμπω. **ἔπειπε**, ἀδρ. τοῦ ἐπι-λέγω. **νύν**, μόρ. ὅμωςιάργ. **ἀνήρ**, γεν. ἀνδρός. **οὖτος**, ἀντων. δεικτ. **ἔπιμελείας**, οὐσ. α'. κλίσ. δινηδεται, μέλλ. τοῦ δύναμαι. **ἔμπνη**, ἀντων. κητη. κριδίν, οὐσ. γ'. κλίσ. **μικρᾶς**, μεγάλην, ἐπίθετα. **ποιῆσαι**, ἀπαρ. ἀδρ. τοῦ ποιέω-ῶ.

ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ. Ροιάντις εἶνε καὶ τὸ δέγδρον, ἡ ροδά, καὶ δικαὶος αὐτῆς, ὡς ἐνταῦθα. **Περδίδα**=τὴν χώραν τῆς Περσίας. **λικνον**=κάνυτρον, ἐν φετίθεντο αἱ ἀπαρχαὶ τῶν προσφερομένων* καρπῶν, χρήσιμον εἰς πᾶσαν ιελετὴν καὶ θυσίαν. **τῷ βασιλεῖ**, ὡς δ κατ' ἔξοχὴν βασιλεὺς τῆς Περσίας ἐλέγετο ἀπλῶς βασιλεὺς. **δῶρα**. σύνηθες ἡτοῦ νὰ στέλλωται πρὸς τοὺς βασιλεῖς δῶρα ἐκλεκτά. **Μίθραν**. οἱ Πέρσαι ἡσαν πυρολάται καὶ δις θεὸν ἐλάτρευον τὸν ἥμιον, δικάλονται καὶ Μίθραν.

ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΑ. **Ἐλαύνοντι**=δτε διήρχετο. **ὑπερεκπλαγείς**=μείνας ἐκθαμβός. **παραδεῖδον**=δραστάτον κήπου. **οἴκοθεν**=ἐκ τῆς οἰκίας μου. **γεωργίας**=καλλιεργείας τῆς ιδιαιτέρας. **ὑπεράθον**=λλαγ εὐχαριστήθη. **ἔπειπε** ἐπάρνα εἰς τοῦτο εἶπε. **δινηδεται**=θὰ δυνηθῇ.

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ. Οἱ Ἀρταξέρξης ἐκ τῆς ἐπιμελείας τοῦ Ὦμισου περὶ τὰ γεωργικὰ συμπεριεντεῖ δτι δικαίως στέλλεται δικαιητής.

ΔΙΔΑΓΜΑ. Ἐσο πάντοτε εἰς πάντα ἐπιμελής καὶ θά ἀνταμειφθῆ.

ΣΟΦΙΑ ΛΑΟΥ. «Ἄλιγα τοῦτο καὶ πολλὰ κατάλαβε».

ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΣΙΣ. Ροιά, λίκνον, προσκομίζω, οἴκοθεν, ὑπεράθομαι, γεωργία.

5. Αἰνείου εὐδέθεια.

ΛΕΞΙΘΕΤΗΣΙΣ. Οἱ Ἀχαιοὶ καὶ πάνυ ἐλληνικῶς ἐκήρυξαν τοῦτο, ἔκαστον τῶν ἐλευθέρων ἀποφέρειν ἀράμενον ἐν δικαίῳ καὶ βούλεται τῶν οἰκείων, οἰκτίραντες τὰς τύγακ τῶν ἀλισκομένων, ὅτε τὸ Ἀΐλιον ἐάλω. Οἱ Αἰνείας οὖν ὑπεριδύν τῶν ἄλλων (παραγμάτων), ἔφερε βαστάσας τοὺς πατρῷους θεούς. Οἱ Ἐλληνες οὖν συνεχώρησαν αὐτῷ λαβεῖν καὶ δεύτερον κτήμα γέσθεντες ἐπὶ τῇ εὐσεβείᾳ τοῦ ἀνδρός. Οἱ δὲ ἔφερε τὸν πατέρα πάνυ σφόδρα γεγγηραχότα, ἀναθέμενος τοῖς ὄμοιοις. Ἐπὶ τούτῳ οὖν ὑπερεκπλαγέντες ἀπέστησαν οὐδὲ ἥκιστα πάντων τῶν οἰκείων αὐτῷ κτημάτων, ὅμοιογοῦντες ὅτι γίγνονται καὶ οἱ φύσει πολέμιοι ἡμεροὶ πρὸς τοὺς εὐσεβεῖς τῶν ἀνθρώπων καὶ τοὺς ἄγοντας δικαίως καὶ τοὺς θεούς καὶ τοὺς γονεῖς.

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ. **Οτε**, σύνδ. χρον. ἔάλω, ἀδρ. β'. τοῦ ἀλισκομαι. **οἰκτίραντες**, μετοχ. ἀδρ. τοῦ οἰκτείω. **λιλιοκομένων**, μετ. τοῦ ἀλισκομαι. **πάνυ**, ἐπίρρ. τροπ. **ἔλληνικῶς**, ἐπίρρ. τροπ. ἐκήρυξαν, ἀδρ. τοῦ κηρύντω (κηροῦ). **ἔκαστον**, ἀντων. ἀδρ. ἔν, ἀριθμ. ἔνδη, ἔν, πρόσθ. δι τι, ἀναφ. ἔνδη, δι τι, σύνδ. εἰδικ. **βούλεται**, τοῦ βούλομαι. **οἰκείων**, ἐπίθ. **ἀποφέρειν**, ἀπαρ. τοῦ ἀποφέρω. **ἀράμενον**, μετ. ἀδρ. τοῦ αἴρομαι. οὖν, σύνδ. συλλογ. **βαστάζας**, μετοχ. ἀδρ. τοῦ βαστάζω. **ἔφερεν**, παρατ. φέρω. **ὑπεριδών**, μετ. ἀδρ.

ὑπερ-ορῶ. ἡδέντες, μετ. ἀορ. τοῦ ἥδομαι. δεύτερον, ἀριθ. ταχτ. κτῆμα, γεν. κτήματος. δυνεχώδησαν, ἀόρ. τοῦ συν-χωρῶ. λαβεῖν, ἀπαρ. ἀορ. τοῦ λαμβάνω πατέρα, γ'. κλίσ. πάνυ δόξοδα, ἐπίρρ. γεγηρακότα, μετοχ. παρακ. τοῦ γηράσκω (γῆρας). ἀναθέμενος, μετοχ. ἀορ. τοῦ ἀνα-τίθημι. ἔφερεν, παρατ. τοῦ φέρω. ὑπερεκπλαγέντες, με-. ἀορ. τοῦ ὑπερ-εκ-πλήττομαι. ἀπέδηδαν, ἀόρ. τοῦ ἀφ(ἀπὸ)-τίθημι. δύολογούντες, μετοχ. τοῦ δύμολογῶ. εὔδεβεις, ἐπίθ. αἰδοῦς, δύομ. ἡ αἰδὼς, γεν. τῆς αἰδοῦς. ἄγοντας, μετοχ. τοῦ ἄγω. γίγνομαι, δύοισ. τοῦ γίγνομαι.

ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ. Ἰδιον, πρωτεύοντα καὶ πόλις δικυρὰ τῆς Τροίας. Ἐκ τῶν ἀνασκαφῶν ἐβεβαιώθη ἡ ὑπαρχής της. Ἀχαιοί, οἱ Ἑλλήρες οἱ ἐνοτρατεύοντες εἰς Τροίαν ὄνομάσονται ὑπὸ τοῦ Ὄμηρου Ἀχαιοί, Δαραοί, Ἀργείοι. μία ἐκ τῶν ἀρετῶν τῷ Ἑλλήνῳ ἡτοι καὶ ἡ εὐπολαγγύλα πρὸς τοὺς αἰγαλάτους. Αἰνείας, νιός τοῦ Ἀγέλου, ἥρως ἐκ Τροίας εὐσεβέστατος· τοῦτον οὐ Ρωμαῖοι θεωροῦσιν ὡς γενάρχην. Βαστάδας, δὲ ἀλληλῶς εὐσεβῆς εἶνε ἀδέντρον γὰρ μὴ ἔξωτερονεύθη τὴν εὐσέβειάν του.

ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΑ. ἕλω=ἐκρινεύθη. οἰκτίραντες=ἐλεήσαντες. ἔκαστον=δηλαδὴ ἔκαστος νὰ φέρῃ μετ' αὐτοῦ. ὀράμενος=σηκώσας. ὑπεριδῶν =παραβλέψας. ἡδέντες=εὐχαριστηρέντες. δυνεχώδηδαν =ἐπέτρεψαν. ἀναθέμενος τοῖς ὅμοις=τοποθετήσας ἐπὶ τῷ ὅμων· ἐπὶ τούτῳ=τὸ διτοῦ ἔλαβε τὸν πατέρα. οὐχ ἄκιστα=τὰ μάλιστα. ἀπέστηδαν=ἀπέσχον. δι' αἰδοῦς ἄγοντες=σεβόμενοι.

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ. Μετὰ τὴν ἄλωσιν τοῦ Ἰλέου ὁ Αἰνείας δεικνύει τὴν ἄκραν αὐτοῦ εὐσέβειαν πρὸς τοὺς ἐπιτρέψαντας εἰς αὐτὸν Ἀχαιοὺς νὰ λαρῇ, δι' τι ἀριστονυμίζῃ, ποριλαβόν τὰ ἀγάλματα τῶν θεῶν καὶ τὸν γέροντα πατέρα του.

ΔΙΔΑΓΜΑ. Ἡ ἀληθῆς εὐσέβεια δηλοῦται καὶ ἔξωτερικῶς. Αὕτη πάντοτε ἀμείβεται. Μετὰ τὸν θεὸν καὶ τὴν πατρόλη τὸ πολυτιμότερον πρᾶγμα εἶνε οὐενεῖς.

ΣΟΦΙΑ ΛΑΟΥ. «Οπου κι' ἀν πάῃ κι' δπου σταθῇ. τὸ θ. δὲ δὲν λησμονεῖ».

ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΣΙΣ. ἀλίσκεται, ἐκήρυξε, ἀράμενος, ἥδομαι, εὐσέβειαν, οὐχ ἥκιστα, αἰδὼς.

6. Ζήνων.

ΛΕΞΙΘΕΤΗΣΙΣ. Μετρίκιον, οὖσ. β'. κλίσ. Ἐρετοικόν, ἐπίθ. προδεθοῖτος, ἀόρ. τοῦ προσ-φαιτῶ. Ζήνων, γεν. Ζήνωνος πολάνυ, ἐπίθ. πολίς, πολλή, πολύ. ἔδετ', ἀτὶ ἔστε=έως. ἀδίκετο, ἀόρ. τοῦ ἀφ-ἴκησμα. ὑδτερον, ἐπίσρ. χρον. οὖν, σύνδ. ουμπερ. ἐπανῆλθε, ἀόρ. τοῦ ἐπανέρχομαι. πατέο, γεν. πατρός. ἔφετο, μέσ. ἀόρ. β'. τοῦ ἔφετῶ. δι-, ἀντ., ἀγαφ. ἐνῷ διτι, σύνδ. ουμπερ. μάθοι, εὐκτ., ἀορ. τοῦ μαθάω. τοδάμητη, ἀντων. δεικτ. διατριβῆ, οὖσ. α'. κλίσ. δείξειν, ἀπαρ. μέλλ. τοῦ δεικνυμ. εἰπε, ἀόρ. τοῦ λέγω. μακράν, ἐπίθ. ἔδραστε, ἀόρ. τοῦ δράω, ὦ. τοῦτο, ἀγιων. δεικτ.

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ. Μετράκιον, οὖσ. β'. κλίσ. Ἐρετοικόν, ἐπίθ. προδεθοῖτος, ἀόρ. τοῦ προσ-φαιτῶ. Ζήνων, γεν. Ζήνωνος πολάνυ, ἐπίθ. πολίς, πολλή, πολύ. ἔδετ', ἀτὶ ἔστε=έως. ἀδίκετο, ἀόρ. τοῦ ἀφ-ἴκησμα. ὑδτερον, ἐπίσρ. χρον. οὖν, σύνδ. ουμπερ. ἐπανῆλθε, ἀόρ. τοῦ ἐπανέρχομαι. πατέο, γεν. πατρός. ἔφετο, μέσ. ἀόρ. β'. τοῦ ἔφετῶ. δι-, ἀντ., ἀγαφ. ἐνῷ διτι, σύνδ. ουμπερ. μάθοι, εὐκτ., ἀπαρ. τοῦ μαθάω. τοδάμητη, ἀντων. δεικτ. διατριβῆ, οὖσ. α'. κλίσ. δείξειν, ἀπαρ. μέλλ. τοῦ δεικνυμ. εἰπε, ἀόρ. τοῦ λέγω. μακράν, ἐπίθ. ἔδραστε, ἀόρ. τοῦ δράω, ὦ. τοῦτο, ἀγιων. δεικτ.

χαλεπήναντος, μετοχ. τοῦ χαλεπαίνω. γάρ, σύνδ. αἰτιολ. πατρός, οὐσ. γ'. κλίσ. τέλος, γεν. τέλους. πληγάς, α'. κλίσ. ἐντείναντος, μετοχ. τοῦ ἐντείνω. ιδύχιαν, οὐσ. α'. κλίσ. ἀγαγών, μετ. ἀρ. τοῦ ἄγω, ἀρ. δριστ. ἡγαγον. ἔγκαρφερήνας, μετ. ἀρ. τοῦ ἔγκαρφερῶ. **μεμαθηκέναι**, ἀπαρ. παρακ. τοῦ μανθάνω. φέρειν, ἀπαρ. τοῦ φέρω. **ἀγανακτεῖν**, ἀπαρ. τοῦ ἀγανακτῶ.

ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ. **Μειράκιον**, ἡ ήδικτα τοῦ ἀνθρώπου διαιρεῖται εἰς διάφορα στάδια, ἥτοι, βρέφος, παῖς, μεγαλ., ἔφηβος, ἀγήρ, πρεσβύτης, κλπ. **Ἐρετρικόν**—ἔξις Ἐρετρίας. ἡ Ἐρέτρια εἶναι πόλις τῆς ρήσου Εὐβοίας ἐπὶ τοῦ Εὐβοϊκοῦ κόλπου. ἡ Ἐρέτρια ἡκμασεν ἐμπορικῶς ραντικῶς καὶ πολιτικῶς. Εἰς τὰ ἔγειτα ταύτης εὑρίσκονται λλαγοί πολύτιμα ἀγρικέμενα βεβαιοῦντα τὴν ἀγάπην την πολιτισμοῦ καὶ τὸν πλοῦτον τῶν κατοίκων.

ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΑ. **Προσέφοιτος**=ἔγενετο μαθητής τοῦ Ζήνωνος. **ἔστι**=ἔως. **ηρετο-** =ηρετηρος. **διατριβή** τοῦ χρόνου=έξιδεσσας τοσοῦτον χρόνον, μετὰ τόσουν χρόνου. **διέζευν**=διὰ θά δελέξῃ. οὐκ εἰς **μακράν**=πολὺ ταχέως. **ἔδρασε**=ἔπραξε τοῦτο. **χαλεπήναντος**=ἀφοῦ ὠργλοθή κατ' αὐτοῦ ὁ πατήρ. **πληγάς** ἐντείναντος=ἀφοῦ τὸ ἔδειρε. **ἔγκαρφερήνας**=ὑπομείγας. **μεμαθηκέναι**=ὅτι ἔχει μάθη τοῦτο δηλαδή γὰρ ὑπομένη τὴν δργὴν τοῦ πατρός (φέρειν δργήν).

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ. Μαθητής τοῦ Ζήνωνος ἔξις Ἐρετρίας ἔδειξεν ἐμπράκτως ὅτι ἀριστεῖ τῶν μαθημάτων εἴναι ἡ ὑπομονὴ καὶ ἡ ἔγκαρφερότητος.

ΔΙΔΑΓΜΑ. «Οὐ ὑπομείγας εἰς τέλος σωθήσεται».

ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΓΣΙΣ. προσφοιτῶ, ἡρετο, δείκνυμι, οὐκ εἰς μακράν, χαλεπαίγω, πληγὰς ἐντείγω.

7. Θράσυλλος ὁ Αἰξιωνεύς.

ΛΕΞΙΘΕΤΗΣΙΣ. Θράσυλλος ὁ Αἰξιωνεύς ἐνόστησε μανίαν καινῆν καὶ παράδοξον. Ἐνόμιζε γάρ εἶναι ἔσωτον τὰ πλοῖα πάντα τὰ καταίροντα ἐν αὐτῷ (τῷ Πειραιεῖ) καὶ ἀπεγράψετο αὐτὰ καὶ ἐξέπεμπεν αὖ πάλιν καὶ ὑπερέγαιρε τοῖς περισφύζουμένοις καὶ εἰσιούσιν εἰς τὸν λιμένα, ἀπολιπών τὸ ἄστο (ὁ Θράσυλλος) κατεβάθμιον εἰς τὸν Πειραιᾶ καὶ οἰκῶν ἐνταῦθα διετέλεσε δὲ συνοικῶν τῷ ὄφρωστήματι: τούτῳ χρόνοις πολλούς· ὁ ἀδελφὸς δὲ αὐτοῦ ἀναχθεὶς ἐκ Σικελίας παρέδωκεν αὐτὸν ἵσασθαι: ιατρῷ καὶ οὗτος ἔπαυσεν αὐτὸν τῆς νόσου. Εμβύνητο δὲ (ὁ Θράσυλλος) τῆς διατριβῆς ἐν τῇ μανίᾳ πολλάκις καὶ ἔλεγε ἡσθηταὶ μηδέποτε τοσοῦτον ὅσον ἦδετο τότε ἐπὶ ταῖς ναυσὶν ἀποσωζομέναις ταῖς προστιλούσαις αὐτῷ μηδὲν.

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ. **Θράσυλλος**, β' κλίσ. **Αἰξιωνεύς**, γ' κλίσ. **παράδοξον** καινήν, ἐπιθ. **ἐνδύσσεις**, ἀρ. τοῦ νοσῶ. **ἀπολιπών**, μετοχ. ἀρετοσ. τοῦ ἀπό-λειπω, γάρ, σύνδ. αἰτιολ. ἀστν., γ' κλίσ. **κατεθών**, μετοχ. ἀρ. τοῦ κατ-θροματι. **Πειραιᾶ**, γ' κλίσ. **ἐνταῦθα**, ἐπίρ. τοπ. οἰκῶν, μετ. τοῦ οἰκων καταίροντα, μετ. τοῦ κατ-αἰρω. **ἐαντοῦ**, ἀντ. αὐτοπ. **ἐνόμισεν**, ἀρ. τοῦ νομίζω. **εῖναι**, ἀπαρ. τοῦ εἰμι. **ἀπεγράψειο**, παρατ. τοῦ ἀπο γράφομαι πάλιν, ἐπίρ. τροπ. **εἰδέπεμπει**, ἀρ. τοῦ ἐκ-πέμπω. περιδωζούμενοις, μετ. τοῦ περι-σώζομαι. **εἰδούσδιν**, μετ. τοῦ εἰμι **λιμένα**, γ' κλίσ. **ὑπερέχαιος**, παρατ. ὑπερ-χαλῶ. διετέλεσθε, ἀρ. τοῦ διατελῶ. **συνοικῶν**, μετ. τοῦ συν-οἰκω. **ἀρρωστήματι**, οὐσ. γ' κλίσ. **ἀναχθεῖς**, μετ. ἀρ. τοῦ ἀγάγομαι. **παρέδωκεν**, ἀρ. τοῦ παρα-δίδωμι. **ιάδασθαι**, ἀπαρ. τοῦ λάομαι-θῆμαι **ἐπανδεν**, ἀρ. τοῦ παύω. **ἐμέμυντο**, ὑπερο. τοῦ μιμηθομαι. **πολλάκις**, ἐπίρρ. τροπ.

ηδθῆναι, ἀπαρ. ἀόρ. τοῦ ηδομαι. **τοδοῦτον**, ἀγτων. δειπτ. **ηδετο**, παρατ τοῦ ηδομαι. **προσηπούδαις**, ἀποσφιζουμέναις, μετοχαῖ.

ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ. **Αἰξωνεύς**. ὁ κάτοικος τοῦ δήμου Αἰξωνῆς ἐν Ἀππικῇ. **ἄδτυ**. ἡ πόλις τῶν Ἀθηνῶν ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὴν Πειραιὰ καὶ τοὺς ἀρρεῖς τῆς χώρας ὄνομάζεται **ἄδτυ**. **Πειραιεύς**, ἐπίγειον τῶν Ἀθηνῶν. **πλοῖα**, κυρίως εἶνε τὰ ἐμπορικὰ καὶ φορτηγά. ὄνομαζόμενα καὶ στρογγύλα. ἐνῷ τὰ πολεικὰ ἐκαλοῦτο, **τροίφεις**, ἔπεις, **μακρὰ πλοῖα**. **Σικελία**, ἥπας μεγάλη πρὸς οὔτον τῆς Ἰταλίας, ἀλλοτε κατοικουμένη ἐπὸ Ελλήνων. **ιατρόφ**. ἡ λατρικὴ εἰς τοὺς ἀρχαλούς δὲν ἐσπουδάζετο εἰς **Πανεπιστήμια**, διότι τότε τοιαῦτα δέν ὑπῆρχον, ἀλλ᾽ ήτο ἐμπειρική. **μανία**, ἡ γόρδος αὐτὴ ἀπεδίδετο εἰς θελαρ δργήν, καθὼς καὶ σήμερον νομίζεται ὁ λαὸς περὶ τῆς ἐπιληψίας.

ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΑ. **καινὴν**=γένεαν, πρωτοφανῆ. **μανία**=τρέλλα. τὰ καταιροῦτα=τὰ εἰσπλέοντα, **ἀπεγράφετο**=κατέγραψε κρατῶν σημειώσιν. **εἰδιοῦδιν** δηλ. πλοίοις. **διετέλεσε** δύνοικῶν=ἔξηκολονθεὶ τὸ νόσημα ὡς συγκάτοικον. **ιάδαδθαι**=τὰ τὸν ιατρεύσῃ. **οὐτος**=ὁ λατρός. **ἐμέμνητο**=ἐνεργείτο. **ηδθῆναι**=εὐχαριστήθη. **ηδετο**=εὐχαριστεῖπο μηδὲν προσηπούδαις=αἴτιες δὲν ἀγήκοντες εἰς αὐτὸν ποσῶς. **ἀποσφιζουμέναις**=αἴτιες ἐσφέζοτο ἐκ κινδύνου.

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ. Ὁ Θράσυλλος ὁ Αἰξωνεὺς ἔπαθε μανίαν παράδοξον διὸ πάντα τὰ ἐν Πειραιῇ πλοῖα ἐγόμιζεν ἴδιαν τοῦ. Ἐκ τούτης ἐθεραπεύθη ὑπὸ Ιατροῦ καὶ διετήρηται ἀδάμαντης τῆς τότε κατασιάσεως τοῦ.

ΔΙΔΑΓΜΑ. Ὁρείλομεν γὰρ μεριμνῶμεν ὑπὲρ τῶν πασχότων.

ΣΟΦΙΑ ΛΑΟΥ. «Ο τρελλὸς εἰδε τὸν μεθυσμένον καὶ ἔψυχε».

ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΣΙΣ. Παράδοξον, γοσῶ, οἰκῶ, ἀπογράφομαι, ἀνάγομαι, ηδομαι. ηδετο ἐπὶ ταῖς ἀποσφιζουμέναις τανάγρ.

8. Λυκοῦργος ὁ Νομοθέτης.

ΛΕΞΙΘΕΤΗΣΙΣ. Λυκοῦργος ὁ νομοθέτης τῶν Λακεδαιμονίων ἔτοεσεν οὐδὲν ὄμοιώς ἀλλήλοις λαθῶν δύο σκύλακας τῶν αὐτῶν γονέων, ἀλλὰ κατέστησε τὸν μὲν λίχνον, τὸν δὲ δυνατὸν θηρᾶν. Είτα δὲ ὁ Λυκοῦργος ἀφῆκεν αὐτοὺς καταθεῖες εἰς τὸ μέσον λοπάδα καὶ λαγωὸν προσαγαγὸν τοὺς σκύλακας, τῶν Λακεδαιμονίων συντήρισμένων ποτε εἰς ταύτη. Καὶ ὁ μὲν ὥρμητεν ἐπὶ τὸν λαγωόν, ὁ δὲ ἐπὶ τὴν λοπάδα. Ἐπειδὲ οὐκ ἐδύναντο Λακεδαιμόνιοι συμβαλεῖν τὶ δύναται ποτε τοῦτο καὶ τὶ βουλόμενος ἐπιδείχνυε τοὺς σκύλακας Λυκοῦργος ἔσῃ. «Οὗτοι (εἰσὶ) ἀμφότεροι γονέων τῶν αὐτῶν, γεγόνασι δὲ ὁ μὲν λίχνος, ὁ δὲ θηρευτής τυχόντες ἀγάγης διαφόρου.

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ. **Λυκοῦργος**, γεν. Λυκούργου. **νομοθέτης**, α' κλιτο. δύο, ἀριθ. ἀπόλ. **σκύλακας**, οὐσ. γ' κλιτο. σκύλαξ-ακος τῶν αὐτῶν, ἀντ. δειπτ. γονέων, οὐσ. γ'. κλιτο.-ενς λαβών, μετ. ἀόρ. τοῦ λαμβάνω. **οὐδέν**, ἀντ. δόρ. ὄμοιώς, ἐπίρρ. τροπ. ἀλληλούς, ἀντ. ἀλληλοπαθ. **ἔτρεφεν**, ἀόρ. τοῦ τρέφω. **ἀλλά**, οὐδέ. ἀγτιθ. **κατέστησε**, ἀόρ. τοῦ κατά-ιστημι. **λίχνον**, οὐσ. β' κλιτο. θηρᾶν, ἀπαρ. τοῦ θηράω-ῶ κυνηγῶ. **δυνατόν**, ἐπιθ. εἴτα, ἐπίρρ. χρον. **δυνειδεγμένων**, μετοχ. παρακ. τοῦ οὐλ-λέγομαι. **προδαγαγῶν**, μετ. ἀόρ. τοῦ προσ-ἀγόν. **ἀφῆκεν**, ἀόρ. τοῦ ἀφ-ῆμι. **αύτούς**, ἀντ. δριστ. **καταθεῖες**, μετ. ἀόρ. τοῦ κατά-ιτημι. **λοπάδα**, οὐσ. γ' κλιτο. λοπάς-άδος. **λαγωόν**, οὐσ. β' κλιτο. **ἔπι**, πρόθ. **ἔργυπτεν**, ἀόρ. τοῦ ὄρμω· ἔπει, σύνδ. χρον. **οὐκ**, ἀργ. μόρ. **ἐδύναντο**, παρατ. τοῦ δύναμαι. **δυγμαλεῖν**, ἀπαρ. ἀόρ. τοῦ

συν-βάλλω. τί, ἀντ. ἀδρ. ποτέ, ἐπιρ. χρον. δύναται, τοῦ δύναμαι, (δύναμις) βούλομενος, μετ. τοῦ βούλομαι. **ἐπεδείκνυεν**, παρατ. τοῦ ἐπι-δείκνυμι, ἔφη, παρατ. τοῦ φῆμι. **οὐτοί**, ἀντ. δεικτ. τῶν αὐτῶν, ἀντ. ἀμφότεροι, ἀντων. ἀδρ. **διαφέρουν**, ἐπιθ. τυχόντες, μετ. ἀδρ. τοῦ τυγχάνω. **ἀγωγῆς**, οὐδο. α'. καὶ. **θηρευτής**, οὐσιαστ. α' καὶ. γεγόναδιν, παρακ. τοῦ γέγνομαι.

ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ. **Σκύλακας**, τὰ μικρὰ τῆς κυνός. ζῷον οἰκιακόν, πιστὸν καὶ χρησιμώτατον εἰς τὸν ἄγθωπον διὰ τὴν κομικότηταν του. κυνός εἰδη εἰνε πολλά. **λαγωός**, τὸ γνωστὸν ζῷον, ὀκνόντον καὶ πολυτόκον. ὁ λαγωός δὲν εἴγεσκονται εἰς φίλικά σχέσεις.

ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΑ. Οὐδὲν **όμοιός**=οὐδόλως κατὰ τὸν ἴδιον τρόπον. **λί-
κνον**=λαίμαργον, λιχοίδην. **θηρᾶν**=νὰ εἶνε ἱκανός καὶ ἐπιτήδειος εἰς τὸ κυ-
νῆγιον. **εἰς ταυτό**=εἰς τὸ ἴδιον μέρος, ὅμοι. **δινειλεγμενοι**=ἐνῷ εἰχον συγαθόρουσθῇ. **προσαγαγών**=παρουσιάσας. **ἀφῆκεν**=ἀπέλυσεν. **καταθεῖς**=
θέσας εἰς τὸ μέσον. **λοπάδα**=δοχεῖον φαγητοῦ. **διμβαλεῖν**=νὰ ἐνροήσωσι. **τί δύναται**=τὸ ἐμοὶ εἰ τοῦτο. **τῶν αὐτῶν**=τῶν ἴδων. **ἀγωγῆς**=ἀνατρο-
φῆς. **θηρευτής**=κυνηγετικός.

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ. Οἱ Λυκοῦροις τὴν δύναμιν τῆς ἀνατροφῆς ἀπέδειξε μὲ τοὺς δύο σκύλακας τοὺς καταγομένους ἐκ τῶν ἴδων γονέων.

ΔΙΔΑΓΜΑ. Ἡ μεθοδικὴ παιδαγώγησις δύναται καὶ τὴν φύσιν νὰ μετα-
βάλῃ.

ΣΟΦΙΑ ΛΑΟΥ. «Ο, τι ἐπαιδομάθαιε, δὲν τὰ γεροντάφινε».

ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΣΙΣ. Νομοθέτης, λέχος, θηρῶ, λοπάς, βούλομαι, ὁ
αὐτός.

9. Χρῆσις τοῦ πλούτου.

ΛΕΞΙΘΕΤΗΣΙΣ. Διονύσιος ὁ τύραννος τῶν Συρακουσῶν ἐκέλευσεν ἀνα-
χωμίσαι πρὸς αὐτὸν (τὸ χρυσίον), ἀκούσας τινὰ τῶν πολιτῶν ἔχειν κεχρου-
μένον χρυσίον οἶκοι. Μεταπεμψάμενος δὲ ἀυτὸν ἐκέλευσεν αὐτὸν ἀπολαβεῖν
πᾶν, ὅτι (διότι) ἡράστω τὴν κρήσιμην τῷ πλούτῳ καὶ οὐκέτι ποιεῖ τὸ κρήσιμον
ἄχριστον, ἐπεὶ ὁ ἀνθρώπος ἐκτήσατο ποιάμενος χωρίον παρακλέψας τι καὶ
ἀποφυγῶν εἰς ἐπέραν πόλιν.

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ. Διονύσιος **τύραννος**, β' καὶ. **ἀκούδας**, μετ. ἀδρ. τοῦ
ἀκούω. **τινα**, ἀντ. ἀδρ. **πολιτῶν**, οὐσ. α' καὶ. **ἔχειν**, ἀπαρ. τοῦ ἔχω, οἴκοι,
ἐπιρ. τοπικ. **κεκρυμμένον**, μετ. παρακ. τοῦ κρυπτομαί. **ἐκέλευσθε**, ἀδρ. τοῦ
κελεύω. **ἀνακομίδαι**, ἀπαρ. ἀδρ. τοῦ ἀνα κομίζω. **παρακλέψας**, μετ. ἀδρ. τοῦ
παρακλέπτω. **τι**, ἀντ. ἀδρ. **ἀποφυγῶν**, μετ. ἀδρ. τοῦ ἀποφεύγω. **ἐτέραν**.
ἀντ. ἀδρ. **ποιάμενος**, μετ. ἀδρ. τοῦ ωγέμαι-οθμαί. **ἐκτήσατο**, μέσ. ἀδρ.
τοῦ κτήματο. **ἀπολαβεῖν**, ἀπαρ. ἀδρ. τοῦ ἀπολαμβάνω. **χρῆσθαι**, ἀπαρ. τοῦ
χρῶμαι.

ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ. **Συρακουσαί**. πρωτεύοντα τῆς Σικελίας. **τύραννος**=
βασιλεύς. ἔπειτα ἡ λέξις ἀπέτησε κατὴν σημασίαν. **χρυσίον**, τὰ γομόματα
ἥσαν κατ' ἀρχὰς ἀργυρᾶ, εἶτα χρυσᾶ καὶ χάλκινα. κατὰ διάφορον σχῆμα: τὸ
πρῶτον εἶχον σχῆμα ὄβελον (=σούνχλας) διθενὶ καὶ ὁ ὅβωλος. πλούσιοι καὶ πιω-
χοὶ εἶνε ἀναγκαῖοι διὰ τὴν ἑπαρξιν τῆς κοινωνίας.

ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΑ **οἴκοι**=κατ' οἶκον. **ἀνακομίδαι**=νὰ τὸ φέρῃ πρὸς
αὐτόν. **παρακλέψας**=ἀφοῦ ἐκάτησθε-μέρος τῶν χρημάτων. **ποιάμενος**=
ἀγοράσας. **χωρίον**, τόπον, θέσιν. **μεταπεμψάμενος**=ἀφοῦ ἐστειλε καὶ ἐκά-

λεσεν αὐτόν. ἀπολαβεῖν=νὰ λάβῃ δότιο τὸ δῶλον. χρῆσθαι=νὰ κάμην χρῆσιν=οὐκέτι=οὐχὶ πλέον.

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ. Ὁ Διονύσιος παρέδωκεν εἰς τὸν φιλάργυρον δὲ τὰ χρήματα διετί ἐπεισθή δι τὴν ηρχίσεων νὰ κάμην καλὴν χρήσιν τοῦ πλούτου.

ΔΙΔΑΓΜΑ. Τὰ χρήματα εἶνε προωρισμένα νὰ εἴνε χρήσιμα καὶ νὰ μὴ καθίσται ταὶ ἄχυητα διὰ τῆς ἀποκρύψεως.

ΣΟΦΙΑ ΑΑΟΥ. «Οπον ἔχῃ γρόσι, ἔχει γνῶσι».

ΑΠΟΜΝΗΜΝΝΕΥΣΙΣ. Τρύφαννος, χονολογ, ἀγακομίζω, ἀποφεύγω, πρόλαμψαι, οὐκέτι.

10. Η Λακεδαιμονίων ἀγωγή.

ΛΕΞΙΘΕΤΗΣΙΣ. Πρεσβύτης ἡρόεις καθέδρας προσθυμούμενος θεάσασθαι εἴναι Ὀλυμπία τοῦ ἀγῶνος συντελουμένου. Υἱότεστο δὲ ἐπιπορευόμενος πολλοὺς τόπους καὶ ἐσκύπτετο παραδεχμένου αὐτὸν μηδενός. Ανέστησαν δὲ οἱ παιδεῖς πάντες ἐκχωροῦσσες τοῦ τόπου καὶ πολλοὶ τῶν ἀνδρῶν, ὃς ἦκε κατὰ τοὺς λακεδαιμονίους. Οἱ πρεσβύτης δὲ κινήσας κάρη τὸ πολιὸν καὶ τὸ γένειον τὸ πολιὸν καὶ δικρύσσας φησιν «οἵμοι τῶν κακῶν», ὡς ἐπίστανται μὲν τὰ καλὰ ἄπαντες οἱ Ἕλληνες, μόνοι δὲ οἱ Λακεδαιμονίοι γράνται αὐτοῖς, ἐπισημειώσαμένων τὸ ἔθος κρότῳ καὶ ὑπερεπαινούντων πάντων τῶν Πανελλήγων.

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ. Πρεσβύτης οὐσ. α' κλίσ. δυντελοιμένου, μετ. τοῦ συγιειλοῦμαι. ἀγῶνος, ἀγώρ, γεν. ἀγῶνος. προθυμούμενος, μετ. τοῦ προθυμοῦμαι. θεάσασθαι, ἀπορ. ἀδρ. τοῦ θεᾶμαι, καθέδρας, οὖσ. κλίσ. α' ἀπόρει, παρατ. τοῦ ἀπορῶ. πολλούς, ἐπιθ. πολύς, πολλή, πολύ. ἐπιπορεύμενος, μετ. τοῦ ἐπιπορεύομαι. ὑθρίζετο, παρατ. τοῦ ὑθρίζομαι. ἐδκώπετο, παρατ. τοῦ σκώπιομαι. υποδενός, ἀγ. ἀδρ. παραδεχούμενος, μετ. τοῦ παραδέχομαι. ώς, σύνδ. χρον. ἵκεν, παρατ. τοῦ ἵκω, ἀνέδτηπδαν, ἀδρ. τοῦ ἀ-ἀστηπαι. πάντες, ἀντ. ἀδρ. παῖδες, παῖς γεν. παιδός. τόποι, οὖσ. β' κλίσ. ἐκχωροῦντες, μετ. τοῦ ἐκχωρῶ. ἐπιδημειώδαμένων, μετ. ἐπισημειῶμαι. κρότῳ οὖσ. β' κλίσ. θῶσ, οὖσ. γ' κλίσ. ὑπερεπαινούντων, μετ. τοῦ ὑπερ-ἐπανῶ. κινήδας, μετ. ἀδρ. τοῦ κινῆ. πολιόν, ἐπιθ. τρικαταλ. λευκός, κάρη, λέξις ποιητική, α' κλίσ.=κεφαλή, τε, σύνδ. συμπλ. γένειον, οὖσ. β' κλίσ. δακρύδας, μετ. τοῦ δακρύω. οἴμοι, ἐπιφων. θαυμ. ἀλλοιμονογ., φιδίν, τοῦ φημ. ώς, σύνδ. χρον. ἐπίστανται, τοῦ ἐπίσταμαι. χρώνται, τοῦ κρῶμαι. αὐτοῖς, ἀντων. δεικ. ύπόνοι, ἐπιθ.

ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ. Θελυμπία κύρωα ἐν Πελοποννήσῳ, ἐν ταύτῃ ἐτελοῦντο οἱ περίφημοι δλυμπιακοὶ ἀγῶνες καὶ ὑπῆρχε τὸ πολύτιμον χρυσελεφάντινον ἀγαλμα τοῦ Διός, ἔργον τοῦ καλλιτέχνου Φειδίου. Εἰς τοὺς ἀγῶνας τούτους συρρέον πατραχόθεν οἱ Ἑλλήνες· αἱ γενόμεναι ἀγρασκαφαὶ ἔφεραν εἰς φῶς πολλὰ πολύτιμα κειμήλια καὶ τὸ ἀριστονόγημα τοῦ Πραξιτέλους, τὸν Ἐρμῆν.

ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΑ. Συντελοιμένου=διετελεῖτο δ ἀγών. ἀπόρει=ἐστερεῖτο. τοπον=θέσεις. ώς=διετ. ἐκ χωροῦντες=παραχωροῦντες θέσιν. ἐπιδημειώδαμένων=διὰ σημείων καὶ κρότου ἐπεδοκίμασαν=πολιὸν κάρη =τὴν λευκὴν κόμην. οἴμοι=ἀλλοιμονογ. ἐπίστανται=γνωρίζουσι. χρώνται=μεταχειρίζονται.

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ. Οἱ Λακεδαιμόνιαι ἐν Ὀλυμπίᾳ ἐκδηλοῦσι τὸν σεβασμὸν πρὸς τοὺς γέροντας.

ΔΙΔΑΓΜΑ. Σέβον πάντοτε τὸ γῆρας.

ΣΟΦΙΑ ΛΑΟΥ. «Ο ἄνθρωπος τιμάει τὸν τόπον καὶ ὅχι ὁ τόπος τὸν ἄνθρωπον».

ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΣΙΣ. Πρεσβύτης, θεῶμαι, σκέπτομαι, τὸ ἔθος, πολιός, ἐπίσταται, χρῶνται.

11. Ἀρχίδαμος καὶ γέρων Χίος.

ΛΕΞΙΘΕΤΗΣΙΣ. Ἀγήρ Χίος, ὃν ἥδη γέρων, ἀφίκετο εἰς Δακεδαίμονα, ἀλαζών μὲν τὰ ἄλλα, ἥδείτο δὲ ἐπὶ τῷ γῆρᾳ καὶ ἐπειοῦτο ἀσφαντίζειν βαρφή τὴν τούχα οὖσαν πολιάν. Εἴπεν οὖν ἔκει· α., ὑπέρ ὅν καὶ ἀφίκετο, παρελθών. «Ἀρχίδαμος οὐ, τότε εἶπε· «οὗτος εἶποι ἂν τι ὑγίεις, δις περιφέρει τὸ ψεῦδος οὐ μόνον ἐν τῇ ψυχῇ ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ κεφαλῇ; Καὶ ἔξεωσε τὰ λεχθέντα ὑπ' αὐτοῦ διαβάλλων τὸν τρόπον τοῦ Χίου ἐξ ὅν ἐνράτο.

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ. Ἀνήρ, γεν. ἀγόρευς. ἀδίκετο, ἀδρ. τοῦ ἀφικνέομαι-οῦμαι. γέρων, γεν. γέροντος. ἡδονή, ἐπίρρο. χορός. ὄν, μετ. τοῦ εἰμί. ἄλλα, ἀντ. ἀδρ. ἀλαζών, -όνος, ἐπίθ. ἥδείτο, παρατ. τοῦ αἰδοῦμαι (αἰδώς). τῷ γήρᾳ, ὄνοι. τὸ γῆρας-αώς. οὐδάν, μετ. τοῦ εἰμί. ἐπειράτο, τοῦ πειράμαι-ῶμαι, βαρφή, οὐσ. α'. κλίσ. ἀφανίζειν, ἀπαρ. τοῦ ἀφανίζω. παρελθών, μετ. ἀδρ. τοῦ παρά-θοχουμαι. εἴπεν, ἀδρ. τοῦ λέγω. ἔκεινα, ἀντ. δεικτ. ὑπέρ, πορθ. ὅν, ἀντ. ἀναφ. τότε, ἐπίρρο. χορος. Ἀρχίδαμος, γεν. Ἀρχιδάμον. ἄν, σύνδ. δυνητικός. οὐτος, ἀντ. δεικτ. ὑγίεις, ἐπίθ. εἰς η δικαία. εἴποι, εὐκτ. ἀδρ. τοῦ λέγω-εἰπον. δις, ἀντων. ἀναφ. οὐ, ἀδρ. μέρος. ψεῦδος, οὐσ. γ'. κλίσ. ἄλλα, σύνδ. ἀντ. περιφέρει, τοῦ περιφέρω. ἔξεωσε, ἀδρ. α'. τοῦ δεξιῶν. λεχθέντα, μετοχ. ἀδρ. τοῦ λέγω. ἀδρ. ὄροιστ. ἐκεῖνα. διαβάλλων, μετοχ. τοῦ διαβάλλων. ὅν, ἀντων. ἀναφ. ἐν φώνῃ, μετοχ. τοῦ εἰμί. ἐωράτο, παρατ. τοῦ δρόμαι.

ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΑ. ἀφίκετο=ἡλθεν ὁν=ἐν φῷ ἦτο. ἀλαζών=ὑπερή-φανος ἥδείτο=ἐνιρέπετο. τρίχα=τὴν κόμην. πολιάν=λευκήν. ἀφανίζειν =γὰ ἐξαλειφθῆ τὴν λευκότητα διὰ τῆς βαρφῆς. παρελθών=παρουσιασθείς. τι ἀν εἴπεν=τι οώσο (ὑγίεις) δύναται νὰ είπῃ οὖτος. τὸ ψεῦδος τὸ δυοῖν τὸ γεγυ-ρήθι διὰ τοῦ βαγύματος τῆς κόμης. ἔξεωσε=ἀνέτρεψε καὶ ἀπεμάκρυνε. ξε δύν-τορα=έκ τούτων μὲ τὸ δυοῖν τὸν ἔβλεπον, ἐκ τῆς παρουσίας τον.

ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ. βαρφή οἱ ἀρχαῖοι ἤσαν λίαν φιλόκαλοι καὶ εἰχον ἀναπτύξει-δίους τοὺς κλάδους τῆς καλλυντικῆς τέχνης. Ἀρχίδαμος, βασιλεὺς τῆς Σπάρ-της. Χίος, ἀιήρ ἐκ τῆς νήσου Χίου, καιμένης εἰς τὰ παράλια τῆς Μικρᾶς Ασίας. «Ἐκπαλαι καὶ μέχρι τοῦ νῦν οἱ Χίοι ἔχουν ροπήν εἰς τὰ ταυτικὰ καὶ τὸ ἐμπόριον ἀλλὰ σκώπιονται ὡς δειλοί.

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ. Οἱ Ἀρχίδαμοις ἀνήρεσε τοὺς λόγους τοῦ Χίου παραστήσας αὐτὸν ὡς ψεύστην ἀφοῦ ἐφερε φενδεῖς παρουσιατικὸν διὰ τῆς βαρφῆς τῶν τριχῶν.

ΔΙΣΑΓΜΑ. Τὰ ἔξωτερικὰ σημεῖα προδίδοντο τὰς διαθέσεις τῆς ψυχῆς συνήθως.

ΣΟΦΙΑ ΛΑΟΥ. Τὸ καλλικράτο (ψεύτικο) νόμισμα γυρίζει στὸ νοικοκύρη.

ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΣΙΣ. Χίος, Χίος, πειρῶμαι, βαρφή, ἀφανίζω, σκώπιω, ὑγίεις (=γερός, ὁρθός), διαβάλλω, λεχθέτα.

12. Δάμων καὶ Φινείας.

ΛΕΞΙΘΕΤΗΣΙΣ. Φινείας τις Πυθαγόρειος ἐπειθεσθουλεύκει τῷ πυράννῳ Διονυσίῳ· ἥτησατο δὲ παρὰ τοῦ Διονυσίου χρόνον εἰς τὸ διοικήσαι πρότερον ἢ βούν εται περὶ τῶν ιδίων, μέλλων τυγχάνειν τῆς τιμωρίας, ἔσηγε δὲ δώσειν

έγγυητήν τοῦ θανάτου ἔνα τῶν φίλων προσεκαλέσατο δὲ ὁ Φιντίας τῶν γνωρίμων τινά, ὅνομα Δάμωνα, φιλόσοφον Πυθαγόρειον καὶ αὐτόν, δις ἐγένετο ἔγγυος τοῦ θανάτου εὐθὺς οὐδὲ διστάσας, θαυμάσαντος τοῦ δυνάστου, εἰ ἐστι φίλος τοιούτος, δις παραδώσει ἑαυτὸν εἰς εἰρκτὴν ἀντ' ἔκεινου. Ἐπήνουν μὲν οὖν τινες τὴν ὑπερβολὴν τῆς εὐνοίας πρὸς τοὺς φίλους, τινὲς δὲ κατεγίγνωσκον μαγίαν καὶ προπέτειαν· ἄπας δὲ ὁ δῆμος συνέδραμε πρὸς τὴν ὥραν τὴν τεταγμένην καραδοκῶν εἰ ὁ καταστῆσας φυλάξει τὴν πίστιν. Πάντες μὲν ἀπεγίγνωσκον, συγκληρούσης ἡδὸν τῆς ὥρας, ἀνελπίστας δὲ ὁ Φιντίας ἡδεῖ δρομαίως ἐπὶ τῆς ροπῆς τῆς ἐσχάτης τοῦ χρόνου, ἀπαγομένου πρὸς τὴν ἀνάγκην τοῦ Δάμωνος. Οἱ Διονύσιοι δὲ ἀπέλυσε τῆς τιμωρίας τὸν ἐγκαλούμενον καὶ παρεκάλεσε τοὺς ἄνδρας προσλαβίσθαι ἑαυτὸν τρίτον εἰς τὴν οἰλίαν, φανεστῆς τῆς φιλίας θαυμαστῆς ἄπασιν.

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ. **Διονυσίοις**, β'. κῆλος. **Φιντίας**, α'. κῆλος. **τις**, ἀντων. ἀρό. ἐπειθεδουλεύκει, ὑπερσ. τοῦ ἐπιθουλείω. **μελλων**, μετοχ. τοῦ μέλλω. **τυγχάνειν**, ἀπαρ. τοῦ τυγχάνω. **ητίδατο**, μέσο. ἀρό. τοῦ αἰτοῦμαι. **ιδίων**, ἐπιθ. τρια.-ος. **πρότερον**, ἐπιρ. χρον. ἄ, ἀντων. ἀγαφ. **βούλεται**, τοῦ βούλομαι. **διοικῆσαι**, ἀπαρ. ἀρό. τοῦ διοικῶ. δῶδειν, ἀπαρ. μέλλ. τοῦ δλδωμι. **ἔθηδεν**, ἀρό. τοῦ φημι ἔνα, ἀριθ. ἀπόλ. θαυμάσαντος, μετοχ. ἀρό. τοῦ θαυμάζω (θαῦμα). **εἰ**, σύνδ. ὑποθ. **τοιοῦτος**, ἀντων. δεικτ. **ἐστι**, γ'. ἐνικ. πρόσ. τοῦ εἰμι. **δε**, ἀντων. ἀγαφ. **έαυτόν**, ἀντων. αὐτοπαθ. **παραδώσει**, μέλλ. τοῦ παρα-δίδωμι. **προσεκαλέσατο**, ἀρό. τοῦ προσ-καλοῦμαι. **τινα**, ἀντων. ἀρό. **Δάμωνα**, γ'. κῆλος. **ων**-ωρος. **δονομα**, γεν. διγράμματος. **διστάδας**, μετοχ. ἀρό. τοῦ διστάζω. **ἔγγυος**, ἐπιθ. εὐθὺς, ἐπιρ. χρον. **ἔγίνετο**, ἀρό. τοῦ γίγνομαι. **οιν**, σύνδ. οὐλλογ. **ἐπίνιουν**, παρατ. τοῦ ἐπαιγώ. **ὑπερβολήν**, **εύνοίας**, σύνσ. α'. κῆλος. **τινές**, ἀντων. ἀρό. **προπέτειαν**, μανιάν, ούσ. α'. κῆλος. **κατεγίγνωσκον**, παρατ. τοῦ καταγιγνώσκω. **τεταγμένην**, μετοχ. παρακ. τοῦ τάσσω. **ἄπας**, ἀντων. ἀρό. **δυνεδραμεν**, ἀρό. β'. τοῦ συν-τρέχω. **καραδοκῶν**, μετοχ. τοῦ καραδοκῶ. **εἰ**, σύνδ. ὑποθ. **φυλάξει**, μέλλ. τοῦ φυλάττω. **καταστήσας**, μετοχ. ἀρό. τοῦ κατὰ λατημ. **ἡδη**, ἐπιρ. χρον. **συγκληρούσης**, μετοχ. τοῦ συν-κλήψω. **ἀπεγίγνωσκον**, παρατ. τοῦ ἀπο-γιγνώσκω. **ἀνελπίσθεν**, ἐπιρρ. τριπ. **ἔδχάτης**, ἐπιθ. δρομαίος, ἐπιθ. **ἡλθε**, ἀρό. τοῦ ἔρχομαι. **ἀπαγομένου**, μετοχ. τοῦ ἀπ-μορμαι. **θαυμαστῆς**, φιλίας, ούσ. α'. κῆλος. **τανείτης**, μετοχ. ἀρό, τοῦ φαίνομαι. **ἄπαιον**, ἀντων. ἀρό. **ἀπέλυσθεν**, ἀρό. τοῦ ἀπολύω. **ἔγκαλούμενον**, μετοχ. τοῦ ἐγ-καλοῦμαι. **παρεκάλεσθε**, ἀρό. τοῦ παρα-καλέω-ω. **τρίτον**, ἀριθ. τακτ. **έαυτόν**, ἀντων. αὐτοπ. **προσδιαβέδθαι**, ἀπαρ. ἀρό. τοῦ προσ-λαμβάνομαι.

ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ. **Πυθαγόρειος**, ὅπλος τοῦ φιλοσόφου Πυθαγόρα. περιώνυμος κατέστη ἡ φίλα τοῦ Φιντία καὶ τοῦ Δάμωνος ἀπαράλλακτος ὃς ἐκείνη τοῦ Ὁρέστου καὶ τοῦ Πυλάδου.

ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΑ. **Ἐπειθεδουλεύκει**=εἴχε κάμη ἐπιθουλήγ. **τυγχάνειν**=νὰ τυμωρηθῇ. **ητίδατο**=έξητησε. **διοικῆσαι**=γὰ τακτοποιήσῃ. **δυνάστου**=τοῦ τυράννου. **εἰ τοιοῦτος**=έὰν τοιοῦτος δηλ. ἐγγυητής τοῦ θαυμάτου. **εἰρκτὴν**=φυλακήν. **δε**=δ ὅποιος. **οιδὲ διστάδας**=χωρὶς δισταγμῶν τινα. **ὑπερβολήν**=τὴν κατάχορην. **προπέτειαν**=τὸ ἀνόητον θάρρος. **κατεγίγνωσκον**=κατέρριψαν, κατεδίκαζον. **ο δῆμος**=δ λαός. **καραδοκοῦν**=περιμένον. **ο καταστήσας**=δηλαδὴ ἐγγυητήν, δ διασοθεῖς. **συγκληρούσης**=δειτε ἔκθειεν, ἐπιληπαζεν. **ἀπεγίγνωσκον**=ἀπήλπιζον. **ἔδχάτης**=φοπῆς=

τὴν τελευταίαν στιγμήν. ἀπαγομένου=ἐνῷ ὥδη γε ἐτο. τὸν ἔγκαλούμενον=τὸν κατηγορούμενον. προδλαβέσθαι.=γὰ τὸν προσλάβωσι.

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ. Ο Φινίας ἀπαγόμενος εἰς θάνατον δίδει ἐγγυητὴν τὸν φίλον του Δάμωνα, οὗτος τηρεῖ τὸν λόγον του καὶ ἔχεται ἐγκαίρως ἵνα λύσῃ τὴν ἐγγύησιν. Ο Διογένης θαυμάζει διὰ τοῦτο καὶ παρακαλεῖ γὰ συμπεριλάβωσι καὶ αὐτὸς εἰς τὴν φίλαν τῶν δύο πιστῶν φίλων.

ΔΙΔΑΓΜΑ. Χρησμῶτας ἄλλα καὶ λαγ. δυσεύρετος ὁ πιστὸς καὶ εἰλικρινῆς φίλος.

ΣΟΦΙΑ ΛΑΟΥ. «Ο φίλος εἶνε μάλα(γ)μα (χρυσός), κι' δι συγγενῆς ἀσῆμι.

ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΣΙΣ. Ἐπιβούλευώ, βούλεται, ἐγγυητής, εἰρητή, γνώριμος, προποτέται, ἀπογιγνώσκω, ὁ μὲν πρὸς θάνατον ἀπάγεται, ὁ δὲ δροματος ἥλθεν.

13. Κόδρος.

ΛΕΞΙΘΕΤΗΣΙΣ. Ο! Πελοποννήσιοι ἔβουλεύσαντο στρατεύσασθαι ἐπὶ τὴν πόλιν (Αθήνας) καὶ κατανεύμασθαι τὴν γῆφαν ἑκαταλόντες τοὺς ἐνοικοῦντας, ἐπὶ Κόδρου βασιλεύοντος τῶν Ἀθηνῶν Κάι πρῶτον μὲν ἡρώτων τὸν Ἀπόλλωνα ἀποστείλαντες εἰς Δελφούς, εἰ λείψουντας τὰς Ἀθήνας. Ἐστράτευον δὲ ἐπὶ τὰς Ἀθήνας, τοῦ θεοῦ χρήσαντος αὐτοῖς ὅτι αἱρήσουσι τὴν πόλιν, ἐὰν μὴ ἀποκτείνωσι τὸν Κόδρον τὸν βασιλέα τῶν Ἀθηναίων. Κλεόμαντις δέ τις τῶν Δελφῶν ἔξιγγειλε κρύψα τῆς Ἀθηναίοις τὸν χρησμὸν μαθών. Ο Κόδρος οὖν λαβὼν πτωχικὴν στολὴν συνέλεγε φύραντα κατὰ τὰς πύλας πρὸ τῆς πόλεως ὅπως ἔξαπατήσῃ τοὺς πολεμίους, παραγγείλας τοῖς Ἀθηναίοις προσέχειν ὅταν τελευτῆσῃ, τῶν Πελοποννησίων ἐμβαλόντων εἰς τὴν Αττικήν. Ἀπέκτεινε δὲ τῷ δρεπάνῳ τὸν ἔτερον τῶν δύο ἀνδρῶν Πελοποννησίων προσελθόντων αὐτῷ, ὃ δὲ ἔτερος ἀπέκτεινεν αὐτὸν παροξυνθεὶς τῷ Κόδρῳ καὶ νομίσας εἶναι αὐτὸν πτωχόν. Γενομένων ἐτούτων οἱ μὲν Ἀθηναίοι ἡξιού δοῦναται τὸν βασιλέα θάψαι πέμψαντες κήρουσα, λέγοντες αὐτοῖς τὰ συμβάντα, οἱ δὲ Πελοποννήσιοι ἀπέδοσαν μὲν τούτον ἀπέχωρησαν δὲ γιγνώσκοντες ὅτι οὐκέτι δυνατὸν ἔστιν αὐτοῖς καταστρέψασθαι τὴν γῆφαν.

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ. Βασιλεύοντος, μετοχ. τοῦ βασιλεύοντος, ἔβουλεύδαντος, μέσο. ἀδρ. ὄριο. τοῦ βουλεύομαι. στρατεύεσθαι, ἀπαρ. τοῦ στρατεύομαι. ἑκαταλόντος, μετοχ. ἀδρ. τοῦ ἑκάτου. ἔνοικοῦντος, μετοχ. τοῦ ἐν-οικώ. κατανεύμασθαι, ἀπαρ. ἀδρ. α' τοῦ κατανέμομαι. ποδῶτον, ἀριθ. τακτ. ἀποδειλαντες, μετοχὴ ἀδροσ. τοῦ ἀπό-στέλλω. ἡρώτων, παρατατ. τοῦ ἐρωτῶ Ἀπόλλων, γεν. Ἀπόλλωνος. εἰ σύν. διποδ. λύτρονται, μέλλ. τοῦ λαμβάνω. χρήσαντος, μετοχ. ἀδρ. τοῦ χράσ-ω. αὐτοῖς, ἀγτων. δεικτ. αἰρήσοντιν, μέλλ. τοῦ αἰρῶ. Βασιλέα, γ' κλισ. ἀποκτείνωσιν, ὑποτ. ἀδρ. τοῦ ἀποκτείνω. ἔστρατευον, παρατ. τοῦ στρατεύοντος Κλεόμαντις, γ' κλισ. τις, ἀγτων. ἀδρ. μαθών, μετοχ. ἀδρ. τοῦ μανθάνω. κρύψα, ἐπέρρω. τρόπ. ἔξιγγειλε, ἀδρ. τοῦ ἔξ-ἀγγέλλω. ἔμβαλόντων, μετοχ. ἀδρ. τοῦ ἐμ-βάλλω. παραγγείλας, μετοχ. ἀδρ. τοῦ παραγγέλλω. προδέκειν, ἀπαρ. τοῦ προσ-ἔχω. δταν σύνδ. χρόν. τελευτῆδη, μέλλ. ὑποτακτ. τοῦ τελευτῶ. λαβών, μετ. ἀδρ. τοῦ λαμβάνω. πτωχικήν, ἐπιθ. δπως, σύνδ. τελικ. ἔξετάση, ὑποτ. ἀδρ. τοῦ ἔξετάξω. πολεμίους, ἐπιθ. φρύγανα, οὐσ. β' κλισ. δυνέλεγε, ἀδρ. τοῦ συλ-λέγω. προσελθόντων, μετοχ. ἀδρ. τοῦ προσ-ἔρχομαι. δύο, ἀριθ. ἀπόλ. ἀνδρῶν. ἀνήρ, γεν. ἀνδρός. ἔτερον, ἀγτων. ἀδρ. ἀπέκτεινε, ἀδρ. τοῦ ἀποκτείνω. δρε-

πάνω, οὐσ. β' κλισ. παροξυνθείς, μετοχ. παθητ. ἀόρ. τοῦ παρ-δξύνομαι.
νομίδας, μετοχ. ἀόρ. τοῦ γομίζω εἶναι, ἀπαρ. τοῦ εἰμί. τούτων. ἀντων.
δεικτ. γενομένων, μετ. ἀόρ. τοῦ γλύνομαι, ἀόρ. δριστ. ἐγενόμην. κῆρυκα,
οὗσ γ' κλισ. πέμψαντες, μετοχ. ἀόρ. τοῦ πέμπω. ήξιον, παρατ. τοῦ ἀξιῶ
δοῦναι, ἀπαρέμφ. ἀόρ. β' τοῦ διδωμι. θάψαι, ἀπαρέμφ. μέλλ. τοῦ θά-
πτω λέγοντες, μετοχ. τοῦ λέγω. δυγάντα, μετοχ. ἀόρ. τοῦ συν-βαίνω.
τούτον, ἀντων. δεικτ. ἀπέδοδαν ἀόρ. β'. τοῦ ἀποδέδωμι. γιγνώσκοντες,
μετοχ. τοῦ γιγνώσκω αύτοῖς, ἀντων. αὐτοπαθ. καταδρέψαθαι, ἀπαρ. τοῦ
καταστρέψουμαι. ἀπεκχώρησαν, ἀόρ τοῦ ἀποχωρῶμι.

ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ. Οἱ Πελοποννήσιοι ἡσαν σχεδὸν δι' ὅλου τοῦ χρόνου ἀντί-
παλοι τῶν Ἀθηναίων, ἀλλ' ὅτε ἐπαροστούσατο κοινὸς ἔχθρος ἐγένοντο οἵμ-
μαχοι. Δελφοῖς, ἐπειδὴ ἐν Δελφοῖς ἐκείτο τὸ μαντεῖον διὰ τοῦτο πολλάκις
λέγεται εἰς Δελφοὺς ἀντὶ εἰς τὸ χρηστήριον τὸ ἐν Δελφοῖς τοῦ Ἀπόλλωνος· τοὺς
χρησμοὺς ἔξεδιθεν ἔρεις ὀνομαζομένη Πυθία· τὸ μαντεῖον ἐπαυσος γὰ λειτουργῆ
μετὰ Χριστὸν ἐπὶ αὐτοκράτορος Θεοδοσίου τοῦ Μεγάλου. ἀπεκχώρησαν, οἱ ἄρ-
χαῖοι εἰχον τεφλὴν ἀφοσίων πρὸς τὰς διαταγὰς τὰς θελέου διοιτε ἐφοβοῦντο τὴν
δογήν τον. Οἱ ἀρχαῖοι μετὰ τὴν μάχην ἔδιδον τοὺς τερροῦς πρὸς διταφιασμόν·
δὲν ἡσέβουν πρὸς αὐτούς.

ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΑ. Ἐθούλευθαντο=ἐλαβον ἀπόφασιν. κατανείμαθαι
=γὰ δικαιοιάσωμι. εἰ ληφοντο=ἐὰν θὰ καταλάβωσι τὰς Ἀθήνας. κρήναν-
τος=χρησιμοδοτήσαντος. αἰγήνδουσι=θὰ κυριεύσωσιν. ἀποκτείνοντόν=φο-
ρεύονταν. ἐμβαλόντων =ὅτε εἰσέβαλον. δρέπανα =θεριστικὰ ἐργαλεῖα.
προσελθόντων=ὅτε ἐπλησσαν πρὸς αὐτόν. ἀπέκτεινε=ἔφρενος διὰ τοῦ
δρεπάνου. παροξυνθείς=ἔρευναθεις. πτωχὸν εἶναι=οὗτοι πτωχός τις.
ἥξιον=ἔξήτουν. ἀπέδοδαν =παρέδωκαν. καταδρέψαθαι =γὰ ὑπο-
τάξωμι.

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ. Οἱ Κόδρος χάριν τῆς παιρίδος προσποιεῖται τὸν χωρικόν.
προκαλεῖ καὶ δέχεται τὸν θάγατον παρὰ τῶν Πελοποννησίων. Ἐκ τούτου οἱ
Πελοποννήσιοι ἀπέρχονται τῆς Ἀττικῆς.

ΔΙΔΑΓΜΑ. Ἡ πατρὶς εἴνει ἡ κοιτὴ μῆτηρ, χάριν ταύτης πᾶς τις διφελεῖ
γὰ θυντάζῃ καὶ τὴν ζωήν του.

ΣΟΦΙΑ ΛΑΟΥ. «Τὸ καλὸ τὸ παλληνάριον ἔέρει κι» ἄλλο μονοπάτι».

ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΣΙΣ. Ἐβουλεύσαντο, κατανέμομαι, ὁ Θεὸς ἐχρησεν,
ἀποκιείω, δρέπανον, συλλέγει φυγάρα, ἐπεμφανήρυχα, καταστρέφομαι τὴν
χώραν.

14. Ἰσμηνίας ὁ Θηβαῖος.

ΛΕΞΙΘΕΤΗΣΙΣ. Ἰσμηνίας ὁ Θηβαῖος ἀφίκετο μὲν πρὸς βασιλέα τῶν Περ-
σῶν προειδεύων ὑπὲρ τῆς πατοΐδος, ἐθούλετο δὲ αὐτὸς ἐντυχεῖν τῷ Πέρσῃ
ὑπὲρ ὃν ἤκεν. Οἱ χιλιαρχοὶ οὖν, ὁ ἐσκομίζων τῷ βασιλεῖ τὰς ἀγγελίας καὶ εἰ-
σάγων τοὺς δεομένους (βασιλέως), ἔφη πρὸς αὐτὸν (ἔλεγε δὲ ταῦτα δι' ἐρωη-
νέως) «ἔστι Πέρσαις νόμος ἐπιχώριος μὴ πρότερον μεταλαγχάνειν λόγουν, τὸν
ἔλθοντα εἰς δρυθύμουν βασιλέως πρὶν ἥ προσκυνήσαι: αὐτὸν. Ἐστι τοίνυν σοι
ὅρα δράν τὰ ἐκ τοῦ νόμου, εἰ αὐτὸς (σὺ) θέλεις συγγενέσθαι αὐτῷ δι' ἑαυτοῦ:
ἀνυσθήσετα: δὲ τοῦτο καὶ δι' ἡμῶν σοὶ καὶ μὴ προσκυνήσαντι, εἰ μὴ (βούλει
προσκυνήσαι). Οἱ Ἰσμηνίας τοίνυν εἶπε «ἄγε με» καὶ ἔφριψε τὸν δακτύ-
λιον παρὰ τοὺς πόδας, ἀδήλως περιελόμενος καὶ ἐπικύψας ταχέως ὡς δὴ προ-
σκυνῶν, ἀγείλετο πάλιν αὐτόν, προσελθὼν καὶ γενόμενος τῷ βασιλεῖ ἐμφα-

νής. Καὶ ἀπέτειλε μὲν τῷ Πέοσῃ δόξαν προσκυνήσεως οὐ μὴν ἔδρασεν οὔδεν τῶν φερόντων αἰσχύνην τοῖς Ἐλλήσιν.

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ. Πρεδβεύσων, μετοχ. τοῦ πρεσβεύσω (πρέσβυς) **πατρίδος**, οὐσ. γ'. καί, **ἀφίκετο**, μέσ. ἀρθ. τοῦ ἀφικοῦμαι. **ἔβοιλετο**, παρατ. τοῦ βούλομαι (βούλησι) **αὐτός**, ἀντων. δριστ. **ύπέρ**, πρόθ. **ῶν**, ἀντων. ἀναφ. **ἐνώ** **ῶν**, μετοχ. τοῦ εἰμι. **ἐντυχεῖν**, ἀπαρ. τοῦ ἐντυγχάνω. **ἔδη**, παρατ. τοῦ φημί. **ἔδοκομιζων**, μετοχ. τοῦ ἐσ-κομέζω. **δεουμένους**, μετοχ. τοῦ δέουμαι. **εἰδάγων**, μετοχ. τοῦ εἰδός (εἰσαγωγή). **ἄλλ.**, σύνδ. ἀντιθ. **ἔλεγε**, παρατ. τοῦ λέγω. **ἔργηνέως**, γεν. ἔργηνέως. **ἔστιν**, τοῦ εἰμι. **ἐπιχώριος**, ἐπίθ. εἰς-ος. **ἔς**, προθεσ. ὡς ἀντὶ εἰς. **δῆθαλαμούς**, οὐσ. β'. καί. **ἔλθοντα**, μετχ. ἀρθ. τοῦ ἔρχομαι. **πρότερον**, ἐπίσρ. χρον. **μεταλαγχάνειν**, ἀπαρ. τοῦ μετα λαγχάνω. **προΐν**, σύνδ. χρον. **ἢ**, σύνδ. διατεντ. **προσκυνῆσαι**, ἀρθ. ἀπαρ. τοῦ προσκυνῶ. **εἰ**, σύνδ. ὑποθ. **τοίνυν**, σύνδ. οὐλλογιστ. **ἐαυτοῦ**, ἀντων. αὐτοτ. **διγγενέδθαι**, ἀπαρ. ἀρθ. τοῦ συγ-γίγνομαι. **θέλεις**, τοῦ ἑθέλω. **δοί**, ἀντων. προσωπ. δοτικ. β'. προσώπου. **δρᾶν**, ἀπαρ. τοῦ δρῶ. **ἀνυδθίστειαι**, μέλλ. τοῦ ἀνύδομαι. **προσκυνήσαντι**, μετοχ. ἀρθ. τοῦ προσκυνῶ. **ἄγε**, προστατ. τοῦ ἄγω, **μέ**, ἀντων. προσωπ. **εἴπε**, ἀρθ. τοῦ λέγω. **προσδεδθῶν**, μετοχ. ἀρθ. τοῦ προσ-ἔρχομαι. **ἔμφανίς**, ἐπίθ. γενόμενος, μετοχ. ἀρθ. τοῦ γίγνομαι. **περιελόμενος**, μετοχ. ἀρθ. δρόσ. περι-ελόμην. **ἔργιψεν**, ἀρθ. τοῦ ψίτω. **ἀδύλως**, ἐπίσρ. τροπ. **πόδιας**, ποντ., γεν. ποδός. **τακέως**, ἐπίσρ. χρον. **ἐπικύνψας**, μετοχ. ἀρθ. τοῦ ἐπι-κύπτω. **προσκυνῶν**, μετοχ. τοῦ προσκυνῶ. **ἀνείλετο**, μέσος ἀρθ. τοῦ ἀν-αίσθουσαι. **ἀπέτειλε**, ἀρθ. τοῦ ἀπο-στέλω. **προσκυνήσως**, οὐσ. γ'. καί. **ἔδυασεν**, ἀρθ. τοῦ δράω-ῶ φερόντων, μετοχ. τοῦ φέρω. **πάντα**, ἀντων, ἀρθ. **ἔβουλεύθη**, παθ. ἀρθ. τοῦ βουλεύομαι. **κατεπάξετο**, μέσ. ἀρθ. τοῦ κατα-πράττομαι. **ἵτυγκρις**, ἀρθ. τοῦ ἀνυχῶ

ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ. **ἱπρεβεύσων**, οἱ ἀπεσταλμένοι τῶν πόλεων δι' ὑποθέσεις δημοσίας ἐνθεωροῦντο ἵεροί καὶ ἀπαγαβίστοι. **χιλιαρχος**, δηλ. διάρχης τῆς ἀγαπτορικῆς φρουρᾶς· κατεῖχε δὲ τὴν πρώτην θέσιν μετὰ τὸν βασιλέα. **ἔργυντος**, οἱ "Ἐλλήνες τόσην ἀπ. στροφήν εἰχον κατὰ τὸν βασιθάρων ὥστε καὶ τὸν μανθάνοντας τὴν βαρβαρικὴν γλῶσσαν" *"Ἐλληνας ἐμέσουν" βασιλεὺς τῶν Πειραιῶν ζῶν ὡς ἀπόλοτος μοράζοντος δὲν παρουσιάζετο πρὸς οἰνοδήποτε. **προσκυνῆσαι**, οἱ "Ἐλληνες ἀπεστρέφοντο τὴν δουλοφροσύνην δὲ ἔλεγον «τοῦ Ἐλληνος δι τραχῆλος ζυγὸν δὲν ὑπομένει» καὶ «πᾶς μὴ Ἐλλην βάρθαρος». **δακτύλιον**, οἱ βάρθαροι ζῶντες θηλυπρεπῶς ἐστοιλίζοντο ὡς γυναικες, ὅθεν ὅχι μόρον δακτυλίδια ἐφόρουν ἀλλὰ καὶ ἐνώπια καὶ βραχιόνια. **ἐπικύνψας**, ἡ πονηρὰ τοῦ "Ἐλληνος παντοῦ καὶ πάντοτε ἀκμάζει.*

ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΑ. **Ὕπέρ** **ῶν** **ἥκεν=**εκεῖνα δι' ἂ εἰλεγεν εἰλθη. **ἐντυχεῖν=**νὰ συναντήσῃ. τοὺς δεουμένους=ἐχοντας ἀνάγκην τοῦ βασιλέως. **Ἄργους=**μεταλαγχάνειν=νὰ μὴ ἐπιτέθηται εἰς αὐτὸν διάλεξις. **διγγενέδθαι=**νὰ συνενοηθῇ δι' **ἐαυτοῦ=**μινος. **Ὥρα** (**ἔστι**)=καιωδὸς εἰτε νὰ. **δρᾶν=**νὰ πράττῃ. **τὰ** **ἐκ** τοῦ **νόμου=**τὰ νόμιμα. **εἰ** δὲ **μὴ=**εὰν δὲ ὅχι. **ἀνυδθίσται=**θὰ περατωθῇ. **μὴ** **προσκυνήσαντι=**χωρὶς νὰ τὸν προσκυνήσῃ. **ἔμφανίς=**φανερός. **περιελόμενος=**ἀφοῦ ἀφῆσες τὸν δακτύλιον του. **ἀδύλως=**χωρὶς νὰ τὸν ἰδωσιν. **ὅς δι=**δι τῆς δημητρ. **ἀνείλετο =**ἔλοβε πάλιν. **ἀπέτειλε=**παρέσκε. **δόξαν=**ενόμισεν δι βασιλεὺς. **αιδογύνην=**— αἰδοζός τοι-στορ δὲ θὰ ἦτο ἡ προσκυνήσις. **κατεπάξατο=**ἐπέτιχεν, ἐφερεν εἰς πέρας.

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ. 'Ο Ισμηνίας μέλλων γὰ παρουσιασθῆ πρὸς τὸν βασιλέα τῶν Περσῶν μετεκειρόσθη τὸ τέχναομα τοῦ δοκινύλον διὰ γὰ μὴ προσκυνήσῃ αὐτόν, ὡς ἦτο νόμιμον παρὰ Πέρσαις.

ΔΙΔΑΓΜΑ. Οἱ ἐλεύθεροι ἀνδρες μόνοι τὸν θεόν προσκινοῦν.

ΣΟΦΙΑ ΛΑΟΥ. «Ο Κλέφτης, δὲν δίδει τάξιματα, Πασᾶ δὲν προσκυνάει».

ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΣΙΣ. Ἀφίκετο, ἐντυγχάνω, ἔρμηρεύς, ἐπιχώριος, συγγένοματι τινὶ, δακτύλιος, ἀνελέτο, οὐδὲν δρᾶ τῷ φερόντων αἰσχύνην τοῖς Ἕλλησι.

18. Ξανθίππη.

ΛΕΞΙΘΕΤΗΣΙΣ. 'Αλκιβιάδης ἐφιλοτιμήσατο πέμψαι τῷ Σωκράτει δῶρα πολλά, οὓσας ἑορτίς παρὰ τοῖς Ἀθηναῖς. Σωκράτης οὖν ἔφη «ἄλλα καὶ ἡμεῖς παραταξώμεθά τῇ φιλοτιμίᾳ τοῦ Ἀλκιβιάδου ἀντιφιλοτιμησάμενοι μὴ λαβεῖν τὰ πεμφθέντα» καταπλαγείσης τῆς Ξανθίππης καὶ ἀξιούσης τὸν Σωκράτη λαβεῖν αὐτά.

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ Οὕτως, μετοχ. τοῦ εἰμι. ἐφιλοτιμήσατο, μέσο. ἀδρ. τοῦ φιλοτιμοῦμαι. δῶρα, οὐδο. β' κλίσ. πέμψας, ἀπορ. ἀδρ. τοῦ πέμπω. Σωκράτης, γεν. Σωκράτους. καταπλαγείσως, μετοχ. παθ. ἀδρ. β' τοῦ καταπλήττομαι. λαβεῖν, μετοχ. ἀδρ. τοῦ λαμβάνω ἀξιούσως, μετοχ. τοῦ ἀξιῶ. ἔδην, πορεια. τοῦ φημι. ἄντον. προσωπ. παραταξώμεθα, ὑποτ. τοῦ παρατάτομαι. πεμψθέντα, μετοχ. ἀδρ. τοῦ πέμπομαι. ἀντιφιλοτιμησάμενοι, μετοχ. ἀδρ. τοῦ ἀντιφιλοτιμοῦμαι.

ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ. Φορτῆς, πλείστας ἕօρτας εἶλον οἱ Ἀθηναῖοι π. χ. τὰ Παγανῆραι καὶ τὰ Ἐλευσίγια πόδες τιμὴν τῆς Δῆμητρας ἄτυρα διόρκουν πολλὰς ἡμέρας. Ἀλκιβιάδης, οἰστρηγὸς τῶν Ἀθηναίων κατὰ τὸν Πελοποννησιακὸν πόλεμον, πλοιοπιώτατος, εἰδυνέστατος ἄλλα καὶ ἀστατος τὸν ζαρανῆρα. Ξανθίππη σύζυγος τοῦ Σωκράτους ἐπιβόητος διὰ τὴν κακίαν. Σωκράτης, Ἀθηναῖος φιλόσοφος διδάσκαλος τῆς ἥθυκῆς καὶ τῆς πρακτικῆς μορφώσεως τῶν πολιτῶν, πρόδρομος τοῦ χριστιανισμοῦ, κατεδικάσθη ἀδίκως καὶ πιῶν τὸ κώνυμον ἐτελεῖησε. γὰν λαβεῖν, ὁ Σωκράτης ἦρο πένης, ἄλλα ἔξη λαγεῖν χαρέστως ἐν λιτότητι καὶ ἐγχρατέλᾳ.

ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΑ. ἐφιλοτιμήσατο=ἐκ φιλοδοξίας κινούμενος ἐπεμψε. ἀξιούσως=ζητούσης. παραταξώμεθα=ἄς ἀντιταχθῶμεν εἰς τὴν φιλοδοξίαν τοῦ Ἀλκιβιάδου γὰ μὴ δεχθῶμεν ταῦτα τὰ δῶρα· τὰ πλούσια δῶρα τοῦ Ἀλκιβιάδου ἡσαν δλως ἔναντια πρὸς τὴν πενίαν τοῦ Σωκράτους.

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ. Ἡ ἀφιλοζοηταία τοῦ Σωκράτους τικῇ τὴν φιλοδοξίαν τοῦ πλούσιον Ἀλκιβιάδον· δὲ Σωκράτης δὲν πειθεῖται εἰς τοὺς λόγους τῆς Ξανθίππης.

ΔΙΔΑΓΜΑ. Ἡ ἐνικμός πεντα δὲν εἴνε ὄγειδος ἀλλ' ὁ ἐξεντελισμός καὶ ἡ ταπεινωσίς.

ΣΟΦΙΑ ΛΑΟΥ. «Ἐις τὴς ἑκατὸ φοραῖς, ἄκουε μὰ καὶ τὴν γυναικα».

ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΣΙΣ. Εօρτή, φιλοτιμοῦμαι, κατεπλάγην, ἀξιῶ, παρατάσσομαι.

16. Μενέδημος καὶ Ἀσκληπιάδης.

ΛΕΞΙΘΕΤΗΣΙΣ. Οἱ Ἀρεοπαγῖται τὸ παλαιὸν ἀνεκαλοῦντο καὶ ἐκόλαζον τοὺς ἀσώτους καὶ τοὺς μὴ ἔωντας ἔκ τινος περιουσίας· ἡρώτησαν γοῦν μεταπειμάμενοι. Μενέδημον καὶ Ἀσκληπιάδην τοὺς φιλοσόφους ὅντας νέους καὶ πενομένους, πῶς εὑρεκτοῦσιν οὕτω τοῖς σώμασι σχολάζοντες τοῖς φιλοσόφοις

ὅλας τὰς ἡμέρας, κεκτημένοι δὲ μηδέν. Καὶ (οὗτοι) ἐκέλευσαν μεταπεμφθῆναι τινὰ τῶν μυλωθρῶν. Οἱ Ἀρεοπαγῖται δὲ ἐτίμησαν αὐτοὺς (τοὺς φιλοσόφους) δραχμαῖς διακοσίαις θαυμάσαντες, ἐλθόντος (ἐπεὶ ἦλθε) ἐκείνου (τοῦ μυλωθροῦ) καὶ εἰπόντος ὅτι ἀμφότεροι λαμβάνουσι: δύο δραχμὰς ἐκάστης νυκτὸς κατιόντες εἰς τὸν μυλῶνα καὶ ἀλούντες.

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ. Ἀδύτους, ἐπιθ. δικατ. τινος, ἀντων. ἀδρ. ζῶντας. μετοχ. τοῦ ζῶ. παλαιόν, ἐπιθ. ἀνεκαλοῦντο, παρατ. τοῦ ἀγά-καλοῦμαι. ἐκό-λαζον, παρατ. τοῦ κολάζω. γοῦν, σύνδ. συλλογιστ. ὄντας, μετοχ. τοῦ εἰμί. πενομένους, μετοχ. τοῦ πένομαι. μεταπεμψάμενοι, μετοχ. ἀδρ. τοῦ μετα-πέμπομαι. ἥρωτιδαν, ἀδρ. τοῦ ἥρωτῶ. πῶς, ἐπιφ. δλας, ἐπιθ. τρικατ. δόξο-θάζοντες, μετοχ. τοῦ σχολάζω. κεκτημένοι, μετοχ. παρακ. τοῦ κτῶμαι. υπόδεν, ἀντων. ἀδρ. εὐεκτοῦδιν, τοῦ εὐεκτεώ-ῶ (εὐ-ἔχω). οὔτω, ἐπιφ. τρόπ. δύμαδι, οὐσ. γ' κλίσ. ἐκέλευσαν, ἀδρ. τοῦ κελεύω. μεταπεμψθῆναι, ἀπαρ. ἀδρ. τοῦ μετα-πέμπομαι. τινα, ἀντων. ἀδρ. ἐλθόντες. μετοχ. ἀδρ. τοῦ ἔρχομαι, ἀδρ. δριστ. ἥλθον. εἰπόντος, μετοχ. ἀδρ. τοῦ λέγω. ἐκάστης, ἀντων. ἀδρ. κατιόντες, μετοχ. τοῦ κατά-ειμι. γυλῶνα, μυλῶν, μυλῶνος. ἀλούντες, μετοχ. τοῦ ἀλέω-ῶ=ἀλέθω. δύο ἀριθ. ἀπόλ. δυφότεροι, ἀντων. ἀδρ. λαμβάνοντο, τοῦ λαμβάνω. θαυμάσαντες, μετοχ. ἀδρ. τοῦ θαυμάζω. διακοδίαις, ἀριθ. ταπ. ἐτίμυδαν, ἀδρ. τοῦ τιμῶ (τιμή).

ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ. Ἀρεοπαγῖται, ἐν Ἀθήναις ὅπηροις δικαστήριοις ἀγώ-τατον, ὁ "Ἀρειος πάγος" ἐγώπιον τοῦ δικαστήριου τούτου ἔδικαζοντο οἱ τὰ μέ-γιστα ἐγκλήματα διαπρᾶσσαντες: τὸ δικαστήριον τοῦτο ἐπώπτευε καὶ τὰ ἥθη τῶν πολιτῶν ὠρμάσθη μὲν πάγος διότι ἐκείτο ἐπὶ πάγου, δηλαδὴ ἐπὶ πετρώδους λόφου κειμένου πρὸς δυναμάς τῆς ἀκροπόλεως, "Ἀρειος δὲ διότι ἐν τούτῳ ἐδι-κάσθη ὁ Ἀρης ὁ θεὸς διὰ τὸν φόρον τοῦ Ἀκλιφροθίου. φιλοδόχοις, οἱ φι-λόσοφοι διηρρόντο εἰς πολλὰ φιλοσοφικὰ συστήματα ἢ αἰσθέσεις. γυλωθρῶν, τὸν μύλους τόις ἐκλινον οἱ δοῦλοι ἢ ἐργάται ἢ ξῆρα· οἱ ὑδρόμυλοι καὶ ἀνεμό-μυλοι βραδύτεροι ἐπενοήμησαν. δραχμὰς, τὰ νομίσματα εἰς τὰς ἀρχαὶς πόλεις ἥσαν διάφορα" ἀγρυπνὰ δημόσια πρώτων εἰς τὴν Ἀλγαραν ἐκόπησαν.

ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΑ. Ἐκ τινος περιονδίας=εἴ τινος εἰσοδήματος. ἀνε-καλοῦντο=ἐκάλουν ἐφώπιον των ἀνεν εἰδικῆς τινος καταγγελλας. γοῦν=κοι-πόν. πενομένοις=οἴτινες ἡσαν πάμπικοι. δροδάζοντες=ἐγρῷ μένοντιν ἀγεν ἔργου πλησίον τῶν φιλοσόφων. εὐεκτοῦδιν=εἴνε τόσῳ ὑγιεῖς τὸ σῶμα. ἐκέ-λευσαν=προσέτρεψαν. μεταπεμψθῆναι=νὰ στελλωσι γὰ καλέσωσι. ἐκείνουν =τοῦ μυλωτᾶ. κατιόντες=κατερχόμενοι. γυλῶνα=εἰς τὸν μύλον. ἀλούν-τες=ἀλέθοντες. ἐτίμυδαν αὐτούνες=ἐδώρωσαν εἰς αὐτὸν διακοσίας δραχμάς.

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ. Οἱ φιλομαθεῖς φιλόσοφοι ἐξέπληξαν τοὺς Ἀρεοπαγῖτας μὲ τὴν φιλοποιίαν των ἐκείνοις ἐξετιμησαν καὶ ἀντημειψαν αὐτήν.

ΔΙΔΑΓΜΑ. Διὰ τῆς φιλοποιίας δύναται τις πάντα τὰ δυνατὰ προσκόμ-ματα γὰ υπεργνηκήσῃ.

ΣΟΦΙΑ ΛΑΟΥ. «Καθάριος οὐρανὸς ἀστραπαῖς δὲν φοβᾶται».

ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΣΙΣ. Ζῶ, ἀγακαλοῦμαι τινα, πενόμενος, εὐεκτῶ, με-ταπέμπομαι, ἀλέω-ῶ, δ μυλωθρὸς λέγει δι τι κατιόντες οἱ φιλόσοφοι ἀμφότεροι εἰς τὸν μυλῶνα ἀλοῦντι.

17. Πλάτων ἐν Ὁλυμπίᾳ.

ΛΕΞΙΘΕΤΗΣΙΣ. Πλάτων ὁ φιλόσοφος συνεσκήνωσεν ἀνθρώποις ἡγγάσιν ἐν Ὁλυμπίᾳ ὃν καὶ αὐτὸς ἀγνώς αὐτοῖς. "Ἐθελεῖ δὲ αὐτοὺς τῇ συνουσίᾳ συ-

νεστιώμενός τε αὐτοῖς ἀφελῶς καὶ συνδιημερεύων οὕτως ὥστε τοὺς ξένους ὑπερησθῆναι τῇ συντυχίᾳ τοῦ ἄνδρος. Ἐμνήσθη δὲ οὕτε Ἀκαδημείας οὔτε Σωκράτους· ἐνεψάνισε δὲ αὐτοῖς τοῦτο αὐτὸ διτι καλεῖται Πλάτων. ὑπεδέξατο δὲ αὐτοὺς μέγα φιλοφρόνως ἐπει τῇθν εἰς τὰς Ἀθήνας. Καὶ οἱ ξένοι εἶπον «ὦ Πλάτων, ἄγε, ἐπίδειξον ἡμῖν καὶ τὸν ὄμανυμόν σου, τὸν ὄμιλητὴν Σωκράτους καὶ ἡγησαι ἐπὶ τὴν Ἀκαδήμειαν τὴν ἔκεινου καὶ σύστησον ἡμᾶς τῷ ἄνδρι ἵνα ἀπολαύσωμεν τι καὶ αὐτοῦ· ὁ δὲ λέγει μειδιάσας ἡρέμα πάλι ἐγὼ αὐτὸς ἔκεινός εἰμι· οἱ δὲ ἔξεπλάγησαν ὅτι ἡγγόνθαν τὸν ἄνδρα τοσούτον ἔχοντες μεῖ» ἔστων, αὐτοῦ συγχρημάτου αὐτοῖς ἀπέφως καὶ δειξαντος ὅτι δύνανται χειροῦσθαι τοὺς συνόντας καὶ ἀνευ τῶν συνήθων λόγων.

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ. Πλάτων, γεν. Πλάτωνος. δινεδκήνωσεν, ἀρχ, τοῦ συνοκηρώω-ῶ. ἀγνῶδιν, ἀγνός, γεν. ἀγνῶτος. ἐνῶ ἀγνός-οῦ=καθαρός. αὐτός, ἀντων. δριτ. ὄν, μετοχ. τοῦ εἰμι. οὔτω, ἐπίρ. τρόπ. ἔθελξε, ἀρχ. τοῦ θελγω. δινεδτιώμενος, μετοχ. τοῦ ση-εστιάσμα-ῶμα. διφελῶς, ἐπίρ. τρόπ. δινηδηρεύων, μετοχ. τοῦ συνδημερεύων. ὑπεροπθῆναι, ἀπαρ. ἀρχ. τοῦ ὑπερ-ῆδομαι. οὔτε, οὐδ. ουμπλ. ἐμνήσθη, ἀρχ. τοῦ μιμήσκομαι. ἐνεδάνιον, ἀρχ. τοῦ ἐμφανίζω καλεῖται, τοῦ καλοῦμαι. ἐπει, οὐδ. χρον. ὑπεδέξατο, μέσο. ἀρχ. τοῦ ὑπεδέχομαι. μάλα, ἐπίρ. τρόπ. ὄφιλοφρόνως, ἐπίρ. τρόπ. ἄγε, προστ. τοῦ ἄγω. ἐπίδειξον, προστ. τοῦ ἐπι-δείκνυμ. ἡγησαι, προστ. μέσο. ἀρχ. α' τοῦ ἡγέομαι-οῦμαι. ἐκείνου, ἀντων. δειπτ. δύτηδον, προστ. ἀρχ. τοῦ σην-τοτημ. ἴνα, οὐδ. τελικ. ἀπολαύθωμεν. ὑποτ. τοῦ ἀπο-λαύω. ἡγέμα, ἐπίρ. τρόπ. ψειδιάδας. μετοχ. ἀρχ. τοῦ μειδιῶ. ἐκείνος, ἀγιων. δειπτ. ἔξεπλάγησαν, παθ. ἀρχ. τοῦ ἔπιλήτομαι. ἔχοντες, μετοχ. τοῦ ἔχω. ἔαυτῶν, ἀντων. αὐτοπαθ. τοδούτον, ἀντων. δειπτ. ἡγνόνδαν, ἀρχ. τοῦ ἀγνοῶ. ἀτύφως, ἐπίρ. τρόπ. δινηδηρεύοντος. μετοχ. ἀρχ. τοῦ σηγήγροματ. δειξαντος, μετοχ. ἀρχ. τοῦ δείκνυμ. χειροῦσθαι, ἀπαρ. τοῦ χειρόδομαι-οῦμαι. δινηδηρεύοντες, μετοχ. τοῦ οὐρ-εῖμι.

ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ. Πλάτων, φιλόσοφος Ἀθηναῖος, μαθητὴς τοῦ Σωκράτους ἰδρυτῆς τῆς Ἀκαδημείας· αὐτὴ δὲ ἡτο γηνάσιον ἐν φ εδίδασκον. ἀγνῶδιν, ἐν 'Ολυμπίᾳ κατὰ τὴν ἐσορήν συνηθροίζετο τοσοφ πλήθος ὥστε πολλάκις ἡγανάξοντο γὰ κατοικᾶσιν οἱ πανηγυρισταὶ μετὰ ἀνθρώπων ἀγνῶτων τοῦ δὲν εἰς παράδοξον διότι ἀπαραλλάκτως οιμβάλνει καὶ εἰς τὰ σημειώντα τοῦ ἔπιου ἐνοδοχεῖα. ὄφιλοφρόνως, παροιμιώδης ἡτο η ἀβρύτης καὶ η ἐνγένεια τοῦ Πλάτωνος. μειδιάδας, δια τούτον κατοδεικνύεται η ἀγαθότης τῆς ψυχῆς. ἀτύφως, η ἐπεργία εἰς σημεῖον τοσηράς διαγολας.

ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΑ. Συνεδκήνωσεν = ἐμεινεν ὑπὸ τὴν αὐτὴν σκηνήν. ἀγνῶδιν=μὲ ἀγνῶστοις. τῇ δινούσιδια=διὰ τῆς συναγαστροφῆς. δινεδτιώμενος=συντρόχων. δινηδηρεύων=διερχόμενος τὴν ἡμέραν. ὑπεροπθῆναι=εὐχαριστήθησαν ὑπερβολικά. δινηδηρία=διά τὴν συνάγησιν τυχαίως. ἐμνήσθη=ἔκαμε μνείαν. ἐνεφάνισθεν=ἐφανέρωσεν. ὄμώνυμον=δ ὅποιος ἔχει τὸ ἴδιον μὲ σὲ δημομ. ὄμιλοτην=τὸν μαθητὴν καὶ σύντροφον. ὄφιλοφρόνως=μὲ φιλικὰς διαθέσεις. ἄγε=ἴλα. ἡγησαι=διήγησόν μας. ἡγέμα=ἡσύχως. μειδιάδας=χαμογελάσας. τὸν τοδούτον=τὸν τόσῳ μέγαν. ἡγνόνδαν=δέν κατενόσαν. ἀτύφως=ἄτεν ὑπερογίας καὶ ἐγωσμοῦ. δινηδηρεύοντος=συναγαστροφομένον. τῶν δινηδηρεύοντων λόγων=τῆς συνειθυμένης διδασκαλίας. χειροῦσθαι=ἢ συμπλαρασθη καὶ κατατήσῃ.

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ. Ἡ μετριοφροσύνη τοῦ Πλάτωνος ἐν 'Ολυμπίᾳ καὶ η ἀποκά-

λυψις αὐτοῦ ἐν Ἀθήναις. ἐκίνησεν εἰς θαυμασμὸν τοὺς ἀγγώστους πρὸς οὓς: ἔγένετο σύσκηνος.

ΔΙΔΑΓΜΑ. Ἡ εὐγενὴς συμπεριφορὰ καὶ ἡ ταπεινόφρων στάσις εἶνε σημεῖα καλῆς ἀνατροφῆς.

ΣΟΦΙΑ ΛΑΟΥ. «Οπον ἀκοῦς πολλὰ κεράσια, βάστα μικρὸ καλάθι.»

ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΣΙΣ. Ἀγγὼς, συσκηνῶ, συνεστιῶμαι, ἐμφανίζω, φιλοφρόνως, ἥρεμα μειδιᾶ, δ Πλάτων ἔχειράσατο τοὺς συνόντας αὐτῷ.

18. Συβαρῖται.

ΛΕΞΙΘΕΤΗΣΙΣ. Συβαρῖται πρῶτοι οὐκέτιντον τῇ πόλει τὰς τέχνας τος ποιούσας ψόφον, οἶον (τὴν τέχνην) γαλκέων καὶ τεκτόνων καὶ τῶν ὄμοιών ὅπως ὁσιν οἱ ὑπνοι αὐτῆς ἀθόσιοι πανταχούσιν· οὐκέτιντον τῇ πόλει. Τίμαιος δὲ ἰστορεῖ περὶ αὐτῶν διτὸς ἀνήρ Συβαρίτης πορευόμενος ποτε εἰς ἄγρὸν ἔφη λαβεῖν αὐτὸς ῥῆγμα ιδῶν τοὺς ἐργάτας σκπάτοντες ἀποκρίνασθαι (ἰστορεῖ δὲ Τίμαιος) τινὰ τῶν ἀκούσαντων πρὸς αὐτὸν «αὐτὸς (ἔγω) δὲ πεπόνηκα τὴν πλευράν ἀκούσιν τοῦ διηγουμένου». «Ἀλλος δὲ Συβαρίτης γενόμενος εἰς Δακεδαίμονα ἔφη καταπεπλῆγθαι μὲν πυνθανόμενος πρότερον τὴν ἀνδρείαν τῶν Δακεδαιμονίων, νῦν δὲ νομίζειν διοφέρειν αὐτοὺς μηδὲν τῶν ἄλλων, κληθεὶς εἰς φειδίτιον, κατακείμενος ἐπὶ τῶν ξύλων καὶ δειπνῶν μετ' αὐτῶν. Καὶ γάρ (ἔσθη) ἐλέσθαι ἀν τὸν ἀνανδρότατον ἀποθανεῖν μᾶλλον ἢ καρτερεῖν ζῶντα βίον τοιούτον.

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ. Πρῶτοι, ἀριθ. τακτικ. ποιούσας, μετοχ. τοῦ ποιώ-ῶ. ἐδόιν, τοῦ ἕασ-ῶ. ἐπιδημεῖν, ἀπαρ. τοῦ ἐπιδημῶ τὸ ἀντίθετ. = ἀποδημῶ-χαλκέων, οὐσιασ. εἰς εύς. τεκτόνων, τέκτων, γεν. τέκτονος, δύοιών, ἐπιθ. ὅπως, οὐρδ. τελικ. πανταχούθεν, ἐπίο. τοπ. ἀδόρυσιοι, ἐπιθ. ὕδιν, ὑποτ. τοῦ εἰμι. ἔξην, παρατ. τοῦ ἔξ-ειμι. ἀδεκτρούνα. οὐσ. γ' κλισ. τρέχεσθαι, ἀπαρ. τοῦ τρέφομαι. ίστορεῖ, τοῦ ἰστορῶ. ἀνήρ, γεν. ἀνδρός. ποτε, ἐπίο. χρον. πορευόμενος, μετοχ. τοῦ πορείομαι (πορεία). ξῦν, παρατ. τοῦ φημι. ιδῶν, μετοχ. ἀρ. τοῦ ὕδω-ῶ. οκαπτοντας, μετοχ. τοῦ οκάπιτω. ὅπηγμα, γεν. ὅγηματος. λαβεῖν μετοχ. ἀρ. τοῦ λαμβάνω. ὄν, ἀντων. ἀγαφ. ἀποκρίνεθαι, ἀπαρ. τοῦ ἀποκρινομαι. τινα, ἀντων. ἀρ. ἀκονδάντων, μετοχ. ἀρ. τοῦ ἀκούων. πεπόνηκα, παρακ. τοῦ ποιώ-ῶ. ἀλλος, ἀτων ἀρ. γενόμενος, μετοχ. ἀρ. τοῦ γίγνομαι. κληθεὶς, μετοχ. πανητ. ἀρ. τοῦ καλοῦμαι. κατακείμενος, μετοχ. τοῦ κατά-κειμαι. δειπνῶν, μετοχ. τοῦ δειπνῶ. πρότερον, ἐπίο. χρον. καταπεπλῆγθαι, ἀπαρ. παρακ. τοῦ κατα-πλήγιομαι. πυνθανόμενος, μετοχ. τοῦ πυνθανόμαι. νῦν, ἐπίο. χρόν. θεαδάμενος, μετοχ. μέσ. ἀρ. τοῦ θεῶμαι. νομίζειν. ἀπαρ. τοῦ νομίζω, υπδέν, ἀντων, ἀρ. διαφέρειν, ἀπαρ. τοῦ διάφέρω. γάρ, οὐρδ. αἴτιοι. ἀνανδρότατον, ὑπερθ. τοῦ ἀνανδρος. ἐλέσθαι, ἀπαρ. ἀρ. β' τοῦ αἰροῦμαι. ἀποθανεῖν, ἀπαρ. ἀρ. τοῦ ἀπὸ-θνήσκω. ζῶντα, μετοχ. τοῦ ζῶ. καρτερεῖν, ἀπαρ. τοῦ καρτερῶ.

ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ. Συβαρῖται, οἱ κάτοικοι τῆς Συβάρεως, ήτις ἦτο πόλις τῆς κάτω Ἰταλίας ἐν τῷ κόλπῳ τοῦ Τάραντος· οὗτοι διεβοήθησαν ἐν τῇ ἀρχαιότητι διὰ τὴν τρυφηλότητα αὐτῶν ὡς καὶ οἱ Ἀβδηρῖται καὶ οἱ ἐν Ἀσίᾳ Κυμαῖοι. Τίμαιος, ἰστορικὸς ἐν Σικελίᾳ ἀκμάσας ἐπὶ τῶν χρόνων Πτολεμαίου τοῦ Λάγου, φειδίτιον, οἱ Σπαρτιάται ὑποχρεωτικῶς συνέτρωγορ εἰς κοινὰς τραπέζας συνεισφέρουσι τὴν ἀγάλογον μερίδα των εἰς διάφορα εἰδη τροφίμων-

ἐλέγετο δὲ ἡ τοιαύτη συνδιαιτησα δυσδίτια, καὶ ἐπενράτει ἐκεὶ μεγιστῇ φειδῶ, ἐκ τούτου ὀνομάσθησαν φειδίτια.

ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΑ. Τόδον=κρότον, ἔδοτιν=ἀφήνουσιν. ἐπιδομεῖν=νὰ ἐγκατασταθῶσιν. καλκέων=τῶν μετερχομένων τὴν καλκευτικήν, τετοινικήν κλπ. οὐκ ἔξην=δὲν ἐπειρέπετο. ἀθόρυβος=ἄνευ θορύβου. αὐτὸς ὁ γῆγμα Λαβεῖν=δι τοῦτος ὁ ἥδιος ἔλαβε τραῦμα, πτύπημα, καὶ δχι ὁ σκαπτόμενος ἄγρος. πρὸς ὅν=πρὸς τοῦτον. τῶν ἀκουδάντων = εἰς ἐξ ἐκείνων οἵτινες τοὺς ἥκουσαν νὰ λέγῃ τοῦτο. πεπόνικα τὴν πλευράν=μὲν ἐπόνεσε τὸ πλευρόν μου μὲ τὸ νὰ σὲ ἀκούω νὰ λέγῃς τὸ σκάψιμον τοῦ ἄγρου. πυνθανόμενος πληροφορούμενος. θεαδάμενος=παρατηρήσας. διαφέρειν υπὸδὲν = οὐδὲλως διαφέρων. ἔλεσθαι ἀν=θὰ ἐπροτίμα μᾶλλον νὰ ἀποθάρη. καρτερεῖν=νὰ ὑπομείνῃ ζῶν τοισῦντον βίου.

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ. 'Ο εἰς Συβαρίτης τόσην ἀταραξίαν ἐπιθυμεῖ ὥστε καὶ τὰ ἐν τῇ σκαφῇ τοῦ ἀγροῦ κτυπήματα βαρέως τὰ αἰσθάνεται' πρὸς τοῦτον ἔρχεται ἔτερος συνεπικούσος καὶ αὐξάνει τὴν εὐαισθησίαν ἀλλος δὲ ἐν Δακεδαίμονι τὴν ἐγκαρτέρησαν τῶν Σπαρτιατῶν εἰς τὴν λιτήν διατανατηροῦσει ὡς ἀγανθόταν.

ΔΙΔΑΓΜΑ. 'Ο μαλθακὸς ἄνθρωπος χάνει τὸν προορισμόν του καὶ καταγτᾶ εἰς μωρολογίας.

ΣΟΦΙΑ ΛΑΟΥ. «Ο μωρὸς ἄνθρωπος παντοῦ καὶ πάντοτε δὲν χάνει τὴν εὐκαιρίαν διὰ νὰ ἐπιδεῖξῃ τὴν μωρίαν του».

ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΣΙΣ. Ψόφος, ἐῶ. καλκεῖς, ἐργάτης, πογεῖ, δειπνῆ, εἶλετο ἀποθανεῖν ἢ τοισῦντον βίου ζεῖν.

19. Εὔδαμιδας ὁ Κορίνθιος

ΛΕΞΙΘΕΤΗΣΙΣ. Εὔδαμιδας Κορίνθιος πενέστατος αὐτὸς ὧν ἐκέχρητο 'Ἀρεταίω τῷ Κορίνθιῳ καὶ Χαρίζεινω φίλοις οὖσιν εὐπόροις' ἐπειδὴ δὲ ἀπέθνησκεν ἀπέλιπε διαθήκας, γελοίας ἵσως τοῖς μὲν ἄλλοις, οὐκ οἶδα δὲ εἰ δόξουστοι αὐτοὶ παντὶ ἀνδρὶ ἀγαθῷ καὶ τιμῶντι φίλιαν. 'Ἐγέγραπτο γάρ ἐν αὐταῖς (ταῖς διαθήκαις) «ἀπολείπω Ἀρεταίω μὲν τρέφειν καὶ γηροκομεῖν τὴν μητέρα μου Χαρίζεινος δὲ ἐκδούναι μετὰ προικὸς τὴν θυγατέρα μου, ὅπόσην ἂν πλείστην δύνηται ἐπιδούναι παρ' αὐτοῦ· φησὶ δὲ «έχετω ὁ ἔτερος καὶ τὴν ἐκείνου μερίδα, ἢν ὁ ἔτερος (ἄτερος) αὐτῶν πάθη τι ἐν τοσούτῳ· τῶν διαθηκῶν τούτων ἀναγνωσθεῖσῶν, ἐποιοῦντο τὸ πρᾶγμα ἐν παιδιά, καὶ οὐδεὶς ὅστις οὐκ ἀπηλλάττετο μὴ γελῶν, οἱ εἰδότες μὲν τὴν πενίαν αὐτοῦ ἀγνοοῦντες δὲ τὴν φιλίαν ἦ γῆ αὐτῷ πρὸς τοὺς ἄνδρας, οἱ δὲ κληρονόμοι, οἱς κατελέλειπο ταῦτα ἥκον εὐθὺς, ὃς ἥκουσαν, διαιτῶντες, τὰ ἐπ τῶν διαθηκῶν ὁ μὲν οὖν Χαρίζεινος ἀπέθανεν ἐπιθίους πέντε μόνον ἡμέρας, ὁ δὲ 'Ἀρεταῖος τρέφει τε τοῦ Εὔδαμιδα παραλαβών τὴν μερίδαν ἔκεινον καὶ τὴν αὐτοῦ καὶ ἐκδέδωκε τὴν θυγατέραν μὲν πόρο πολλοῦ, απὸ τολάγτων πέντε δύν (ἢ) εἶχε ἐπιδούς τὴν ἑαυτοῦ μὲν θυγατρὶ δύο, τὴν τοῦ φίλου δὲ δύο καὶ ἡξίωσέ γε γενέσθαι τὸν γάμον αὐτῶν ἐπὶ μιᾶς ἡμέρας.

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ. Εὔδαμιδας, α'. κλίσ. ἐκέχροπτο. ὑπερσ. τοῦ χράμματος. εὐπόροις, ἐπίθ. οὖδε, μετοχ. τοῦ εἴμι. πενέστατος, ὑπερθ. τοῦ πένης. ὕν, μετοχ. τοῦ εἴμι ἐδεῖ, σύνδ. χρον. ἀπέθνησκε, παρα τοῦ ἀπο-θυγήσκω. ἀπέλιπε, ἀρ. τοῦ ἀπολείπω. ἀλλοις, ἀντων. ἀρ. ἴδως, ἐπιφ. τροπ. γελοίους, ἐπίθ. οἶδα=γνωρίζω. τοιαῦται, ἀντων. δεικτ. δόξουσιν, μέλλ. τοῦ δοκῶ. τιμῶντι, μετοχ. τοῦ τιμῶ. ἐγέγραπτο, ὑπερσ. τοῦ γράφω.

γάρ, σύνδ. αἰτιολ. τρέφειν, ἀπαρ. τοῦ τρέφω. γηροκομεῖν, ἀπαρ τοῦ γηροκομῶ ἐκδούναι, ἀπαρ. ἀρ. β'. τοῦ ἐκδίδωμι. προικός, οὐσ. γ'. κλίσ. προιξικός. πλειστων, ὑπερ. τοῦ πολύς. ἦν, παρατ. τοῦ εἶμ. ἔτερος, ἀντων. ἀρ. τοδούτῳ, ἀντων δεικτ. πάθη, ὑποτακτ. ἀρ. τον πάσχω, ἀρ. δριστ. ἔπαθεν, μεριδα, μερις, γεν. τῆς μερίδος. φύσιν. τοῦ φημι. ἔχετω, πυσσι. τοῦ ἔχω. ἀναγγωθεισῶν, μετοχ. ἀρ. τοῦ ἀνα-γιγνώσκομαι. ἐιδότες, μετοχ. παρακ. μὲ σημασ. ἔγεστ. τοῦ οἴδα, ἦν, ἀντων. ἀναφ. ἀγνοοῦντες, μετοχ. τοῦ ἀγνοῶ, πυάγμα, γεν. πράγματος. ἐποιοῦντο, παρατ. τοῦ ποιοῦμαι. οὐδεῖς, ἀντων. ἀρ. δότες ἀντων. ἀναφ. γελῶν, μετοχ. τοῦ γελῶ. ἀπνωλάττετο, παρατ. τοῦ ἀπ-ἀλλάττομαι. οἵς, ἀντων. ἀναφ. κατελέλειπτο, ὑπερσ. τοῦ καταλείπομαι. ἥκουσαν, ἀρ. τοῦ ἀκούω. ἥκον, παρατ. τοῦ ἥκω. εὐθύνε, ἐπέρι χρον. διαιτῶντες, μετοχ. τοῦ διαιτῶ. πέντε. ἀριθ. ἀπόλ. ἐπιβιούς, μετοχ. ἀρ. ἀρ. β'. τοῦ ἔω, ἀρ. β'. ἐβίων. ἀπέθανεν, ἀρ. τοῦ ἀπο-θηγῆσκω. τε σύνδ. συμπλ. αύτού, ἀντων. αὐτοπαθ. παραλαβῶν, μετοχ. ἀρ. τοῦ παραλαμβάνω. τρέφει, τοῦ τρέφω. μπτέρα, μήτηρ, γεν. μητρός. θυγατέρα, θυγάτηρ, γεν. θυγατρός. ἐκδέδωκεν, παρακ. τοῦ ἐκδίδωμα. πέντε ἀριθ. ἀπόλ. ὅν ἀντ. ἀναφ. ἔχε, παρατ. τοῦ ἔχω. δύο, ἀριθ. ἀπόλ. αύτού, ἀντων. δριστ. ἐπιδούς, μετοχ. ἀρ. τοῦ ἐπιδίδωμι αὐταῖν, δύνκος τοῦ αὐτὴ (αὐτός, αὐτή, αὐτό). ἥξισθε, ἀρ. τοῦ ἀξιῶ. γενέσθαι, ἀπαρ. ἀρ. τον γίγνομαι.

ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ. Κορίνθιος, ἡ Κορίνθος, πόλις ἐν τῷ δμωαρίμῳ κόλπῳ πλουσιωτάτῃ (ἀφρειδὸς) παθόντα πολλακις ὑπὸ σεισμῶν. Σικυωνίω, ἡ Σικυών πόλις πλησίον τῆς Κορίνθου ἐκ ταύτης κατήγειρο δ στρατηγὸς Ἀρατος. προικός, εἰς τοὺς παρασχαλούς χρόνους ἡ προϊδε συνίστατο εἰς τὴν ἀνταλλαγὴν δώρων μεταξὺ γαμβροῦ, νύμφης καὶ πενθερῶν. ταλάντων, τὸ τάλαντον ἵτο ποσὸν χρημάτων, ὃχι τόμισμα, κυλιάδων δραχμῶν ἕξ. γάμον, ἐν τῇ ἀρχαιότητι λειτουρεοτία ἐν τῷ γάμῳ δὲγ ἐγίγνετο· ὁ Ἀρεταῖος πρὸς τιμὴν ὑπανδρεύει τὴν κόρην τοῦ φίλου του κατὰ τὴν ἰδίαν ἡμέραν καθ' ἥγ καὶ τὴν ιδικήν του κόρην.

ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΑ. Ἐκέχοντο=εἰχε μεταχειρισθῆ. εὔποδοις οὐδι=οἱ τυνες εἰχον περιονταν. πενέδειατο=λαγ πτωχὸς. ὄν=ἐνω ἥτο. ἀπέλιπε=ἀφήκεν. γελοιας=προκακούνης τὰ γέλοια. οὐκ οἶδα=δεν γνωστώ. εἰ δόξουσι=εὰν θὰ φανῶ τοιῦτοι δηλ. γελοῖσι. παντὶ ἀνδρὶ=εἰς πάγα ἀνδρωπον. τιμῶντι=δοτις ἐκτιμᾷ. ἐγέγραπτο=εἰχε γραφῆ ὑπ' αὐτοῦ ἐκτάπτως. ἀπολείπω=ἀφήνω. γηροκομεῖν=τὰ πειρουοεῖται εἰς τὸ γῆρας. ἐκδούναι=τὰ ὑπανδρεύη οἱ Χαριζείνος. παρ' ξαυτοῦ=ἐπ τῆς περιοντας του. ἔχετω=ᾶς ἔχῃ. ἀτερος=δ εἰς ἐκ τῶν δύο. φύσιν=δ Ενδαμαδας λέγει. ἀναγγωθεισῶν=ἀφοῦ ἀνεγνώσθησαν. ἥη=ὅποια. πρὸς τοὺς ἀνδρας=ἰὸν Ἀρεταῖον καὶ τὸν Χαριζείνον. ἦν αὐτῷ=ὑπῆρχεν εἰς αὐτόν. ἐν παιδιδ=ῶς δοτεῖσον ἐξελάμβανον τὸ πρᾶγμα. καὶ οὐδεὶς δότες οὐ = πᾶς ἔκαστος. ἀπνωλάττετο=ἀπεμακρύνειο γελῶν. οἵς=εἰς τοὺς ὄποινς. ταῦτα δηλαδ. τὸ τὰ θρέψωσι κλπ. ως ἥκουσαν=ῶς ἐμαθον. ἥκον = εἰχον ἔλθη. διαιτῶντες=ἴγα τακτοποιήσωσι καὶ ἐπειλέσωσι. ἐπιβιούς=ζήσας μετὰ τὸν δάματον τοῦ Ενδαμίδα. ἐκείνου δηλ. τοῦ Χαριζείνον. οὐ ποὺ πολλοῦ δηλ. χρόνου δλγον. ἐκέδωκεν=ὑπάγριωνεσεν. ὃν εἰχε = ἀ εἰχε πέντε τάλαντα. ἐπιδούς=δώσας ως προΐκα. αύταῖν = αὐτῶν. ἐπὶ γιᾶς ἥμέρας = ἡν ἰδίαν ἡμέραν. ἥξισθε=εκρινεν ἔξιον.

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ. Τρεῖς φίλοι, δ Ενδαμίδας πενέστατος καὶ οἱ Ἀρεταῖος καὶ

Χαροκόπειος ενύποδρώτατοι συνεδέοντο διὰ ελικοριγοῦς φίλιας πρωτοφαροῦς οὐτως ώστε δὲ εύπορος Ἀρεταῖος δὲ πιζήσας τῶν ἀλλων ἐξετέλεσε τὰ δασ διαδήκης παροήγηγειλεν δὲ φίλος Εὔδαμος περὶ γηροτροφίας τῆς μητρός καὶ ἀποκαταστάσεως τῆς θυγατρός του παρὰ τῶν φίλων.

ΔΙΔΑΓΜΑ. «*Ἡ εἰλικρινὴς φίλια εἶνε δυοεύρετος ἀλλ’ ἀνεκτίμητος καὶ παρὰ τῶν πολλῶν ἀκατανόητος ἀπαιτεῖται δῆμος μεγιστῇ π.οσοχῇ εἰς τὴν ἐκλογὴν τῶν φίλων.*

ΣΟΦΙΑ ΛΑΟΥ. «*Οἱ φίλοι οἱ πιστοὶ εἶνε μάλαμα καὶ οἱ ἀπιστοὶ εἶνε φελδια.*

ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΣΙΣ. Χρῶματι, εἴπορος, γελοῖος, οἰδα, γηροκομεῖ. ἄγροω, παιδά, ἐκδήδωσιν, τάλαντον, Ἀρεταῖος ἡξείσθε τὴν αἰτήγη ἡμέραν γενέσθαι τὸν γάμον τῆς αὐτοῦ θυγατρός καὶ τῆς κόρης τοῦ ἀποβιώσαντος φίλου.

20. Δημόσιαξ

ΛΕΞΙΘΕΤΗΣΙΣ. Δημόσιαξ ἦν Κύπριος μὲν τὸ γένος, δημοίος δὲ τῷ Σωκράτει συνήχει γάρ καὶ συνεπολιτεύετο ἄπασι, ἀποφαίνων τὰς συνουσίας, μεστὰς χάριτος, δὲ ὁμοδάιτος ἄπασι καὶ κάτοχος τύφῳ οὐδὲ ἐπ’ ὀλίγον, ὡστε ἀπῆγαν οἱ προσομιλοῦσιν ταῦτα μήτε αὐτοῦ καταφρονοῦντες ὡς ἀγενούς μήτε ἀποφεύγοντες τὸ σκυθρωπὸν τῶν ἐπιτιμήσων, γενόμενοι δὲ πολὺ κοσμιώ εροι καὶ φαιδρότεροι καὶ εὐέλπιδες πρὸς τὸ μέλλον. Ἐδίστη δὲ (δὲ Δημόσιαξ) περὶ τὰ ἔκατόν ἔτη, ἄνοσος, ἀλυπος, ἐνοχλήσας ἢ αἰτήσας τι οὐδένα, χρήσιμος φίλοις, σγῶν ἑγθὸν οὐδένα οὐδεπώποτε. Καὶ Ἀθηναῖοι ἔσχον ἔργα τασσούντο πρὸς αὐτὸν καὶ ἄπασα τὴν Ἑλλὰς ὡστε ὑπεξανίστασθαι μὲν τοὺς ἀσχοντας αὐτῷ παριόντι, γίγνεσθαι δὲ σιωπὴν παρὰ πάντων τὸ τελευταῖον δὲ ὥν ἤδη ὑπέργηρως ἐδέπινε καὶ ἐκάθιενδε ἀκλητος παριών εἰς οἰκίαν ἦν τύχοι, ἡγουμένων τὸ πρᾶγμα τῶν ἐνοικούντων ἐπιτιμάντιαν τινα θεοῦ καὶ εἰσεληγμέναις αὐτοῖς εἰς τὴν οἰκίαν δαίμονά τινα ἀγάθον. Εἰσῆλθε δέ ποτε εἰς τὴν ἐκκλησίαν Ἀθήνησι γενομένης ποτὲ στάσεως, καὶ ἐποίησεν αὐτοὺς σιωπὴν φανεῖς μόνον· ὃ δὲ καὶ αὐτὸς ἀπῆλθεν εἰπών, ἵδων αὐτούς μετεγνωκότας ἤδη.

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ. Δημόσιαξ, γεν. Δημόσιατος, γένος, οὐδο. γ'. καλοὶ ἦν παρατ. τοῦ εἰμι. δημοίος, ἐπιθ. Σωκράτει, δρομ. κυρ. καλο. γ' δημοδιατος, ἐπιθ. γάρ, σύνδ. αἰτιολ. ἄπασιν, δοτ. πληθ. τοῦ ἄπας. δων, μετοχ. εἰμι. τύφῳ, οὐσ. β'. καλο. κάτοδος, ἐπιθ. δυνῆν, παρατ. τοῦ σύν-εἰμι. συνεπολιτεύετο, παρατ. τοῦ συμπολιτεύομα. ζάριτος, κάροις, γν. κάριτος. μεστάς, ἐπιθ. ἀποφαίνων, μετοχ. τοῦ ἀποφαίνων. δυνούσιας, οὐσ. α'. καλο. ὥδτε, σύνδ. συμπερασματικ. προδομιλούντες, μετοχ. τοῦ προσ-διμιλ. αὐτῷ, ἀγτων. δειτ. ἀπηδοάν, παρατ. τοῦ ἀπ'-εἰμι (ἀπέρχομαι). μπτε, σύνδ. διαζευκτ. δώς, σύνδ. τελ. ἀγενούς, ἐπιθ. δικατ. εἰς-ης. δικυθρωπόν, ἐπιθ. καταφρονοῦντες, μετοχ. τοῦ κατα-φρονω. ἐπιτιμήσεων, οὐσ. γ'. καλο. ιστεως. ἀποθεύγοντες, μετοχ. τοῦ ἀποθεύγω. κοδυιτεροι, συγκρ. τοῦ κόσμους. γιγνόμενοι, μετοχ. τοῦ γιγνομαι. φαιδρότεροι, συγκρ. τοῦ φαιδρός. υέλλον, γεν. τοῦ μέλλοντος. εὐέλπιδες, ἐπιθ. δικατ. δ. ή εὐελπις, τὸ εὐελπι. ἔδιο, ἀδό. β'. τοῦ ζῶ. ἔτη, γεν. ἔτους. ἔκατόν, ἀριθ. ἀπόλυτον. ἄνοδος, ἐπιθ. δικαταλ. ἄλυπος, ἐπιθ. δικαταλ. οὐδένα, ἀγτων. ἀδό. ἐνοχλήσας, μετοχ. ἀδό. τοῦ ἐνοχλω. τι, ἀγτων. ἀδό. η, σύνδ. διαζευκτ. αἰτήσας, μετοχ. δρο. τοῦ αἰτω. φίλοις, κρονίδιμος, ἐχθρόν, ἐπιθ. οὐδέποτε, ἐπιφρ. χρον, δχών, μετοχ. ἀδό. τοῦ ἔχω. ἀδό. δριστ. ἔσχορ. τοσούτον, ἀγτων. δεικτ. ἔσχωτο, ἔρωτος, γεν. ἔρωτος, τε, σύνδ. συμπλ. ἀπαδι, ἀγτων.

έρο. ΈΩΛΑΣ, γεν. Ἐλλάδος, παριόντι, μετοχ. τοῦ παρελειμματος. Ήπεξανίσταθαι, ἀπαρ. ὑπό-εξ-αγάπηταμαι, ἄρχοντας, οὐσ. γ' κλίσ. διωπήν, α' κλίσ. γιγνεσθαι, ἀπαρ. τοῦ γίγνομαι. τὸ τελευταῖον, ἐπίθ. ἡγανθία δύμας ἔχει οημασ. ἐπιρρο. χρόν. ὥν, μετοχ. τοῦ εἰμι. ἄκληπτος, ἐπίθ. ἦν, ἀντων. ἀγαφ. τύχοι, εὐκ. ἀρρ. τοῦ τυγχάνω. παριών, μετοχ. τοῦ παρελειμματος. έδειπνει, παρατ. τοῦ δειπνω. ἐκάθευδε, παρατ. τοῦ καθεύδω. ἐνοικούντων, μετοχ. τοῦ ἐγ-οἰκῶ. ἥγουμένων, μετοχ. τοῦ ἥρονται πρόγυμα, γεν. πρόγυματος. ἀγαθόν ἐπίθ. δαίμονα, γ'. κλίσ. ἐπίθ. εἰδεδηλυθένται, ἀπαρ. παρακ. τοῦ εἰσ-ἔχομαι. δτάσθεως, γ'. κλίσ. γενομένης, μετοχ. τοῦ γίγνομαι. φανεῖς, μετοχ. ἀρρ. τοῦ φαίνομαι. διωπᾶν, ἀπαρ. τοῦ σιωπᾶ. ἐποίησεν, ἀρρ. τοῦ ποιῶ. ιδών, μετοχ. ἀρρ. τοῦ δρῶ. μετεγνωκότας, μετοχ. παρακ. τοῦ μετα-γιγνώσκω. ἀπιλλάγη, ἀρρ. β'. τοῦ ἀπό ἀλλάττομαι

ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ. Κύπριος, ή Κύπρος μεγάλη ἥσος μεταξὺ Ἀλεξανδρείας καὶ Ἰερουσαλήμων· ἐν ταύτῃ ἐλατρεύετο ὑπερμέτρως ἡ θεὰ Ἀφροδίτη· ἀπετέλει δὲ ἴδιον βασιλείον. χάριτος Ἀττικῆς, ἐπειδὴ οἱ Ἀθηναῖοι εἰς τὰς διαλέξεις των μετεχεισθέντοι λεπτότητα ἐκφράσεως καὶ ὠμήλουν μετὰ χαριτολογίας, διὰ τοῦτο πᾶσα χαριτολογία καὶ λεπτότης νοημάτων ὠνομάζοντο «Ἀττικὴ χάρις» καὶ «Ἀττικὸν ἄλασ». δικυρθωπόν, οἱ καταστάσεις τῆς ψυχῆς ἐκδηλοῦνται διὰ τῶν μεταβολῶν τοῦ σώματος. ἐκατόν, οἱ παλαιοὶ ἀνθρώποι ἐν συγκριτεί πρὸς τοὺς οημερινοὺς ἡσαν μακροβιώτεροι. ἄνυδος, ἡ ἐγκρατεῖα φυγαδεύει τὰς γόνους ὑπεξανίσταθαι, τιμὴ μεγάλη θεωρεῖται τὸ γὰρ ἐγείρεται τις καὶ γὰρ διακόπτει τὴν διμήλαν ὅταν παρονταίσαται πρόσωπον ἕξιον σεβισμοῦ. θεοῦ ξυφάνειαν, ἡ πρόληψις αὐτῆς τῶν ἀρχαίων τὸ γὰρ γεμίζων τὴν παρονταν ἄλλων μὲν ἀνθρώπων εὐολων καὶ ἄλλων δυσολων ἐπικρατεῖ καὶ μέχρι σήμερον. ἀγαθόν, οἱ παλαιοὶ ἐπιστενοὶ διὰ ὑπάρχοντοι διαίμονες ἀλαθοὶ καὶ πακολ. διωπᾶν ἐποίησεν, δηλι μόνον διάλογο, ἀλλὰ καὶ τὸ βλέμμα καὶ αὐτὴ ἡ ἐμφάνισις τοῦ σεβαστοῦ ἀνδρὸς κατευγάζει τὰ πάθη τῶν ἀνθρώπων.

ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΑ. Όμοδιατος=εἰκεν ὁμολαγ πρὸς τὸν Σωκράτη διαιταν. τύφω = ὑπὸ ὑπερηφανίας μεστὸς = πλήρης. ἀποφαίνων = φανεράς καθιστῶν. οἱ προσομιλοῦντες = οἱ πρὸς αὐτὸν συγκαστεφόμενοι. ἀπῆδαν = ἀπήρχοντο. δικυρθωπὸν = ἡ κατήφεια. ἐπιτιμήσεων = τῶν ἐπιπλήξεων. φαιδρότεροι = μᾶλλον πρόσωχοι. εὐέλπιδες = μὲν κυλὰς ἀπίλδας. ἔβιο = ἔζησ. ἄνυδος = ἄνευ γόνου. ἄλυπος = χωρὶς λύπην. δχῶν = ἀποκήσας. ἔγωτα = ἀγάπην. παριόντι = ὅτε διήρχετο. ὑπεξανίσταθαι = ἥγειροντο καὶ ὑπεκλήγοντο. τὸ τελευταῖον = τέλος. ἄκληπτος = ἀπρόσκλητος. ἐκάθευδε = ἐκοιμάτο. ἐπιδάνειαν = ἐμφάγιον. ἥγουμένων = νομούς ζόντων. εἰδεδηλυθένται = διὰ εἰλέγειν εἰσέλθη. αὐτοῖς = πρὸς κάριτον αὐτῶν. δτάσθεως = ἐπαγνοτάσθεως. ἐκκληποίαν = συνάθροισιν. διωπᾶν = γὰρ σιωπᾶσιν. μετεγνωκότας = διὰ οὗτοι εἰλογ μετανόησον. ἀπιλλάγη = ἀπεχώρησεν.

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ. Ὁ Δημῶνας, φιλόδοσος ἐκ Κύπρου ὑπῆρξεν ἥθικώτατος καὶ ἐγκρατεότατος· ὁ βίος αὐτοῦ ὑπῆρξεν ἀσσος, ἀληπος καὶ μακρός· ἡ ἀναστροφή του πρὸς πάντας προεκάλει ἀπειρον σεβασμὸν καὶ ἐκτίμησιν μέχρι λατρείας.

ΔΙΔΑΓΜΑ. Ὁ ἐγάρετος ἀνθρώπος ἀπολαύει ὑπολήψεως καὶ σεβασμοῦ.

ΣΟΦΙΑ ΛΑΟΥ. «Ἡ γέρεικη κόπτα ἔχει τὸ ζονμό.»

ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΣΙΣ. Όμοδαιτος, ἄνυδος, τίφος. μεστός, προσομιλῶ, φαιδρός, ὑπερηφανεια, ὑπεξανίσταμαι, ἐπιφάνεια. Δημῶνας ιδὼν τοὺς στασιάζοντας μεταγνωκότας, οὐδὲν εἰπών, ἀπηλλάγη.

21. Ἀριστείδης καὶ Θεμιστοκλῆς

ΛΕΞΙΘΕΤΗΣΙΣ. Ἄριστείδης καὶ Θεμιστοκλῆς διεπολιτεύουστο ὅντες πάντων εὐθρόπατοι. Ήσώ δὲ τῆς πόλεως προελθόντες, λαβόμενοι ἀλλήλων ἐπεφώνουν «τὴν ἔχθραν κατατιθώμεθα ἐνταῦθα ἡώς ὃν διαπολεμήσωμεν πόρος τὸν Πέρσην» καθιέντες τὴν γεῖρα ἑκάτερος εἰς ταύτον τῶν δακτύλων συνηγμενῶν βόθιον δρύξαντες, ἐπιόντος τοῦ Πέρσου. «Ἐπειτα δὲ ἐπανῆλθο τὸν βόθιον συγγέωσαντες ἄραντες τὰς γεῖρας ὡς κατατεθεικότες τι διαλειμένων τῶν δακτύλων, καὶ διετέλεσαν ὄμονοοῦντες παρὰ πάντα τὸν πόλεμον, ἐνίκησε δὲ τοὺς βασιάτους μάλιστα δὴ ἡ ὄμονοια τῶν στρατηγῶν.

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ. Θεμιστοκλῆς, αὐτῷ. ἔχθροπατεῖ, ὑπερθ. τοῦ ἐκθρός. εἶναι καὶ ἔχθιστος. ὄντες, μετοχ. τοῦ εἴμι. διεπολιτεύοντο, παροι. τοῦ διαπολιτεύομαι. τιπόντες, μετοχ. τοῦ ἐπειμί· ἀλλήλων, ἀντων. ἀλληλ. λαβόμενοι, μετοχ. ἀσφ. β'. τοῦ λαρβάρομαι. ἔξι, ἐπίρ. τοι. προελθόντες, μετοχ. ἀσφ. τοῦ προέρχομαι δρύξαντες, μετοχ. ἀσφ. τοῦ κατ-δρύπτω. γεῖρα, γ'. καίσι. καθιέντες, μετοχ. τοῦ καθ-ήμη. δινηγμένων, μετοχ. παροι. τοῦ συν ἄγομαι. ἐπεδήνουν, παροι. τοῦ ἐπιφωνῶ. ἐνταῦθα, ἐπίσ. τοι. κατατιθώμεθα, τοῦ κατα-τίθεμαι. διαπολεμήσωμεν, ὑποτακτ. ἀσφ. τοῦ δια-πολεμῶ. εἰπόντες, μετοχ. ἀσφ. τοῦ λέω. ἄραντες, μετοχ. ἀσφ. τοῦ αἰρω. διαλεῖδι μένων, μετοχ. παροι. τοῦ δια-λύομαι. κατατεθεικότες, μετοχ. παροι. τοῦ κατα-τίθημι συγγέωσαντες, μετοχ. ἀσφ. τοῦ ουγ-χόω, χώρημι. ἐπανῆθον, ἀσφ. τοῦ ἐπ-αν-ἔρχομαι, δύμονοοῦντες, μετοχ. τοῦ ὄμοροω. ἐνίκησιν, ἀσφ. τοῦ νικῶ.

ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ. Διεπολιτεύοντο. οἱ Ἀθηναῖοι εἰζον πολίτευμα Δημοκροτικὸν καὶ ἐπομένως ὡς τοιστοῦ εἰζεν ἀγάγκην πολιτικῶν μεγίδων. ὅπερ δὲ ἀριστείδης καὶ ὁ Θεμιστοκλῆς, οἱ ὄνγχοιοι, ἤσαν ἀτίπαλοι κομματάρχαι. Πέρσης εἶναι δὲ βασιλεὺς τῶν Περσῶν· δὲ αὐτὸς λέγεται καὶ Μῆδος καὶ μέγας βασιλεὺς ἢ ἀπλῶς βασιλεὺς.

ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΑ. Διεπολιτεύοντο=ἡσαγ διάφοροι εἰς τὰ πολίτικὰ πρόγραμμα. ἐπιόντος=δέ τοι εἰσεπεγμένον δὲ βασιλεὺς τῶν Περσῶν. Λαβόμενοι ἀλλήλων=ἐργακοιοιθέντες. δρύξαντες=τηάρηματες. καθιέντες=καταβιβόσαντες. δινηγμένων=συνηγμένων τῶν δακτύλων εἰς ἐν. ἐπεδήνουν=μεγαλοφωνωσέλεγον. κατατιθώμεθα=ἄς καταθέσωμεν. διαπολεμήσωμεν=περατώμενος τὸν πόλεμον. ἄραντες=σηρκώσαντες. διαλεῖδι μένων=μὲ δακτύλους ἀδηλού συνηρωμένους ὡς πρόστερον. ὡς δὲ=δῶσαν πραγματικῶς δῆθεν. δύμονοοῦντες=ἐν δυονοίᾳ. μάλιστα δὲ=βιβιαίωτα.

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ. Οἱ ποιτικοὶ ἀτίπαλοι Ἀριστείδης καὶ Θεμιστοκλῆς πρό τοῦ κυρδύνου τῆς Πατρόλδου ἐγένοντο δύσφρονες μέχρις ἀποτερατώσεως τοῦ πόλεμου.

ΔΙΔΑΓΜΑ. Πᾶσσα ἔχθρα ἀτομικὴ καὶ πολιτική, πρέπει γὰ ψυσιάζωνται εἰς τὸν βωμὸν τῆς Πατρόλδου.

ΣΟΦΙΑ ΛΑΟΥ. «Οταν λείπῃ ὁ γάτος, χορεύουν τὰ ποντίκια» «κάλλιο ξύδι μὲ δόμονα, παρὰ μέλι μὲ τὴν γρούτα».

ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΣΙΣ. Διαπολιτεύομαι, δρύσσω, διαπολεμῶ, δύμοροω, δύμονα, συγγέωσαντες, νικῶν.

22. Σόδων

ΛΕΞΙΘΕΤΗΣΙΣ. Ἀθηναῖοι καὶ Μεγαρεῖς μακεδόνες γρόνων ἐπολέμουν περὶ Σχλαμίνος Ἀθηναῖοι ἡσσώμενοι ἐκύρωσαν νόμον «θάγατος ἔστω τῷ ἀγορεύοντι:

πλείν ἐπὶ Σαλαμίνος μάχῃ Σόλων λύει τὸν νόμον οὐ φοβηθεὶς τὸν θάνατον. λύει δὲ ὁδεῖς ὑποκρίνεται μανίαν καὶ ἡδεῖ ἐλεγεῖται προελθών εἰς ἀγοράν· ἦ· δὲ τὰ ἐλεγεῖται Ἀρίτα ἄσματα· ἥγειτε δὲ τοὺς Ἀθηναῖς· ἐπὶ τὴν μάχην τούτοις οἱ δὲ κατοχοὶ ἔχει Μουσῶν καὶ Ἀρεως ἀνήγοντο τε αὐτίκα ἔροντες δύοι καὶ ἀλαλάζοντες καὶ ἐνίων Μεγαρεῖς κατὰ κράτος· καὶ ἦν ἡ Σαλαμίς κτῆμα Ἀθηναῖων πάλιν. Σόλων δὲ ἐθαυμάζετο μάλα καὶ λύσας τὸν νόμον τῇ μανίᾳ καὶ νικήσος τὸν πόλεμον τῇ μουσικῇ.

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ. Μεγαρέως, γεν. Μεγαρέως. ἐποδέμουν, παρατ. τοῦ πολεμοῦ. Σαλαμίς, γεν.-τος. ἱστώμενοι, μετιχ. τοῦ ἡσάομαι ἢ ἡττάμαι-ῶμαι. ἐκύρωσαν, ἀσφ. ὑποτ. τοῦ κυρώ ὁ. ἀγορεύονται, μετοχ. τοῦ ἀγορεύοντο. πλεῖν, ἀπαρ. τοῦ πλέον. ἔδωτο, προσταχτ. τοῦ εἰμι. οὐ, μορ. ἀφητ. φοβηθεῖς, μετοχ. παθ. ἀσφ. τοῦ φοβηθμαί, ἀσφ. παθητ. ἐφοβήθητ. λύει, τοῦ λύω. ὁδεῖς, ἐπιφρ. τεροπ. ὑποκρίνεται, τοῦ ὑπο-κρίνομαι δριστ. προελθών, μετιχ. ἀσφ. τοῦ προ-ἔρχεμαι. ἥδε, παρατ. τοῦ ἥδω. ἥν, παρατ. τοῦ εἰμι. ἄδυματα, ἄσμα-ατος. ἥγειτεν, ἀσφ. τοῦ ἐγείρω. κάτοχοι, ἐπιθετον. Ἀρίτα, γεν. τοῦ Ἀρεως. αὐτίκα, ἐπιφ. χρον. ἀνήγοντο, παρατ. τοῦ ἀνήγομαι. ἄδοντες, μετοχ. τοῦ ἄδω. ἀλαλάζοντες, μετοχ. τοῦ ἀλαλάζω. ἐνίκων, παριτ. τοῦ νικῶ. κτῆμα, γεν. κτήματος. ἥν, παρατ. τοῦ εἰμι. υάλα, ἐπιφρ. ἐπιτ. ἐθαυμάζετο, παρατ. τοῦ θαυμάζομαι, λύδας, μετοχ. ἀσφ. τοῦ λύδας. μανία ὄδος. α' ἡλίος. νικήσας, μετοχ. ἀσφ. τοῦ νικῶ. ψυστικὴ, οὐσ. ἡλίος. α'.

ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ. Σαλαμίνος, ἡ Σαλαμίς, τῆς τῆς Ἀττικῆς, ἐν ταύτῃ ἐπίκαιον ἐν ταυμαζίᾳ σις Ἐλλήνες τοὺς βιοφέρους ἐπῆροσε καὶ Σαλαμίς ἐν Κύπρῳ. Σόλων τεμαθέτης τῶν Ἀθηνῶν εἰς τῶν ἐπιτὰ σοφῶν. Ἀρίτα=ἄσματα πολεμικά, τοῦ Ἀρεως, θεοῦ τοῦ πολέμου. Μουσῶν, εἰτε τὰ ψοματα, "Ἀρέγια δὲ τὸ διτιαῖς ἤσαν πολεμικὰ καὶ ὅχι ἐπερικά. Τι λεγεῖται καὶ ἐλεγεῖτον, εἰτε εἶδος μέτρου ποιητικοῦ. τῇ ψυστικῇ, μηγάτη εἴτε ἡ δίνομις τῆς μουσικῆς.

ΕΦΜΗΝΕΥΤΙΚΑ. Χρειν ψακοῦ=ἐπὶ πολὺν χρόνον· πέγι=περὶ Σαλαμίνος. Ήδειψενος=εἰκόμενος· ἐνίσθωσαν=ἰψι φυσι· τῷ ἀγορεύσαντι =κατ' ἐκείνοις δοτοῖς ἥθελεν ἀγορεύειν· πλεῖν=ἀ πλέωσι· υάλη=διά μάρσης. λύει=καταλίει· ὁδεῖς=ῶς ἥξης· μανίαν ὑποκρίνεται=προσοποεῖται τρέλλων· ἥγειτεν=ἥρενται καὶ πορεκίησε· κάτοχοι=καταληφθέντες· ἐκ Μουσῶν=ἐκ ποιητικοῦ ἐνθουσιασμοῦ. Ἀρεως=πολεμικός· αὐτίκα=πάραντα· ἀνήγοντο=ἐξέπλεορ· υάλα=λιαν. λύδας=ἀκνηρώσας· κατὰ κράτος=ὅλος κεκλεῶς.

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ. Ο Σόλων προσποιηθεὶς τὸν τρελλὸν γίνεται παρατίνος γὰρ ἀγαπητήσωσιν οἱ Ἀθηναῖοι παρὰ τῶν Μεγαρέων τὴν Σαλαμίνα.

ΔΙΔΑΓΜΑ. Ο ἐνθουσιασμός καὶ τὸ θάρρος συνχάκις είνεται ἐπωφελῆ.

ΣΟΦΙΑ ΛΑΟΥΤ. Ἀπὸ τρελλοῦ, μεθυσμένο καὶ μικρὸ παιδί, μαθαίνεις τὴν ἀλήθεταια.

ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΣΙΣ. Μακρός, ἡσσῶμαι, πλεῖν, θάνατος, λίει, ἐλεγεῖται, νικᾶ κατὰ κράτος, δὲ Σόλων μάλα θαυμάζεται.

23 Πατρίς.

ΛΕΞΙΘΕΤΗΣΙΣ. Μάθοι τις ἂν ἐκ τῶν αὐτοχθόνων ὅσον φιλοῦσι τὴν πατρίδα οἱ πολῖται· οἱ γνήσιοι δέ ἀληθῶς. Οἱ μὲν γὰρ ἐπάλιθες ποιοῦσι· τέος μεταναστεύσεις ραδίας καθάπερ νόθοι μήτε εἰδοτες μήτε στέργοντες τὸ σόνυμα

τῆς πατρίδος, ἡγούμενοι δὲ ἀπορήσειν τῶν ἐπιτυχείων ἀπανταχοῦ, τιθέμενοι μέτρον εὐδαιμονίας τὰς ἥδονάς τῆς γαστρός. Ἀγαπῶσι δὲ τὴν γῆν ἔκει-
καὶ οἱ πατρίς καὶ μήτηρ (ἰστι), ὁφ' ἣς (γῆς) ἐγεννήθησαν καὶ ἐτάχησαν,
καὶ ἔχωσιν ὀλίγην, καὶ τραχεῖαν καὶ λεπτόγευον· «ἡ Πατρίς γάρ εστι τιμώτερον
καὶ σεμνότερον καὶ ἀγιώτερον πατρὸς καὶ μητρὸς καὶ ἀπάντων τῶν ὅλων προγό-
νων καὶ ἐν μείζονι μοίρᾳ καὶ παρὰ θεοῖς καὶ παρ' ἀνθρώποις τοῖς ἔχουσι νοῦν.»

ΓΡΑΜΜΑ ΓΙΚΑ Φιλοσόφη, συνοχετ. ἀγαπετο. ἀγων. τοῦ φιλῶ. πατρίδα,
πατρίς, γεν. πατρίδος. ὡς, ἐπιτατ. ἀληθῶς, ἐπίρ. τροπ. **μάθοι**, εἰπε.
ἀδόριο, τοῦ μαρτύρων. **τις**, ἀγων. ἀδρ. αὐτοχθόνων, οὐσ. γ' κλίσ. αὐτόλιθων-
ονος, γάρ, σύνδ. αἴτοι, ἐπιλύνδες, γ' κλίσ. ἐπηλυ-νδος. **καθάπερ**=ὅμοιω-
ματ. (κατά-ἄπερ). **ὅδιας**, ἐπίθ. τρικατ. **μεταναστεύδεις**, οὐσ. γ' κλίσ. -ισ-
εως, **ὄνομα**, γεν. ὄγκος. **γύνης**, οὐν. συμπλ. (μῆτ-τε) εἰδότες, μετοχ. τοῦ
οἴδα. **στέργοντες**, μετοχ. τοῦ στέργω (στοργή). **πάγκυμενος**, μετοχ. τοῦ ἥρου-
μαι. **ἀπανταχοῦ**, ἐπίρ. τόπ. **ἐπιτιποδεῖων**, οὐσια. ἐλλιπ. διπληθ.=τὰ ἐπιτίποδεια.
εὐπορήσειν, ἀπαρ. μέλλ. τοῦ εὐπορω. **γαστρός**, οὐσ. γ' κλίσ. (γαστήρ-τρός).
ἥδονάς, οὐσ. α' κλίσ. ἐκ τοῦ ἥδομαι. **τιθέμενοι**, μετοχ. τοῦ τίθεμαι. **Ἐκεῖ-**
νος, ἀγων. δειπν. οἵς, ἀγων. ἀγαπῶσι, ἵποτ. τοῦ ἀγαπ. ής, ἀγων. ἀναφ. **ἔγεννήθησαν**, παθ. ἀδρ. τοῦ γεννυματ-ἔγεννήθην. **ἔτραφησαν**,
παθητ. ἀδρ. τοῦ τρέφομαι-ἔτραφην. **κάν**=καὶ ἀν' ἐνῷ **κάν**=καὶ ἐν. διλίγην,
ἐπίθ. τρικατ. **ἔχωσι**, ἵποτ. τοῦ ἔχω. **τραχεῖαν**, ἐπίθετ. εἰς οὔς, εἰς ο. τε,
σύνδ. συμπλ. **ἄλλων**, ἀγων. ἀγων. **ἀπαντών**, ἀγων. ἀδρ. **τιμώτερον**,
συγκρ. τοῦ τίμιος. **ἔστιν**, τοῦ εἵμι. **δεμνύότερον**, συγκρ. τοῦ σεμνός. **ἀγιώτε-**
ρον, συγκρ. τοῦ ἀγίος. **μείζονι**, συγκρ. τοῦ μέγας. **νοῦν**, νοῦς, γεν. νούο-
νοι. **ἔχουσιν**, δοτ. πληθυν. ἀρσεν. γέροις τῆς μετοχῆς του: ἔχω.

ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ. **Αὐτόχθονες**=οἱ ἐκ τῆς γῆς ἢν κατοικοῦσιν ἐξειλύσγετες,
ῳς ἐκανθῶντο διὰ τοῦτο οἱ ἀνθραῖοι Ἀθηναῖοι. **Οἱ αὐτόχθων** μεριμνᾶ περὶ τῆς
πατρίδος του περιοστέρεον ἢ ὁ ἐπηλυς (=δέξιος). **Ἐτ** τὸν φιλόπατρων καὶ αὐτὰ
τὰ μηδαμιά πράγματα τῆς Πατρίδος του εἶνε πολύτιμα καὶ ἱερά.

ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΑ. **Φιλοσόφη**=ἀγαπῶσι. **γνίδοι**=ὅχι νόθοι. **μάθοι** τις
ἄν=δύναται τις νὰ καταροήσῃ. **καθάπερ**=ώς νόθοι. **ορδοίως**=εὐζόλως. **εἰ-
δότες**=κολῶς γρωτοῖστες. **στέργοντες**=ἔχοντες πυὸς οὐνὸς στοργήν. **τῶν**
ἐπιτιποδεῖων=τῶν ἴψων σφαιρῶν. **εὐπορήσωδιν**=οἱ διὰ ἔχωσιν ἀφθονα. **ἥδο-**
νάς=τὰς εὐχαριστήσεις. **τιθέμενοι**=έλλαμβάσιτες. **οἵς**=εἰς τοὺς δροῖσις
τραχεῖαν=ἀγάλματον καὶ σκληρά. **λεπτόγεων**=ἔχοντας γῆν λοχηὴν καὶ πιω-
χήν εἰς παραγωγὴν. **τιμώτερον**=πολυτιμότερον. **δεμνύότερον**=οεβιστότερον.

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ. Τὸ πολύτιμον τῆς πατρίδος καταδηλοῦται ἐκ τῆς ἰδέας τὴν
ὅποιαν οἱ αὐτόχθονες καὶ ἔχονται περὶ αὐτῆς.

ΔΙΔΑΓΜΑ. Μετὰ τὸν Θεόν τὸ πολυτιμότερον εἶνε ἡ Πατρίς. **Ἀγάπα** τὴν
Πατρίδα καὶ πλει τοι θυντιάζου ὑπὲρ αὐτῆς ἐν πολέμῳ καὶ ἐν εἰρήνῃ.

ΣΟΦΙΑ ΛΑΟΥ. «Κάποιος γεννήθηκε στὴ φυλακὴ καὶ ἐσεὶ γύρευε νὰ
τὸν θάψουν».

ΑΠΟΜΗΜΟΝΕΥΓΣΙΣ. Φιλῶ, γνήσιοι, αὐτόχθων, ἐπηλυς, ρράδιως; στέργω,
ἥδονή, λεπτόγεως, τραχεῖα. ἡ Πατρίς διατι τοι τιμώτατον καὶ σεμνότατον πάντων.

24 Οἱ ἀκριβηνὶς βίοις.

ΛΕΞΙΘΕΤΗΣΙΣ. Εύρετιν βίον ἀκριβὴν (ἴστι) χαλεπόν, ὥσπερ καὶ ἄνδρα (εύ-

ρειν γαλεπόν). ἀλλὰ ἀνακέραται παντὶ ἔνδειᾳ τις πρὸς τὸ καλὸν ἄκρως καὶ πλεονεκτεῖ ἔτερος, διτρὶς ἢ τὰ ἔνδεοντα ἐλάττω. Καὶ ἕδοις ἢν μαχαρίζοντα τὸν μὴ γεωγὸν τοὺς ἀστικούς, ὡς συνόντας βίῳ χαρίεντι καὶ ἀνθρῷ ὁδυρομένους δὲ (ἴδοις ἢν) τὰ ἑαυτῶν τοὺς ἀπὸ τῶν Ἐκκλησιῶν καὶ τῶν Δικαστηρίων καὶ τοὺς εὐδοκίμους πάγνι ἐν αὐταῖς, καὶ εὐλογούντος τοῦ μὲν στρατιωτικοῦ τὸν εἰρηνικὸν σεμήποτος δὲ τοῦ ἐνειρήνη τὸν στρατιωτικόν. Αὗτις δὲ ποθήσουσι μὲν τὰ πρότερα δύνασθενται δὲ τὰ παρόντα οἱ αὐτοὶ ἐκεῖνοι, εἴτις θεῶν μεταμψίεσι τὰ τοῦ πλησίου ἀποδύσας ἔκαστον τοῦ περόντος βίου καὶ σχήματος, ὥσπερ ὑποκριτὰς ἐν δράματι. 'Ο ἄνθρωπος ἔστι τι οὕτω δυσάρεστον κομιδῆ καὶ φιλαττίον καὶ δύσκολον δεινῶς καὶ ἀσπάζεσθαι οὐδὲν τῶν αὐτοῦ.

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ. Χαλεπόν, ἐπίθετ. εὔρειν, ἀπαρ. ἀρρισ. τοῦ εὐδοκία. ἀκριβῆ, ἐπιθετ. ὕστερο, ἐπίρ. τρόπ. ἀλλά, σύνδ. ἀντιθ. ἀνακέραται, παρακ. τοῦ ἀνά-κεράντυνι, τις ἀγτων. ἀρρ. ἀκρως, ἐπίρ. τρόπ. πλεονεκτεῖ, τοῦ πλεονεκτή. ἔτερος, ἀντιτων. ἀρρ. ἐλάττων, σιγκο. τοῦ μικρός. ἔνδεοντα, μετοχ. τοῦ ἐ-δέω ἢ, ὑποτ. τοῦ εἰρι. ἕδοις ἢν, εἰκτ. ἀρρ. τοῦ ὅρω. γακαρίζοντα, μετοχ. τοῦ μακαρίζω (μακάριος). ὥς, σύνδ. εἰδ. δινόντος, μετοχ. τοῦ εἰρι. χαρίεντι, ἐπίθ. ἀνθρῷ, ἐπίθ. ἐκκλησιῶν, οὐσ. α' κλισ. δικαστηρίων, β' κλισ. πάνυ, ἐπίρ. τρόπ. εὐδοκίμους, ἐπίθ. δύνασθενους, μετοχ. τοῦ δύνασθεναι. αντίθων, ἀντιτων. αὐτοπαθ. δικαπάνη, δοτ. τοῦ ὅργανου. βιώναι, ἀπαρ. ἀρρισ. τοῦ βιώ-ω, ἀρρισ. δριστ.=ἐβίων. ἀκούδει, μέλλ. τοῦ ἀκούνα (ἀκοή) δι-φατιωτικοῦ, ἐπίθ. εὐδαιμονίζοντος, μετοχ. τοῦ εὐδαιμονίζω. τεθηπότος, μετοχ. β' παρακ. (μὲ σημασ. ἐνεστ.)=τοῦ θάπω. παρακ. ὄριστ. τέθηπα.—θαυμάζω. εἰ, σύνδ. ὑποθ. δράματι, γ' κλισ. ἀποδύσας, μετοχ. ἀρρ. τοῦ ἀπο-δήνω. ἔκαδτον, ἀντων. ἀρρ. παρόντος, μετοχ. τοῦ πάρεμι. μεταψυχίδει, ἔμμα τοῦ μετά-ψυχης. μέλλ. δριστ. πληποίον, ἐπίρ. τοπικόν. ποθήσουδι, μέλλ. τοῦ ποθῶ (πόθος). δύνασθενται, μέλλ. τοῦ δύνασθεναι. οὐτω, ἐπίρ. τρόπ. δυνάσθεστον, ἐπίθ. τι, ἀρρ. ἀντιτων. κομιδῆ, ἐπίρ. τρόπ. φιλαττίον, ἐπίθ. δεινῶς, ἐπίρ. τρόπ. δύσκολον, ἐπίθ. οὐδένεν, ἀντιτων. ἀρρ. ἀσπάζεσθαι, ἀπαρ. τοῦ ασπάζομεν.

ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ. Βιον. δ βίος τοῦ ἀνθρώπου παραλλάσσει δχι μόνον μεταξὺ τῶν διαφόρων ἐποχῶν καὶ φυλῶν τῶν ἀνθρώπων ἀλλὰ καὶ μεταξὺ τῶν διαφόρων κοινωνιῶν στρατιώτων τῆς αὐτῆς ἐποχῆς καὶ τῶν διαφόρων ἐπαγγελμάτων. οὐδεὶς μένει εὐγραφιτημένος ἐν τοῦ ἔχοντος του. δι-φατιωτικοῦ. οἱ στρατιώται ἀλλοτε ήσαν διὰ βίου τοιούτοι, λαμβάγοντες μισθὸν εἰχον ὁς-εργον τὰ στρατιωτικά, ὡς παρ' ἡμῖν οἱ ἀξιωματικοί. δ. ἀμάται=ἐγ τῇ ποιήσει ἐν τῇ ὅπελᾳ δὲν λέγονται αἱ πράξεις τῆς ὑποθέσεως ἀλλὰ ἀναπαρίστανται ὑπὸ προσοόπων (ὑποκριτῶν). δύσκολον ὁ ἄνθρωπος ὁ ἀνθρώπως εἰνε ἀκόρεστος ἐν τῇ ἀποκήσει τῶν ἀγαθῶν, ἵνα ἀλαλαύη τελείως τούτων εἰς τὴν πέραν τοῦ τάφου ζωῆν, κατὰ θελαν οἰκουμενα.

ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΑ. Χαλεπόν=δύσκολον. εὐδεῖν=νὰ ενοργ. ἀκριβῆ=τέλειον. ἀνακέραται=ἔχει ἀναιμιθῆ=παντὶ=εἰς πᾶν. ἔνδεια=ἐλλειψις. ἀκρως=ἐγνειλῶς. πλεονεκτεῖ=ὑπερέχει. δοτι ἢν =εἰς ἐκεῖνο τὸ ὅπελον ὑπάρχοντο. τὰ ἔνδεοντα=αἱ ἐλλειψις. ἐλάττω=μικρότεραι. ἕδοις ἢν=δύναται τις νὰ ἔῃ. ἀστικοῖς=τοὺς κατοίκους τῶν πόλεων. ὡς δινόνταις=διότι δῆθεν ζῶσι. χαρίεντι=πλήρης χάριτος. ἀνθρῷ=τερψιγῷ. τοὺς ἀπὸ τῶν ἐκκλησιῶν καὶ τῶν δικαστηρίων=τοὺς πολιτευτὰς καὶ φῆ-

τοιοις· καὶ τοὺς πάνυ εὐδοκίμως=τοὺς ἡλαγ ὑποληπτομέρους· ἐν αὐτοῖς = ταῖς ἐκκλησίαις καὶ τοῖς δικαιοτηρίοις· ὁδυρούενοις=διι κλασίους καὶ ἐλευθερογονοῖς τὸ ἐπαγγελμά τον· καὶ εὐχομένοις=διτι εὐχονται· Βιώναι =νὰ ξήρωσιν· ἐπὶ δικαπάνη=μὲ τὴν ἀξίην· γηδιφ=μικρὸν τεμάχιον γῆς· τὸν εἰρηνικόν=τὸν φίλον τῆς εἰρήνης· τεθηπότος=νὰ ἔχῃ θαυμάσῃ· εἴτις =εάν τις· θεῶν=ἐκ τῶν θεῶν· δράματι, παράσιασις λυπηρὰ ἐγ τῷ θεάτρῳ· ὑποκριτᾶς=τοὺς ἥθοποιούς· ἀποδύναμε=ἀπογυμνώσας· καὶ δχῆματος= τοῦ γεόπου τῆς ζωῆς· υ· ταυδιέσε=ἐὰν ἐρδίοῃ τούτους· τὰ τοῦ πλησίου τὰ ἐνδύματα τοῦ πλησίου· αὐτῆς αὖ=πάλιν καὶ πάλιν· ποθήδουσι=θὰ ἐπιθυμήσωσι· ὁδυροῦνται=θὰ ἐλευθερογήσωσι τὰ παρόντα· οὔτω=τοιωτρόπω;· κατὰ ταῦτα· κομιδῆ=ἡλαγ· διδασθεῖτον=δυσκόλως εὐχαριστεῖται. Φιλαίτιον=ἄγαρ, εὐχαριστεῖται, εἰς τὰ παρόποια· δεινός=φοβερός· δύσκολον =ιδιοτρόπον, ἀγάποδον καὶ ἀγονοβολητορ· καὶ οὐδὲν τῶν αὔτοῦ=οὐδὲν ἐκ τῶν ἴδικῶν τον· ἀπάξεθαι=νὰ ἀγαπᾷ κατὰ βάθος.

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ. Πᾶς ἄνθρωπος εἶναι ἀδύνατον νὰ είναι εὐχαριστημένος ἐκ τοῦ ἔργου του οἰνδήποτε καὶ ἀν εἶναι τοῦτο. Ἐὰν δὲ ἀνωτέρα τις δύναμις ἥλιασσεν ἐξαιργῆς τὰ ἐπαγγέλματα τῶν παραπονούμενων καὶ πάλιν μετ' ὀλύγονον χρόνον θὰ ἤγειροτο τὰ ἴδια παφάσια· οὐδεὶς εὐχαριστημένος ἐκ τοῦ ἐπαγγέλματός του.

ΔΙΔΑΓΜΑ. Ἀγάπα τὰ παφάσια καὶ ζήσει τὰ καλλίτερα.

ΣΟΦΙΑ ΛΑΟΥ. «Ἡ πέτρα σσω κυλίεται ποτὲ δέν μαλλιάζει (δέν ηρα ταριάζει).»

ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΣΙΣ. Χαλεπόν, ἔνθεια, ἀδικίας, χριστιανός, ὁδύρομοι, ἐβίω, εὐδαιμονίζω, τέθηπα, ὑποκυήτης, μεταμφιέννυμι, δυσάρεστος, φιλαΐς, κομιδῆ.

Τ Ε Λ Ο Σ

ΠΑΡΟΡΑΜΑΤΑ ΕΝ ΤΩ· ΚΕΙΜΕΝΩ·

ἐν σελίδῃ	22		ἀνάγνωσθι	αὐτῆς
»	»	»	»	νοσῶν
»	»	24	»	εἶλκον
»	»	»	»	ἥν
»	»	25 στίχ.	27	έρομένου
»	»	23	» 30	προσελθόντα
»	»	31	» 15	πυθομένου
»	»	32	» 25, 26	Πλούτων. Ποσιδῶνι.
»	»	35	» 15	πλανωμένους
»	»	61	» 2	κατατιθόμεθα

024000028076

Ἐποπτικὸν σύστημα Μεθόδων ἐφαρμοζομένων ἐπὶ τῶν
Εἰκόνων Hölzel κατὰ τὸ πρόγραμμα τοῦ Νομ. ΓΑΣ' περὶ¹
Μαγνησιακῶν τῶν βιβλίων.

- 1) **Ἡ ΓΑΛΛΙΚΗ ΔΙΓ' ΕΙΚΟΝΩΝ** ἄνευ διδασκάλου, παγ-
κόσμιος βραβευθεῖσα ταχυμαθητικὴ Μέθοδος ὑπὸ **Η. Κουρῆ**
Καθηγητοῦ τῆς Γαλλικῆς. . . . . δρ. 8 —
- 2) **Ἡ ΑΓΓΛΙΚΗ ΔΙΓ' ΕΙΚΟΝΩΝ** ἄνευ διδασκάλου, παγ-
κόσμιος βραβευθεῖσα ταχυμαθητικὴ Μέθοδος ὑπὸ **Ηλία Κων-**
σταντινόνδου Καθηγητοῦ τῆς Ἀγγλικῆς ἐν τῇ Βασιλικῇ Σχολῇ
τῶν Ναυτικῶν Δοκίμων, ἐν τῇ Εμπορικῇ καὶ Βιομηχανικῇ
Ἀκαδημαίᾳ, ἐν τῇ Ποντιφικαλῇ Σχολῇ καὶ ἐπὶ τετραετίαν διδάσκαντος
τὴν Ἀγγλικήν ἐν τῷ Ἐθνικῷ Πανεπιστημίῳ. . . . δρ. 8. —
- 3) **Ἡ ΓΕΡΜΑΝΙΚΗ ΔΙΓ' ΕΙΚΟΝΩΝ** (προπαρασκευαζεται).

Ἄλληρος ἔκαστον ἐνθουσιώδεις ἐπιστολαὶ τῶν παρ' ἡμῖν διαφόρων ἐν δημο-
σίᾳ ἵστησαν παθητῶν τῶν ἔνων Γλωσσῶν περὶ τῶν Μεθόδων τούτων
καὶ ἡ ἀντιρρίφη τούτων εἰς τὰ ἐπίσημα προγράμματα ὅλων τῶν Εὐρωπαϊκῶν
κοσμικῶν λογισμῶν τὴν ἀξίαν τῶν βιβλίων τούτων.

Ἐπιάστη τῶν ἀνωτέρω Μεθόδων ἀποτελεῖται :

α') **Ἐκ τῆς κυρίως μεθόδου**, περιεχούσης λεξιλόγια μετὰ
τῆς προφορᾶς τῶν λέξεων Ἑλληνιστί. Θέματα ἐκ τοῦ καθημερινοῦ
βίου ἀναφερόμενα εἰς τὰς ἄνω Εἰκόνας τοῦ Hölzel, παραγγέλματα
ἀνένδοτα, λογοπαίγνια, μύθους, ιστορίας, οἰκογενειακάς, φιλικάς καὶ
ἔμπορικάς ἐπιστολάς κτλ., ἢ δὲ συνέχεια τῆς ὅλης ἀκολουθεῖ τὴν Ἑλ-
ληνικὴν Γραμματικὴν δηλ. "Ἄρθρον, Οδσιαστικόν, Ἐπίθετον, Ἀρ-
ιτονυμία, Ρήμα κτλ. Ἐν τέλει δὲ ἔκαστον μέροντος τοῦ λόγου παρέχεται
γραμματικὴ καὶ συντακτικὴ συγκεφαλαίωσις.

β') **Ἐκ τοῦ βιβλίου τοῦ διδασκάλου**, περιέχοντος μετά-
φρασιν κατὰ λέξιν τῆς Μεθόδου καὶ συμπληρωματικάς γραμματικάς
καὶ συντακτικάς πάρατησεις.

γ') **Ἐκ τῶν ἑξῆς 8 Εἰκόνων** τοῦ Hölzel μετὰ φυσικῶν χω-
μάτων ἥτοι τῆς Ἀρούσεως, τοῦ Θέρους, τοῦ Φθινοπώδου, τοῦ Χει-
μῶνος, τῆς Ἐπαύλεως, τῆς Πόλεως, τοῦ Διαμερίσματος Οἰκίας καὶ
τοῦ Λιμένος, πρὸς δὲ καὶ σχεδιαγράμματος τοῦ Λονδίνου ἢ τῶν
Ἀθηνῶν διὰ τὴν Ἀγγλικὴν καὶ τοῦ Βερολίγου διὰ τὴν Γερμανικὴν.

Τιμάται δεδεμένη δρ. 2.